

Compendium
Privat-guts H^ummerg

S23

129-2-1

806

三

tor esse: via I
tiabatis. Scie
sophia quod à
civicitate regre

*nas cit. & articulos resurrectionis credē
ad articolos resurrectionis credē
turalis non sufficit. Ex puto profun
minime potest exhaustiri fūe long
trium cubitorum: quare si prolix qu
er aquam haurire iādem in purem
& satis copiose corus noſtris*

*Si. & Non Iosu. I
d cum colli. & annales
venerunt am. Iohannes expref-
sus enarrat, quæ n. Lucas b. tui sermone cō-
plicatur. Solū autē Petrum nominat Lucas
n. anzq. seniorum, ferdentiorē, & principalio*

obra que se ha de hacer para que no quede los basurales en el Camino
que lleva del balneario a la villa de Calabazar, y que se ha de hacer
que se destruyan los basurales que quedan en el Camino que lleva
de la villa de Calabazar al balneario de la villa de Calabazar, y que se ha de
destruir el basural que queda en el Camino que lleva de la villa de Calabazar
al balneario de la villa de Calabazar.

rectio. Opus filius Dei: qui est supradictum. In Ezechiele habetur quod duxit illum Dominus in campum plenum oibus mortuorum: & dixit. Puras ne viuent ossa ista? Et quanuis propheta vaticinabatur non surrexerunt donec venit spiritus Dei, &c. Igitur si a liquos potuit Christus suscitare, cur non poterit suscitare seipsum? sic enim ait. Ego qui. alios plorare facio: & ipse non plorabo? Ipse quia lios patere facio; sterilis ero? Vt ostenderet Deus quod habebat potestatem suscitare alii di mortuos, voluit in veteri lege suscitare alios ut fecit temporibus Heli & Helefir. et disceret mundus quod poterat filium suum unigenitum suscitare, ille qui aliis si scitabat.

Christus filiam Archisynagogi, & filiu vidue, & Lazaru suscitauit: et insinuauit quod imprium haberet supra mortem ipsius mortis defunctorum: & secum poterat sua diuina potentia idem facere, quotiescumque volueret. At que id eo dixit. Potestatem habeo ponendi a nimam meam, & iterum sumendi illam. Nullus enim facilis tunicae exuit, & illam ve-

Eze. 37:

Ez. 30.

**3. Reg. 17.
4. Reg. 4.
Matth. 2.
Luc 7.**

Ioan. 19.

cā aliam apparitionē pulchre differentem in hunc modū. *Ei ecce duo ex illis ibat ipsa die in ephesum, quod erat in p̄atio fidiorum sexaginta ab Herusalem nomine Emmaus.* Defectus prudenter est res magni momenti relinqueret, atque oblitio in parum diligētiē adhibeatur. Nam pulchrum & quod magni pretij est absque labore seruari non posset: quod si forsitan amittitur, diligētia & solicitudine querendū est. Adeo care Christus redemptor noster illi-s-los suos. Apostolosemit atque discipulos, yet non solū laborauerit illos docens & fouēs laetificare & doctrine sed etiam quod plus est sanguinem proprium dedit in redemptions pretium, & eorum amore vitam amissit. Non enim decens erat eos, quos Christus tam magno prelio emerat vidēs destitutos, incredulos, & adinaicem separatos, reclinquare, & pati perfracte in suo errore, vt frumentum corū amitteretur, quomodo labore debebat postea & gloriōsum redire: Cū ergo

duici Christo solatio fruvaleres. Tristes am-
bulabant illa via, mortis & passionis sui cha-
rissimi magistri memoris: difidentes iam de
resurrectione. ¶ Obsecra autem quod in ipsa
die resurrectionis iā isti discipuli diffidebant,
& ideo dicit evangelista quod ipsa die ibant
in Emmaus. Si dices ille trahit adjuvansque ia-
quartus, aut quintus, nihil mirū si ambigeret
& diffiderent: mirabile autē nimium est quā
increduli erant discipuli isti siquidem eadē
die, nondum enim transierat, dubitabant iā.
Siquis spondeleret datum tuū tibi centum an-
teos certro dicit Iohannis, scilicet, Babtista, & eo
dem mēr die manc ante meridiū quererere,
& dicit s, tenuiria affici ab sponatore, profer-
re s̄ que ilū inique egisse, nec promissis ste-
risse: nōne hoc male audire? Omnes dicteret.
Amicē, quid quereris? nondū ab iū dies, nec
vetē rascis, vel peri enīm onficiat quod ti-
bi pollicitus est nō frangere
missionem, tē-
Pus etiam refat. Ipsa inq-
luccebat, & iam diffidunt.
eri incipiūt

qua targiri, quando iam tu diffidis nec con-
sequutur tu quod petis speras: vt scias Deum
meliuscire dare, quam repescere. *Quis nam*
exitimaret Habraham ḡ adū in altum sub Gen. 22.
latu m habenti dictorum esse Deum ne extē.
das manu tuā super cū? *Quis diceret quod*
Deus optimus sanctum Job ad duplicatā glo- 1ob. 4:5.
riam, cum adeo esset abiectus vcheret: & lo- *Gen. 3.*
nām de ventre ceti educeret nec non Susan.
nam iam morti traditam, illique proximam,
eripere? Constituit Deus homines in cōficiū
vt propriam sapientiam despiciant, cām q̄ cō-
stitutum in Deo. Dominus mortificat, & viui- *1. Reg. 2.*
ficat: dicit ad inferos, & reduct. Sic Da- *1. Reg. 2:3.*
uid cū iam desperabat posse evadere manus
Saul, Dominus liberavit eū. Ne desperemus
ergo de misericordia Deinam & si moratur
ip̄e opportune adiuuabit nos: in maiori sci-
licer, angutia. Cum Holofernes obsidebat
Bethuliam, eccepunt Hebrai Deum ipsum
vocare, à quo cum non exaudirentur diffidē-
tes, dixerunt Ozie fācēdōti. Iudicet Deus in
ter nos & inter te &c. quoniam fecisti nos
mala

ctu pacifico: affixusq; crucis telo: portentu mirifico.

L. Signasti dñe seruū tuū Frāciscum. R. Signis redēptiōis noſtre.

Compēdium Privilegiorum fratrum r-
norum: necnon et aliorū fratrum mēdi-
cātūm: ordine alphabetico cōgestū.

CReuerēdissimo in Christo patri. p. fratri Francisco
de angelis gñali ministro totius seraphici ordinis
minor: frater quidam Hispanus subditoriū suo:
rum minimus; acommodam reuerentiam.

Dnsideranti imbi amplissime pater: nostrorum priuilegiorū Bonumēta: sua magnitudo/
pene infinita/sua obscuritate: imperia: varietate sua/sepe ses-
cum pugnā: audita insedit cogitatio: pro mea & aliorū rudiū
eruditio: qua videlicet via posset eoz immensitas breuiari: il-
lustrari: tenebris: & discordantia in vnu conciliari. Quia cura cum diu di-
stringerer: tandem placuit Supplementum/ Lōpendiū/ & Lōcordiā ordini. Ele-
qui priuilegiorū molle premuntur: ad Supplémentum cōfugiāt: qui corum te-
nebris errant: sequātur Lōpendiū: qui sunt cōturbari corum pugnis: Lōcor-
dia exhibarentur. At dum operi intēdo: importuna aliquorū diligentia: qui
precoces festinat colligere fructus: exiit Supplémentum. ut auspicatū in publis
cum. Quapropter ad me id sedūlo aduocās: que castiganda erāt co:rex: atq;
nōnulla que deerant addidi. Vterū quia funiculus triplex difficile rūpitur:
duos illi cōsilliones: sub vna litterarum serie: veluti cotubernales adiunxi:
Lōpendiū videlicet & Lōcordiā. Que omnia tibi reuerendissime/ac colen-
dissime pater: ea mente mitto: qua te vniū beatussum patris nostri Francisci
successorem: omnia minoritani ordinis diuina & humana gubernātem: suscipi-
mus & veneramur oēs quotquot Franciso seraphico noia dedit: in eiusq; ius-
rauimus regulā. Quod & si omnes minorite id summopere cōtentur: nos q̄to
plausibilis Hispani: qui te rāto dignitatib; astigit: ac summe nostre religio-
nis gloria: ex primorū Hispaniarū/ ac regio sanguine: & nūc deditus: et
toties verū prelatū/vicariisq; sancti Francisci experti sumus. Accipe igitur
religionis nostrae iubar: qualecuq; hoc obsequiū: & que tua est summa potestas:
obseruatissima religio: lōga & occulata experītia: rescinde que supersunt: que
desint adde: & si que sunt probanda/ tuere & defende: & huius tibi obsequiū
sum seruuli: atq; vrinam boni: aliquādo inuenientio. Eale.

Disthicum.

Suscipe tantillos: presul venerande labores:
Quos me Francisci: summere iussit amor.

Ad lectorem: Disthicum.

Perlege cuncta vellim: scio te: me vera fateri
Dicturiū: & grates habituriū pro inde decētes.

Prologus.

Altis superq; optimus quisq; nouit: parentem omnium rerum: cunctos homines aliorum gratia cresce. Quod diuinus ille plato: et cognoscens: et contemplans: ad bene beatetq; viuen-
dū: hisc verbis iam olim per os latine eloquie protulerat. Nō solū nobis inquit nati sumus: ortusq; nostri partē patria vēdicat:
partem amici. In cuius sententiam pedibus currēs: ne vitā sub silentio trāsi-
rem: veluti pecora que natura prona: ac ventri obedientia finxit: pro mea viri
li sum conatus: vel minoribus non nibil prodesse fratribus: quorū minimus
ego sum. Qui cum sepe numero viderem: tum pene infinitam multitudinem
privilegiorum: bullarum: breuium: et concessionum: ceterorum largitorum a
sacrosancta sede apostolica diversis reprobis ad cōseruatione ordinis nostri
seraphici ducis beati Francisci: necnon aliorum sacerdotum mendicantium ordinū:
tum anxiatā multiplice in extricandis: intelligendis: distinguēdis: cōcilian-
dis: atq; ad cōcordiam reducendis: cepi mecum attentius cogitare: quo nam
pacto huicmodi laborioso sudore subvenire: openiq; ferre valerem: vt faci-
lius: distinctius: compendiosius: certiusq; et legerentur: ac in futurum ab
omnibus intelligerentur. Lui operi (si mea non mea fallit opinio) nomen con/
sonum / Compendij / bene merito potest adaptari. Quemadmodum etiam
opusculum: alterum in quo multa nouiter concessa: et alia que nostri ordi/
nis Monumentis deerant: non minus supplerat fuere: Supplemetum sane
appellantur censuimus. Compendiam namq; appellare non veremur quod
vitisquisq; ex fratribus: vel ingētibus suis occupationibus: curis: atq; nego-
cijs prepeditus: breuissimo possit tempore pēde liceo transcurrere: atq; finire.
Ea enim que vix toto vite decursu: p̄e nimia multitudine: et confusione: nec
cognosci: nec legi poterāt: deinceps ad istud nostrū opusculū occurrētes: eius
procedēti ordinatio: p̄gressu satis intellecto: poterūt ex induitōz quadriga sa-
croum mendicantium ordinū exhaustire (veletiam iuniores fratres) archana
que nostris maioribus hanc reserata fuere. Ideoq; posthac optimi fratres ne
vos peniteat istud nostrum voluere sepe libellum: cum iam diu persuasum sit
multis ex vobis: illum (nostra tamen regula preposita) secundum vite librum
nominare. At vero ne quēpiam huius nostri operis lectorem: insuetum per
iter deuiare contingat: placet (ne forte illum ignorantie precipitum aliqua
cespiratione depellat) eidēni ipsi viam aperire planam: et quasi offensionis la-
pillos a pedibus remouere suis: ramosq; densos a capite eius amputare lis-
ter. Ne ergo vagari incipias mihi candidē lector: indicem in primo libro aperto
te consulere oportet: vt foliorum vices ne sit opus versare tones. Ut vero om-
nia que in huiusmodi compendio: quod pro cōmuni utilitate mendicantium or-
dinū: non tantum in Hispaniarum partibus verū etiam ubilibet cōsistens
tum: aliorumque religiosorum qui eorūdem p̄imileḡs gaudent: ordinariū est:
ab omnibus prefatis precipue intelligi queat: opere precium est in primis aliis
qua premittere. Scidūm est primum: in provincia sancti Jacobi a virginis
annis retro lapis per quosdam minores regularis obserua-
rum dictorum ordinum: non parum eruditos: ex eorūdem r̄uleḡis duas co-
pilationes editas fore: quarum quelibet Monumenta ordinis minorum intitu-
lara est. Maorū exemplo ductus nuper (vrsudra mērōrē fecimus) aliam
copilationem sub nomine Supplementi in lucem degin̄s. Ex quibus omni-

Prologue.

bis hoc Compendium alphabeticò ordine congestum; ex precepto reverendissimi patris fratris Francisci de angelis: totius predicti ordinis mino. generalis ministri edidimus. In hoc autem libello nemo sicut in ceteris priuilegiis suis poterit allucinari / seu oberrare. Namque in ceteris cōfusa erat: velut in immenso permixtis chaos condebantur mixta / ac laboiosa fuere mōra reperita: in isto distincta: et ordinata progressus: inictu oculi (si dicere licet) reperiēt. Quapropter huncce libellum non ab re Compendium libuit appellare: in quo precincta breuitate: nec tamen reruz omnium absisa copia: veluti in bene culto ac ameno horulo: que immēla librorum papiro dispersa fuerant recondūtur. Unde fieri ut quicquid hoc Compendium apud se habuerit: nullatenus indiget reliquis priuilegiis libris: nisi cum casus euenerit ut aliquid in iudiciali feo ostendere sit opus: aut cu[m] nimia curiositas hoc experiuerit. C Dehinc sciendū est: huiusmodi opusculum subsequenti modo et ordine esse consecrū. Ponuntur enim in qualibet dictione / seu materia: omnes summi pontifices qui circa illam aliquid concesserunt: aut statuerunt: procedendo ordinate iuxta illorum antiquitate inatae et antiquitate prioris: in quibus materia: semper preservantur et prioris ponuntur suis sedibus ordinatis usq[ue] ad Leonim. i. o. peruenusta processione et successu: q[uod]q[ue] meo labore maximo: sed vi reor non inutili. Iuxtra quod cauendum erit ne quis priora cuiusq[ue] dictionis / seu materie absq[ue] posteriorum lectione velit iudicare: aut sequi: cum aliquoties non respondeant ultima primis. Ordo tamen predictus quandoq[ue] propter ampliorem distinctionem / et claritatem materialium: presertim in dictionibus Abolutorio / ac Indulgencia: et in quibusdam alijs variatus est. In huiusmodi enim dictionibus preservantur omnia que directe fratribus convenientia minoribus: et subsequuntur que ad alios mendicantes concernunt: sed per communicationem ad prefatum etiam ordinem mino. pertinet. C Adiuterare etiam oportet in plerisque dictiōnibus precipuas materias priuilegiiorum continentibus: quasq[ue] in distinctiones (descriuientes q[uod] plurimum ad intelligentiam eorum que inseriunt annoeantur) ante positas esse. Pro huiusmodi autem distinctionibus descriuuntur summi quotationum qui in marginibus iuxta concessiones ponuntur. Conseruantur etiam prefati numeri ad inueniendum remissiones que in hoc cōpendio: de cōtentis in codice ad variae dictiones ciudem Compendij sepe sunt. C Scire vltius expediri ut quia summorum pontificum littere (vt vulgo sepe numerose farrur) tantum valent fruui sonari (in multis enim ex ipsius solerit esse sepe proportionate voluntas) ea propter omnia que in hoc opusculo continentur: ad litteram fere (palcis etiamen durarat abstracis / mutatisq[ue] verbis) propter melios remordinationis prouetum traducta sunt. Omnis autem omni modo principia finesq[ue] bullarum / et breviuum: nisi vbi hec pro intelligentia concessionum: aut ordinacionum exigeantur. Solum enim medullā / seu granum priuilegiorum: ossibus / palcisq[ue] procul pusilis: transcribere curauimus. C Aliud quod euestigio lecenti prem̄: volumen ab: ut et subiectat sanc-

Vnde nemo: me: sita est: traduxisse: in cuiusq; cōcessōnis/ seu ordi-
nationis calce: ap: quo: qualib; priuilegiōrum libro extracte sint:
caratheribus quib; sām: numerariisq; signis id insinuātib; . Cum enim tu:
amate lector: litteras seorsum exaratas/ sciunctasq; reperies: que quo: libro:
quo: folio: quouē tractat cōcessōne illē prescripte sunt: sua breuitate comp-

Prologus.

monstrant. Ex quibus litteris primis, si simpliciter tibi assigno: quod cum innentes in fine concessionum seorsum exaraunt: videas quid innuat, sed id est folium: et non folium de hoc libro: sed de libro. Monimenta ordinis prime impressionis vulgariter nuncupatur. Si vero geminatum, scilicet in tuberis: vide quid sibi velit, scilicet id est folium in libro presato. Monimenta ordinis secunda impressoris. Tunc quoque si triplicatum, scilicet insperteris: videas quid moncat, scilicet id est folium in libro quem Supplementum appellari distinximus. Cum vero quepiam de his tribus codicibus in nostrum Compendium traducta: alia sint sub auctoritatis buila/ seu breui/ aut oraculo vnde vocis: quedam autem absq; auctoritate cōsistunt: libuit cuestio suppositis alijs quibusdam litteris: ambiguitatem huiusmodi abolere: cedemq; characteribus veram certitudinem breui ter indicare. Littere autem sunt, b. B. o. D. Ecce enim cum reperies istud, B. maximum: ex bulla/ seu breui: et sub auctorito proculdubio consistere censebis. Quando tamen, b. paruum offenderis: id ipsum per bullam/ aut breue obtentum seito extitisse: non tamen sub auctorito consignatum intelliges. Nam tunc si, B. magnum obui: aji incideris: illud vnde vocis oraculo flagitatum suisse persuasum habeto: idemq; sub auctorito consistere scias. Sed cum o. paruum apparerit: id idem vnde vocis oraculo expostulatum: non tamen sub auctorito arbitrabere contentum. Id vnum tandem mihi superest in his ius prestationis portu lectorem admonere: me in fine nonnullarum concessionum que aliquibus forsitan obscure / atq; difficiles videri poterant: seu in quibus aliquid addendum: lucidandumq; opere pect: unum visum est: aliquas additiones et declaraciones apposuisse: prout ea ex multiplici lectione: ex collatione cum crudissimis / ac probatissimis patribus ordinis: nechô et iuris peritis recolligere potuimus. Sed vi p̄fate additiones et concessionibus/ seu statutis quibus adiuncte sunt evidenter distincte apparet: et regione viiius cuius ipsarum posita est hec dicio Collector. Hiatulabitur ergo regularium institutionum studiosa inuentus: id nouitios breui assequitos: cuius nec exiguam partem post diuturnos sudores: patres emeriti vir tandem sibi thesaurizare valebant: nostreg sedulitatis / et officiosi laboris non invenior: ut eius modi labor in conspectu altissimi sit gratius deprecabitur.

Explicitus prologus.

Ad lectorem. Distichum.

QUE fuerant varijs: longe voluenda libellis:
occis hoc poteris: stringere fasciculo

In laudem seraphici Francisci minorum patriarche,

Conscipe salutes: p̄f Franciscus minor: quas filius mittit: parvulus iste tuus.
Op̄f in n̄is: merito celeberrime sedis: cui mundi gloriam: spernere cura fuit.
Qui xp̄i primus: imitans vestigia doces: nos paupertatis: querere dimitias.

Lui deus electam: tali pro viuere sedem natuit: et celi gaudia summa dedit.

Funde preces domino: miseri deuote precamur: adiuuet vt fili⁹: o patriarcha tu⁹.

Pro cuius merito: meritis vicarii christi: ordini dederunt: tot pater ample tuo.

Que quia diuersis: fuerant diffusa libellis: hoc compendio sunt: modo collecta simul.

In eo summatum est: quod per prolixia verba: per longam fuerant: ante querenda moram.

Queq; prius fuerant: posita sine ordine: modo per alphabeti: composuit seriem.

Si vellis ad longum: horum per legere quicq; numeri sunt quote: vt citius inuenias.

Proq; petit tanto: collector passo labore: vt sibi faueant: vestre deuote preces.

Poeta quidem ad Lectorem: Tetrastichum.

Cui cupis errores obscuros pellere: librum qui lucem cecis reddere nouit: eme.

Letari poteris: non intellecta fuere: que tibi sub parvo codice: aperta legis.

Aliud tetrastichum.

Cplurimus hinc pridē: procul improb⁹ exulat error.

Dulcorum errores pellere: quid melius?

Paruum opus est video: nunq; hoc tibi iure negarim.

Parua sed interdum: scis preciosa magis.

Dictionarius index.

H abes	folio. 1.	Eleemosina	folio. 41.
A bbatisa	folio. 1.	Episcopi	folio. 42.
A bsolutio odiaria quoad fr̄es	fol. 2.	Eucharistia	folio. 43.
A bsolutio extraordi. quoad fra.	fol. 6.	Exactiones	folio. 43.
A bsolutio quoad seculares.	fol. 8.	Excommunicatio	folio. 43.
A bsolutio quo ad scelares.	fol. 10.	Exempti fratres p̄ticularēs	fol. 46.
A ccedere ad mōasteria monia.	fol. 12.	Exemptio	folio. 47.
A ltare	folio. 13.	Familiares fratrum	folio. 49.
A ppellare	folio. 13.	Festivitatis sanctorum	fol. 50.
A pstante	folio. 13.	Franciscus pater scrupulicu	fol. 51.
B aptizare	folio. 16.	Generalis minister	folio. 51.
B enedicere ecclesiastica	fol. 17.	Gloria in excelsis deo	folio. 52.
B ona	folio. 18.	Guardiani fratrum	folio. 52.
C anonica portio	folio. 19.	Gaudus scholastici	folio. 53.
C apitulare & p̄uiciale	fol. 20.	Habitus fratrum	folio. 53.
C asus reservati	folio. 20.	Heredes & hereditas	folio. 54.
C elebratio diuinorum	folio. 20.	Hereses & hereticus	folio. 55.
C lausura monialium	folio. 21.	T empium	folio. 55.
C ommisarij fratrum	folio. 22.	Impetrare l̄ras apostolicas	fol. 56.
C ommunicatio privilegiorum	fol. 23.	Incarcerare fratres	folio. 56.
C ommunicare	folio. 25.	Incorrigibiles fratres	fol. 56.
C ommunare	folio. 26.	Indulgentie quoad fratres	fol. 56.
C onceptio beate virginis	folio. 26.	Indulgētie quo ad seculares	fol. 68.
C oncilium	folio. 27.	Infirimi fratres	folio. 76.
C onco:dia	folio. 28.	Ingredi mōasteria monialū	fol. 76.
C onfessiones & cōfessores	fol. 28.	Inq̄sitores heretice prauitatis	fol. 79.
C onfirmatio prelatorum	folio. 29.	Interdictum	folio. 80.
C onsecrare res ecclesiasticas	fol. 29.	Itinerantes fratres	folio. 85.
C onservatores ordinis	fol. 29.	L aci fratres	folio. 85.
C onueniri in iudicio	folio. 30.	Legata	folio. 86.
C onuentiones	folio. 30.	Licētiare fr̄es vel moniales	fol. 86.
C onuentuales fratres	folio. 30.	Loca fratrum	folio. 86.
C orrectio fratrum	folio. 31.	M agister	folio. 86.
C orporalia	folio. 32.	Mendicare	folio. 86.
C redo	folio. 32.	Ministri	folio. 86.
C ruciata	folio. 33.	Missa	folio. 87.
C ustodes fratrum	folio. 34.	Monasteria	folio. 88.
O re	folio. 34.	Moniales	folio. 89.
D ecime	folio. 34.	Mulieres nō moniales	fol. 91.
D eclarare & determinare	folio. 35.	Obitius	folio. 92.
D isensatio	folio. 35.	O bedientia	folio. 94.
E clesie fratrum	fol. 37.	Oblati fratrum	fol. 94.
E dificare	folio. 38.	Obligationes	folio. 94.
E gressi ex ordine vel mōasterio	fol. 40.	Observantes fratres	fol. 94.
E xere seu expellere ab ordine	fol. 40.	Octave festivitatum	fol. 95.
E lectio	folio. 40.	Officia ordinis	folio. 95.

Dictionarius index.

O fficium diuinum	folio. 96.	E ciperē	folio. 117.
V acula viue vocis	folio. 99.	R ecōmōnare	folio. 117.
V idines sacri	folio. 99.	R eūocare	folio. 117.
V īamenta ecclesiastica	fol. 100.	S acerdotium	folio. 117.
A cra	folio. 100.	S acramenta	folio. 117.
P aramēta ecclīastica	fol. 100.	S crupulōsi frātres	folio. 112.
Parentes frātrum	folio. 100.	S epeitē et sepulture	folio. 112.
Parrochia	folio. 100.	S ervitores frātrum	folio. 113.
Paupertas	folio. 101.	S imonia	folio. 113.
Portio canonica	folio. 102.	S orores terrī ordinis	folio. 113.
Possessiones frātrum	folio. 102.	S tationes vībis	folio. 113.
Predicatores verbi dei	fol. 103.	S tatuta ordinis	folio. 113.
Prelati	folio. 104.	S tigmaria	folio. 114.
Presatio missae	folio. 104.	S tudentes frātres	folio. 115.
Presentatio confessorum	folio. 104.	S uccedere	folio. 115.
Prīilegia frātrum	folio. 105.	S uperfluitates	folio. 115.
Probatio nouitiorum	folio. 105.	S uspensiones	folio. 115.
Processiones	folio. 105.	S yndicus	folio. 116.
Procūratores frātrum	folio. 105.	T ertiarii s̄es & frōres	fol. 116.
Professio frātrum	folio. 110.	T rāsire ad alios ordīes	fol. 121.
Pronotio ad ordīes	folio. 110.	T udere	folio. 121.
Protector ordinis	folio. 110.	T ūcīarī	folio. 122.
Prouincia	folio. 110.	V isitare et visitatores	folio. 123.
Prouinciales	folio. 110.	V ictio extrema	folio. 123.
Q	U	V otum.	folio. 123.
Ualata portis	folio. 110.		
Q	U		
Questuare	folio. 110.		

Sequuntur nomina summorum pontificū

qui successiue pr̄fuerūt ecclīsie Romane: a tempore quo fundati sunt ordinē
frātrū mendicantū: quorū pontificū plures: immo sacerdos: multa/vel saltē aliq.
qua cōcesserūt frīb̄: unū. et oīhīs mēdīcatib̄: prout in hoc cōpendio liq̄do patet.

C īnnōcentius.3.	N icolaus.4.	J oannes.23.
C ībonīus.3.	C elestīnus.5.	M artinus.5.
C īgrēgorius.9.	B onifacius.8.	E ugenius.4.
C īlesteſtinus.4.	B enedictus.11.	N icolaus.5.
C īnnōcentius.4.	C lementis.5.	L alixtus.3.
C īlēxander.4.	J oannes.22.	P ius.2.
C īrbānus.4.	B enedictus.12.	P aulus.2.
C īlēmens.4.	C lementis.6.	S ixtus.4.
C īgrēgorius.10.	I nnoſentius.6.	I nnoſentius.8.
C īnnōcentius.5.	U rbanus.5.	A lexander.6.
C īadrianus.5.	G regorius.11.	P ius.3.
C īoīanneſ.21.	U rbanus.6.	J ulius.2.
C īnōlaus.3.	B onifacius.9.	L eo.10.
C īlārtinus.4.	I nnoſentius.7.	A drianus.6.
C ībonīus.4.	A lexander.5.	C lementis.7.

Compendiū priuilegiorum: a va-
rīs summis pōtificib⁹ ⁊ apostolica sede: fra-
tribus minorib⁹: necnon ⁊ alijs fratribus mē-
dicantibus: eorūq; ordinib⁹ cōcessorum: al-
phabetico ordīne congestū: soeliciter incipit.

Abbas.

Anocētius.⁴ precepit abbatibus et conuen-
tibus ordinis cisterciensis: quate-
nus omnes fratres quos de ordine fratrum mino, rece- Recipere.
perant: reuixerēt sine aliqua difficultate: ad ministros fratres
provinciales: ⁊ q; a talium receptione de cetero abstine-
rent. b, fo, 21. Et fo, 23. conce, 8.

Alexander.⁴ inhibuit districte vniuersis
et conuentibus monasteriorum sancti benedicti cisterciensis: sancti augustini
premostrateñ, camaldulen⁹, vallis ymbrose ordinum: ne pretextu quarumcūq; Recipere
litterarum a sede apostolica generaliter vel specialiter obtentiarum/ seu obti- fratres.
nendarum: que de prescritibus litteris plenam et expressam non sacerēt men-
tionem: non recipiat fratres professos ordinis mino, sub pena excommunicatio-
nis ipso facto incurredā: a qua nequeāt absoluī nisi personaliter compareant
ante romānū pōtificē vel sedēm apostolicā. Et decreuit irritū fore et mane,
quicquid in contrarium factum fuerit vel atēpratu. b, fo, 28. Et fo, 28. cōc, 20.

Benedictus.¹¹ decreuit: ne aliquis frater cuiusvis ordinis mendi-
carium possit transire ad ordines monachorum ni-
grorum/ vel cisterciētum/ vel ab eorum abbatib⁹ recipi: sine romāni pontifi-
cīs licētia speciali: faciēt plenam et expressam de constitutioñe būiūmō:
di mentionem. B, fo, 171. conce, 399.

Martinus.⁵ fecit circa predicta quādam amplissimam prouisionē:
que habetur in dictione apostate. §, 13, et in illa dictione
reperies multa pertinentia ad huiusmodi materiam.

Abbatissa.

Constitutio concessionum subscriptarum.

CADUTERZENDA q; ex infrascriptis concessionib⁹ atīmētibus
ad abbatisas: quedam concernunt carum electionem et durationem. Et iste Collector,
habentur in. §, 1, et, 2, et, 4, et, 5, et, 6, ac, 8. Alię vero pertinēt ad carūdem ab-
batisarum officium et facultatem: circa bona monasteriorum suorū. Decau-
tem continentur in. §, 3, et, 7, et, 9, ac, 10.

Anocētius.⁴ et postea, Bonifacius, 8, o: dinave-
monialiū sancte Elare libere pertineat ad conuentum. b, fo, 32,
Et fo, 33, conce, 35.

Abbatissa.

2
Electio.

Urbanus. 4. idem statuit quod Innocentius supra scriptus: ac multa alia concernentia officium abbatissae: prout late babetur in regula quam ipse ordinavit pro monialibus sancte clare: rubrica, 22. vide ibi, fo. 289, tractatu. 3. Et ffo. 298, tractatu. 2.

3
Clamatura.

Eugenius. 4. ordinavit qd sicut abbatissae et alic sorores et earum ministrari vel matru ordinis sancte Clare et tertii ordinis: ille tamen ex monialibus vel sororibus vocem habeat: que per annos tres vel circa: in earumdem monasteriis vel collegijs fuerint: in qua electione maior pars votorum ad minus et tertius ordi.

4
Electio.

Pro monita
libr. s. clare

Clement VIII eugenius statuit: qd in electione et creatione abbatissarum seu ministraru vel matru ordinis sancte Clare et tertii ordinis: ille tamen ex monialibus vel sororibus vocem habeat: que per annos tres vel circa: in earumdem monasteriis vel collegijs fuerint: in qua electione maior pars votorum ad minus et tertius ordi.

5
Electio.

Nicolaus. 5. Statuit et ordinavit: qd electiones abbatissarum seu matrum monialium: que a maiori parte earum numeroduxerat facte fuerint: sunt et censeatur canonice. Ac qd ad ipsum monasteriorum seu domorum moniales aut sorores ordinem ipsum professas: etiamque per triennium vel circa in predictis monasteriis monacham traxerint: spectent et pertineant, b. fo. 48. Et ffo. 42. conce. 47.

6
Electio.

Clement VIII nicolaus statuit qd predictarum abbatissarum seu matrum monialium dignitates vel officia per annum tantum durent in partibus cismonitanis: scilicet italicie et alijs ei annexis: tempore qd illo decurso (etiam si iustas renuntiationes non fecerint) vaccent: ac vaccare censeatur. Et qd in fine huiusmodi anni a die electionis earum computad: teneatur sub excommunicationis pena (ipso facto quo contra fecerint) incurreda: renunciare regimini et administrationi monasteriorum: seu domorum earum: ac sigillum et claves monasteriorum et officinarum restituere in manibus provincialium fratrum minorum illarum provincialium in quibus monasteria et loca ipsa consistunt: vel saltem in manibus visitatorum monasteriorum: seu domorum biniorum: per eosdem provincialibus testarem habentium. Et hoc voluit fieri in presentia sororum seu monialium ad id specialiter vocatarum, b. fo. 48. et ffo. 43. conce. 48.

7
Receptio ad habitum vel professionem.

Clement VIII nicolaus statuit: qd predicte abbatissae: nec simul omnes moniales possint aliquam ad religionem vel professionem recipere: nisi de provincialibus aut visitatoris expressa licentia. Nec similiter recipere presumant: aut vident aliquem in capellatum vel receptu retinere: nisi a provinciali vel visitatore pro idoneo reputatus fuerit, b. fo. 48. Et ffo. 43. conce. 48.

8
Electio.

Leo. 10. (vt monasteria monialium debite regantur et gubernentur: ac illorum abbatissae circa officium sibi commissum: summa cum diligentia omnibus sanctimoniam: si non diuino amore: amictoris saltet metu semper intenta existat:) statuit et mandauit: ut dum annis singulis a provincialibus: seu earum visitatoribus visitantur: abbatissae ministerij seu officij absolutios non a dictis visitatoribus (iuxta desuper urbani, 4. editam constitutionem) perte teneantur. Nendum id verbo: sed etiam facto realiter et cum effectu faciendo. Ac etiam statuit: qd si eisdem visitatoribus videbitur: et ipsa necessitas ac

Abbatissa. Absolutio quoad fratres. fo. ii.

monasterij exegerit reformatio: acceptare cum effectu debeat. Et q̄ būiusmo: di abbatissē: officium in ipsius visitatoris manibus dimittere teneatur. Ita q̄ mera et libera eidem visitatori remaneat facultas: eisdem sororibus/ seu monialibus sub excommunicationis sentētia et alijs sibi vīsis sentētis/ cēsuris et peccatis precipiendi: ut circa alicuius abbatissē electionem intendere debeant: aut alias iuxta ipsius predicte cōstitutionis verba et tenorem procedendi. Et monialium que abbatissē ministerium būiusmodi gessit; iuxta excessus exigentiam corrigendi et castigandi/ ac censuras et penas būiusmodi iteratis vicibus aggrauandi: et alia in premissis necessaria/ seu quomodolibet oportuna faciēndi et exequendi. B. ffo. 40. conce. 128.

CONDE AL leo cōcessit licētiam et facultatem abbatissē et monialibus sanscē Clare ultra mōtanis: sub obediētia fratrum mino, regularis obser. existētibus: ut de cōsensu ministrop̄ prouincialū/ ac maioris partis cōuentuum: possint bona suorum monasteriorum (cuiuscēq̄ annui valoris et qualitatis fuerint) monasterij. pro alijs immobilibus et stabilibus bonis et annuis redditibus et vasallis: in evidētē utilitate in eorūdem monasteriorum permutare/ seu illa vendere: ut ex precio illorum alia bona eisdem monasteriis vtiliora emantur: non obstantibus quibuscēq̄ in contrarium facientibus. B. ffo. 43. conce. 138.

CONDE AL leo cōcessit abbatissē et monialibus sancte Clare: ut pro emerz gentibus necessitatibus et evidētibus vtilitatibus cōuentuum et monasteriorum monialium eiusdem sancte Clare: neenon et tertij ordinis: possint vendi et monasterij alienari/ ac permutari quelibet bona immobilia dictorum monasteriorum: de licētia et cōsensu generalis/ aut prouincialium ministrorum et duarum partium cōuentuum domorum et monasteriorum quorū dicta bona fuerint: Ac si militer de cōsensu maioris partis earūdem: etiam ultra triēnum locare (vtilis testatorum voluntatibus non obstatibus) dum modo id in cōuentuum/ locorum et monasteriorum ipsorum evidentem vtilitatem (habita diligentē informatione a duobus vel tribus viris locorum: in quibus bona talia consistunt) cedere dignoscatur. Super quo conscientias prelatorum et prefatorum bonorum virorum onerat. B. ffo. 53. conce. 152.

Absolutio.

Constitutio generalis materie absolutionis inseriūs annotate.

Quoniam multa valde ac nimis diuersa pertinentia ad materialm absolutionum reperiuntur in privilegijs fratrum: que si insimul ponerētur: non modicam causarent prolixitatem et confusionem: ideo opere pre cōsumum est: būiusmodi materialm sic dividere: q̄ primo ponātur per se ea que attrinēt ad absolutiones fratrum inter se ipsos: ac deinde alia que personas seculares concernunt.

Absolutio quoad fratres.

Constitutio materie infra scripte.

CONDE AL est: q̄ inter cōcessiones pertinētes ad absolutio nes fratru inter seipso: quedam cōcernūt absolutionem ordinariā/ que quotidie potest exerceri/ cū opus fuerit. Et hīo cōcessiones ponuntur primo per se procedēdo per ordinariū prout fuerūt successiue cōsseſſe. Alio vero concessiones

Absolutio ordinaria quoad fratres.

pertinent ad absolutionem extraordinariam: qua scz solum certis diebus posse
fratres vti. Et iste sunt absolutiones plenarie: licet non equales: ut intra pas-
tebit. Iste autem ponuntur ordinare secundo loco. In omnibus autem infra
scriptis cōcessionibus absolutionē sic pceditur: q̄ primo ponuntur cōcessiones
attinentes directe ad fratres mihi. Ac deinde addūtur alie cōcessiones; que alijs
fratribus mendicantibus facte reperiuntur.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

Exordatio.

Innocentius 4. cōcessit generali et provincialibus ministris: ut eos ex fratribus suis qui pro in-
fectione manuum in seipso incurserint excommunicationis vin-
culum: aut in id ante suscep̄tū habitum inciderint/ vel alias sunt
excommunicati: valeant absoluere: nisi adeo graues et enormes
sunt excessus/ q̄ merito sunt ad sedē apostolicā destinādi. B. fo. 104. conce. 219.

Exordatio.

Alexander 4. cōcessit: fratres minores posse absoluī a suis minis-
tris et custodibus: qñ, incurruunt excommunicationem
maiorēm participando cum excommunicatis: quando aggrauata est sententia,
b. fo. 61. Et fo. 64. conce. 74.

De custodi-
bus et guar-
dianis.

Clemens 4. concessit q̄ custodes et guardiani fratrum mihi. qui sedm
statuta dicti ordinis aliter q̄ per electionem instituūt:
post institutionē seu prouisionē de ipsis factam: curā aiarum fratrum sibi sub-
ditorum habeār: ipsosq̄ ligare/ ac soluere possint: iuxta ipius ordinis institu-
ta. B. fo. 56. Et fo. 139. conce. 309.

Collector.

CADUERTE. q̄ in mari magno fratrum carmelitarum extēditur predi-
cta cōcessio ad priores provincialēs et locales/ seu cōuentuales et alios officia-
les: qui bni eiusdem ordinis instituta aliter q̄ per electionem: a generali dicti
ordinis instituūt. Et sic ratione communicationis privilegiorum idem iudi-
cium erit de provincialibus et alijs officialibus ordinis mihi.

4
**Pto noui-
tii.**

CIDE Ad clemens. 4. cōcessit generali et provincialibus ministris eorumq̄
vices gerentibus et custodibus: ut suo volentes aggregari cōsortio: scilicet no-
uitios: qui suspēsionis/ vel interdicti/ vel excommunicatiōis sententijs: a iure/
vel a iudice promulgatis generaliter sint ligati: absolutionis beneficium ob-
seruata forma canonica in partin: ipsosq̄ in fratres recipere valeant. Ac eos
qui post assumptum habitum/ vel professionem emissam: recoluerint se talibus

Exordatio.

in seculo fuisse semētis inodatos: bni formā predicram: valeant prefati prelati
ac illorum vices gerentes absoluere: et cū irregularibus dispensare: si forsitan tal-
ibus inodati sententijs/ vel in locis interdicto suppositis diuina presumptiōne
officia celebare/ vel ordines recipere. Ita tamen q̄ si aliqui ex talibus eisdem
semētis propter debitum sint astricti: satissimā ut tenentur. Tolvit tñ q̄ mis-
prefati mox ordinē intrauerint: (certā si super hoc eis inducā a prelatis eiusdem
ordinis concedātur) coipso in pastinas sententias a quibus eos absoluī cōti-
gerit/ relabantur. B. fo. 56. Et fo. 140. conce. 320.

Pto pfecti

CIDE Ad Clemēs in mari magno inbibuit vniuersis fratribus ordinis mihi
nō: ne aliquis eorum (nisi necessitatē yrgē articulo) alijs q̄ prelatis suis
peccata sua cōfiteri presumat/ vel alias eiusdem ordinis sacerdotibus: nisi bni
regulam et ipsius ordinis instituta. B. fo. 58. Et fo. 142. conce. 336. Et idem

Prohibitio

habetur quo ad carmelitas. B.fo.186.conce.475. Et quo ad fratres predica. B.fo.238.conce.563.

CLEMENS cōcessit: ut generalis et singuli prouinciales ministri et eorum vicarij: ac etiam custodes in prouincijs et custodijs sibi cōmissis: predictis fratribus ibidec constitutis: necnon fratribus alijs eiusdem ordinis: interdui ad eos declinantibus vnde cōq; absolutione et dispensatione indigenibus: siue priusq; intrauerint ordinem siue post in casibus excederint: pro quibus excommunicatio vel interdicti aut suspicione incurrerint sententias: a iure/vel a iudice generaliter promulgatas: et huiusmodi sententijs innodati: aut Dispensatio in locis suppositis interdicto: diuina officia celebrantes vel suscipientes odiñes sic ligati: notam irregularitatis incurrerint: absolutionis et dispensationis beneficium valeant imparriri: nisi adeo fuerit grauis et enormis excessus q; sint ad sedem apostolicam merito destinādi. Ac similiter concessit q; fratres quos p̄o platis. generalis et prouinciales ministri et eorum vicarij: ac etiam custodes: in proprios habuerint confessores: possint eis absolutionis et dispensationis beneficium impartiri. B.fo.57. Et fo.140.conce.318. Et.319.

CLEMENS q; casus pro quibus fratres ad apostolicā sedē sunt merito Collector. destinandi: specificantur a Sixto.4. prout ponuntur infra. §.9.

CLEMENS est aut circa duas cōcessiones supra positas im Collector. mediate: q; auctoritas et facultas que superi cōinetur: extēditur in mari magno fratri ordinis predictori ad priores cōuentuales et vices eorum gerētes in cōuenib; ac locis eis cōmissis: sic q; prior cōuentualis et eius vicarius tam poteſtātē habet circa absolutiones cēſurātū et dispētationes irregularitas tū quo ad suos subditos/pt̄am pruincialis quo ad totā pruinciā. B.fo.236. Nota. p̄guar cōce.548. Ex hoc vero sequit q; simili auctoritatē habebūt guardiani ac eoz dianis et vice vicarij respectu suoz subditoz et alioz fratrib; ad eos declinatū: nisi q; supiores carijs. prelatos limiteſ seu restringat bmoi auctoritas: put in ordine fieri consueuit.

Caduerte tñ: q; per bullam aureā fuit restricta prefara auctoritas ad generales et eoz vicarios: et ad illos quibus ipsi duceret cōmittēdum dūtarat. Sed postea per quodā breue fuit cōcessum predictis fratribus predictorib; q; possint absoluere ac dispensare iuxta concessionē quā habebat ante dictam restrictionē: ut p̄t̄z infra. §.26. Oportet insup aduertere q; vicarij de quibus supra sit mērio: quo ad fratres predicatores (iuxta cōsuetudinē eoz) intelligitur illi qui propter mortē vel defectum prioris habent regimen cōuentū. Et quo ad fratres minores simili modo intelligēdum est de illis fratribus qui cōmūniter dicuntur presidentes: et non de cōmūnibus vicarijs.

Eugenius. 4.cōcessit fratribus minorib; obseruatib; pruinciarū regni castelle: quatenq; singuli prelati dicti ordinis quo Particulae cūq; noīe cōfessatū et confessores p̄ bmoi prelatos deputati/ singulorū cōuen- ris. p̄ regnis tuim/locorū et heremitorū: possint oēs et singulos fratres p̄fessos/cōuersos: castelle. atq; nouitios habētes animū profitendi: necnon p̄p̄uo donatos seu oblatos presentes et futuros: et quoscūq; p̄tēpōe familiares/scrivitores/officiales/ et p̄o p̄fessis cōtinue cōmensales: domoz/cōuentū/locorū siue heremitorū supradictorū: p̄o nouis ab oib; et singulis peccatis criminib; excessib; et delictis: p̄terq; sedi apli: cōs. ce destinatis casib;: et ab oib; et singulis bmoi censuris supradictis quas ex p̄o oblatis. ignoratiā vel inaduertētiā incurrent absoluere: eisq; eucharistie sacramētū:

Absolutio ordinaria quoad fratres.

Sacramēta ac extreme vunctionis / et alia ecclastica sacramēta ministrare: toties quoties ne
cessariū fuerit vel opportunitū, Ipſisq; prelati: omnia et singula supradicta: alijs
ipſius ordinis presbiteris cōmittere: ac in premissis omnibus et singulis cum
facultate premissa: confessores sibi eligere et electos mutare: auctoritate predi-
cō platis, ita valeant. Constitutionibus apostolicis: ac ipſius ordinis institutis et ordi-
nationibus ceterisq; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumq;
Et q; gratia bec sit perpetua, o, fo, 61. Et fo, 64. concile, 85.

8. **Nicolaus**, cōcessit: q; confessores monialium scē clare seu alius frater

Pro monia oib; et p̄oia/iuxta formā et tenore priuilegiōꝝ et cōcessionū eisdē monialibus
libus sancte quo ad ipsay psonas a sede aplica seu alīs quoniodoliber cōcessorū: in oib; pres-
clare,

Necnon ipsarum seruitrices (ſi id perierint humiliter) a quibuscumq; excōmis

Pro seruitriſicationis/suspēsionis et interdicti: alīsq; ſententiis/celuris et penit ecclesiastis

cib; monta. ſtis quibus pro tempore inmodare fuerint: iniugendo que iniugenda fuerint

Sacramēta: abſoluere: eisq; eucharistie et extreme vunctionis sacramenta ecclastica mi-
nistrare libere et licite valeant: diocesanorum locorum et cuiuscumq; alterius li-

centia minime requiſita, b, fo, 49. Et fo, 43. concile, 48.

9. **Sixtus**, 4. circa litteras clemētis, 4. supradictas in, 5, 6. quib; cōces-

Declaratio abſoluēdi et dispēſandi fratres ciudē ordinis: niſi talia ppetrassent ppter que
casuum reſer- ſent merito ad ſedē aplica destinandi: declarauit dūcaturat esse ad ſedē aplica

merito destinādos: hereticos relapsos/ſcismaticos: et qui litteras aplicas falfi-
ficassent/aut ad infideles phibitā detulissent. Sed in reliq; oib; etiā ſimo-

nie piauitate irrectitis: poſſe p illos qbus imbi cōcedit: abſolutiois et dispēſatio-
nis beneficiū: iuxta caſuū exigentia in partiri. B, fo, 59. Et fo, 143. cōce, 34 e.

Collector. **C**eduerte q; etiā pro relaplis in heresim habetur alia conſeſſio intra, 9, 14.

Ceduerte etiā ac bene nota q; iſta cōceſſio videſ expirasse per mortē coeden-
tis: et idē de oib; cōceſſionib; tāgentib; predictū pcessum bulle cene dñi: cu

quolibet anno ille, pcessus celurū de nouo ppublgetur: cu noua reſeruatio-
ne prediçorū caſiuū cu maritiis celuris otra abſoluentes: poñēdo ibi expreſſe:

no obſtātib; priuilegiis et, etiā ordinib; mēdicantib; cōceſſis: et alijs ſufficien-
tib; derogatorijs. Unde tpe capituli generalissimi cōſultus ſup hoc reuerendissi-
mū dñs cardinalis alexadrinus qui et prepositus appellat: reſpōdit reuerē-

do patri bone memorie fratri martiali Boulier: qui ſuit generalis vicarii iſtas
rū partiuū dīces: q; prelati noſtri non poterāt abſoluere fratres ſuos: nō ſolū ab

illis quattuor caſib; p̄tis ſeu exceptis in mari magno: ſed nec ab aliquo alio
in bulla cene p̄tēto. Et q illa cōceſſio vel declaratio ſixti in dicto mari magno:

potuit valere in vita ſua: q; licet faceret pcessum quolibet anno: ſemper intēdeſ-
bat excipere fratres, puit ipſe confeſſerat niſi in dictis quattuor caſibus. Pro-

p̄terea reuerendissimus pater generalis prouideat: vel faciēdo ipſe cum alijs
generalibus aliorum ordinū q; poratur ſemper in bulla cene dñi exceptio re-
ligiosorum quo ad fratres ſuos: vel pincipiat ut quolibet anno procurator or-
dinis ſeu comiſſarius curie: trāſacta die iouis ſancti post promulgationē cen-

ſurarū: obtineat facultatē abſoluēdi ab illis caſib; oēs fratres: et alias pſo-
nas ſuper quas prelati noſtri habent auctoritatem: ſclz moniales: tertiorios

*V*triusq; seruos/oblatos/famulos et domesticos.

CIDE **A**sfixus concessit; provincialibus: ut possint absoluere eos fratres suos a censuris et sententiis ecclesiasticis: ac etiam cum eis dispensare fin tenorem concessionis clericis, 4. scz superius posse, h. 6. non obstatem limitatione Dispensatio, seu restrictione per eundem Sicut post modum facta:qua idem solum ad instrumentum generalium et eius vicarios limitauerat et restringerat; scilicet in bulla aurea, b. fo. 54. Et ffo. 50. conce. 55.

Advertendum est circa huiusmodi concessionem q; predicta auctoritate ea Collector, rent custodes: nisi eis specialiter committatur a ministris: quia non sunt nominati in concessione.

CIDE **A**sfixus ordinavit q; fratres minores obser. non possint absoluvi de casibus reseruatis ministris: nisi de licentia generalis aut eundem ministeriorum seu vicariorum provincialium: non obstantibus litteris eiusdem sicut sub quacumq; verborum forma eisdem fratribus concessis: ceterisq; contrarijs quis casus reser- buscūq;. b. fo. 54. Et ffo. 50. conce. 55.

Innocentius. 8. declarauit fratres mino. non posse nec debere eli- gere confessores: nec a casibus reseruatis absoluvi vigore bullae cruciate quam ipse dederat in hispania: nisi de consensu et beneplacito suorum prelatorum provincialium seu generalium: et q; quecumq; alia absolu- tio quo ad fratres irrita sit et inanis. b. fo. 56. Et ffo. 52. conce. 59.

Advertendum est q; consimilem revocationem seu declarationem fecere alii pontifices qui alias dederunt bullas cruciate: sed iste revocationes non sunt perpetue: quia non se extendunt ad bullas cruciate futuras. Et ideo quod- cuis venerit noua cruciata: oportet habere nouam revocationem illius ad hoc ut fratres nequeat illa vti: si talis bulla expresse extendatur ad fratres minores: et habeat sufficietes non obstantias seu derogationes.

Elex ander. 6. declarauit et decrevit: q; generales et provinciales ter religiosos. ac guardiani possint reseruare casus de occultis in Prelati, lam faciunt absolutionem: et incident in penam absoluientum a casibus non casuum. concessis. b. ffo. 56. conce. 66. Et ffo. 3. conce. 2.

CIDE **A**lexander concessit generali et provincialibus et custodibus ordinis mino. obser. ultra montanis plenarie facultatem et auctoritatem: ut quos eius subditos suos (fratres, vez et moniales sancte clare: ac vtriusq; sexus tertiarios de penitentia nuncupatos) inuenient in aliquo heresis vel apostasie criminis lapsos; etiam si sint relapsi: possint eos absoluere et cum eis dispensare: necnon prefatorum relapsorum penas a iure institutas commutare: pessatis qualitate et quantitate: alijsq; debitis circumstantijs: augendo/aggrauando: Casus reser- vel diminuendo toties quoties opus fuerit: et prout fin deum viderint ex- uati, pedire: dummodo talium relapsorum criminis publica et notoria apud seculares non sint: ut ex hoc scandalum oriri possit. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. Et ffo. 100. conce. 379.

Adverte tamē q; quia isti casus sunt de contētis in bulla cene domini: que Collector, bulla quolibet anno renouatur: videtur q; predicta concessio sit revocata. Et idem de similibus concessionibus. Rationem huius vide supra in hac dictio- ne post. h. 9.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

15

CODEX Alexáder cōcessit ut generalis et prouinciales possint absoluere fratres: qui existētes in seculo incurriscent cēsurā ecclēsiasticā propter delationē līgnaminū seu ferramēto:ū ad partes infidelium. o. fffo. 99, coce. 35 8.

Casus refer.
Collector.

16

Correctio.
Excōdicatio.
Collector.

CODEX Alexáder tamen q̄ cū iste casus sit de processu cene dñi: predicta concessio videtur q̄ spiravit mortuo cōcedētē. Gl̄de supra in hac dictiōe post. §. 9.

CODEX Alexáder. 6, cōcessit q̄ prelati fratrū mino. obser. possint percutere per se et per aliū causā correctionis: et q̄ nō cogantur hoc facere cū propria persona etiā si necessitas nō vrgeat. Nō obstante capitulo vniuersitatis: de sentētia excōdicatiōis. o. fffo. 70, coce. 175. Et. fffo. 99, coce. 35 9. **H**ec cōcessio licet videatur impertinens huic materie ponitur hic quia nouilli arbitrantur q̄ in absolutiōibus publicis apostataz: requiratur q̄ prelatus percutiat manu p̄o p̄ia: de quo habetur melior concessio infra. §. 22.

17

Cruciata.

Casus reser-
uati.

LEO 10. prohibuit et declarauit: q̄ nullus fratrū mino. regul. obser. possit accipere bullas cruciate seu alias indulgētias generales cōcessas aut cōcedēdas: vt possit vt̄ gratijs ibi cōtentis (vt pote cōtra regularia ordinis instituta cōsideri quibusq; sacerdotib;: et absoluā casib; reſervatiōis) nisi solū ob aliquā necessitatē particularē: pro qua p̄dicta obseruatē auctoritas nō esset cōcessa. Et tūc examinata h̄mōi necessitatē a gnali vel prouincialib; aut cū stodibus: ac de eoz expressa liceria et in scriptis habita: Nō obstantibus bullis: etiā si in eis expresse inhibeat̄ prelatis sub cēsuris: ne subditos suos a talium bullaz acceptance probibeat̄: et subditis libera facultas eas accipiēdi tribuat̄: ceterisq; in cōtrariū facientibus quibusq;. o. fffo. 60, 178.

18

Cruciata.

Codem Leo postea prohibuit sub excōmunicatiōis late sentētiae pena: ne fratres predicti: aut moniales. s. Clare: seu tertie regule vt̄l modo gratijs indulgētis: libertaribus: immunitatibus bullarū cruciate: seu aliaz consimiliū: quouis quesito colore cōtra obedictiōni ordinis: et absq; speciali licentia suorum superiorum. B. fffo. 48, conce. 144.

CODEX leo cōcessit q̄ fratres predicatores et alijs fratres: quādo sunt extra conuentū: et nō possunt habere copiā sacerdotis: q̄ nō habent sociū cōfessorem: possint cōsideri petā sua alteri religioso alteri ordinis vel presbitero seculari. Et hoc dūmodo fiat sine fraude et dicāt prelatos suo. o. fffo. 94, coce. 301.

CODEX leo in cōcilio Lateranēi. statuit q̄ excōdicati profiteri volētes aliz quem ordinem fratrum mendicantium: vbi de interesse tertij agetur: absoluī non possint nisi prævia satisfactione. B. fffo. 26, conce. 84.

CODEX leo cōcessit generalibus singulorū ordinū mēdicantium et corum vicariis: ac etiā illis quib; ipsi generales duxerint speciali cōmittendū: vt possint absoluere subditos suos respectiue: ab oībus et singulis casibus et cēsuris fin cōcessiones et declaratiōes. Sitti. 4. et Iulij. 2. et alioz Romanorū pontificū: non obstantibus revocationib; restrictionib; reseruationib; constitutionib; et ordinatiōibus apostolicis nuper in Lateranēi cōcilio vel alias quomodolibet factis vel si in posterū fierent. B. fffo. 27, coce. 89.

CODEX leo cōcessit oībus fratribus mino. obser. viri usq; familie: q̄ prelati ordinis cum aliquem fratre propter apostasiā vel alia causā excōdicant in capitulo fratrū vel in coitate: nō teneantur proferre sententiā in scriptis prout in iure sub pena suā pēsonis precipit̄ur proferētibus. o. fffo. 93, conce. 291.

CODEX leo cōcessit q̄ quādo aliquē fratrem causa cōrectiōis vel absolu-

21

Exōdicatio.

23

tionis optz verberare: possunt prelati nostri et eoz commissarij: manu vicarij vel Correctio.
cuiusvis alterius fratrū subditi cum verberare seu disciplinare: non obstante
capitulo yniuersitatis de sententia excommunicationis. o. ffo. 93. cōce. 292.

Caduerte q̄ in suplemento privilegiorū reperitur quedā cōcessio in fauorem Collector.
fratrum cōfessorum: que ut potest comici ex alia concessionē precedente illam:
videtur esse Hartini. s. Luius tenortalis est.

Citem cū sepe boni religiosi ex charitate vel prelatoroz obedītia cogātur ad p̄ro simplis
cōfessiones audiendas: et sint multiplicies et inexplicabiles sententie excoicatio cib⁹ cōfesso.
nis in corpore iuris: quaz nōnulla etiā a peritissimis ignorātur: ex quo dicti res
ligiosi ppter cōscientie timore: qm̄ dubitant se incurrisse aliquā censurā absol
uendo inaduerterter aliquos aliqua excoicatione innodatos: cuius excoicatio Excoicatio.
nis absolutio superiori reseruatur: ne dicti religiosi cogātur contra charitatē vel
prelatoroz obedītia facere: vel prefatas metuere scrupulositates: cōceditur q̄
dicti religiosi: si prefata vel simili causa inaduerterter incurrint irregularita Dispensatio
tez vel excoicationē: possunt per eosdē idoneos cōfessores: auctoritate aplīca ab
solvi et dispēsari cū oportuerit. Et q̄ predicta vires habeat oraculo viue vocis
nō obstat q̄ nō fiat bulla: vel qbuscūq; alijs cōtrarījs: nisi ex crassa et supina
ignorātia: cesura vel irregularitatē incurrint. o. ffo. 101. cōce. 410.

Cequumur aliqua circa absolutiones prefatas: extratra ex priuile
gijs alioz fratrū mēdicij. Et primo ex priuilegijs fratrū predicatoroz.

Thōnōcentius. 23 4. pbibuit ne fratres quoicūq; ordinū habētes
quam auctoritatē audiendi in cōfessione fratres ordinis predicatoroz: nec p con
sequēs fratres ordinis mino: ppter priuilegioroz cōicationē. b. ffo. 72. cōce. 186.

Sixtus. 24 4. cōcessit fratribus ordinis predicatoroz hispanie et lōbardie
obseruātibus: vt possint absoluere et dispēsare: sicut poterat
ante restrictionē bulle auree: virtute priuilegijs in mari magno cōteri. b. ffo. 74.
cōce. 192. **C**aduicēdū q̄ q̄ hec cōcessio no fuit yniuersalis: ideo virtute coica
tiōis priuilegioroz solū possunt viri illa fratres mino: obser. hispanie et lōbardie.

CDE ALB Sixtus cōcessit toti ordini fratrū predicatoroz: q̄ ḡiales et priores
provinciales ac eoz vicarij pro tēpore existētes: et h̄i quibus ipsi duxerint cō
mittendū: habēte eandē absoluendi facultatē et dispensandi quā habebant ex
mari magno seu alijs litteris aplīcis: ante restrictionē bulle auree: priores ve
ro cōuentū illā solūmodo auctoritatē habere cōfessantur: quā prius habebat
ex priuilegijs et litteris predecessorum eiusdem Sixti. b. ffo. 74. conce. 193.

CDE ALB Sixtus concessit prelatis ordinis predicatoroz regnorum castelle et le
gionis reformatis: q̄ possint cōcedere fratribus suis: vt dū itinerauerint vel sic 26
p̄ro fratri
rint extra cōvētus suos dūrārat: valeat cōfiteri qbuscūq; sacerdotib⁹ regulari bus itinerā
b⁹ vel sc̄larib⁹: et q̄ silt possint facere ipi plati. B. ffo. 45. Et ffo. 129. cōce. 288. tubus.

Eugenius. 27 4. cōcessit generali et provincialibus ac prioribus ex di
tioribus impendendis et penitentijs iniungendis: et absolu
dūm taxat concernentibus etrequendis: omnium et singulorū dicti ordinis fra
trum: eisdem et talem potestate et facultatem habent: qualem in paucis
sis minoris penitentiarij sedis apostolice seu curie Romane ex officio habent

Absolutio ordinaria quoad fratres.

et exercent. B. fo. 85. Et fo. 169. conce. 293. Adverte q̄ būiusmodi concessio de nibilo videtur posse descriuire: quia ignoratur ad quid se extendat facultas quam habent prefati minores penitentiarii.

Collector.

Circa concessiones superius annotatas: nonnulla dubia occurruunt scitu digna: quibus breuiter respondebitur hic (prout in famatissima vniuersitate Gal manina) a pluribus et insignibus iurisperitis responsum est.

Primum dubium.

Primum dubium est: in quibus prelatorum sacri ordinis ini. regularis obseruantie: sit hodie potestas et facultas absoluendi et dispensandi: de his vide licet de quibus per Elementem. 4. et Sixtum etiam. 4. habetur supra. §. 6. et §. 9. ac. 10. Et omissis multis que hincinde adduci possent: veritas est q̄ solū modo est hodie predicta potestas seu facultas in generalibus et provincialib⁹ Ratio est: quia sic sonant dicta privilegia: quorum tenor et littere est standum. Nam licet Sextus. 4. in bulla Aurea. ut habetur. B. fo. 65. Et fo. 148. cōcē. 361. coarctauerit seu restrinxerit predictam facultatem ad solos generales corunq; vicarios et ad illos quibus ipsi pro tempore duxerint comitendum dimitrat (dico semper inter fratres regularis obseruantie) sed postea idem Sextus per quoddam breve de quo fit mentio supra. §. 10. cōcessit provincialibus fratrum obseruatice: ut possint absoluere omnes fratres suos (non obstante predicta restrictione ad solos generales facta) Et idem cōcessit prefatus Sextus fratribus obseruatib⁹ hispanie et lombardie ordinis predicatorum: ut patet supra. §. 24. Et cū nō reperiatur alie littere aplice circa hec: ideo predictis est statum.

Secundum dubium.

Secundum dubium est: vtrum potestas et facultas būiusmodi sit ordinaria in provincialibus an delegata. Deferrit autem valde hoc dubium: ad scindum in quibus casibus possunt prefati prelati subdelegare: et in quibus non. Et omissis multis q̄ pro et contra possent adduci: dicitur q̄ pro indubitate haberi debet q̄ est ordinaria et non delegata. Sed pro ampliori elucidatione bus in materia est notanda sequens questio. Queritur enim a doctoribus: vtrum iurisdictio emanans ex commissione perpetua facta a papa vel a principe: vel a communitate non recognoscente superiori: sit ordinaria vel delegata. Et dimissis contentionsibus responderetur q̄ est ordinaria. Ita tenet glo. et ibi Bartolus in. I. pluribus. ff. de procuratoribus. Idem teneraliam glo. et clarissim in. c. fi. de officio ordinarij. ibi cum concessum sit ei priuilegium perpetuum. Ad quod dicitur vñica per Balduz ibi. Item est doctrina Bartoli in. I. prima. §. si plus. res. ff. de exerci. actione in prima colū. Sed clarissim immo clarissime tenet Baldus in. I. vñica. ff. de offi. consu. cuius verba sunt hec. Nono queritur vtrum commissio facit quem ordinarium seu delegatum. Respondeo: si est commissio perpetua facit ordinarium: si autem temporalis: ut pote quia dicit reformatio communis Pilaz q̄ prelentes domini Anciani Pilane ciuitatis possunt omnia que potest torum commune pilarum: tunc est auctoritas delegata et non ordinaria. Et sic cum commissio facta provincialibus fratrum iiii. ut possint absoluere et dispensare in certis casibus sit perpetua: plane constat q̄ facit eos ordinarios. Iḡis auctoritas de qua supra/data priuialib⁹ a papa est ordinaria. Advertendum est tamen q̄ posset aliquis obiecere contra supradicta dicēs q̄ licet bene probatum sit prefatos provinciales esse ordinarios: si predicta facultas et potestas esset iurisdictio: sed cum potius videatur esse commissum ei arbitrium in būiusmodi absolutione et di p̄satione q̄ iurisdictio: sequitur q̄

non valeant dici ordinarij. Ad hoc respôdetur: q̄ dato casu q̄ sit arbitrium & non iurisdictio: adhuc in būiusmodi arbitrio sunt ordinarij & non delegati. Ita tenet Bartol^o singulariter in l. i. h. ff. de opri. lega. in fi. colū. sed longi^o et singulari^o in l. Ambicosa. ff. de decre. ab ordi. fa. loquens semper in arbitrio: ubi post multas distinctiones ponit sequentia verba. An autem videatur concessum per modum cuiusdam iurisdictionis ordinarie vel delegate. Dico verba statuti seu reformationis concedentis statutum esse diligenter inspicienda. Si enim hoc concedit officio: yr quia dicunt illa verba. Ad officium priorum pertineat arbitrium: tc. videtur concessum officio. Et tunc priores posterunt vigore sui officij ex potestate ordinaria. Ponderanda sunt valde presata verba Bartoli: quia non dixit: an videatur concessa iurisdictionis ordinaria in arbitrio: sed an videatur concessum arbitrium per modum iurisdictionis ordinariae. Ex qua pôderatione colligantur duo & ambo singularia in proposito. Unum q̄ non idem sunt arbitrium & iurisdictionis. Secundum q̄ potest concedi arbitrium ad instar iurisdictionis ordinariae. Idem tenet Baldus in l. Ab ore. ff. de iurisdi. omnium iudi. i. infi. colūna. Et sic ex omnibus supradictis apparet euidenter q̄ auctoritas de qua supra est ordinaria & non delegata: cum sit commissa officio & non persone nominate: & quia est commissio perpetua & non temporalis facta a supremo principe papae: q̄ in terris non habet superiorē. C^o tertiu dubium est virū guardiani quibus provinciales cōmitatē auctoritatē absoluēti a casibus eis reseruatis possint cōmittere bīmōi auctoritatē alijs fratrib^o. Ad hoc respôdetur q̄ nō: nisi q̄m guardiani essent cōmissarii provinciālē cū plenitudine potestatis. Ratio hui^o est q̄ sīm iura/delegatus ab inferiorē a principe nō potest subdelegare: nisi sit delegatus ad uniuersitatem causarū: vel nisi hoc sibi spāli pcedat sīm Iō. and. p. c. Is. cui. d. offi. deleg. li. vi.

Lertium du
biūm.

~~delegatus
potest subdelegare~~

Absolutio extraordiaria quoad fratres.

C Sequitur secundū principale per

Collector.

tinens ad absolutionem fratrum extraordianariam que scilicet potest eis impendi certis ac determinatis diebus,

Eugenius. 4. concessit fratribus minoribus de obser. vt possint absoluī per confessorem ab eis electum de suorum licentia superiorum: semel tantum ab omnibus censorib^o & penis: excepto falsificationis litterarum apostolicarum criminis. o. fo. 61. Et ff. 64. conce. 84.

I
Casus reser
uati pape.

C aduerte circa būiusmodi concessionem: ea que posita sunt supra in dictione. Absolutio ordinaria quoad fratres post. §. 9.

Collector.

Eugenius. Eugenius concessit fratribus mino. de obser. provinciarum regni Castelle: quatenus singuli prelati dicti ordinis quoque nomine censeantur. Pro professur: & confessores per ipsos prelatos deputati vel pro tempore deputandi: sīm sī fratrib^o. gularum conuentuum / locorum / domorum / & heremitorum būiusmodi: Pronominis possint semel tantum absoluere omnes & singulos fratres professos: conuertere oblatos atq̄ nouitios habentes propositum profitendi: necnō per perpetuo donatos: Absolutio oblatos / presentes & futuros ipsorum conuentuum / locorum / domorum / & heremis plenaria propria: būiōi: ab oībus & singulis suis petis excessib^o & delictis: etiā quicunq̄ se mel i vita.

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

enormibus: t a qua cūq simonia in curia vel alias vbiciq; ante t post ingressum religionis commissa: necnon quibuscūq excommunicationum / suspensio num t interdicti: alij sc̄ ecclasticis celuris t penit/ a iure vel ab homine: apostolica vel sedis apostolice legatorum/delegator̄ vel sub delegator̄ ordinaria vel alia quavis auctoritate: etiā per sinodales aut provinciales/aut generaliū conciliorum constitutiones t quoscūq processus apostolicos t quascūq extra uagates: vel iuxta ipsius ordinis regularia instituta quomodolibet promulgatis in genere vel in specie: si quas incurrerint ante t post ingressum religionis: etiam si talia sint propter que apostolica sedes specialiter t expresse sit merito

Lensure.

Dispensatio consulēda. Necnon cum singulis supradictis super quibuscūq irregularitatibus t inhabilitatibus quovis modo contractis: in omnibus t singulis etiam sedi p̄dite specialiter t expresse reseruatis (bigamie/bomicidiū voluntariū/mis tilationis membri casibus: dimitrat exceptis) semel similiter dispensare: ac

Promotio ad ordines sacros et Officia ordinis. eos habilitare: vt non promoti ad omnes sacros ordines t missarum celebra tionem promoueri possint: et ipsi promoti in eisdem ministrare valeant. Et q ad quascūq dignitates administrationes t officia dicti ordinis: (etiam si cur ram habeant animarum) recipi: illisq; prefici et assumi apostolica auctoritate valeant t possint. Et voluit q si predictas censuras vel earum aliquam igno rante vel inaduententer incurtere contigerit: a talibus prelati et confessores supradicti quotiens opus fuerit t oportunum/absoluere: ac super irregularis tate vel irregularitatibus ex talibus censuris: postea celebrando vel predicādo vel diuinis se immissōdo vel alias contracta vel contractis: quotiens opus fuerit: vt similiter dispēsare auctoritate predicta valeat: misericorditer de grazia speciali concessit. o.fo. 61. Et fo. 64. conce. 8 f.

Paritula ris pregnis castelle.

Indul. ples. in mortis articulo,

Aduerte ad hic aposita.

CDEP eugenius concessit omnibus t singulis supradictis presentibus et futuris/prelatis t subditis/professis/conuersis: et cum proposito pfitendi nouitij: in sinceritate fidei t unitate sancte romane ecclesie t obedientia sue sanctitatis suorum successorum romanorum pontificum canonice intrātum existentibus: q; eis quicūq presbiteri seculares vel regulares perpetuis tem poribus: omnium peccatorum suorum de quibus in genere vel in specie cors de contriti t ore cōfessi fuerint: t etiam de oblitis: indulgētiam t remissionem in mortis articulo auctoritate apostolica libere t līcē corcedere valeant: ita etiam q si in illo reputato mortis articulo non decesserint: semper indulgen tia predicta intelligatur reseruari ad verum mortis articulum. Sed ne (quod absit) propter huiusmodi gratiam: reddatur procliuiores ad illicita in post erum committenda: voluit q si ex cōfidentia huiusmodi aliqua fosfan comittant: ad talia predicta indulgentia nullatenus suffragetur.

CVoluit etiam idem dominus papa: q singuli predictorum qui sufficientis litterature fuerint: per vnu annum a tēpore quo concessionē būiusmodi gaue re voluerint: singulis septimanis (impedimentō cessāte legitimo) semel seprē psalmos penitētiales cum letania recitent siue legant: alij vero non sufficienter litterati: alias orationes (iuxta confessorum suorum arbitrium/prout aniz marum suarum saluti visum fuerit) dicere teneantur. Et q si forsan impedimentō detēti: in dīcis anno t septimanis orationes predictas cōmode dicere nō potuerint: vel ex inaduententia aut obliuione omiserint: ex tūc in alia septi manā sequentis anni supplere teneantur. o.fo. 62. Et fo. 65. conce. 86.

Sixtus. ^{4.} concessit oib⁹ fratribus mino. de obser. tam professis q̄
mouit⁹: qui tamē habēt propositum p̄fendi: necnoi soror Absolutio-
bus sancte Clare: et Tertiariis virtusq; sexus: et famulis et seruitoribus predi- plenaria p-
ctorum omnium: ut quilibet eoz possit semel eligere confessorem de hmoi obserua semel in vita
tia: q; audita eius confessione penitentiā salutarem iniungendo: absoluat eos ab et in mortis
obib⁹ crimib⁹: excessib⁹ et celuris ecclesiasticis: et dispelat cum eis in omni articulo.
nibus irregularitatibus: si quas forte corraxerint (bonicio volūtario: et mū-
tilatiōne meba semper exceptis.) et ei remissionē generalem et plenariā omnium dispensatio-
peccatorum imp̄partiri valeat. Et q; hoc idem possit i mortis articulo. o. fo. 64.
Et fo. 68. conce. 131.

CAD UERITATĒ circa hanc concessionem: q; licet sextus nō excipiat in ea ir. Collector.
regularitatē ex bigamia puenitentē: tñ pro excepta debet semper haberi: q; est
grauior reliquias ad dispelandum. Et q; in alia coēssione infraposita in dictio-
ne. Dispēsatio. §. ii. illa excepti expelle. Et q; forte illa facta fuit post istam: lñ
cet hoc non costet: quia non habet datus. T̄trum tamē aliter sit iudicandum:
pudens lector aduertat.

CAD EID⁹ sextus concessit oib⁹ et singulis predicatorum et mino. ordinum
professoribus: qui tñc erāt et qui pro tpe perpetuo erūt: ut confessio idoneus eo. Absolutio-
rūdem ord: num: quem quilibet pro le de sui superioris licentia duxerit eligen plenaria p-
dum: corūdem coēssione diligēter auditā: pro commissis per eos excessib⁹ et semel invita
peccatis: se vel in vita et in mortis articulo: plenariam absolutionem et pecca/ et in mortis
torum hmoi remissionem impēdere valeat: etiam si ante factam corūdem ordi articulo.
num professionem eos decedere cōtingent. B. fo. 65. Et fo. 148. conce. 360.

Leo. ^{10.} concessit licētia et facultatem oib⁹ monialib⁹ sancte Clare 6
et ancillis beate virginis: vt quater in anno possint se a suis supē. Quattuor
riorebus sive confessib⁹: aut alijs fratribus de ordine fratru mino. per supē. ab solutiōes
riores depuratis facere absolu: ab omnib⁹ peccatis suis: qualitercuq; comis plenarie,
sis. Ac similiter absolu: vel potius dispēsari ab omnib⁹ et singulis votis (ex- Dispēsatio.
ceptis substālib⁹ emissis in earum professione) que soient feminæ levitare
pro qualibet minima necessitate evitari. Ita tñ q; nulli ipsar⁹ hec graria suffras
getur: si confite de ipsa olicid attēptarent comittere quod oculos diuine mas-
testatis (ear⁹ violādo professionē) offendere. Et insuper placuit sive sanctitati
de benignitate apostolice pictatis cōcedere facultatē earum confessoribus: de
licētia prelator⁹ easdem audiētibus: q; ea plenitudine eas absolvant: et illi sta-
rui innocē restituāt quo sanctitas sua faceret: si ipsemet in confessione au-
scularet peccata. Et q; post hoc eadem auctoritate apostolica: omnibus et sin. Benedictio
gulis sanctam benedictionem impartiantur nomine sanctitatis sue. o. ffo. 93. papalis.
*conce. 290. C*lēre prope finem huius dictiomis / seu capituli: qualiter p̄c. Collector.
fare absoluciones debeat fieri.

CAD EID⁹ leo concessit monialib⁹ sancte Clare sub cura fratru minorum 7
obser. existētibus: vt in oib⁹ solēnitatib⁹ dñi laba orbi: et virginis Marie. Absolutiōes
ac omnium sanctor⁹ et sancti patris nostri Frāscī: et sancte Clare: possint co. plen. p mū-
festores earū in absolutionib⁹ suarū coēssionum eas plenarie absoluere: et tis festiuita.
*penitentiā salutarem iniungere. B. ffo. 42. conce. 132. C*lēre hāc absolutio. Collector.
nem: vide que ponuntur prope finem huius dictiomis / seu capituli.

CAD EID⁹ leo cōcessit ancillis et sororib⁹ ordinis beate marie virginis: 8

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

Absolutio sub regimine fratrum mino. obser. existib;: vt in omnibus solenitatibus d; plenarie pro mini sabaorb; beate marie virginis petri & pauli / & sancti francisci/ omniis multis festis sanctuariorib; atq; per totam maiorem hebdomadam: confessores carum quicunq; uitatibus et q; fuerit: siue ordinarie a prelatis deputati siue aliter: (dum modo cas audiat aliis dieb; . de cōsensu suorum prelatorum;) possint in absolutionibus earum de peccatis

Collector;

suis cas plenarie absoluere ac penitentiam salutarem iniungere. **H**uo vero ad fratres: prius suorum superiorum & eorum euram geritum/licitia & assensu habitis. B;ffo. 43. conce. 137. **C**irca hanc cōcessionem vide infra proprie

9

Absolutio
ple. p die. s.
catherine.

Confessio Leo finaliter concessit fratibus mi. regul. obser. q; semel in quo liber anno. (ultra alias indulgentias quas a sede apostolica habent) possint plenarie absolui: et indulgentiam plenariam consequi in festo sancte Catherine virginis & martyris. o. b;ffo. 94. conce. 299. **P**ro huiusmodi absolutione: vide prope finem huius dictionis vel capituli,

Collector.

Quia circa huiusmodi absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas: nonnulli fratres decipiuntur credendo q; possint eis vti absq; licentia suorum superiorum. Aduertendum est: q; in omnibus ipsis (ultima durata excepta) semper positus est a summo pontifice: q; solum possint fratres seu moniales: sic plenarie absolui a prelatis suis / vel a confessoribus per eos deputatis / seu de licetia eisdem. Sed ad omnem ambiguitatem circa hoc tollendam q; scilicet absq; licetia superiorum: t; no quoruicq; sed saltem provincialium: non potest quis prefatis absolutionib; plenariis gaudere quoad casum reseruatos: notanda est ac menti commendanda quedam clausula in tabula congres gationis generalis Burdegalensis posita/tenoris subsequentis.

Statuū ca tie tribuatur occasio: Reuerendissimus pater minister generalis: tam pituli ginalis quo ad fratres q; quo ad moniales: reuocat oēs gratias facultates confessiona circa absolu lia / & indulgentias: et quasi libet litteras sub quacunq; verborum forma: etiam actiones casuum sede apostolica concessas: siue vigore bulle cruciate vel fabrice sancti petri de referuatorum. vrb; / aut quarilibet cōfraternitatum: pro quanto sunt in precidirium casuum ministris reseruatorum: declarando esse contra sanctissimi domini pape voluntatem: tam fratres q; sorores vti prefatis gratiis quo ad confessiones facientes das de casibus predictis/ aut contra instituta ordinis: absq; licetia prefati reue redissimi ministri generalis/ aut provincialium ministrorum: quouis modo sit: etiam irritum esse / & inane quicquid alias fuerit attentatum. Et hoc vigore cu iusdam brevis: premissorum declaratorij: ab alexandro papa solim concessi: & brevis specialis leonis. 10. Reuerendissimo patri ministro Generali missi/ t; in hoc capitulo publicati.

Collector.

Confessio circa predictas absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas est aduertendum: q; huiusmodi absolutiones non se extedunt ad censuras excommunicationis / vel irregularitatum / aut casuum reseruatorum pas

pe: quia de eis non fit aliqua mentio in littera cōcessionum. Nec etiam se exten dunt ad remissionem pene debite pro peccatis in presenti / aut in purgatorio:

propter aliqui arbitratii sunt: exceptis tamē quatuor indeterminatis supra positi

tis in §. 6. Ac similiter excepta illa que haberetur supra. §. 9. pro die sancte Cathe

terine: quia ista haber expressam indulgentiam plenariam que refertur ad

multa legem de cōcessione: ut patet in predictis artib; 3. abs. 1. et artib; 4. et artib; 5.

Deinde de cōcessione: ut patet in predictis artib; 3. abs. 1. et artib; 4. et artib; 5.

veniale confortat: gratia tenetur autoritatem prestatu.

Absolutio extra ordinaria quoad fratres. fo. viii.

penam: ultra absolutiōem plenariam que refertur ad culpā. Alię autem quatuor habent verba que equipollent indulgentie plenarie.

Citem est aduertendum: q̄ sicut patet ex dictis / et littera ipsarum absolutiōnum: ipse non sunt uniformes / seu eales: et ideo non eodem modo debet impendi absolutio: quandoq; occurruunt dies in quibus concesse sunt. Quia propter ne in hoc aliqui minus docti decipiātur: opere precium yisum est in calce huius summarij: diuersas absolutiones breues et compēdiolas: iuxta diueritatem huiusmodi concessionum superaddere.

Cforma absolutionis pro quatuor vicibus in quibus potest quis absolvi: diebus quibus maluerit quolibet anno: prout dictum est supra. §. 6.

CAUEZ D R I Z A L *Et ibi concessa et mibi commissa: ego te absoluo sic plenarie: et illi statui innocentie restitu: quoniam sanctitas domini nostri patris peccateret: si ipsem in confessione tua peccata auscultareret. Et eadem auctoritate apostolica tibi sanctam benedictiōem papalem imparcio: In nomine patris et filii tc.*

Cforma absolutionis pro omnibus alijs vicibus in quibus potest impendi absolucioni plenaria: ut habetur supra in. §. 7. et. 8.

CAUEZ D R I Z A L *Et tibi concessa et mibi commissa: ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis: in qua cum predicta auctoritas se extendere potest. In nomine patris tc.*

Cforma absolutionis pro absolutione que impendi potest in festo. s. Lathe-

nota summa et optima.

Crine: quia differt ab omnibus supra dictis: ut patet supra in. §. 9.

CAUEZ D R I Z A L *Et tibi concessa et mibi commissa: ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis: in qua cum predicta auctoritas se extendere potest: et concedo tibi indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum. In nomine patris tc.*

Ultimo notandum est circa omnes concessiones pro absolutionibus plenariis suprascriptis factas: q̄ melior: et copiosior omnium ipsarum est illa quā facit sextus. 4. et habetur supra. §. 4. Et ram pro ipsa q̄ pro quacunq; alia que sub simili tenore concessa fuerit: ponitur hic quedam forma absolutionis valde copiosa.

Collector.

Cforma absolutionis plenissima qua saltem pro semel in vita et in mortis articulo possunt uti fratres mino: et alie persone que illorum privilegiis gaudere possunt. *Sequitur forma seruanda ante absolutionem quamlibet.*

Cfinita confessione imponat confessor penitentiam. Et postea dicat sequentia verba: ita q̄ pro penitens valeat intelligere.

CAUEZ D R I Z A L *me michi tradita et ex officio meo / ac eo modo quo melius possum: dispeso tecum super residuum penitentie/ si maior erat tibi imponenda. Et volo ut omnia bona que feceris et mala que perpeccus fueris propter deum sint meritoria: velut penitentia imposta ad remissionem pene debite pro tuis peccatis: pro quibus etiam satisfiat ex meritis passionis christi et omnium sanctorum. Et postea subiungat confessor.*

Consideratur tui tc. Indulgentiam tc. Dns noster jesus christus qui est yesrus et summus pontifex: et pro te natus et passus est: ipse te absoluit et ego auctoritate ipsius et beatorum apostolorum eius petri et pauli et sancte romane ecclesie: ac potestate mibi commissa et tibi probac vice concessa a dño papa: cui

nota hanc.

Absolutio quoad seculares.

hanc statim per ipsius confessores adhuc
expeditam ab soluo illis vices in hac parte gerere: ab absoluo ab omni sententia generali/ vel specias
conceduntur quodlibet li a iure / vel ab bonitate promulgata: et ab alio quocunq; vinculo excommunicatio
legatus potest. Et dispenso tecum super quibuscum irregularitatibus: ex quibus
in causa eis contrateris: (homicidi voluntari et mutilationis membrorum
frum/ ac bigamia dumtaxat exceptis.) Et in his et in omnibus alijs quibus ins-
digas: restituo te ad statum pristinum in quo eras ante huiusmodi incurres-
res. In nomine patris et filii tc.

CITE Ad eadem auctoritate ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis
tuis specialiter/ aut generaliter confessis cum circuitatis eorum: quomodo
cum et qualitercum offendisti deum creatorum tuum: animam tuam/ et proximum
tuum et regulam tuam. Et de omnibus ipsis: auctoritate supradicta/ et ex spe-
ciali gratia tibi concessa et mihi commissa a dno papa: cedo tibi indulgentiam
plenariam omnium penarum in presenti vita/ vel in purgatorio pro peccatis
tuis debitarum: inquitum possum et valeo/ et auctoritas tibi concessa et mihi
commissa se extendere potest. In nomine patris tc.

Absolutio quoad seculares.

Collector.

Constitutio materie absolutionis infra posite.
Qirca absolutiones personarum secularium per fratres minores sedis:
sunt multa et varia ordinata et coelella: que ut melius intelligi et
memorie commendari valeant: subsequenti ordine distinguuntur. Primo namque ponuntur
ca que generaliter concernit confessorum auctoritate seu facultate: tam ratione
institutionis a prelatis ordinis facte: quam presentationis que prelatis ecclesiasticis
sieri debet: seu licentie que ab eisdem prelatis/ seu legatis sedis apostolice obtinere
cōtingit. Secundo addūtur alia que concessa sunt respectu absolutionis a casib;
reservatis episcopis vel pape. De predictis aut duobus ponuntur etiam alia
qua notabilia infra in dictis Confessiones et confessores. Tertio superaddūtur
nonnulla que a liqui summi potifices decreuerint contra quosdam aduersarios reli-
giosorum: qui aliquos errores dixerunt in materia huiusmodi absolutionum.

Absolutio generaliter quoad seculares. Primo.

Lex ander. 4. concessit quod de licentia legatorum sedis
apostolice/ vel ordinariorum locorum: possunt fratres minores libere confessiones audire: sacerdotum par-
rochialium assensu minime requisito. b. fo. 26.

2
Licentia seu
presentatio.

Clemens. 4. concessit ut quādo episcopi vel alij ecclesiarum prelati
dederint fratibus minoribus facultatem audiendi con-
fessiones subditorum suorum et vota comunitandi: talibus prelatis decedentibus:
possint predicti fratres ut libere predicta facultate: donec viduatis ecclesiis
provisum fuerit de pastore. B. fo. 29. Et fo. 113. conc. 244.

3
Presentas
tio confes.

Eugenius. 4. concessit oibus confessoribus ordinis mino. quod quādo
pro fratribus in itinere vel alibi: et non possunt comode se presentare episcopis: quia sunt
itinera. narie ut auctoritate episcopali. o. fo. 61. Et fo. 64. conce. 78.

4

CIDE Ad eugenius concessit: quod si fratres se semel presentauerint episcos

Absolutio quoad seculares.

fo. ix.

pis et obtinuerint casus suos; licet alibi postea ad habitandum se transferant Presentatio ad tempus: et postea reuertatur ad eisdem diocesis: non sit necessarium iteras confessio-
to se presentare eisdem episcopis, vel casus de nouo obtinere, o. fo. 61. Et fo. 64.
conce. 79. Et fo. 95. conce. 314.

CIDE Ab eugenius declarauit qd qm quis tēpore paschali se reperit in alie-
na dioceſi: ſempre ibi intelligitur adeptum incolarum: vt ibi conſiteri et cōmu-
nicare valeat: quātūcūq; ibi paruo tēpore ſterterit, o. fo. 61. Et fo. 64. conce. Cōdicare.
80. Et fo. 95. conce. 315.

CIDE Ab eugenius concesſit: qd vbiq; fuerint fratres mino, (licet episco-
pi ſunt ſimoniaci: etiam in officio et beneficio) poſſunt fratres vii ſuis caſib⁹ ſimonia. 6
ac ſi tales episcopi non eſſent ſuſpensi: ex quo tollerantur ab ecclesia, o. fo. 64. Caſus epi.
101. conce. 403.

Nicolaus. concessit fratribus mino, obſer. aucoſitatem audiendi 7
in confeſſionibus omnes quaſūcūq; diocesum. Et in illis licetia pro-
extrancos ac forenſes abſoluendi: etiam a caſib⁹ quos diocesani locorum in oīb⁹ etiā ſo-
quibus fratres ad hoc deputati fuerint: duxerint committendos, B. fo. 30. Et reſibus,
fo. 114. conce. 249. Et fo. 58. conce. 159.

Sixtus. 4. fecit eadē in confeſſionem per conſimilia verba nū penitus 8
inmutando. B. fo. vbi ſupra, et coce, immediate ſequentiibus
in eisdem libris preallegatis. Et poſtea Leo, 10, hoc idem coſfirmavit et de no-
uo concesſit. D. fo. 58. conce. 159.

CIDE Ab ſixtus coeſſionem prefatam reiterauit ſubsequentibus verbis. 9
Conceſſit naq; qd fratres mino, obſer. prieſtentes et futuri: poſſunt audire confeſſio-
nē, p. oīb⁹ ſecularium vndeſūcūq; venientium: ea aucoſitatem quam habent ab epi. etiā forenſib⁹,
ſcopo in cuius dioceſi exiſtunt, o. fo. 63. Et fo. 67. coce. 111. Quo ad hīnōi cō. Collector.
ceſſionē: vide inſra. 6. 17. vbi magis ample coeſſum eſt fratribus carmelitria.

CIDE Ab concesſit: qd confeſſores noſtri dum ſunt in itinere et requiruntur: 10
poſſunt audire confeſſiones ſicut parrochiani: Si non fuerint preſentati ſim for-
man clementine, o. fo. 63. Et fo. 67. conce. 113.

CIDE Ab ſixtus coeſſit: qd fratres mi. debite preſentati: vel gratioſe a pre-
latiſ recepi: poſſunt extra ſua dioceſum ſubditos illor⁹ audire: cum hoc poſſunt 11
curati de iure, o. fo. 64. Et fo. 68. conce. 128. Et fo. 96. conce. 335.

CIDE Ab ſixtus declarauit: qd licetia pietator⁹ ecclie de qua in ſupradictis 12
coeſſionibus fit mentio: eſt illa quā ordinari preſentaris ad confeſſiones au-
diendas: dare ſunt aſtricti. B. fo. 98. Et fo. 181. conce. 439.

Innocentius. 8. coeſſit certam formā preſentationis episcopis fa-
tal is. s. qd guardianus loci noſtri vel ciuitatis: quini anno ſemel ſe repreſen-
tet episcopo vel eius locu gereti in ſpiritualibus: vel in uitrat aliū fratre pro ſe et 13
dicat eide episcopo reverendissime dñe: ecce uie preſeruo. Reuerendilliue dñas
tioni uentre: pro me et oībus cotelloribus deputatis et deputatis a noſtro pro-
uinciali: pro audiēdiſ coeſſionibus uentre ſubditorum: perego bimiliter ut
dignemini eſſe corentus: vt cu uentre benedictione ipſos audiant in coeſſione
et abſoluant. Et ſi quid aucoſitatis uentre: circa calu ſobis reſervatos ueliz
tis: nobis coeſſere dignemini. Et ſimiſiter circa votorum diſpenſationem. Ac
etiam dignemini nos quisare: ſi quid babēauyus facere pro ſalute animarum
ſoy quolibet anno ſieda,

Absolutio quoad seculares.

vestre dñationi cōmissar. Quo facto sine cōcedat sive deneget: prefatus sanctissimus dñs Innocentius. 8. cōcessit q̄ statim cōfessores predicti: habeant auctoritatem omnē aboliuendi ab omnibus: exceptis casib⁹ de iure reseruatis episcopo vel pape. o. fo. 65. Et ffo. 6. 9 cōcē. 153. Et ffo. 9. 8. conce. 352.

14

LEO. ^{10.} cōcessit q̄ fratres mihi q̄ audiūt cōfessiones: absoluendo in foro cōz cōcis absolutionib⁹. I. flagellatione cū ps. Misericordia mei. 7c. Et q̄ tpe interdicti possint absoluere a cēlūris i foro cōscie illos q̄ tūc cōfitebunt petrā sua: nisi tales cēlūre essent ex quib⁹ bmoi interdictū emanaret. D. ffo. 5. 6. cōcē. 174.

15. als. 13.

PRESENTATIOⁿ CO^mISSAR. **C**ONDEⁿ AL^eO in cōcilio lateranensi statuit: q̄ superiores fratres p̄ medicatiū: teneant oīno fratres quos ad audiendas cōfessiones subd. tpx prelator. ecclias.

EXAMINATIOⁿ CO^mISSAR. sc̄op. p̄ tpe elegerint: eisdē prelati p̄sonaliter exhibere ac presentare (si eos sibi exhiberi p̄ plebem petierint) alioquin eorū vicariis (dūmodo ad platos ultra duas dietas accedere nō cogātur.) Et q̄ possint predicti fratres p̄ eisdē

PLICETIAⁿ PFO^m REⁿSIBUS. episcopos & platos: sūg sufficiēti literatura/ & aliqua saltem bmoi sacramēti peritia dūtarat ex amittari. Statuit etiā q̄ talibus presentatis & admisis: vel etiam indebitē recusatis cōfidentes: cōstitutiōnē que incipit. Omnis viriusq; serus (quo ad cōfessionem dūtarat) satisfecisse censeantur. Ipsiq; fratres etiā forensiū cōfessiones audire valeant: laicos ramen & clericos seculares: a sensentiis ab homine lati: nullatenus absoluere possint. B. ffo. 25. conce. 72.

Collector. **A**dvertendum est circa predicta: q̄ per eūdem Leonē. 10. tuit postea cōcessum ordini nostro mino. q̄ in foro cōscientie possimus vtrī nostris p̄ivilegijs: sicut ante cōciliū lateranense poteramus: non obstantib⁹ quibusq; in dīcto cōcilio ordinaris & determinatis aliter vel in cōrrarium disponentib⁹: vt habentur in registro ordinis in actibus reuerēdissimi patris fratris Frācisci līcheti ministri generalis. De quo vide infra in dictione. Cōciliū. §. 7. Et ideo quo ad foro cōscientie nō tenemur: ad statuta in predicto cōcilio: nec adhuc forte in foro exteriori: sicut infra declarabitur: in dictione. P̄ivilegia/ prope finem.

CSequuntur nōnulla alia pertinēta ad cōfessiones seculares: ex aliis fratris

medicatiū p̄ivilegijs extracta. Et primo ea q̄ rāgū directe fratres p̄dicatores.

16

Ex priui. fra^m **S**IR^tU^s. ^{4.} cōcessit vt vicarius generalis fratrum ordinis p̄dicatores trū p̄dicato. subiecta/vbi' eū prope morari origerit: ac in eius absentia singuli priores sive p̄particu. p̄ presidētes singularū domoz dicti ordinis: nūc & pro tpe existētes: ac quattuor regni castel. dicti ordinis p̄fessores p̄sibteri idonei p̄ vicariū & singulos priores sive p̄sidētes deputatioⁿ predictos in singulis diebus deputandi: possunt cōfessiones vtriusq; sexus xpi q̄tuor cōfes. fideliū forent ad singulas domoz predictas occurrentiū / & ibidē p̄prium dominicū non habētū: ac imbi cōfiteri volētū: toties quoties ibidē confitebuntur/ libere audire & eos ab oībus & singulis peccatis/ excessibus / & delit.

Exco^missario. **c**ontra p̄ eisdē cōmissis ac cōfessis: necnon excommunicationi sentētis & penit. in singulos fideles p̄dictos: in genere vel in specie ordinaria auctoritate lati: de quib⁹ ipsi fideles se absolui petierint (dū in talia non sint ppter que sedes aplica merito sit cōsiderata) in loci ordinarii absentia dūtarat absoluere: & cis

sup premisso penitētiam salutare inmigere: ac vota p̄elegitū & abstinentia: p̄ eosdē fideles emissa: que loci ordinarius si p̄sens esset cōmutare posset: & ipsi fideles cōmode adimplere non potuerūt (in ipsius loci ordinarii absentia)

Cōmutatioⁿ VOTORUM.

in alia pietatis opera cōmutare. Necnon oībus & singulis chris̄ifidelib⁹: tam
forēsib⁹ q̄ in ciuitarib⁹ & locis in quib⁹ ip̄e dominus cōsistunt cōmoratib⁹:
eucharisticie sacramentū quoq̄ sp̄e (festo resurrectionis dūtarat excepto)
cōūdem fideliū: parochialium eccliarior̄ rectoꝝ absentiuꝝ & quorūlibet alio Eucharistica
rum/licētia minime requisita:ministrare libere & liceite possint & valeant: par-
ce tamen/ne querele inde euemāt. B.fo.44. Et ffo.128.cōce.287.

Aduerte q̄ eādē auctoritatē habet p̄nicipiales & guardiani sive p̄sidētes do Collector.
mōꝝ fratrū mī. & quattuor confessores p̄ eos assignādi: ut p̄dictū est. Et hoc i res-
ponsū p̄fatis & nō alibi: utrūcū coicationis specialis q̄ habet inſra in dictiōe Lōis
catio priuilegior̄. §.9. et.10. **Ex** priuilegiis fratrū augustinensī.

Bonifacius 8. p̄bibuit districte: ne q̄s/ fratres ordinis heremitarū 17
sancti augustini q̄b⁹ officia p̄dicādi vel p̄fessiones au p̄rohibitiō
diēdi a platis ordinis cōmissa fuerint: executionē officior̄ ip̄oꝝ audeat quomo
dolibet ipedire. B.fo.244.2ce.589. **Ex** priuilegiis fratrū carmelitarū.

Urbanus 4. cōcessit fratrib⁹ carmelitī: vt de licētia p̄clariorū 18
causa deuotionis ad eos recurrentium/nisi talia cōmisſerint propter que esset
sedes apostolica merito cōſulenda. B.fo.85. Et ffo.168.cōce.392.

Aduerte q̄ sicut declarauit q̄ licētia d̄e qua in bmoꝝ cōcessione fit metio: Collector,
intelligatur ita q̄ s. prefati confessores sint p̄sentati scđm formam iuris.

Quo ad suprascriptā cōcessionēi urbani: est aduertēdū q̄ virtute illius r̄i Collector,
sum est multis & valeat frarres confessores debite p̄sentati absoluere a casib⁹
reservatis epis. Sup quo ego cōſului aliquos iurisperitos: & in reb⁹ attrinē
bus ad religiosos valde doctos: & respōſio yltimata fuit talis: q̄ s. si fratres car-
meliiani quib⁹ directe facra est predicta cōcessio: vñ sunt et vtūc illa put̄ ſra
ei sonat: q̄ ſir̄ poterūt vti illa alij fratres mēdicātes: rōne coicationis priuilegior̄.
Sed q̄ ſi illi nō habēt in viu: nūc nec ipsi nec alij mēdicātes possunt vri-
ca: etiā ſi habēant noue p̄fessiones priuilegior̄ put̄ haberi ſolēt. Et ideo oportet
ret ſcire ab aliq̄b⁹ viris doctis p̄ſator̄ fratrū carmelitanor̄ qualiter circa p̄di-
cā cōcessionē ſe habuerint & habeat. Aliter aut̄ vti ſupradicata cōcessione eſſet
temerariū valde.

Sixtus 4. cōcessit fratrib⁹ ordi. minimoꝝ auctoritatē p̄fessiones audie- 19
di: & ab oīb⁹ casib⁹ excoicationis/ ſuspēnſionis/ interdicti/ ac Excoicationis
sup quacūq̄ irregularitate/ ordinario (tam a iure q̄ ab hoīe) reservatis: toties Dispensatio
quorū opus fuerit: absoluēdi & dispēnſandi: ac vota quecūq̄ p̄mitādi & rela-
randi & penitētia ſalutā īmūgendi: ſicut p̄oreſt diocesanis. B.fo.5.2ce.8.

Aduerte q̄ vtrum predicta cōcessio ſit intelligēda: respectu fratrū dūtarat Collector,
vel etiā ſeculariū: nō poterūt clare elici ex littera: ppter quod oportet cōſule-
re aliquē frateriuꝝ doctū minimoꝝ: ad ſciendum qualiter ipsi illam intelligunt
et ea v̄untur: nam aliter vti illa quo ad ſeculares: non eſſet ſecurum.

Aſolutio ſpecialiter de casib⁹ reservatis quo ad ſeculares. Scđo.

Enedictus 11. in extrauagati que incipit Inter cūcras 1
ſtatuit q̄ fratres confessores ordinum predi- p̄o fra. pre-
catorum & minorum: nullatenus ſe intromittant de casib⁹ epis- di. & mino.
ſcopis & ſuperioribus reservatis: quos ipſe annotauit modo ſub-
ſequenti dicens. Obſeruent dicti fratres/ ne ad confessionem re-
b ij

Absolutio quoad seculares.

Casus reser- cipientes criminosos criminibus pro quibus esset solenis penitentia indicenda;
vati epis de Hodo codice excommunicatos respuerant; et clericos qui propter delictum irregula
ture, ritatem aliquam incurserint. Incendiarios etiam; coligunt qui tam enormibus sunt
irrestiti peccatis; quod ea ratioabilis consuetudo prescripta canonice / in episcopatu-
tibus aliquibus reservauit episcopis; similiter non admittantur. Quia consuetu-
dinem ex causa que iuste ad id animum nostrum mouet: solummodo circa voluntas
rie homicidios / salarios / ecclesiarum immunitatis et libertatis ecclesiastice vi-
latores et sortilegos approbamus. B. 10. 126. Et. 10. 203. conce. 504.

Casus reser- Collector. vati epis de Casus reser- vati ex causa que iuste ad id animum nostrum mouet: solummodo circa voluntas
eiusmodi. et libatores et sortilegos approbamus. B. 10. 126. Et. 10. 203. conce. 504.

Aduerteret est circa predicta; quod licet bulla in qua superscripta continentur fuerit reuocata per Clementinam Dudum de sepulturis; tamen postea Sixtus. 4. conces-
cessit: ut quo ad casus reservatos epis qui ibi sunt expressi: maneat in suo vis-
gore. Et circa huiusmodi casus: vide infra post. 5. 12. et bene considera. Tende
etiam circa huiusmodi materiam absolutionem: et quoad validitatem predi-
cere extrauagantis: infra in dictione. **Confessiones**. 5. ii. cum sua additione.

Eugenius. 4. concessit quod fratres mino, nonteneantur facere conscientiam

Collector. etiam de decimis in confessionibus: nisi quando fuerint requisiiti ab ordinariis. Et tunc sufficit dicere. facio tibi conscientiam: et inducere peccatorum quantum potest ad soluendum: non propter hoc retineat absolutionem.

Decime. **IDEA** eugenius: concessit quod fratres mihi, omittentes facere conscientiam de decimis: si non fuerint requisiiti a parochialibus: non cadant in excommunicatione.

Excōcūatio. Et quod ubi est consuetudo quod detur pro decima: de viginti vel triginta aut quadra-
ginta / vnum / id intelligatur pro solutione decimarii. Et quod ubi non est consuetudo
decimandi: inducat fratres ad decimandum: et si noluerint: non propter hoc dene-
gent absolutionem: nisi sacerdos proprius reclamaret. o. ffo. 101. conce. 404.

Collector. Circa hoc vide determinationem concilij Lateranensis infra. 5. 13.

IDEA eugenius declarauit quod recipieres pedagia a clericis: ubi est consue-
tudo: ciuitas non icidat in interdictu. Et quod ipsi confessores educant ad restitutionem

Interdictu et absoluant: nisi caperent clericos personarum / vel detinerent. o. ffo. 101. conce. 406.

IDEA Eugenius concessit: quod attempo quod sit consuetudo, scilicet in aliquibus partibus / solvi gabellas / et datia: per ecclesiasticas personas et sacerdotes se-
culares: non propter hoc fratres retineantur eis solutionem. s. qui predictas ex-
actiones faciunt: non obstante. e. q. de visituris. lib. vi. o. ffo. 102. conce. 46.

IDEA Eugenius concessit: quod fratres confessores possint absoluere de simonia: nisi sit in ordine vel beneficio. o. ffo. 102. conce. 420.

Casus reser- 6 **Sixtus. 4. proper diversitates opinionum: confirmavit casus epis-
vati. pale tam de iure quod de consuetudine: quos posuit Benedictus
xi. in sua extrauaganti que incipit Inter cunctas. o. ffo. 64. Et ffo. 68. conce. 128.**

Collector. Et ffo. 96. conce. 334. **Aduerte** quod huiusmodi casus sunt positi supra in. 5. i.

IDEA Sixtus concessit: quod confessores nr̄i ordinis: possint absoluere exco-
caros per pecuniam annualem. s. quod sit in die cena domini: propter incursum vel iusasio-
ne facta in rebus ecclesie: directe vel indirecte: dum non sint principales indādo consi-
lii vel auxiliū talia facientib⁹. o. ffo. 64. 7. ffo. 68. conce. 140. Et ffo. 97. conce. 342

Casus reser- 7 **Aduerte quod ista concessio: per morē cocedētis videlicet expirasse: quod tāgit casus co-
vati pape. tētōs in bulla cena domini. Circa quod vide sup. i. di. absolu. o. di. quoad tētōs post. 5. 9.**

Collector.

Absolutio ordinaria quoad seculares. Fo. xi.

CODEX ⁸sixtus cōcessit: q̄ omnes tam viri q̄ mulieres intrātes monasteria monialū sancte Clare & sancti dñici/ignorāter & sine dolo: possint absolvi pro monaui a confessorebus monialū. Postea idem addidit: q̄ mulieres omnes possint sterismoni. absolvi ab omnibus cōfessorib⁹ nostris: etiā si maliciose & ex malo animo invaserint. Cas⁹ refuati.

CODEX ⁹sixtus iterum concessit: q̄ confessores monialū sancte Clare possint absoluere a sententiis lati: eos qui non maliciose sed ex quadam leuitate seu curiositate intrauerint earum monasteria: vel quarūcūq; aliarum religiosarum inclusarum. Et hoc tam actiue q̄ passiue. o. fo. 64. Et ffo. 68. concē. 330. et. 339. pro mona. monialū. Cas⁹ refuati.

CODEX ¹⁰sixtus cōcessit: q̄ confessores nostri possint absoluere omnes cōfidentes ab omnibus sacrilegīs: dummodo fiant cum sacris: ita q̄ scandalectorientur si fratres absolucent. o. ffo. 102. concē. 411. pro cōfamo. Cas⁹ refuati.

Inno**C**ENTIUS. ¹¹concessit: q̄ confessores debite presentati possint disp̄sare in omnibus votis in quibus possint episcopis. Dispensatio. votorum.

scopi: exceptis votis peregrinationis vltra duas dictas. o. fo. 65. Et ffo. 69. concē. 155. votorum.

CODEX ¹²innocentius declarauit q̄ quo ad primū casum de iure reservatum ab episcopis: intelligatur fm opiniōne innocentij & hostiensis: scz q̄ solum est bodic vna excommunicatio que de iure episcopis reseruat: scz inieccio violenta in personā ecclasticā in casibus: in quibus pertinet ad episcopū. Et ideo in alijs que sunt de iure & non reseruantur pape: possunt confessores predicti absoluere. Et similiter ab omnibus excommunicatis per statuta provincialis et sinodalia promulgatis: que ipsi conditores specialiter sibi vel alteri non reseruauerunt: quando statutum fecerunt. o. fo. 65. Et ffo. 69. concē. 154. Casus reseruati ep̄s.

Circa predicta oportet ut prudens lector aduertat: q̄ huiusmodi concessio fuit impetrata per bone memorie reuerēdū patrem fratrem Angelum de clausario: qui edidit illud insigne opus/ summa angelica appellatū: & idco cōfessor miter ad ea que ipse posuit in predicta summa in dictiōe Casus reseruati episcopis: nominauit in prefata cōcessione primū casum de iure reseruatum episcopis: licet ali qui aliter ordinent predictos casus: presertim Benedictus. Collector.

vt possum est supra in hac dictiōe. §. 1. Ac etiā Antoninus in suo tractato intitulato defecerunt. Casus reseruati ep̄s.

Aduertere etiā oportet: q̄ virtute suprascripte concessiōis innocentij non excluduntur alijs casus reseruati episcopis: numerati supra in concessione Benedicti. II. §. 1. presertim illi quibus non est adiuncta excommunicatio: prout aliqui & male opinati sunt. **C**onspicere ex omnibus prefatis cōcessionibus colligant fratres confessores/ per prelatos deputati ad audiēdas confessiones: quomodo possunt audire omnes volentes eis confiteri. **N**via si sunt in via ybi non possunt se representare episcopis/ et requiruntur: possunt audire confessiones & habent auctoritatem absoluendi (exceptis casibus episcopis de iure reseruatis) per concessionē S̄ixti suprapositā in precedenti dictiōe. Epilogatio super predicto.

Absolutio generaliter quo ad seculares. §. 9. Si vero sint extra dioecesim: & vadunt ad eos/ ad loca nostra pro cōfiterendo: possunt absoluere eos si cut possunt alias de illa dioecesi: per aliam concessiōem S̄ixti. 4. positam vbi supra. §. 10. Si autē sunt in dioecesi: possunt eos absoluere ab omnibus a quib⁹

Absolutio quoad seculares.

bus possunt episcopi: exceptis casibus de iure reseruatis: qui solū sunt supra politi a Benedicto. 11. ut patet supra in hac dictione. §. primo.

13 **Leo**.^{10.} in concilio lateranensi statuit q̄ fratres confessores teneantur bortari et monere: etiam sub onere cōscientiarum suarū: illos quo- rum cōfessiones pro tempore audierint: cuiuscumq; status et conditionis fuerint: ad solūcūm decimas siue aliam bonorum seu fructuum quoram: in locis in quibus decime ipse/ aut similia solui cōsueverunt: ipsi sc̄q; etiā illas soluere re- cusantibus: absolutionem denegare teneantur. B. ffo. 26, conce. 82.

14 **Clement** H. leo concessit q̄ infringentes: vel aliquam violētiam in ecclesijs Excoicatio. vel locis fratrum mino, facientes: ab excommunicato propter hoc incusa: pos- Las resuati. sint a p̄elatis dicti ordinis in foro cōscientiae absolvi: licet antea non poterant būi modi delinquentes absoluī nisi a papa: vel a conseruatorib; dicti ordi- dinis. B. ffo. 61, conce. 186.

Circa absolutionis materiam: re-

probatio errorum.

Verander.^{4.} reprobauit errores quodam magistro rum afferentium: q̄ fratres minores et pre- dicatores de licentia pape aut diocesanorum/ non poterant cōfessiones audire. b. fo. 24. Et ffo. 25, conce. 15.

1 In fauorem
fratru p̄dica-
toru et mi.

2 In fauorem
fratru cōfes;

3 In fauorem
fratru cōfes,

Clemens.^{4.} reprobauit prefatos errores et concessit sicut alexan- der. 4. q̄ fratres de licēria legatorum sedis apostolice vel ordinariorum: et multo amplius summi pontificis: possint audire confessiones et absoluere: aliorum inferiorum p̄elatorum et rectorum ecclesiarum assensa nullatenus requisito: exceptis casibus qui de iure vel consuetudine legatis et ordinarijs predictis specialiter reseruantur: nisi eis specialiter cōmittantur. b. fo. 29. Et ffo. 29, conce. 26.

Ioannes.^{22.} dānauit et reprobauit quodam articulos Joannis de poliaco/ afferentis q̄ confessi fratibus habentibus licen- tiam generalem audiendi confessiones: tenebantur iterum confiteri eadem peccata proprio sacerdoti parochiali. Et q̄ state decretali/ Quinis viri usq; sexus/ non poterat summis pontifex facere (immo nec deus) quin parochias in tenerentur confiteri eadem peccata semel in anno proprio sacerdoti: ac etiā q̄ papa nequivat dare licēriam generalem ad hoc. Prohibuitq; prefatus p̄o- tifex: ne quis dictos articulos per ipsum damnatos et reprobatos teneat aus- deat: seu quonodlibet defensare/ seu docere. Et declarauit q̄ illi qui predi- ctis fratibus consententur: non magis teneantur eadem peccata confiteri: q̄ si alias illa fuissent confessi coram proprio sacerdoti. B. fo. 36. Et ffo. 119, co- ce. 259.

Calixtus.^{3.} fecit magnam prouisionem contra errores supradictos Cōfirmatio Nicolai. 5. approbantes constitutionē Super carbedram. Bonifacij. 8. tres concessionū. probantes errores super illam exortos/ circa cōfessiones et absolutiones. B. fo. 82. Et ffo. 165, conce. 390.

5 **Sixtus**.^{4.} auctoritatem procedendi per Joannem. 22. et Eugenium

4. datam ordinarijs contra assertores q̄ confessi fratibus te-

Accedere ad monasteria monialium. 50. xij.

nebantur iterum eadem peccata confiteri proprio sacerdoti parochiali: ex Inquisitores
tendit ad inquisidores heretice pravitatis. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353. hereticorum.
Attende q̄ nonnulla alia ad materialem ab solutionum pertinentia; ponuntur Collector.
tur infra in dictione Confessiones et Confessores. Clide ibi.

Accedere ad monasteria monialium.

Icolaus. ^{3.} concessit fratibus mino. vt ad loca vbi secula¹
res homines conuenient in monasteris monia² Predicatio.
rum: possint illi fratres causa predicationis/ vel elemosine peten³
de/ accedere: quibus id a superioribus suis pro sua fuerit maturiz
tare vel idoneitate cocessum. Exceptis semper monasteriis monia⁴ Elemosina.
lum inclusarum. s. sancte Clare: ad que nulli datur accedendi facultas: sine
sedis apostolice licetia speciali. In declaratione regule Exiit qui seminat: que
babetur. B. 2. tractatu. fo. 10. Et b. ffo. 11. tractatu. 2.

Eugenius. ^{4.} concessit q̄ fratres mi. ob. possint intrare ad loca qua²
rūcūq̄ monialium: vbi seculares cōmūniter intrant: de Lōcessio pro
licetia suorum prelatorum quādo mittuntur. o. ffo. 261. cōce. 675.⁵ oib⁹ mona.⁶

Nicolaus. ^{5.} concessit fratibus mino. q̄ possint intrare t̄ predicare ³
rūcūq̄: vbi seculares cōmūniter intrant: de licetia suorum prelatorum quādo
mittuntur. o. ffo. 65. conce. 88. Et ffo. 99. conce. 366.

Aduerte q̄ hec concessio videtur solum esse pro predicatoribus: quia dicit Collector.
intrare t̄ predicare. i. ad predicandum.

Dinis. ^{2.} ad instar Nicolai. ^{6.} concessit: fratres posse predicare t̄ intrare ⁴
in locis quarūcūq̄ monialium: vbi seculares cōmūniter intrat: Predicatio.
de licetia suorum prelatorum quādo mittuntur. o. ffo. 56. conce. 94.

Sixtus. ^{4.} cocessit q̄ fratres mi. possint ire de licetia suorum prelator⁵
rum: ad ecclesias t̄ loca vbi habitat fratres deputati ad res
men monialium. o. ffo. 63. Et ffo. 67. cōce. 125. Et ffo. 96. conce. 340.
CIDEAH sixtus cocessit q̄ fratres predicti: causa visitandi reliquias san⁶
ctorum: vt caput Joānis baptiste: ad sanctum Siluestrum Rome: vel sangu⁷
inem sancti Frāscisi assisi: t̄ bmoi: de licetia guardiani illius loci: aut alterius
prelati ordinis: possint dūtaxat accedere ad ecclesias monialium sancte Clare: t̄
etiam pro temporum stationum et generalium processionum. o. ffo. 68. conce.
141. Et ffo. 96. conce. 323.

CIDEAH sixtus cocessit q̄ fratres mino. possint de licetia suorum prelator⁷
rum: accedere ad loca monialium sancte Clare t̄ sancti Dominici: ad que secu⁸
lares accedit: pro elemosina petenda: t̄ causa celebrandi: t̄ pro alijs licetis et
bonestis. o. ffo. 69. conce. 142. Et ffo. 100. conce. 388.

Hlerander. ^{6.} concessit q̄ provinciales possint licetare fratres: ad ⁸
alia monasteria q̄ sancte Clare: nō solū causa elemosi⁹
ne petēde vel predicationis faciende: sed etiā pro spirituali visitatione cōsan¹⁰
guinearum vel alia necessitate. Intelligendo semper de locis ad que seculares
cōmūniter accedunt. o. ffo. 99. conce. 369.

Teo. ^{10.} in quodam breui super prefatam materiam: posuit sequentem
clausulam. Non prohibemus tamen q̄ fratres predicti scilicet ⁹
viii

Accedere ad monasteria monialium.

minores infra limites monasteriorū sancte Clare: et ad loca ybi fratres eiusdem seruientes habitat: et alii seculares ingrediuntur: intrare et accedere: necnon cum eisdem (qui opus fuerit) et cum limitationibus in capitis vestris ordinatis in locis in quibus relique persone seculares cum eisdem loquitur: loqui possunt. B. ss. 1.7. conce. s. 6. Circa predictā clausulā est aduertendū quod nonnulli fratres opinari sunt: quod in ea cōcedebatur eis amplius facultas quod in reliquis superscriptis. Attamen hinc veritatē nihil penitus in ea cōceditur nec de aliquo deseruit: quod licet presatus Leo non prohibeat predictū accessum: prohibuit tamen Nicolaus. 3. ut patet supra in. §. i.

Collector.

Collector.

Contra intelligentia predictarū concessioneū quae prima facie videtur contineat contradictionem: aut saltē negationem et superfluitatem: sunt aliqua aduertenda. Primum est: quod hīnōi concessiones fuerūt a diuersis cōmissariis curie romane vel alijs fratribus ordinis imperatae: quoꝝ aliqui nesciētes ea quod anteā fuerunt cōcessa: procurauerūt eadē vel cōsimilia de novo imperatae: seu alia circa idem latius vel strictius quod anteā fuerat cōcessum. Alterū est quod in quinque ultimis cōcessionibus est tanta diuersitas: quod nisi maxima cū attentiōe aspiciatur: vix poterunt bene intelligi: nisi aduertendo ad sequētia. s. quod in illa que est Nicolai. s. et Pij. 2. limitatur tacite cōcessio antecedētis Eugenij: et solū conceditur prelatis nostris facultas licentiādi fratres suos pro predictā: cū dicat fratres posse intrare et predicare. i. ad predictādū: ad loca ybi seculares intrāt. In altera autē que est Sixti datur auctoritas prelatis: vt possint mittere fratres suos ad ecclesiā monialū et ad loca ybi habitant fratres illis seruientes. Tamē de alijs locis. s. loquitorio. tc. nihil ibi cōceditur. In alia vero quod etiam est Sixti datur predictis prelatis facultas licētiandi fratres pro tribus causis dūrāt. s. pro vidēndis reliquijs: et p. processionibus et statiōibꝫ. Et sic etiā ista est ad ecclesiā solum: seu propter ingressum in ecclesiam ad tria predicta. In antepenultima vero quod similiter est Sixti: et videtur generalis pro oībus prelatis et causis licitīs: restringitur ad monasteria monialū sancte Clare et sancti Dñici. In penultima autē que est Alexandri. 6. et est generalis pro oībus causis licitīs: et ad quecūq; monasteria: prout in ipsa patet: ad prouinciales solūmmodo et ad monasteria que non sunt sancte Clare coartatur.

Resolutio
huius mate-
rie.

Cet sic resolutio est notādū: quod nulla cōcessio innuenit: qua inferiores a prouincialibus possint mittere vel licētiare fratres suos: ad alia monasteria quod sancte Clare et sancti Dñici: nisi pro elemosina petenda et predicatione facienda: prout dicit Nicolaus. 3. in declaratio[n]e regule: excepta cōcessione supersposta Eugenij: que tamē (vt predictū est) videtur lūnitata et restricta p subsequentes cōcessiones strictas suorū successorū. Ita quod si absq; aliquo scrupulo vellet aliquis frater ire ad monasteria monialū sancti Benedicti: vel sancti Bernardi: aut sancti Spiritus: seu sancti Jacobi: reliquarumque consimiliū que non sunt sancte Clare aut sancti Dñici: pro visitatione spirituali consueta guinearum vel pro alijs quibuscūq; causis necessariis: excepta predicatione et elemosine petitione: oportet habere licentiam a ministro prouinciali. **A**dūertendum est etiā quod in illis casibus in quibꝫ dicitur quod guardiani possint dare licentiam ad accēdendum ad monasteria. tc. possunt a suis superioribus prohiberi: prout frequenter fit tam ab ipsis quod a capitulis generalibus vel prouincialibus aut custodialibus. **A**dūertendum est inluper quod

post omnes presatas concessiones: in quibus auctoritas accedendi ad monasteria remittitur ad superiorum fratrum: facte sunt aliquae ordinationes generales in variis capitulis generalibus. Prima ordinatio in capitulo generali Statutū ge-
in oppido S. Lorenciaci celebrato sic dicit. Item fratres de licentia suorum monialium
prælatorum et cum causa legitima possunt accedere ad monasteria monialium
et inclusarum cuiuscumque ordinis erit sancte Clare. Et necedū ad ecclesiam sed
ad cratem etiam et loquitorum: dum tamen fiat de licentia vicarij illius do-
mus vel eius superioris petita et obtenta. Hec habetur in mo. 2. impressionis.
Statutū ge-
2. tractatu fo. 24 r. Secunda ordinatio facta est in capitulo generali Ma-
nerale. clinessi: sub tali forma. Item quod confessores monialium possunt licentiare
fratres ad eos declinantes: ut possint ad cratem accedere: et ad loca vbi secus
lares conuenient. Hec habentur vbi supra. fo. 24 r. Et fo. 228. in. 3. tractatu.
Statutū ge-
Cattinē postea in capitulo Burdegalensi facta est alia ordinatio presatas
restringens sub tali tenore. Omibus fratribus cuiuscumque conditione exi-
stant: sub legitimoz actuum priuationis pena: firmiter inhibetur: ne cum ali
qua moniali colloquium habeant: nisi pro qualibet vice licentiam specialez
a ministro provinciali in scriptis habeat. Ultimata vero in statutis genera-
libus totius ordinis in capitulo generali Burgensi facta est sequens ordina-
tio. Ministri provinciales vel custodes curauit habentes monialium san-
cte Clare: in suis prouideant capitulis: qui fratres et quando ad earum serui-
tium habeant deputari. Ita quod alii fratres ad ipsarum vel aliarum etiam ter-
tii ordinis in cōgregatione viuentium: nostre cure subiectarum monialium lo-
ca: absq; ipsius capituli vel ministri licētia in scriptis determinate habita: ac
cedere aut loqui non presumant. Contra facientes a suis superioribus graui-
ter puniantur. Esta autē ordinatio debet nunc solummodo obseruari: quod fuit
auctoritate apostolica facta. Est tñ aduertendum circa huiusmodi statutū
quod licet non faciat mentionem nisi de monialibus sancte Clare et tertie regule
non tamen propter hoc renouet prohibitionem Nicolai. 3. suprapositam. §. i.
imo idem iudicium est habendum quod hoc respectu aliarum monialium:
quia scilicet nullus potest eis loqui nec ad ipsarum loca accedere absq; prefata
licentia in scriptis.

Collector.

CAltare.

Onorius. ^{4. concessit:} ut si diocesani requisiti a fratribus minoribus debita humilitate noluerint
in ecclesiis eorum primarium lapidem ponere: ac ecclesiis vel
oratoria et altaria sua consecrare: vel id facere ultra quattuor
nones distulerint: possint predicti fratres per quoscumque volue-
rint episcopos (gratiam et communionem apostolice sedis habentes) premissa
recipere. B. fo. 17. Et fo. 101. conce. 112.

Edificare.
Consecrare

Clemens. ^{4. concessit quod in locis vbi fratres degunt: possint habere} ²
oratoria: in quibus cum altari portatili possint missarum
solemnia: et alia diuina officia celebrare: ac etiam ecclesiastica recipere sacra uina.
menta. B. fo. 56. Et fo. 140. conce. 313.

Sixtus. ^{4. concessit eisdem fratribus: ut non solum in oratoriis et lo-} ³
cis quibus degunt: sed etiam in quoquis alio loco congruen-

Appellare. Apostate ab ordine.

4 tū honesto: possint sup altari portatili missas libere & licite celebrare. B.fo. 59. Et ffo. 143. conce. 344.

5 C D E A B **Sixtus** concessit quedam alia pertinentia ad altaria. Et hec ba-
ventur infra in dictione Benedicere in. §. 5. t. 6.

Celebriare. 6 Alexander. fecit quandam concessionem circa hanc materiam
que habetur in dictione Celebrare. §. 10.

6 Reliquias. C D E A B Alexander concessit ut fratres mihi possint sine aliquo scrupulo
Consecrare. alicuius censure: mittere reliquias extra vibem Romanam pro cōsecratione al-
tarium: & lapides cuiuscunq; generis: siue cōsecratos siue non, o. ffo. 70. cons-
cc. 174. Et ffo. 99. conce. 357.

Collector. C Ultra omnia predicta: vide nonnulla alia pertinentia ad altaria: infra in
dictione Benedicere. §. 12. et. 13.

A Appellare.

Correctio. 8. statuit ut ad correctiones & punitiones fra-
trū ordinis minorum delinquentiū infingen-
das: prelati ordinis eiusdem: ramulis & a picib; iuris postpositis: li-
bere procedere valeat: bni cōsuetudines aprobatas: & generalia
facta & fienda ipsius ordinis instituta. Et q; predictis fratribus
non liceat ab eisdem correctionib; aliquatenus appellare: prævia tñ in hoc de-
liberatione & maturitate debita obseruatim. B.fo. 125. Et ffo. 202. conce. 499.
C Circa materiam appellationis aduerte: q; Sixtus. 4. concessit q; genera-
lis fratrum carnicitarum: ac etiam augustinorum: possit exercere suum officiu[m]
rejecta quavis suorum subditorum appellatione: prout habetur late infra in
dictione Generalis. §. 10.

C Apostate ab ordine.

Collector. C Distinctio in materie apostatarum ab ordine.
Sciendum est q; circaffles apostatarates ab ordine seu a religione: sunt
multa & varia statuta & ordinata p; plures summos po-
tifices. Et istouz aliqua pertinent ad excommunicationem & alias penas quas hu-
iustissimi fratres incurront: seu q; contra eos possunt per prelatos inferri. Hec
autem continentur infra in oib; §. vbi in margine est posita hec dictio Exco-
municatio. Alia pertinent ad corundem apostataraz reductionem & correctionem.
Et hec habentur infra ybicung; in margine ponit hec dictio Correctio. Nos
nulla vero spectant ad formam & modum licentiandi aut ejendi tales fra-
tres vel alios consimiles ab ordine. Ita autem habentur etiam infra in om-
nibus. §. qui in margine habent sequentes dictiones, scilicet Ecclia ab ordine,
vel Licentiare fratres.

1 C Regorius. 9. statuit q; post facta professione nullū fra-
trū ordinis minorū audeat relinquere pre-
dictum ordinem: nec relinquentem sit licitum alicui retinere:
sub excommunicationis pena. B.fo. 201. conce. 493.

2 Electi ab or- T innoctius. 4. prohibuit districte: ne egressi ab ordine nostro pro-
dine. tio suo motu: aut expulsi pro suis culpis & demeritis:
presumant predicare: aut docere: vel confessiones audire (vñsi de licentia pa-

pe aut prelatorum nostrorum) ad alium trascerint ordinem. Et voluit q̄ si si for p̄dicatione contra buiusmodi prohibitionem aliquid attentauerint: possint generalis Confessio. et provinciales ordinis in illos excommunicationis sententiam promulgare. Excoicatio. B.fo.36. Et ffo.120.conce.261. De hoc vide infra. §.10.

CIDE **H** Innocentius precepit omnibus ecclesiarum prelatis: ut omnis 3
no carent fratres minores discedentes ab ordine post professionem: presertim Ex coicatio.
si sint excommunicatione notati. Ac q̄ illos (cum requisiti fuerint a ministris
et custodibus) denuntiari faciant fore excommunicatos: ut cum demum se co-
gnouerint inter homines humano carere solariorum: ad ordinem suum et ad redi-
endum deo votum quod in eius susceptione deuouerat: reuertantur. B.fo.
37. Et ffo.121.conce.263.

CIDE **H** Innocentius decrevit: q̄ rerinentes fratres minores sine licen- 4
tia recedentes: sint ipso facto excommunicati. b.fo.260.conce.651. Excoicatio

CIDE **H** Innocentius cocessit: q̄ generalis et provinciales ministri ac cu- 5
stodes et ceteri fratres ordinis minorum possint apostatas et insolentes dicti Excoicatio.
ordinis excommunicare/ligare/capere/et carceri mancipare: si videbitur ex- Correctio.
pedire. B.fo.37. Et ffo.121.conce.264.

Alexander 4. precepit in virtute sancte obedientie: ac districte in 6
bibuit quibuscumq; prelatis superioribus fratrum mi- Prohibitio
no. ne aliquibus fratribus dicti ordinis afferentibus se non posse ipsius ordi-
nis obseruantias sustinere: concedant licentiam transeundi ad ordinem san-
cti Benedicti vel cartusiensem: nisi sub ea conditione: q̄ in ordine ad quem
licentiantur debeant permanere. Quod si contra fecerint scilicet traseundo ad
minorem seu minus strictum ordinem: vel (quod absit) ad seculum: reuertan-
tur: voluit dicens potissimum q̄ prefari prelati possint circa tales rigorē in ordinis
exercere. Ac insuper decrevit ut quidquid circa concessionem buiusmodi licē
tie fecus factum fuerit: irritum sit et inane. b.fo.26. Et ffo.28.conce.22.

Clemens 4. inhibuit ne quis post professionem in ordine nostro fa- 7
ctam sine generali vel provinciali sui licentia discedat Prohibitio
ab ipso ordine: ac q̄ discedentem absq; cautione litterarum: id est licentia in
scriptis/alterius buiusmodi prelatorum: pretextu aliquius privilegii apostoli Licentia
ce sedis: nullus audeat retinere. Quodq; si forte retinere presumperit: pos- fratribus.
sint generalis et provinciales ministri duimtaxat contra ipsos fratres discedē Excoicatio.
tes sententiam excommunicationis promulgare. B.fo.57. Et ffo.141.con-
ce.327.

Caduertendum est: q̄ in mari magno fratrum predicatorum coeditur supradi Collector.
cta facultas/nō solum generali et provincialibus: sed etiā singulis prioribus Pro guar-
dientib; et eorum vicariis. Et ideo ratione communicationis privilegiorum dianis et vi-
poterunt gaudere buiusmodi facultate: respectu fratrum mino. guardiani et cariss. eoz.
eorum vicarij quando. s. sunt presidentes domoz fratrum. Et similiter intel-
ligendum est quandocunq; sit mentio de vicariis. Additur etiam in prefato
mari magno predicatorum: q̄ detinentes fratres discedentes: secum vel in mo Excoicatio.
nasterijs aut ecclesijs suis: nisi eos elegerint postq; eis denūtiatum fuerit: sunt
excommunicati. B.fo.237.conce.554.

Cattende insuper circa prefata: q̄ in mari magno fratrum carmelitarum Collector,
additur quedam magna clausula: scilicet q̄ possint prelati ordinis promulgare

Apostate ab ordine.

- Mota. Sententia in retinetos fratres discedentes seu apostatas: siue tales retinetos sint laici vel clerici. Et hec est valde magna auctoritas cocessa prelatis ordinis. Et credo quod alibi non inueniatur similis. B.fo. 183, conce. 452.
- 8 Excoicatio. **C**LEMENS statuit: quod si aliqui de fratribus predicti ordinis: post observationem licetiam a sede apostolica seu a prelatis eiusdem ordinis: ad religionem aliam transeundi: infra duos vel tres menses se ad aliam religionem sue salutis congruam non contulerint: et ipsius non suscepient habitum regularem: licet tum sit generali et provincialibus ministris ac vices eorum gerentibus: contra ipsum tanquam contra alios predicti ordinis apostatas procedere finis quod bones stat ipsius ordinis viderint expedite. B.fo. 57. Et fo. 142, conce. 327.
- Collector. **D**uo ad supradicta concessionem est notandum: quod in mari magno fratrum predicatorum conceditur: quod non solum generalis et provinciales ac eorum vices gerentes possint procedere contra fratres supradictos: verum etiam singuli priores et eorum vices gerentes. Ac per consequens virtute communicationis priuilegiorum: poterunt similiter facere guardiani fratrum minorum: et qui ipso:rum vicem habuerint. B.fo. 238, conce. 555.
- 9 Correctio. **C**LEMENS cocessit generali et provincialibus ministris: ut possint apostatas dicti ordinis excommunicare/capere/ligare/incarcerare: et alias subdere rigori discipline: tam per seipsum quam etiam per alios. Et hoc in quocumque baculum eos contigerit reperiiri: invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. B.fo. 58. Et fo. 141, conce. 328.
- Excoicatio. **A**dverte quod in mari magno fratrum carmelitarum in. Apostatas quoque vestri ordinis tecum additur: quod presati fratres apostolate possint capi: et incarceratedi te, in quocumque loco: etiam si in curia romana inueniri eos cogerit: in qua sicut extra possint prelati ordinis super suos subditos/ratione pfectionis tam tacite quam expresse emisse: tanquam ordinarii procedere. Et hec cocessio credo quod non reperiatur alibi. B.fo. 86, conce. 470.
- 10 Electi ab or. **C**LEMENS inhibuit: ne fratres quos ab ordine pro suis culpis per generalem vel provinciales ministros aut custodes expelli contigerit: vel qui egredi fuerint proprio suo motu: predicare/confessiones audire seu docere presumant: nisi ad alium ordinem in quo licite exercentur huiusmodi officia/traierint cum prefata licetia. Et quod si forte contra huiusmodi inhibitionem aliquid super premissis temere attenter presumperint: ministri et custodes/ac eorum vicarii: in illos quos infra fines suarum provincialium et custodiarum (iuxta consuetudinem dicti ordinis) distractos inuenient/talia presumentes: monitione premissa/auctoritate apostolica: excommunicationis sententiam valeant promulgare. B.fo. 58. Et fo. 141, conce. 329.
- Predicatio. **C**Attende quod in mari magno fratrum carmelitarum: auctoritas in concessione immediate supraposita contenta: extenditur etiam ad priores locales et eorum vicarios. Et sic propter communicationem priuilegiorum poterunt guardiani et vicarii fratrum minorum: uti consimili auctoritate. B.fo. 186, conce. 471.
- Confessio. **A**c similiter in mari magno fratrum predicatorum conceditur prefata auctoritas singulis prioribus conuentualibus et eorum vicariis. Ita quod semper parificantur quo ad ista priores conuentuales et eorum vicarii: nisi ubi expresse distinguuntur priores conuentuales a provincialibus: quod tamen nunquam reperitur factum de guardianis et vicariis fratrum minorum. B.fo. 238, conce. 557.
- Excoicatio. **P**roto Guar. dianis et vis. caris.

CIDEAB Elementis statuit: ut eieccos a predicto ordine vel egressos: qui a receptione in eodem ordine (suis culpis exigentibus) se reddiderint indignos: et Eieccos ab aliis fratres eiusdem ordinis qui ex rationabili causa ad quoscunq; ordines apostolicos probatos (preterquam ad beati Augustini templariorum et hospitaliariorum / ac aliorum religiosorum armaria portantium) ad vitandam occasionem euagandi transire volunt: generalis et provinciales ministri cum suis testimonialibus litteris: auctoritate apostolica liberam habeant licentiam faciliatem. Et districte inhibet fratres. ne tales ad aliud ordinem aliter transire vel alicui eos recipere seu retinere presumant absque licentia speciali sedis apostolice faciente de hoc plenam mentionem. B.fo. 5 s. Et ffo. 141. conce. 330. et 331.

Nicolaus. statuit 7 ordinavit: ut fratres ordinis minorum qui post professionem ab eis in ipso ordine facta: ad quoscunq; ordines: petita vel non petita: obtenta vel non obtenta a suis superioribus licentia: immediate seu per aliud vel alios ordines mediate transierint: vel etiam extra illos: Promotio ad nullam omnino administrationem vel officium curam animarum habentem: nec etiam ad dignitatem aliquam dignitatem: vel prelaturam: seu personatum: quoquomodo possint assumi: ab eis apostolice sedis speciali licentia: per ipsius sedis patentes litteras concessa: facientes plenam certam et determinatam de statuto et ordinacione biusmodi mentionem: decernes irritum et inane quicquid secus fuerit attensum. B.fo. 28. Et ffo. 111. conce. 239.

Bonifacius. cōcessit platis ordinis nisi: ut apostatas et isolētes di excommunicatio. etiā ordīnis nisi homīs platorum salubribus monitis acq̄escat excommunicatio. excoicare/capere/ligare et carceri tradere (si videb̄t expedire) possint et valeat ut haberet in constitutio, seu status ordīnis ginalib⁹ in. c. de correctiōne delinqūtiū. Correctio.

Martinus. statuit: ut nullus religiosus ex quibuscumq; ordinibus mendicantiū: cuiuscumq; status/conditionis vel religionis existat: quomodocumq; vel qualitercumq; possit vel debeat virtute cuiuscumq; fratrib⁹ mercantium ad monasticos ordines transferri nec admitti aut recipi (ordine Lazarusiensis dūtaxat excepto) sub pena excommunicatio: in qua tam recipientes quam recepti: ipso facto incurvant. et a qua a nemine nisi a romano pontifice dimitur: et (preterquam in mortis articulo) excommunicati homīs absolutoriis beneficium possint quomodolibet obtinere. B.fo. 88. Et ffo. 171. conce. 400.

Eugenius. ex Pius. 2. statuerunt quod si quis prelatorum vel fratrū aliquiu fratre fugitiū seu apostata receperit: ab officio cui presens suspensus et ad actus legitimos exercendos inhabilis fiat eipso. Et quod homīs frater fugitiū: a suo prelato vbiicum reperti: ac pro criminis et levitate aut alia sue fuge causa: corrigi et puniri possit. Ac quod si postquam puniatur et correctus fuerit recedet volunt: petere debeat licentiā: prout alias ordinatū est. Nec de cetero a quouis fratre de obseruantia repeti possit: nisi forte consideretur cum ad frugem melioris vite redire voluisse. Et decreuit insuper quod si quis prelatorum vel fratrū licentiam predictorum: super restitutioe fugitiuum biusmodi requisitus: illam fas fratres: cere noluerit: in suspensionis et inhabilitatis predicte sententiam incidat eipso. B.fo. 6. Et ffo. 90. conce. 197. Circa hoc videatur istra. s. sequenti: et. 194.

Cyprianus. 2. statuit quod pretextu cuiusvis licentie aut cōcessione etiam periclitum

Apostate ab ordine.

Baptizare.

Licentia
fratres.

¶ sedem apostolicam generaliter vel specialiter cuiuscumque sub quacumque forma vel expressione verborum date: etiam si talis fuerit quod de eius tenore et nomine, et ceteris specialibus specifica et expressa mentio habenda fuerit: nullus prelatus aut conuentus vel singularis persona: tam ecclesiastica quam mundana recipiat aut recipere faciat audeat vel presumat aliquem de fratribus mino, obseruantie recedente ab aliquo conuentu sive loco: nisi ipse frater de licetia sui superioris prelatorum in scriptis cocessa et facta recesserit. In qua de loco unde recesserit: et de persona sive loco ad quem accedere voluerit: specialis et expressa mentio fiat: decernendo irritum et inane quicquid secus factum vel attentatum fuerit. B. fo. 27. Et ss. 111. conce. 238.

16

Ex priuile-
gijs fratrum
carmelitarum

C D E H Pius fecit quandam copiosam prouisionem contra omnes principes et duces ac alios magnates fauentes apostatis et alijs fratribus inobedientibus ordinis Carmelitarum: mandans procedere contra ipsos per censuras ecclesiasticas et invocationem brachij secularis. B. fo. 91. Et ss. 172. coce. 404.

17

Correctio.
Nota.

C D E H Pius cocessit generali et alijs prelatis inferioribus ordinis carmelitarum predicti: ut omnes et singulos apostatas / criminosos / incorrigibiles aut delinquentes fratres eiusdem ordinis: quos iuxta ordinis instituta et consuetudines / comode punire nequiverint: non solum penis in statutis ordinis contensis: sed etiam (si eorum demerita et excessus id exegerint) arctioribus penis possint illos: tam per se quam per locorum ordinarios et eorum officiales seu alios ministros capere / et carcerali custodie incepere: ac torquere et torqueri facere et punire. Ita tamen quod si condemnatur fratrum excessus a deo graues et enormes fuerint: quod illos in occidente questionibus subdi debent vel tormentis (citra tamquam ultimi supplicij utilitationesque membrorum penas) questionibus homini subiecti nequeant vel torqueri: nisi cum duorum ex fratribus antiquioribz dicti ordinis: ad hoc per superiorum deputatorum presentiam et assensu. B. fo. 92. Et ss. 175. conce. 409.

18

Pro fratri-
bus obserua-
tibus et con-
uentualibus.

Licentia
fratres.
Excōdicatio.

D a u l u s. statuit quod fratres minorum conuentuales nequeant recipere alii quos fratres de obseruatis trans fugas seu ad eos fugientes: nisi ostenderint litteras licetie a prelato suo per eos obtentas: in quibus certe nominetur conuersus a quo recesserint: et illius ad quem remissi sunt: etiam sub pretextu cuiuscumque licetie super hoc ipsius fratribus conuentualibus eorumque prelatis ab apostolica sede cocesserit: quam quo ad hoc penitus revocavit: sed illos ad prelatorum remittere teneantur. Et vice versa prohibuit ne fratres de obseruatis recipiant scandalosos et criminosos fratres conuentuales et disciplinam ordinis subter fugientes: sed illos similiter ad prelatorum suos remittere debeant: scrutata tamen forma per Eugenium. 4. et Piuim. 2. tradita. s. sup in concessione. 14. et 15. Et voluit quod contra facientes et eis dantes consilium / auxilium vel favorem / publice vel occulte / directe vel indirecte: cuiuscumque status / gradus vel dignitatis fuerint in ordine: excommunicationis sententiam incurvant: a qua non possint nisi a romano pontifice (preterquam in articulo mortis) absolutionis beneficium obtainere. B. fo. 9. Et ss. 94. conce. 202.

19

Excōdicatio.

I nnocencius. confirmauit litteras Sixti. 4. inserendo illas de verbo ad verbū: in quibus statuit: quod quicunque frater minor regularis obseruantie: ab eis licentia generalis vel provincialis sui presumperit recedere ab eis obediencia seu apostolitate: ipso facto excōdicatio in sententia ligatus sit. Quā sententia voluit ut similiter incurvant recipien-

res huiusmodi fratres: non obstantibus quibuscumque privilegiis et litteris apostolicis in genere vel in specie/quibuslibet locis vel personis per sedem apostolicam concessis: et imposternum concedendis. B. fo. 37. Et fo. 121, conce. 265.

Alexander 6. edidit quandam bullam magnam in qua copiosissime et sufficientissime prouidit contra fratres apostatas aut exemptos vel ad alios ordines translatos; absque licentia prelatorum ordinis et obseruatie nostre. Et quia longum fuerit explicare oes clausulas in ea contentas: 20 ideo sufficeret remittere ad illam. B. fo. 14. Et fo. 98. conce. 209.

Julius 2. confirmauit litteras Alexandri. 6. immediate suprapositas: 21 prohibentes fratres posse commorari extra domos sui ordinis: nec sede vna provincia vel custodia ad aliam transferre: etiam pretextu litterarum apostolicarum. B. fo. 210. conce. 513.

III DE III Julius dum esset cardinalis et protector ordinis minorum: fecit auctoritate apostolica quandam processum contra fratres dicti ordinis de obseruatiens se ad conuentuales/vel alias quomodocunq; recedentes ab obedientia obseruantie. Et quia hmoi processus multum valet in hac materia: 22 ideo oportet illum videre ad longum. B. fo. 72. Et fo. 155. conce. 374.

III DE III Julius promulgauit sententiam excommunicacionis contra fratres ordinis predicatorum discedentes ab ordine suo sine licentia suorum presbitorum: non obstante quocunq; privilegio apostolico. In quam excommunicatus predicationem similiter incurruunt: detinentes huiusmodi fratres secum/ in suis monasteriis vel ecclesijs: nisi eos cicererint postquam denunciaturum fuerit. B. fo. 237. Excommunicatio. conce. 554.

III DE III Julius precepit generali fratrum Augustinensis in virtute sancte obedientie: ut fratres sui ordinis/cuiuscumque conditionis fuerint: qui ab obedientia exierint aut habitum reliquerint: quacumque auctoritate id fecerint: nisi bus Augustini ad arctiorem regulam ubi actu obseruanter vivant transierint: vigore quam rurumcumque litterarum apostolicarum: etiam si protector ordinis illas viderit: etiam si concedendas asseruerit: eos ad ordinem et ad ordinis loca reuocet: et bullas auferat: et habitum sacrilege relictum resumere cogat: invocato si opus fuerit auxilio brachii secularis. Decreuit insuper motu proprio et ex certa scientia: ut fratres qui ab ordine recesserint: aut habitum reliquerint tunc vel in posterum: nisi post mandatum dicti generalis: infra dies octo mandato proximos ad obedientiam redierint: habitumque perpetuo gestandum resumperint excommunicacionis late sententie penam incurram: a qua absolvi nisi aut per summum pontificem/aut morte interueniente non possint. Volut etiam et decreuit: candem penam subire omnes qui illis auxilium/consilium aut fauorem presliterint. Ac decreuit irritu et inane quicquid super his a quoque quavis causa sive scienter vel ignoranter contigerit attentari. B. fo. 267. conce. 695. Et fo. 76. conce. 226.

III DE III Julius confirmauit decretum Martini. 5. vt nemo de ordine predicto: ad aliquem aliorum ordinum (occasione arctioris regule) transire presbiterum possit. Volut ut quisquis in dicta religione sive professus sive ad sacros ordinis sive scolasticis promotus fuerit (quam promotionem professio loco et esse haberi statu Ordinis sacramentum) habitum dicti ordinis relinquere aut mutare nulla auctoritate possit: nisi missione litterasque a generali ordinis obtinuerit. B. fo. 266. conce. 694.

Apostate ab ordine.

Baptizare.

26 **C**ODEL iulius districte precepit vniuersis fratribus ordinis minimorum sub excommunicationis late sententie pena: ne aliquem fratrem ordinis minorum de obseruantia aliquo modo vel causa: recipere vel retinere presumat: sine expressa et speciali licentia sedis apostolice: a volente transire ad illos specialiter obtenta. Non obstantibus quibuscumque in favorem dictorum fratrum minorum concessis. B. ffo. 12. conce. 4 8.

27 **L**EO ^{10.} dedit fratribus minoribus super hmoi materia: duas magnas prouisiones in duobus breuibus que prius diuersis temporibus colesserat: ac postea insimul de novo cocessit cum aliquibus additionib. In quibus breuibus puidet plenissime contra fratres apostatas: aut ab obedientia ordinis qualitercumque recedentes absq; licentia prelatorum: inserendo fere oia que oes sui antecessores circa hoc disposuerunt: ita q; in hac materia non reperiatur tam gravis prouisio facta. B. ffo. 50. conce. 14 6. vscq; ad. 151. concessionem.

28 **C**ODEL leo cocessit: ut prelati ordinis mi. obseruati: et alij fratres quibus ipsi coniserint: capere possint per se vel manu aliquorū secularium: quoscumque fratres extra obedientiam obseruati vagantes: sive portent habitu sive non: et eos detinere quoisq; ostendant se esse alterius obedientie. B. ffo. 62. conce. 2 02.

29 **C**ODEL leo cocessit: oībus fratribus minoribus regularis obseruati: ut ipsi perpetuis futuris temporibus: possint recuperare fratres qui quomodocumque de sua obedientia exierint: et illos ad regularem suam vitam reducere: non obstat q; dicti fratres habeat quascumque litteras apostolicas: etiā si in eis sit derogatum oībus cocessionibus in favore predictorum fratrum regularis obseruati et contra dictos apostatas habitis. Et volunt q; etiā si in litteris dictarū exceptionē sunt iudices deputati executores: et etiam si dicti iudices vel eoz aliqui fulminaerint censuras: nibilominus dicti fratres mi. possint recuperare/ corrigere/ castigare et retinere suos fratres. Hoc tñ in foro conscientie tñ. De foro vero cōtentioso/qm iudicesset ad petitiones illorum contra dictos fratres procederent: essent examinande littere exceptionum suarum: cum litteris reuocatoris ordinis concessis: et tunc esset standum fortioribus. o. ffo. 94. conce. 2 97.

Baptizare.

I **P**ro terris infidelium.

REGORIUS. ^{9.} cocessit fratribus minoribus in terris saracenoium et paganoz profiscientibus / pro zelo fidei christiane: ut possint illarum partium homines per ministerium exhortationis sue ad unitatem fidei christiane cōuersati cupientes recipere et baptizare. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 4.

2 **C**ODEL gregorius concessit iterū hoc idem latius: cum multis alijs attinentibus ad conversionem infidelium. b. ffo. 257. conce. 641.

Collector. **A**dvertendū est q; in capitulo generali meclinesi facta est sequēs declaratio.
Capitulum. Item fuit declaratum q; frater sacerdos/ in extrema necessitate possit parvulo dare sacramentū baptismatis: dummodo non adsit alius sacerdos: etiā in presentia virorum secularium laicorum. Et quod in regula prohibetur ne fratres fiant cōpatres etc. intelligendū est quo ad eleuationem de fonte baptismatis: nō quo ad baptismationem in predictā. Quia ut dictū est in casu necessitatis: absente sacerdote seculari vel alterius p̄fessionis: bene possint fratres nostri sacerdotes baptizare. fo. 228. tracta. 3. Et ffo. 247. tracta. 2.

Benedicere ecclesiastica.

Distinctio materie infra scripte.

CHO ad benedictionem rerum ecclesiasticarum continentur multa et varia in Collectoris privilegiis fratrum. Et istorum aliqua pertinet solum ad episcopos. Nec autem continentur infra, §. 2. cum remissione ibi addita: et in, §. 3. et, 5. et, 6. et, 13. et, 14. Alia spectat ad prelatos fratrum. Ista vero habentur infra, §. 7. et, 8. et, 9. et, 10. et, 11. ac, 12. Reliqua concernunt omnes fratres sacerdotes. Et ista reperiuntur infra, §. 1. et, 4. et, 12. prope medium.

Regorius. 9. cōcessit: quod fratres mino. presbiteri in terris infidelium existētes: possint vestes sacerdota Pro terris les/altaris pallia et corporalia (cuius necesse eis fuerit) benedix infidelium. cere: vbi catholicorum episcoporum copia non habetur. B. fo. 257. conce. 641.

Honorius. 4. fecit quādam cōcessionē que aliqualiter pertinet ad hāc materiā; que cōcessio posita est supra in dictione Altare, §. 1. Vide illā quia sequēs cōcessio que hic ponit facit iurētionem de ipsa.

Iohannes. 22. cōcessit fratribus Carmelitis idem quod supra nobis Ex priuile. rum ordinarij et fratribus humiliter requisiti: noluerint seu recusauerint inde Episcopi. bite cemiteria eoz benedicere seu etiā cōsecrare: possint huiusmodi cemiteria Lōscrare. per aliquē antisitē/ gratiā et cōmunionē sedis aplice habentē: quotiē opus fuerit facere benedici ac etiam cōsecrari. B. fo. 89. Et fo. 172. conce. 402.

Sixtus. 4. cōcessit fratribus mi. obser. sacerdotibus ut possint benedi cōrnamenta paramēta altaris et missalia/ ac indumenta: exceptis corporealibus dūtarat. o. fo. 63. Et fo. 67. cōcessione. 107. Et fo. 96. conce. 322.

CDE H̄ sixtus concessit fratribus Carmelitis: ut pro cōsecrationibus altariorum vel ecclesiārum / et pro oleo sancto: ac quolibet ecclesiastico sacramēto: nullus sub obtentu cuiuslibet cōsuetudinis vel alio modo: quicquā audeat ex torquere: sed hec omnia eis gratis episcopi diocesani (ut tenetur) libere et gratis impēdāt. Alioquin liceat predictis fratribus quoscūq; maluerint catholicos adire antisitēs: gratiā et cōmunionē aplice sedis habētes: qui aplica freti auctoritate eiusdem fratribus q̄ postulauerint impēdant. Et q̄ si sedes diocesana non episcoporum forte vacauerit: interim omnia ecclesiastica sacramēta: a viciniis episcopis libere et absq̄ contradictione suscipere possint. Ita tñ q̄ ex hoc in posterū p̄p̄is epis nulli preiudicium generet. B. fo. 100. Et fo. 183. conce. 454.

CDE H̄ sixtus cōcessit prefatis fratribus: ut quando proprioz episcoporum copia no habuerint: et aliqui episcopi habētes gratiā et cōmunionē sedis apostolice: de quibus plenā noticia habeant: per eos trāsferre cōtingerit: ab eis beneficiaria, dictionem vasorum et vestium: et cōsecrationem altariū/auctoritate sedis apostolice: recipere valcent. B. fo. 100. Et fo. 183. conce. 455.

Innocentius. 8. cōcessit q̄ ḡialis et pr̄incipiales fratru mi. obſ. pos

CDE H̄ innocentius cōcessit fratribus Augustinēibus quartā congregatiōnē obser. et vicarius generalis illarū et visitatores: possint benedicere ornamenta ecclesiastica; et etiam corporalia, b. fo. 101. conce. 399.

Casa ecclēsiasistica,

Consecrare,

7 Corporalia,

8 Sinensisbus,

Benedicere ecclesiastica.

9 **T**ulius², concessit ordini minimorum ut generalis illius necnon et pro*nunciales et eorum vicarii; possint et valeant benedicere corpora
nam ecclesie, raha et alia ornamenta ecclesiastica suorum loco; viii et domorum; preter calices
et patens.* B. ffo. 8. conce. 26.

10 **C**DE*M* iulius cocessit prefatis fratribus minimiis quod generalis et visita*re eccliesias et cemiterios; quos ipsi vigiles appellant; ac prouinciales et eorum vices gerentes;
possint omnes et singulas eiusdem ordinis ecclesias cemiteria capitula et ora
toria; solenni benedictione benedicere.* B. ffo. 8. cōc. 29.

11 **C**DE*M* iulius cocessit prefatis platis ordinis minimorum ut possint recōci*liare suas ecclias; sanguinis sive seminis effusione sive als quomodocumque pol
lutas; quoties opus fuerit; aqua tamen prius per aliquem catholicum antistitem
(ut moris est) benedicta.* B. ffo. 8. conce. 30. **C**irca predicta vide sequētem
concessionem que valde latior est presertim in fine.

12 **T**eo¹⁰, cocessit generalibus et provincialibus accustodibus necnon et
Motu.
*guardianis fratrum sui, obser. pro tpe existētibus; ut omnia et singula
modo eccliesias eiusdem ordinis et obseruatice ecclias cemiteria capla et oratoria ubiq̄ existē
et cemiterios tia; tam recepta quod recipienda ac paramenta et ornamenti et alia quecumq; ad diuis
et oib; ornas tamen cultu et ysum fratru necessaria; in quib; chrisma non interuenit; pro eozūdē
metis ecclie, fratru ysu tamen solēni benedictione valeat benedicere. Et volunt quod hoc idem pos
sunt alijs fratres eiusdem ordinis qui ad hoc in capitulis generalibus deputati
Recōciliatio fuerint. Ac quod similiter possint recōciliare ecclias etc. que quomodolibet sanguini
eccliarum, nis vel seminis effusione pollute fuerint. Et hoc cum aqua per predictos prelatos
benedicta; presertim in locis remotis ybi episcopum aquam benedictem per
duas dieras adire non potuerint.* B. ffo. 26. conce. 55.

13 **C**DE*M* leo cocessit fratribus sui ut quilibet catholicus episcopus possit
Epsicopi. consecrare ecclias eorum et altaria et cemiteria; calices et ornamenti; et omnes alios
Cōsecreare. actus episcopales exercere; in locis et personis fratrum predictorum obseruatice; diosc
celani loci vel cuiusvis alterius licetia minime requisita. B. ffo. 60. cōc. 179.

14 **C**DE*M* leo postea in concilio Lateranensi statuit; quod fratres nequeant ab
Epsicopi. alieno episcopo consecrationem ecclie vel altaris aut cemiterij benedictionem
Consecrare. nem petere; seu in eccliesias per eos pro tempore edificandis primum lapidem
Edificare. per alienum episcopum ponit facere possint; nisi ybi ordinarius bis aut ter (cum
debitis reverentia et instantia) requisitus; sine legitima causa id recusauerit. B. ffo. 26. conce. 79.

Collector. *Advertendum est; quod in foro conscientie possunt fratres (non obstante huiusmodi
prohibitione et restrictione concilij lateranen.) uti concessionibus supradictis:
quia idem leo postea concessit oraculo yive vocis; quod fratres minimo obserua pos
sunt libere uti omnibus eis concessionis ante prefatum concilium; ut ponitur in
fra in dictione Concilium. 6. 6. et. 7.*

Collector. *Ultra supradicta est sciendum quod circa huiusmodi materialia benedictionis res
rum ecclesiasticarum reperitur quodam statutum generale factum in capitulo M*ecclie
nisi sub forma sequenti.* Generale capitulo determinavit et precepit quod soli
provincialles habeant benedicere corporalia. Et inde provinciales custodes
et guardiani alia ornamenti; et non alijs; et soli pro fratribus monialib; et ter
ciariis; et nullo modo pro alijs extra ordinem. Sic enim fuit concessionum per suum
mum pontificem, fo. 227 tractatu. 3. Et ffo. 246 tractatu. 2.*

Bona.

Distinctio materie bonorum attinetium ad fratres vel moniales.

CRespectu bonorum temporalium; reperiuntur nonnulla in privilegiis fratrum Collectorum, mihi, et aliorum mendicantium; quorum aliquam tamen bona quorum possessionem vel usum obtinent inde fratres. Et hec habent infra, §. 1. et. 5. et. 6. et. 7. et. 8. Et infra in dictione Evidere: et in dictione Exmutare. Alio vero concernunt bona acquisita per viam elemosine. Et de hoc continentur multa: infra in dictione Eleemosinas: ac nonnulla in dictione Canonica portio: et in bac dictio Bona, §. 2. et. 4. et. 12. Reliqua aut spectant ad bona monialium. Et quo ad hec habentur etiam infra, §. 6. et. 7. et. 9. et. 11. Necnon supra in dictione Abbarissa, §. penultima et vittima. Et tam quo ad fratres quam quo ad moniales: vide infra in dictio Decime. Et in dictio Exemptio. Et in dictio Hereditas. Et in dictio Legata.

Alexander. statuit et precepit: ut quicunque aliqui fratres ordinis mihi fuerint promoti ad episcopum, Episcopi, pale vel alias superiores vel inferiores dignitates: teneant binomii fratres sic promoti: libros et alia que ipsos (proprietatis sue type) Exempti, habuissent seu habere constiterit: resignare generali seu provincia libibus ministri: semota qualibet dilatione, b. fo. 24. Et ffo. 24. conce. 12.

CIDE Ad alexander cocessit quod de male acquisitis et incertis reliquis: possint fratres mihi recipere quecumque eis data fuerint. Ac quod de illis que exinde fratrum Eleemosinas dispositioni relinquuntur: libere valeat ordinare et disponere, b. fo. 26. conce. 16.

CIDE Ad alexander cocessit universis exequitoribus testamento: ut de male ablatis et illicite acquisitis: que testatores nesciunt quibus talium restituatio fieri debeat: necno de his que inde testatores indistincte non expressis personis vel locis: exinde testatorum exequitoribus arbitrio: in pios usus erogada Eleemosinas considerantur: possint indigentibus fratrum mihi, prudenter non obstatere contradictione paletorum ecclesiasticorum et aliquorum aliorum, b. fo. 25. Et ffo. 28. conce. 21.

Clemens. cocessit ut quoniam aliqui assumptum habitu fratrum mihi, fuerint obligati ad restitutionem aliquorum bonorum diversis personis: que sciri et inueniri non possunt: ministri et custodes et eorum vicarii: eorum singuli in locis sibi commissis possint bona binomii in pios usus conuertere: prout secundum deum viderint expedire. B. fo. 5. 8. Et ffo. 141. conce. 334.

CIDE Clemens cocessit fratribus mihi, ut cu de prioribus locis suis ad alia loca se trasserent: possint ratam omnem edificiorum materialiam locorum quod dimittunt (dedicatis ecclesiis durarant exceptis) quam libros/calices et parameta: secundum ad alia loca transferre: ac edificia ipsa cum solo et alijs ad eadem loca pertinetibus (propter ecclesias) per personas ad hoc a sede apostolica deputatas videntur: ipsorumque precium in aliorum locorum ad que dicti fratres se trasserunt edificationem: seu als in eorum utilitatem convertere: secundum quod eis melius videbitur expedire. B. fo. 5. 8. ffo. 142. conce. 340.

Sixtus. statuit ut cum contingit monasteria monialium sancte Elas: re:monasteribus destituti: adeo ut de illorum reformatione spes Ecclesie ac monasteria supersit: illa que sic destituta existit et destituti contingit in futurum: cum monasteria eorum bonis omnibus: perpetuis usibus fratrum domus dicti ordinis (cisdem minimorum) destitutis monasteriis (propter quodlibet) applicentur. Ita ut fratres ipsi possint de illis et eodem monasteriorum structuris et edificiis pro eorum utilitate dispor-

Bona.

nere: prouisio tñ q̄ illorum ecclesie et oratoria ad profanos ysus non redigātur: sed in illis q̄hīq̄ diuina celebrentur officia. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 349.

Collector. **C**hoc idem habetur quasi ad litterā in mari magno Carmelitarum. fo. 182; conce. 443. Et in mari magno predictiorum. ffo. 241. conce. 582. Et in mari magno Augustinensium. ffo. 250. conce. 633.

7 **P**ro monas. **E**lexander⁶. fecit quādam cōcessiōē circa applicationē bonorū cōuentū claustralū mōasterij sancte Clare: cōmīs
sterij s. cla. tens illam archiepiscopo toletano. Sed quia illa cōcessiō fuit specialis pro re
gnis hispaniarum: et expirauit per mortem illius archiepiscopi quo ad futura:
non specificatur hic amplius: habetur tamen. ffo. 258. conce. 643.

8 **P**aupertas. **C**DE⁷ Alexander cōfirmauit litteras predecessorum suorū qui proprie
tatem bonorum collatorum fratribus minoribus vel eorū ordini: in ius et pro
prietatem Romane ecclesie receperunt. B. ffo. 75. conce. 225. **C**hec cōcessiō non nūl
videtur cōferre pro confirmatione decretalis. Exīt qui seminat:
et contraertrauagantes Ioānis. 22. aduersantis vere paupertati fratrum mi
norum et apostolorum et christi.

Collector. **C**duertēdū est circa predicta: q̄ in actis capituli generalis meclīnēsis repe
ritur sequēs clausula. **C**apitulu generale declarauit q̄ papa Ioāns. 22. re
uocauit ante mortē suam quicquid dixerat seu fecerat contrarium ecclesie et de
terminationi romanorum pontificum: quare cōstitutiones quas fecerat cōtra
nostras declarationes sc̄z Nicolai. 3. et Clemētis. 5. nullius sunt roboris vel
momenti. fo. 227. tracta. 3. Et ffo. 246. tracta. 2.

9 **R**eformatio. **T**ullius². cōcessit ministro generali posse applicare bona monialium
sancte Clare nolentium reformari: monasterij ordinis minor
rum: saltē cōuentibus quorum cure fuerint cōmissa talia monasteria seu co
rum moniales. b. ffo. 58. conce. 70.

10 **P**ro augu
stīnēs. **C**DE⁸ Tullius precepit omnibus christifidelibus ut nemo ipsorum / bo
na ordinis sancti Augustini occupare vel dānificare audeat: quod tam de ar
tīnēs. tīnētibus ad personas fratrum q̄ de pertinentibus ad loca seu cōuentus et
possessiones corūdēm intelligi voluit. Et q̄ si conterarium facientes admonti
a fratribus predicti ordinis non restituerint omnia integrē: aut vexare desti
runt infra tridui spaciū: ex cōmunicationis sententiā incurrāt: aqua non nisi
per summū pōrificē absoluī possint. B. ffo. 76. conce. 227.

11 **P**ro monia. **L**eo¹⁰. fecit duas cōcessiones: circa modum quo alienari possunt bona
monasteriorū sancte Clare aut tertij ordinis: prout habetur supra in
dictione Abbatissa. h. 9. et. 10.

12 **P**ro bonis
apostatas. **C**DE⁹ Leo concessit ut q̄nīcūq̄ acciderit q̄ fratres ordinis ui. extra obes
diētā euagātēs obseruatē/fuerint capti/aut spōte redierint ad ordinem: qui
aliqua bona habuerint que tpe apostasie diuersis vijs acquisierit: possint pre
lati ordinis et alij fratres quib⁹ ipsi cōmiserint: accipere talia bona et ea exigē
re a quibuscumq̄ personis ea derinentib⁹: et illis vt si talia sint quowm vsum
liceat fratrib⁹ habere: vel si hīmōi non sint quibus in propria specie fratribus
vī liceat: vt sunt pecunie/vestes seculares et similia: q̄ fiat de talibus rebus si
cū fieri mandatur in declarationibus sue regule de similibus quādō sibi ab
aliquibus dantur: vel in testamentis legantur. Et cōcessit q̄ si oportuerit his
iusu modi bona in iudicio petere: possit hoc facere procurator: vel iudicuſ ordinis

ut depuratus auctoritate sedis apostolice: vel alius amicus spiritualis fratru: qui ab liquo p̄clato ordinis ad hoc fuerit nominatus. B. ffo. 62. conce. 203.

Canonica portio.

Anocentius. 4. cōcessit q̄ de hijs que in ornamentiis aut vel anniuersarijs. 7. 20. 30. alijsq; ad perpetuum diuinū cultum fratribus nūno. in testamento legātur: nullam canonican̄ por̄ Legata. tione soluere teneantur: dūmodo in fraudem episcoporum et presbiterorum parochialium non fiat. b. fo. 22.

Hlerander. 4. concessit idē qđ Innocētius. 4. prefatus cōcesserat: addens q̄ nec etiā de pictantijs ad sustētationem fra/ trū: aut de indumentis eisdē legatis: teneant̄ dare aliquā portionē. Et decreuit Legata. irritas esse et inanes quascūq; censuras cōtra fratres seu cōtra benefactores huiusmodi vel heredes aut exequitorib; illorū promulgatas. b. fo. 24.

Clemens. 4. concessit oia que supradicti duo pontifices antecessores suis cōcesserant: addēs aliqua alia in mari magno sub verbi sequētib;. Lōcedimus vobis yr de hijs que in ornamentiis/ aut pro cis/ aut libris/fabrica/luminaribus/anniuersarij. 7. 20. 30. aut alijs ad perpetuum diuinū cultū: necnō p̄ annuis censib; redimic; ad quoꝝ solutione aliquę domus vestri Legata. o:dimis ob ligare noſuntur: et de dominib; /predijs/bortis/alijsq; locis vobis scđm insituta vestri ordinis oportuniſ: aut de hijs que p̄d hñoi domib; /predijs/locis et horis cmēdis vobis legātur (dūmodo premissa nō cōuertantur in v̄sus alios ſed in illos durarāt p̄ quibus relinquuntur: aut alios etiam qui in hac cōfessione vel indulgentia corincentur) nulli canonican̄ portionem aliquāt̄ neamini exhibere. Et nequi a vobis vel vñimari exequitorib; voluntatum: ſeu decedentiū heredib; de premissis aliquid exigere vel extorquere preſu- mant: districtius inhibemus. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 339.

Nicolaus. 5. fecit quādam copiosissimā cōfessionem in hac materia 4. ſratribus carmelitanis: quam postea Sixtus. 4. confir/ mavit ac de novo cōfessit. prout habetur infra. 6. 8. Mota.

Sixtus. 4. declarauit q̄ canonica portio ſeu iusticia ecclesiariū parro/ chialū haber locū dūtataꝫ eo caſu: quo apud loca fratru: iii. Quādo ha/ corpora defunctor̄ ſepeliunt̄: ſed ſi nō apud eos ſed apud alios mēdicantium beat locum ordīni p̄fessorib; corpora ipsa cōtigerit ſepeliri: tūc ex hijs que ad fratres pre/ dictos apud quos talia corpora nō ſepeliunt̄: de bonis defunctor̄ quonodolit̄ ſi obueniēt: quouis particulari vel vñiversali titulo: directe vel per obliquū: nullā canonican̄ portionē dare teneātur. Nec ſimiliter aliqua portio debeat de/ hijs que ad certos v̄sus et determinatos: eisdē ſratribus vel co/ū domib; in/ genere vel in ſpecie: etiā de bonis eoz quoꝝ cadauera apud eos cōtigerit ſe/ peliri. Nec etiam in caſib; in quibus per supradicti Clemētis et aliorū prede/ cessorib; ſpecialia priuilegia: fratres ipſi ab hñoi ſoultione quarte ſunt exēpti. Nec aliquo caſu de cādelis que ad manūs fratrib; danſ/ quarta aliqua quoꝝ modolibet derribat. In reliquis vero caſib; qđ in premissis in quibus quar/ ta hñoi ſoluēda veniret; voluit vt cōuentiones (ſi que ſunt inter fratres predi/ cōuentiones,

Canonica portio.

ctos & locoz ordinarios ac eccliarū rectores init) laudabiles & honeste impos-
sterū obseruent. Et insup addit q̄ si forte p ipsum Sixtū vel scdē applicā: de
pie legatis & dispositis & relictis in genere vel in specie: decima vel alia portio
scu quota: alteri pie vel non pie cause: ex quauis causa bactenus cōcessa foret:
aut imposterū cocedi & solui aur dari & mādari cōtigeret: fratres predictos et
illoz domos ac cis legata & relicta: aut als in eorum fauorem disposita: in cō-
cessione & mandatis huiusmodi decreuit & voluit non includi: nisi de ipsis et
presenti decreto ac voluntate (non per generales clausulas que etiam specia-
lem mentionem importare viderentur) sed vera & specifica mentio fiat in eis
dem. B.fo. 60. Et ffo. 143. conce. 346.

6 Ex priuile, JDE H sicut in mari magno fratrū ordinis predicatorū: confirmā
fratrū pdi, uit concessionem Gregorij. 11. qui exemit eosdem fratres a canonica portio:
ne quasi totaliter: quia solū de funeralibus non exemit illos. B.fo. 238.
conce. 566.

7 Legata, JDE H sicut in psfato mari magno pdicatoy cōcessit q̄ nō solū de hijs
Mora. que p ornamenti legant & alijs (vt supra dictū est) nō teneantur soluere aliquā
portionē canonicā: sed nec etiā de illis que absolute legantur in testamentis/
vel alias pro fratrūn necessitatibus coferuntur. B.fo. 238. conce. 566.

Collector, Aduerte q̄ hec cōcessio est ya de notabilis: quia omnes alie cōcessiones de
bac materia loquētes dicebāt solū de hijs q̄ ad certos vsus. (vt p fabrica tc.)
legabantur: sed in hac concessione darur exemptio: tam ab hijs que ad certos
vsus: q̄ ab alijs que absolute sine specificatione legari contigerit.

8 Ex priuile, JDE H sicut in mari magno Carmelitarū inseruit & confirmauit quā
gys Carme- dam bullam Nicolai. 5. in qua latissime & copiosissime exemit illos a solutio-
litarum. ne cuiuscūq̄ canonice portionis. Et ista est melior & copiosior concessio: q̄ sit in
Bota. omnibus priuilegijs fratrū mendicantū in materia ista. Nam dicit q̄ nō solū
non teneantur soluere quartam aut canonicam portionem de oībus in supradis-
ctis concessionibus contentis: sed nec etiam de funeralibus oblationibus: nec
similiter de hijs que absolute eis quomodocunq̄ legantur aut largiuntur.

Quarta, Non obstante clemētina Hudū de sepulturis: et alijs quibuscūq̄ in contras-
rium facientibus: et cum decreto irritanti. B.fo. 86. Et ffo. 169. conce. 395.
Approbatio autem Sixti habetur. fo. 98. Et ffo. 181. conce. 436.

9 Quarta. Hlerander. 6. omnia priuilegia cōcessa ordinib⁹ mendicantū: con-
cessit fratrib⁹ mi. regularis obser. ac si eis specialiter
essent concessa: etiam quo ad exceptiōē a solutione quarte/locorum ordinarijs
et parochialium ecclesiarum rectoribus debite: a qua eos pro portioi caute-
la exemit. B.fo. 76. Et ffo. 159. conce. 378.

10 Quarto fratri. T ulius. 2. cōcessit fratrib⁹ ordinis minimoz: vt de hortis & virgultis &
b⁹ minimois. alijs quibuscūq̄ bonis eiusdē ordinis: domib⁹ et eoz ecclījs
bmoi pro tpe relictis & legatis: ac sup luminaribus & alijs reb⁹ diuino cultui
Legata. pro tpe dedicatis: decimas aut oblatias aliquas (etiā ex noualib⁹) aut quar-
tā ex funeralibus soluere minime teneant: nec ad id a quoq̄ cuiusvis dignita-
tis aut nobilitatis existat: valeat quodmodo liber coartari. B.fo. 11. conce. 38.

11 Quarta. T ulius. cōmunicauit fratrib⁹ mino, obseruantie omnia priuile-
gia aliorum ordinum mendicantium: illaq̄ de nouo concessit: & exceptiōē a
solutione quarte tc. B.fo. 12. conce. 49.

Capitulū gñiale ac p̄uinciale Casus reseruati. fo. xx.

Leo. ^{10.} motu p̄prio & ex certa sciētia: l̄as p̄dictas Iulij. 2. & in eis p̄tē ¹² Quarts. bur obtinere decreuit: & potiori p̄ cautela/ p̄missa oia d̄ nono accessit & idulit: sup qđ dedit p̄seruatores: apponēdo magistras nō obstatias. B. ffo. 1. 7. conce. 5. 7
CUltra omnia supradicta est sciēndū q̄ super bmoī materia quarte: fuit vē Collector. tilata causa in rora Romane curie: inter episcopū & capitulū ecclie zamoreñ. ex via: & fratres mino, obseruātie cōuentus sancti Francisci zamoreñ. ex alia Quarta, parte: & fuit lata sententia diffinitiuā & executorialia in favorem predictorū fratrū expedita: prout habetur ad longum. ffo. 77.

Capitulum generale ac p̄uinciale.

Eugenius. ^{4.} statuit vt in capitulis gñialib⁹ fratru mī. ¹ obib⁹ sierē tales ordinationes: p̄ quas oēs fra Capitulū ge tres predicti quoicūq̄ loco:um & quaricūq̄ p̄uinciarum/ ad nerale. vnum eūdēq̄ modum viuendi (quātū fieri potest) reducantur: tam circa habitus gestationem: q̄ circa fratrum receptionem: & Statuta, alia quecūq̄. B. fo. 2. 8. Et ffo. 112. conce. 241.

CDEAD eugenius cōcessit capitulo generali facultatem ordinandi & des ² clarandi: in quibus locis et p̄uincijs fratres debeant ieiunia regule in cibis Capl'm ges̄. quadragesimalibus obseruare: & in quibus debeat patru consuetudines inni Declarare. tari/ vel aliter se habere. B. fo. 2. 8. ffo. 112. conce. 242. ³ Ieiunium.

Sirtus. ^{4.} cōcessit & ordinavit q̄ fratres mī. non nisi duo tm̄ p̄uincias ³ lia capitula: de triēnio in triēniū tenere & celebriare obligē Capitulū p̄ tur. Non obstatē bulla Eugenij. ^{4.} statutis vt singulis annis p̄uinciale ca uinciale, pitulum celebrareretur in qualibet p̄uincia. B. fo. 4. 5. Et ffo. 12. 9. cōce. 2. 8. 9.

Leo. ^{10.} cōcessit caplo gñali: vt (p̄missa debita discussio) possit cōcedere ⁴ illis p̄uincijs: quibus vtile & expediens visum fuerit: vt semel tm̄ Capl'm gñia de triēnio in triēniū celebrent capitulo p̄uinciale. B. ffo. 5. 9. cōce. 16. 8. le et p̄uicia, ⁵ CDEAD leo fecit iterū cādem cōcessionem per breue: cōmittens hoc genes ralibus cum corū capitulo pro tēpore celebrādis. B. ffo. 5. 4. conce. 1. 5. 3.

CDEAD leo in bulla vniōis statuit vt minister generalis primo triēniū sui ⁶ officij celebriare teneat vnu capl'm generale: in partibus quib⁹ in suo sexenio Minister ge nō erit comissarii gñialis. s. in partib⁹ vnde ip̄e fuerit assump⁹: ad qđ cōueniat vocales illaz partiuā a quib⁹ assump⁹s fuerit. Et q̄ sitr aliud capl'm in partibus in quib⁹ assump⁹ non fuerit: p̄ se vel p̄ suū comissariū (ad qđ oēs vocales illarū partiuā accedere teneant) celebriare debeat. Aut q̄ sup̄ hoc fiat qđ gene Capitulum ralis minister cui capitulo generali iudicauerit faciēdū. B. ffo. 2. 9. coce. 9. 6.

CDEAD leo in p̄dicta bulla vniōis statuit q̄ ministri p̄uinciales possint ⁷ generale. intra triēniū sui officij: a suis caplis p̄uincialib⁹ q̄ sedm regulā & consuetudi nem celebribunt: si minus utiles inuēti fuerint: ab officijs p̄uincia latus ab p̄uincias solvi. Et q̄ idē iudiciū de custodibus per omnia habeat. B. ffo. 3. 0. cōce. 9. 7. les & custo.

Casus reseruati.

Distinctio materie casuum reseruatorum.
CQuātum ad illa que circa materiam casuū reseruatorum reperiūtur in pri Collector. uilegijs fratru; est considerandū q̄ huiusmodi casus sunt in dupli differētia,

Casus reseruati. Celebratio diuinorum.

Quidam enim respiciunt personas fratrum solummodo. Et hi habentur supra in dictio Absolutio ordinaria quo ad fratres in oibus fere paragrapbis. Et i dictione Absolutio quo ad fratres extraordinaria in oibus. s. Reliqui vero casus cōcernunt personas seculares; qualiter s. possint absoluī ab hīoī casib⁹ per fratres cōfessores; necnon quot et quales sint prefati casus: tam qui reser uātūr episcopis q̄ pape. Ista autē cōtinet supra in dictione Absolutio quo ad seculares fere in oibus. s. presertim in illis in quib⁹ positiū est in margine. Casus reseruati pape vel episcopis. De quo etiā vide infra in dictione Excomuni catio ybi ponitur casus bulle cene dñi: ac nonnulli alii papales.

Celebratio diuinorum.

Distinctio materie celebrationis diuinorum.

Collator.

Circa celebrationē diuinorū sunt multa et varia statuta et cōcessa in priuile gis: que ut facilius intelligi ac reperiiri valeat: subsequēti ordine distinguere vīsum est. Primo enim aliqua istoꝝ attinet ad celebrationē horarū canonica rum. Et hec habentur infra in dictione Officium diuinū. Seco alia pertinent ad celebrationē missarū. Ista autē sunt multiplicita: et habent sub varijs dictio nib⁹: put infra in dictione Missa sunt distincta et ad propria loca remissa. Et in speciali/illa que cōcernunt locū et tēpus seu horā celebriādi;cōtinent in hac dictione Celebratio diuinorū: sicut notule in marginib⁹ posite: ostendunt cuiē ter. Tertio sunt multa alia que tagunt generaliter celebrationē diuinorū: tam horarum canoniarū q̄ missarū pro tēpore interdicti. Hece autē continentur ad longum in dictione Interdictū: prout ibidein reperientur distincta.

I
Loco celebra
tiōis diuinorū

Lemens. 4. cōcessit q̄ in locis ybi fratres degunt: possint habere oratoria in quibus cum altari portatili: possint missarum solemnia et alia diuina officia celebrare. B.fo. 6. Et ff. 140. conce. 313.

2 Locus celeb
rationis.
Idem clemens prohibuit ne quis in ecclesijs fratrum mis
sionariorū solēnia: vel pro animabus eorum qui ad loca eorum tumulans
di feruntur: ibideū exequias celebrare: sine corādī fratrib⁹ assensu et volū
tate presumant. B.fo. 58. Et ff. 141. conce. 236.

3 Lēpus cele.
Eugenius. 4. concessit q̄ fratres mi. possint celebrare missam usq̄
ad nonā sine scrupulo cōscientie. o. ff. 102. cōc. 418.

4 Lēpus cele.
Pius. 2. concessit q̄ generalis possit dare auctoritatem celebrandi per
ca auctoritate, o. ff. 97. conce. 346.

5 Locus cele
brationis.
Sixtus. 4. cōcessit eisdem fratrib⁹: ut non solum in oratorijs et locis
quibus degunt: sed etiam in quouis alio loco congruenti et
honesto possint super altari portatili: missas libere et licite celebrare. B.fo. 59.
Et ff. 143. conce. 344.

6 Tempus ce
cessitatis.
Clementis. 6. concessit q̄ fratres mino. obseruātie sacerdotes: causa ne
possint ante et post horam statutā ab ecclesia celebrare. o. fo. 63. Et
lebrationis. ff. 67. conce. 109. Et ff. 96. conce. 324.

7 Tempus ce
reseruati.
Innocentius. 5. cōcessit fratrib⁹ ordinis predicatorum congre
gationis hispanice reformatis: et minoribus per co
lebrationis. inunctionem privilegiorum: q̄ possint celeb̄are per horam ante diem et per

boram post meridiem, o. fo. 16. Et, ffo. 76, cōcē, 194. Et, ffo. 101, cōcē, 393. 8

CDE **A** Innocentius cōcessit fratribus Augustinēsibus q̄ ex p̄lerō mā Lēpus cele-
rūtūlī officio: etiā ante lucis auroā possint celebrare. b. ffo. 101, cōcē, 399, brationis.

Alexander 6. cōcessit ad remouendū scrupulum conscientie: q̄ 9
possimus celebrare cum planellis de corio sine calce. Modus cele-
nco. o. ffo. 70, cōcē, 172. Et, ffo. 99, cōcessione, 370. brandi,

CDE **A** Alexander cōcessit fratres posse celebrare in cameris sculariū 10
vel plateis dato q̄ nō videantur loca honesta: quia in cameris dormiunt con Locus cele-
ingati: et in plateis sunt multa prophana. o. ffo. 70, cōcē, 173. Et, ffo. 99, con brationis.
cellio, 371.

Leō, 10. cōcessit fratribus mi. obseruantie vt de licentia suor̄ superior̄ 11
(quorū cōsciētis remittit quō fratres debeāt vti hac gratia) possint Lēpus cele-
celebrare illico post matutinū et post meridiem: prefertim diebus quādo est brationis.
de audiēda missa preceptum: quādo fratres habent ambulare: siue quando
de via veniunt: et non possunt ante meridiem applicare ad locum vbi comods
possint missam audire siue honeste celebrare. De estate vero q̄ noctes sunt
breuior̄: etiam ante matutinū choi vel infra: dummodo celebraturus il-
lud per se aut cum socio dixerit: prout consuetum est in ordine cum prima. o.
ffo. 92, cōcē, 275.

CQualiter autem possint et debeāt fratres celebrare tempore interdicti: ac Collector,
etiam quādo suspenditur interdictū in festiuitatibus sanctor̄ sui ordinis vel
alias: vide infra in dictione Interdictum.

Clausura monialium.

Rbanus. 4. statuit qualiter moniales sancte Clare secū-
dā regula (quā ip̄e ordinavit) professe: teneā-
tur seruare clausuram monasterior̄ suor̄: sub forma sequenti. Ex secunda
Dominū namq; tempore vite sue: bane vitā profientes/ clause regula. s. cla-
uancē firmiter teneātur infra muros ambitum ad intrinsecā re.
clausuram monasterij deputatum: nisi forsan (quod absit) superuenerit ines-
uirabilis et periculosa necessitas/ sicut exustiōis ignis/ vel incurſus hostilis
seu alicuius huiusmodi: que dilationem nullo caperet modo ad egrediēndi li Lāsus in qui-
centiam postulandum. In quibus casib; trasferant se sorores ad locum aliū bus monias
competētēm: in quo (quantum cōmode fieri poterit) clause morētur: quousq; les possant
eis de monasterio sit prouisum. Et propter huiusmodi necessitatis evidentia egrediclausu
nulla eis cōceditur licentia vel facultas: extra predictam clausuram vterius rām,
exēdi: nisi forte (de mādato aut auctoritate cardinalis Romane ecclesie: cui
a sede apostolica generaliter fuerit iste ordo cōmissus) ad aliquem locum aliū
que int̄terentur causa planandi vel edificandi eandem religionem: vel refor-
mandi aliquod monasterium eiusdem ordinis: seu causa regimini/ aut corre-
ctionis: aut alicuius valde evidentis et gravis dispendiū: euitandi: vel nisi de
eiusdem cardinalis mandato / aut auctoritate monasterio primo rationabili
cā relicto/totus conuentus ad monasterium aliud se transferret, b. fo. 284,
in tractatu, 3. Et, ffo. 294, in, 2. tractatu. rubrica, 2.

CAduertendum est circa predicta: q̄ propter nullam aliam causam potest Collector,
exc alia de predictis monialibus extra clausuram suorum monasteriorū;

Clausura monialium.

nisi prehabita licentia et dispensatione sedis apostolice: etiam ratione infirmitatis communis. Unde super hoc consulti multi doctores famosi yniuersitatis Salmantine: premissa diligentem et exactissima discussione ac deliberatione: ita debere obseruari conluerunt: prout patet in questione et decisione infra scripta.

Questio no^o **Q**ueritur utrum minister generalis aut provincialis seu visitator vel comitabilius ordinis fratrum minorum: habens curam monialium sancte Clare: vacat quandam moniale vnius monasterij (secundam regulam sancte Clare professam) ad aliud eiusdem ordinis monasterium: causa alicuius grauiis infirmitatis curande: licentiare. Et licet dubia pro utraque parte altercata lucet cuncti clarius: redimendi tamē temporis gratia: non bincide altercabitur: sed negativa tamē vera apertis fundabitur iuribus et rationibus: modo sequenti.

Prima probatio. **E**t primo in rubrica secunda eiusdem regule continetur: prout supra positum est: quod moniales illam vitam profitentes: firmiter teneantur manere in clausura toto tempore vite sue: preterquam si cuenerint certi casus fortuiti: ibi expressi: ut incendijs: bellis: et huiusmodi. Postea narratis fortuitis: excipit etiam alios non fortuitos tenoris sequentes. Nisi forte de mandato cardinalis Romane ecclesie: cui generaliter isteordo a sede apostolica fuerit commissus: ad aliquem locum aliquando mitteretur causa plantandi vel edificandi eandem religionem: vel reformati aliquod monasterium eiusdem ordinis: seu causa regiminis: aut correctionis: aut alicuius valde evidenter et grauiis dispendij curandi tecum. Quod ergo ad huiusmodi licentiam obtinendam requiratur mandatum cardinalis in presentiaz protectoris ordinis: et dictus Reuerendus pater Minister provincialis. Nam nec alius frater officium visitatoris exercens: non habeat mandatum nisi solummodo de visitando/reformando/corrigendo/et castigando: non autem de licentiando. Iggitur eam licentiare non potest.

Secunda probatio. **S**ecundo: ad hoc quod dictus cardinalis protector: possit predictam moniale licentiare: oportet ut sit adhuc in casibus superioribus sibi commissis: sed grauius infirmari: non est de casibus sibi commissis: ergo tecum. Et quod non sit de eis: probatur: quia ibi sunt certi casus positi expressum et nominatum: et in fine dicitur: vel alicuius valde evidenter et grauiis dispendij curandi. Et quod non sit de expresso nominatis: patet cum iste casus inter superioribus non sit positus. Quod non veniat etiam appellatione valde evidenter et grauiis dispendij curandi (licet quilibet sani intellectus posset comprehendere) tamē probatur sic. Si hec monialis esset pesce vulnerata: ne corrumperetur rora domus: videretur licentia debere extra clausuram curandam: quod si non sicut videretur valde evidens et graue dispendiuui: quod ut curaretur: deberet licentiari. Idem de notabili lepra tali vero quod si esset persona secularis iure posset extrahiri de populo: et mitti ad domos in capis separatas. Vel quod ab absit de lepra seu morbo mortui: et sic de alijs infirmitatibus contagiosis: ex quibus toti community ex viuis infirmitate posset venire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus non contagiosis: quod dicatur quod locus est illi infirmitati contrarius: vel quod aque sunt grosse vel similia: potest responderi quod si locus est humidus: habitet infirma in alto. Si valde siccus: in inferioribus: et si aquae sunt grosse: coquantur. Et si non est copia medicorum: it contenta cum illis vel illo: qui communiter sufficit civis

bus: et sic debet sufficere religiosis: et similia. Unde propter huicmodi infirmitates sic vel sic curandas: non potest ylo pacto dici quod admittitur vel evitatur valde evidens et graue dispendium. Ad quod ponderanda sunt verba: sci licet valde evidentes et graues; quia sunt duo termini et copulatiue positi: et Mots. ponuntur diuisum ratione illius coniunctionis: et iuxta ea que notantur in rubrica, scilicet de iuris et facti ignorantia. Et sic requiritur quod istud dispendium non solum sit valde evidens; sed etiam quod sit graue. Sed cum reuera nec sit valde evidens nec graue: dico hoc non respectu persone: nam respectu persone bene potest esse valde evidens et graue: sed dico respectu communitatis: quod debet sic considerari ratione illius verbi (euitandi) quod de sui natura requirit duplexes personas: scilicet personam que evitetur et personam a qua evitetur, ut patet per textum et que ibi trahuntur: in c. Illud: de cleri excommunicanti. Et in cap. Nulli, de sententia excommunicationis: cum alijs multis iuris Tertia proportionibus que ad prefatum propositum adduci possent nisi ob prolixitatem vitam batio dam. Igitur, R. P. minister provincialis seu visitator: predictam monialem licentiare non potest.

Certio considerandum est quod papa in omnibus locis regule: vbi aliquid contra clausuram exceptauit: siue in casibus fortuitis: siue non fortuitis: minus quod habuit considerationem ad aliquam personam particularem. Et est verisimile: immo iuridicu[m]: quod si voluerit: expressisset. Unde cum in omnibus suis exceptionibus: papa semper consuluit et prouidit communitat[i]: bene colligitur quod voluit commoditatem communitatis: aliquando preferri clausure. Sed cum nusquam in tota regula reperiatur (nec etiam in uno tantummodo casu) commendatit persone particularis sicut commoditati communitatis consilere vel **Quarta** proportione: aperte patet quod commoditatez seu consolationem persone particularis: nullo pacto voluit preferri clausure. Igitur reuerendus pater minister provincialis aut visitator: seu commissarius. N. nullatenus absque speciali licentia sedis apostolice predictam monialem licentiare potest.

Preterea et quarto in dicta secunda regula est quedam rubrica: scilicet duo decima tenoris sequentis. De infirmis vero cura et diligentia maxima babetur: et si quod possibile fuerit et decuerit: tam in cibaris que earum requirunt infirmitas: quam in aliis necessariis: in seruore charitatis benignie ac sollicite eis per omnia seruiatur. Que infirme proprium babeant lectum (si unquam fieri potest) vbia sanis maneat separate: ne illarum ordinem valeant confundere vel turbare. Ex qua rubrica duo clarissime colliguntur. Primum in fauorem proximi precedentis fundamenti, scilicet adeo communitatem in sua spirituali sanitate papa conservare vult: quod precepit ut moniales corporaliter infirme rarer curent quam sanas in diuinis benefacitatis vacantes: nullo modo valeat confundere vel turbare. Et ita commoditatem communem semper considerauit: nunc autem particularē. Secundū est quod in hac rubrica papa loquitur de gravibus infirmitatibus curandis: quod patet quia dicit quod currentur maxima cura et maxima diligentia: cum sollicitudine: et per omnia et similia verba. Unde sequitur evidenter quod summus pontifex intellexit de gravibus infirmitatibus. Alterius enim esset minus proportionatum referri ad infirmitates leues sed ad graves: cum si iura et oimodā veritarē: maxima maximis referant. Et si prouidetur ad infirmitates graves curandas (quod negari non potest) clare constat

Commissarij.

¶ ille casus, scilicet valde evidenter et gravis dispendij evitandi; non obtinet locum, nisi in infirmitatibus contagiosis; ut ante dictum est. Et sic dictus, R. P. A.D., predictam monalem licentiae non paret.

Quinta pro **C** Quinto et finaliter: licet omnia supradicta non militarent: que iuridice militant: non curemus querere multas disputationes cum excusari possunt: nam ubi est casus legis: non est questio iuris: ut in, l. ancilla, L. de furtis, Lex? est expressus in proprio in, c. ynico de statu reguli, lib. vii. cuius verba talia sunt. Periculoso et detestabili quarundam monialium et. Inferius sequitur ubi facit. Sanctinus viuersas et singulas moniales presentes atque futuras cuiuscumque religionis sunt vel ordinis: in quibuslibet mundi partibus existentes: sub perpetua in suis monasterijs debere de cetero permanere clausura. Ita quod nulli earum religione tacite vel expresse professe: sit vel esse valeat: quacunq[ue] ratione vel causa (nisi forte tanto et tali morbo evidenter eaq[ue] aliquam laborare constaret: quod non posset cum alijs absque graui periculo seu scandalo commorari) monasteria ipsa deinceps egrediendi de facultas. Ex quibus verbis clare constat: licentiam huius auctoritate apostolica esse prohibitam. Nec obstat si aliquis dicat quod hoc potest intelligi: de excedendo ad domos secularium (ne secularibus moniales illecib[us] inuoluntur) et non ad aliud monasterium causa curadi vel huiusmodi: sed quod sit in perpetua clausura: preterquam in duobus casibus quos excipit: quorum noster nullus est. Igitur. R. P. A.D., predictam monalem licentiae non paret: ut multipliciter et evidenter probatum est per predicta. Ex predictis insertur evidenter: quod nullatenus potest aliquis predictorum prelatorum absque licentia sedis apostolice: mutare aliquam monalem sue cure subiectam: de monasterio in quo professa est: vel de alio ad quod legitimate translata est: ad aliud monasterium: ut ibi habeat curam iuriarum: vel ut pulset organa: vel propter alias consimiles causas: nisi solu[m] pro causis expressis pro Urbanu[m] ut supra positum est.

Commissarij.

De commissario generali.

Le 10. statuit ut quando generalis minister electus fuerit de cismontaniis: instituat in partibus ultramontanis unum generali commissarium ab eisdem ultramontanis fratribus eligendum: cui minister generalis super prefatos fratres ultramontanos vices suas committat: prout capitulo generali expedire videbitur. Ita tamquam commissarius prefato ministro generali omnime subjiciatur: ut ceteri dicti ordinis prelati subjiciuntur: ac illi per omnia summa regulam obedire tenetur. Dum vero minister generalis fuerit ex ultramontanis fratribus electus: tunc parvissim commissarium generali cismontanum instituere debet parvissimo de quo de ultramontano commissario superiorius dictum et statutum est. Qui quidem commissarius generalis per triennium solum / generalis commissionis fungetur officio. Quo triennio claps: novus commissarius per ministrum generali in capitulo generali ut supra eligendus (sum quod ultramontanus vel cismontanus de commissario fuerit prouidendum) institui debeat. B. fiso. 29. conce. 95.

CIDEAD Leo fecit quoddam decretum aduersus commissarios cruciate: prout habetur in dictione Crucifera, §. 4, vide ibi,

Communicatio priuilegiorum.

Distinctio materie communicationis priuilegiorum fratrum mendicantium.

Advertendum q̄ respectu communicationis priuilegiorum facte sunt multe Collector. ac varie concessiones omnibus ordinibus fratrum mendicantium que inferuntur. Sed attendere oportet q̄ ille que specialiter cōcernunt fratres minores et moniales ac tertiarios eorum curae subiectos: ponuntur primo. Ille autem concessiones que tagunt fratres ordinis predicatorum: ponuntur secundo loco. Ille vero concessiones que spectant ad fratres Augustinenses / necnō ad suos tertiarios: ponuntur cōsequēter in tertio loco. Quēdā autem concessio que pertinet ad fratres Carmelitanos: ponitur quarto loco. Alia etiā insuper concessio attinet ad fratres ordinis minimorum: ponitur quinto loco. Sed pro omnibus mendicantibus insimil: habetur quedam alia concessio: que ponitur in fine omnium.

Pro fratribus minoribus ac etiam predictorib⁹.

Sixtus 4. concessit professo:rib⁹ ordinis mi. vt cōcessis fratribus predictoribus: et eiusdem predictorum ordinis fratribus: vt cōcessis predictis fratribus minoribus priuilegiis/ indulgentijs/ gratijs/ fauoribus et indultis: tam spiritualijs q̄ temporalibus: a romanis pontificibus predecessoribus suis et alijs auctoritatē babētibus (que omnia ac si nominatim exprimerentur baberi voluit pro expressis) potiri et gaudere possint et debent perpetuis futuris temporibus: in omnibus et per omnia: pro suis et sine illa differentia: perinde ac si que vni ex ordinibus predictis sunt cōcessa: utriq; simul nominatim concessa fuissent aut cōcederentur in posterū. Et voluit q̄ ea que de magistro generali et provincialibus prioribus dicti ordinis predictorum/ ac monasterijs monialium sub eisdem fratribus predictorum cura: et fin ipsius ordinis instituta viuentiū: sunt statuta: in generali et provincialibus ministris et vicariis dicti ordinis minorum et monasterijs monialium sancte Clare/ et econtra: censantur esse statuta. B.fo. 6.1. Et ffo. 144. conce. 354.

CIDE **H** Sicut in bulla Aurea: oēs et singulas gratias/ concessiones et peccatorum remissiones/ imunitates/ exceptiones/ facultates/ priuilegia et indulta spiritualia et temporalia qualiacūq; sint: heremitarū sancti Augustini et Lar. melitarū et Seruorū sancte marie fratrum ordinib⁹: et eorum ecclesijs et oratorijs: ac dominib⁹/ prioribus/ fratribus et sororibus/ conuersis et oblatis et veriusq; sexus personis de penitentia nūcupatis: a predecessoribus suis romanis pontificibus et ab eodē Sixto aut alijs auctoritatē habentibus (que omnia ac si nominatim exprimerentur baberi voluit pro sufficiēter expressis) coniunctim vel diuisim/ in genere vel in communī concessa: eisdem vel eorum cuilibet predictorum et minorū fratum ordinib⁹/ dominib⁹/ ecclesijs/ oratorijs: generali magistro/ ministro/ prioribus/ et ministris provincialibus/ conuentualibus prioribus et guardianis/ sororibus/ oblatis/ conuersis: et utriusq; sexus tertij ordinis seu de penitentia nūcupatis/ et alijs eisdem ordinum personis: de novo concessit: et in eis locum babere voluit: ac si eisdē nominatim directe et expresse concessa fuissent. B.fo. 6.6. Et ffo. 149. conce. 367.

CIDE **H** Sextus concessit seu cōmunicavit fratribus et sororibus triū

Communicatio priuilegiorum.

Pro tribus ordinum beati Francisci: omnia priuilegia tam spiritualia q̄ temporalia: omni ordinibus, s. nesci⁹ indulgentias ceteris mendicantium ordinibus coēcessas: tam in comuni Francisci. q̄ in particulari: eoruq; ecclesijs & locis quibuscūq; b. ffo. 109. conce. 464.

4. CDEAH Sixtus coēcessit q̄ sorores sancte Clare sub obedientia fratrum Pro montia mihi obser. existētes: gaudeant omnibus priuilegijs/exēptionibus & gratijs corib; s. clare, cessis in genere sororibus reformatis sorores colete. o. ffo. 96. coēce. 338.

5. **I**nnocentius. 8. coēcessit q̄ omnia indulta/gratiae ac priuilegia cōseuantur etiam coēcessa vtramontanis: & cōcouerso. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 135. Et ffo. 69. conce. 145.

6. CDEAH Innocentius extendit seu cōmunicavit gratias & indulta coēcessa fratribus & sororibus tertii ordinis in cōmuni viuentibus: etiam illis qui vivunt in particulari. o. fo. 64. Et ffo. 69. coēce. 146. Et ffo. 100. coēce. 375. Qualiter prefata coēcessio sit intelligenda: ponitur in dictione tertiarij post omnes concessiones: vide ibi.

7. **A**lexander. 6. coēcessit fratribus mihi, regularis obseruātie: vt omnis imunitaribus & singulis gratijs & priuilegijs/libertatibus/imunitatibus & indultis spiritualibus & temporalibus: tam fratrū predicatorū & heremitarū sancti Augustini & beate Marie de monte carneli/omnibusq; alijs mendicatibus per scđem apostolicā vel legatos eiusdem: etiam per literas apostolicas mare magnū nuncupatas: hactenus concessis (quoz tenores ac si de verbo ad verbū infererentur baberi voluit p sufficiēter exp̄ressis) vti potiri & gaudere libere & licite possint & debeat in oībus & per oīa: perinde ac si p̄dictis fratrib; mino, specificē coēcessa fuisset. B. fo. 76. Et ffo. 159. coēce. 378.

8. **T**ulius. 2. coēcessit fratribus mihi, cōsimilem cōmunicationem priuilegio rum alioz ordinum mendicatuum: ad litteram ponēdo verba que Alexander. 6. posuerat in concessionē cōmunicationis in. §. 7. immediate precedenti annorata. B. ffo. 12. conce. 49.

9. CDEAH Julius coēcessit fratribus mihi, obseruātie vtramontanis: hoc est Hispanis: Gallis et Alemanis: q̄ omnibus indultis & priuilegijs/exēptionibus/imunitatibus/ gratijs/ indulgentijs & libertatibus familie cismontane non concessis & im posterum concedendis: vti/ potiri & gaudere libere & licite/ tramontanis. proslus & absch villa differentia in omnibus & per omnia valeat: perinde ac si illa omnia eidē familie vtramontane nominatum ac specialiter & exp̄resse cōcessa fuissent. B. fo. 57. conce. 69. Et ffo. 3. conce. 5.

10. CDEAH Julius coēcessit fratribus minoribus eoruq; domibus: omnia & singula priuilegia/imunitates/exēptiones/cōcessiones/indulgentias & indulgentias & indulta: tā viue vocis oraculo q̄ alias sub quibuscūq; tenoribus & formis fratribus ordinis predicatorum regularis obseruātie regiorū castelle & legionis ac ilorum domibus per ipsum Iulium & predecessores suos romanos pontifices aut scđem apostolicam concessa: ac si predictis fratribus ordinis mihi, eoruq; domibus concessa forent. B. fo. 60. Et ffo. 127. conce. 284.

11. CDEAH Julius postea declarauit & concessit: q̄ in predicta priuilegiorum Declaratio & gratiarum & indultorū prefatorum cōmunicatione (s. ordinis predicatorum) noua cōces. tam yniuersaliter per predecessores suos toti ordini mino. q̄ etiam per ipsum cōdicatiōs pri particulariter predicatorum regiorū p̄f facta: vt ea que quoad absolutionē & uilegiorū fratras

Communicatio priuilegiorum.

fo. xxij.

dispensationem vel alias/ad priorem generalem seu magistrum ordinis presa tru p̄dica. sa
torum fratrum predicatorum spectant:ad ministrum vel vicarium generalem fratrum cta fratribus
minorum pertineat. Et ea que ad priores coentiales,i.prelatos singularē do minoribus.
minorum ordinis predicatorum et coram vicarios similiter spectat:ad guardianos
et eorum vicarios ordinis mī. etiam pertineant. Et ea que ad priores seu vicā pro quibus
rios vel sub priores provinciales,i.prelatos qui mediū sunt (quocūq; nomine liber platus
censeantur et vocentur) inter predictū generalem vel magistrū ordinis et priorū
ordinis, res coentiales eorumq; vicarios: simili modo spectant:ad ministros et vica-
rios provinciales ac custodes:qui etiam mediū sunt inter ministrum et vicarium
generale et guardianos eorumq; vicarios:similiter pertineat. Et q; sicut de po-
testate prelato:um. s. de prelatis ad prelatorū dictū est:ita de cōgregationib;
vnū ad cōgregationem alterius ordinis: et de fratribus priuatis,i. sine pres-
latura ad fratres priuatos: et de festiuitatibus ad festiuitates:in hijs casibus
in quibus cōgregationibus/vel fratribus priuatis/ac festiuitatibus alterius
ordinis:aliquid concessum est:nunc et pro repte respectiue cōcessa intelligan-
tur. Ita q; ea que in honorem sanctorum Dñici/ Petri martyris/ Ebome de
aquino/ Catherine de senis/fratribus vel locis predicatorum sunt concessa:
omnia illa fratribus mī. prefatis/eonq; locis ac festiuitatibus sanctoꝝ Fran-
cisci/Antoni/ Lodoivici/Bernardini/Bonaventure/ Huings martyris dicti
ordinis qui apud Harrochium martyrij coronā adepti sunt/ et sancte Clare:
ac in alijs festiuitatibus dicti ordinis minorum:licet sint in maiori numero q; festa
ipsoꝝ fratruꝝ predicatorum: sint et intelligentur cōcessa. B. ffo. 74.conce. 22.

LEO¹⁰. cōcessit: q; sicut moniales. s. Clare gaudēt priuilegiis frum mino.
ita et ipsi frēs gaudeat et vi possit priuilegiis ipsarū monialū q; sub
cura ipsoꝝ sunt dūntarar: et in spiritualibus tantum. B. ffo. 62.conce. 196.
CDE**A** Leo cōcessit: ut omnia et singula priuilegia et indulcta ordini fra-
trum mī. tam per ipsum Leonem q; per alios quoscūq; romanos pontifices cō-
cessa fratribus regularis obseruātie ac coentualibus predicti ordinis: inui-
cem perpetuo sunt cōmunicata/eisq; suffragentur: inquitum cōcordie per eum
dem Leonem facte non sunt contraria. B. ffo. 32.conce. 114.

CDE**A** Leo declarauit et cōcessit: q; illud quod cōceditur omnibus san-
ctis ordinis predicatorum iunctum et cuilibet seu aliquibus eorū: intelligatur cō
cessum omnibus sanctis ordinis mī. etiam iunctum et cuilibet eorum: etiam si
sunt in maiori numero. B. ffo. 58.conce. 164.

Pro fratribus predicatoribus sigillatum.
LEO¹⁰. motu proprio cōcauit et de nouo cōcessit ordinis predicatorum oēs
perrogatiuas/fauores/immunitates/exēptiones/facultates/priuilegia et in-
dulta: et spiritualia q; temporalia qualiacūq; illa sunt:que minorum/heremitarū
sci Augustini/Carmelitarū/Seruorū beate Marie/ac minimorū fratruꝝ ordi-
nibus/ et eorū ecclesijs et oratorijs:ac ecclēsias ipsas et oratoria visitatibus: cu-
iuscūq; status aut sexus erstant:seu pro eorū manutentione et ornatu contri-
bucentibus:neq; domib; et presidentibus: nō solum generalibus sed etiam
provincialibus et coentualibus:fratribusq; et sororibus:neq; monialibus
et conuersis et oblatis:ac viri usq; sexus personis:de penitentia seu tertij bas-
bitus nūcupatis;a p̄decessorib; ipsiꝝ Leonis/ aut ab ipso eiusq; successorib;

12

De priuile-
monialiū sā
et Clare.

13

Pro obser-
vatiōnē cōnē-
tualibus.

14

Pro sanctis
ordinis.

15

Pro fratri.
predicatori.

Communicatio priuslegiorum.

aut alijs auctoritatē habentibus; cōiunctim vel diuisim/in genere vel in specie concessa sunt aut imposterū cōcedentur; ac si omnia & singula nominatim exprimerentur; dicto ordini predicatoroꝝ & illius ecclesias/oratoriis/& ecclēsias ipsas & oratoria visitantibus; seu pro cap manutentione & ornati cōtribuentibus; necnō domibꝫ/magistroꝫ generali; provincialibꝫ & conuentualibꝫ fratribus etiā & sororibꝫ sive monialibꝫ; cōueris quoqꝫ & oblatis; ac vtriusqꝫ sexus personis de penitentia nominatis & alijs eiusdem ordinis personis. Et in fine ponit latissimas & fortissimas nō obstatias ita qꝫ in omnibus cōmunicationibꝫ priuslegioꝫ nō reperitur alia melior cōcessio nec adhuc equalis vt patet bene intuenti. B. ffo. 69. conce. 216.

Collector. Aduertendū est. qꝫ virtute communicationis priuslegioꝫ inter fratres minores & predicatores per Sextum. 4. in mari magno; etiā de cōcēdēdis imposterū facte; vt pater supra. §. 2. possumus nos fratres minores vti & gaudere su pratica cōmunicatione copiosissima priuslegioꝫ aliorum ordinum mendicantium. Et deferuit nobis presertim pro priuslegioꝫ fratrū minimorū; de quibus directe nunqꝫ habuimus cōmunicationē; saltem que ad manus nostras peruerterit. Ac similiter deferuit nobis ad gaudendum priuslegioꝫ predictis ordinibꝫ imposterū concedendis; quia pro talibus non habemus directam cōcessionem; sed solum de iān concessis.

C Pro fratribus augustinensibus specialiter.

16 Alexander 4. cōcessit fratribus Augustinēsibus; vt quādo ad vnu corpus essent emines reducti; omnibus priuslegioꝫ dominibꝫ singularibus cōcessis; possent omnes sic reducti & adunati gaudere. B. ffo. 245. conce. 595.

17 Alexander 6. motu proprio cōcessit fratribus Augustinēsibus; vt omnī & singulorū religioꝫ cuiuscūqꝫ obseruātie fuerint & domoꝫ/locoꝫ/personarūqꝫ in illis degentū; quibus ut priuslegioꝫ dicti ordinis Augustinēsium vti possint; per eandē sedē cōcessum est; possint & vasteant huiusmodi Augustinēs; ipsoꝫ locoꝫ/domoꝫ & personarū in illis habitantū/priuslegioꝫ/indultis/immunitatibus/cōcessionibus/exceptionibus/indulgētis & libertatibus eis in genere quaerūtqꝫ apostolica auctoritate cōcessis (quorum tenores haberit voluit p. o expressis & specificatis) vti/potiri & gaude re perpetuis futuris tēporibus libere & līcite. B. ffo. 78. cōcē. 235.

Nota. **Collector.** Aduerte q̄ hec est magna cōcessio & cui nullibi aliam similē reperi. Virtute autē huius videtur q̄ etiā fratres minores/ ratione cōmunicationis priuslegioꝫ; possint vti priuslegioꝫ illoꝫ quibus sua priuslegia sunt cōmunicata; vsqꝫ ad dataū predice cōcessionis Augustinēsium; sed nō de imposterū concessis aut concedendis; quia de illis non est facta mentio.

18 Tullius 2. omnia & singula priuslegia/immunitates/exēptiones/concessiones/indulgētias ac peccatorū remissiones & indulta que cunqꝫ; quibusuis cōgregationibus seu societatibus aut alijs locis & illoꝫ personis; ordinis fratrū beremitarū regularis obseruātie nuncupatis generaliter cōcessa; ad ipsum ordinē fratrum beremitarū & illius personas; ac si illis specialiter cōcessa fuissent; auctoritate apostolica extendit & illis cōmunicavit. b. ffo. 265. conce. 684. **Collector.** Aduertendum est qꝫ virtute huius cōcessionis; credebant aliqui (fratres predicti ordinis); posse gaudere priuslegioꝫ & indulgētis particu

Iaribus/bonib[us] sui ordinis cōcessis: ut sancte Marie de populo vrbis Roseme/et similibus. Et alij fratres aliorū ordinū mendicantū credebat q[uod] virtute cōmunicationis priuilegioꝝ similiter esset eis cōcessum. Sed Leo, 10. declara uit: debere intelligi: q[uod] gaudeat predicti fratres priuilegijs ginaliter cōcessis cōgregationibus ⁊ plenis ⁊ locis cōgregacionū: ⁊ nō domib[us] vel psonis particu laribus cōgregationū vel ordinis/cōcessis: ut haberetur. B. fffo. 56. conce. 157.

CDEAD iulius statuit ut quicquid indulgentiarum ⁊ gracie fratribus et monialibus/ mantellatis ⁊ corrigiatis ordinis heremitarum sancti Augustini concessum est: id omne vtriq[ue] sexui cōcessum intelligatur: viris sc̄z atq[ue] mulieri bus: dūmodo a generali vel priori aut rectore alicuius loci dicti ordinis (auto ritate gracie aſsequēde) facultatem obtinuerint. B. fffo. 76. cōce. 227.

CDEAD iulius decreuit cōmunicationem priuilegiorum aliorum ordinū mendicatūm factam fratribus Augustinensisbus: ad ea etiam extendi que vīz Dracula, ue vocis oraculo ab eis impetrata/ aut eis in genere donata sunt. Et voluit ut quicquid alicui eorūdem/hoc modo/ aut quoūis alio concessum est bactenus/ aut im posterum concedetur: siue conuentualibus/ siue obseruantibus nūr cupatis: id omne motu proprio ⁊ ex certa scientia: eisdem Augustinēsibus sit concessum. B. fffo. 95. conce. 309.

CDEAD iulius: in alio breui predictis Augustinēsibus directo: posuit se querē clausulam. Cōmunicationem quoꝝ priuilegioꝝ cum alijs ordinibus omnibus: firmamus ⁊ robozamus: voletis priuilegia nostra omnia integre ⁊ ad verbum vt sonant plenissime atq[ue] inviolabiliter vbiꝝ gentium obſervari. b. fffo. 95. conce. 311.

CDEAD iulius confirmauit cōmunicationem priuilegiorū quam Sixtus 4. fecerat inter fratres Augustinenses ⁊ alios mendicātes. Et insuper decre uit ac voluit: ut quicquid vſq[ue] tunc ordini minorū/ aut predicatorum/ aut Lar[um] militarum / aut Seruorum beate Marie concessum ab apostolica sede est: et quicquid in futurū concedetur: eisdem fratribus Augustinēsibus cōcessum sit. Ita q[uod] fratres huiusmodi eisdem cōcessionibus perpetuo vti possint/ per in de ac si eis nominatum cōcessa essent. B. fffo. 67. conce. 212.

LEO, 10. declarauit ⁊ cōcessit: q[uod] persone trium ordinum sancti Augustini: videlicet fratres/moniales ⁊ matellati: omnibus ⁊ singulis priꝝ Pro tribus uilegijs/gratijs ⁊ indultis que in mari magno seu in alijs cōcessionibus: tam ordinib[us] Eu per ipsum q[uod] per alios Romanos pontifices predecessores suos: ordinii ante diꝝ gustineh. cto concessis continentur: plene ⁊ largiter perfaci possint ⁊ debeant. Sed vor luit q[uod] quarti gradus vtriq[ue] sexus persone: indulgentijs tantummodo gauꝝ Mots. deant. B. fffo. 122. conce. 556.

Caducere q[uod] iste persone quarti gradus videſ q[uod] sunt que in aliquibus littoris apostolicis vocātur corrigiate.i. que solum deferunt corrigiā sancti Augustini: de quibus supra in. §. 19. Attamen vtrum hmoi corrigiani possint gaudere omnibus gratijs ⁊ cōcessionibus spiritualibus (virtute illius dictionis/ indulgentijs) quibus alij predicti tres gradus seu persone trium ordinum predicatorum gaudent: non auderem ego aſſerere.

CDEAD leo concessit generali priori Augustinēi: ut quicquid indulgentiarum ⁊ gracie fratribus/ monialibus ⁊ mantellatis ac corrigiatis cōcessum est: id omne vtriq[ue] sexui concessum intelligi: sicut supra. §. 19. concesserat Ius

Comunicatio priuslegiorum.

lius.b.fff.122.conce.557.

²⁵ **Sixtus**. 4. cōcessit fratribus ordinis Carmelitarū: ut gaudere et possit
bus carmeli bus/ac indultis: tam spūalibus q̄ temporalibus: cōcessit fratribus predicatoris:
signāter, ribus/et minoribus/ac beremitanis sancti Augustini: velut si predicto ordinis
Carmelitarū nominatum cōcessa fuissent: aut cōcederentur in futurū. Et circa
biūdī cōmunicationem facit copiosam exspecificationem de cōcessis respectu
prelatorum predictorum ordinum. B.fo.105. Et ffo.188.cōce.483.

²⁶ **Iulius**. 2. cōcessit ac indulxit cultricibus/ac fundatricibus ordinis mi-
bū munimis ut oibus et singulis eiusdem ordinis minimoū priuilegiis/gratis/immunitati-
bus/et libertatibus/exceptionibus/indulnis/cōcessionibus/et indulgētijs/vti/
potiri et gaudere: libere et licite valeat. B.fff.9.conce.31.

Pro omnibus mendicantibus generaliter.

²⁷ **Leo**. 10. motu proprio et ex certa sciētia approbavit/ et inouauit/ et cōfirma-
vit/ ac plenū firmitatis robur obtinere: et firmiter obserueri voluit:
mēdicatibꝫ. ac de nouo cōcessit cōicationē priuilegiō omnī ordinū mēdicātū: quā feces-
rat Julius. 2. fratribus mi. obv. dādo sūg hoc indices. B.fff.17.cōce.57.

Communicare.

Distinctio materie cōmunicationis corporis Christi.

Collector. **C**Sciendū q̄ circa cōmunionem eucharistie/ seu corporis Christi: inueniunt
coplura in priuilegiis fratru. Et istoz quedā tangūt precise personas fratru et
monialium in eoz cure subiecētarū. Hec autē habētur infra in. §. 7. et in remissione
bus ibi additis: ac etiā infra in. §. 11. Alia vero cōcernunt personas seculariū.
Et ista continentur infra in omnibus. §. exceptis supra nonnatis. Et quo ad
hoc vide etiam supra in dictione Absolutio quo ad seculares primo. §. 14.

¹ **Eugenius**. 4. declarauit: optimē iuri satisfactu esse et cas-
tū noni seu decretali Omnis vtriusq; sexus: si
in hebdomada sancta / vel infra octauas pasche resurrectionis
dñice (scđm me: iorū dispositi: onē cōscienti: et optioni mentis
deuotionem) fideles sacrosanctū sacramētum eucharistie acci-
piant. B.fff.114.cōce.248. Et idem concessit oraculo viue vocis. o.fo.61. Et
ffo.64.conce.81. Et ffo.95.conce.216.

² **IDE** **AL** **eugenii** cōcessit q̄ qn̄ q̄s tpe paschali se reperit in aliena diocesis:
pro forensi semper ibi intelligit adeptū incolatum: ut ibi p̄fiteri et coicare valeat: q̄tūcūq;
ibi paruo tpe steterit. o.fo.61. Et ffo.64.conce.80. Et ffo.95.conce.215.

³ **IDE** **AL** **eugenius** declarauit: q̄ quādo sacerdos parochialis dat licētiā
pro omni suosubditō ut a quocūq; possit recipere eucharistiam: eo casu possit recipere
eam a religiosis. o.fff.101.conce.401.

Collector. **A**duerte q̄ dubitatū fuit hoc: qz vltra p̄hibitionē cōmune: est particularis-
ter p̄hibition religiosis per Clementinam Religiosi de priuilegiis.

⁴ **Nicolaus**. 1. cōcessit generalibus et p̄ncialibus ministris et omni-
bus cōfessoribus ordinis mi. deputatis ad audiēdas cons-
fessiones seculariū: ut possint omnibꝫ (quarūcūq; diocesum) quoz cōfessiones
audiērint: sacratissimi corporis dñci cōmunionē dare omnī tepe: prēterq; in-

die resurrectionis dñice. B. fo. 30. Et ffo. 114. cōcē. 249. Et ffo. 58. cōcē. 159.

Caduerte ad ampliationē & declarationē huius cōcessiōis infra positā. §. 9. Collector.

Sixtus. 4. fecit cōsūmīleū concessionē ad litteram: sicut Nicolai. s. 5.
immediate supra positā. B. fo. 30. Et ffo. 114. conce. 250. Et
ffo. 58. conce. 159.

CDE AL sixtus cōcessit fratribus mi. vt possint administrare sacramenta 6
eucharistie / & extreme vunctionis illis quorū cōfessiones audierint: quādo re: Sacramēta,
ctores seu curati eorum maliciose/ aut sine rationabili causa denegauerint seu
distulerint illa administrare. Et voluit q̄ super hoc stetur assertioni eorūdem
cōfessorum vel penitētiū. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 348.

Caduertēdū est q̄ huiusmodi cōcessio fuit modifica ta per Leonē. 10. Collector,
prout habetur infra. §. 10. Glide ibi cum sua declaratio ne.

Innocentius. 8. ac etiā Leo. 10. cōcesserunt fratribus mi. ac mo- 7
nialibus eoru curesubiectis: cōmunicātibus in mul Indulgētia
tis festivitatibus & diebus: dñicis indulgētia plenaria: put habet infra in dī plenaria,
ctione Indulgētia plenarie quo ad fratres. §. 6. et. 7. et. 11. et. 18. ac. 19.

Tulius. 2. cōcessit q̄ absq̄ aliquo conscientie scrupulo: possint fratres 8
mi. obf. prouinciaz. regnoꝝ Læstelle & legionis: sacramētū
eucharistie tēpore interdicti: corā quibusvis personis secularibus vel regula: Interdictū
ribus (facultatem audiēdi diuina officia habētibus) recipere. Quodq̄ psonē Particularis
predicte facultatem audiēdi diuina officia bimōi habētēs: dicto tpe interdicti: pro regnis
sacramētū bimōi recipere possint & valēat: licētiam concessit. Ita in q̄ hec cō Læstelle.
municatio seculariū: intelligatur iuxta facultates concessas illis secularibus
de interessendo diuinis. o. ffo. 71. conce. 179. Et ffo. 101. conce. 391.

Leo. 10. concessit de nouo idem quod Nicolaus. s. et Sixtus. 4. concessit 9
rant: vi patet supra. §. 4. et. 5. Ac declarauit q̄ licet audire confes: Pro oib⁹
siones secularium non possint nisi in supradictis bieubib⁹ nominati: ministrā fratribus sa-
re tamē sacramētū eucharistie tempore concessit: possit quilibet sacerdotib⁹
dos religionis. Et in eo quod dicitur vbi supra de die resurrectionis: declara-
uit q̄ non possint ministrare sacramētū eucharistie in die quo celebratur fe: Eucharistia
sum resurrectionis domini nostri Iesu Christi dumtaxat: sine rectoris parro-
chialis/ aut diocesani licentia. D. ffo. 58. conce. 160.

CDE AL leo postea in cōcilio Læteranensi statuit: q̄ eucharistie/ extreme 10
vunctionis/ aliaḡ ecclēsiastica sacramēta: nequeat dare fratres illis quorū (etiā Concilium,
infirmit̄) cōfessiones audierint: dicētibus pprium sacerdotē illa sibi dare de: Sacramēta,
negasse: nisi denegatio sine legitima causa facta/ vicinorū testimonio probata:
aut requisitio coram notario publico facta doceretur. B. ffo. 25. conce. 73.

Cattrī est aduertēdū q̄ nō obstatē hoc statuto immediate atēposito: possit fra- Collector
tres vti i so: cōscītēc: oib⁹ cōcessionib⁹ supius positis: q̄ idē Leo viue vocis
oraculo reualidauit & de nouo cōcessit: oia q̄ p bimōi cōciliū fuerat de nostris
privilegiis reuocata seu restricta: vt ponitur infra in dictione Læt. 1. 7.

CDE AL Leo dispēsavit cū monialibus sancte Clare & cōceptionis bea- 11
te Marie atq̄ tertiī ordinis: vt precepto regule de percipiendo sancrissimum Pro monia
sacramētū/ satissaciant: per aliquos dies anteponendo vel postponendo:
dūm tamē illud in fraudem non faciat. D. ffo. 61. conce. 191.

CEx privilegiis fratrum mīmīwōrum,

Comunicare. Commutare. Conceptio virginis.

¹² **T**ulius. ^{2.} cōcessit fratribus ordinis minimorū: vt in ecclesiis suis quo^b forensi^{ries op} fuerit possit ministrare & ministrari facere sacramētū & et alijs, tum eucharisticie/curialibus/mercatoribus/peregrinis & trāscūtibus; ac alijs quibuscūq; personis. B. ffo. 11. conce. 43.
Collector. ¹³ **C**eduerte circa hmoi cōcessionem pro foro exteriori qualiter modificata est per Leonem decimum in concilio Lateranen. prout habetur supra, §. 10.

Commutare.

Prelati.
Legata.

Sixtus. ^{4.} cōcessit q; prelati ordinis minorum possint com-
mutare legata facta locis nostris ad vnu ysum/in
alium: sine scandalo tamen illorum ad quos solutio talium lega-
torū pertinet. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Et ffo. 95. cōce. 317.

Prelati.
Eleemosine.

Leо. ^{10.} ampliādo dictam gratiā Sixti: cōcessit q; simili modo possint di-
cti prelati facere in rebus donatis per viuentes; si tamen vt dictum
est non sequatur scandalum. o. ffo. 93. conce. 293.

Vendere.
Collector.

Concl. leo cōcessit q; fratres mi. possint recipere triticū ac alias res su-
perabundātes (scz quib; in p̄pria specie fratres nō habēt necesse vti: aut non
in tanta quātitate) vt pro vino/carmibus ac alijs rebus victui necessarijs: per
sūdīcū Romane ecclie eisdem fratribus datū / cōmutent & perutent: seu vt
triticū & alia hmoi vēdantur / ex pecunia inde proueniente; vnu & carnes ac
alie res necessarie emantur. B. ffo. 23. conce. 66.

Clauđum est omnino ab ista cōcessione: q; est relaxatua et deſtructiua no-
stre ſtricte paupertatis quā in regula promulgatus: cum talia ſic recepta ſunt
manifeſte pecunia: cuius receptio q; prohibita ſit in regula noſtra / notoriū
eft. Nec ſufficit dicere q; papa diſpenſat in hoc: nam per ſimiles diſpenſatio-
nes vel potius diſipationes: diſparetur religio noſtra in altissima paupertate
fundata: vt patet euidenter in noſtriſ conuentualibus.

Conceptio virginis.

Determina-

Sacrosancta ḡnialis Basiliensis ſinodus in ſpū ſctō legiti-
me p̄gregata/ vniuersale ecclesiā reprefen-
tās: diligēter inspectis auctoritatib; & rationib; que a diuerſis
partib; corā eadē ſancta ſinodo fuerūt allegate: alijsq; etiā pluri-
mis ſup eadē materia vñiſis & matura cōſideratiōe p̄cūlatis/ deter-
minauit: doctrinā illā diſerente/ glōriofam dei genitricē mariā (proueniente &
cooperante diuum iueneris gratia singulari) nūq; actualiter ſubiacuisse pec-
cōceptionis caro originali: ſed immūnem ſemper fuſſe ab omni originali & actuali culpa/
vñinis ma. sanctaq; & immaculatā: tāq; piā & cōſonā cultui ecclastico/fidei catholice/re-
cete rationi/ & ſacre scripture: ab omnibus catholicis approbandā/ fore tenen-
dā & amplectendā/ diſſinuit & declarauit. Ac decreuit nulli de cetero licitum
effe in contrarium predicare ſeu docere. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45.

Predicare.

Ceadem ſacrosancta ſinodus statuit qn̄ et qualiter ſit hmoi ſeſtiuitas cele-
branda: prout habetur infra in diſtione ſeſtiuitas. §. 6.

Indulgentie.

Ceadem ſancta ſinodus concesſit nomillas indulgentias: intereſſentibus di-
uiniſ in prefata ſeſtiuitate cōceptionis: ſicut ponitur infra in diſtione Indul-
gentie quo ad ſeculareſ. 7. ill. §. 1.

Nicolaus, fecit copiosissimā confirmationem ordinatorum in pres- 4.
dicto cōcilio Basiliensi: ac per cōsequēs confirmavit de^s Lōfirmatio-
terminationem ibidem factam in favorem immaculate conceptionis virginis nes cōciliij,
deipare.b.fo.44.conce.49.

Sixtus, statuit q̄ fiat octaua solēniā de festo conceptionis virginis 5.
Ad Marie: q̄ de festiuitatibus que venerint infra octauā: nūbil-
tunc agatur: sed post octauam celebrentur. Qd̄q̄ si festum cōceptionis in do-
minica venerit: fiat de festo: quia specialis effectus dei fuit in illa die: et ideo Officium di-
dominica trāsseratur in sequente diem. Et voluit q̄ tunc in secūda feria dī
cantur ps. nocturnorū de dñica cum nouem lectionib⁹ & respōsorijs: sine pre-
eib⁹: & missa sine Gloria in excelsis deo: quia Te deū laudamus non dicit.
Sed in predicto casu in octaua fiet de dominica: & festum octauae transferetur
ad diem sequētem. Si vero venerit infra octauam: fiet de dñica cum cōmemo-
ratione festi.o.fo.64. Et fo.68.conce.133.

CDEAD sicut motu proprio/auctoritate apostolica reprobauit et dāna-
uit assertiones predicatorum & aliorum querulibet qui affirmare presumeret: 6.
sanctam Romanam ecclesiam de spirituali diuinitatē conceptione & sanctifi-
catione virginis gloriose festum celebrare: ac illorum qui crederent et teneret
q̄ assertentes eādem genitricem dei ab originalis peccati macula in sua con-
ceptione preservatam fuisse: propterea alicuius heresis labē pollutos fore.
Itas nāq̄ assertiones utpote fallas & errorcas/ac a veritate alienas: editosq̄ Reprobatio
libros id continentis: similiter reprobauit & dānauit. Ac motu & auctoritate
predictis statuit et ordinauit: q̄ predicatorēs verbi dei: et quicunq̄ alii/cuius-
q̄ gradus/ordinis & conditionis fuerint: qui de cetero ausu temerario pre-
sumperint in eorum predicationibus ad populuū: seu ahs quomodolibet af-
firmare huiusmodi sic reprobatas & dānatas assertiones & opinione veras
esse: aut dicatos libros pro veris legere/ tenere vel habere: postq̄ de presenti-
bus litteris scientiam habuerint: excommunicationis sententiam: & eterne ma-
ledictionis penam eoipso incurvant: a qua ab alio q̄ a Romano pontifice et
illius proprio ore expressa causa huiusmodi propter quam censuras predictas
incurrerint (nisi in articulo mortis constituti) nequeant absolutionis benefi-
ciū obtinere: non obstantibus quibusq̄ in contrarium facientibus. Item
pari damnationi & censure subiecit illos qui predicare/docere/aut alias ver-
bo vel scriptura affirmare presumerent: hereticum fore credere eādem virgi-
nem gloriosam a peccati originalis macula preservatam non fuisse. B.fo.34.
Et fo.117.conce.257.

CDEAD sicut concessit: vt omnes qui officium cōceptionis beate Ad- 7.
rie virginis copilatū et ordinatum per fratrem Bernardinum de Busio: pro Officium di-
sua deuotione dicere & recitare voluerint: libere & licite hoc possint & valeant. unum.
B.fo.40. Et fo.124.conce.272.

Alexander, confirmanuit bullam supradictam Sitti/in. §.6.in-
serēdo illam de verbo ad verbū: ac dādo desuper iudi-
ces: cum magnis clausūs & non obstantijs. B.fo.74. Et fo.158.conce.376.

Tulius, concessit plures indulgētias in favorem conceptionis bea- 9.
tis virginis: prout habentur in dictione Indulgētie.
seculares. 7.in. §.3.

Conceptio virginis. Concilium.

¶ Particularis **L**e^o ^{10.} concessit: q̄ tēpore interdicti quavis auctoritate/et ex quibusvis p̄ hispania. **C**ausis pro tempore appositi: in quibusvis hispanie ecclēsijs ac lez̄ inclusive: missas et alia diuina officia: apertis ianuis et pulsatis cāpanis arq̄ alta voce (excommunicatis dūratur et nominatum interdictis expulsi) celebrare possint. Et q̄ singuli Christi fideles non excommunicati / nec nominatum interdicti ad missas et alia diuina officia audienda prefato tēpore admitti libere et licite possint. B. ffo. 24 conce. 67.

¶ **C**hristus Leo cōcessit multas et magnas indulgentias intuitu immacula te conceptionis beate virginis Marie: tam fratribus q̄ secularibus: quas res peries vna cum multis alijs indulgētis infra in dictione Indulgencie plena rie quo ad fratres primo, in, §. 18, et, 19. Et in dictione Indulgencie quo ad ses culares, 7, in, §. 4, et, 5.

Concilium.

Obseruātia.

Onciliij constantieni, decretum circa obseruantiam fratrum minorum, quo tēpore et quomodo emanavit: cōsulte salubriterq̄ separās fratres obseruātes a cōuentualib⁹; habetur sub autentico. B. fo. 25. Et ffo. 109, conce. 236.

Martinus ^{5.} approbavit decretum predicti concilij constatiensis; quo ad separationem fratrum minorum obseruātie. B. fo. 36. Et ffo. 120, conce. 260.

Sacrosancta generalis sinodus Basiliensis confirmavit decre tum concilij Constantiensis super obseruantia fratrum minorum. B. fo. 39. Et ffo. 123, conce. 270.

Conceptio **P**redicta sinodus seu concilium Basiliense, determinauit veritatem immutabile conceptionis beate virginis; vt habeat supra in dictione Conceptio. §. 1. Et ffo. 40, conce. 45.

virginis.

Nicolaus ^{5.} fecit confirmationem copiosissimam concilij Basiliensi sis: vt habetur latissime. b. ffo. 44, conce. 49.

Collector.

Le^o ^{10.} in concilio Lateranensi: edidit quādam bullam magnam super moderationem priuilegiorum per sedem apostolicā fratribus mendicantibus et alijs religiosis concessionem. Sed quia huiusmodi modificatio nes/ seu restrictiones/ aut revocationes: ponuntur sparsim in hoc compendio sub diversis dictiōbus: iuxta diuersitatem materiarum quas preseſte modis ficationes tangunt: ideo non ponunt hic insimul. Attamen qui voluerit dictā bullam ad longum videre: reperiet eam in supplemento. ffo. 25.

Privilégia **C**hristus postea reualidauit et in pristinum statum restituit: omnia pri uilegia fratrum minorum obser. quo ad forum conscientie tantū: et hoc solum oratione viue vocis. Sed quia huiusmodi oraculum nō potuit haberi tempore impressionis suplementi priuilegiorum: ideo hic ad litteram ponetur: prout continetur in registro ordinis factō tempore reucrendissimi patris fratris Franciscī Licetii ministri generalis: ex cuius persona: sic ibidem habetur. Annō domini, 1519, in vigilia visitationis beate Marie virginis: dum esse in pres entia et cōspectu sanctissimi domini nostri Domini Leonis pape decimi: ipse pōtis liberaliter cōfirmauit omnia priuilegia ordinis in foro cōscientie tma.

fra^q in foro conscientie eisdem uti pessimum: sicut ante cōcīlīū Lāteranē se vltimate celebratum. Non obstatib⁹ quibuscūg⁹ in dicto concilio ordinatis vel determinatis aliter/ vel in contrarium disponentibus. Hec in registro ordinis babentur in actis presati reuerendissimi patris fratris Francisci Lichetbi generalis ministri: ad litteram.

Cad ampliorem etiam certitudinem prefate reualidationis priuilegiorum Collector, nostrorum: facit q̄ predictus reuerendissimus pater generalis minister testas tuis est alias suis litteris aurētis: se impetrasse a predico sanctissimo domino Leone, 10. viue vocis oraculo: q̄ fratres vrantur omnibus priuilegijs (etiam viue vocis oraculo) ordinis concessis: in foro conscientie dunitat: etiam non obstante vndeccima sessione cōcīlīū vltimi Lāteranensis. Et in fine litterarum testimonialium vbi continebatur predicta concessio: erat positum. Datis in loco Araceli, 2. Julij. 1519. Frater Franciscus Lichetus de Brixia generalis minister totius ordinis sancti Francisci manu propea subscripti & sigillo mājori officij mei corroborauit.

Caduertendum est etiam q̄ adhuc pro foro exteriori: videtur reualidata no^r Collector, stra priuilegia: prout determinavit quidā iuris doctor insignis super hoc consultus & plene informatus. Et hoc virtute cuiusdā brevis per eūdem Leonē decimum concessi fratribus ordinis predicatorum / post prefatūm concilium: vbi fecit eis amplissimam communicationem omnium priuilegiorum/ concessorum et concedendorum alijs fratribus mendicantibus / et motu proprio illa de nouo concessit cum magnis non obstantijs: prout sequuntur. Non obstatib⁹ quibuscūg⁹ apostolicis suspēsionibus/ reuocationibus & restrictionibus/ siue constitutionibus/ ordinationibus: necnon in provincialibus/ et sinodalibus conciliis editis: specialibus vel generalibus tc. B. fff. 69. cōc. 219. Iuris ca quas derogationes est aduertēdām & notandū q̄ cū hīi iura/ verba posita in litteris aplicis debeat aliquid opari: sequit q̄ p̄fesata verba est deroga- tū cōcīlīū Lāteranē. quo ad ea que rāgunt reuocationē priuilegiorū dictorum fratru. Alter em̄ nibil penit⁹ oparent dicta vba. Elide etiā ad idē in principio summarij bulle Auree, fff. 135. Ad hoc etiam facit qđ infra ponit in dictione Interdictū in fine. Et in dictione Priuilegia: in questionib⁹ ppe finē positis,

Concordia.

Vlo. fecit cōcordiam nouissimam inter fratres minores obseruantes & conuentuales eiusdem ordinis: in capitulo generalissimo in vībe Roma celebrato: quam stricte precepit obseruari: dando super hoc conseruatorēs: omnes ecclesiārum prelatos: cum magnis clausulis & non obstantijs fortissimis. B. fff. 32. conce. 114.

CDEAB leo precepit cunctis ecclesiārum prelatis: vt compellant fratres minores conuentuales ad seruandum bullam dicte concordie vltime: quories a fratribus regularis obseruantie fuerint requisiti: super quo ponit gravissimas censuras & penas/ ram prelatis ecclesiārum & fratribus conuentualibus. B. fff. 39. conce. 127.

Caduerte q̄ contenta in hīi concordia quia sunt multa et varia: ponūtur Collector. Sparsum in varijs dictionibus intra materias quibus pertinēt: et ideo hic non

Confessiones et confessores.

ponitur aliquid in particulari de ipsa concordia: ponuntur autem cōplura ex ibidem cōtentis: in dictione Conuictus fratres: in multis, §.

Collector. **C**he alijs concordis et cōuentibus antiquis: inter prefatos fratres diversis tēpōibus/a diversis pontificib⁹ factis: nullam hic facimus mentionem: quiam nullius sunt momenti. Reliqua circa materiā concordie: vide infra in dictione Conuictus: et in dictione Pacta: quia sub his nominib⁹ loquuntur concessiones que ad hunc propositum attinent.

Confessiones et confessores.

Distinctio materie confessionum et confessorum.

Collector. **A**ttendat prudens lector: q̄ circa materiā cōfessionū et fratrū cōfessorū: repertūrunt cōplura et diuersa in priuilegiis fratru⁹ minoru⁹ et aliorū mendicantiu⁹: quē in duas partes principales diuidi possunt. Nam quedā pertinet precise ad p̄sonas predictorū fratru⁹: et alia tangunt personas seculariārum. **E**t primo illa que spectat precisely ad p̄sonas fratru⁹: subdiuiditur. Quedā enī cōcernit p̄sonas quib⁹ prefati fratres possunt et debet confiteri ordinarie. Et hec habentē supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres: in oībus, §. Et hic infra §. 1. et. 4. et. 6. Alia respiciunt eōndē fratru⁹ cōfessiones et absolutiones extraordinarias: q. s. solū in aliquib⁹ festiuitatib⁹ et nōnullis alijs dieb⁹ fieri possunt. Exista cōtinetur supra in dictione Absolutio quo ad fratres extraordinaria; **C**scđo illa que tangunt personas seculariū/etīa subdistingunt. Quedā nāq̄ istoz attinet ad institutionē fratru⁹ qui cōfessiones seculariū audire debet. Hec autē ponunt infra, §. 3. et. 5. Et supra in dictiō Absolutio quo ad seculares p̄imo: habentur aliqua que ad prefata institutionē pertinet in, §. 6. et in sequenti⁹ bus vñq̄ ad, §. 12. et in, §. 16. ac. 18. Alia autē pertinet ad bmoi fratru⁹ cōfessorū presentationē epis seu ordinariis faciēdā: et ad auctoritatē quā sic instituti et presentati habebet ad absolūdū: etīa a casib⁹ reseruatis. Et de his habebet late susbra in dictione Absolutio quo ad seculares, 1. et. 2. in multis, §. immo sere in oībus. Ac sīl habebet circa hoc aliquid hic infra, §. 2. Nōnulla insuper attinet ad bmoi fratres cōfessores existētes in terris infidelium: put̄ ponit infra, §. 8. et. 9.

Lemens 4. inhibuit vniuersis ecclesiariū prelatis et alijs quibuscūq; ne cōfessiones fratru⁹ mi. presumat eoz prelatis inuitis audire. B. fo. 5. 8. Et fo. 142. conce. 338. Et idē habebet quo ad carmelitas. B. fo. 186. conce. 4. 75. Et quo ad fratres predicatores. B. fo. 238. cōce. 5. 63.

Benedictus 11. statuit seu cōcessit sequētia circa cōfessiones, s. q̄ fi deles cōfessi fratrib⁹ predictoribus et minorib⁹: ino te neātē cadē p̄tā p̄prijs sacerdotib⁹ cōfiteri. Et q̄ sacerdotes ipsi taliter confessis et absolutis astricti sint ministrare eucharistie et extreme unctiois sacra menta. Et q̄ super cōfessione facta fratrib⁹ memoratis (cum hic de cōfessionis solius p̄iudicio: si falsum dicat agatur) in iudicio anime seu penitentiali fofo: stetur simplici verbo illius qui sacramenta predicta petit / et dicit dicens fratrib⁹ se cōfessum. Sed hoc duobus casib⁹ exceptis, s. si sacerdos asserat illū esse excommunicatū: aut notorie peccatorēm. B. fo. 126. Et fo. 203. conce. 5. 02.

Collector.

Caduertendū est q̄ scđm quosdā: predicta bulla Benedicti, 11. que incipit: Inter cū ctas; in nullo fuit reuocata p̄ Clementinā Dudū de sepulturis: nūc

quo ad presentationem confessorum episcopis faciendam: & declarationem casu
um episcopis reseruator. Primum istoru; s. presentatione seruari debet: prout
in predicta clementina continetur: aut saltem iusta per Innocentium. 8. coes
ta. Secundum vero. s. casuum determinatio: manet in suo vigore: propter reualida
tionez Sixti. 4. super positam in dictione Absolutio quoad seculares. 2. 6. 6.

Sixtus. 4. concessit ordinis Carmelitarum ut generalis per se: & prouinciales in suis capitulis provincialibus cum diffinitoribus ipso
rum capitulo: possint auctoritate apostolica fratribus eiusdem ordinis sacerdotibus carmelitarum
doribus in sacra pagina eruditis examinatis & aprobatis ab eis: officium pre Institutio
cationis committere. Necnon tam ipsis quod alios fratribus dicti ordinis ad id ido fessorum.
neis: audiendi confessiones & absoluendi coitentes ac iniungendi eis peniten
tias salutares: similiter officium committere. B. fo. 101. Et. fo. 185. conce. 463.

Simili modo continetur in mari magno Augustinellu; B. fo. 244. coce. 589. Collector.

Caduerte quod in priuilegiis aliorum fratrum mendicantium: non reperitur similis
cocesso quo ad institutionem confessorum: ut credo. Et ideo virtute communicatio
nis privilegiorum: solummodo poterunt ministri provincialles fratrum mihi & priores
provinciales fratrum predicatorum: in suis capitulis provincialibus committere
fratribus suis officia predicationis & confessio: audiendi: nisi aliud priuilegium habeat.

CIDE H^u Sixtus fecit quandam cocessionem pro fratribus itineraribus ut pos
sunt confiteri quibuslibet sacerdotibus etiam secularibus de licetia suorum platorum: put
habet supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres in. §. 25.

Innocentius. 8. statuit sub grauis censuris & penitentiis: ne quisque fra
trum mihi obseruantur: sine suorum superiorum licentia: ac
deputatione & institutione: officium confessoris monialium vel sororum tertii ordini
mis: aut alias quarilibet coimbellium: seu temporalium dominorum & alias persona
rum secularium & regularium utriusque sexus assumere & exercere presumatur:
& si ad id apostolica auctoritate deputarentur. B. fo. 157. conce. 375.

CIDE H^u Innocentius statuit quod de cetero perpetuis futuris temporibus:
quocunq; persone fratrum heremitarum sancti Augustini: congregatis regulari
obseruantie province hispanie: qui nunc sunt & pro tempore erunt: pectectu bul
le cruciae: aut cuiusvis alterius facultatis eis & cuiuslibet eorum per sedem apo
stolicam seu eius legatos: sub quibusvis verbis formis coesse: & que forsan
concedi contigerit in futurum: alium quod priorem vel subpriorum suum: aut ali
quem ab eodem priore vel subpriori ex eis deputatis pro tempore confessoribus
in suum confessorem eligere nequeant. b. fo. 264. conce. 683.

Alexander. 6. coesit generali & provincialibus ac custodibus or
dinum minorum de obseruantia: ut in locis in quibus fratres
coenitiales vel de obseruantia dicti ordinis commode haberi non possunt: fratri
bus & sororibus tertii ordinis: ubi cuicunque via in mores comorantibus (de consilio
aliquorum fratrum) confessores presbiteros seculares vel aliorum ordinum regulas
res honestos deputare valeant: quibus confessori: & ab eis quocunq; ecclasiastiz
ca sacramenta recipere possint. B. fo. 39. Et. fo. 123. conce. 269.

Caduerte quod in favorem confessorum simplici habetur quedam notabilis co
fessio supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres post. §. 23. Pro confessis
simplicibus

Csequuntur aliqua spectantia ad fratres
confessores in terris infidelium existentes.

Löfirmatio prelatorum. Lösecreare res ecclesiasticas.

Gregorius 9. cōcessit fratribus mi. cūtibus ad partes infidelium: sen
Excoicatio, excoicatis in hijs q̄ ad salutē aīaz pertinet. Quibus etiā dūmodo sint latini
Absolutio. 7 aplice sedi obediāt: f̄es pdicti q̄ fuerit p̄ibiteri valeat (cōgrua satisfactiōe
Absolutio, p̄missa) s̄in formā ecclie:absolutiois b̄ficiū i partiri,b.fo.20. Et ffo.22,cō.3.
9. CDEAH Gregorius cōcessit predictis fratribus ad terras infidelium p̄ficiſ
centib: vt eos q̄ per apostoliam/aut sc̄issimam/vel beretim a fide recesserūt: 7 iter
sarracenos habitarāt: possint absoluere ac recōciliare per gratiā penitētie salu
taris: si ad obediētiā ecclie romane voluerit redire,b.fo.20. Et ffo.22,cō.4.

Confirmatio prelatorum.

Generalis minister.
Collector.

Leimes 4. statuit q̄ generales ministri fratrum mi. statim
postq̄ electi fuerint s̄in regulam 7 cōstitutiones or
dinis: co ipso veri ministri generales eiusdem ordinis sint effecti:
hoc est q̄ pro cōfirmatis habeātur,B.fo.56. Et ffo.139,cō.307.
Circa cōfirmationē vicariorū tam generalium q̄ prouincialium:
fuerunt nonnulla ordinata per aliquos suūmos pontifices: que quia iam nō
deseruunt/omissa sunt.

Ministri pro
vinciales

Clemens 5. in declaracione regule fratru mino. statuit q̄ confirmatio
rio electiois ministri prouincialis predictorū fratru: p̄tineat
ad ministru generalē: prout habetur latius infra in dictione Eleccio.9.7.

Magister ge
neralis.

Leo 10. statuit q̄ generales magistri fratru mino. cōuentualium: teneant
petere cōfirmationē a ministro generali cuiusdē torius o:dimis:qu&
admodū vicarii generales olim de familia vel de obseruātia petere tenebant
antea a ministro generali cōuentualium,B.ffff.32.conce.105.

Magistri p
rovinciales.

CDEAH Leo statuit q̄ magistri prouinciales predicti ordinis: in singulis
lariis obseruātiae: eo modo quo vicarii prouinciales/ olim de familia nūcupati
antea petere tenebantur a ministris cōuentualibus,B.ffff.32.conce.106.

Collector.

Circa cōsecrationem altariū quid concessum sit a sede apostolica: dictū est
supra in dictione Altare. Et similiter ea q̄ pertinet ad cōsecrationē ecclesiarū
7 aliarum rerum ecclesiasticarum: habetur supra in dictione Benedicere: q̄
cōmūxit cum attrinentibus ad benedictionem cōcessa sunt: ideo require ibi.
9.3.ac.5,et.6,et.11,et.12,ac.13. Vide etiam in dictione Ecclesie fratru,9.5.

Conseruatores ordinis.

Privilégia.

Irtus 4. mandauit quibuslibet in dignitate ecclesiastica
cōstitutis: 7 metropolitane vel alterius cathedra
lis ecclesie canonicis per uniuersum orbē: qui per guardianos 7
fratres ordinis mi. seu iudicos romane ecclie predicto ordini
deputatos requisiti fuerint: quatenus per se vel alium seu alios
vbi 7 quādo opus fuerit: solēniter publicent eoz priuilegia: 7 eisdē ac illorū
domibus 7 professoribus efficacis defensionis presidio assistētes: faciat eos pa
priuilegia. cōfīca possessione priuilegiorū 7 cōcessionū huius gaudere: non p̄mittentes per
quoscūq̄ indebitē molestari 7c. B.fo.61,et,ffo.145,cōce.356,ybi ad lōgu po

Cōseruatores ordinis. Cōueniri in iudicio. f. xx.

nitur potestas cōseruatorum / et modus quā obseruare debet. Et similiter habetur ipso obnus quo ad fratres carmelitas. ffo. 189. cōc. 484. Et quoad p̄dicatores. ffo. 242. fratribus mē cōc. 588. Et quoad Augustinēs. ffo. 251. conce. 640. dicantibus.

Tulius 2. statuit ut quecūq; persona seu psonae alias de iure capaces: 2
re fuerit iurisdictionē et cōseruationē eorūdē fratru vigore p̄uilegiorū suorū: sub excoicationis pena suscipere teneat. B. fo. 43. Et. ffo. 126. cōc. 280.

Advertēdū est q̄ virtute huius cōcessionei Juliij et alteri anteposite Sixti Collector, iā frēs nō sunt astricti ad certos et determinatos cōseruatores: sicut olim quā quilibet natio seu prouincia habebat p̄ bullā particularē duos vel tres cōseruatores determinatos sub noīe dignitatē. Ita q̄ ille p̄missiones possunt hoc Rota, die lacerari et cōburi tāq; supflue: ex quo per prefatas cōcessiones Sixti et Ju lij: p̄mit illos cōseruatores seu quo līz alios assūmtere. Et idē ē de cōseruatorib; p̄ticularib; quos aliq; frēs mīrū docti p̄curāt sepe p̄ negotiis supuenientib;: q; s. ē supflua bñoi procuratio: cū p̄seruatoria maris magui sit p̄perua et vīlis.

Leō 10. in cōcilio Lateranensi statuit: ut cōseruatores fratru pro tempore 3
in ecclastica dignitate cōstituti esse debeat. Et voluit ut corā eis per cōsēdē frātres q̄b; dati fuerit: ultra duas dictas / a loco sue solite bitationis: nullū trahi possit. p̄uilegijs super hoc alias eis concessis / nullatenus suffragantibus. B. ffo. 26. conce. 83.

CDE ILLeo habita informatiōe q̄ in aliqbus ptib; multa grauamina inferebātur fratrib; mēdicantib; ab ecclasticis psonis: specialiter offeren do q̄ cōfessi fratrib; debite presentatis: tenebātur iterū eadē peccata cōfiteri suis curatis: et q̄ sacramēta Eucharistie et extreme uunctionis nō poterat a fratrib; ministrari illis q̄bus sine causa dicti curati recusabāt bñoi sacramēta administrare: ac q̄ christi fideles audientes missas diebus dñicis et festiis in ecclastis fratru: nō satissimabāt p̄cepto ecclastie: et alia mīra consumilia: de cōdit cōseruatores omnes ecclastas p̄elatos: districte eis precipiendo: ut quādo cunḡ requisiti fuerint a fratrib; predictis: nō permittant eos molestari aut grauari: sed cōtra tales molestatores pcedat p̄ cōsuras ecclasticas et alia iuris remedia. B. ffo. 47. cōc. 142.

Cōueniri in iudicio.

Anocētius. 4. cōcessit ut fratres mīno, nequeat cōue nir in iudicio: etiā p̄ litteras apostolicas que de huiusmodi indulto et predicto ordine mentionem non fecerint. B. fo. 25. et. ffo. 109. conce. 235.

Clemens 4. cōcessit et statuit: q̄ per lras apostolice sedis: aut legato no. minime valeat. B. fo. 57. Et. ffo. 140. cōc. 321. Vide circa hoc infra. §. 4.

CDE ILLClemens cōcessit q̄ frēs mīo, nec rancor delicti / aut contractū / seu rei de qua cōtra ipsos frēs ageret: possint corā loco ordinariis cōueniri: nec illi quo ad hoc suā in ipsos iurisdictionē exercere: decernens in itū et inane quies quid secus factum vel attentatum fuerit. B. fo. 59. Et. ffo. 142. conce. 342.

Sixtus 4. statuit ne loco diocesani aut alii ordinarii seu alii q̄cūq; i 4
nationem suprapositanū: sibi quamcūq; iurisdictionem aut superioritatēm

Confessio,
Sacramēta,
Missas.

Legati.

3

4

Diocesani.

Conuentiones.

vendicare presumat. Ac districte inhibuit; ne quispiam absq; sedis apostolice speciali commissione aut auctoritate in personas/ domos/ loca dici ordinis (vt pote prois exempta) aliquas censuras vel sententias/ specialiter vel generaliter promulgare audeat. Et B. fo. 60. Et ff. 144. conce. 347.

Collector. De hoc habetur etiam late in mari magno Carmelitaz. ff. 161. cōcē. 384. Pro oībus Et ff. 187. cōcē. 479. Et in mari magno predictor. ff. 239. cōcē. 570. Et in medicatibz. mari magno Augustinensium. ff. 248. conce. 620.

Conuentiones.

I
Eustodes.
Guardiani,

Verander. 4. irritauit ac nullius existere firmitatis de crevit omnes conuentiones/ obligaciones/ cōpositioēes/ pacta que fratres mi. etiā si sint guardiani vel custodes/ fecerint contra predicti ordinis statuta vel consuetudines: absq; generalis vel ministrorum provincialium licentia/ et assen su. b. fo. 27. Et ff. 26. conce. 17.

2
Ministri pio nciales
Minister ge neralis.
Honorius. 4. decreuit irrita et inania pacta quecunq; que fratres minores: etiam si sint ministri provincialies: in receptio nibus locoz/ et domoz eiusdem ordinis cum prelatis/ rectoribz/ et clericis ecclie sianum in quaq; territorio/ dominus et loca predicta cōsistunt (si absq; licetia generalis ministri vel capituli etiam generalis) inire presumpserint/ in priuicium dicti ordinis. B. fo. 48. Et ff. 132. conce. 297.

3
Capitulū geniale vel puiciale.
Leo. 16. in ecclio Lateralensi statuit: q; pacta et conuentiones inter fratres et prelatos ac curatos (pro tempore inita) valeant: nisi per subsecutum capitulū proximū generale vel provinciale refutata: et per eos refutatio bmoi intimata debito tempore fuerit. B. ff. 26. conce. 75.

Conuentuales fratres.

Collector.

Omisis q; plurimis que de fratribus minoribus conuentualibus fuerunt statuta et ordinata per multos summos pontifices: presertim postq; per concilium Eostantiense fuerunt segregati ab eis fratres eiusdem ordinis regularis obseruatic: vsq; ad ultimum capitulū generalissimum/ rome celebratū tempore Leonis decimi: vbi traslatum fuit os sicut ministeriatus: et omnis preeminentia ordinis ad fratres mi. obseruatic: solum ponentur in hoc cōpendio ea que in predicto capitulo generalissimo per presatū Leonem decimum fuerunt quo ad huiusmodi conuentuales ordinata: nam fere omnia alia antiquitus circa illos statuta: iam sunt superuacua: exceptis duabus concessionibus que habentur supra in dictione Apostate. §. 15. et. 16.

I
Licentiare
fratres.
Et pūicia.

Eo 10. statuit in bullā vnionis q; de cetero nul? frater refor matus possit per quemcumq; prelatum ordinis (etiam ministrum generalem) mittad morandum ad aliquem conuentum non reformatum: aut pro reformato non habitum/ scilicet conuentualium. Excepto q; si capitulū provincialibz videbitur min? mas lū aliquē fratre licetiare ad nodū reformatos: q; ipm cu reformati retinere: tali casu possint prelati intere fratre seu fratres reformatos ad nodū reformatos. Et inhibuit sub pena excoicatioēis late semetip: omnibus et singulis conve tuigilium sui priuilegia viuentium prelatis ac subditis: ne aliquem ex prefatis

Excoicatio.

reformatis; nisi modo predicto recipere audeat. Similiter et dictis reformatis fratribus sub eadem pena prohibuit: ne ab obedientia suorum ministrorum vilarentur. Quod modo predicto recedant. B. fffo. 30. conce. 100.

Caduerte circa predicta de licentiandis seu mittendis aliquibus fratribus Collector, de obseruātia ad cōuentuales: quod licet hic cōcedatur vel potius permittratur: non tamē est tutu3 sic facere (prout in caplo generali Ad declinēsi) ubi fuit electus reuerēdus pater clare memorie Oliverius Maillard: determinatum est sub sequētibus verbis. **D**eclaratur quod fratres familie obseruātie/nō posse statutū casū sunt salua cōscientia et quantumcūq; discoli fuerint: licētiari ut cōuentuali pituli generibus se subiiciant: etiā si in obseruātia stare noluerint: sed a suis insolētijs coercentur penis debitib; vīsq; ad carceres. Professi autē sub cōuentualib; et postea nobis adiuncti: cum a suis insolētijs resipiscere noluerint: et licētiā postulauerint: licētiari possunt: dūmodo in obseruātia sub cōuentualib; predictis stare voluerint: alias non. Dabitur hoc statutū. fo. 228. tractatū. 3. Et ffo. 247. tractatū. 2.

CIDEAH Leo precepit generali et provincialibus ministris sub exēcūmicationis late sententie pena: ne directe vel indirecte procurent malicieōe quod dominus et loca fratru3 cōuentualium: seu monasteria monialium cure magistri generalis cōuentualium huiusmodi subiecta: eis quoquonodo auferantur: decēns quicquid in contrarium attentatum fuerit: sit eo ipso irritum et inane. B. fffo. 32. conce. 108.

CIDEAH Leo statuit quod nulla domus seu cōuentus fratrum minorum cōuentualium: possit transferri ad obedientiam fratru3 obseruātie in qua fuerint minus decem fratres: sed si fuerint plures. scilicet decem vīsq; ad viginti: nō possit etiā transferri nisi tres partes fratrum talis domus cōfiserint. Si autem fuerint a viginti et supra vīsq; ad quēcūq; numerum: nequeant etiam reformari nisi due partes predictorū fratru3 cōfientiant. Eryoluit quod in quocūq; prefatorib; duorum casuum minister generalis et provinciales possint (quacūq; contradictione nō obstante) domos fratrum cōuentualium et illarū fratres huiusmodi: libere et licite recipere. B. fffo. 32. conce. 110.

CIDEAH Leo cōcessit singulis fratribus cōuentualib; ad generalem et provinciales ministros transire volentibus: ut ab eorū superiore prius petita licet nō obtēra licētia: liberā trāscundi licētia et facultate. B. fffo. 32. cōc. 111.

CIDEAH Leo statuit: quod illi ex fratribus cōuentualib; qui vitā reformatam sub generali seu provinciali magistro cura ducere voluerint: sub eoru3 regimine permanuere possint: dūmodo aliquo signo notabili distinctivo distinguantur et discernantur ab obseruātibus qui vitā regularem sub generali seu provincialibus ministris ducunt: prout generalis minister et magister inter se conuerterint. B. fffo. 32. conce. 112.

CIDEAH Leo statuit qualiter fratres minorum cōuentuales se debeant habere cum fratribus obseruātibus eiusdem ordinis: in processionib; et alijs locis publicis: prout habetur infra in dictione Processiones. §. 3. et. 4.

CIDEAH Leo motu proprio mandauit in virtute sancte obedientie ac sub excommunicationis late sententie et priuationis officiorū penis: ipso facto incurrit: generali et provincialibus magistris predictorū fratrum cōuentualium: quatenus dictos subditos suos monant et cōpellant ne predicent aut dispici-

Conuentuales fratres. Correctio fratrum.

et vel maledica verba iactare presumat contra decreta et ordinata per ipsum
met Leonem in capitulo generalissimo Rome ultimo celebrato, s. in bullis vno
nis et concordie, B. ffo. 35, conce. 12 o.

- E**xco*dictario.* **C**IDE AL Leo precepit vniuersis et singulis patriarchis, archiepiscopis et
episcopis in virtute sancte obediencie: ac sub pena interdicti ingressus ecclesie:
ac suspensio*n*is et diuinis: inferioribus vero prelatis: sub excommunicationis la-
te sententie penitentia facta incurrit: a quibus non nisi per romanum poti-
sime (preterquam in mortis articulo) possint absolu*t*: ut quoties a fratribus regu-
laris obseruantie requisiti fuerint: monent per eorum litteras patentes predictos
fratres conuentuales: sub pena amissionis priuilegio*r* cis per dictam bullam
concordie concessorum: ut predictam bullam concordie ac omnia et singula in ea
contenta: cum effectu obseruent. Et ut in eventum in quem eis constituerit eos con-
trauenisse: declareret eos penitentia priuationis huiusmodi incurrisse. Ac ex tunc fra-
tres ipsos conuentuales: omnimode subiec*ti*o*n*i/correctioni et obediencie genera-
lis et provincialium ministrorum: in suis provinciis respectiue perpetuo (in iuxta for-
mann litteraz capituli generalissimi) subiectos esse: inhibedo tam generali quam
provincialibus magistris: ne de dictis fratribus conuentualibus vel eorum domi-
Reformatio*n*bus et locis villatenus (nisi quantum a ministri generali et provincialib*z* illis fue-
rit concessum) se intromittat yllomodo. Qui quidem ministri generalis et provincialis ad omnino*m*odam dictorum conuentualium reformatione etiam per favores
regum et principum et communitatium: insudare tenetur: bonis tam immobili-
bus dictorum conuentuum per generalem et provincialis ministros reformando*r*
rum: pro una quarta ecclesiastiche cathedrali seu diocesi in qua dicti conuentus sit*u*
fuerint: pro duabus vero in expeditione*r* cruciati contra infideles: pro reliqua
autem quarta partibus: in reparacione dictorum conuentuum (ipso facto quo ad obe-
dientiam dictorum ministrorum reduci fuerint) per eos applicatis. B. ffo. 39, cō. 12 7.
Collector. **C**vide aliquid tangens conuentuales fratres: infra in dictione Eleemosi-
ninas, §. 5. et. 9. scilicet qualiter eis prohibitum sit ne petant eleemosinas sub
nomine obseruantium.
Cvide etiam qualiter fratres conuentuales possint puniri a fratribus obser-
uantibus: infra in dictione Lorectio, §. 11.
Citem qualiter fratres conuentuales qui prius fuerunt de obseruantia: ne
queant succedere suis propinquis: vide infra in dictione Veredes, §. 5. et. 6.

Correctio fratrum.

¹
Generalis
minister.

Anonci*tu*s. 4. statuit seu concessit: ut vniuersos fra-
tres minores qui moratur in obsequijs
aliquorum (illis duxitat exceptis qui fuerint ad legatorum sedis apo-
stolice servititia deputati) possint et valeat generalis dicti ordinis li-
bere visitare/corrigere et amouere/ ac alios pro eis substituere:
prout bin deuiderit expedire: no obstantibus litteris seu indul*ti*s sedis apo-
stolice quibuscumq*z*. B. fo. 29. Et, ffo. 113, conce. 24 5.

²
Ministri pro
vinciales,

Alexander. 4. concessit quod si aliqui fratres mi*ni*steri assignati fuerint a sei-
nunciales, de apostolica archiepis*z* vel epis*z*: possint ministri et eos
rurum vicarij eos corrigere et ad ordinem revocare. Et quod non tenetur prelati ordinis
quis aliquos fr̄es assignare predictis epis*z* seu archiepis*z*: virtute quarūcumq*z* frat-

apostolicaꝝ nō facientium expressam mentionem de istis. b. fo. 24.

Clemens. ^{4.} statuit q̄ generalis & provinciales ministri & eorum vicariaꝝ
terrarū sedis apostolice vel legatorū ipsius; archiep̄is vel ep̄is: & alijs quibus provincias
cūq̄s prouisum fuerit: corrigere possunt: ac etiam (nō obstatē contradictione alii)
qua) eos ad ordinē suum renocare. Et q̄ nec p̄ litteras eiusdem sedis aut legato
rum ipsius: aliquos de fratribus predictis teneantur prelati ordinis/ archiepi
scopis & episcopis: aut alijs personis in socios deputare: nisi dicte littere de ins
dulso huiusmodi & ordinatione/ expressam facerent mentionē: ac alias id bone
stati ordinis & salutis illoꝝ viderint expedire. B. fo. 57. Et. fo. 141. conce. 324.

Clement. babetur in mari magno Carmelitarum. fo. 185. cōc. 467. Et Collector
in mari magno predicatorum. fo. 237. conce. 552.

Clement. statuit qualiter generalis & provinciales ministri pos
sint & debeant corriger fratribus apostatas: vt habetur supra in dictione Apo
state. §. 8. et. 9.

Gregorius. ^{11.} statuit quaslibet oēs & singuli fratres ordinū mendicā
tū qui fuerint capellani sedis apostolice: possint corri
gi p̄ superiores dictorum ordinū: prout habet in dictione Exempti fr̄s. §. 2. vide ibi.

Bonifacius. ^{8.} cōcessit vt prelati ordinis minorum: ad correctiones &
punitiones fratrum eiusdem ordinis delinquentium insti
gendas: ad quos eadem spectare noscunt (rimulis & apicibus iuris postpositis)
libere procedere valeat finis cōsuetudines approbatas: & generalia statuta ipsius
ordinis facta & fienda. Ac insuper voluit nō licere predictis fratribus ab eis
dem correctionib⁹ & punitiōib⁹ aliquatenus appellare/ prenia tñ in hoc delibe
ratioꝝ/ ac maturitate debita obseruat̄is. B. fo. 125. Et. fo. 202. cōc. 499.

Clement. Bonifacius statuit qualiter fratres minores apostatae debeat
corrigi vt habetur supra in dictione Apostate. §. 13.

Eugenius. ^{4.} et Pius. 2. ordinauerunt aliqua circa correctiones
fratrum minorum: tam conuentualium & obseruantium:
prout positum est in dictione Apostate. §. 15. Et quo ad carmelitanos. §. 16.
vbi supra.

Nicolaus. ^{5.} cōcessit ministro generali pro tempore existenti q̄ oēs &
singulos fratres: siue i monasteriis monialium: siue in alijs
domibus/ cōuentibus/ heremitoruꝝ/ & locis dicti ordinis cōmorantes: etiā ab
obedientia/ visitatione & correctione dicti ministri per specialia sedis indulta
se exēptos esse (preter regule & statutorum dicti ordinis formā) pretendentes: non
obstantibus quibuscumque privilegiis/ exēptionibus/ indultis/ & litteris aposto
licis eis/ coriis monasteriis/ siue domibus/ cōuentibus/ locis prefatis & herem
itoruꝝ per sedē apostolicā in genere vel in specie cōcessis: de quibus in hijs litteris
tura antiqua dicti ordinis corrigere/ visitare/ punire/ & emendare: ac in criminib⁹
bus grauioribus: si res ipsa exegerit (cum moderamine tamen) torture su
bicere possit & valeat dictus minister generalis. b. fo. 47. conce. 50.

Sixtus. ^{4.} statuit in bulla aurea: q̄ magister generalis predicatorū &
minister generalis fratrum mi. possint gesta per fratres suoꝝ
rum ordinum respective: qui sunt inquisitores heretice pravitatis examinare: heresis,

Correctio fratrū. Corporalia. Credo.

Pro fratribus et querellas contra illos propositas audire: ac super illis quatum eis iustum est per predictum, et mihi, equum videbitur statuere et ordinare. Et si eos in aliquo delinquisse inuenientur: illos iuxta excessuum exigentiam: etiam per eorum ab officio amotionem/ ac alias corrigeret et punire. B.fo.66. Et ffo.149.conce.366.

11 **Innocentius**, s. cocessit vicario generali fratruz ordinis predicatorum de obseruātia cōgregationis provincie hispanis p̄ hispanie: q̄ correctio fratrū dicte cōgregationis: vnde cū ad terminos presidentiū cōuentuum reformatorum venientium: iuxta cōstitutiones dicti ordinis fieri debet: et ad eosdem presidētes pertineat. Non obstantibus quibuscūq̄ priuilegiis/indultis et līris apostolicis: scolastico ac vniuersitati Salmatice/ ac q̄buscūq̄ vniuersitatis per seđem apostolicam cocessis: que aduersus presentes noluit in aliquo suffragari posse: dūmodo propter correctiones huiusmodi faciendas: studiū fratrū corrigendoy nō impeditur. b.fo.76.cōce.194.

Collector,
Hora.
12 **Excoicatio**, **Alexander**, s. cocessit q̄ nō obstante capitulo vniuersitatis: de sententia excommunicationis: prelati nostri possint percussere per alium (causa correctionis) et nō cogātur cum propria persona: etiam si necessitas nō vrgeat. o.fo.70.cōce.175. Et ffo.99.cōce.359.

13 **Leo**, s. cocessit idem qd̄ Alexāder prefatus: et adhuc clarius, s. vt quādo aliquem fratrem causa correctionis vel absolutionis oportet verberare: possint prelati ordinis mihi de obseruātia et eoru. cōmissarij: manu vicarij vel cuiusvis alteri fratris subditi: cum verberare seu disciplinare. Nō obstante capitulo Uniuersitatis de sententia excommunicationis, o.fo.93.cōce.292.

Corporalia.

1 **Allirtus**, s. cocessit q̄ fratres minores laici: possint tangere et lauare corporalia. o.fo.101.conce.398.
Collector
2 **Sixtus**, s. cocessit q̄ omnes fratres clerici et laici possint tangere sine scrupulo conscientie/ calices et corporalia et alia paramenta: cu reuerentia tamen. o.fo.97.conce.343.

3 **Pro monialibus**, **3** **EDEB** **Sixtus** cocessit omnibus monialibus sancte Clare/ ac sororibꝫ tertii ordinis cure fratrum mihi. cōmissarij possint tangere et lauare sacros patinos/ exceptis corporalibus. Et postmodum idem Sixtus concessit: vt omnes sorores suprascripte/ sub clausura et cōgregatione viuentes: etiam corporalia et purificatoria tangere possint: dummodo steterint loca a fratribus. o.fo.62. Et ffo.66.conce.97. Et ffo.95.conce.318.

Collector. Qualiter prelati ordinis mihi et quādoq̄ aliqui alij fratres possint benedicare corporalia: vide supra in dictione Benedicere, s.1.7.7.7.8.7.11.

Pro sanctis ordinibꝫ **Sixtus**, s. concessit q̄ fratres wi. possint dicere credo in solēnitatibꝫ

Credo.

sanctorum sui ordinis & sancte Clare. o. fo. 63. Et ffo. 67. coce. 118. Et ffo. 96.
conce. 329.

CODEX sicut concessit: qd predicti fratres possunt dicere credo in octaua
beati Francisci. o. fo. 63. Et ffo. 68. coce. 133. Et ffo. 100. conce. 380.

Cartamen vtrum hec concessio debeat intelligi in die octauo vel de omnibus Collector.
diebus infra octauam; dubium videt. Salvo tñ meliori iudicio posset dici qd de
omnibus diebus infra octauam intelligenda sit: nam non reperit qd aliquando
sum usum Romanum dicatur credo in die octauo a licuius festivitatis; ratione
eiusdem festivitatis; qd non dicatur in alijs diebus infra octauam.

Cruciata.

Lemens. 4. statuit qd fratres mihi qui ad predicandum crucem/
seu cruciatam; seu ad alia binominata negotia fuerint a
sede apostolica deputati possit generalis minister remouere seu
reuocare & penitus transferre: ipsiisque qd supersedante iniungere: Ministri ge-
aliosque substituere cu exepipre viderit: & in eos si contra venerantur: nerales & p-
censuram ecclesiasticam exercere. Ac qd quilibet minister provincialis vel eius vicarius
carius eiusdem ordinis: id ipsum possit in sua pruincia circa fratres suos quibus
ab eadē sede similia contigerit committi. Non obstatibus aliquibz litteris vel in-
dultis aplicis: que de hoc non fecerint mentionem. B. fo. 67. Et ffo. 141. coce. 326.

Innocentius. 8. declaravit: fratres mihi non posse nec debere elige-
late supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 12.

Leo. 10. prohibuit & declaravit qd nullus fratrū mihi regularis obseruan-
tie: possit accipere bullas cruciate &c. vt supra est positum in dictione Absolutio.
Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 17. et. 18. vide ibi & nota bene.

CODEX leo motu proprio & ex certa scientia precepit universis & singulis cu-
misiisque cruciate commissariis propter existentibz: & alijs quibusvis personis: qua-
cumqz enia archiepiscopali et episcopali dignitate fulgentibus: in virtute sancte
obedientie: ac epis & superioribz sub prohibitione ingressus ecclie: alijs vero sub
excommunicationis late sententie: ac priuationis officiorum suoqz: & inhabilitatis ad il-
la & alia imposteriorū obtinenda penis (ipso facto absque ulteriori declaratione) in-
currerendis: ne de cetero perquisi-
tione furoris tribus: aliquos fratres ordinis mihi de ob-
ser. extra eoz: contentus seu domos: sine suoqz superioribz & prelatoribz expressa licen-
tia extrahere: seu ad predicandum cruciatam: aut quascumqz alias indulgentias: seu
litteras apostolicas destinare: aut alterius facultatis pretextu molestare: per-
turbare aut inquietare: seu a predictis fratribus aliquid exigere: vel gratias/
facultates/aut libertates: seu indulgentias & peccatorum remissiones: necno
monialibus sancte Clare: tam prime qd secunde regule: ac tertii ordinis beati
Francisci: sive sub obedientia prelatorum dicti ordinis mihi degentibus: sine
illorum licentia concedere aut impartriri. B. ffo. 48. conce. 144.

CODEX leo precepit fratribus & monialibus: ac sororibus prefatis: ne
gratias/indulgentias/libertatibus/immunitatibus que in bullis cruciate/aut
alijs consimilibus continentur: quouis quesito colore contra obedientiam ordinis
predicti: sine speciali licetia suorum prelatorum vlo modo utri (sub excusione/
excommunicationis late sententie pena) presumant. B. ffo. 48. conce. 144.

4
Lötra comis-
sarios cuius-
ciate.

Excoicatio.

Promonta-
ri et tertiaris.

Prohibitio.

Excōicatio.

Cruciata.

- Collectio.** **C**aduertendum est circa predicta: quod cum per bullas cruciate/vel alias similes concedatur oibus christi fidelibus confessionale perpetuum: ut de non referuntur pape possint tories quoties voluerint absoluvi per confessorem quemque ad libitum eligendum: merito querendum videtur: utrum religiosi sine licentia suorum prelatorum possint predictas bullas accipere: et concessis omnibus seu facultatibus in eis continentis vii. **A**d hoc autem prelati religiosorum et omnes zelui religiosis habentes: dicunt quod non: et rationem assignant. **Q**uia negat nec esse debet intentio pontificis aliquid concedere unde ordinis disciplina collabi continget: presertim cum probitum sit per litteras apostolicas / et per regulas/actas statuta religionum: ne fratres confiteri possint peccata sua personis extra suum ordinem: sine licentia suorum prelatorum. **E**t enim quia si hoc licet fratribus: quodammodo eximerentur ab obedientia prelatorum suorum confitendo peccata sua cui vellent. **E**ximerentur etiam a voto paupertatis: procurando pecunias ad contribuendum pro huiusmodi bullis sine licentia: immo contra obedientiam prelatorum: et contra suum votum: in quo pape non licet dispensare: prout ad litteram dicit. **C**um ad monasterium: de statu regu. **E**niam ex his daretur occasio fractionis tertij voti. scilicet castitatis: prout experti dicere possunt. **Secunda re**
sponsio. **C**attamen alii volunt contrariai partem rationibus apparentibus in unitate defendere: precipue quia aliquando in predictis bullis continetur quod illas possint accipere religiosi: etiam sine licentia suorum prelatorum. **A**d questionem respondeatur ultimate: quod etiam si homines bulle in hoc non essent subreptie sicut sunt: prout pontifices postea declarant: dicentes nunquam talium intentionem habuisse: cum non solum generaliter: sed nec alicui in particulari vix talia concederentur: videlicet quod aliquis spreta regulari disciplina et paupertatis voto: quereret pecunias ad contribuendum et accipiendo predictas bullas absque particula necessitate / pro qua non esset ordinis coelestia facultas: adhuc non possent per ipsas absoluvi sine licentia suorum prelatorum: cum non possint dicere quod hoc ibi expresse fratribus concedatur. **E**t propterea prelati ad obviandum maliciis et proteruitatibus aliquorū: statim cum talis cruciata/vel similes bulle publicas tur: recurrunt ad pontificem: ut declaret religiosos vti predictis non posse sine licentia prelator. **E**t ita factū fuit tempore Sixti. 4. Innocētij. 8. Alexādri. 6. Iulij. 2. **E**t Leonis. 10. put in libris ordinis pater. **E**t adhuc aliqui predictorū pontificium: dixerūt expresse: quod nunquam habuerunt intentionem quod fratres sine licentia prelatorum accipere possent predictas bullas: et minus quod ipsis veterentur. **Quinimo imposuerunt censuras religiosis manibus et feminis ne talibus vicerentur: sicut fecit Leo. 10. vbi part supra. h. 5.** **C**Et in tm est hoc verū quo ad fratres mihi licet alii religiosi: forte de licentia suorum prelatorum possint predictas bullas accipere: et elemosinā pro ipsis accipiendis procurare: fratres tu mihi. cu sit eis strictissime sub precepto prohibiti: ne pecunias/vel denarios recipiant/aut pecunias: nisi pro veris et certis necessitatibus: nisi sibi occurreret alia qua talis necessitas: cui subleuade non sufficeret priuilegia ordinis: nullo modo valeret/ nec licentia prelator sufficeret: ut possent procurare pecuniam ad accipiendo bullā. **E**t ita declarauit Leo. 10. D. fff. 6. o. coce. i. 7. 8. dicens: quod in casu talis necessitatis: de licentia priuiciali et custodiū possint fratres accipere duas bullas. **Q**ui quidē priucialis et custos debet examinare predictam necessitatem: an sit talis quod in ipsa possit dispēsari. **N**am h̄z solū regula concedat

facultatem querendi pecuniam pro fratribus inducdis / et infirmis curadis &c.
satis infirmus est qui habet anima egritudinem non possibilem aliter curari / q
per bullam. Non tamen praeceps negatur; quin poterit bene informatus cōcess
dere alicui religioso; ut cōsideretur cui veller: tamen dico q per generalem cōcessio
nem/nunq̄ hoc int̄cēdūt facere; cum vellit cōseruare religiones et non destruere.
Et si dubitas de hoc: dico tibi q̄ hoc sufficit ut accipias partē securiorē: prout
dicit glo. in capitulo unico, de scrutinio et ordine faciendo &c. Juuenis de spon
salibus. Et idco non cōmitas te periculo: in hijs presertim que aīam tāgunt.

Custodes.

Venientia. 4. statuit in mari magno: q̄ custodes et guardia
ni qui scđm statuta ordinis fratrum mī. aliter q̄
per electionem institūtur: post ipsam institutionem/ seu puiss
tēm de ipsis factā: cura animarū fratrum sibi subditōz ipsius or
dinis habeat: ipsosq̄ ligare/ac soluere possunt: iuxta ipsius ordi
nis instituta. B. fo. 56. Et fo. 139. conc. 309. C Circa prefataū cōcessionem: Collector.
vide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres: post. h. 3.

Nicolaus. 4. statuit et declarauit: ut cum electio generalis ministri
fuerit celebrāda: transmittant: ipsumq̄ ad locū in quo electio eadem ne generalis
extiterit: vnam vocem dūtarat pro se et eis omnibus habeat et intelligatur bas
tere: ac pro vna voce tñmodo ab alijs admittat. Hoc aut voluit ita obserua
rit: et si custodes alicuius pruincie sunt presentes in bñoi generali capitulo:
vbi electio generalis debeat celebrari. b. fo. 31. Et fo. 32. conc. 32. C Aduerte q̄ Collector.
bñoi statutum iam vacat ppter statutū Leonis. 16. inferius annotatum.

Leo. 10. in bullā vñionis statuit: q̄ electio ministri generalis que scđm re
gulam a ministris provincialibus et custodibus fieri debet: libere et
absq̄ villo scrupulo celebretur per provinciales et discretos fratrum de familia/
seu de obseruātia: quos veros ministros esse: ac discretos ipsorum similiter yes
ros esse custodes declarauit. B. fo. 29. conc. 94.

Dare.

Iacolaus. 3. statuit/ seu cōcessit in declaratione regule que
incipit. Exi qui seminat &c. q̄ de rebus mobi
libus vel parū valētibus: licet fratibus minoribz: pietatis/ seu paupertas.
denotionis intuitu: vel pro alia honesta et rōnabili causa: obren
ta sup hoc prius suorū superioroz licentia: iurta q̄ inter fratres in
generali/ vel pruincialibus caplīs (tām de ipsis rebz vilibus/ seu parū valētibz vilibus,
bus/ et eaꝝ valoribz: q̄ etiā de prefata licētia. s. a quibz et qualiter sit habēda) exti
terit ordinatū: intra et extra ordinē alij clargiri. B. fo. 5. tra. 2. et. fo. 10. tra. 2.

Leo. 10. supradictā cōcessionē ampliādo cōcessit: q̄ no solū ḡiales et pum
ciales/ ac custodes i suis caplīs: sed et ipi/ ac eoz ḡiales coimillari/ Paupertas,
extra caplā: possint arbitrarī q̄ res debeat viles et pui valoꝝ reputari: ad hoc Ampliatio
veres bñoi possint dari itra et extra ordinē: et suis subdīis ad dādū et recipiē cōcessiōis sus
dūm licētia cōcedere: put cis finē dēū videbit expedire. B. fo. 59. conc. 175. pia scriptie,

Decime.

Collector. **C**aduertēdū q̄ in capitulo generali **D**e declinēsi facta est circa p̄dicta sequēs determinatio. **T**h̄tē q̄ fratres nullo modo s̄in intēcōne regule/sur declaraz Statutū cas tōnes summōr pontificū: possunt dare aliqua p̄tūcūg vilia alijs/sue fratri pituli gene, bus/sue secularibus:nec recipere alia/absch licētia suoꝝ p̄clatorꝝ. **H**abetur boc,fo.228,tractatu.3. Et ffo.246.in.2.tractatu.

Decime.

Venit 4. concessit fratribus mi, vt de horis et virgulz tis suis: nulli decimam teneantur exhibere. Ac districte imbūvit: ne quis ab eis de pecunissi aliquid exigere vel extor:quere presumat. B.fo.58. Et ffo.141.conce.334. **L**vide infra,§.6,declarationem H̄tti.4.7 ampliationem eiusdem.

Collector. 2 **B**onifacius. 8. cōcessit vniuersis & singulis abbatissim et cōuentis bus monialium inclusarū sancte Clare: vt ad p̄fias tōne decimaru de quibuscūg possessionibus & omnibus alijs bonis que ha buerint:vel ad cōtribuendū in p̄curationib⁹ quoꝝlibet ordinariꝝ: ac etiā legatorꝝ & nūtioꝝ sedis aplīce: & quibuslibet talij & collectis: & ad exhibēdū pedagia:telouea & alias exactiones: quibusuis regibus & principib⁹/ seu alijs personis/minime teneātur:nec ad id cōpelli aliqualiter valeant. B.fo.38. Et ffo.122.conce.267. **D**e hoc vide amplius infra,§.8. et.9.

Pro monta libus sancte Clare. 3 **E**ugenius. 4. dedit plēmisiām exemptionem monialibus.s. **E**la re:dicte ibi inter alia: q̄ vult illas cēliberas ab omni libus sancte decimaru/subsidiorum/gabellarum/pedagiorum/& aliorum buiustodi so lutione & contributione.b.fo.41.conce.46.

Pro fratri tribus & monialibus ordinis predicatorꝝ: inserēdo bullā Martini.5. Et Bo b̄mo.ordi. misiach.9. qui hoc idem prius fecerat. Sub nomine Martini habet.b.fo.262. predicatorū. conce.6.81. Et sub nomine Eugenii.B.fo.80.conce.240.

Absolutio. 5 **E**ugenius concessit fratribus mino. obser. q̄ non teneātur facere conscientiam de decimis in confessionibus &c. prout habetur supra in dictione Ab ō utio quo ad seculares.2.in.§.2.

Exactiones. 6 **S**irius. 4. extendēs cōcessionē **E**leminēti supra positā: dicit sic in māri magno. Indultū vero eiusdē **E**leminēti predecessoris de decimis nō soluēdis: ad quecūg bona dictor fratrū: & quascūg decimas: etiam quas vulgus papales appellat: & aplīca sedes pro xpianē fidei defensiōe: aut alijs immunitib⁹ p̄sepe necessitatibus indicit: & quecūg alia onera: morū: p̄pro & ex certa sciētia excedū: decernētes ipsos fratres mi. (etiā si p̄ quoscūg crēpos & mēdicātes solvi mandarent: cū quibuslijs derogatorijs & fortiorib⁹ clausulis) ad illarū solutionē non teneri: & ab illarū solutione cessando: cēluras et pēnas aliquas nō incurrere: nisi presentib⁹ (non per generales/aut alias clausulas speciale mētionem importatēs) sit alijs derogatum specificē: earum de verbo ad verbum inserēto tenore. B.fo.60. Et ffo.143.conce.347.

Collector. **E**ugenius haberur in mari magno Larmelitarū.fo.169.cōce.396. Et ffo.183.cōce.450. Et addit fo.96. Et ffo.179.cōce.424. q̄ nec de dath⁹ vel peda gū:sciētia si per principes/vel alijs dños rēporales imponitur: aliquid solue re teneātur. Et idei in mari magno predicatorū.fo.240.conce.579.

CIDE AD sicut statuit et ordinavit ac concessit: abbatissis/ conuentibus et
monialibus sancte Clare: quod de quibus scilicet terris et possessionibus ad eas legi: pro monta
tine pertinetibus et spectatibus: quas erit per alios quod eundem monasteriorum libus sancte
seruatores et subditos excoli et cultuari faciunt: decimas vel primicias (aucto Clare.
ritate tamen apostolica non impositas) quibusvis personis cuiusvis dignitatis/
gradus/status/ordinis vel conditionis fuerint: soluere minime tenentur. Nec
ipse/aut ipsarum terrarum et possessionum coloni/ seu cultores/ ob solutionem
decimarum/ primiciarum/ aut celsus homini: per quemque molestari possint: aut
propterea contra eos procedi/ et pene aliquae promulgari valeant. Ac insuper
decrevit: irritum et inane quicquid secus super his a quoque quavis auctoritate:
te: scienter vel ignorantiter cotingat attemptari. Non obstantibus constitutio-
nibus tecum. B. fo. 35. Et ff. 118. conce. 258.

LEO. ^{10.} approbavit et innovauit quasdam litteras Alexandri. 6. qui las-
tissime concesserat monialibus sancte Clare exceptionem a solutione
ne decimarum tecum. ut supra. Ac insuper voluit ut predicate moniales et sorores
tertii ordinis in congregacione sub cura et regimine fratrum minorum regulas/
ris obseruantie viuentes: ac illarum monasteria/domus/ et loca quecumque: quo-
rum fructus/redditus/ et prouentus: pro monialium et sororum/ ac illarum per-
sonarum in illis pro tempore degentium commoda sustentione non sufficiant:
ad solutionem cuiusvis decime/ seu taxe/ vel collecte/ aut exactiōis: per sedem
apostolicam/ vel eius legatos/ seu iunctios/ aut quoscumque alios quavis auctor-
itate fungentes: pro fidei tuitione/ seu expeditione contra turcas/ vel recupe-
ratione terre sancte: aut quavis alia virginissima causa imposita: etiam pretextu
quarumvis censuraz et penarum ecclesiasticarum in litteris exactionis bivisimo/
di appositarum: cogi aut compelli nequeant. Et hoc volunt districte obseruari
sub pena excommunicationis: quam contra facientes ipso facto incurvant:
et a qua non nisi per romanum pontificum pro tempore existentem: absoluvi pos-
sint. Ac decretum irritum et inane: si secus super his a quoque quavis auctoritas
te scienter vel ignorantiter contigerit attentari. B. ff. 48. conce. 143.

CIDE AD leo approbavit ac de novo concessit priuilegium Eugenij. 4. et
Sixti. 4. per quod moniales sancte Clare eximuntur plenissime a solutione
decimarum suarum terrarum/ et possessionum: etiam illarum quas per colos/
nos faciunt cultuari: ac etiam a gabellis et pedagijs: ut supra positum est
in. h. 3. et. 8. Super quo etiam dat conservatores: omnes prelatos ecclesiasti-
cos. B. ff. 44. conce. 140.

CIDE AD leo in concilio Lateranensi statuit: quod fratres confessores teneantur
hortari et monere (etiam sub onere conscientiarum suarum) illos quorum
confessiones pro tempore audierint: cuiuscumque status et conditionis fuerint:
ad soluendum decimas: sive aliam bonorum suorum/ seu fructuum quo-
tam: in locis in quibus decime ipse/ aut similia solui consueverunt: ipsilis
illas soluere recusantibus: absolutionem denegare. Et quod super hoc requiri-
ti: id populo etiam publice predicare / et persuadere tenentur. B. ff. 26.
conce. 82.

Declarare et determinare.

Declarare seu determinare. Dispensatio.

De rebus vi-
libus.

Icolaus. ^{3.} qualiter cōmiserit declarationē rerum viliū;
et parui valoris: ad hoc vt fratres minores ins-
tra / et extra ordinem possint illas dare: et quomodo Leo. 10,
ampliauit buiusmodi concessionē: positum est supra in dictio-
ne dare. §. 1. et. 2. vide ibi.

² Capitulū ge-
nerale.
Ieiunium.

Eugenius. ^{4.} concessit capitulo generali fratrum mino. facultatem
ordinandi / et declarandi in quibus locis et prouinciis
fratres debeant ieiunia regule in eibis quadragesimalib⁹ obseruare: et in quis
bus debeant patrum consuetudines imitari / vel aliter se habere. B. fo. 28. Et
ffo. 112. concessione. 242.

³ Pro fratri-
bus predi-
cator.
Privilegia.
Collector.

Innocentius. ^{8.} cōcessit q̄ vicarius generalis ordinis predicator⁹
de obseruantia congregationis bis pame: cu aliquia
persona in dignitate ecclastica cōstituta: et duobus alijs urbis cōsultis: habeat
auctoritatem / facultatem interpretādi dubia que occurrerint super gratijs et
privilegijs et a ordini q̄ congregationi predicris cōcessis. Et h⁹ fratres dicte cō-
gregatiois secure possint stare declarationib⁹ p̄ eosdē faciēdis. o. ffo. 76. cōce.
195. Et ffo. 101. cōce. 394. **C**vide circa pdicta in dictio Privilégia. §. 11.

⁴ Officium di-
uum.

Leo. ^{10.} cōcessit q̄ capitulū ḡniale dūratur: habeat auctoritatē declarā-
tione. ff. 59. cōce. 176. **C**vide superscriptā concessionē lat⁹ i dictio Officiū diuinū. §. 19.

⁵ Scrupulosity
fratres.
Collector.

CDE AL leo cōcessit q̄ in rebus dubijs et scrupulis cōscientias fratru mi-
subditorum tāgentibus: generalis vel provinciales / seu custodes: cu consilio
aliquo p̄ patru (si res magne importāti fuerint) possint auctoritatē sue sancti
tatis determinare in scrupulis et reb⁹ buiōi: ac q̄ eoz determinationi: subdit⁹
secura cōscientia possint et debeant stare. ff. 59. cōce. 172. **C**vide in ses-
quenti concessione ampliationem precedentis concessionis.

⁶ Scrupulosity
fratres.

CDE AL leo postea cōcessit q̄ omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi:
possint in oībus dubijs sua cōscientia tāgentibus: secura conscientia stare de-
terminacioni sui guardiani / vel cuiuscūq; alterius prelati. o. ffo. 93. cōce. 287.

⁷ Dereb⁹ vili.

CDE AL leo ampliauit concessionē Nicolai. 3. supra positam. §. 1. vt bas-
terur late in dictione dare. §. 1. et. 2.

⁸ Dracula vi-
ne vocis.
Collector.

CDE AL leo cōcessit vt ḡnialis et quilibet pruincialis in suis capitis possine
declarare: vt rū ab ysu alien⁹ cōcessionis viue vocis oraculo facte / debeat fratres
abstinere et vt habeat late in dictione Dracula: vide ibi et bene nota in. §. 3.
Cde declarationib⁹ ac determinationib⁹ varijs: factis a diversis summis
potestib⁹: tam sup regulā / q̄ sup multis alijs: nō sit hic iuxta: q̄ nimis lōgu et
inutile fore oīa illa referre: et q̄ iuxta diversitatē materialiū sup quibus facte
fuerunt: sub diversis etiā ponuntur locis / seu dictioib⁹ buiūs cōpendij,

Dispensatio.

Collector.

Clara ea que in priuilegijs fratru medicantū reperiuntur concessa quo ad
materiā dispensationū: est aduertendū q̄ aliqua illoū attinet solū ad personas
fratru / et alia ad personas seculariū q̄n predictis fratrib⁹ cōfitemē. Attinētia ad
fratres pro suis personis: sunt in duplice differentia. Nam quedā pertinent ad
dispensationem faciendam in confessionib⁹. Et hec insimul cum concessionis

bus absolutionum pertinentibus ad eosdem fratres: posita sunt supra in dictione Absolutio quo ad fratres, vbi cunctis in marginibus reperta fuerit hec dictio Dispensatio. Alio vero que tangunt dispensationem que fieri potest extra confessionem sacramentalē: ponitur hic infra, §. 8. et. 10. et. 11. et. 12. et. 13. et. 20. et. 21. Aliqua autem que spectant ad moniales: continentur infra, §. 6. et. 15. Illa vero que pertinent ad personas seculares: habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares, 1. in. §. 19. Et in dictio Absolutio quo ad seculares, 2. in. §. 11. Et similiter habentur nonnulla hic infra, §. 1. et. 2. et. 16.

Regorius.^{9.} concessit fratribus minorib⁹ in terris quo-
tūcung⁹ infideiliū existentibus; vt cum irre-
gularibus possint dispensare in illis casibus in quibus solit⁹ le-
gati sedis apostolice dispensare, b. ffo. 257. conce. 641. tes.

Nicolaus.^{4.} concessit fratribus ordinis predicatorum in terris in-
fidelium existentibus: vt possim dispensare cum irregu-
laribus partium illarum; in casibus in quibus solent legati sedis apostolice
ac etiam cum clericis ipsarum partium patientibus defectum natalium: ribus.
dummodo non sine de adulterio/vel incestu/aut de regularibus procreati, b. ffo. 391.
262. conce. 680.

Clemens.^{4.} in mari magno fecit optimam cōcessionem circa dispense-
rationem simul et absolutionem: que posita est supra in di-
ctione Absolutio ordinaria quo ad fratres, §. 4. et. 6.

CDE^M Clemens concessit q̄ fratres ordinis predicatorum proferentes
sine scripto sententiam excommunicationis/suspensionis / vel interdicti: et in Pro fratribus
fra mensi celebrantes: non obstante constitutione hoc probidente: possint a bus predicas
magistro generali et prioribus provincialibus dicti ordinis dispensari: impo-
rata eis super hoc penitentia competenti. Et q̄ si prefati prelati in huiusmodi
casu excesserint: possint a confessoriibus per ipsos electis/ eodem modo dispen-
sari, b. ffo. 72. concessione, 188.

Eugenius.^{4.} fecit quādam eximiā concessionem circa dispensa-
tionem et absolutionem: que posita est etiam supra in di-
ctione Absolutio extra ordinaria quo ad fratres, §. 2.

CDE^M Eugenius dispensavit cum monialibus sancte Clare/ ac tertii
ordinis: sub obedientia fratrum minorum regularis obseruātie existentibus: Pro monte
vt solummodo tenentur ad illa ieiunia que fratres dicti ordinis obseruan-
tes obligati sunt. Item super silentio perpetuo prefatis monialibus sancte Petunum.
Clare in regula imposito: concedit generali et provincialibus vt cum consil-
lio discretorum possint dispensare: ac similiter in quibusq; alijs perpetuis,
b. ffo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

CDE^M Eugenius dispensavit cum barbitonib⁹ibus: vbi est consuetus
do in sabbatis et vigiliis/ de scro radere barbas, o. ffo. 101. conce. 400.

Dillis.^{2.} concessit q̄ prelati ordinis mi. de obseruātie: circa subditos suos
bijs que nō sunt contraria regule. Et fuerit expressi aliqui casus: vt de sorulari-
bus in itinere/ ac de equitādo: licet nō sit arcta necessitas/ vel infirmitas, o. fo.
61. Et ffo. 65. conce. 92. Et ffo. 100. conce. 382.

Dispensatio.

Collector. Aduertendum est circa bmoi cōcessionē: q̄ est velut ppositio seipsm falsissimans. Nam primo dicit q̄ possit dispelari in bis que nō sunt cōtra regulam: et postea explicat aliqua que sunt manifeste cōtra regulā. Ponit enī exemplū in equitatione & calciamētis tc. que sunt manifeste de obligatorijs. Et ppterēa videtur q̄ debuit hic dici: de bis que non sunt contra tria substantia līa vota. Uel intelligit non esse contra regulam/ quando est necessitas talis que bono modo aliter fieri non potest.

Irrregulari tas.
9 **S**ixtus 4. dedit copiosam facultatem generali/et prouincialibus /et corum vicarijs ad dispensandum super quibuscūq̄ irregula ritatibus: cum fratribus sui ordinis: exceptis tñ tribus. Vide supra in dictio ne Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 10. Et in dictione Absolutio extra ordinaria quo ad fratres. §. 4.

10 **C**ollector. **S**ixtus coēcessit q̄ generalis & prouinciales ordinis minorum: pos snt dispelare cum fratribus libi subditis: in irregularitate homicidij: dummodo tales homicide non sint certi q̄ ipsi actualiter occiderunt: nec pro certo sciat q̄ fuerunt tales mandatores/vel auxiliatores homicidij: sic q̄ sine illis nullo modo fuisse tale homicidium perpetratum. o. fo. 63. Et ff. 66. conce. 102. Et ff. 95. conce. 319.

11 **S**ixtus mi nister.
Irrregulari tas.
Irregulari tas.
12 **C**ollector. **S**ixtus concessit q̄ generalis fratrum mino, habeat auctoritatem dispensandi in irregularitate illorum fratrum mino. qui in bellis / vel in alijs causis sanguinis effusionis interfuerunt. Et q̄ tales (si qui sunt) dummodo abs sufficiētes fuerint: possint promoueri vscq̄ ad sacerdotium. Et q̄ in casu quo aliqui propter iuris ignorantiam: de tali casu non aduertentes promoti fuissent: possint in suscep̄tis ordinib⁹ ministrare. o. fo. 64. Et ff. 68. conce. 129. Et ff. 96. conce. 336.

Collector. Aduerte q̄ hec concessio videſ ſolum facta pro illis fratribus qui tūc erāt in predicto ordine & non pro futuris. Et ideo non eſſet tūc vti illa imposterū.

12 **S**ixtus et p uinciales.
Promotio ad sacros or dines & ad p laturas.
Collector. **S**ixtus coēcessit generali & prouinciali ministris & eorum vicarijs: auctoritatem dispelandi cum fratribus dicti ordinis mino. patenribus defec tu nataliū et adulterio/sacrilegio/incestu: & quoq̄ alio nefario & illicito coitu prouenientem. Necnon cum bis qui ex quauiis cauſa (preter q̄ homicidij voluntarij/bigamie/et murtherationis incibrowm) irregularares ſoient: post q̄ ordinem ipsum profelli fuerint: dispensare: vt defectu et irregularitate huiusmodi non obſtitibus: irregularares ipsi ad quoſcūq̄ / etiam sacros ordines promoueri: & in illis/ etiā in altaris ministerio ministrare. Et q̄ tam ipſi irregularares: q̄ defectum natalium patientes predicti: ad quoſcūq̄ administrationes & officia dicti ordinis eligi/ recipi & affiui: illaq̄ gerere & exercere libere et licite valeant. B. fo. 61. Et ff. 144. conce. 352.

Collector. Aduertendum est circa predicta de habilitatione fratru defectum natalium patientes predicti: ad prelaturas ordinis: q̄ in statutis generalibus totius obſeruantie: in capitulo generali Burgensi ultimo: apostolica auctoritate editis: continetur sequens statutum.

Statutū ge nerale.
Cfratres patientes defectus natalium: non ſiāt prelati in ordine nostro/vel vicarij ordinarij: ita q̄ oporeat eos tenere capitulum. Nec ſiāt visitatores ordinis nostri/aut foroq̄m sancte Clare: niſi cum eis fuerit per capitulum ge nerale/ seu cōiſſariū generalem dispensatum. Nec predicta dispensatio in

predictis sortiatur effectum: donec sub sigillo autentico provincialis ministri fuerit certitudinaliter declarata.

CODEX **S**ixtus coecesit magistro generali et prioribus provincialibus et conuentualibus/ac eorum vicarijs ordi, predicatorum defectu[n]t natalium ex adul[erio]/sacrilegio/incestu/ et quouis alio nephario et illico coitu prouenientem fratrum predica patientibus: necno cum bis qui ex quauis causa: preterque homicidij voluntarj/bigamie/et mutilationis membrorum irregularares forent/ dispensandi cum dicti ordinis predicatorum professorum postquam ipsum ordinem professi fuerint: ut defectu irregularitate huiusmodi non obstantibus: irregularares ipsi ad quo[s]cunq[ue] etiam lacros ordines promoueri: et in illis etiam in altaris ministri[m] nistrire. Et q[ua] tam ipsi irregularares quam defectum natalium patientes predicti: ad quascunq[ue] administratio[n]es et officia eligi/recipi et assumi: illaq[ue] licite gerere: libere et licite valcant. **B**. ffo. 24 o. conce. 5 75.

Innocentius. dispensauit cum toto ordine frarum mi. q[ua] postquam 14
fratres huiusmodi attigerint vigesimum tertium era Sacerdotium
tis annu: dum tamē sufficientes sint: possint promoueri ad sacerdotium: et mis
sas celeb[ra]re: non obstante iure: ceterisq[ue] in contrarium facientibus, o. fo. 6 5.
Et. ffo. 6 9. conce. 14 7. **E**t. ffo. 9 9. conce. 35 6.

Clau[diu]s ad infra posita in fine sequentis concessionis. Collector.
CODEX **I**nnocentius concessit postea q[uod] generalis et provinciales posse 15
sint dispensare cum fratribus suis in vigesimo secundo anno completo: quo Sacerdotium
ad sacerdotium, o. fo. 6 5. **E**t. ffo. 6 9. conce. 15 8.

Clau[diu]s ad infra posita in fine sequentis concessionis. Collector.
CODEX **I**nnocentius concessit post mortem Innocentij, 8. qui predictas coecessiones seu dispensationes fecit: sicut ordinatu in capitulo generali florentiaci celebrato: id quod sequitur.
Contra cum ad ordinem sacerdotij non debeat quis ascendere faciliter: nisi Statutu[m] ge
si cui suffragetur eras et morum grauitas: deinceps cum aliquo non dispensetur
ut sacerdos efficiatur: qui viginti quinque etatis sue annos nondum attigerit.
Aut si casus necessitatis emerserit / propter sacerdotum paucitatem: saltem
qui dispensauerit: consilium quattuor guardianorum simul requirat: qui supra
dispensandi necessitatem debeat arbitrari: quorum conscientie sunt onerate: ut
quod erit necessarium (pensatis yndiq[ue] pensandis) ipsi consulantur. Habetur
hoc. fo. 22 6. in tractatu. 3. **E**t. ffo. 24 5. tractatu. 2.

CPost hoc in capitulo generali Burgensi in statutis generalibus pro toto ordinis factis: prope finem primi capituli/ ordinatum est circa supradicta sub forma sequenti.

Cad sacerdotium vero non promoueatur quis: antequam vigesimus quintu[m] annu[m] era Statutu[m] ge
tis sue attigerit: et quintu[m] annu[m] compleuerit in religione: nisi minister provincialis cum consilio discretorum: aliter indicauerit faciendum.

CEt q[ua] huiusmodi ordinationes facte sunt auctoritate apostolica: ideo prestatis dispensationibus apostolicis: nequeunt ut fratres immo, presertim q[ui] predicere coecessiones fuerunt oracula viue vocis: que a capitulis suspendi possunt
ut habetur infra in dictione **H**acula. 6. 3.

CODEX **I**nnocentius coecesit q[uod] confessores ordinis mi. obseruantie: prese
sentati bin formam quam ipse tradidit vel approbauit: que habetur supra in di
ctione **A**b solutio quo ad seculares, i. in. 6. 13: possint dispensare in omnib[us] vo
tum.

Dispensatio.

Ecclesie fratrum.

tis in quibus possunt episcopi: exceptis votis peregrinationis ultra duas die
ras, o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 155. Et ffo. 98. conce. 153.

17 **C**ODEX **I**nnocentius motu proprio et ex certa scientia dispensauit cum
fratribus ordinis predicatorum obseruantibus congregations hispanie: super
possessionibus et redditibus habendis: iuxta formam bulle mare magni nuncu
Paupertatis pate: auferendo maledictione sancti Dñici: et non obstantibz constitucionibz dicti
ordinis prohibentibus ne fratres eiusdem ordinis habeant possessiones, o.
fio. 76. concessione, 195.

18 **C**ODEX **I**nnocentius dispensauit circa horam celebrandi missas: prout
habetur supra in dictione **L**ebrare, §. 7. et. 8.

19 **A**lexander⁶. concessit q generalis fratru mi. possit dispensare cu
bizoibz viuentibus in cogregatione: quādo fecerunt
votum religionis sancte Clare: q remaneat ibi: si comode non possunt intrare
re monasteria sancte Clare, o. ffo. 99. conce. 360. **E**t **S**ixtus 4. concessit q
possit dispensari cum dictis bizochis: dummodo seruent tria vota substancialia:
quādo non inueniunt qui velit eas acceptarc. **E**t q qn bono modo no possunt
intrare monasteria sancte Clare: q non teneantur, o. ffo. 99. conce. 360.

20 **S**ixtus 1. concessit generalibus ordinis minoribz facultatem dispensan
nister.
Irrregulari
tas. **T**ullius². di super quacunq irregularitate per fratres ordinis predicti
regularis obseruantie quo modolibet (preter q ex homicidio voluntario/aut
prestatione auxiliu/vel favoris buiusmodi homicidio/aut ex bigamia prouenient
te) ita vt illa non obstante: ad omnes ordinis etiam sacros/ ac etiam presbites
ratus promoueri possint, o. ffo. 91. conce. 263.

21 **C**ODEX **J**ulius dispensauit cum fratribus ordinis minoribz: vt in vige
simo secundo sic etatis anno: ad presbiteratus ordinem (alias tamen rite) se
promoueri facere libere possint. B. ffo. 8. conce. 23.

22 **O**fficium di
uini. **L**eo¹⁰. dispensauit in multis circa diuinum officium: propter scrupul
osos et infirmos: que ponuntur infra in dictione **O**fficium diuini
unum, §. 16. et. 17. et. 18. vsq in finem.

23 **I**rrregulari
tas. **C**ODEX **L**eo fecit quamidam extimam concessionem super dispensatione
irregularitatum: sed quia est temporalis, s. vsq ad annum, 1533. ideo non ponit
tur hic: habetur tamen, o. ffo. 91. conce. 267.

Collector,
Collector. **C**vide aliqua ad buiusmodi materiam attinentia: supra in dictione **D**eclar
are q determinare.

Ecclesie fratrum.

Constitutio materie ecclesiarum fratrum.

Cuo ad ecclesias fratrum mendicantium/ multa et varia reperiuntur in p[ro]p[ri]etate
vilegij eorumdem fratrum concessa et statuta. Et primo ea que pertinet ad edificacionem
buiusmodi ecclesiarum: ponuntur in dictione **E**dificare. Ac etiam non
nulla ad idem pertinencia: habentur in dictione **A**ltare. Secundo illa que at
tingit ad benedictionem seu consecrationem predictarum ecclesiarum: posita sunt
supra in dictionibus **B**enedicere et **L**onsecrare. Tertio alia que concernunt
exemptionem et immunitatem carudem ecclesiarum: reperiuntur in dictione
Exceptio, §. 10. et. 21. et hic infra, §. 4. et. 6. et. 10. ac. 11. Quarto sunt aliqua
que fratres predicti tenentur servare in suis ecclesijs respectu prelatorum et ec-

eclesie: prout habetur infra, §. 7. et. 8. et. 9. Ultimo inueniuntur multe indulgen-
tiae coeunte visitantibus pietatas ecclesias. Sed hec ad longum continentur in
dictione Indulgencie quo ad seculares, §. 1. et. 2. ac. 3. Vide ibi.

Anocentius. 4. decreuit ut omnes ecclesie fratru m. Lemiteria.
centur. Et concessit licentiam: ut in ipsis ecclesijs ad opus frat-
trum / et conuersorum/ seu oblator suou: libere babere cemites
ria possint 7 valeant. b. fo. 21. Et. ffo. 23. conce. 9.

Clement. Innocentius coecessit fratribus ordinis sancti Augustini: ut pro pro fratri
consecrationibus altarium/ seu ecclesijs: ac pro oleo sancto / et quolibet ecclie bns augusti.
siaistico sacramento: nullus ab eis sub obtenu consuetudinis/ vel alio modo:
quicq; audeat extorquere: sed hec omnia gratis eis episcopi diocesani impen- Episcopi.
dant: alioquin liceat eis quoscunq; maluerint catholicos adire antistites: gra-
tian 7 communione apostolice sedis habentes: qui apostolica auctoritate fas-
ciant predicta. Et voluit q; si sedes diocestanor: episcopoz forte vacauerint: in Sacraaneta.
terum oia ecclesiastica sacramenta: a vicinis episcopis accipere libere 7 absq;
contradictione possint. Sic tamen ut ex hoc in posterum proprijs episcopis
nullu preiudicium generetur. B. fo. 247. conce. 6. 5. Vide circa hoc infra. §. 7.

Clemens. 4. inhibuit: ut nullus ecclesias aut loca fratru m. ausu te-
lerario presumat infringere: aut in illis damnabile vio-
lentiam exercere. Et voluit q; illi qui secus facere presumperint: ipso facio sen- Excoicatio.
tentiam excommunicationis incurvant: a qua non possint absolui nisi per sedem
apostolicam: vel per conservatores ab ea/eidem ordinis deputatos. B. fo. 105.
conce. 226. Circum hoc vide infra. §. ultimum.

Sixtus. 4. concessit fratribus ordinis: ut in ecclesijs curatis/ seu parrochia
libus quas eos habere contigerit: possint per capellanum per Pro ecclesiis
eos pro corum mutu ponendum 7 annuendium: curam huicmodi exercere: parochiali-
qui qd; capellanum huiusmodi fungetur officio: ac si dicti ordinis mi. pro-
fessor existeret: dicto fratum libertate 7 exemptione fruatur. Ecclesie vero bus fratrums
predicte 7 illaz bona: illa (qua dominus fratru m. predicti ordinis) prerogatiua
lebetur. B. fo. 6. 0. Et. ffo. 144. conce. 351.

Tullius. 2. concessit fratribus ordinis minimorum q; omnes 7 singulas Pro fratri
recipienda: nondum consecrata/ seu coescrata: facta prius requisitione epis- b; minimis.
copis locorum: eisq; visitantibus vel negligentibus: per quemlibet alium ca- Consecrate.
tholicum episcopum possint consecrari sacerre. B. ffo. 8. conce. 28.

Leо. 10. in concilio Lateranensi statuit 7 ordinavit q; episcopi 7 corum
superiores 7 alijs prelati eccliarum: possint visitare ecclias par-
rochiales: ad fratres (ratione locorum) legitime spectantes: quo ad ea que
ad parrochianorum curam 7 sacramentorum conseruationem et adiunistrat-
tionem pertinent: sine tamen visitatorum iisolito grauamine vel impensa.
Et similiter statuit: q; predictarum eccliarum curam gerentes: et circa il-
lam delinquentes: Si religiosi fuerint: iuxta ipsius ordinis regularia insti- Visitare.
tuta: intra se pte regularis loci: seculares vero presbiteros et fratres bu:
iuismodi beneficia obtinentes: libere tamq; sue iurisdictioni subiectos:

Ecclesie fratribus. Edificare.

- 7 punire possint presati prelati ecclesiarum, B. fffo, 25, concce, 69.
Episcopi. **C**ODELLEB Leo in prefato cōcilio statuit: q̄ fratres ab alieno episcopo cōse
creationem ecclesie/vel altaris/aut cemiterij benedictionē petere nequeāt; nec
in ecclesijs per eos pro tēpore edificandis pūmū lapidē per alienū ep̄m ponis
facere: nisi vbi ordinarij bis aut ter (cū debitis reueretia & instantia) requis
situs: sine legitima causa id recusaerit, B. fffo, 26, concce, 79.
Benedicere. **8** **C**ODELLEB Leo statuit: q̄ vt debitus honor matrici ecclesie reddatur: tam
fratres q̄ alij clerici seculares: die sabbati maioris hebdomade ante q̄ cāpa
na cathedralis vel matricis ecclesie pulsauerit: cāpanas in ecclesijs suis pul
sare minime possunt. Contra aureli facientes: penam centum ducatorum in
currant, B. fffo, 26, concce, 80.
Edificare. **9** **C**ODELLEB Leo statuit: vt censuras per ordinarios latas & promulgatas: ac
in matrici ecclesia ciuitatum; necnō in collegiatis & parochialibus ecclesijs
castrorum & oppidorū respectiue solēniter publicatas: teneantur fratres (quā
do super hoc ab eisdem ordinarijs fuerint requisiti) in ecclesijs domo: unū suar
um publicare/ac seruare, B. fffo, 26, concce, 81.
Sepultura. **10** **C**ODELLEB Leo concessit q̄ prelati ordinis mi. obseruantie possint in suis ec
clesijs & capellis: exhumare corpora defunctorū: & ad alias sepulturas in eisdē
ecclesijs suis trāfferre: de cōsenſu tñ illoꝝ quoꝝ interest, B. fffo, 58, cōce, 162.
Exhumare. **11** **C**ODELLEB Leo concessit: q̄ infringentes: vel aliquam violentiam in eccl
esijs vel locis fratrum mi. facientes possint absolui: prout positum est supra in
dictione Absolutio quoad seculares, 2. h. vltimo.

Edificare.

- Collector.** **C**onstitutio materie infrascripte.
1 **Q**uo ad edificationem ecclesiarum & conuentuum fratrum mino. & aliorum
mendicantium: reperiuntur multa & varia in priuilegijs predictorum fratrum
que inferius tali ordine ponuntur. Primum namq̄ locum habent ea que spe
rant ad fratres mi. in particulari. Reliqua vero loca possident successiue illa
que ad alios fratres mendicantes pertinent: prout infra videbitur.

CPro fratribus ordinis minorum.

- Prohibitio** **1** **L**emens. 4. prohibuit fratribus ordinis predictorum:
 et penitentie Iesu Christi: & carmelitarum/ae
sancti Augustini: & monialib⁹ sancte Elare: aliorumq̄ ordinū
in paupertate fundatorum: ac omnibus mulieribus predictor
rum ordinum/aut aliorū quorūcunq̄: ne aliquod monasteriū/
ecclesiam/aut oratorium edificare seu construere presumant: infra spatiū tre
centarū cannarū: iab ecclesijs fratrum mi. mensurandarū per aereim: etiam
vbi alias recte mensurari loci dispositio non permittit. Nulli quoq̄ seculari
vel religioso cuiuscunq̄ professionis voluit licere: ecclesiam vel monasterium
seu oratorium iam edificatum in aliquem transferre de ordinibus memoratis
infra spaciū predictorū trecentarū cānarū. Et quālibet istarū cānarū voluit octo
palmarū longitudinem continere: nō obstante varia locorum conuictudine:
sive priuilegijs & litteris quibuscunq̄ a sede apostolica sub quacunq̄ verborū
forma cōcessis/ seu etiam concedendis: que de presentibus specialem & expre
sau non fecerint intentionem. Preterea statuit vt quidquid contra hujusmodi

ordinationis et inhibitionis tenore: ex nunc in antea edificatu fuerit: diruat.
b.fo. 1. Et ffo. 30. conce. 28. Circa hoc vide infra. §. 8.

CIDE¹ **A** Clemens cocessit quod licet fratibus ordinis minorum: cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt: tam omnem edificationem materialem locorum quod dimittunt (dedicatis ecclesiis ducentarum exceptis) per libros/calices et paramentas: secum ad alia loca transferre. Ac edificia ipsa cu solo et alijs ad eadem loca pertinentia (preter ecclesiastis) per personas a sede apostolica deputatas. i.e. per sindicos videntur: ipsorum preceum in aliorum locorum ad que dicti fratres tendere. se transserut edificationem seu alias in eorum utilitate couertere: cum quod eis melius videbitur expedire. B.fo. 5. 8. Et ffo. 142. conce. 34. 0.

Clemens. in declaratione regule fratrum sui declarauit: non convenient
fratibus vel alia quecumque edificia: que considerato fratribus inhabitant paupertas
rum numero: excessiva in magnitudine et multitudine debeat reputari. Ideoque
voluit quod ubique in toto ordine fratres temperatis et humilibus edificiis sint contem
pti: ne tante paupertati promise: quod patet oculis: contrarium foris clauerit.
B.fo. 15. tractatu. 3. Et b.fo. 16. tractatu. 2.

Daulus. inbibuit fratibus suis conuentualibus: sub excommunicatio
nis pena: ipso facto incurrienda: et a qua nequeant absoluiri
misi per Romanum pontificem (preterquam in motu articulo) ne proprio motu vel
industria: aut per se: vel alium seu alios: quouis quecumque colore impedianter fra
tres predicti ordinis obseruantes: recipere domos eis oblatas: neque eisdem modo
lestiam aliquam inferre presumant. B.fo. 9. 4. conce. 20. 4.

Sirtus. cocessit omnibus fratibus suis obseruantie quod sana conscientia
possint habitare domos quas habent in civitatibus et ca
stellis: pro eorum comoditate. o.fo. 6. 3. Et ffo. 6. 6. conce. 101.

CIDE¹ **A** Sirtus cocessit quod fratres sui predici non obligentur in conscientia:
si non recipiant loca vel monasteria: tam fratribus conuentualiis: quod etiam de no
vo erigenda: vel alia quecumque: etiam si eis precipiatur per obedientiam et sub pena ex
coercitionis late sententie et alijs censuris. o.fo. 6. 3. Et ffo. 6. 7. conce. 112.

CIDE¹ **A** Sirtus cocessit generali fratribus suis obseruantie licentia et facultatem:
ea loca que fratibus suis minus comoda esse cognoverit: dimittendi
in manibus ordinum locorum: et illa licite deserendi: prout ei visum fuerit ex
pedire: super quo eiusdem generalis conscientiam onerat. Et hoc voluit: non obstante
constitutione Bonifacii. 8. prohibente loca seu recepta non describi: et alijs a
postolicis constitutionibus: ceterisque contrariis quibuscumque. B.fo. 4. 7. Et ffo.
131. conce. 29. 3.

Tullius. declarauit quod coarctatio seu reductio trecentorum canonicarum ad
ceterum quadraginta: contra fratrum predicatorum priuilegiis fac
eta per Elementem. 4. non debet nocere fratibus minimo: nec priuilegiis coarctatio
nem in damnum sed in fauorem predictorum fratrum sui esse cocessam. Ac portio: p
cautela predictorum priuilegiis Elementis trecentorum canonicarum: supra. §. 1. posita
et inde sequuta quecumque predictis fratibus minoribus confirmavit et appro
bavit: et quatenus opus esset: predictarum trecentorum canonicarum priuilegiis: auctoritate
apostolica eisdem fratribus suis de novo cocessit. B.fo. 231. conce. 535.

CIDE¹ **A** Julius concessit fratibus suis: quod si a principe duce marchione

9

coarctatio pri
uilegiis.

Nota.

Edificare.

aut comite: ut aliquam domum dicti ordinis edificet/requisiti fuerint: domum
huiusmodi pro vsu et habitacione perpetuis fratribus dicti ordinis regularis ob-
seruantur: costrui et edificari: ac locum pro huiusmodi constructione recipere
possunt et valeant. B.fo.43. Et. ffo.126. conce.278.

10. **C**IDE **A**l Julius approbavit cōcessionem in immediate supraposita: supple-
do aliquos defectus qui in eius relatione interuerant. Ac voluit et decrevit
q̄ littere predice valeant: et predictis fratribus suffragetur: non obstante con-
stitutione Bonifacij. 8. in contrarium faciente: ceterisq; contrarijs quibus-
cunq; B.fo.211.conce.515.

11. **C**IDE **A**l Julius statuit: q; fratres mihi qui in una provincia sum morem di-
ci ordinis vivunt: nequeant edificare domos in alia provincia que sub aliena
Prouincia. obedientia erstant: nisi de licentia generalis. Et decrevit irritu et inane quic-
quid in contrarium attentari cogerit. B.fo.43. Et. ffo.126. conce.276.

12. **C**IDE **A**l Julius statuit circa supradicta clarius idem quod antea. s. q; fra-
tres mihi obseruatie: cuiuscumq; provincie seu custodie: in alia quacumq; provin-
tia. seu custodia: etiam de obseruatia: domos pro eorum vsu et habitacione: non so-
lum non edificant: sed nec ab alijs quibuscumq; personis (sine licentia gene-
ralis) edificatas recipere valeant. B.fo.227.conce.532.

13. **L**e^o. 10. concessit q; adueniente casu necessitatibus: ecclesie tam fratum
Pro ecclesis uno loco ad alium. Et locus prioris ecclesie reduci ad usus humanos: sum cō-
fratū et modicātatem dictorum loco: unū et monasteriorum: duimodo materia edificiorū
ponatur in ecclesiā alia. o. ffo.92.conce.277.

14. **C**IDE **A**l Leo concessit postea q; ministri provincialis ordinis mihi. loca eis
minus cōmoda: ab ipsis non omnino derelicta: post constitutionem Bonifacij
Ecclēsie fra- pape. 8. constructa: possint illa pro sua deuotione tenere sine fratribus illa in-
trem. habitantibus. Ita tamen q; aliquando ea visitent: cum tempus oportunu-
rit: et in eorum ecclēsijs aliquando celebrent. D. ffo.61.conce.189.

Pro fratribus predicatorib⁹.

15. **R**estrictio. **C**lemens. 4. post q; consimile priuilegiū sicut suprapositum. §.1. con-
cesserat fratribus ordinis predicatorum: restrixit illud
quo ad huiusmodi fratres: reducendo ad spacium centum quadraginta can-
narum. b. fo.30. Et. ffo.31.conce.29. Vide supra. §.8.

Pro fratribus carmelit⁹.

16. **C**IDE **A**l Clemens. 4. cōcessit fratribus ordinis Carmelitarū: ne aliqui re-
ligiosi ordinum mendicantium: ecclesiastis seu quocum loca edificare seu construc-
re: aut per alias costructa seu edificata recipere: aut inhabitare iuxta loca pre-
dicti ordinis: infra spacium centum quadraginta cammarum mensurandarum
etiam per aera (ybi alias recte non permittetur loci dispositio mensurari)
quoquomodo presumant: decernens quicquid secus actum fuerit irritum et
inanem. B.fo.89. Et. ffo.172.conce.403.

17. **E**piscops. **U**rbanus. 4. concessit fratribus ordinis Carmelitarū: vt si aliqui
christifeideles aliqua loca ad se spectantia: que seculalia
se censualia non existant: eis contulerint: licet eis de consensu dioecesani
illa recipere: ac in eorum singulis ecclēsijs aut oratorium cum campanili con-
struere: et inibi diuina officia celebrare. B.fo.81. Et. ffo.165.conce.338.

Edificare. Egredi ordinem vel clausuram. f. xl.

CAdverte q̄ presata concessio est valde notabilis : sed multo magis amplia/ Collector.
tio eius: que immediate sequitur, et alia in, §. 20.

Sixtus. 4. confirmavit supradictam cōcessionem Urbani: t̄ insuper 18
rochiales: nō obstante constitutione Bonifacij. s. prohibēre ne cuiusvis ordi/ Mota.
num iudicantium fratres: noua loca ad habitandum recipient: vel recepta
mutare presumant: sine sedis apostolice licentia speciali: faciente specialem &
expressam de probibitione buiusmodi mentionem. B. fo. 104. Et, ffo. 187. con-
cessione. 481.

Elide aliam concessionem adhuc ampliorem que ponitur infra, §. 20. Collector.

CODEX **S**ixtus prohibuit: vt nō solum fratres iudicantes: verum etiā 19
quicunq̄ alii religiosi vel ecclesiastice persone vtriusq; sexus: prope domos fra-
trum dicti ordinis de Monte carmelo: nouas ecclesias & loca construere/ vel
alias de novo recipere & habere possint: infra spaciū centū quadragiūta
campanas per acrem mensurandarum: vbi alias comode per terram mensurari
nō possint. Et q̄ si quis (cuiusvis cōditionis/status/aut dignitatis fuerit) con-
tra predicta venire aut agere presumpserit: tam ipse q̄ auxilium vel fauorem
prestantes; ipso sacro incurvant sententiam excoicationis. Et nihilominus cū Excoicatio.
cta & singula ab eis facta: pro infectis habcantur. B. fo. 100. Et, ffo. 184. con-
cessione. 457.

Pro fratribus ordinis minimoz.

Tulius. 2. concessit fratribus ordinis minimoz: vt domos seu ecclesias 20
loca & oratoria quecuq; pro eoz perpetuis vsu & habitatione
possunt construere & edificare: seu construi & edificari facere: absq; alia desu
per facienda noua cōcessione apostolica. Et q̄ ordinis predicti conseruatores Lōseruatorē
quoties opus fuerit eidem ordinis minimoz/ ac illi⁹ personis: in premissis effi-
cacia defensionis: presidio assistat: nec prelati ecclesiastici quicunq; cuiuscunq;
nobilitatis existant: in aliquo danificare: molestare/ perturbare nec inquiet-
are vilatenus audeant: sub excommunicationis late sententie pena inhibere Excoicatio,
possint. B. ffo. 8. conce. 27.

CAdverte q̄ in buiusmodi concessione videtur cōcedi: q̄ predicti fratres pos Collector.
sunt edificare loca seu conuentus vbisq; seu edificata recipere absq; aliqua li-
centia: etiam ordinario aut alio prelato ecclesiastico contradicente. Hoc autē
est quid magnum: t̄ nusq; alias concessum: saltē q̄ reperiatur in libris priui Mota.
legiorum ordinum.

Egredi ordinem vel clausuram.

Circa egressionem fratrum mino, obseruantie: ab ordine/ seu ab obedien Collector,
tia prelatorum: continentur multa in priuilegiis predicatorum fratrum: prout
babentur supra in dictione Apostate. Et in dictione Exempti fratres particu-
lares. Ac etiam infra in sequenti dictione Exēcere seu expellere ab ordine.

CQuo ad egressum vero monialium sancte Clare a clausura suorū monas-
teriorū: in quibus casibus licet & in quibus non: habetur supra in dictio-
ne Clauſura monialium. Vide ibi & nota bene.

Exēcere seu expellere ab ordine.

Eijceretur expellere ab ordine. Electio.

Predicatio
Confessio.

Excoicatio.

Licentia.

Recipere fratres.

Generalis
Provinciales
Habitus
Incoregibili

Mouit.

Professio.

Collector.

Innocentius. 4. prohibuit districte ut fratres minorum
sunt ab ordine pro suis culpis expellere contigerit: vel egressi sue
runt proprio suo motu non presumant predicare seu confessiones
audire vel docere: nisi (de licetia sedis apostolice) aut predicto
ruru ministro ad alium transierint ordinem. Et voluit q̄ si contra huiusmodi
inhibitioneꝝ aliquid fuerit temere attentatum: possint dicti ministri in illos sen-
tentiam excommunicationis promulgare. B. fo. 56. Et ff. 120. conce. 261.

Concessit Innocentius ut electi vel egressi de predicto ordine mi-
polliū trasire ad alios ordines approbatos: preterq; ad beati Augustini/tem-
plarioꝝ/hospitalarioꝝ et aliorum religiosorū arna portantium: deferendo ra-
men litteras testimoniales generalis vel provincialis dicti ordinis. Et inhibuit
districte ne tales fratres aliter ad alium ordinem transeant: vel aliqui eos re-
cipere seu retinere presumant: absq; licentia speciali sedis apostolice facientes
de presentibus mentionem. B. fo. 37. Et ff. 120. conce. 262.

Clemens. 4. in mari magno prohibuit et statuit supradicta per eadē
verba formalia. B. fo. 58. Et ff. 141. conce. 330. et. 331.

Alexander. 6. concessit facultatem generalibus ordinis minorum
vt per seminarios dumtaxat: et provincialibus / vt per
Provinciales eos cum consensu maioris partis capitulo provincialis: fratres dicti ordinis
Habitus ordi quos incorrigibiles repererint: habitu expolitare valeant: et ab ordine ejcere;
nisi minor. ac contra quoscūs eis auxilium/ eosilium/vel favore publice vel occulte/dire
Incoregibili cre vel inducre: aut quouis questo colore super dicti habitus delatione pre-
stantes: etiam cuiuscūq; dignitaris gradus/ordinis et ceditiomis fuerint: per
cessuras ecclasticas/ ac alia iuris oportuna remedias (appellantioꝝ postposita)
pedicdi: inocādo etiā si op̄tuerit auxiliū bīacib; secularis. b. fo. 56. conce. 65.

Leo. 10. concessit generalibus et provincialibus ordinis minorum: ut fratres
eiudem ordinis etiā professos: qui gravissimis et scandalosis deli-
ctis notati et diffamati fuerint: que fraudulenter et dolose in eorum receptione et
professionis emissione (monitione super his per predictos prelatos premissa)
racuerunt: no obstante q̄ iam recepti sunt et professionem emiserint (ne morbi
da et infecta pecus ouile dñi corrumperat: et ut alii cedat in exemplu) a domi-
bus et conuentibus dicti ordinis expellere et remouere/ libere et lice possent et
valeant: prout conscientijs predictorum ministrorum (quas super hoc onerat)
vulsum fuerit iustum et honestum. B. ff. 19. conce. 61.

Electio.

Distinctio materie electionum prelatorum ordinis.

Aduertendum est q̄ de multiplicibus electionibus sit mētio in priuilegijs
fratrum minorum. Primo de electione generalis ministri. Et quo ad huiusmodi
electioneꝝ habetur infra. §. 2. et. 3. et. 9. et. 10. Secō de electione vicarj totius
ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6. Tertio de electione ministrorum provincialium:
de qua habetur infra. §. 3. et. 7. Quarro de electione custodij et guardia
norum: et habetur in dictionibus: Custos: et Guardianus: et infra. §. 5. Ulti-
mo de electione abbarissarum: prout continetur in dictione Abbarissa: ybiciū
q̄ in margine est posita hec dictio Electio.

Ale r ander⁴. inhibuit: ut nulli fratres ordinis minorum si
cos in episcopos eligi/ aut postulari cogite. **E**piscopi.
rit: electioni/ aut postulatione de se facte audeant consentire: nec
aliquis archieps/ seu quicunque alias prelatus/ vel legatus sedis
apostolice: nisi fuerit cardinalis: dictos fratres (nisi de licetia et
assensu generali et provincialium ministrorum/ aut sedis apostolice speciali
mandato) ad episcopatus/ vel alias dignitates assumere/ vel ordinare presul-
mant. Et decrevit irritum et inane quicquid secus a quoque contingit atten-
tari. b.fo.23. Et ffo.25.conce.13.

Clementis⁴. cocessit vel statuit: ut generalis minister ordinis minorum statutum
verus eiusdem ordinis generalis minister electus: cura et aiarum fratrum ipsius ordinis
ministro, dominus plena habeat/ et libere gerat: ipsorum fratres auctoritate propria ligare/
adoluere: nec non in eodem ordine agere valeat: que ipse minister et diffinitio
res ad hoc electi: iuxta constitutiones ordinis: eidem ordini et fratribus secundum
deum viderint expedire. B.fo.56. Et ffo.139.conce.307.

Clementis statuit et cocessit quod in electionibus generalis et provincialia-
lia ministrorum predicti ordinis minorum fratribus qui debet electione buiustino. **D**e generali
di celebrare: tempus super hoc a iure statutum non currat: nec ipsi in hac parte et provincia
iuris binomii regulis coarctetur. B.fo.56. Et ffo.139.conce.308.

Clementis statuit: quod custodes et guardiani qui secundum statuta ordinis:
aliter quod in electione instituunt: post ipsam institutionem/ seu, priuisione de ipsis **D**e custodiis
sacra: cura animarum fratrum sibi subditorum habeant: ipsorum ligare/ ac soli bus et guardia
vere possunt: iuxta ipsius ordinis instituta. B.fo.56. Et ffo.139.conce.309.

Nicolaus⁴. statuit et declaravit: ut cum electio generalis ministri sue
rit celebranda: custodes viuiscuisque provincie/ vnum ex **D**e custodiis
scipisis constituant: ut ei voces suas comittant: ipsumque ad locum ubi electio eadem
tunc fuerit celebranda transmittant. Ipsi qui sic ab ipsis custodibus constitutus
extiterit: viam vocem dumtaxat pro se et omnibus eis habeat et intelligatur
babere: ac pro via voce tantummodo admittatur ab alijs. b.fo.31. Et ffo.32.
concessione.32.

Hoc statutum iam vacat propter ea quia aliter statutum est in bulla **Uincenti** Collector.
nis per Leonem, 10. ut habetur infra. §.9.

Clementis nicolaus statuit et ordinavit/ ac districte inhibuit fratribus minorum
ribus: ne mortuo ministro generali: possint eligere/ vel constituere aliquem fra- **D**e vicario
trem in vicariis ordinis: absque Romani pontificis et protectoris ordinis eiusdem ordinis.
licentia speciali: per ipsius Romani pontificis litteras patentes concedenda:
facientes plenam et expressam de statuto et ordinatione et prohibitione buiustino
modi mentionem. b.fo.31. Et ffo.32.conce.33.

Clementis⁵. in declaratione regule fratrum minorum statuit et ordinavit quod
electio ministri provincialis pertineat ad capitulum priorum **D**e ministro
vinciale: quia idem capitulum die sequenti qua fuerit congregatum facere teneat: provinciali-
tur. Et similiter statuit quod huiusmodi electionis confirmatio: pertineat ad minorum **C**onfirmatio-
nistrum generalem. Et quod si ad electionem huiusmodi per formam scrutinij pro-
cedatur: et votis in diversa divisis: electiones plures in discordia celebrari con-
tingat: illa que a maiori parte capituli numero (nulla zeli/ vel meriti collatio-

Electio.

Eleemosine.

ne/ seu consideratione habita) fuerit celebrata: exceptione/ seu contradictione quacumq; alterius partis non obstat: per dictū generalem ministrum; de consilio discrētorum de ordine (prius tū ex officio: prout spectat ad ipsum diligenter examinatione p̄missa) cōfirmit: vel ēt infirmic: prout eis scđm dñi vñsum fuerit expedire. Et si fuerit infirmata: ad capitulum prouinciale electio huiusmodi reverteretur. Eterum si capitulū memoratum die predicta ministrum eligere pretermittat: extunc ministri provincialis prouisio ad generalē ministrum libere devoluatur. fo. 15. tractatu. 3. Et fo. 16. tractatu. 2.

⁸ **Eugenius.** 4. et Nicolaus. 5. statuerunt aliqua pertinentia ad electiones abbatiss. et ministeriorum ordinis sancte Clare: sed quia hec posita sunt supra in dictione Abatissa: ideo hic non ponuntur.

⁹ **Leo.** 10. in bullā vñionis statuit: q̄ electio generalis ministri totius ordinis minorum fieri debeat a solis ministri provincialibus et custodibus reformatis: tam cismontani/ q̄ vñtramontani in capitulo generali dicti ordinis in festo Pentecostes: in loco quem generalis minister cum capitulo generali proxime precedenti duxerit assignandum. Ad quod capitulum omnes ministri et custodes sive vocales: tam cismontani/ q̄ vñtramontani accedere tenentur. Et ne caput suis membris deformis appareat: voluit et ordinavit q̄ nullus frater possit eligi in ministrum generalem: nisi viram ducat reformatam et pro reformato a communitate reformatorum habeatur. In presata etiam electione ministri generalis voluit q̄ nullus penitus vocem habeat nisi reformatus et pro reformato a cōgregatione reformatorum habeatur. B. ffo. 29. cōc. 94.

¹⁰ **CDE** Leo ordinavit q̄ minister generalis eligatur alternatiū de fratribus cismontanis/ et vñtramontanis: qui tm per sex annos durare possit. Ita q̄ si minister generalis per sex annos de cismontanis fratribus electus fuerit: sequentibus sex annis de vñtramontanis fratribus eligi debeat: qui modus alternatus vicib; in perpetuū a fratrib; predictis obseruetur. B. ffo. 29. cōc. 94.

¹¹ **CDE** Leo fecit quādam ordinationē super electione et institutione cōsilio generali. **Eleemosine.**

¹ **Paupertas.** **Alexander.** 4. declarauit q̄ fratres mi. et predicatorēs: rā ab his quib; pdicāt / q̄ ab alijs: possint eleemosinas petere/ ac recipere: fidelesq; posse hīmōi eleemosinas cīsdē fratrib; salubriter clargiri: nō obstat quacumq; cōtradictio ne. Ac etiam declarauit q̄ predictorum fratrum mendicitas est meritoria. b. fo. 25. B. ffo. 25. conce. 15.

² **Restitutio.** **CDE** Alexander cōcessit fratribus mi. q̄ de male acquisitis quoru restitutio non debet certe persone/ ac de incertis relictis: possint recipere eleemosinam ab exequitoribus testamentorum. b. fo. 25. Et fo. 26. conce. 16.

³ **Pro carme litio.** **Urbanus.** 4. cōcessit fratribus Carmelitis: vt de vñsuris et rapinis/ et aljs male acquisitis: si persone quibus horū restitutio fieri debeat omnino inueniri et sciri non possint: necnon de quibuscumq; legatis indistincte ad pios vñsus relictis: recipere valeant vñsq; ad summam centū marcarum argenti. B. ffo. 178. conce. 419.

⁴ **Clemens.** 4. cōcessit fratribus minori. vt in terris excōmunicatorū possint lis-

vere cōmorari: et ab eis tunc et quā per hūmōi terras ipsos trāsire contigerit ne Excoīcati.
cessaria vite deponere/ac recipere. B.fo.56. Et ffo.140.conce.317.

Eugenius. 4. cōcessit generali et pūncialib⁹ fratrū mī. obser. plēna
detinēti faciēdi: necnon alias puniēdi: et corrigēdi fratres cōnūtales prefati tres conuen,
ordinis questuātes/ seu eleemosinas petētes in locis cōuentūni/domoꝝ et here Correc̄io.
mitiorioꝝ fratrū predictor⁹ obser. aut aliqua minus honesta cōtra cōstitutiones
et declaraciones apostolicas: et statuta/ et cōsuetudines eiusdem ordinis face
re presumentes. b.fo.48.

Calixtus. 3. prohibuit districte sub excommunicationis pena: ne fraſ
lium eiusdem ordinis: nec conuentuales sub nomine fratrum obseruāti/
aut sub nomine locoruꝝ eōdūm: questuare/ seu eleemosinas petere presumat. Pro. f. obſ.
B.fo.90.conce.197.prope finem. et cōuentua.
Questuare.

Sixtus. 4. qđ intellexit qđ locorū ordinarij cōrūc officiales/ seu vicarij
et curati: ne xp̄i fideles fratrib⁹ mī. et predictorib⁹ eleemosi
nas erogare presumerēt suadēbat: ac etiā sub cēsuris inhibebant: et erogātes
excommunicatos fore predicabāt/ seu predicari faciebant/ aut pūnciare presu
mebāt: mādauit predictis ordinarijs/ ac reliquis personis supranominatis: et
alijs quibuscūq; personis: vt ab hūmōi persuasionibus/ inhibitionibus/ et mā
datis de cetero proīs: et oīno abstineat. Ac decreuit inhibitiones ipsas et mā
data nullius existere firmitatis: et illis contravenientes/ cēsuris hūmōi minime li
gari. Voluit tñ qđ si persuaderētes et inhibētes prefati: mandato hūmōi obtēpera
re nō curauerint: nisi penituerint: et persuasions/ et inhibitiones revocauerint:
infra tridū: postqđ desup requisiti fuerint: eo ipso ordinarij interdictū ingress
sus ecclie/ ac suspensione a regimine/ et administratiōe suar⁹ eccliarū: alij vero
inferiores excommunicationis sentētia incurrāt. B.fo.65. Et ffo.149.conce.365. Excoīatio.
CDE Id sicut voluit qđ ordinarij/ seu quicq; alij p̄hibentes ne fratrib⁹
Carmelitis eleemosine fiant: ipso facto sint excommunicati. Et qđ contra tales
possint protectores ordinum mendicantium: et auditōr camere apostolice: ac Ex privile.
inquisitores heretice prauitatis: sicut contra hereticos procedere. B.fo.99. Mota.
Et ffo.183.conce.448. Inqūtores.

CDE Id sicut concessit hoc idem fratribus Augustinensibus in suo ma
ri magno: vt habetur. ffo.251.conce.638.

Hierander. 6. prohibuit: ne aliqui eleemosinas querere audeant
fratres cōuentuales eiusdem ordinis/ ac precipue infra terminos domoꝝ fratrū
predictorū obseruātiū. Et cōmisit vniuersis ecclesias/ prelatis: vt cū pro parte
hūmōi fratrū obseruātiū fuerint requisiti: inhibeāt publice supradicta: sub exco
municationis late sentētie pena: ac cōtradictoꝝ quoilibet et rebelles p̄ censu
ras ecclasticas/ et alia iuris remedia compescant. B.fo.151.conce.370.

Tulius. 2. declarauit: qđ verba in privilegijs fratrum mīno. cōtentā: s. qđ
gentias eis cōcessas cōsequātur: etiam ad facientes eis eleemosinas de pane Indulgētīe,
et alijs pro eorum vīctu/ et vestitu/ ac domorum suarū/ reparacione necessariis
is referantur. B.fo.43. Et ffo.126.conce.281.

Eleemosine.

Episcopi.

Prohibito. **L**e^o.^{10.} quia fuit informatus q̄ in aliquibus partib⁹/ aliue persone eccl̄ie cl̄eisastice; p̄ferrim curati/ seu presbiteri parrochiales; non permittabant fratres minores eleemosinas petere sine eorum licetia; et dioceſanorū/ vel eorum vicariorum litteris; et insuper q̄ eleemosinarum huiusmodi mendicitarum medietatem sibi vendicare volebant: districte precipiendo mādauit omnibus eccl̄esiay p̄latiſ sub grauibus cēſuris; vt ab hīmōi grauaminibus/ et molestijs abstineret: et quonies pro parte fratru dicti ordinis requisiti fuerint: omnes et singulos parochialium eccl̄esiay rectores/ seu vicarios; ad desistendum a predictis molestijs/ et grauaminibus; sub penis et censuris moneat et peccipiant: ac contra inobedientes vñq̄ ad invocationem brachij secularis procedant. **B.** ffo. 47. conce. 142.

13. **C**ōdē **H** leo cōcessit qualiter eleemosine facte ad vñū vsum: possint cōmutari in alium vsum: prout positum est supra in dictione Lōmitare. §. 2.

14. **C**ōdē **H** leo fecit circa hīmōi materiā quādā concessionē valde relaxatiuā et destruciūā obſeruātie paupertatis: prout habet supra in dictione Lōmitare. §. 3. Et id ibi vna cum additione que sequitur ibidem.

Collector. **C**aduertēdū est q̄ circa hīmōi materiā eleemosinarum: facta sunt nōnulla statuta generalia in capitulo generali in conuentu mōtis Lucij celebrato: pro ut sequuntur.

Statutū generalē. **D**eclaratur q̄ pecuniae satisfactionē fiendā pro re empta fratribus necessaria: non est cōtra puritatē regule: ita tñ q̄ fratres per se/ nec per interpolitam personam: introuint se de pecunia. Non tamen licet fratribus indifferenter et indeterminate tales procurations eleemosinarum pecuniariarum facere: nec per nūcium a se positum ducere: sed dans faciat per se/ vel per nūcium ab ipso deputatum. Recipere autem granum/ vel alia hīmōi pro acquisitione/ seu cōmutatione in aliquam rem necessariam: nō licet fratribus. Elerūtamen vbi fratres aliter non possunt prouideri in suis necessitatibus: talia possunt recipi per amico: spirituales de consensu dantium: et de licentia/ seu dispensatione prouincialis/ aut custodis. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 240. tractatu. 2.

Alterū statutū generale. **I**nhibetur ne aliquis frater procuret alicuius libri vsum/ aut alicuius rei: remanente apud parētes/ vel amicos proprietate: sub pena priuationis illius cum punitione condigna. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 241. tractatu. 2.

Altū statutū generale. **I**n hoc capitulo ordinatus est q̄ nullus frater faciat sibi scribi libros extra/ vel intra conuentum: maxime per seculares personas/ nec procuret partiales eleemosinas sibi: sub spe licetie habēde postea a priuiali. fo. 241. tractatu. 2.

Collector. **C**de indulgentijs quas consequuntur/ vel conſequi possunt dantes eleemosinas fratribus minorib⁹/ aut eorum eccl̄esijs/ ac domibus: reperietur infra in dictione Indulgencie quo ad seculares in capitulo. 4. s. Indulgencie cōcessione exhibentibus opera pietatis fratribus.

Episcopi.

Distinctio attinentiū ad episcopos.

Collector. **C**de multis attinentibus ad episcopos: in diversis huius cōpendij dictiōnibus cōtinetur. Nam de exemptione ab ipsorum iurisdictione: habetur in dictione Exemptio. §. 1. et. 3. et. 5. Et de p̄ſematione cōfessorum eis fienda per prieros ordinis: dictum est supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 1. in multis

tis.5. De impositione primi lapidis: et consecratione: seu benedictione ecclesiarum et altarii ordinis: qualiter per episcopos fieri debeat: habetur etiam sua in dictioribus Benedicere: et Ecclesiæ fratrium: et Edificare.

Regorius.^{9.} cōcessit fratibus minoribus anteq̄ essent chiepiscopi et episcopi in iurisdictione ordinariorum: q̄ ar. Absolutio. tribus ibidem constitutis absolutione/ vel dispensatione indigētibus: absolutionis et dispensationis beneficium impendere: nisi adeo grauis et enormis esset excessus q̄ desuper merito esset sedes apostolica consulenda. B. fo. 116.

Caduerte q̄ būiusmodi cōcessio iam de nībilo servit: q̄ post ipsam fuit data Collector. fratibus predictis copiosissima exēptio: vt patebit infra in dictione Exēptio.

Alexander.^{4.} precepit in virtute sancte obedientie fratibus pmo/² libros et alia que ipsos promotionis sue tēpore habuisse/ seu habere constiterit (submota qualibet dilatione) resignēt generali: vel provincialibus ministris: nisi forsitan predicti prelati ordinis: vsum būiusmodi rerum illis ad tempus cōcesserint de gratia speciali. b. fo. 24. Et ff. 24. conce. 12.

CDEAD alexander inhibuit: vt nulli fratres ordinis ini. si eos in episcopos eligi: aut postulari cōtigerit: electioni seu postulationi de se facte audeant cōsentire. De hoc vide supra in dictione Electio. §. 1.

Eucharistia.

Circa eucharistie preceptionem et administrationem: multe concessiones Collector. facete reperiuntur: tam pro fratibus q̄ pro secularibus: que posite sunt supra in dictione Communicare.

Exactiones.

Alexander.^{4.} statuit: vt imponentes fratibus minoribus angarias: vel alias impositiones: seu Exēcūatio. exactiones: aut alia similia: fuit ipso facto excommunicati. Et q̄ si contumaces fuerint non desistendo ab hūiusmodi: a solo papa valcent absolui. b. fo. 26 o. conce. 656.

Caduerte q̄ multi alij summi pōtifices exemerūt fratres prefatos/ ac moniales Collector. les. s. Clare: et fratres ordinis predicatorum: necnon et alios fratres mendicantes: ab oībus exactionibus: prout habēt infra in dictione Exēptio in multis. §.

Augenius.^{4.} declarauit: q̄ quādo ciues pro bono cōunitatis ini. / ponunt gabelas nouas/ aut veteres augmentant: non Exēcūatio. sunt excommunicati. o. ff. 102. conce. 414.

CDEAD eugenius declarauit: q̄ pene apposite in capitulo Quāq̄ de cēsi bus. lib. 6. s. excommunicatio et Interdictum: circa exigentes pedagia/ et guidagia/ et similia: non habēt locum: quia sibi fuit ablata Bononia: et tamen non Exēcūatio. interdixit. o. ff. 102. conce. 415.

CDEAD eugenius fecit aliam concessionem pertinētē ad hūiusmodi materiali exactionum: que posita est supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in. §. 4.

Excommunicatio.

Excommunicatio.

Distinctio materie excommunicacionum.

Lollector. Considerare oportet q̄ in priuilegiis fratrum minor̄ et aliorum iudicatiū reperiuntur multa et diversa ad materiā pertinētia excommunicatiois. Et primo sunt quedā ybi eisdem fratribus imponitur sententia excommunicatiois. Itud autem est multipliciter / seu propter varias causas. Nam aliq̄e extinētes ad communicationes inueniuntur eis inflicte ratione receptionis nouicioꝝ ad habitu vel professionem. Et de hoc habetur in dictione Novicius. §.3. et.4. et.7. Alię vero excommunicationes tāgunt eosdem fratres quādo recedūt sine licentia ab hīmo ordinib⁹/ aut q̄n postq̄ sunt liciti / vel electi faciunt aliqua que sunt eis prohibita: vt continetur in dictione Apostate in multis. §. et in dictione Eēcere ab ordine. Alię etiam excommunicationes cōcernunt illos qui prefatos fratres apostatas recipiūt / aut illis fauēt: prout habetur in dictione Abbas: et in predicta dictione Apostate. Quamplures autem excommunications sunt impositae contra fratres propter varias causas: que ponuntur infra prope finem. Item qualiter prefati fratres tam professi / q̄ nouiziij: et etiam apostates possunt absoluī ab excommunicationibus in quibus insciderunt: habetur late in dictione Absolutio quo ad fratres: in multis. §. ybi in margine posita est hec dictio Excommunicatio. Secundo principaliter in prefatis priuilegiis inueniuntur qualiter persone seculares: occasione predicatorum fratrum / aut monialium que eorum cure sicut cōmisse / seu ecclesiarum et monasteriorum suorum: incurvare possunt multas excommunications. Et iste excommunicatioes subdistinguntur. Nam quedā generaliter sunt promulgata cōtra violatores priuentes ad priuilegiorum predictorum fratruꝫ: prout habetur in dictione priuilegia. §.10. et.19. Alię tangunt illos qui aliquam violentiam inferunt ecclesiis / aut dominib⁹ / seu rebus / vel personis predictorum fratrum. Et hec habentur in dictione Ecclesie fratrum. §.3. et in dictione Eleemosine. §.6. et.7. et.10. et.12. et in dictione Exemptio. §.9. et.23. Alię vero excommunicationes respiciunt illos qui contra stigmata beati Francisci aliquid dicere presumunt / aut qui ausi fuerint depingere sanctam Catharinam de senis cum stigmatibus. Et hec habetur in dictione Stigmata. §.6. et.8. et.9. ac.10. Alię autem excommunicationes spectant ad ingredientes monasteria sancte Clare contra tenorem sue regule / aut indultorum apostolicorum: prout continetur in dictione Ingredi monasteria monialium. §.2. et.10. Nonnullę alie excommunications continetur sub varijs dictionibus huius compendij: quas longum deabsolutio foret hic referre: reperientur tamen signatae in marginib⁹ foliorum cum hac ne excommunicatio dictione Excommunicatio. Qualiter autem persone seculares valeat absoluī p̄dicariꝫ: ut a prefatis fratribus ab excommunicationibus supradictis: habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares: in omnib⁹. §. ybi posita est hec dictio Excommunicatio. Insuper quo ad curationem excommunicatorum quomodo fratres se debeat habere: reperiet infra. §.1. et.2. et.4. ac.6.

I
Inſideles.

Regorius. concessit fratribus minorib⁹ cunctibus ad partes inſidelii / seu ibidem existētibus: vt in terris illis sit eis licitum communicare cum excommunicatis in hijs que ad salutem pertinent: animarum, b. fo. 20. Et

ffo. 22, concessione. 3.

Clemens. concessit fratribus mino, ut in terris excommunicatorum libere cōmorari possint: et ab eis tunc et quādo per eorum pro terris terras ipsos trāsire cōtigerit: necessaria vite deposcere/ac recipere, B. fo. 56, exōcīatōū. Et ff. 140, conce. 317.

Clement. cōcessit fratribus mino, ne ab aliquo legato: nisi de late re sedis apostolice missio/vel delegato/aut subdelegato: auctoritate litterarū Exemptio, sedis predicit: possint excommunicari/suspēdi/vel interdici: nisi littere ipse plenam et expressam de ordine prefato et indulto huiusmodi facerent mentionem, b. fo. 29. Et ff. 29, conce. 25.

Eugenius. quartus concessit fratribus minoribus obseruantibus non teneantur euitare excommunicatos: nisi nominati a iudice denunciati: et euitentur a clero et populo. Et sic q̄ non exōcīatōū, teneantur fratres euitare dictos excommunicatos: nisi quando in communione euātū, nisi euitantur. Et q̄ idem sit de interdicio: et de obseruatione cuiuslibet censurae ecclesiastice, o. folio. 61. Et ff. 64, concessione, 75. Et ff. 95, concessio ne, 312.

Clement. eugenius fecit alias cōcessiones pertinētes ad materiā excomunicationis: que posite sunt supia in dictione Exactions, §. 2. et. 3.

Clement. eugenius concessit: q̄ si tempore nostro contigerit (q̄ absit) scis ma possint fratres minores participare cum scismaticis: nec teneantur fratres recedere a locis suis. Et q̄ toties dixerint orationem Deus omnium Indulgētia, nūm fidelium tecum, pro vero papa: habeant centū dies indulgentie, o. ff. 101, conce. 402.

Leo. concessit q̄ prelati ordinis mino, regularis obseruantie: cum alijs prelati fragrantiū, quem fratrem propter apostasiam / vel aliam causam exōcīcant in trans. capitulo fratrum/ aut in communitate: non teneantur proferre sententiam in scriptis: prout in iure sub pena suspensionis precipit proferentibus, o. ff. 93, conce. 291.

Collector.

Ultrapredicta que continentur in priuilegijs fratruū mendicantium circa excommunicationes: oportet nonnulla notabilia hic apponere: ut fratres predicti sint pleniū informati de huiusmodi materia in qua eximū periculum verti solet.

Primum scire expedit excommunicationes contentas in processu annali/ seu in bullā que appellatur in cena domini: ne quis de illis absoluere ex ignorantia presumat. Et quia prefatae excommunicationes a diuersis summis pontificibus diuersimode promulgatae et enumerate reperiuntur: et a posterioribus latius posite sunt: ideo illas hic ponere curauit: prout in predicto processu per Leonē decimum facto: sub forma et ordine sequenti existunt. b. ff. 138.

Primo excommunicantur omnes heretici/ Hazari/ Patareni/ Pauperes Exōcīta, q̄ cō de Zugduno/ Arnaldiste/ Speroniste/ Passageri/ Ciclefiste/ seu Ussiste/ tinetur in bullā fratricelli de opinione nuncupati: et quilibet alij hereticus quocūq; nomine cen la cene dicitur: scantur: ac omnes fautores/receptatores/ et defensores corūdem.

Item excommunicantur omnes pirate/ Lursari/ Latruculi maritimi et alii: precipue qui mare nostrū a mōte Argentario usq; ad Terracinā discurrunt: et qui nauigātes in illo: depredari/mutilare/ interficere: ac rebus et bonis suis

Excommunicatio.

- spoliare: hactenus presumpserunt et presumunt. Ac omnes receptatores eorum
deum: et eis auxilium dantes consilium: vel fauorem.
3. **C**Item excommunicantur omnes qui in terris suis noua pedagia imponunt/
vel prohibita exigunt.
4. **C**Item excommunicantur omnes falsarij bullarum: seu litterarum: apostolicarum/
et supplicationum: gratiam: vel iusticiam cōcernentium: per summum pontificem: vel
vicecancellarium: seu gerētes vices eorum: aut officium Vicecancellarij sancte
Romane ecclie de mādato eiusdem summi pontificis signatarum: aut sub nos
mine eiusdem summi pontificis: seu vicecancellarij: aut gerentium vicem predi
ctorum: signantes supplicationes eisdem.
5. **C**Item excommunicantur omnes illi qui equos: arma: ferrum: lignamina et alia
prohibita deferunt Saracenis: Turcis: et alijs christi nominis inimicis:
quibus christianos impugnant.
6. **C**Item excommunicantur omnes impeditentes: seu inuidentes virtutalia: seu
alia ad ylum Romane curie necessaria adducentes: vel ne ad curiam ipsam
adducatur: vel deferantur impeditentes: seu perturbantes. Et qui talia faciūt/
vel defendunt: cuiuscumque fuerint ordinis: preeminentie: cōditionis: vel status,
etiam si pontifici: regali: reginali: aut alia quavis ecclesiastica: vel mundas
na prefulgeant dignitate.
7. **C**Item excommunicantur omnes illi qui ad sedem apostolicam venientes et
recedentes ab eadem: necnon oēs illi qui iurisdictionem ordinariā: vel subdele
gatā aliquā non habētes: in eadem curia morātes: temeritate propria rapiunt/
spoliat et detinent: aut ex proposito deliberato verberare: utilare: vel interfī
cere presumunt: et qui talia fieri faciunt: seu mandant.
8. **C**Item excommunicantur omnes temere mutilantes: vulnerantes: interficien
tes: capientes: carcerates: et detinentes Patriarchas: Archiepiscopos: Epis
copos: eorumque mandatores.
9. **C**Item excommunicantur omnes illi qui per se: vel alium: seu alios: quascumque
personas ecclesiasticas: vel seculares: ad Romanam curiam super eorum caus
sis et negotiis recurrentes: illaq̄s in eadem curia procurantes et prosequentes:
negociorumque gestores: aduocatos et procuratores ipsorum: vel etiā adiutores: seu
iudices super dictis causis et negotiis depuratos: occasione causarum et nego
cioū binō: verberant: mutilant: vel occidunt: seu bonis spoliant.
10. **C**Item excommunicantur illi qui impediunt: ne litteris et mandatis apostoli
ce scidis: legatorum: ac nuntiorum: et iudicium sub delegatorum eiusdem: /gra
tiam et iusticiam cōcernentibus: decretaq̄ super illis et re iudicata processibus
et executorialibus (non habito primo eorum beneplacito et assensu) pareat.
Quae tabelliones et notarii litterarum et processuum executiones: instrumen
ta: vel acta conficeret: aut consecra parti cuius interest tradere: sub grauiſſi
mis penitie prohibere: statuere: seu mandare. Quae in animarum eodem
periculum: se a Romani pontificis pro tempore obedientia pertinaciter res
trabere: seu quoniodlibet recedere presumunt. Quae iurisdictionem: seu fru
ctus ad ecclesiasticas personas pertinentes usurpat: vel arripiunt. Vel qui
per se: vel alium: seu alios: directe: vel indirecte predicta exequi: vel pecuniae:
aut in eisdem auxilium: consilium: vel fauorem prestare non verentur: cuius
cumque preeminentie: dignitatis: ordinis: conditionis: aut status fuerint: etiam

si pontificali:regali:reginali:vel quavis alia presulgeant dignitate,

CONSECUTA excommunicantur omnes iurantibus: vulnerantes: interficienes: seu capientes et detinentes: seu depredantes rompetas: seu peregrinos: ad urbem causa deuotionis: seu peregrinationis accedentes: et in ea morantes: vel discedentes ab ipsa: et in his dantes consilium: auxilium vel fauorem,

CONSECUTA excommunicantur omnes illi qui per se: vel alium: seu alios: directe vel indirecte: sub quocunq; titulo vel colore: occupant: detinet: vel hosti: liter destruunt: seu inuidant: aut occupare: detinere: vel destruere: aut inuidare hostiliter presumunt: in totum vel in partem Aluanam ydrem: regna Siciliæ seu Zinacrie/ Insulas Sardine/ Lursice/ terre citra Iffarum / Patriosum beati Petri in Tuscia/ Ducatum Spoletanum/ Comitatum Cenensis nen. Sabinen. et marchie Anchonitan. Hassie/ Trebarie/ Reimandiole/ Campanie et Maritimæ/provincias et terras specialis commissionis Arnulphorum/Bononiæ/ Ferrarie/ Benauentan. Perusij/ Aquinoneñ. ciuitatis Castelli/ Zudertineñ. et alias ciuitates/ terras et loca/ vel iura ad ipsam romanam ecclesiam spectantia et pertinentia et adherentia: aut sautores et defensores eorum: seu in his dantes eisdem auxilium/ consilium/ vel fauorem. Non obstantibus quibuscumq; priuilegijs ac litteris apostolicis: ceterisq; in contrarium facientibus quibuscumq;

Cultimo decrevit idem Leo q; a prefatis excommunicatiib;: nullus per De reserua: alium q; per romanum pontificem (nisi dumtaxat in moris articulo constitutio: tione absolutus) abfolui possit. Nec etiam tunc: nisi de stando sancte matris ecclesie man: tonis a pfa: dato: satisfactione/ vel sufficienti cautione prestitis: etiam preteritu confessiona: lium/ seu quaruini facultatum/ verbo/ litteris/ aut quavis alia scriptura/ qui nibus. buslibet/ seu quomodolibet concessarum/ vel imposterum concedendarum.

Cillos autem qui contra tenorem presentium/ talibus/ vel alicui eoz/ seu Pene contra aliquibus absolutionis beneficium impendunt de facto/ excommunicationis absolutes a sententia voluit immodari. Etisq; predicationis/ lectionis/ administrationis sacramentorum: et audiendi confessiones officia interdirit. Et declaravit aperte predictus pontifex/ transgressoribus et contemptoribus predictis, se grauius contra eos spiritualiter et temporaliter (prout expedire cognouerit) processus rum. Et nichilominus quicquid egerint absoluendo vel alias, nullius esse roboris vel momenti declarauit.

Caduertat etiam prudens lector/ q; quia (vt supra diximus) diversi summi pontifices precedentes sub diversis formis fecerunt supradictum processum seu bullam cene domini: et similiter credendum est q; facient successores eos: rum/ ideo oportet semper inquirere quolibet anno: vtrum aliquid fuerit innotuatum per pontificem tunc presentem. Nam alias forte ex ignorantia iuris (que neminem excusat) mittere falcem in messem alienam: seu absoluenter a quibus non possent: et sic inciderent in excommunicationem papalem et penas superscriptas.

Calterum sciendum quo ad predictam materiam excommunicationis est q; Sicut. 4. in extravaganti que incipit Et si Dominici gregis posuit mul: tos alios casus a quibus etiam nequeunt fratres absoluere quozum: tamen aliqui sunt de contentis in bulla cene domini: et sunt sequentes: videlicet. Of scia ecclesiastice libertatis, Violatio interdicti a sede apostolica, Crimæ be-

11

12

Collector.

Nota.

Sicm nota
bile circa ex
coicationes.

Excommunicatio.

resis postquam dicitur: eo fuerint sententialiter condemnati/ delati/ seu publice diffamati. Conspiratio in Romani pontificis personam: aut eius statum/ vel dicte sedis. Mutilatio membrorum: aut cuiuscunq; in sacris constituti occisio. Offensa personalis in episcopum/ seu alium prelatum. Inuasio romipetarum/ seu quoru[m] incunq; ad romainam curiam venientium. Prohibitio deuolutionis eaurum ad dictam curiam. Inuasio/ occupatio/ depredatio/ aut deuastatio terrarum romane ecclesie: mediate vel immediate subiectarum. Delatio armorum et aliorum prohibitorum ad partes infidelium. Impositio nouorum onerum realium/ vel personalium ecclesiis/ vel ecclesiasticis personis. Demum simonie super ordinibus/ vel beneficiis assequendis: in dicta curia/ vel extra eam quo modolibet contracte.

Tertium nota Aliud insuper notandum est: q[ui] in casibus inferius annotatis incurruunt ex parte circa excommunicationis sententiam fratres predicti. Et ideo ut ab illis se abstineant: cōcitations. ponuntur hic,

I Sepulture, **C** Excommunicationis sententiam incurruunt quicunq; religiosi/ vel etiam clerici induentes aliquos ad vouendum/ iurandum/ vel (fide interposita/ seu alias) promittendum/ vt sepulturas apud eorum ecclesias eligant: vel iam electas v[er]terius non immutent. A qua quidem sententia non possunt absoluiri: nisi a romano pontifice (praeferat in mortis articulo). Doc autem habetur in extravagantiis Lupientes, de penitentiis: in clementinis.

2 Studentes **C** Excommunicationis sententiam incurruunt ipso facto quicunq; religiosi tacite vel expresse professi: audientes leges/ vel physicam: nisi infra spaciū duorum mensem ad claustrum redierint. In clementina Ne in agro, de statu mo.

3 Habitus ordinis. **C** Excommunicationis sententiam incurruunt ipso facto quicunq; religiosi (post tacitam vel expressam professionem) in scolis vel alibi temere dimittentes habitum sue religionis: seu etiam euntes ad queuis studia litterarum: nisi de licentia sui prelati cum consilio sui conuentus/ seu maioris partis. In clementina Ut periculosa.

4 Studentes fratres. **C** Excommunicationis sententiam incurruunt religiosi cuiuscunq; religionis approbate in sex casibus infrascriptis.

De fratribus **C** Primo: qui clericis vel laicis sacramentumunctionis extreme ministrant, administrans sacramenta.

5 **C** Secundo qui Eucharistic sacramentum ministrare presumunt.

C Tertio qui solemnizant iurumonia sine licentia speciali prochialis presbiteri.

C Quartu[m] si absoluunt excommunicatos a canone: praeferat in casibus a iure expressis/ vel per privilegia sedis apostolice eisdem concessa.

C Quinto si absoluunt a sententiis promulgatis per statuta sinodalia/ vel provincialia.

C Sexto si aliquem absoluunt a pena et culpa. Nec possunt absoluiri fratres ab huiusmodi sententia: nisi per summum pontificem. Habetur in clementina Religiosi. de privilegiis.

C Septimo si aliquem absoluunt a pena et culpa. Nec possunt absoluiri fratres ab huiusmodi sententia: nisi per summum pontificem. Habetur in clementina Religiosi. de privilegiis.

C Octavo si aliquem absoluunt a pena et culpa. Nec possunt absoluiri fratres ab huiusmodi sententia: nisi per summum pontificem. Habetur in clementina Religiosi. de privilegiis.

Excommunicationis sententiam incurruunt omnes religiosi tam exempti
q̄ non exempti: non seruātes interdictum positum auctoritate apostolica/vel Interdictuz.
vel ordinariorum: quando matrix vel cathedralis ecclesia illud seruat. Non
obstantibus quibuscumq; appellationibus antea (etiam ad ipsam sedem) inz
terictis: seu ad aliam/vel alios: de sen. exco. c. Ex frequentib; in clementinis.
Excommunicationis sententiam incurruunt religiosi: qui scienter postpo
suerint facere fieri conscientiam de decimis soluendis bis qui sibi cōsententur: Cōtrafratres
si se ingerunt ad officiū predicationis: a quo sunt ipso facto suspensi. Hoc in p̄dicatores &
telligi: si de hoc fuerint requisiti a prelatis ecclesiarum. Hoc habetur in cle: confessores.
menti. Lupientes.

Excommunicationis sententiam incurruunt monachi regulares nō haben
tes administrationem: si absq; licentia speciali suorum prelatorum recurrunt Cōtrafratres
ad curias principum: vt dannum aliquod inferant suis prelatis/aut monachis curiales.
steris. Hoc habetur de statu mona. in clementi. Ne in agro.

Excommunicationis sententiam incurruunt omnes religiosi mendicantes
qui noua loca accipiunt ad habitandum: seu si iam accepta loca hucusq; mu
tant/vel se transserunt in alia (quouis titulo) sine consensu sedis apostolice: Cōtrafratres
de hac prohibitione faciente specialem mentionem: Habetur in dicta clemen
tina. Lupientes.

Excommunicationis sententiam incurruunt fratres minores admittentes
ad diuina tempore interdicti: sorores/aut fratres tertij ordinis. 10 Interdictuz.
Sed hec constitutio modo non ligat: quia fuit revocata per Sirtum. 4.

Excommunicationis sententiam quondam incurabant glosantes extraua
gatēm Nicolai. 3. que incipit. Ex ijt qui seminar: sed ipsa excommunicatio fuit
suspēnūa per aliam extrauagantem Iohannis. 22.

Excommunicationis sententiam incurruunt ipso facto (a qua non possunt
absolui nisi a romano pontifice/preterq; in mortis articulo) quicunq; de ordi
nibus mendicantibus facientes se recipi (etiam pretextu quarumcumq; litterarum apostolicarum)
sub quacumq; verborum forma concessarum: ad alijs fr̄atres men
tientiam incurruunt ipsos recipiētes. Quam etiam sen
tentiam incurruunt fratres recipiētes. Ex concilio Constanti. sub Martino. 5.

Excommunicationē incurruunt ipso facto fratres & sorores tertij ordinis/qui
collegialiter viuentes: post factā professionē: et emissiōnē triū votoꝝ substan
tialium solēniter in manib; sui ministri vel ministre: matrimonium contra
bunt/ seu ante contractū: cōsumat: aut religionē ipsam dimitunt ad secularē t̄ho. dñis.
vitā cutes. Errale matrimonii est nullū: nec possunt absolui nisi habitu reali
sumpto suā p̄fessionē collegialiter viuentes obseruent: et a suis superiorib; absolui
meruerint. Sirtus. 4. in extrauagati que incipit. Ad xp̄i vicarij presidentis.

Excommunicationē incurruunt fratres mi. & p̄dicatores recipiētes siue ad
mittentes ad priuilegia et immunitates ordinū suorū quoescūc; laicos vtriusq; Cōtrafratres
seruū: pretextu tertij ordinis/ seu alterius modi: nisi gestauerint habitū predicti mi. & p̄dicat,
tertij ordinis solitū: et professionē emiserint solitā: et in aliqua domo seu cōgre
gatione dictorū fratrum vel sororū vitā duxerint in comuni. Non obstantib; qui
buscumq; litteris apliceis. Sirtus in bullā q̄ incipit. Detestāda nulloꝝ ambicio.

Eempti fratres particulares.

Exempti fratres.

Officia ordinis.

Venientes. 4. prohibuit; ne aliquis frater minor exemptus ab obedientia ordinis: possit contra statuta religionis minorari in dominibus fratrum dicti ordinis: aut in eorum officiis se immiscere vel intrumittere. B. ffo. 75, conce. 224.

Gregorius. 11. statuit et ordinavit: quod omnes et singuli religiosi quos ruricunque ordinum/etiam mendicantium: sedis apostolorum oibus lice capellani: perinde eorum superioribus et ipsorum correctionibus: in omnibus et per omnia sint subiecti: ac si predicti capellani non essent. Non obstantibus correctio tibus exemptionibus et alijs quibuscumque priuilegiis in contrarium facientibus. b. fo. 37. Et. ffo. 35, conce. 39.

Qalixtus. 3. statuit et ordinavit: quod nullus dictor fratrū beneficia sacerdotalia seu etiam regularia: quovis modo in titulum vel commendam pro tempore habentium: possint capitulis generalibus/ vel provincialibus/ aut congregationibus/ seu negotiis/ vel officiis: aut alijs administrationibus ordinis (nisi generalis pro tempore consensu interueniente) quomodolibet admitti: sub excommunicationis pena quam admissi et admittentes incurvant ipso facto. B. fo. 92. Et. ffo. 175, conce. 410.

Nicolaus. 5. concessit ministro generali fratrum mihi. quod possit visitare et corrigerre quoscumque fratres exemptos prefati ordinis: prout late positum est supra in dictione Correctio. §. 9.

Sixtus. 4. statuit: ut si aliqui fratres mihi, aut predicatori, obtinuerint habilitationem ad habendam beneficia ecclesiastica: et quod inter rim: vel postquam ea habuerint vacante residere in dominibus dicti ordinis: et ibi dem cameras: ac vocem actiuam et passiuam in capitulis generalibus habere: et priuilegiis dictorum fratrum et ordinum gaudere: quod isti tales postquam aliquod beneficium pacifice adepri fuerint: aut pro capellaniis in aliquibus ecclesiasticis deseruire ceperint: concessionibus predictis nequeant gaudere: aut alijs consimilibus ordinem concerentibus: nisi de prelatorum consensu. Et idem statuit de promotoris ad cathedrales/etiam titulares/ ac alias dignitates ecclesiasticas. B. fo. 66. Et. ffo. 149, conce. 365.

CIDEA Sixtus concessit seu statuit: ut nullus professor ordinis Carmelitarum beneficia secularia/ seu etiam regularia: quoquis Romanorum pontificum/ aut sedis apostolice/ vel legatorum eius concessione vel indulto: quoquis modo in titulum vel commendam pro tempore obtinentium: aut que futuris temporibus quo modolibet obtinebunt: etiam si illa simpliciter/ vel alio quoquis modo dimiserint: in capitulis generalibus/ vel provincialibus/ aut congregationibus/ seu negotiis/ officiis: vel alijs administrationibus dicti ordinis (nisi generalis pro tempore consensu interueniente) quomodolibet admittatur: sub excoicationis pena: quam admissi et admittentes ipso facto incurvant. B. fo. 188, conce. 482.

Tullius. 2. commisit vniuersis prelatis et alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis: ut requisiti a prelatis ordinis minorum et commissariis romane curie: aut alijs fratribus ad hoc per eosdem depuratis: examinet quascumque litteras apostolicas: quas fratres dicti ordinis super exceptionem frum exemptionibus: et habitus mutationibus: et dimissionibus: et alijs extorsionibus particularium imprestatas reperiunt: et quod causas per eosdem fratres in illis allegatas dijudicet

er si veras non repererint: eas reuocent et annullen: ac eisdem fratribus ministris suffragari debere declarant. Ac quod predictis fratribus ad ordinem canoni Mota, eorum regularium translati/ seu ut seculares incedebitibus: ne in ciuitatibus/ oppidis/ vel locis ubi dominus dicti ordinis fuerint permaneatur/ inhibeant: vel si in eis manere voluerint: ut ad ordinem/ seu familiam cuius habitum temere reliquerint: redcant. B. ffo. 13. conce. 50.

Le^o. statuit quod nullus frater ordinis mihi, obseruantie: obtinere possit aliquam exemptionem/ aut indulgientiam apostolicum: sub quavis for^{me} licetia rema et expressione verbis: nisi generalium aut commissariorū suorum in romana curia quisita, per im-ria existentium ad hoc expressus accedat assensus. Et quod si illa impetraverit: il petratio ex la nulla tenus sibi suffragentur: ut illos obtinet a prelatorū suorum iurisdictionis exemptions, ne et regulari disciplina exemptus censeatur. B. ffo. 15. conce. 52.

CIDE^{AD} Leo iterum prohibuit ne aliquis frater minor: cuiuscunq^s conditionis et gradus existat: vigore cuiusvis rescripti apostolici: sub quavis verbo ruin forma: et cum quibusvis derogatoriis et efficacissimis clausulis quomodo doliber emanati: exemptus a iurisdictione suorum prelatorū in aliquo censem. De licetia conturbatur: nisi prius commissarii dicti ordinis in romana curia residentis: ad hoc expressus/ et in scriptis accedat assensus: decernens irritum et inane: quicquid secus impetratio a quoque quavis auctoritate scienter / vel ignoranter contingui attentari. B. exp. rationis. ffo. 18. conce. 59.

Exemptio.

Clemens. ^{4.} exenti fratres in multis a iurisdictione et sub iecione prelatorū ecclesie. Et primo concessit quod per litteras apostolice sedis/ aut legatorū/ seu delegatorū ipsius: conueniri a quoque minime valeant predicti fratres minores.

Csecundo: quod ad pecuniam colligendam cogi non possint inuiti- etiam per litteras apostolice de cetero impetrandas.

Certio: quod nullus predictor fratum tencatur correctionis/ seu visitationis vel inquisitionis officium: monasteriis/ vel ecclesiis/ seu quibusvis personis impendere: vel ad cognitiones causarū/ seu citationes partiū et demissiones sententiarum interdicti et excommunicationis procedere.

Cuarto: quod non tencantur recipere curam monialium/ seu religiosarū/ qua demonstari- rum libetue personarum: per quascunq^s litteras apostolicas: nisi de hoc indulbus et alijs recto et ordine predicto: expressam fecerint mentionem. B. fo. 57. Et. ffo. 140. cō. ligiosis. cessione. 321.

CIDE^{AD} Clemens concessit: ut ad visitandum aliqua monasteria monialium cuiuscunq^s ordinis: vel ad audiendas confessiones eaq^{ue}: nequeant predicti fratres aliquatenus compelli. Nec ad recipiendum commissiones causarum bus. seu sententiarū executiones: vel alia contingentia causas ipsas per litteras se visitatio- dis apostolice (in quibus non facta fuerit de indulto huiusmodi mentio specia- lis) sive per legatos/ vel delegatos ipsius: aut etiam per alios quoscunq^s. B. fo. 57. Et. ffo. 140. conce. 322.

CIDE^{AD} Clemens concessit insuper: quod nullus archiepiscopus/ vel episco- pus: nullusq^s alius prelatus ecclesiasticus: valeat cōpellere fratres minores De exceptione ad portandum/ seu deferendum litteras: vel exequendum/ aut denuntiandum ab omnibus

Exemptio a
prelatis eccl^{esi}asticis.

Exemptio.

actibus fori sententias contra principes seculares / communites / populos / seu alios quos
judicatis, cunctis benefactores eorumdem fratrum. Ac etiam quod nullus delegatus / vel or-
dinerius iudex possit eisdem fratres copellere ad faciendum citationes / vel
comissiones recipiendas: sive quod sint in aliquibus causis assessores: sive ad lis-
tes et controversias contingentia: in causis que coram ipsis tractantur: sine se-
dis apostolice speciali mandato vel licet: expressam faciente de huiusmodi
indulstro mentionem. Nec quisquam eorum teneatur parere vel intendere super his
monitionibus / seu iuradatis / aut iussionibus eorumdem / aut facere vel implere
quod in hac parte duxerint iniungendum. B. fo. 57. Et. ffo. 140. conce. 323.

4   **C**ODEX H[abitu] Clemens coecessit quod nullus legatus nisi de latere: auctoritate lit-
terarum apostolicarum specialez de indulstro huiusmodi: et ordine predictorum fratrum
occupatione minorum non facientium mentionem: nullusque alius prelatus / nec aliqua perso-
na religiosa / vel secularis de huiusmodi fratribus: ad sua vel alterius negocia
negociis ex: procuranda: seu ad secum manendum: aliquem assumere valeat: nisi quos gene-
tra ordinem ralis vel provinciales ministri tamquam idoneos et discretos eis duxerint assigna-
dos: quos etiam subiacere voluit ordinis discipline. B. fo. 57. Et. ffo. 141. co-
cessione. 325.

5   **C**ODEX H[abitu] Clemens prohibuit yniuersis ecclesiarum prelatis et alijs: ne con-
fessiones fratrum iniuris prelatis eiusdem ordinis audire presumant. Nec eos
compellant ad sinodos / seu congregaciones suas accedere: vel cum eis extra
civitates / vel intra processionaliter exire: aut suis constitutionibus subiacere:
vel capitula / scrutinia / et inquisitiones in locis / seu monasteriis fratrum / vel ali-
bi de eisdem facere. Aut fidelitatem iuramento firmatam: et manualem obe-
dientiam a ministris / seu custodibus / vel guardianis eiusdem ordinis exigere:
aut de ipsis institutione / vel destitutione / sive de statutis ordinis se aliquatenus
intromittere: seu prohibere ne ad ciuitates et villas ybi religiose viuere et
morari possint: a populis euocari audeant accedere: ibique pro suis yisibus con-
struere edificia / seu ecclesiastria / et oratoria: aut in sic accedentes / seu in construen-
tes fratres huiusmodi / vel receptatores ipsis: excommunicationis sententias
proferre presumant. B. fo. 58. Et. ffo. 142. conce. 338. **C**idem habetur quo ad
fratres carmelitas. B. ffo. 136. conce. 476. Et quo ad fratres predicatorum. B.
ffo. 238. conce. 564. Et quo ad Augustinenses. B. ffo. 246. conce. 604.

6   **C**ODEX H[abitu] Clemens excusat prefatos fratres a solutione canonice portionis
de ornamentis et pluribus alijs: prout ad longum positum est supra in dictio-
ne Canonica portio. §. 3.

7   **C**ODEX H[abitu] Clemens concessit eisdem fratribus minoribus: ut ad prestatio-
nem procurationum legatorum sedis apostolice / vel nuntiorum ipsius / seu dioce-
sanorum locorum: aut exactiorum / vel collectarum / seu subsidiorum / vel provisionum
quorumcumque minime teneantur. Nec ad ea soluenda per litteras dicte sedis
apostolice aut legatorum / vel nuntiorum eiusdem: seu rectorum terrarum ecclesie
romane: cuiuscumque tenoris fuerint / copelli possint: nisi huiusmodi littere apo-
stolice impetrante: plenam et expressam de hoc indulstro et ordine predicto: fe-
cerint mentionem. B. fo. 69. Et. ffo. 142. conce. 341.

8   **C**ODEX H[abitu] Clemens excusat eisdem fratres ab omni iurisdictione prelatos
rum ecclesie ordinariorum. Ita quod non obstante constitutione Innocentij. 4.
non teneantur fratres predicti: pro quibuscumque causis vel delictis: prefatis

locorum ordinariis subiacere. Decernens irritum et inane quicquid secus a*r*is*dicit*de*p*e**
tentari contigerit. B. fo. 5. 9. Et. fo. 142. conce. 342. lat*or*ec*cl*ie****

Clement*is* prohibuit: ne fratres i*n*iores ab aliquo legato (nisi
de latere sedis apostolice n*u*ss*o*) vel delegato/ aut subdelegato: auctoritate lit
terarum apostolicarum excommunicari/ susp*ed*i/ aut interdict*o* possint: nisi lit*er*
tere ipse plenam et expressam de predicto ordine et i*ndul*to huiusmodi sacerent
mentionem. B. fo. 3. conce. prima.

Nicolaus. 4. concessit exemptionem totalem ordinis minorum: decer
10
t*u*ens ordinem predictum et fratres eiusdem: immediate De*mediata*
sedi apostolice subiacere. Ac ecclesias/ et oratione/ dominus/ loca/ lib*ro*s/ ut*ensi* subiect*io* se
lia/ et alia mobilia et immobilia (quorum usum habent fratres prefati) in i*us* di apostolice
et proprietatem sedis apostolice suscep*it*. B. fo. 28. Et. fo. 112. conce. 243.

Clide ampliationem prefatae concessionis infra. §. 14.

Bonifacius. 8. confirmauit litteras predecessorum suorum: super
11
prefatos et illorum ordinem: ab omnium et singulor*u* quorumlibet prelat*or*um *co*
et personarum ecclesiasticar*u* omnimoda potestate ac iurisdictione: decern*es* ex*emption* su*o*
prefatos fratres et ordinem eorum immediate sedi apostolice tantummodo et
romano pontifici subiacere. B. fo. 32. Et. fo. 32. conce. 34.

Clement*is* Bonifacius concessit monialibus sancte Clare: ut ad prestat*io*
ne*m*ini*decum*arum de quibus*sc*iq*u*s poss*ess*ionibus: et omnibus alijs bonis que i*u*
ste babuerint: vel ad contribuendum in procurationis quorumlibet ordin*or*um: 12
ri*o*rum: et etiam legato*u*: et nuntiorum sedi apostolice: ac quibus*lib*et tall*is*
et collect*is*: aut ad exhibendum pedag*ia*: te*lo*nia et alias exactiones quibus*z*
uis regibus/ principibus/ seu alijs perlonis: minime teneatur: nec ad id cons*pi*
elli aliqualiter valeant. B. fo. 38. Et. fo. 122. conce. 267.

Clement*is* Bonifacius dedit copiosam exemptionem fratribus Augustin*o*
sib*u*s et eorum ordin*o*: sicut concesserat fratribus et ordin*o* mi*ni*. B. fo. 247. con*ce*. 619.

Benedictus. 11. exemit ordinem frat*or*um minorum: sicut sacerat Ni*ni*
cola*u*s. 4. supra. §. 10. et addidit q*u* nec etiam ratione 14
delict*o* commiss*io* vel initi*c*ontract*u*: aut re*l* site/ vel po*ste*re/ seu existentis extra
loca eorumdem frat*or*um exempt*ia*: possint eoram ordinariis/ vel alijs prelat*is* *impliatio*
ecclesiasticis molestari/ seu quomodolibet conueniri. Non obstante constitut*io* ex*emption* su*o*
t*u*ne*Innocentij*. 4. in contrarium faciente. B. fo. 24. Et. fo. 108. concessio*n* pr*script*az.
ne. 232.

Martinus. 5. approbavit et confirmauit litteras Bonifacij. 9. qui
15
catorum: et ab ea dependentibus: sub sequentibus verbis. Eclesi*g*is non*u*ll Plenissima
lou*u*rum predecessorum nostrorum inherentes: ordinem ipsum/ ac magistrum ge*re*pt*io* pro
neralem/ et priores/ et fratres predictos: non quascunq*u*s sorores/ ac do*ct*ri*n*os/ frat*or*ib*z* p*di*
mos/ monasteria: et hospitalia quecumq*u*: que sub i*ura* et regimine ordinis catoribus et
frat*or*um predictorum fuerint pro tempore constituta: et eorum rectores et alijs p*son*is
gubernatores/ cum omnibus suis iuribus et pertinentijs: que in presentia/ eis subiect*io*
rum obtinere: et in futurum (dante domino) iustis modis poterunt adipisci:
ab omni iurisdictione/ dominio/ subiect*io*/ et potestate, quorumlibet

Exemptio.

quorumlibet ordinariorum et prelatorum ac personarum ecclesiasticarum: necnon a solutione cuiuscumque collecte/pedagi/ aut cuiuscumque alterius generis exacio
Exactiones. mis: de apostolicis potestatis plenitudine: et de certa scientia propositus criminis et totaliter liberamus: illaque in ius et proprietatem beati Petri et sedis apostolice: et sub eorum speciali et immediata protectione suscipimus: decernentes/ ordinem/magistrum/priorem/fratres et sorores qui nunc sunt et erunt post tempore/domes/monasteria/loca et hospitalia supradicta: eorum rectores et gubernatores: cum omnibus iuribus et pertinentiis huiusmodi: soli immediate sedi apostolice subiacere. Ita quod ordinarii et plati huiusmodi: siue quevis alia persona generaliter/ vel specialiter/ aut communiter/ vel diuisim: non possunt quae uis auctoritate/excommunicationis/suspensionis/ et interdicti sententias promulgare: aut alias etiam ratione delicti/ seu contractus/ vel rei de qua agitur: ubi cum committatur delictum: iniatur contractus: aut res ipsa consistat: potestatem seu iurisdictionem aliquam quomodolibet exercere. Ibidem etiam concedit omnibus supra nominatis: exemptionem a solutione decimarum/ et pedagiorum/ et collectarum valde copiosissime: ita quod in omnibus exemptionibus ordinum mendicantium: nulla reperitur copiosior. b. ffo. 262. cōc. 681. Et babetur sub autentico. B. ffo. 80. conce. 240. sub nomine Eugenij. 4.

16 **Eugenius.** 4. approbavit et confirmavit litteras Bonifacij. 9. et ipso fratribus predicatorum: in quibus datur copiosissima exemptione ordinum fratrum predicatorum: ut supra positum est. §. 15. Hec autem approbatio Eugenii habetur auctentrica. B. ffo. 80. conce. 240.

17 **Cod. Ad Eugenius** exemit ordinem sancte Clare/abbatissas/centus/ moniales/monasteria et loca eiusdem ordinis: cum omnibus iuribus et pertinentiis/ ac bonis mobilibus et immobilibus quibuscumque: ab omni iurisdictione/ ac dominio et potestate quorumlibet legatorum et prelatorum ecclesiasticorum: cum maximis clausulis et non obstantibus. Ac similiter exemit a prestatione sua solutione decimarum/collectarum/talliarum/subsidiorum/angariarum/ac quarumlibet alias etiam exactionum. b. ffo. 41. conce. 46.

18 **Nicolaus.** 5. quia aliqui ecclesiarii prelati et alii: non obseruabant exemptionis litteras concessas fratribus mihi. statuit et mandauit: ut nulla persona cuiuscumque dignitatis/gradus/status/vel conditionis existat: de cetero predictos fratres molestare: aut perturbare presumant: sub excommunicationis pena ipso facto incurra: si post monitionem ab huiusmodi fratribus factam: contrarium presumperint. Et ibidein concedit generali ministro potestare corrigendi omnes fratres dicti ordinis: siue in monasteriis monialium: siue in alijs dominibus et beremitorum: seu locis conlocatis: etiam ab obedientia/ visitatione et correctione dicti ministri per specialia sedis apostolice indulta: se exemptiones esse (preter regulam et statutorum dicti ordinis formam) pretendentes. Non obstantibus quibuscumque privilegiis: exemptionib[us] et indulxit aplicis: in genere vel in specie concessis. b. ffo. 47. cōc. 50.

19 **Sixtus.** 4. exemit fratres mihi: a solutione decimarum quarumcumque: etiam papalium: ut habetur supra ad longam in dictione Decime. §. 5.

20 **Cod. Ad Sicutus** exemit moniales sancte Clare a solutione decimarum: etiam illarum terrarum et possessionum quas per colonos faciunt cultuari; prout

positum est supra in dictione Decime. §. 7.

CODEX **H**sixtus exemit ecclesiis parochiales apud quas monasteria fratrum mihi sunt costructa: et capellanos in illis pro parte fratribus corudem positos Parochia, ad seruendum: a iurisdictione et superioritate ordinarioꝝ. B. fo. 6. o. Et ffo. 14. 4, ecclesiæ, cœcæ, 35. i. Et habetur supra latius in dictione Eccleſie fratrum. §. 4. vide ibi.

CODEX **H**sixtus inhibuit locorum ordinariis: sub interdicti ingressu ecclæsie et suspensiōne a regimine / et administratione ecclesiarum suarum / ac rectoribus et alijs quibuscumq; sub excommunicatiōne late sententiæ / et priuationis eaꝝ. **E**xcoicatioꝝ. rūdei parochialiū eccliaꝝ: ac omnī aliorū beneficioꝝ ecclesiasticoꝝ que obtinet: necnon inhabilitatiōnis ad illa et alia impostaꝝ obtinēda / penis (eoipso per eos qui contrareficerint incurredis) ne ordines fratruꝝ predicatoruꝝ / et minoruꝝ: Pro fratribus et illorū domos / et pſſores: preter aut contra tenore priuilegioꝝ suorū per litteras b. p. predicatori ras apostolicas cocessoriū: eos inquietare / seu molestare presumat. Ac eos / aut bus et uno, testamētoꝝ ultimarūq; voluntatiū executores et heredes / seu quoscumq; alios: directe / vel indirecte: ad solutionē cuiuscumq; quarte parochialis / seu canonice / **Quarta.** vel alterius portionis / seu oneris / vel ad faciēdū celebrari aliquod officium in eoz eccliaꝝ / vel alibi: dum apud ipsos fratres decedentiuꝝ corpora tumulatūr: ante vel post eoz sepulturā cogant. Nec coſeffis dictis fratribus eucharistie / Sacramēta, seu extreme uincionis sacramēta sine rationabili causa denegare / vel illorum exhibitiōne in malicioſe difſerre / aut eoruꝝ parochianis ne predictis fratribus confiteantur prohibere / vel persuadere: nec etiā ad priuissa / aut aliquod premissorum auxiliū / cōſilium / vel fauorem dare directe / vel indirecte quo quo modo presumant. B. fo. 6. 1. Et ffo. 14. 5. cœcæ, 35. s.

CODEX **H**sixtus coſeffit fratribus Carmelitanis copiosam exemptionē: di 23 cens in summa: quod nullus ordinarius / seu legatus quauis auctoritate vtens: Pro fratribus quācumq; superioritatē sup predictos fratres libi vēdicare presumat. Neq; alii bus Carmelites quis absq; ſpeciali cōiſiſione ſedis apostolice: faciēte mētionem de verbo ad litis. verbum de hīmoi indulto: valeat pimulgare aliquas ſententiās excommunicatiōnis / seu alias cēſuras ſuper coſde. Et voluit q; pcessus facri contra fratres pſſatos: pro infectis habeatur: etiā ſi eorum exceptio (ut pote notoria) non fuerit allegata. B. fo. 9. 9. Et ffo. 1. 8. 3. cœcæ, 4. 4. 9. Et etiā ffo. 1. 8. 5. conce. 4. 6. 6. extedit exceptionem predictorum fratrum ad hoc ut nullus poffit compellere eos ad cognoscēdū causas: et pleraq; id genus: etiā per litteras apostolicas non facientes de indulto hoc ſpecialem mentionem.

CODEX **H**sixtus exemit predictos fratres Carmelitas a quacumq; iurisdictione inquisitorum heretice prauitatis: cum magnis non obſtatijs. B. fo. 11. 2. Pro Carmelite litis. Et ffo. 1. 9. 6. conce. 4. 8. 9.

CODEX **H**sixtus dedit copioſam exceptionē fratribꝝ ordinis predicatorum: 25 ad instar exemptionis date fratribus Carmelitis et Hino. B. o. ffo. 2. 3. 8. conce. Pro fratribꝝ 5. 6. 5. et 5. 6. 4. et vſq; ad conſeſſionem, 5. 7. 0. b. p. dicato.

Innoſentius. 8. coſfirmanuit ac de nouo coſeffit litteras Elementis 26. tis. 4. et Sixti. 4. eximētes fratres mihi, a iurisdictione Inquisitores ne inquisitorꝝ heretice prauitatis: prohibēdo coſdem inquisitorꝝ contra fratres heretis, hīmoi quomodo liber pcederē / vel inquirere. B. fo. 5. 2. conce. 6. 0.

Leo. 10. coſfirmanuit litteras predictas Innocentij. 8. ac de nouo con- 27 ceſſit eadē: inſerendo illas de verbo ad verbum; decernens illas

Exemptio. Familiares seu famuli fratrum.

debere inviolabiliter obseruari a quibuscumque inquisitoribus heretice prauitatis
tis. B. ffo. 21. conce. 64.

28 **C**IDEH leo iterum prohibuit districte inquisitoribus heretice prauitatis:
Inquisitores ne le viuo modo intromittant de fratribus mino, super quo dedit conseruato-
res yniuersos ecclesiarum prelatos. B. ffo. 20. conce. 63.

29 **C**IDEH leo approbavit/ac de novo concessit fratres suorum pcces: qd exemerat
Promonita. moniales scđe Clare ab oī iurisdicione sedis apostolice: et a solutio-
s. Clare. man: et de terris et possessionib: qd p colonos faciunt cultuari. B. ffo. 44. conc. 139

30 **C**IDEH leo postea exemit moniales scđe Clare et tertiaras a solutio-
rio mo. s. iusluis decime/vel ratiex et p sedē apostolica ipso posse: si in ita sunt pauperes: qd ipsas
Clare et tercia: rū redditus no sufficiunt pro cōmoda illarū sustentatione. B. ffo. 47. conc. 143.

31 **C**IDEH leo exemit fratres minores obser. a iurisdictione cōmissariorū cruci-
De cōmissa- ciatore et alijs cōsimilibus: precipiēs bnoi cōmissariis sub grauibus cēsuriis: ne
riis cruciatore assumat fratres minores prefatos ad predicationem cruciatam. B. ffo. 48. cons.
cc. 144. Hoc positum est supra ad longum in dictione Crucifata. §. 4.

Collector. **C**on exemptione a quarte funeralis solutione: sunt multe concessiones diuer-
sorium pontificum supra posite in dictione Canonica portio.

Ced circa hanc materiam est aduertendū qd superscriptarū exceptionū: et nonul-
la alia coēssione in favore fratrum iudicantium coēssay: fuerūt aliquae deroga-
tione p cōciliū Lateranē ultimo celebratū: vt positū est in dictione Conciliū.
§. 6. Atq; vt ibidē. §. 7. dicit: fuerūt revalidata nostra priuilegia: et per conse-
quēs sunt annullatae bnoi modificationes/ seu derogationes: ideo no oppor-
tet illas hic inserere: pescerim quia quo ad exceptionem proprie sumptum: siere
nihil innovatum/ seu derogatum per conciliū prefatum;

Familiares seu famuli fratrum.

1 **A**lexander. 4. fecit quādā coēssione famulis/ seu familiis
Interdictū. interdicti: qd ponit ad legū i dictione Interdictū. 3. i. §. 1. vide ibi.

2 **A**lexander. 4. coēssit fratribus ordinis Carmelitarum
Ex priuileg. facultatem ministrandi ecclastice cū decessit
carmelitax. sacramenta familiaribus suis: ac tradēti eos sepulture ecclastice cū decessit
scrint. B. fo. 85. Et ffo. 168. conce. 391.

3 **C**lemens. 4. coēssit fratribus mi. vt bis qd in eoz morant obseq̄s: cū
Sacramēta. cra libere ministrare possint ecclastica sacramēta: et ipsos
Sepultura. cum decesserint in suis cemiteriis sepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315.

+ **C**IDEH clemēs fecit alterā coēssione famulis/ seu familiaribus et pro-
curatoribus/ ac operariis fratru mānorū: prout ad legū positū est in dictione
Interdictū. 3. in. §. 3. Vide ibi.

5 **G**regorius. 11. fecit cōsimilē coēssione familiaribus fratrum ordinis
Ex priuileg. predicatorum: p eadē verba sicut Clemēs. 4. fecerat fami-
fratru predi- liaribus fratru mi. vt supra positū est. §. 3. et. 4. B. ffo. 236. conce. 546.

6 **S**ixtus. 4. coēssit qd illi qui sunt in servitio fratrum mi. et sororum san-
Indulgentia. cte Clare: habent indulgentiam plenariam in morte: ac ses-
meli in vita de reservatis. 0. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 96.

7 **J**ulius. 2. coēssit fratribus ordinis minimorū: qd famulū domoy sui ordinis:
Ex petui fra. necnō ceteri ejusdē ordinis habitū portantes: et in articulo mortis in dictis dog-

inibus sepulturā eligētes: oībus & singulis priuilegiis ordinis mīnīmōꝝ bīnōꝝ mīnīmōꝝ, quonodolibet cōcessis/gaudere/libere/& līcē valeant. B.fo.8.conce.22. Sepultura.

Leo. 10. in cōcilio Lateranensi statuit: q̄ fratres famulūs eorū obsequio 8

inī illorū durante obsequio. B.fo.26.conce.74. Sacramēta.

CDE Al eo vbi sup̄a statuit: q̄ pcuratores/& negocior̄ gestores/ac ope/ 9
rarij fratrum seruītis insitētēs/sentētis excōmunicationis promulgatis il/ Excōlcatio.

laqueati sīnt & esse censeantur: si illis causās dederint/aut dantibus consi- liūm/auxilium, vel fauore in prestiterint. B.fo.26.conce.85.

Caducere q̄ nōnulla alia cocessa sīne in fauore familiariū fratrū pro tpe in Collector.

terdici. Et q̄ bec posita sunt sup̄a in dictione Interdictu. 3. in omnibus. 5.

ideo superfluum foret hic illa repeterē.

Festiuitas.

Regorius. 9. p̄cepit vñiversis eccliaz platis: vt excitēt De sc̄o Grā
ac q̄ solēnitatē ei. 4. nonas Octobris / annis singulis solēniter cisco.

celebrēt: & celebrādā dentūtient. b.fo.19. Et fo.22.cōc.2.

CDE Al gregorius similiter precepit eccliarū platis: qua/ 2
tenus deuotionē fidelium ad venerationē sancti Antonij de Padua excitāt/ De sc̄o Ans-
tes: festiuitatē ipsius idibus Junij/annis singulis celebret: & faciant solē/ tonio.
niter celebrari. B.fo.117. Et fo.200.conce.491.

Martinus. 1. statuit: q̄ de oīb̄ festis triū lectionū: festa nouē lectio/ 3
nū fīat. Et q̄ vtrūq̄ festū.s. Crucis: sub dupliū officio ce/ officium di-
lebret. Ac q̄ rubrica d̄ festis occurritib̄ istra octa, nō intelligauit d̄ p̄cedētib̄/ unum.
seu residuis: s̄z solū de existētib̄/ seu occurritib̄ istra octa. b.fo.36.cōc.41. Octaua.

Eugenius. 4. dīxit: q̄ seculares labōrēs in festis sancte Crucis/ 4
sancti Michaelis septembriis / ac sanctiorūm Iuniorū. P̄ io sc̄laris
centūm/ & sancti Silvestri: se nolle q̄ peccēt mortaliter: nisi venerint in de- bus laboras
minica. o.fo.61. Et fo.64.conce.83. Et fo.101.conce.396.

CDE Al eugenius dispensauit cū barbitonib⁹: vbi est consuetudo in sabbatis & vigiliis de sero radere barbas. o.fo.101.conce.400.

Sacrosancta 6. sinodus ḡialis Basiliensis renouauit institutionē de
de celebrādā festiuitate sc̄e cōceptiois vñginis Ma/ De cōceptio-
rie: q̄ tā p̄ romāna/ q̄ p̄ alias ecclias: sexto idus dec̄bris statuit & ordinauit in ne vñginis.
omnib̄ ecclias/ & monasterijs/ & cōvētitib̄ xp̄iane religionis: sub noīe cōceptio-
nis: festiuis laudib⁹ colendam esse. b.fo.42. Et fo.40.conce.45.

Sixtus. 4. cōcessit q̄ fiat festū sancti Bonaventure dñica sc̄da Julij: nisi 7
fuerit primo ponenda. o.fo.64. Et fo.68.conce.134. De.s. bona.

CDE Al sixtus cōcessit vñiversis & singulis xp̄i fidelib̄ vere penitētibus 8
et cōcessis: qui gloriōsi cōfessoris sancti Frācisci festiuitatē (quā perpetuus fu-
turis t̄pib⁹ celebrēt: et vt festa duplex a cunctis christianis celebrari: ab De sc̄o Grā
omnīc̄ opere seruili abstineri: et sub obseruantia et precepto cōprehēndi yo/ cisco.
lūt) celebrātibus annuatim: decem annos & rōidē quadragēnas de iniūs Indulgētia.
tris eis penitētis relaxavit. B.fo.46. Et fo.130.conce.291.

Caducere dū est circa p̄dicta q̄ in libro intitulato firmamēta triū ordinū bea Collector.
ti Frācisci in gallis impresso: cotinetur bec egdē bullā/ seu h̄cne: attī vbi hic

Festivitas.

dicitur decem annos *rc*, dicitur illic. Quinquaginta annos *rc*. Et similiter reperi scriptum in quadam tabula antiqua prius legiorum ordinis. Quid autem istorum sit verius: non potui determinare scire.

De quinque martyribus.
CIDEAD sextus cocessit: qd fratres mi. possint vbiqz soleniter et publice festum quinqz martyrum sui ordinis (qui apud marrochium passi sunt, s. Berardi Petri Adiuti Accursij et Petronis in officio duplice maiori: die, 16. Januarij) celebrare; qua die ab hoc seculo per martyrium recesserunt. B. ffo. 131 concione, 294.

De festis oibz solenitatibus sanctorum nostri ordinis et sancte Clare, o. fo. 63. Et ffo. 67. concessione, 118.

De s. Rodo. **C**IDEAD sextus cocessit: qd fratres mi. possint dicere officium propriu sancti Lodouici episcopi et confessoris sui ordinis, o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 119.

De officiis p. **A**lexander. 7. cocessit oibz et singulis fratribus minoribz de obf. priss quarum dā festivitatum libere et licite recitare / ac dicere possint et valeat. Quodqz festum predice virginis et martyris Catherine sub minori duplice celebrare possint. Et qd pro introitu misse eiusdem dicatur officium Gaudeamus omnes *rc*, o. fo. 66. Et ffo. 70. cōce. 165.

CIDEAD alexander cocessit: qd frat festum sancti Gabrielis in vigilia sancti Joseph, o. fo. 66. Et ffo. 70. cōce. 166.

De historiis etoriarum proprias eoz bistorias (et si in breviario non sint) dicere et recitare vass ppris sc̄tori, leant. Et qd festum omnium sanctorum dicti ordinis: sub una celebitate possint dici fratres dicere / ac recitare, o. fo. 261. cōce. 679.

Dedicatio pri uilegiorum. **T**ullius. 2. cocessit qd omnia que sunt coessa in festivitatibus sanctorum ordinis predictorum: oia illa in festivitatibus sanctorum ordinis mi. (Quis sint in maioru numero / qd festa predictorum) coessa sint et esse intel ligantur. B. ffo. 228. conce. 533. Et ffo. 74. conce. 222.

De septē fratribz mino. **L**eo. 10. cocessit fratribz mino: et monialibus sancte Clare: vt in ecclesijs publice / ac soleniter officium de beatis martyribus Daniele / Agnelo / Sannio / Romulo / Leone / Nicolao / et Hugolino fratribus dicti ordinis mino, (qui pro christi nomine mortem subire libenter: et martyrij palam in sarracenorū partibus consequi meruerunt) in officio duplice maiori: in die determinanda a generali capitulo. Ac etiam in letanis et alijs diuinis officijs: prout de alijs sanctis per sedē apostolicā canonizatis memoria facere. Et qd similiter propriā legēdam eorum in choro cantare possint. B. ffo. 19. cōce. 60.

Pro monia. **C**IDEAD leo concessit monialibus sancte Clare sub cura et regimine fratrum obser. existēribus: qd festa beate Agnetis: et undecim milium virginum: lib. s. clare. perpetuis futuris tēporibus: sub ritu duplicitis maioris celebrare: libere et licite possint et valeant. B. ffo. 42. cōce. 134.

Pro sanctis quoquin honorē ecclēsie locorum suorum sunt dedicare: sub ritu duplicitis maiori voca. lo. fra. nis: etiam si scđm ordinariū essent de sc̄ simplici, o. ffo. 93. cōce. 284.

Frāciscus p̄ nōster seraphic⁹. Ḡnalis mīnister. fo. l.

Franciscus pater nōster seraphicus.

Regorius. ^{9.} ascripsit beatū Frāciscū catbalogo san
ctorum maxima cum solēnitate / ac p̄cepit
omnibus eccliarū p̄lati: vt quarto nonas octobris cele
brent & celebrandam denūciant populis eiusdem sancti festiū ¹ festiuitas.
tatem, b. fo. 19. Et fo. 22. conce. 2.

CDE AB gregorius dedit multas bullas / seu brevia in fauore stigmatum ²
beatissimi patris nostri Frācisci: que reperient infra in dictione Stigmata.
Stigmata.

Sixtus. ^{4.} edocēsſit indulgētias celebrati⁹ festū beati Frācisci: ac vo
luit q̄ sub ritu dupli celebret ab oībus. Et mādāquit bmoi se ³ Indulgētia.
stū sub p̄cepti vinculo obbūari: vt sup i dictiōe festiuitas, s. 8. lat⁹ positi⁹ est.
CDE AB concessit ut possit dici Lredo: in ocrāa festiuitatis sancti Frācisci. ⁴
et s. fo. 6. 4. Et fo. 6. 8. conce. 133. **C**vide supra in dictione Lredo declara
rationem bnius cōcessionis.

CDE AB sixtus cōcessit q̄ in die sancti Frācisci: & stigmatū eiusdem possint ⁵ Presatio.
fratres mino. dicere p̄priam presationē in missa. o. fo. 63. Et fo. 6. 7. conce. 110. Presatio.

CDE AB sixtus cōcessit q̄ in omnibus missis votiuis sancti Frācisci: di
catur propria presatio. o. fo. 102. conce. 4. 12. ⁶ Presatio.

CDE AB sixtus cōcessit aliqua in fauore habiti⁹ triū ordinū. s. Frācisci: put ⁷ Habit⁹ ordi.
inuenient infra in dictiōe habit⁹. Et i dictiōe Indul. ple. quo ad fratres. s. Collector.

CMulti ali⁹ summi p̄fices concesserunt magnas remissiones peccatorū: ⁸ Habit⁹.
morictibus & sepeliri se mādantibus in habitu sancti Frācisci: que etiā repe
rientur infra in dictione Indulgētiae quo ad seculares. 6.

CQuāplures etiā summi pontifices concesserunt multas & varias indul
gentias & peccatorū remissiones visitantibus ecclesiā sancti patris Frācisci: ac ⁹ Indulgētia.
etiam in illis sepeliri se mandantibus / aut in earum claustris et cem
eterijs: neconon porrigitibus manus adiutrices pro illarū edificatione / aut re
paratione: et similiter exhibētibus opera pietatis & charitatis fratribus mis
sionis filijsq̄ prefati sanctissimi patris. Que omnia distincte reperient infra in di
ctione Indulgētiae quo ad seculares. 1. et. 2. et. 3. et. 4.

CInluper nonnulla pertinentia ad Stigmata predicti seraphici patris: po
nuntur infra in dictione Stigmata. vide ibi.

Generalis minister.

Lemens. ^{4.} statuit: q̄ generalis minister statim postq̄ ele
ctus (scđm regulam et constitutiones ordinis) ¹ Elec.
fuerit: eo ipso verus eiusdem ordinis generalis minister effectus:
curā animarū fratrū ipsius ordinis plenā babeat & libere gerat.

Ac q̄ fratres predictos auctoritate aplica ligare / ac soluere: nec
non in codē ordine agere valeat: q̄ ipse minister & diffinitorcs caplī generalis:
iuxta cōstitutiones pdictas: ordinis & fratrib⁹ bni deūvidērunt expedire. Ipsiq̄
fratres bmoi ḡnali ministro: deuote ac humiliiter obediant. Et similiter volit
q̄ ḡnalis minister a p̄vincialib⁹ ministris & custodib⁹ bni regula & cōstitutio
nes ipsius ordinis: absolvi & amoueri possit. B. fo. 5. 6. et fo. 13. 9 conce. 30. 7.

CDE AB clemēs fecit alia cōcessionē cīreg electionē ḡnali ministri: q̄ posita ²
g. iii

Generalis minister:

- Electio. ¹ est supra in dictione Electio. §.3. vide etiā ibidē alias duas Nicolai. 4. §.5. et.6.
³ **Concilium** cōstancie statuit: q̄ generalis fratrū mi. possit & debeat couē declarationes & statuta sedis aplice & ordinis reducere: tollēdo quascūq; sup̄ fluitates: siue sint in reb⁹ mobilib⁹ vel immobilib⁹: quātū fieri poterit bono modo: habito semper cōsilio maiorum & discretorū sibi obedientiū. Ac eligendo (si opus fuerit) aliquas personas que ipsas superfluitates: auctoritate dicti concilij vendant/ cōmurent/ aut als in operibus conuentuum conuertant. B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236.
- Reformatio. ⁴ **Urbanus.** cōcessit generali ministro; posse dare de toto ordine suffra Vendere. quibuscūq; personis deuotis & b̄fis factorib⁹ ordinis nostri. b. fo. 261. cōce. 671.
- ⁵ **Eugenius.** ⁴ concessit: vt generalis possit tollere superflua a cōuentibus sibi subjectis: ac in alijs conuentibus reponere/ aut cōmutare. o. ffo. 261. conce. 676.
- ⁶ **CDE** illius eugenius districte precipiēdo mādauit puincialibus & alijs fratribus ordinis mi. regularis obseruari: quatenus generalib⁹ dicti ordinis p̄ tpe Appellatio. existēb⁹: appellariōne & cōtradictioē quibuslibet remortis: in oībus & linguis licitis & honestis/ regulā & statūrā/ ac ordinē ipsoꝝ obf. necnō officiū eius dē generaliū quomodolibet cōcernentibus: que dicti generaliē p̄ tpe duxerint ordināda/ seu illis iniūxerint/ aut mādauerint: bu militē parcant & intēdant: ac illa efficaciter studeant adimplere. b. fo. 47.
- ⁷ **Nicolaus.** ⁵ cōcessit generali ministro predico: q̄ oīs singulōs fra Exēpti ffrēs. stolicarum: preter regule & statutorū eiusdē ordinis formā: possit visitare/ corrī gere & punire. Non obstatibus quibuscūq; in contrarium facientibus: prout latius positum est supra in dictione Correctio fratrum. §.9.
- ⁸ **Dios.** ² concessit q̄ generalis ordinis mi. possit dare auctoritatem celebrazare. brādi per vñam horam ante aurorā: cōs quibus sibi videbitur apostolica auctoritate. o. ffo. 97. conce. 346.
- ⁹ **Sixtus.** ⁴ cōcessit facultatē generali fratrū mi. vt q̄tūcūq; viderit fratres de suspēsione suos/ vel aliquē ipsoꝝ abuti gratiis & facultatib⁹ aplice ab privilegiō eodē cōcessis: possit gratias & facultates hīmoi suspēdere/ ac suspensas tenere: particulariū donec cōsū latissimū pōtificeū: et ab ipso respōsum accipiat. b. fo. 56. Et ffo. Collector. 52. cōce. 58. Cōsider circa hoc aliam cōcessionem Leonis infra. §.vltimo.
- ¹⁰ **CDE** illius sextus concessit q̄ generalis fratrū Carmelitarū administrēt et exerceat ea q̄ ad suū officiū generaliū pertinet: reiecta quauis p̄fessioꝝ sui ordinis: & alioꝝ sibi rōne dicti officij subditoz appellatiōne: q̄ ab ei⁹ p̄ceptis/ monitiōnibus/ ordinatiōnibus & mādatis/ ac decretis/ regulari disciplina: quomodo liberti interponi cōtigerit. B. fo. 99. Et ffo. 182. conce. 446.
- ¹¹ **CDE** illius sextus fecit cōsimilem concessionem sicut immediate sup̄positā Appellatio. generali fratrū Augustinēsum in suo mari magno. B. fo. 251. cōce. 636.
- ¹² **Innocentius.** ⁸ concessit q̄ minister generalis possit benedicere Benedicere. corporalia: & similiter p̄ouinciales ministri. o. ffo. 98. conce. 354.
- ¹³ **CDE** illius innocentius cōcessit: q̄ generales et p̄ouinciales ministri possunt

dispensare cum fratribus suis: ut ad sacerdotium promoueantur in vigesimo dispensatione anno completo: hoc est cum attingentibus vigesimū tertium annum. o.
ffo. 99.conce. 356.

Circa hāc cōcessionē vide supra in dictione Dispensatio. §. 15. et ibi notata. Collector.

Alexander. 6. cōcessit generalis q̄ possit dispensare cū bīzochis vi 14
uentib⁹ in cōmunitate/ seu in cogregatione: q̄ si fecerūt Dispensatio.
votum religionis sancte Clare: q̄ remaneat ibi: si cōmode non possunt ingredi
monasteria. 8. Clare. o. ffo. 99.conce. 360. **C**Quo ad factā cōcessionem: vide Collector.
Supra in dictione Dispensatio. §. 19.

Tulius. 2. concessit generali fratribus Augustinēsum/ & fratribus sui 15
ordinis: motu p̄prio ac ex certa sc̄iētia/ 7 de plenitudine sic po
testatis: vt quecūq̄ instrumenta/ exemplaria/ seu trāsumpta suorum p̄uilegio
rum ostendantur firmata/ seu signata sigillo generalis predicti: candem om̄
nino vim habeāt: ac illis eadem fides abbibeatur: ac si plumbi signum/ vel si
gillum haberent. b. ffo. 267.conce. 698.

Leo. 10. confirmavit ac de nouo concessit immediate precedentem con- 16
cessionem Iulii secūdi. b. ffo. 123.conce. 559.

CD E H̄ leo concessit q̄ generalis minister possit etiam extra capitulū decla- 17
rare: que res debeat dici viles/ aut parui valoris: ad hoc vt intra & extra ordinem Declarare.
neū possint a fratribus dari: prout latius positum est supra in dictione Dare p̄auperias.
§. 2. Et habetur. B. ffo. 59.conce. 175.

CD E H̄ leo in bulla vniōnis statuit: q̄ ex tūc in perpetuū eligat minister 18
generalis totius ordinis mi. a ministris & custodib⁹ reformatis/ seu obseruati Electio,
bus eiusdē ordinis: qui sīl sit reformatus & pro reformato habitus a cōmuni-
tate fratrū reformatorū. Et q̄ bīmōi generalis habeat plenariā auctoritatē sup oēs
fratres mi. p̄ut ex regula ei cōperit. Ac q̄ ministeriatū officiū duret tñl p̄ se
nūm: nūl antea vniuersitati ministrorū p̄nicialium/ & custodum vīsum fuerit
debere depōni. Et q̄ dicto serēnio clāplo: sit absolutus ab officio: decernit ir-
ritum & inane quicquid in cotriarium factum fuerit: sicut magis late babetur
supra in dictione Electio. §. 9. et. 10. B. ffo. 29. cōce. 93. et. 94.

CD E H̄ leo statuit: q̄ minister generalis eligatur semel/ seu uno serēnio 19
ex fratribus cōfinitatis/ & alio serēnio ex vīramotanis &c. prout habetur vbi Electio,
supra in dictione Electio. §. 10. B. ffo. 29.conce. 95.

CD E H̄ leo ordinavit: q̄ primus minister generalis ex obseruātibus ele- 20
ctus Rome tēpore eiusdem Leonis: non obstante illius assumptione ad cardinālē
nālatum: haberet officiū generaliarū vīs ad primum sequēs caplū generale
in festo penthecostes anno sequenti celebrandum. B. ffo. 34.conce. 117.

CD E H̄ leo annullavit electionem generalis magistri fratrum mi. cōuenit 21
tua iūni. sacram sub nomine ministri generalis. B. ffo. 33.conce. 116.

CD E H̄ leo concessit q̄ generalis minister possit visitare: et corrigerē mo-
males/ seu sorores quascūq̄: que per provinciales/ vel visitatores solite sunt
visitari: precipiens monialibus et sororibus bīmōi in virtute sancte obedien-
tie/ ac sub excommunicationis late sentēcie pena: quā tenuis prefato generali pro
tpe existēti humiliiter obediāt: t̄ ipsum ad visitationis officiū admittāt: seq̄: et
earū domos/ ac monasteria & loca visitari in capite & in membris: & corrigi/ ac
puniri libere permittant. B. ffo. 34.conce. 118.

Electio.

De visitatio-
ne monialū
Excommunicatio.

Gloria in excelsis dco.

Guardianus.

23

CIDEA leo concessit generali fratrum mihi, ut in suo capitulo generali de consensu eiusdem capituli, vel maioris partis declarare possit et valeat: utrum ab vsu alicuius coeceptionis viue vocis oraculo facte abstineri debeat. Postquam quidem declarationem: tam fratres, quam moniales sue obedientie: ac si coeceptione huiusmodi per sanctitatem suam suspicfa, vel revocata fuisset: concessionem easdem imposterum non vrantur. o. fffo. 94. conce. 29. 6.

Gloria in excelsis deo.

Dracula.

Alexander. 4. concessit fratribus vniuersis ordinis mihi, quas de spiritu sancto aut de beata virginie Maria dixerint: possint dicere hymnum angelicum. l. Gloria in excelsis deo. Ac quod sicut possint dicere prosas, seu sequentias. b. fo. 23. Et fo. 25. conce. 14.

Collector.

Sixtus. 4. concessit fratribus mino, de obseruantia: ut possint dicere in omnibus missis votiis Gloria in excelsis deo. o. fo. 69. conce. 14. 3. Et fffo. 100. conce. 38. 9.

Caduertendum est quod licet supra dicatur in omnibus: non potest hoc esse intelligendum posse in illis missis: que in suis propriis diebus carerent illa: ut in missis dominicarum aduentus et septuagesime et consumilium.

Collector.

Leо. 10. ad instantiam curasdā boni patris: qui ignorabat superscriptas concessiones generales: concessit fratres predicos posse dicere Gloria in excelsis deo in missis votiis: quando vocantur ad loca vbi requiescent corpora sanctorum ad celebrandum: vel vbi habetur de illis celebris memoria: sicut Janue de sancto Joanne baptista: et in provincia s. lodouici/ sancte marie Magdalene. o. fffo. 92. conce. 26. 6.

Caduertat qui hec legerit: quod hec ultima concessio stricta non derogat in aliquo precedentibus magis amplius: quia pontifex concessit conformiter ad relationem petentis: qui ut supra dictum est ignorabat concessiones latiores ante fastas: aliter enim non est credibile quod sic petisset.

Guardianus.

Absolutio.

Lemens. 4. concessit sive statuit: ut guardiani qui secundum statuta ordinis fratrum mino, aliter quam per electionem instituntur: post ipsam institutionem seu pulsione de ipsis sacra: cura aiam fratrum sibi subditorum habeant: ipsosque ligare ac solvere possint: utrora ipsi ordinis instituta. B. fo. 56. Et fo. 139. 2c. 30. 9.

Habitus fratrum.

Sixtus. 4. fecit consumile coeceptionem priorib[us] concordialib[us] fratrum ordinis Carmeli, ut habet in suo mari magno. B. fo. 152. eoce. 44. 6.

CIDEA sicut statuit quod habitus fratrum mino, non possit dari his qui cum eo se elegerint sepeliri nisi per guardianos dieti ordinis, vel eorum superiores. B. fo. 149. conce. 364. **C**esta concessio habetur latius infra in dictione Habitus fratrum. §. 8. Vide ibi.

Privilegia.

Tulius. 2. concessit quod omnia priuilegia et indulta apostolica concessa fratrum predicatorum que spectant ad prioras conuentus et tales dicti ordinis: pertineant etiam ad guardianos conuentuum ordinis minorum. B. fffo. 73. conce. 22. 2.

CQuo ad prefatā concessionē est notandū: q̄ auctoritas priorū cōuentuum orū Collector, dñis predicatorū est valde magna: nā vt patet in mari magno pdicti ordinis/ et alīs coꝝ priuilegijs: semper parificantur priores cōuentuum prioribus prouincialib⁹: quo ad suos subditos: quod nūq̄ aut raro reperitur in priuilegijs fratrū mi. in guardianis ⁊ prouincialibus. Attamen virtute suprascripte con cessionis poterit guardiani vñlōibus cōcessis p̄iorib⁹ fratruꝝ predicatorū: salte inquantuꝝ nō fuerit eis restrictuꝝ per superiorēs. Et circa huiusmodi auctorita tem: vide supra in dictioꝝ Absolutioꝝ ordinaria quo ad fratres: post, §. 6. Et in eadem dictione prope finē vbi dicitur. Tertiū dubiū est. Vide etiā supra in di ctione Apostate post, §. 7. et, 8. et, 10. Et in dictione Novitius, §. 15.

Leō^{10.} concessit: q̄ omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi: possint in tia stare determinationi sui guardiani: vel cuiuscunq; alterius prelati, o. ffo. **Scrupula.** **5** **D**eclare. **93. conce. 287.**

Circa suprascriptam concessionē est aduertendū q̄ in ipsa non conceditur Collector, aliqua auctoritas noua prelatis ut valcane determinare ad libitū suū: sed so lūm prouidetur serenitati conscientiarum subditorum.

CDe duratioꝝ autē officiū guardiani: vide ifra i dictioꝝ **Officia ordinis.** §. 4.

Gradus scolastici.

Martinus^{1.} p̄cepit in virtute sancte obedientie vniuer t doctoribus studioꝝ: ac vniuersitatib⁹ exōdēm vñscuncis cons sistētib⁹: ne fratribus mi. seu alicui coꝝ gradum ⁊ honorem: ac insignia magisterij conferre presumant: nisi cursum per cōstitu tiones apicas: ⁊ ordinis prefati instituta perfecerint: et alias ad dictū gradu obtinendū idonei existant. Et decreuit ac statuit q̄ quilibet ex magistris aut doctoribus qui alias (q̄ vt predictū est) gradum ⁊ insignia alicui fratribus pre dictorum impēdere presumpserit: gradu ⁊ honore magisterij careat: arcis a leturis ⁊ alijs acribus ⁊ gratijs magistralib⁹: ipso facio sicut perpetuo priuatus et ad eadem de cetero inhabilis existat. Voluit insuper q̄ eisdem penis subiectus sit: quicunq; qui preter rigorem huiusmodi: gradu m ⁊ insignia predicta suscipere presumpserit. b. ffo. 35. conce. 40.

Martinus ordinavit q̄ si aliqui ex fratribus predictis bachelariatum pro huiusmodi gradu magisterij assequendo: cōtra cōstitutiones apostolicas ⁊ instituta predicta fuerint adepti: ⁊ illius pretextu libros scientia rum publice ⁊ actualiter legant: a lectura huiusmodi (sub pena supradictis) penitus ⁊ omnino cessent: alias ab eorum superioribus penis grauioribus/ per censuram ecclesiasticam arceantur. b. ffo. 35. conce. 40.

Martinus statuit ⁊ decreuit: q̄ quicunq; fratres ordinis mi. promoti fuerint ad magisterij gradu in theologia extra vniuersitates (ab ipso or dine per generalia capla) ad hoc specialiter electas: ⁊ absq; eo q̄ ante perse cerint debitos cursus suos: ac scientias legerint in vniuersitatibus approbatis: ⁊ actus legitimos ⁊ cetera exercitia scolastica fecerint: prout legere ⁊ face re tenentur de cōsuetudine/ vel de iure in bmo rite magistrati scientia: min⁹ magisterij usq; de cetero gaudere possint beneficijs/officijs/ honorijs/ gratijs/ priuile

Gradus scolaſtici. **Habitus fratru et monialium.**

g̃e/excep̃tionib⁹ ⁊ indulg̃c̃t̃is/tā in dicto ordine q̃ extra: magisterio in theologia (apostolica vel alia quavis auctoritate) cōcessis: ⁊ quibus magistri bus iū in modi vti ⁊ gaudere cōsueuerunt. Et insuper statuit q̃ predicti promoti nō seruat̃ modis debitis: nō habeātur nec reputētur pro magistris in theologia nec se pro talibus gerere ⁊ nominare presumat̃. Ac etiā mandauit g̃iali ⁊ p̃ eo uincialib⁹ ministris/custodibus ⁊ guardianis ⁊ coꝝ vices geritib⁹: ac generalibus ⁊ prouincialibus capitulis: ⁊ officialibus quibuscūq; predicti ordinis sub pena excommunicationis: quatenus has litteras (quātum vnuinq; concernunt) obseruent ⁊ faciant in uiuolabili obseruari: non obstantib⁹ quibuscūq; in contrarium facientibus, b. ffo. 39. conce. 43.

Eugenius. 4. predictas litteras Martini, s. quo ad p̃imotis possip̃ litteraz datā: voluit in uiuolabili obseruari: et eas auctoritate apostolica confirmavit inserendo illas de verbo ad verbū in suis litteris, b. ffo. 39. conce. 43.

Innocentius. 8. statuit q̃ nullus frater ordinis predicator̃ refor-
mat̃or/ seu de obseruaria prouincie/ aut cōgrega-
tione hispanic: magisterij/ vel alii quicq; gradū in sacra theologia (nisi ad
particularis illū per caplū dicte cōgregationis expositus fuerit) assumere quoquomodo pre-
sumat. Et q̃ si qui alter p̃imoti fuerint: pro nō promotis habeātur: ⁊ ad huius
modi gradus inhabiles sint ⁊ esse censeantur, b. ffo. 75. conce. 194.

EDH Innocenti⁹ cōcessit fratribus ordinis predicator̃: vt q̃ propter
magnas expensas que in suscipiendo gradibus in vniuersitate Salmantina
sunt: fratres predice cōgregationis: gradus būiū in modi ibidem suscipere cō-
mode non possunt: q̃ regens ⁊ in eius absentia prior domus sancti Stephan⁹
in Salmantina dicte cōgregationis: possint conferre quoscunq; gradus fra-
tribus eiusdem cōgregationis/ per candem cōgregationem expositis ⁊ ad-
missis per capitulum/ vel magistrum generalem dicti ordinis: dūmodo sic gra-
duandi peregerint cursus suos, b. ffo. 75. conce. 194.

Habitus fratrum et monialium.

Regorius. 9. prohibuit ne sub habitu fratru mi. liceat
alicui extra obediētā euagari. Et q̃ si q̃ for-
re presumpserint: liceat generali ⁊ prouinciali būiū ministris ⁊ cu-
stodibus: in fratres ipsos: donec resipuerint: censuram cœles-
ticas exercere. B. ffo. 201. conce. 494.

EDH Gregorius precepit ecclasiꝝ prelatis: quatenus mulieres deſe-
rentes habitu sancte Clare: ⁊ cum illo per ciuitates discurrentes (cum requi-
siti super hoc fuerint) in omnione premissa: compellant per censuras ecclasiꝝ
sticas ad dimittendum būiū in modi habitum, b. ffo. 21. Et, ffo. 13. conce. 7.

Caduerte q̃ idem iudicium est habendum de deferentib⁹ habitu tertiaria
rum ratione communicationis priuslegiorum.

Prohibitio. 3. **Innocentius.** 4. prohibuit vt null⁹ q̃ nō sit de religione fratru mi.
habitu dictoz fratru: aut ita cōsimile q̃ pp̃ter cū fra-
ter mino: credi possit: deferrre presumat: absq; mādato speciali ſedis ap̃ ostoliz-
ce. Et mādauit ecclasiꝝ prelatis: quatenus singuli coꝝ in suis ciuitatibus et
diocesibus illos qui prefatū habitu vel ei cōsimile deferrre presumperint: ad

Apostate,

**De habitu
s. clare.**

Collector.

Habitus fratrum et monialium.

50. lxxij.

deponendum ipsum/cum a fratribus predictis fuerint requisiti (monitione premisa) eos compellant. B. fo. 19. Et. ffo. 103. conce. 216.

Clementis 4. inhibuit: ut nullus siue religiosus siue secularis habitus minor credi possit: deferre valeat absconsuato speciali sedis apostolice. Et ut dicta inhibitio maiorem consequatur effectum: statuit ut non qui habitu predictum/ vel sibi consimile deferre presumpserint: ad deponendum ipsum per diocesas nos locorum cum requisiti fuerint (monitione premisa) per censuram ecclesiasticaem (appellatione postposita) compellantur. B. fo. 58. Et. ffo. 141. conce. 333.

Clementis 4. multi alii summi pontifices successores eius concesserunt plures indulgentias morientibus et sepultis cum habitu fratrum nisi ac etiam Indulgentie osculatibus habitu ordinis: prout habetur infra in dictione Indulgentie quod ad seculares ratione habent. 6. Ac similiter alie indulgentie priuates solu ad fratres ratione homini habent: habent in dictione Indulgentie plenarie quoad fratres. i. §. 3.

Sixtus 4. decrevit ut illi qui ordinauerint quod eorum corpora cum habitu ex illoz corpore delatione ad alia loca ordinis et fratribus predictis iniurie inrogentur: tales apud fratres homines esse sepeliendos: etiam si alibi sua elegissent sepulturam: nisi fiat de licentia et assensu fratrum dominus loci in quo tales decesserint. B. fo. 60. Et. ffo. 144. con. 350.

Clementis 5. circa hoc vide infra. 6. vltimo decretum Leonis in concilio Lateranensi Collector.

Clementis 6. Sixtus fecit consimilem concessionem fratribus carmelitum per eadem verba: addendo quod contradicentes sint excommunicati. B. ffo. 182. con. 444.

7 Pro carmine litania.

Clementis 7. Sixtus in bulla Aurea statuit quod habent fratrum nisi vel predicatorum: non possit dari his qui cum eo elegerit sepeliri: nisi per guardianum dominus ordinis nisi aut per priorum dominus ordinis predicatorum loci in quo tales decedere contigerit: vel per superiorum predicatorum dictorum ordinum: aut cui illi duxerint committee et non per aliquamvis auctoritatem vel prelatione fungente exhiberi debere. Et voluit quod predictum habitu recipientibus declarare teneantur predicti predicatori qui apud eorum ordinum ecclesias debent sepeliri quorum habitum suscipiunt. Ac etiam statuit quod illorum sic indutorum cadavera discoperta: nullo pallio vel tegumento super imposito cum habitu huiusmodi ad sepulturam deferri possint: non obstante ordinariorum locorum (etiam sub censuris) prohibitio: ne: et ordinatione qualibet in contrarium edita. B. fo. 65. Et. ffo. 149. cōd. 64.

8 Pro predicatione toribus et misericordiis.

Herader 6. cocessit ut generalis fratrum nisi per seintipim: et provincia fratribus predicti ordinis quos incorrigibilis repererint: ratiōne mēdria putrida: habitu sui ordinis expoliare/ et a se ejercere. Ac etiam possint contra quoscumque eis forsitan auxiliū cōsilium/ vel fauorē/ publice/ vel occulte: direcere/ vel indirecte: aut quousquisquis colorē: superdicti habitus delatione prestat: etiam cuiususcumq; dignitatis/ gradus/ ordinis/ vel conditionis existant: per censuras ecclesiasticas et alia iuris remedia (appellatione postposita) procedere. b. ffo. 56. cōd. 65.

9 De electione incorrigibiliū ab ordine.

Leo 10. in concilio Lateranensi statuit: quod volentes sepeliri in habitu fratrum: si non sunt posse in claustro/ seu in eorum dominibus degentes: sed in propria dominibus habitantes: in eorum ultima voluntate sepulturam sibi alibi in Sepulture, bere eligere possint. B. ffo. 26. conce. 77.

Thereditas et heredes.

Hereditas et heredes.

Pro fratribus mino, et p̄dicatorib⁹. **V**emens. 4. concessit q̄ fratres ordinis predicatorum et mis-
bus in quibus succederet in seculo existentes; ac bonorum ipsorum
possessionē apprehendere: et vendere libere bona ipsa: eorumq̄
premium in utilitatē suā conuertere: prout prelatis dictorum ordinu-
melius usum fuerit expedire. B. fo. 64. Et. ffo. 14 7. conce. 35 7.

Collector. **E**duerte q̄ bñoi concessio seu relaxatio nō babet locū in fratribus mi, obser-
servantibus: ut in sequentibus. §. apparet: presertim in. §. 2. et. 4.

Paupertas. **A**lemens. 5. in declaratione Exiui de paradiso super regulā fratrum
mi, declarauit q̄ bñoi fr̄es nullaten⁹ sunt capaces succel-
sionum hereditatū. Ac etiam q̄ nō licet eisdē fratribus: valorem heredita-
tum talium: vel tantam eaz partem: quasi sub modo et forma legati dimitti si-
bi facere (q̄ presumi possit hoc in fraudē fieri) vel sic dimissa recipere: quin po-
tius ista sic fieri ab ipsis fratribus simpliciter prohibuit. B. fo. 14. in tracta-
z. Et. ffo. 15. tractatu. 2.

Pro hætuua libis fratribus mino. **S**ixtus. 4. concessit fratribus mi, q̄ hereditates que eisdē fratribus
(si in seculo forent) ab intestato deferentur: deferantur ecclesie
romane: que ipso fr̄atum (quo ad hoc) locum tenet. Et q̄ ipsa ecclesia ro-
mana quo ad hereditates et bona que ordinē predictum ingredientes: sub cō-
ditione mortis eoz sine filiis restituere grauati sunt: filioꝝ locum teneat: sicut
tenet monasteria propriā habet in eo: si tales fratres grauati illum ingressi
forent. Ac concessit vt predicta petere possit sindicus romane ecclesie prefato
ordini deputatus. B. fo. 63. Et. ffo. 14 6. conce. 35 6.

Collector. **E**duerte hic q̄ bñoi concessio non est intelligenda de fratribus mi, obser. vt
inferius ab codem Sixto: et ab alijs summis pontificib⁹ declaratur.

Pro obser. **A**DEAH Sixtus postea declarauit se fecisse predictā cōcessiōnē gñalē ad
imporūnā nōnullorū instatiā. Ac ex certa sc̄iētia decreuit et declarauit: sic mē-
nitib⁹ fratris et iurētōnis fuisse et esse: vt predicte sue littere et alie similes circa successio-
bus minori. nem hereditatē bñoi: ad fratres de obseruātia nullaten⁹ extendantur: nec cis-
aut illoꝝ alicui: in iudicio vel extra quoquomodo suffragentur: nec aliquam
vīm habeat. Et insuper mādavit pdictis fratrib⁹ de obseruātia in virtute san-
Paupertas etc obediēt: ne quis eoz cōcessione bñoi vti velle presumat quouis pretextu
vel colore: quinimo in puritate sue regule (sicut eos dēcer) permaneant: per in-
de ac si littere predicte nunq̄ emanassent. B. fo. 22. Et. ffo. 10 6. conce. 22 8.

Pro fratribus. **A**lexander. 6. decreuit q̄ null⁹ professor ordinis mi. de obseruātia:
bns obseruātia. possit succedere parētibus/propinquis/vel affinibus suis quouis modo: nec
trāseuntibus aliquo idulō pdicris fratrib⁹ cōuetualib⁹ ad hoc p̄cesso: gaudere valeat. Nec
ad cōuentia etiā cōuentus alijs occasione fratris sic egrediētis: ius aliquod in hereditate
les fr̄es mi.

Collector. 6. **A**DEAH Alexander iterū decreuit et pbibuit sup̄dicta. s. ne fratres obser-
trāentes ad cōuetuales: succedere ppinqs valcantvlo mō: prout habet sub
autētico ad litterā sicut in cōcessiōne imediatē sup̄posita. B. fo. 136. cō. 302.

Circa prefatam materiā hereditatē: est aduertendū et notandū: q̄ licet fra-
tres minores nō sint capaces hereditatē et relictorum in testamētis: vt patet
in clementina Exiui de paradiso. §. Eum igitur de verbo, signi, et p̄ Bar. in. l.

Ne quicquam, §. si, ff. de offi. procon. Et in l. i. colū. 4. de lega. primo. Attamē
eis consultetur duplici remedio sūm doctores; prout infra explicatur.
C primo enim eis cōsulitur iudicis officio. Potest nāq̄ iudex ex suo mero of p̄sum rē
ficio (nemine etiā ad hoc agēte) cōpellere heredē vel illum qui ad hoc tenet medium.
ex testamēto/vel alias: quatenus relicta monasterio/vel fratribus mino, ad/
implete & exsoluat. Hoc tenet speculator in titulo de instru. edi. §. Nunc vero
aliqua. Et Barro. in dicta. l. Ne quicq̄. Et Joan. and. in. c. Si heredes: extra
de testa. Et est videndus ad hoc Baldus in. l. Nulli. L. de episcopis & clericis.
C Sed circa hoc querendum viderur: que potuit esse ratio istius decisionis:
et unde potuit hoc venire. Respondeo: q̄ duplex estratio huius. **P**rima q̄
interest rei publice: ne sua quis re male vtatur. vt in. §. Sed hoc tēpore. insti.
De bīs qui sunt sui vel alieni iuris. Et ratio etiam istius rationis est: t colligi
tur a fortiori. Nam si cōmodum rei priuatae prouidetur: vt in. l. Si quis. L. de
bonis prescrip. fortius circa volūtates defunctor̄ prouidendū est. De quo per
Andream barba. in rubrica. De testa. colū. 25. Et per glo. in. l. Julianus. ff. de
actio. emp. Et arguit bene in hoc casu Barba. in. c. Tua nobis. colū. 26. extra
de testa. Facit etiā q̄ anima cunctis rebus p̄ferenda est. l. Sācimus. L. de sa/
crofan. eccl. Et autētica. M. hulot magis. tc. Numerosa est ad hoc iuriū silua.
C secunda ratio est: q̄ si ita cautū no esset: accideret nōnumq̄ q̄ pium propo
situm defunctor̄: improba fraudantium caliditate cellaretur: vt dicit ille tex
tus notabilis in dicta. l. Nulli. L. de episcopis & clericis. Et q̄ magna est pie
tas volūtatem illius adimpleri: qui nec se iuware/ nec iam loqui potest. Quia
proper voluntati defunctor̄ ita consultū iri oportet. Et bec quo ad primū
remedium quo fratribus mino. et alijs pauperibus non valentibus agere in
iudicio: subuentu in est officio iudicis.
C Deinde autē dicunt doctores: q̄ alterum remedium quo dictis fratrib⁹ con
sulitur: est illud quod sequitur. Quia ciuilib⁹ de populo cōpetit actio: & qui/
libet de populo potest agere vt legata & relicta ad pias causas: pura monaste
rio/hospitali/fratribus/pauperibus/ et similibus adimpleantur per illū qui
grauiatus est a testatore: vel alias ad hoc tenetur. Iura sunt de hoc bona: tex
tus in autētica. De ecclesiasti. n. §. Si autē collatiō. §. Et tenet Ludouicus
roman⁹ in autētica. Simile. L. ad legē falci. Et fuit originale dictū Angeli de
perusion dicto. §. Sin autem. Fra etiā tenet Bar. in dicta. l. Ne quicquā: qui
allegat. l. Hereditas. ff. de pe. here. Et. l. Quintus. de annuis legatis. Et est de
hoc casus formalis & in individuo in dicta. l. Nulli. L. de epis. & cle. in fine. Et
facit ad hoc dictum Barba. in. c. Nos quidem: colū. 16. De testa.
C Predicta fuerunt praticata in ciuitate Barbastri regni Aragonie: vbi ab
uniuersitate eiusdē ciuitatis fuit constitutus procurator/ seu sindicus ad agen
dum pro legatis relicta monasterio beati Francisci: anno a nativitate domi
ni. 1521. quo tempore erat adiuvatus dicti monasterij quidā insignis viri usq̄
iuris doctor nomine Leonardus de sancto Angelo: qui suprascripta funda
vit et exequi fecit.
C Ex supradictis infertur: q̄ grauiter errant prefati fratres procurantes q̄ Collector.
eis vel suis eccl. suis/ aut coenitibus relicta in testamēto: pertantur in iudicio
per sindicū deputatum a sedē apostolica: vtendo cōcessionebus relativis. Mota.
et destrictiis perfectionis voti paupertatis in sua regula promissi: presertim

Heresis et hereticus. Ieiunium.

cum facilius possint obtinere buiusmodi relata in testamētis; medio alicuius deuori iudicis qui in hoc potest prouidere ex suo officio: ut supra probatum est: aut vīdo altero remedio, s. q aduocatus fratrū / vel alius amicus spiritualis perat predicta in iudicio: non tamen ut sindicus: sed sicut vñus de populo; cū etiam hoc fieri possit: sicut supradictum est.

Heresis et hereticus.

Regorius. 9. concessit fratribus mi. profiscientibus in scisma / vel heresim / a christiani nominis confessione recesserunt: inter sarracenos habitantes / absoluere possint / ac reconciliare per gratiam penitentie salutaris: si ad obedientiā ecclesie romanae / in humilitatis spiritu voluerint redire. b. ffo. 22. conce. 4.

1. **Pro terris i fidelium.** Absolutio. 2. **Gregorius** cōcessit prefatis fratribus eundibus ad terras infidei / liuin: vt eos qui quomodo liberata fide vel unitate romane ecclie discresserūt: fidelium. si redire voluerint & satis facere pro cōmissis: valeat reconciliare / et ab anathēta maris vinculo (quo tenentur) absoluere. b. ffo. 257. conce. 641.

3. **Absolutio** **Herander.** 6. concessit oibus & singulis prelatis ordinis mi. de obser. (s. generalibus / provincialibus & custodibus) ple quo ad fces narie facultatem & auctoritatem: vt quoscumq; subditos suos (fratres videlicet. relapsos. cet & moniales sancte Clare / ac vtriusq; sexus tertiarios) inuenierit in aliquo heresim vel apostasie criminis lapsos / ac etiam relapsos: possint eos absolves re: & cum eis disp̄ciare: prout magis late possum est hoc lupia in dictione. Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 14. o. fo. 65. Et. ffo. 70. conce. 164.

Collector. **E** Reliqua attinentia ad bmoi materialia: presertim circa inquisidores huius criminis: vide infra in dictione Inquisidores heretice prauitatis.

Ieiunium.

Eugenius. 4. concessit vt congregatio generalis fratrū et ordinandi in quibus locis & provinciis fratres debeant ieiuniū: ieiunia regula in cibis quadragesimalibus obseruare: & in quibus debeant patrum consuetudines ieiunari / vel aliter se babere.

B. ffo. 112. conce. 242.

2. **Gregorius** ordinavit q; moniales sancte clare / ac tertij ordinis monia sancti Francisci: & aliorū ordinū so:ores (s. sub obediētia predictorū fratrū ex libris. s. clare stentes) solummodo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mi. regulā et tertiaris. obseruantes obligati sunt: & eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tempore: exceptis debilibus & infirmis. b. fo. 46. Et. ffo. 42. conce. 47.

3. **Gregorius** declarauit: q; artifices laboriosas artes exerceentes: & seculares rustici / sive diuines sive pauperes: non tenentur ieiunare sub precepto cibis laboris peccati mortalitatis. Et q; absolvi possunt / & induci ad elemosinas / & alia bona corporibus. facienda. o. fo. 61. Et. ffo. 64. conce. 82. Et. ffo. 101. conce. 396.

Collector. **E**duerte q; hoc principiū intelligendum est de rusticis laboratoribus qui

4. **Pro istius** Sicutus. 4. cōcessit q; fratres mi. nō potētes ieiunare bono modo pro fratribus.

Impetrare fratras apostlicas. Incorregibiles. fo. lvi.

pter infirmitatem vel debilitatem; non teneantur, o. fo. 62. Et. ffo. 66, conce.
99. Et. ffo. 100. conce. 284.

Leo¹⁰, cōcessit q̄ iratres mī, obseruātes itinerātes; possint trāsserre ie
iūnum dici itinerationis in alium die m. o. ffo. 93, conce. 286. **P**ro itinerā-
Cōdēdō Leo cōcessit q̄ fratres mī, maxime p̄dicatores actu p̄dicātes; pos tib⁹ fratrib⁹
sunt sine scrupulo; t̄ seruato ieiunio anticipare/ seu retardare (iuxta suā colōla
noncū) horas confectionis/ t̄ scrotine colationis, o. ffo. 93, conce. 282. **P**ro fratrib⁹
bus p̄dicati-
bus.

Impetrare litteras apostolicas.

Aulus², statuit q̄ nullus fratrū mī, impetrare uec recipere
re valeat aliquē locum seu domum; etiam quārū
cūq̄ litteraz apostolicaz obtētu: nisi de licētia gñalis vel prouis
cialis illi⁹ prouincie i qua locus seu dominus ipsa cōsistit: nisi bis licētia.
ris fuerit specialiter derogatū. B. fo. 10, Et. ffo. 94, conce. 203,
Sixtus⁴, districte inbibuit fratribus mī, ne impetrēt a protectore or-
dinis aliquas litteras vel aliquid aliud: vltra q̄ sua facultas p̄tectoress
in regula predictorum fratrum cōcessa se extendit: nec etiam taliter ab alijs dinis,
impetratis vtantur. Et voluit q̄ qui contrariū fecerint: puniantur illis penit
quibus essent p̄o grauibus culpis (sūm statuta dicti ordinis) puniendi. Ac q̄
tales sūn nibilominus priuati actibus legitimis: t̄ a suis (si que habet) suspe
si officijs ipso facto. B. fo. 53, Et. ffo. 137, conce. 303,
Cualiter nequānt predicti fratres impetrare aliquod indultum apostoli Collector,
cum: presertim exemptionem: sine licētia suorum superiorum: vide supra in
dictione Exempti fratres, §. 8, et. 9.

Incarcerare.

Cualiter possunt et debeant fratres minores delinquētes incarcērari: vñ Collector,
de supra in dictione Correctio.

Incorregibiles fratres.

Inocentius⁴, prohibuit districte: ne fratres mino-
stri ab ordine pro suis culpis t̄ demeritis expellere cōtingerit: p̄e electis ab
sumant predicare/ seu cōfessiones audire/ vel docere: nisi (de licē-
tia sedis apostolice aut predictorum ministrop) ad alii transierint
ordinem: prout latius positiū est supra in dictione Eiūcere seu expellere ab or-
dine, §. 1. Et habetur. B. fo. 36, Et. ffo. 120, conce. 261.

Hlerander⁶, cōcessit facultatē generalibus t̄ provincialibus or-
dinis mī, vt possint fratres incorregibiles habitu ordi-
nis expoliare: t̄ ab ordine eūcere: prout habet sup i dictiōe habit⁹ fratrū, §. 9.

Indulgentie.

Clara materiam indulgentiarum ordinis minorum: et alijs ordinibus men Collector,
dicantium concessarum: sic proceditur. Primo enim ponuntur indulgentie
tā plenarie q̄ alie que solū atrinent ad personas fratrum minorum: necnon
ad alias personas que corundem p̄ivilegijs vniuersaliter gaudere possunt,

Indulgentie plenarie quoad fratres.

Deinde subiunguntur alie que pertinent ad seculares deuotos ordinis: tam ecclias eorum frarum visitantes: & aliqua alia respectu ipsorum fratrum et suorum monasteriorum facientes: ac etiam multe alie indulgentie prout infra patebit.

Indulgentie quoad fratres.

Collector.

Circa indulgentias pertinentes solum ad fratres: sic proceditur: qd primo ponuntur omnes plenarie. Secundo adduntur alie indulgentie non plenarie. Tertio superadduntur indulgentie stationum yrbis Rome: ac hierusalem et sancti Jacobi.

Indulgentie plenarie quoad fratres

Pro articulo mortis,

Artinus. s. Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Lalixtus. 3. Pius. mino. de observatione indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et qd si occurrit casus qd non possint confessorem eligere / seu habere: tunc etiam consequantur predictam indulgentiam: si sunt in statu gratiae. b. ffo. 71. conce. 185.

Pro receptione habitus

Sixtus concessit: qd in receptione habitus cuiuslibet trium ordinum sancti Francisci / sit indulgentia plenaria recipienti: t similiter in die obituatione habitus.

Pro festis dominice nre. Ex puite. auctoritate gustinensis.

Sixtus concessit vere penitentibus et confessis visitantibus ecclesiam Sancte Marie de populo yrbis Rome: in festiuitatibus precipuis domine nostre. s. Conceptionis. Nativitatis. Purificationis. Annunciationis. Visitacionis et Assumptionis / a primis vesperis usq; ad secundas vespertas plenariam omnium peccatorum remissionem et veniam. B. ffo. 77. conce. 233.

Collector.

Caducatione gaudere possunt fratres: ratione generalis concessionis indulgentiarum yrbis Rome: nechon et alterius specialis concessionis que batetur hic infra. s. vltimo.

Pro sabbato quadrage

Sixtus concessit omnibus vere penitentibus et confessis qui predictam ecclesiam Sancte Marie de Populo visitauerint qualibet die sabbati singularium hebdomadarum quadragesime omnium peccatorum suorum remissionem et veniam. B. ffo. 78. conce. 234.

Collector.

Caducendum qd buiusmodi concessione possunt etiam gaudere fratres extra yrbem Romanam: propter generali concessionem indulgentiarum predictae yrbis cis plemisime factam. Non tamen poterunt gaudere buiusmodi indulgentias personae seculares que visitauerint ecclias buiusmodi fratrum extra dictam yrbem: prout aliqui fratres asserere nissi sunt. Quapropter Leo 10. fecit super hoc quandam declarationem et concessionem: que ponitur infra. s. vltimo.

Collectare.

Innocentius. s. concessit ut fratres mino. sacerdotes celebrantes in diebus dominicis: et solenitatibus dñi: et beatce Marie: et sanctorum nostri ordinis: habeant indulgentiam plenariam: et fratres laici quando communicant. o. ffo. 69. conce. 148. Et. ffo. 99. conce. 361.

Communicare.

Innocentius concessit ut moniales communicantes habeant in-

Tulius. ^{2.}cōcessit q̄ fratres mi. obseruātes: tories quoties coronā vir*7*
ster (p̄mittēdo ante quilibet decē Ave maria; t̄ octo Pater no^r De corona
crentur indulgentiā plenariam; addēdo tamē vnum Ave maria pro ipso dñō
papa. o. fffo, 92. conce, 273. Vide infra, §. 11.

CDE **H** iulius cōcessit q̄ predicti fratres: dicēdo coronā saluatoris nostri 8
Iesu Christi q̄ p̄tinet, 33. Pater noster: t̄ totidē Ave maria: in memorā anno^r De corona
rū vite christi: lucentur cōsimilem indulgētiā plenariā: sicut pro corona beate dñi nostri.
virginis. o. fffo, 92. cōce, 274. Vide circa hoc infra, §. 11.

Leo. ^{10.}concessit q̄ sōores sancte Clare: t̄ tertii ordinis de penitētia nū^d
cupate in cōgregatione cōmorantes: t̄ sub cura fratrum minorum Pro monia
obser. viuentes: tories quoties coronam virginis Marie dixerint: lucentur libus.
plenariam indulgentiam, o. fffo, 92. conce, 272. **D**e buiusmodi coronis po^r De corona
natur infra alia concessio melior. §. 11.

CDE **H** leo concessit supradictis monialibus: vt quoties sacrā sumūt cō¹⁰
munionem: ea die plenariā indulgētiā cōsequantur. B. fffo, 42. conce, 133. Promotio.
CDE **H** leo cōcessit sororibus/ seu ancillis ordinis beate Marie: vt dicēs 11
do coronas dñi Iesu: t̄ beate Marie virginis: cōsequantur plenariā indulgētiā pro monia
gentiā suor̄ peccator̄. Et declarauit: q̄ hoc idem (licet forte minus clare) con^r libus
cesserat ipse met Leo monialibus sancte Clare. B. fffo, 43. conce, 134. De coronis.

Aduertēdū q̄ ex hac cōcessione: t̄ ex alijs superscriptis colligi: bis con^r Collector.
cessum esse fratribus mino, t̄ monialibus sancte Clare vt dicēdo coronas do^r
mini nostri: t̄ domine nostre consequantur indulgentiam plenariam: licet clas^r
rius in oraculis viue vocis supra positis, l. §. 7. et. 9.

Aduertēdū est eriā q̄ corona dñi nostri Iesu Christi cōtinet, 33. Pater no^r Collector.
ster: t̄ totidē Ave maria in honore anno^r vite eiusdē Christi. Corona vero bea^r
te virginis: dicit ab aliquibus cōtinere, 63. Ave maria: t̄ de decē in decē vnu^r
Pater noster. Et sic habet in litteris Leonis superioris allegatis. Sed vt alij
dicunt t̄ melius: cōtinet, 72. Ave maria in memoriam, 72. anno: um quos bea^r
ta virgo in hoc seculo creditur vixisse. Et ita ponitur in alijs litteris eiusdem
Leonis. B. fffo, 63. conce, 204.

CDE **H** leo concessit supradictis ancillis beate marie: vt quoties sacram 12
sumplient communionem: ea die plenariam consequi valeant indulgētiā. Cōmunicare
B. fffo, 43. conce, 127.

CDE **H** leo cōcessit: q̄ fratres infirmi/ ac senes in decrepita etate cōstitu:
ti: dicēdo vnum ps. vel bymū virginis/ vel dñi nostri: lucentur indulgētiā. Pro infir-
mō cōcessas dicētib^r coronas Iesu Christi dñi nostri: t̄ matris sue: quia buiulimō mis,
di persone non possunt semper tot dicere. B. fffo, 60. conce, 181.

CDE **H** leo cōcessit q̄ in sabbato in ramis palmarū: t̄ in die sancti Ioanⁿ: 14
nis euāgeliste: ac in festo eiusdem quod dicitur ante portā latinā: quilibet fra-
trū mino, regularis obser. dicendo ps. penitētiales / vel quinquies Pater no^r Liberatio
noster cum totidē Ave maria ante sacramētūm altaris: possit liberare vna sīaz a pur-
animam a purgatoriū penis. Voluit tū prefatus pontifex: q̄ fratres predicti in gatorio.
perpetuum die qua predicta gratia vrentur: dicant pro sanctitate sua vnam
coronam beate virginis marie. B. fffo, 61. conce, 184.

Aduerte q̄ solū tres prefate cōcessiones pro liberādis pro animabus pur^r Collector.
b

Indulgentie plenarie quo ad fratres.

gatorij inneniuntur autētice. Alię autē que ponuntur inferius ubi explicantur indulgentie per singulas ferias quadragesime reperiuntur in multis summaris Rome impressis: et ideo non debent contēti: quia de ipsis nulla habeatur certitudo nec practicentur Rome.

16. **C**IDEH leo cōcessit q̄ fratres mihi dicentes vel recitantes officium defunctorum de officio de pro aliisbus existētibus in purgatorio vel septē ps penitētiales: easdē cōsequātur indulgentias quas cōsequitur dicētes coronā beate virginis Mariæ: sc̄ in De ps. peni. dulgentiam plenariam toties quoties dixerint. **D**. fffo. 61. cōc. 187.

17. **C**IDEH leo cōcessit q̄ oēs puinciales fratrum mihi obſ. acta visitatione oratione visita. cōdaria in cōcūtibus sue puincie: habeat facultatē cōcedēti indulgentiam plenariū q̄ sit a mariā omnib⁹ fratrib⁹ cuiuslibet cōuentus sic visitari. Et idē de monialibus puincialib⁹ sancete Clare et tertiaris in cōgregatione viuentibus. o. fffo. 93. cōc. 285.

18. **C**IDEH leo cōcessit q̄ toties quoties fratres mihi de obſer. dicunt missam Pro dicen. conceptionis virginis Mariæ: ac intēdunt orare pro sua sanctitate et viuientiā missā cōcep. Collector. **C**aduerte q̄ predicta cōcessio non est als impressa: quia post impressionem librorum p̄m̄ilegorum fuit obtēra seu ad partes hispanie adducta: nihilomin⁹ tamē proindubitate haberet potest cum habeatur in registro cōmissariorum curie Romane: ac exinde sit fideliter extracta.

19. **C**IDEH leo amplianuit supradictam indulgentiam: pro fratribus eiusdem Pro audiens ordinis audiētibus prefatam missam conceptionis: ac etiā pro monialibus missam sancete Clare in cōgregatione viuentibus: similiter audiētibus predictā missā conceptionis. sam. o. **C**hec cōcessio non est als impressa propter causam supradictam in fine concessionis precedētis.

20. **C**IDEH leo cōcessit monialib⁹ sancete Clare sub cura fratrum mihi obſ. existētibus: ac p̄ oīs eisdē fratribus: q̄ dicēdo cāticū gradui lucrētū indulgentiam plenariam. **C**esta cōcessio non est impressa propter causam supradictam in calce. h. 18.

21. **C**IDEH leo cōcessit prefatis religiosis: q̄ dicēdo decē. ps. passionis xp̄i. s. De dece. ps. Deus deus meus respice in me tc. vīg ad ps. In te dñe speravi inclusiū: lucrētū qđ lucrātū dicēdo coronā dñi nostri Iesu xp̄i. s. indulgentiā plenariā. **C**hesara cōcessio non est alibi impressa propter causam supradictam. h. 18. Collector. ae per cōsequētis non sit de ea: nec de alijs tribus precedētibus aliqua reiis. sio: eu quotatio: sicut factum est de alijs.

Collector. **C**aduertendū est circa hac vltimā concessiōnē q̄ decē psalmon⁹ de quibus in ea sit mētio: quinq; sunt priui. et xp̄i: qui h̄ntur in principio psalmi dñicantis: relis qui vero quinq; sunt etiam priui christētēs in principio serie sedē. Appellātur autē ps. passionis Christi: quia pie creditur q̄ redēctor noster pēdens in cruce dixit illos. Nam priū verbū quod dixit in cruce. s. Heliol. tc. est in hebreo principiū primū ps. predictorum. Et vltimū verbum quod ibidem protulit. s. In manus tuas tc. habet in vltimo psalmo prefarorum decem.

Collector. **C**sciendum q̄ ultra supradictas indulgentias plenarias fratribus minoribus cōcessas: sunt etiam eisdē fratribus cōcessē multe absolutiones plenarie in varijs festiūtib⁹: alijsq; dieb⁹: et tēporib⁹ anni: quarū nōnullē habent insimil indulgentias plenarias. Sed quia hīmōi cōcessiones posite sunt in dis- cione Absolutio extra ordinaria quo ad fratres: ideo hic non ponuntur.

Indulgentie plenarie quo ad fratres. fol. lviij.

CPro fratribus predicatoribus.

Sirtus. ^{4.}cōcessit fratribus ordinis predicatorū: et monialibus eorū 22
stelle et legionis cōsistētibus: vere penitētibus et cōfessis: ut anno quolibet in eis dñici.
festo sancti Dominici: et semel in mortis articulo plenariam indulgētiā om̄i p̄ticularis
minim⁹ peccatorum suorum consequātur. Ac etiā omnes indulgetias et peccata pregnis cas-
torum remissiones quas certis anni tēporib⁹ (aline vrb⁹ ecclesiasticas star⁹ stelle et lego-
tiones nūcupatas) visitatēs consequitūr; valeat cōsequi prout fratribus mis-
nōrib⁹ concessum est. b. fo. 55. Et fol. 73. conce. 191.

Advertendū est q̄ binōi cōcessione indulgētie plenarie nequeant uti frates Collector.
ini. nisi illi qui sunt in p̄mētis dictor regnū: q̄ ipsi habēt ad hoc specialem
cōcessionem. Dico aut̄ q̄ possunt hac cōcessione uti: non in die sancti Dominici
(vt littera dicit) sed in die sancti Frāscisi: prout declaratum est per Iuliu. 2. et
positum est supra in dictione Lōmunicatio priuilegiorū. §. 10. et. 11.

CPro fratribus Augustinētibus.

Innocentius. ^{8.}cōcessit fratribus Augustinētibus obscrutib⁹ 23
cōgregationis hispanie et monialibus: ut priores Pro die na-
dīce cōgregationis et cōfessores ab eis deputati: eisdem psonis dicte cōgregat⁹ riuitatis do-
tionis vere penitētibus et cōfessis (qđiū sub obscrutātia regulari dicti ordinis mini nostri.
vixerint: ac in sinceritate fidei et vnitate sancte matris ecclēsie et obedientia P̄ticularis
sedis apostolice permāserint) semel in quolibet anno in festo nativitatis dñi r̄s pro his
nostris Iesu Christi: et deinde in mortis articulo omnium peccatorum suorum pania.
(de quibus corde contricti et ore confessi fuerint) plenariam indulgētiā im-
pendere valeant. b. fo. 131. Et fol. 264. cōce. 6. 8. 3..

Tulius. ^{2.}cōcessit fratrib⁹ Augustinētib⁹: ut cōfessores idonei et regu- 24
lares: quos ipsi de licētia suoy supiorū duxerint eligēdos: posse pro semel i
sunt eos absoluere: ab oīb⁹ excessib⁹ et de lēctis: ac semel in vita et in mortis ar- vita et i mōs
articulo omnium peccator⁹ suoy remissionem elargiri. B. fflo. 6. 6. conce. 207. tis articulo.

CPro omnibus fratribus mēdicantibus/ ac eorum ter-
ciariis/ et familiaribus eorū dem.

Leō. ^{10.}concessit q̄ vniuersi et singuli ordinū mēdicantū fratres et moni- 25
ales: tertius ordinis vtriusq; sexus: et familiars eorū dūtarat: posse De indulgē-
sint gaudere omnib⁹ et singulis indulgētis et gratijs per predecessorēs suos: tis sc̄e Ma-
ri et p̄ ipsum domini beate Marie de populo de vīcē cōcessis et cōcēdēs: p̄m̄rie de pplo.
de ac si ipsi predictā domū de Populo p̄sonaliter visitarēt: illis diebus etiā et
festiuitatibus quibus indulgētie binōi cōesse sunt: aut fuerint. B. fflo. 5. 6. cōs-
ce. 15. 7. **Q**ue autem sunt binōi indulgētie dictum est supra. §. 4. et. 5.

Advertendum est: q̄ quia idem Leo fuit informatus q̄ aliqui assērbant q̄ Collector.
prefatis indulgentiis poterant gaudere seculares visitatēs ecclesiās fratrum
predicitorum: fecit quādam inhibitionem post cōcessionem superscriptam sub
sequentib⁹ verbis.

Inhibitionis in virtute sancte obedientie: et sub excōmunicationis late sentē Excōicatio-
tie pena: co ipso per cōtra faciētes incurēda: omnib⁹ et singulis fratribus cu-
iuscūb⁹ ordinis: et quibuslibet alijs psonis: ne predicēt: aut publicē: vel priuas
nūcident q̄ indulgentie et gracie binōi sancte Marie de Populo: ad psonas
seculares extendātur. Non obstantib⁹ quibuscūb⁹ in cōtrariū faciēt: que
b. ij

Indulgentie non plenarie quo ad fratres.

(quo ad premissa) reuocamus et annullamus. B. ffo. 56, conce. 157, in fine.
Collector. Tunc circa hoc: supra in dictione Communicatio priuslegiorum, post. 6, 18.

Indulgentie non plenarie quo ad fratres.

Pro itinera-
tibus,

Alexander 4. concessit indulgentiam vnius anni 7.40.
dierum fratribus ceteris per obedienciam ad
capitulum generale. Euntibus autem ad capitulum provinciale: centum
dierum indulgentiam. b. Dane concessionem reperi in quadam tabula
privilegiorum antiqua facta per quendam commissarium Romanum.

Pro versu 2. Alexander 6. concessit omnibus dicentibus in officio beate virginis:
in hymnis Huius terra potibus / et H gloria domina
Maria. in versu: Maria mater gratie tecum, decem annos indulgentiarum pro qualibet vis-
ter gratie tecum. ce. o. fo. 66. Et ffo. 70, conce. 170. Et ffo. 100, conce. 378.

Pro vulne- 3. Leo 10. concessit ancillis beate virginis: et monialibus sancte Clare/ ac so-
ribus tertii ordinis: mecum fratribus mino. de obseruaria: ut dicendo
ribus Christi. qualibet die quindecim Pater noster/ et totidem Ave Maria in commemoratione
nominis vulnerum a salvator noster Iesus Christus in suo sacratissimo corpore passio-
nis tpe pro humani generis salute prout: cosequuntur quindecim nullia annorum
de vera indulgentia et remissione peccatorum suorum. B. ffo. 43, cccc. 135.

Pro indul- 4. Ideo Leo concessit fratribus mino, obser, ut indulgentias que generaliter
getis etiam indulgentias: etiam plenarias promoveri: dicendo quinque Pater noster/ et
plenarias. Ave maria: pro felici statu pape/ et sancte Romane ecclesie. Et hoc in eisdem
locis vbi sunt concessi: aut in ecclesiis suis. B. ffo. 59, conce. 173.

Pro nomi- 5. Ideo Leo concessit quod oportet dicentes infrascriptas quinq; psalmos cum antiphona/ verbu/ et oratione: eadem indulgentia habebat quam habet dicentes orationes
ne Iesu. pietatis/ seu sancti Gregorii. Ama. In nomine Iesu. ps. Jubilate deo omnis ter-
ra tecum. Exaudiatur te dominus. Saluimus me fac dominus quoniam defecit sanctus. Usquequo dominus
oblivisceris me tecum. Sepe expugnauerunt me. Ama. In nomine Iesu omnis genu-
flectatur celestium/ terrestrium/ et inferorum: et omnis lingua confiteatur quia dominus no-
ster Iesus Christus in gloria est dei patris. Sit nomen domini benedicendum in se-
cula. R. Ante sole permanet nomen eius. O. Omnipotens semper bene deus
dirige actus nostros in beneplacito tuo: ut in nomine dilecti filii tui: mereamur
bonis operibus abundare. Per eundem Christum dominum nostrum. o. ffo. 92, cccc. 270.

Pro defun- 6. Ideo Leo concessit fratribus mino. obser, ut indulget coram imagine pietatis
tis a sancto Gregorio concessit: possunt etiam pro aliis defunctorum lucrari, o. ffo.
Collector. 92, conce. 383. Ampliatio huius concessionis ponitur immediate.

7. Ideo Leo concessit: ut indulgentias a sanctitate sua concessas pro viuis, s.
de corona domini/ et beate Marie virginis: ac de orationibus seti Gregorii ad pie-
tatem: et de psalmis nominis Iesu/ et alias similes/ etiam ab alijs sanctitatibus
sue predecessorum datae: possunt fratres mino. obseruare ad animas defun-
ctorum extendere: ac pro illarum redemptione sicut pro viuis lucrari. Et hoc
per modum suffragij. o. ffo. 94, cccc. 302.

8. Ideo Leo concessit: quod oportet fratres quod scilicet quindecim. Propter
Pro existere. i. totidem Ave maria, per existentibus in peccato mortali: et qualibet vice sequenti remissio
peccati mortali. sicut etiam prius peccatorum: cum hoc sit opus marie charitatis, o. ffo. 94, conce. 300.

Indulgentie stationum quo ad fratres.

50.lx.

CIDE AD leo concessit: q; religiosi ordinis mino, qui officium diuinū soluerent per librā: cōsequantur remissionem dimidie partis peccatorū cōmissiōnē in p̄dō officio illa die qua predictum soluerint officium, o. ffo, 94. cōc. 298. diuinō.
CIDE AD leo concessit: q; fratres trium ordinum sancti Francisci dicētes semel Pater noster / et ter nomen Iesu; semel in die: lucentur tria millia annorum de indulgentia o.

Cuius cōcessiōnis nō ponit hic quotatio: seu remissiō ad libros priuilegiōnē Collector, ordinis: sicut in sup̄ascriptis sit: q; post impressionem illoꝝ fuit obtēta: seu ad partes bispanie adducta: nihilominus tñ pro indubitate haberi potest.

Indulgentie stationum quo ad fratres.

Ius 2. concessit fratribus mi, regularis obser, vt ipsi certas 1 capellas / et loca deuota in suis ecclesijs / et oratoijs cō. Pro fratribus tenta visitādo: illas / et casdē indulgentias prouereri valeat: quas mi, obseruā. personaliter visitando ecclēsias / oratoria / capellas / et altaria in alia vībe cōsistētia (etia in diebus stationū) prouererī possent.

Et hanc eādeū cōcessionem extendit ad moniales sancte Clare in obedientia libus sancte regulari viventes sub obediētia generalis obseruātiae fratru minor. Ita tñ q. Clare. sept̄ psalmos penitētiales cū Letania dicāt: visitādo loca predica p prefatos deputanda: seu deputata. o. fo. 2. Et ffo. 66. conce. 93. **C**lide super hoc la Collector. tiorem concessionē infra. §. 7. et. 10. ac. 12.

CIDE AD pius postea confirmavit predictam concessionem: declarando q 2 fratres laici dicere possunt loco septētū psalmor. Pater noster: sūi discretionēi Pro fratribus suorum prelator. Et circa hoc fuit determinātū per generale qui tūc tempozis bus latcis. erat: q; quilibet frater laicus pro hīmōi indulgentijs dicat viginti pater noster: et tōtidē Ave maria. o. ffo. 66. conce. 93.

Sirtus 4. cōcessit fratribus mino, obser, et monialibus sancte Clare: 3 atq; tertiaris vtriusq; sexus Indulgētiā sc̄tē Marie de an. Pro fra. mi, gelis: atq; oēs alias indulgentias generales: tam plenarias/ q; non plenarias et mo. s. Cla. aliae vrbis: dicēdo quinq; p̄ nr̄, cū tōtidē Ave maria in suis ecclēsias: ac si visita: et tertiaris. rēt loca psonaliter vbi sit iste indulgentie diebū suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 136.

Et ffo. 96. conce. 333. **C**lide ap̄liationē būi cōfessiōnis infra. §. 7. et. 10. ac. 12. Collector.

CIDE AD sextus cōcessit iterum q; omnes indulgentias stationum Rome et 4 portiūculē cōcessas fratrib⁹ in locis suis: habeat moniales / sive sorores in ea: Pro monia rum ecclēsias ab intra: eo modo / et forma quo fratres: videlicet cum quinq; pa lib⁹. s. Clare ter noster / et tōtidē Ave maria cū gloria p̄i. Et q; carū seruirtices in ecclēsia ex: et seruirtice teriori: similiiter habeat easdē indulge. o. ffo. 6 7. conce. 114. Et ffo. 96. conce. 327. bus earum.

CIDE AD sextus cōcessit q; p̄fessores monialū / et socii eorū: habeat oēs indul 5 gerias vbi adesse eos cōtigerit: quas habet in ecclēsias suis. Et silt fratres: ma Pro fratribus sume predicatorēs / et socii eorū. o. ffo. 6 7. conce. 122. Et ffo. 96. conce. 332. et. 333. extra cōvētū.

CIDE AD sextus cōcessit q; omnes fratres excūntes / et seruirtices monialiū 6 lūm p̄o quesitu eūntes: habeant omnes indulgentias: quas lucrari poterant Pro itine. et modo sup̄adicto in ecclēsia vbi adesse cōtigerit: sicut in ecclēsias suis. o. fo. 64. seruiri. mo.

Et ffo. 68. conce. 139. Et ffo. 96. conce. 333.

CIDE AD sextus concessit q; oēs indulgentie plenarie/ et non plenarie que 7 sunt Rome in singulis ecclēsias: quocūc tempore / et dic: eodem tempore et die Stationes 8 b ij

Indulgentie stationum quo ad fratres.

indul. ple. & sunt in ecclesiis fratrum mino. pro ipsis statum. Et dicit q per nullam alia bulz
fratribz mihi, lam factam vel siendam: interedit sua sanctitas tali indulgentie derogare: que
non preiudicat cruciate. o. ffo. 97. conce. 351.

Collector. Aduertendum est hic tam pro ista cōcessione q̄ pro certis alijs: q̄ (cum par in
paren nō habeat imperiū) non est dubitadū quin successor si voluerit possit
Mora. a predecessore cōcessa derogare ac sumiliter t̄ idē pōtiseret q̄ que ipse cōcessit: si
mutauerit intentionē. Ac ppterēa non obstatibus quibuscūq̄ clausulis etiam
si dicatur in prima bulla seu cōcessione: q̄ usq̄ de verbo ad verbum fiat de illa
mētio non posse reuocari vel alic insolite clausule ponantur: reuocabitur per
sequētem si ponātur iste clausule. Non obstatibus quibuscūq̄ priuilegij: etiā
si de illis deberet fieri mētio de verbo ad verbū vel alic similes. Nam licet sus
per hoc fuerit aliquā alteratio inter iuristas: nū stillus curie hoc decidit: quia sic
babet in pratica cōsiderationē: que est optimā legum interpres. Et ita deter
minatur felius in caplo Normilli de rescriptis: dices q̄ stillus curie preua
let: preferim quia maior pars doctorum hoc tenet. Et ideo non decipiatur fra
tres credēdo q̄ sua priuilegia sunt irreuocabilia.

8 **I**nnocentius. 8. cōcessit q̄ fratres mihi, predicatorēs t̄ alij qui per
Pro fratribus tūneratibz. obediētā reperiunt extra cōuentus t̄ loca: possint
pomereri indulgentias stationū t̄ alias eisdē fratribz cōcessas in suis cclibz:
dicēdo quinque Pater nř/ t̄ Ave maria in qua cūq̄ ecclia t̄ loco ea dixerint
pro intētō t̄ pposito illi indulgentie: put illi q̄ in predictis suis locis dicūt.
Ac etiā infirmi in suis infirmarijs t̄ celis t̄ etiā in leculis: q̄n cōmode aliter
dicere non possant. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 160. Et ffo. 100. conce. 390.

9 **T**ullius. 2. cōcessit fratribus ordinis minimorum qui singulis quadragesim
Et priuilegij frā. minimo, me: t̄ alijs cuiusliber anni tēporibus stationū aliquā sui ordi
nis ecclesiā vel alia in qua eos pro tēpore cū obediētē merito fore cōtingeret
visitauerint: t̄ imbi ante illius altare maius quinque orationē dñicā et to
ties salutationē angelicā devote recitauerint: vt oes t̄ singulas indulgentias
cōsequantur quas tēporibus hīmōi consequitur visitātes ecclesiā stationum
vibz: et alias extra ipsius muros pro stationibus deputaras: quasq̄ fratres
ipſi consequerentur t̄ cōsequi possent si ecclesiā stationū huiusmodi cōsiderem
temporibus personaliter visitarent. B. ffo. 6. conce. 17.

10 **L**eō. 10. cōcessit per quodā breue monialibus sancte Clare sub cura fras
Promotia libz. s. Clare rie de angelis: siue porticule in assilio sedē diei Augusti: t̄ de quinq̄ Pater
noster cu glia patri corā sacrario altaris recitāda: t̄ de his penitētialibus pro
stationibz vibz cōsequēdī: put dictis fratribz antea erāt cōcessē. B. ffo. 42.
Collector. cōcē. 131. Cōlide circa hoc infra. §. 12 latiorem cōcessionē eiusdem Leonis.

11 **C**ōlide Leo cōcessit ancillis et sororibus ordinis beate Marie sub cura
Pro monia et regimine fratrum minorū degētibus: indulgentias sancte Marie de ange
lis: t̄ stationum vrbis Rome: prout ante cōcesserat monialibus sancte Clare:
vt supra positum est. B. ffo. 42. conce. 134.

12 **C**ōlide Leo cōcessit omnibz fratribus mihi regul. obf. ae monialibz sancte
Clare t̄ tertij ordinis: q̄ dicendo quinque Pater noster cu Ave maria: et in
bus mihi. fine cum libet Gloria patri: t̄ pro sanctitate sua vnu Pater noster cum Ave
Statōes: ae maria: si uilitor cu Gloria pri: lugetur stationes: indulgentias t̄ remissiones:

ram vībis/ q̄ erā portūcule/sive Hierusalēm/ac sancti Jacobi in cōpostella. Indl. plena.
 Et q̄ quāctus hora dīci/ vel noctis: et quocq̄ loco dīcat. s. choro/ ecclēsia/ clau/ Nota.
 stro/oratorio/ac cella: lucrētū illas. D. ffo. 5 o. conce. 180.
 Adverte q̄ hec concessio est melior/ et latior reliquis omnibus precedentibz Collectoribz in bac materia.

Sequitur exp̄ecificatio indulgentiarū & stationum vībis Rome.

Laute m predicti fratres mi. et alie persone que corū in Collector.
In dulgētis gaudere possunt scire valeant quot et
 quales sint indulgentē stationū & ecclēsiaz vībis Rome: que eis
 vt supra vīsum est a multis pōificibz cōcessē sunt: & sic ad easdē
 sibi acquirēdū: ac pro felici statu totius sancte ecclēsie denotiūs &
 frequētius orādū magis incitent: vīsum est opere preciū hic illas cōsequēter
 describere: put in diuersis collectionibz: tam in vībe Roma/ q̄ in alijs partibz
 bus impresse: licet sparsim/reperiūtur. **C**irca hoc autē talis seruat̄ ordo. **D**iscretio sta
Primo enim ponūtur indulgentie septē ecclēsiarū principaliū/ seu capitaliū tōnū cōcessa
 vībis Rome. **S**ecundo addūtur indulgentie stationū per anni circulum rū ffibz mi.
 discurrendō: tam quo ad festa/ q̄ quo ad dñicas/ & ferias aduentus/ & quadra
 gesime. **T**ertio vero superaddūtur indulgentie hierosolymitane: quia erā
 illas (vt supra dictū est in. §. 12.) possunt lucrari fratres. **E**ultimo loco anes
 cruntur nonnullae indulgentie sancti Jacobi in compostella: quia etiam illas
 possunt promiceri fratres presati.

Sequūtur indulgentie septem ecclēsia
 rum principaliū vībis Rome que sunt priuilegiate maiori priuilegio/ & gratia
 ac dignitate/ q̄ alie eiusdem vībis.

Dūma ecclā vībis est sacrosancta Lateranēsis ecclā: que ab antiquo **D**e indulge
 dicebat basilica saluatoris: nūc autē cōmūniter vocatur ecclā t̄is ecclēsiae la
 sancti Joānis Lateranēsis: que ab imperatore cōstantino in latere sui p̄ op̄i
 palatiū edificata/ & a sancto Siluestro papa in honore in sanctissimi saluatoris
 nostri dñi Iesu christi/ & sanctorum Joānis baptiste/ et Joānis euāgeliste de
 dicata fuit. In qua fertur p̄. a. Silvester / & Gregorius summū pontifices qui
 eam successiue cōsecraverunt: deuote visitat̄ibus cōcesserunt tantas indulgen
 tias q̄ eas nemo nisi solus deus enumere potest.

Nota q̄ in hac ecclā sancti Joānis Lateranēi habetur quedā tabula ant
 iqua: in qua cōtinetur sequētia: que quidam bonus pāter nostri ordinis tē
 p̄e capitulo generalissimi/ anno. 15. 170. ab illa extraxit.

Primo ad altare maius sunt indulgentie. 4 s. annorum/ et totidem quadra
 geni. & remissio terrie partis omnium peccatorū: iii.

CONSTANTINUS imperator postq̄ mundatus fuit a lepra per sacri
 baptisnat̄ susceptionem dixit beato Siluestro. Pater ecce domini meam
 in ecclēsiam ordinavi: infunde in eam tuam largam benedictionem pro ve
 nientibus ad eam. Et ait ad eum beatus Silvester. Dominus Iesus christus
 qui te mundauit a lepra/ & purificauit te fonte perbēni: per suā misericordiam
 mādet & purificet omnes hic venientes sine peccato mortali. Et auctoritate
 Petri & Pauli: et nostra sit eis remissio omnium peccatorū quocunq̄ tem
 pore anni.

Indulgentie stationū quo ad fratres.

- 4 C^TE^L IIII sanctus Gregorius papa qui hanc ecclesiam cōsecreauit post destruptionem eius factam per hereticos: confirmauit indulgentiam positam per beatum Siluestrum papam ante dictum.
5 C^TE^L IIII bonifacins dixit. Indulgentie ecclesie Lateranenū numerari non possunt: nisi a solo deo: et ego omnes illas confirmio.
6 C^TE^L IIII in festo salvatoris: cuius imago visibiliter apparuit omni populo Romano miraculose: scilicet qn̄ sanctus Silvester cōsecreauit dictam ecclesiam primo: vbi fuerat populus Romanus congregatus: tunc predicta ymagno apparuit visibiliter omni populo de vrbe. Que ymagno remansit in pariete: nec comburi potuit cum ecclesia bis combusta fuerit: est remissio omnium peccatorum.
7 C^TE^L IIII papa Bonifacius dixit. Si quis ad sedem nostram Lateranensem causa devotionis / orationis / et peregrinationis accesserit: ab omni sorte peccati sit mundatus totus.
8 C^TE^L IIII in ecclesia predicta in capella sancti Joānis baptiste: in qua mulieres non intrarāt: ibidem ad fontes: est remissio omnium peccatorum.
9 C^TE^L IIII in capella sancti Laurētij: in qua similiter mulieres non intrarāt: que dicitur sancta sanctorum: est remissio omnium peccatorum.
10 C^TE^L IIII si scirent homines indulgentias ecclesie Lateranenū dicerēt: tante sunt q̄ non oportet nos ire ad sanctum sepulchrum ultra mare.

De indulgē. **Secunda** ecclesia principalis est ad sanctum Petrum: vbi nunc est sancta sedes apostolica / et palatium sanctissimum domini nomine ecclesie. s. pe. Istri pape: in qua sunt omni die. 4. 8. anni: et rotidem quadragene: et remissio tertie partis peccatorum. Item in eadem ecclesia fuisse dicitur centum et novem altaaria: que nunc pro magna parte sunt remota: et in melius sub pauciori numero redacta: sive ordinata. Et pro quolibet. 1. 8. anni indugentiarum das ti sunt. Et inter alia sunt septē altaaria principalia: q̄ in girum/cecellis cupreis vallata sunt: olim deauratis. Item quādocūq; est festū sanctorum Petri / et Pauli/ vel vocacionis dictorum altarium/ seu etiam festum nativitatis dominice: pasche/ seu omnium sanctorum: aliudq; festum duplex: duplicantur omnes predicte indulgentiae. Item in festo annunciationis beate Marie: sunt ibi mille anni indulgentie. Item a predicto festo usq; ad kalendas Augusti: sunt ibi duodecim anni indulgentiarum: et rotidem quadragene: et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item quicunq; ascendit gradus sancti Petri devote: huic concedetur pro quolibet gradu septem anni indulgentiarum per Alexandrum. 6.

De indulgē. **Tertia** ecclesia est ad sanctum Paulum: in qua sunt omni die. 4. 8. anni indulgentiarum: et tot quadragene: et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item in conuersione sancti Pauli: sunt ibi centum anni indulgentie: et tot quadragene. Item in festo sanctorum Innocētium: quorū multa corpora requiescunt ibi: sunt ibident. 4. 8. anni indulgentie: et tot quadragene ab antiquo: modo vero est indulgentia plenaria. Item in dedicatione eiusdem: que est in octava sancti Martini: sunt ibi mille anni indulgentie: et tot quadragene: et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item si quis intrauerit dictā ecclesiā omnibus diebus dñicis: habet tātas indulgentias/ ac si ieret ad sanctū sepulchrum bicosolymis.

Nora.

Indulgentie stationum quo ad fratres. fol. vi.

Quarta. ecclesia est ad sanctam Mariam maiorem; in qua sunt omnis
tie partis omnium peccatorum. 1 De indulgentie tuis ecclie scit
Item in vigilia ascensionis domini: qua celebratur festum translatiois cor marie maio-
poris sancti Hieronymi ibidem quiescentis: ad altare ipsius: est remissio ter-2
tie partis omnium peccatorum/concessa a pio papa. 2

Item in oibus festiuitatibus beate Marie: sunt ibi mille anni indulgentie 3
Item a festo Assumptionis virginis viꝫ ad eius nativitatem sunt ibi duos
decim millia annorum indulgentie: ultra predictas quotidiana indulgentias 3
Nota tamen qꝫ quarta ecclie ab antiquo semper fuit sancti Laurentii:
sed tempore Alexandri. 6. ad sanctam mariam tempore iubilei fuit assignata
pro quarta numero: et alie tres non visitabantur ex debito: sed ex deuotione
tantummodo: ad parcendum laboribus peregrinorum et romanorum.

Quinta. ecclesia est ad sanctum Laurentium extra muros: in qua
sunt omni die. 4. 8. anni indulgentie: et tot quadragene/ac re 1 De indulgen-
tia tuis ecclie scit

Item in festiuitatibus sanctorum Stephani: et Laurentii quorum corpora laetentur mar-
ra ibidem requiescant: et per octavas eorum: et in singulis stationibus eiusdem ecclie: sunt centum anni indulgentie: et remissio tertie partis omnium peccatorum/concessa ab antiquo. **Item** Calixtus tertius concessit omnibus vtriusque sexus christi fidelibus dictam ecclesiam deuote visitantibus: et singulis festiuitatibus et stationibus eiusdem ecclie: plenariam remissionem omnium peccatorum. **Item** si quis intrauerit dictam ecclesiam per annum omni liberatio
ni quarta feria: liberat unam animam a purgatorio. **Item** intrans per ias vntus aie a
nuam australiem eiusdem templi: de una cruce ad aliam/ contritus et confel purgatorio.
sus: habet remissionem omnium peccatorum. †

Sexta ecclesia. est ad sanctum Fabianum et Sebastianum extra
muros: in qua sunt omni die. 4. 8. anni indulgentie: et tot quadragene/ac remissio tertie partis peccatorum. **Item** in eadem ecclie. 1 De indulgentie tuis ecclie s.
ecclie sunt quotidie mille anni indulgentie dati a pelagio papa. **Item** in ea sebastiani.
dem ecclie ad catacumbas: ibi prope maius altare sunt rante indulgentie/
quante sunt in ecclesijs apostolorum petri et pauli: quia ibi prius corpora eorum
iacuerunt abscondita longo tempore in puteo quodam super quem est
vnus altare. **Item** Silvester/ Gregorius/ Honorius/ pelagijs/ Nicolaus
et Jobannes summi pontifices concesserunt quilibet eorum mille annos indulgentie
quocunq; tempore anni deuote visitantibus dictam ecclesiam. 2
Item ibidem in cemiterio Calixti: est plenaria remissio omnium peccatorum. 3
rum: sicut quod dicitur. 4 †

Septima ecclesia. est ad sanctam Crucem in hierusalem: in
toridei quadragene: ac remissio tertie partis omnium peccatorum. 1 De indulgentie tuis ecclie s.
Item omni die dominica sunt in eadem ecclie trecenti anni indulgentie: et
tot quadragene: ac etiam remissio tertie partis omnium peccatorum. 2 crucis.
Item in dedicatione eiusdem: que celebratur in vigilia sancti Benedicti abbatis in mense Martio: est ibi plenaria remissio omnium peccatorum. 3
Item similiter in inventione tituli sancte crucis: quod ibi in sublimi muro in-

Indulgentie stationum quoad fratres.

uentum est tempore Alexandri, 6. vigesima sexta Januarij. Et etiam quotidie in capella sancte Helene; ubi mulieres non intrant nisi semel in anno; est indulgentia plenaria.

Gunt etiam et alie multe indulgentie Rome hincinde in diuersis ecclesijs et locis. Alique tertie partis peccatorum: aliique quadragenarum: aliique annorum: et aliique dierum: que similiter concessae sunt fratribus et sororibus minorum et personis quibusdam (ut supra declaratis) que quia sunt nimis diuerse et minoris nunc reputationis omittuntur.

Sequuntur Indulgētie: tam plena-
rie q̄ non plenarie: que in diebus stationum et nonnullis alijs bas-
centur in ecclesijs vrbis romae: quas omnes lucrari possunt pre-
dicti fratres ut supradictum est. Sed pro intelligentia illarum:
oportet hic aliqua prouidere: prout sequuntur.

Collector.
Declaratio
coēcessione at
tinētū ad
stationes.

Circa indulgentias et stationes inferius annotatas sciendum est: q̄ ut ex superscriptis concessionibus stationum constat: ad lucrandum indulgentias huiusmodi: concessi sunt duo modi valde diversi: unus est antiquior: et licet propter adiutorum tamen valde deuotus. Alter est recētior: ac brevior: et ideo visitior. Nec immerito quia ultra hoc q̄ (ut vulgariter dicitur) gaudent breuitate modis ampliora sunt concessa his qui eo vtuntur: q̄ illis qui solum primum modum sequuntur. Nam in concessione Sixti superscripta conceduntur expressæ indulgentie etiam plenarie: quod non habetur (saltem expresse) in concessione Pij. 2. sed in coēcessione Leonis ultimo posita: adhuc super adduntur indulgentie Hierusalem: ac sancti Jacobi in compostella. At tandem in aliquibus partibus vbi amplius viget deuotorio: uterque modus simul a fratribus obseruantur: ut sic meliori ac validiori modo promereret et assequi valeant predictas stationes et indulgentias. Et quia non semper decet: ut nouis superuenientibus vetera prouiantur: presertim cum non abest bonitas a yeteribus. Ea propter ad satisfaciendum devotionem deuotorum: in sequenti summario omnia (iuxta prefatum antiquum modum) annotabuntur. scilicet signando septem ecclesijs principales vrbis in quibus proprie sunt huiusmodi indulgentiae: et ad quas omnes alie in locis fratrū reduci possunt: ut supradictum est.

Cest insuper pro intelligētia infra scriptoz aduertēdū: q̄ per cruces in margine positas: plenarie indulgentie innuantur: sed per numeros intra positos ante illam dictiōnē mille: debent intelligi millesimā: per sequentes vero vñq̄ ibi anni: significantur simpliciter alii anni et dies qui vñq̄ ad mille non ascendunt.

naria in sancto Petro. Et remissio omnium peccatorum in sancta Maria maiori

Con octava epiphanie: indulgentia plenaria ad sanctum Petrum

Cfelicitis in pincis: mille anni indulgentie ad sanctum Sebastianum

Con sanctoruz quinq̄ martirium ordinis minorum: Et sancti marcelli pape et martyris: remissio omnium peccatorum. Et mille anni ad sanctum Sebastianum

CSequuntur primo in
indulgentie omnes ecclesiārum vrbis Romae: modo predicto concessae: procedendo per omnes menses anni.

Con mense Januarij.

Con Circuncisione domini: est indulgentia plenaria in sancto Joanne lateranensi. Et similiter in Gra celi.

Con die Epiphanie: est indulgentia ple-

Indulgentie stationum quoad fratres.

folij.

Sancti Antonij abbatis: remissio tertie partis peccatorum quotidie ad sanctam mariam maiorem

Fabiani et Sebastiani: indulgentia plenaria: et remissio omnium peccatorum: ad sanctum sebastianum. Et certum quin quadraginta octo mille / ac, 968, anni: et 285, dies

Agnetis virginis et martiris. remissio omnium peccatorum: ac ducenti anni. Et omni die mille anni indulgentie ad sanctam Mariam maiorem

Dominica prima post festu sancti Antonij abbatis ostenditur veronica: et est indulgen. plenaria ad sanctum Petrum et Romani habent septem millia annorum. Et alii citramontani nouem millia annorum. Sed ultramontani quartuordecim millia et tertiadecim quadragenas: et remissionem tertie partis peccatorum

Clementis et Anastasi: quadraginta milia annorum indulgentiarum ad sanctum Joannem in laterano

Conuersio sancti Pauli: indulgentia plenaria: Et decem millia annorum ad sanctum Paulum

Agnetis. 2, remissio omnium peccatorum: ut in primo festo ad sanctum Joannem in laterano.

Liri et Joannis: remissio tertie partis peccatorum ad sanctum sebastianum

In mense Februarij.

Con die purificationis beate virginis: indulgen. plena, ad sanctam mariam de populo. Et, 155, mille / ac, 293, anni: et 285, dies

Agathe virginis et martiris: indulgen. plena, ad sanctam crucem

Con cathedra sancti Petri: indulgen. plena, et mille anni ad sanctum petrum. Et, 158, mille / ac, 268, anni: et, 285, dies

Marbie apostoli: indulgen. plena, ad sanctam Mariam maiorem: ubi corpus eiusdez requiescit. Et, 159, mille / ac, 290, anni: et, 285, dies.

In mense Martij.

Home de aquino: indul. ple, ad sanctam mariam in minervia. Et, 158, mille / ac, 958, anni: et, 285, dies

Gregorij pape: indulgen. ple. Et quotidianus, 40, anni indul, et tot quadrag. Et remissio, 3, partis peccatorum. Item mille anni ad, 8, petrum

Joseph confessio, indul. ple, ad sanctam mariam maiorem

Con vigilia, s. benedicti abbatis: indulgen. ple, ad, s. crucem in capella que dicitur bierusalē cuius dedicatio est illa die

Benedicti abba, certi anni indul, ad, s. petrum. Et, 159, mille / ac, 154, anni, et, 40, dies

Annuntiatio dñica: indul. ple. Et mille anni et totidē quadragene, remissio, 3, partis peccatorum. Et iterum mille anni ad sanctam mariam maiorem. Et, 158, mille / ac, 958, anni: et, 285, dies.

In mense Aprilis.

Georgij martiris: mille anni indul. Et, 154, mille / ac, 913, anni: et, 260, dies

Harci euāge: indul. ple, ad, s. petrum. Et, 154, mille / ac, 990, anni: et, 200, dies

Petri martiris ordinis pdica: indulgen. plena, ad sanctam mariam in minervia,

In mense Maij.

Philippi et iacobi: indul. ple, ad sanctam mariam mariam. Et, 158, mille / ac, 978, anni: et, 285, dies

Omnibus diebus dñicis huius mensis: indul. ple, ad sanctum sebastjanum. Et, 156, mille / ac, 39, anni: et, 100, dies

Conuentio sancte crucis: indulgen. ple, ad sanctam erucem. Et, 156, mille / ac, 39, anni: et centum dies

Item, 3, die huius mensis: indul. ple, qd est consecratio sancte marie rotunde

Joannis ante portam latinam: indulgentia liberationis viiius anime a purgatorio: ad sanctam mariam maiorem

Apparitio sancti michaelis: indulgen. ple, ad sanctam mariam

Ite ab illa die usq; ad kalendas augustinii: sunt quotidie in sancto Joāne laterali tres indulgentie pienarie

Indulgentie stationum quoad fratres.

Chorei/archibeleatq; pancratij/centum anni indulgentie ad sanctum Paulum
Ter Bernardini confessio.ordis mi.indulgētia ple.ad sanctā Mariā de ara celi
Ter In ascensione dñi: indulgē. plena.ad sanctū Petru. Et.15 8.mille/ac.968.anni:et.285.dies
Ter In festo corporis xp̄i indulgē.ple.in.s.petro.ct.15 9.mille/ac.968.āni. et.45.dies
Cpetronille virginis:mille āni:et totidem quadrage.indulgen.ad.s.petrum.
In mense Iunij.
Charcellini/petri atq; erasimi: mille anni indulgentiarum ad sanctum petrum
Charnabe apostoli:sexcenti anni indulgētie ad sanctum petrum
Ter Anthorii confessio.ordis minorꝝ indulgē.plena.ad sanctā mariam in atra celi
Chirti / 2 modelisti/atq; crescentie:centū āni indulgē. et tot quadrage. ad sanctū paulum
Chauclini confessio. et porti. 7. millia annoꝝ indulgen.ad.s.Johannem in laterano
Ter In nativitate.s.Johannis baptiste:indulgē.ple.in ecclesia lateranensi. Et.15 4.mille/ac.984.ānni:et.45.dies
Chobannis et pauli / mille anni indulgentie:ad sanctum iohannem lateranensem.
Ceonis pape: mille anni et totidem quadrage:ad sanctum petrum
Ter Petri et pauli: indulgentia plenaria in amboꝝ ecclesijs. Et.15 9.mille/ac.963.ānni. et.45.dies
Ter Lōmemoratio sancti pauli: indulgen. plena. et mille anni in ecclesia sua.
In mense Julij.

le anni ad sanctum Jobanne in laterano
Chargarite virginis et martiris:centum anni:ad sanctam crucem
Christedes virginis:duo millia annoꝝ indulgentie:ad sanctum Petrum
Ter Magdalene:indulgen.plena. et centū anni:ad sanctā mariam maiorem
Chapolinaris martiris:centū anni ad sanctū Jobanne in laterano
Christine virginis et martiris: quadraginta anni. Et ad sanctam mariam maiorem
Ter Jacobi apostoli:indulgē.ple. in sua ecclēsia:et ad sanctam mariam maiorem
Ter Anne matris beate virginis marie: indulgen.plena.ad sanctam mariā maioreꝝ
Chathaleonis martiris: quadraginta anni indulgen.ad sanctam mariam maioreꝝ
Chazari/celsi/victoris/trecenti anni indulgen.ad sanctam crucem
Ch simplisticis et Faustini: quinqꝝ millia annoꝝ:ad sanctum Sebastianum.
In mense Augusti.
Ter In die sancti Petri ad vincula: et per octo dies sequentes: indulgen. plena. in ecclesia eiusdem. Et.15 8.mille/ac.968.ānni:et.285.dies
Ter In festo dedicatiōis.s. marie de angelis/ seu portiuncule: q̄ fuit prima ecclesia ordinis mi.indulgē.ple.ad.s. mariā maioreꝝ
Chuentio sancti Stephani: indulgentia plenaria ad sanctum Laurentium
Ter In festo sancte marie dñnie: indulgē. plena.ad sanctā mariā maiorem. Et.15 9.mille/ac.790.ānni:et.285.dies
Ter Dominici confessoris:indulgē.ple.ad sanctam mariā in minervia. Et.15 8.mille/ac.958.ānni:et.285.dies
Chixiti/felicissimi/ et agapeti:plures indulgentie:ad sanctam crucem
Chiriaci/largi/ et sinaragdi: mille anni ad sanctum sebastianum
Ter Laurentij martiris: indulgentia plenaria:et per rotam octauam. Et.15 8.mille/ac.958.ānni:et.285.dies. et omni die mille anni:et totidem quadrage. et remissio.3. partis peccatorꝝ in eiusdem ecclesia.

Indulgentie stationum quoad fratres.

folij.

Clare virginis indulgentia plena, ad s. Mariam maiorem. Et centum anni ad s. crucem Eusebii confessoris: mille anni indulgentie ad s. mariam maiorem.

Con vigilia assumptionis beate marie: ad vesperas: indulgē plena ad s. mariam de populo.

Con die assumptionis eiusdem beate virginis: et per totā octauā: indulgē plena et remissio omniū peccatorū: et 40. anni et totidē quadragene: ac remissio tertie p̄tis peccatorū ad s. mariam. Et ad s. Petrum 185. mille: ac. 162. anni: et centum dies.

Dñica infra octauas assumptionis: remissio omniū peccatorū in ara celi.

Lodouici confessori ordininoꝝ: indulgentia plenaria ad s. mariam in ara celi.

Con octaua assumptionis: remissio omniū peccatorū ad s. mariam transiberum.

Bartholomei apostoli: plenaria remissio omniū peccatorū: et septem millia annorum indulgentie: ad s. iohannem in laterano.

Augustini episcopi: indulgentia plena, in ecclesia eius. Et mille anni ad s. mariam.

De colatio sancti iohannis baptiste: indulgentia plenaria: et remissio omniū: peccatorū. Item centum anni et totidē quadragene. Et remissio 3. partis peccatorū ad s. iohannem in laterano.

Con mense Septembri.

Con vigilia nativitatis domine nostre: ad vesperas indulgentia plenaria. ad s. mariam de populo.

Con die nativitatis eiusdem virginis: indulgentia plena ad s. mariam rotundam: Et 159. mille ac. 790. anni et 185. dies.

Adriani martyris: duceti anni indulgentie ad s. mariam maiorem.

Exaltatio sancte Crucis: indulgentia plena, et mille. 40. anni, et remissio 3. partis peccatorū ad s. Crucem. Et 159. mille ac. 64. anni, et 45. dies,

Eusebii lucie: et genitiori: mille anni ad s. iohannem in laterano.

Eustachij et sociorū eius: centū triginta anni: ad s. Sebastianum.

Hadhei apli: indulgē plena, et centū triginta anni ad sanctum Laurentium.

Cosme et damiani: septem millia annorum indulgentie: ad s. sebastianum.

Calhichaelis archageli: indulgē plena ad s. Mariam maiorem. Et 154. mille ac. 991. anni, et ducenti dies.

Hieronymi confessori: indulgē plena ad s. mariaꝝ maioreꝝ ubi est corpus eius. Itē duo millia annorum indulgentie. Et 158. mille ac. 790. anni, et 285. dies.

Con mense Octobris.

Con festo beatissimi patris nostri francisci: et per eius octauam: indulgē plena, in eius ecclesia transiberum: et ad s. paulum. Et 158. mille ac. 968. et 285. dies.

Con luce euāgeliste: indulgē plena, et mille anni: ad s. mariam maiorem.

Simoni et iude apostolorū: indulgen- ple ad s. petruꝝ: et 40. anni: et totidē quadragene: et remissio 3. partis peccatorū: Et 158. mille ac. 968. anni, et 285. dies.

Con mense Novembri.

Con festo omnium sanctorū: indulgen- ple ad s. mariam rotundam. Et 159. mille ac. 662. anni, et 100. dies.

Con commemoratione aīaz: indulgentia plena, et per octo dies sequentes: ad s. mariam maiorem, et in ecclesia s. gregorij. Et 154. mille ac. 991. anni, et 200. dies.

Con octaua omnium sanctorū: plenaria remissio peccatorū: ad s. petrum.

Con quartuor coronarōꝝ: multe indulgentie ad s. iohanne in laterano.

Dedicatio basilice salvatoris: indulgē plena, in sancto iohanne lateranen. Item centum anni et trecenti dies. Et 154. mille ac. 983. anni: et 285. dies.

Triphonis respītis: et nimpbe: plures indulgentie ad s. laurentium

Martini episcopi: trecenti anni: et totidē quadragene ad s. sebastianum

Dedicatio basilice principis apostolorū: indulgē plenaria: et undecim milia annorum: et totidē quadragene: et remissio 3. partis peccatorū ad s. petrum

Indulgentie stationum quo ad fratres.

Et. 159.mille/ac.964.anni:et.285.dies
Helisabeth filie regis hungarie:centū
anni indulgentie ad.s.crucem

Presentatio beate marie:indulgentia
plenaria: et remissio omnium peccatorum
ad sanctam mariam maiorem

Cecilie virginis et martiris:indulgen.
plena,in ecclesia eius:et ad.s. Mariam
ara celi. Et viginti anni indulgerie. Et. 159
mille/ac.790.anni:et.285.dies

Clementis pape et martiris: indulgen.
plena,in ecclesia eius: et ad.s. Petrum:
Et. 158.mille/ac.966.anni:et.285.dies
Felicitatis martiris.40.anni indulgen.
ad sanctam crucem

Bisogoni martiris: mille anni indul.
gentie ad.s.mariam maiorem.

Catherine virginis et martiris: mille
anni indulgen.ad.s. mariam maiorem

Saturnini martiris:centū anni indul.
gentie:ad.s. Sebastianum

Andree apostoli:mille anni indulgen.
et remissio tertie partis peccatorū. Et in.
dulgen.ple.ad.s. Petrum. Et. 159.mille
ac.974.anni:et.45.dies.

In mense Decembris.

Bibiane virginis et martirs.9.millia
anno indulgen.ad.s.mariam

Barbare virginis et martiris:mille an.
ni indulgen.ad.s.cruceum

Gabbe abbatis:centū anni ad.s.petrū

Nicolai episcopi.300.anni:et tot qua
drege. Et indulge.plena,in ecclesia eius
et ad.s.crucem. Et. 154.mille/ac.991.an
ni,et ducenti dies

Ambrosij episcopi:mille anni:et indul
gen.plena.ad sanctum petrum

In vigilia concepcionis beate virginis
ad vespas:indul.ple.ad.s. mariā d.popu.

In festo concepcionis virginis: indulgen.
plena.ad.s.mariā d.populo. Et. 158.mille
ac.968.anni:et.285.dies.

In quatuor tēporibus.40.anni indul
gentie:et totidē quadrage, et remissio tertie
partis peccatorū:ad.s.mariam maiorem

Thome apostoli.300.anni:et remissio

partis omnium peccatorum. Et indulgen.
plena.ad sanctum Paulum

In nativitate domini nostri Iesu Christi:indul
gen.plena,in qualibet trī missarē:et mille
anni:ad.s.mariam maiorem

Anastasie martiris:mille anni indulg.
ad sanctam mariam maiorem

In die.s.Stepani:indul.ple.ad sans
ctum Laurentium: ybi est corpus eius.
Itē duo millia annorum. Item centū an
ni:et totidē quadrage. Et indulssio ac
remissio.3.partis peccatorū: et plures in
dulgentie in eius ecclesia in monte celio

In.s.Johannis euangeliste:indulgen.
plena.ad.s.Johannē in laterano: et cens
tum anni ad sanctum paulum

Liberatio vnius anime a purgatori
no. Et. 158.mille/ac.790.anni

Sanctorū innocētiū:indul.ple.et quas
dragita anni et totidē quadrage.ad.s.pau.

Silvestri pape:indul.ple,et decē mil
lia anno ad.s.Johanne in laterano.

Sequuntur statiōes que

in urbe Roma habentur in diebus adū
tus:et q̄dragē sine:et nōnullis alijs dieb̄.

Aduertendū est q̄ q̄ longū foret expli
care semper singulas ecclēsias principa
les urbis ad quas (vt predictū est) redu
cuntur in locis fratru omnes alie ecclēsies:
ideo sufficerit in quacunq; statione pone
re signū coloscerum designans quālibet
dictaz septē ecclēsiarū capitaliū. Nec au
tez signa sunt septē littere alphabeti. Ita
q̄ per A.intelligitur sancte Johānes late
raneū,per.B.sanctus Petrus:per.C.san
ctus Paulus,per.D.sanctus Laurentius
per.E.sancta Maria maior,per.F.san
ctus Sebastianus,per.G.sancta Crux.

In aduentu domini.

Dominica prima ad.s.mariam maios
rem.158.mille/et.790.anni:et.285.dies
indulgentie

Dominica 2.ad.s.cruceum.158.mille/ac.
64.anni:et.285.dies:indulgentie

Indulgentie stationum quoad fratres.

50.lxvij.

- B** **D** ñica tercia ad sanctū petrum, 15 8.
mille/ac, 16 8. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** feria quarta quartuor tēporū: ad. s.
marianū maiorem, 15 8. mille/ac, 7 90. an
ni:et, 2 85. dies
- F** **C** feria sexta ad sanctos apostolos, 15 8.
unile/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- B** **S**abbato ad sanctū petrum, 15 8. mi
le/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- F** **D** ñica quarta ad sanctos apłos, 15 8.
mille/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** invigilia natalis dñi ad. s. mariā ma
io, 15 9. mille/ac, 7 90. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** in pīma missa nativitātis dñi: ad. s. ma
riā maio, 15 9. mille/ac, 7 90. anni:et, 2 85. dies
- B** **C** in sedā missa ad. s. anastasiā, 15 8.
mille.ac, 7 90. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** in tertia missa ad. s. mari, maio, 15 9.
mille/ac, 7 90. anni:et, 185. dies
- D** **C** in die sancti Stephani in celio mon
te, 15 4. mille/ac, 9 91. anni:et, 2 00. dies
- E** **C** in die. s. Jobānis euāgeli, ad. s. ma
riā maiorem, 15 9. mille/ac, 7 90. anni:
et, 2 85. dies. **E** t liberatio vnius anime
a purgatorio.
- C** **C** in die Innocentī ad. s. paulū, 15 5.
mille/ac, 2 91. anni:et, 2 00. dies
- E** **C** in die. s. Silvestri ad. s. mariā trāstī
berim, 15 8. mille/ac, 9 5 8. ān, et, 2 85. dies
- E** **C** in Circuncisione dñi: ad. s. mariā in
ara celi/7 ad. s. jobānē in latera, 15 4. mil
le/ac, 9 83. anni:et, 2 85. dies
- B** **C** in die Epiphanie ad. s. petru, 15 2.
mille/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- D** **D** ñica in septuagesima: ad. s. Laurē,
15 8. mille/ac, 9 6 8. ān:et, 2 85. dies
- F** **I** tēz liberatio vnius sic a purgatorio
- E** **D** ñica i sexagesima ad. s. paulū, 15 5.
mille/ac, 2 90. anni:et, 2 00. dies
- B** **D** ñica in quinquagesima ad. s. petru,
15 8. mille/ac, 9 6 8. ān:et, 2 85. dies.
- C** **I**n quadragesima.
- E** **C** feria quarta cinę ad. s. sabinā, 15 5.
mille/ac, 2 93. anni:et, 2 85. dies
- F** **C** feria quinta ad. s. Georgium, 15 4.
mille/ac, 9 13. anni:et, 2 85. dies
- D** **C** feria sexta ad. s. iobā, 7 paulū, 15 5.
mille/ac, 2 91. anni:et, 2 00. dies
- F** **S**abbato ad. s. Tripbonē, 15 8. mille
ac, 9 83. anni:et, 2 85. dies
- A** **D** ñica prima ad. s. iobā, 7 latera, 15 4.
mille/ac, 9 84. anni:et, 2 85. dies
- B** **C** feria sedā ad. s. petru ad vicula, 15 8
mille/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** feria tercia ad. s. anastasiā, 15 8. mil
le/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- F** **I** tēliberatio vnius sic a purgatorio
- E** **C** feria quarta ad. s. mariā maio, 15 9.
mille/ac, 7 90. anni:et, 2 85. dies
- D** **C** feria quinta ad. s. laurē. in palisper
ne, 15 8. mille/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- F** **C** feria sexta ad. s. apostolos, 15 8. mil
le/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85. dies
- B** **S**abbato ad sanctū petrū, 15 8. mille
ac, 9 64. anni:et, 4 5. dies
- E** **D** ñominica sedā ad sanctā mariā in
domica, 15 8. mille/ac, 9 6 8. anni:et, 2 85.
dies
- E** **C** feria sedā ad. s. clementem, 15 8. mil
le/ac, 9 5 6. anni:et, 2 5 0. dies
- D** **C** feria tercia ad sanctā balbinā, 15 5.
mille/ac, 2 93. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** feria quarta ad sanctā ceciliā, 15 9.
mille/ac, 7 90. anni:et, 2 85. dies
- E** **C** feria quinta ad. s. mariā transiberi
15 8. mille/ac, 8 5 8. anni:et, 2 85. dies
- B** **C** feria sexta ad. s. vitalē, 15 8. mille/ac
9 5 8. anni:et, 2 85. dies
- F** **S**abbato ad sanctū marcellū 7 petru
15 4. mille/ac, 9 6 5. anni:et, 2 00. dies
- D** **D** ñica tercia ad sanctū laurē, 15 9. mil
le/ac, 5 4. anni:et, 2 0. dies. **E** tē libes
ratio vnius anime a purgatorio
- B** **C** feria sedā ad sanctū marcū, 15 4. mil
le/ac, 9 0 9. anni:et, 2 00. dies
- E** **C** feria terria ad sanctā potētianā, 15 4
mille/ac, 9 9 1. anni:et, 2 00. dies
- B** **C** feria quarta ad sanctuz Sintū, 15 5.
mille/ac, 7 90. anni:et centum dies
- B** **C** feria q̄nta ad. s. cosinā 7 damio, 15 4
mille/ac, 9 9 1. anni:et ducenti dies,

Indulgentie stationum quoad fratres.

- D** Clerica sexta ad sanctū laurētiū in luci
na, 154. mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- B** Clabbato ad sanctā susannā, 154.
mille/ac, 911. anni: et, 200. dies
- B** Domina quarta ad sanctā crucē, 159. mille/
ac, 60. anni: et, 45. dies. **I**te liberatō
vnius anime ex purgatorio
- E** Clerica secūda ad quartuor coronatos,
159. mille/ac, 990. anni: et, 200. dies
- D** Clerica tercia ad sc̄m̄ laurētiū i dama-
to, 154. mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- E** Clerica quarta ad sanctū pauluz, 155.
mille, 291. anni: et, 200. dies
- A** Clerica quinta ad sanctū siluestru, 154.
mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- D** Clerica sexta ad sanctū eusebiu, 154.
mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- B** Clabbato ad sc̄m̄ nicolaū in carcere
154. mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- B** Domina in passiōe ad sc̄m̄ petrū, 159.
mille/ac, 964. anni: et, 35. dies
- D** Clerica sc̄da ad sanctū grisogonū, 154.
mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- L** Clerica tercia ad sanctū ciriacu, 154.
mille/ac, 911. anni: et, 200. dies
- A** Clerica quarta ad sanctu marcellu, 155.
mille/ac, 291. anni: et, 200. dies
- E** Clerica quinta ad s. apollinarē, 154.
mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- E** Cle, sexta ad sc̄m̄ stephanū i celio mó-
te, 154. mille/ac, 991. anni: et, 200. dies
- I**te liberatio vnius aieja purgatorio
- E** Clabbato ad sanctū iobānē ante portā
latinam, 152. mille/ac, 849. anni: et,
45. dies. **I**tem liberatio vnius ani-
me a penis purgatorio
- A** Domina in palmis / ad sanctum iobānē
nem in laterano, 156. mille/ac, 859.
anni: et, 20. dies.
- A** Clerica sc̄da ad sanctā p̄aredem, 155.
mille/ac, 65. anni: et, 200. dies
- A** Clerica tercia ad sanctā p̄iscam, 161.
mille/ac, 551. anni: et centum dies
- E** Clerica quarta ad sanctā mariā maio,
185. mille/ac, 662. anni: et centum dies
- A** Clerica quinta in cena dñi / ad sanctum
iobānē in laterano, 185. mille/ac, 639.
anni: et centum dies
- B** Clerica sexta in parascue: ad, s. crucē,
186. mille/ac, 639. anni: et, 100. dies
- A** Clabbato ad sc̄m̄ iobānē i laterano
186. mille/ac, 639. anni: et centum dies
- E** Domica resurrectiōis ad, s. mari, maio,
185. mille/ac, 162. anni: et, 100. dies
- B** Clerica secunda ad sanctū petrū, 158.
mille/ac, 968. anni: et, 285. dies
- L** Clerica tercia ad sanctū paulū, 155. mil-
le/ac, 291. anni: et, 200. dies
- D** Clerica quarta ad sanctū laurentiū ex-
tra muros, 159. mille/ac, 554. anni: et
30. dies. **I**tem liberatio vnius ani-
me a purgatorio
- F** Clerica quintra ad sc̄tos apostolos, 158.
mille/ac, 968. anni: et, 285. dies
- E** Clerica sexta ad sanctā mariā rotundā,
165. mille/ac, 968. anni: et, 285. dies.
- A** Clabbato ad sc̄m̄ iobānē in laterano
156. mille/ac, 859. anni: et, 30. dies
- E** Domina in albis: ad sanctū panera-
riū, 161. mille/ac, 555. anni: et, 100. dies
- B** In letanijs maioribus ad sc̄m̄ petrū,
152. mille/ac, 968. anni: et, 285. dies
- B** Domina in pentecostes ad sanctū
petrum, 158. mille/ac, 968. anni: et
285. dies
- B** Clerica sc̄da ad sc̄m̄ petrū ad vincula
158. mille/ac, 968. anni/ac, 285. dies
- E** Clerica tercia ad, s. anastasiā, 158. mil-
le/ac, 968. anni: et, 285. dies
- E** Clerica quarta ad sanctā mariā maio,
152. mille/ac, 790. anni: et, 285. dies
- D** Clerica, 5. ad sanctū laurētiū, 158. mil-
le/ac, 968. anni: et, 285. dies. **I**tem
- I**te liberatio vnius anime a purgatorio.
- F** Clerica sexta ad sc̄tos apostolos, 158.
mille/ac, 968. anni: et, 285. dies
- B** Clabbato ad sc̄m̄ petrū, 159. mille/
ac, 964. anni: et, 45. dies
- E** Clerica quarta quattuor tempoz septē-
bus: ad sanctā mariā maio, 159. mille/
ac, 890. anni: et, 285. dies
- F** Clerica sexta ad sc̄tos apostolos, 158.

mille/ac. 96 s. anni: et. 285. dies.

B Sabato ad sanctum Petru. 15 s. milz
lc/ac. 96 s. anni: et. 285. dies. **I**te libe
ratio vnius anime a purgatorio.

Item notandum quod a do-

Zetare que est. 4. in quadragesima vsq; ad feria tertiam pasche: bni fide romanorum: est remissio omni petroy ad s. maria maio.

Ite quod a feria secunda maiorum hebdomade: vsq; ad feria secundam resurrectionis: est indulgentia plenaria ad sanctum marcum.

Item quod omnes indulgentie in quadras gelina duplicantur

Item quolibet sabato quadragesime: ac etiam bni aliquos. 2. et. 4. et. 6. feria maio: hebdomade: est indulgentia plenaria.

Item in sextis feriis mensis martij: est

Notandum est etiam quod bni aliquos Rome est quotidie ad minus in tribus locis (vbi mulieres non ingreduntur) remissio plenaria omnium peccatorum. Et in octo locis ad minus: remissio tertie partis: Et in uno loco remissio quarte: et in aliis septem: et in diversis ecclesiis et locis ipsius vrbis: indulgentie quasi innumerabiles. Et bni aliquos sunt in summa quadringenta millia annorum: et mille quadringente quadragene indulgentiarum. **I**tem sunt alie multe et magne indulgentie in diversis locis et ecclesiis quotidie: et in dedicationib; altarii et eccliarum: et in diversis tibibus et locis et festiuitatibus sanctorum augentur indulgentie. Et duplicant oes in quadragesima.

Ultra predictas indulgentias: addite sunt nonnullae alie de novo a Sixto. 4. et ab alijs: maxime in ecclesiis ab eodem factis / seu reedificatis: presertim in sancta maria de pace / et in sancta maria de populo in festis beate virginis: et sabbatis quadragesime: et a sabato de passione vsq; ad octauas pasche: vbi est maximus concursus populi Romani.

Chas autem omnes indulgentias (ut premititur) possunt quotidie lucrari fratres et sorores: et alii supra expressi visitando ecclesiis in quibus morantur: et dicendo quinque Pater noster / Ave maria; ut supra vel visitando septem loca deputata specialiter in memoria septem principalium ecclesiastarum vrbis Rome: et dicendo septem psalmos penitenciales cum letanias. Et laici dicendo certum numerum Pater noster sibi a superioribus pretaxatum. Qui quidem modus adhuc scrutatur a multis laudabiliter: ne rata gratia faciliter conteneretur.

Eduertendum est insuper ac valde memorie commendandum (ne quis de cetero decipiat sicut bucusq; multi decepti sunt) quod indulgentie plenarie superius annotata: nec aliqua alia que per annum circulum in ecclesiis vrbis Rome habetur: non conceduntur accipientibus bullas cruciate / vel fabrice sancti Petri / aut habebitis alias concessiones / vel confessionalia. Quia (prout apparet in bullis originalibus bmo cruciate) ibi solum conceduntur stationes et indulgentie propter stationes concessae. Et si

magnus concursus populi Rome ad sanctum Petrum: ex quo conjecturari potest esse ibi tunc magne indulgentie.

Et idem dicendum et credendum est de omnibus sabbatis anni ad sanctum Joannem in latterano: quia similiter tunc confitit ibi populus romanus.

Inde attende et nota quod bni alii quos qui est aliqua statio visitando quis ecclesia vbi est talis statio lucratur ois indulgentias septem ecclesiastarum capitalium: ac etiam aliarum. Sed quiescit indulgentia et non statio: lucratur enim indulgentias illius ecclie quam visitat. Artu fratre mihi per concessione Sixti et suorum successorum: dicendo Pater noster / Ave maria (ut supra) quotannis die octaves indulgentias indistincte omnium titularum et ecclesiastarum vrbis lucrantur.

Epilogum
tarum indul-
gentiarum.

Rota.

Indulgencie Hierusalem.

forte aliqui ibi absit ut concederentur indulgentie ecclesiarum vobis: tñ ex quo nunq̄ exp̄esse fit ibidē mentio de indulgentiis plenariis (quod tñ s̄im illū cu-
rī Ro, necessario requiri: ad hoc vt tales indulgentie intelligātur cōcessere: prout
apertissimis curialibus asseritur) ideo virtute bniōi bullarū nequeūt lucrari:
nisi ad plus statioes et indulgentie nō plenarie: nec multo min⁹ indulgentie libe-
rationis animarum a purgatorio: nisi exp̄ecificetur in bullis predictis: que tñ
exp̄ecificatione nō reperitur facta. Sed questores seu cōmissarij (lucrī causa
vel ex ignorantia) ponunt tales indulgentias in summaris quos ipsi pro libito
suo componunt: elicendo ex summaris ordinis nostri minorum: quibus ut sus-
pia dictum est: exp̄esse omnes indulgentie etiam plenarie concessae sunt. Pro-
pter quod superfluum: et perinde prohibitum est nobis strictrissime: tales bul-
las accipere: nisi cum magnis modificationibus: que vix simul concurrent: ut
babet. fiso. 60. cōcē. 178. et supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fra-
tres. §. 12. Et in dictione Crucifera. §. 3.

C Sequitur indulgentie cōcessse in diversis

ecclesijs et locis ciuitatis sancte hierusalem intra et extra muros eiusdem: quas
etiam possunt promoveri fratres mi. obs. et alii psonae que eorum priuilegijs potiri

Divisso loco valent: virtute cōcessionis Leonis. 10. supra posite. §. 12.

ruz ciuitatis C Pro intelligentia indulgentiarum infra scriparum est notandum q̄ iā
s. hiernale. septem locis principalibus sunt mysteria et indulgentie hierusalem: quorum
locorum tria sunt intra muros/ et quatuor extra muros circum circa. Extra mu-
ros: primus locus est mōs Sion: qui est quedam pars ciuitatis in altiori loco
sita: vbi David fecit psalterium: ac vbi sunt sepulchra regum Israhel. Ibi etiā
fuerunt domus Anne et Laiphac et sanctum cenaculum. Secundus locus est
caluarius: qui licer tempore passionis erat extra ciuitatem: nūc tñ mōs est intra
muros. Tertiū locus est co:pus ciuitatis. Extra ciuitatem vero sunt reliqua
sancta loca. s. Torens cedron. Galleris siloe. Abhors olyucti et Bethania. In
his locis/ seu partibus continetur omnia mysteria intra/ et extra muros ciuitat-
is hierusalem: prout late/ ac particulariter sequuntur.

C Indulgencie concessse in montesion.

† C In monasterio motis Sion vbi habi-
tant fratres mino. obser. in loco vbi Ebris
stus fecit vitam cenan: est indulgentia
plenaria.

† C In capella que dicitur sancti Thome
apostoli: vbi dominus ei apparuit tc. est
indulgentia plenaria

† C In capella vbi descendit spiritus san-
ctus in die penthecostes: est indulgentia
plenaria.

† C In loco vbi obiit beata virgo: est in-
dugentia plenaria.

C Ubi sanctus Mathias fuit electus
in apostolum: sunt septem anni/ et septem

quadragene indulgentie.

C Ubi sanctus Jacobus minor fuit elec-
tus in primum episcopum hierusalem:
sunt septem anni / et septem quadragene
indulgentie.

C In capella vbi sanctus Joānes evan-
gelista dicebat missam domine nostre: sūt
septem anni / et totidē quadragene in-
dulgentie.

C Ubi fuerunt diuisi sancti apostoli: vt
irent ad predicandum per universum or-
beum: sunt septem anni/ et totidē quadra-
gene indulgentie.

C In loco vbi fuit translatum co:pus san-

Ceti Stephanī protomartyris: sunt septē anni / et totidē quadrage indulgentie.
CIn capella que quōdam fuit coquina vbi agnus paschalis cene domini assatus est: sunt septem anni / et totidē quadrage ne indulgentie.

CIn introitu domus Lyppe vbi ancilla ostiaria dixit Petro. Et tu cū Iesu galileo eras: sunt septem anni / et totidē quadrage indulgentie.

CIn medio prefate domus Lyppe: vbi Petrus negauit Christum: sunt septē anni / et septem quadrage indulgentie.

Cuxta predictam dominum est locus qui dicunt galli cantus: sunt ibi septē anni / et septē quadrage indulgentie.

CIn quodā loco vbi Christus in domo Lyppe stetit usq; mane postq; fuit captus in nocte passionis: sunt septem anni / et septē quadrage indulgentie.

CPrope dictam domū est locus vbi domina nostra venit / et stetit postq; sciuīt captionem filij sui: sunt ibidem septē anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn domo Anne vbi Christo fuit data alapa: est indulgē plena.

Cuxta predicta in dominum est locus vbi iudicij voluerūt capere corpus domine nostre cum deferretur ad tumulandum: et sunt ibi septem anni / et septem quadrage ne indulgenti.e

CIn prefato mōte sion est locus vbi de collatus fuit sanctus Jacobus maior / et ibidem est indulgentia plenaria.

CIndulgentie concessae in monte Calvario.

CPrope foramen vbi posita est crux Christi: et ipse ibi crucifixus: est indulgentia plenaria.

CEbi Melchisedech obtulit panem / et vinum: sunt sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

CIbidem prope est locus vbi Abraā voluit immolare Isaac / et sunt ibi septē anni / et septē quadrage indulgentie.

CIn loco vbi dominus de cruce depositus:

tus fuit positus in gremio domine nostre: est indulgentia plenaria.

CIn sancto sepulcro Christi: est indulgentia plenaria.

CIn quadam capella que est iuxta locum vbi crucifixus est Christus: est quēdam scala: ibidemq; est indulgentia plenaria.

CSub rupe vbi dominus crucifixus est: habetur quedā capella in qua sancta Helena reperit crucem dominicā: et est ibi indulgentia plenaria.

CIn alia capella vbi est columna super quam sedet Christus cum fuit spinis coronatus: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn altera capella vbi sortes missæ sunt super vestem Christi: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn specu quadam vbi positus est Christus interius q; crucifixores aptabat crucem: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn horto vbi dominus stetit quando post resurrectionem apparuit Hagdalenē: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

CItem in loco vbi stabat Hagdarena in horto: sunt septē anni et totidē quadrage indulgentie.

CIn eodem loco est quedam concavitas instar fenestre vbi est pars colunæ in q; flagellatus fuit Christus: et sunt ibi septē anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn altari capelle vbi sunt duo supra scripta: est quedam particula vere crucis: et sunt ibi septē anni / et septem quadrage indulgentie.

CIn prefata capella est locus vbi quando fuit inuera sancta crux resuscitata est per impositionem illius quedam mulier defuncta: et sunt ibi septem anni / et septē quadrage indulgentie.

CIndulgentie concessae in corpore ciuitatis.

CIn quodā domo vbi fertur q; nata est

Indulgentie Hierusalem.

est beata virgo maria sunt septem anni et septem quadrag. indul. Alibi tamen res peritur q̄ est indulgentie plenaria

In probatica piscina vbi descēdebat angelus et mouebat aquā tc. sunt septem anni: et septē quadrag. indulgētie.

T In domo pilati est indulgētia plenaria,
In via per quā xps duxit est ad crucificādūm: que appellatur via amaritudinis: vbi est dominus sancti Lazari et soror eius: ac etiam dominus pharisei ad quā venit magdalena: sunt ibi septem anni / ac septem quadragene indulgētie.

In domo illius femine que appellatur Eleronica: sunt septem anni / et septē quadragene indulgētie.

T In templo Salomonis vbi presenta ta et nutrita est beata virgo: indulgentia plenaria.

T In porta que dicitur aurea per quam ingressus est Christus dñica in ramis palmarum: est indulgētia plenaria.

In domo vbi natus est sanctus Ioannes euāgelistā: sunt septem anni / et septē quadrag. indulgētie.

C ubi dñs post resurrectionē apparuit tribus mīris dices eis Aucte: sunt septē anni / ac septem quadragene indulgētie.

In loco vbi dñs fuit cecidisse sub cruce: sunt septē anni / et septē quadrag. indul.

C huculq; indulgentie que haberur intra muros bierusalem: nūc sequūtur que sunt extra.

Indulgentie concessae in valle Siloe.

In valle siloe est locus acheldemach emptus, 30. argētēis quibus venditus est Christus: et sunt ibi septem anni / et septem quadragene indulgētie.

In natatoria siloe vbi Christus misit cecū ut se lauaret et videret: sunt septē anni / et septem quadragene indulgētie.

In prefato valle est locus in quo sanctus Esaias propheta fuit sectus serra lingua: et sunt ibi septem anni / et septē quadragene indulgētie.

In eodē valle est spelūca in qua sanctus petr⁹ post negationē Christi te inclusus: et sunt ibi septem anni / et septē quadragene indulgētie.

Indulgentie concessae in torrente Cedron.

In borto gethsemani vbi in nocte passionis Christ⁹ dimisit, 8. aplos: sunt septē anni / et septē quadrag. indulgētie.

T In eodem borto vbi Christus ter oravit: indulgentia plenaria.

In spelūca in qua sanctus Jacobus alpheus se inclusit post captiōem Christi: promittēs non comedere donec videret illum resuscitatum: sunt septē anni / et septē quadragene indulgētie.

Prope bīmōi torrenti cedron est locus vbi fertur q̄ natus est sanctus zacharias pater Joānis baptiste: et sunt septē anni / et septem quadrag. indulgētie.

Indulgentie concessae in valle Iosaphat

In valle iōsaphat est sepulchrum dñe nostre: vbi est indulgētie.

Inter prefatum sepulchrum et ciuitatem bierusalē est locus vbi lapidatus est sanctus Stephanus: et sunt ibi septē anni / et septē quadrag. indulgētie.

Indulgentie concessae in monte Oliueri.

In desēcū montis oliueti vbi videns Iesu ciuitatē fleuit super illam: fertur q̄ sunt septem anni / et septem quadragene indulgētie.

In prefato mōte vbi dūs docuit aplos orare: et cōposuit pater noster: sunt septē anni / et totidem quadrag. indulgētie.

C ubi dominus predicauit octo beatitudines: sunt septem anni / et septem quadragene indulgētie.

In eodem monte fertur q̄ annūciauit angelus beate virginis trāstitū suū dēfērēs ei palmanis: et sunt ibi septem anni / et septem quadrag. indulgētie.

In loco ex quo xps ascendit visibiliter in celum: est indulgētia plenaria.

Indulgentie Hierusalem.

50. lxxvij.

Con supradicto monte est locus ubi apostoli post aduentum spiritus sancti composuerunt / credo in deum / sunt septem anni / et septem quadragene indulgentie.

Con prope locum ex quo dominus ascendit in celum: est locus qui dicebat galilea ubi christus promisit apparere / et apparuit apostolis post resurrectionem: et est ibi indulgentia plenaria.

Cuxta prefatum locum erat sicutinea quam maledixit christus: sunt ibi septem anni / et septem quadragene indulgentie.

Con indulgentie Bethanie.

Con domo iherosolimae hospiti christi: sunt septem anni / et septem quadragene indul.

Con domo marie magdalene: sunt septem anni / et septem quadragene indulgen.

Con medio predictarum domorum est locus ubi iherosolima dixit christo: domine si fuisses hic tecum / sunt ibi septem anni / ac septem quadragene indulgentie.

Con loco ubi sepultus fuit lazarus / et ex quo resuscitatus est a christo: est indulgentia plenaria.

Con domo simonis leprosi ubi magdalena vixit caput christi: sunt septem anni / et septem quadragene indulgen.

Caduerte quod in summa in civitate hierusalem / et in prefatis locis extra muros eius habentur, 21, indulgentie plenarie / et, 48, vicibus septem anni / et septem quadrage indulgentie. Et hoc absq[ue] alijs in multis indulgentijs que habentur in reliquis locis terre sancte: sicut in Betleem / Nazareth etc. Has autem indulgentias non apposui hic: quia concessio Leonis superposita in, §. 12, non se extendit ad illas.

Caduertendum est etiam quod ultra superscriptas indulgentias quas in vulgari modo prenotato inueni / et in latinum trastulisti: reperi nonnullas alias in quadam alia summa attinentes ad supradicta loca sancta: quas etiam hic superaddere placuit: prout sequitur.

Con in interiori civitatis hierusalē consequitur peregrini ingredientes per por-

tam civitatis, 40. annos: et tertiodecim quas dragenes indulgentie.

Con ecclesia sancti sepulchri: est indulgentia liberationis anime a pena et culpa.

Con domo iherosolimae ubi christus fuit ille latus: est indulgentia plenaria.

Con domo ubi quoddam habitauit beata virgo maria: est indulgentia ple.

Con loco quodam ubi dominus assidue predicabat: sunt septem anni / et septem quadragene indulgentie.

Con loco ubi christus illuminauit eum natum: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con domo sancti simeonis prophete: sunt septem anni / et septem quadragene indul.

Cuxta lapidem quoddam ubi fertur dominus sanauit multos infirmos: sunt septem anni / et septem quadragene indulgentie.

Con loco ubi iudei voluerunt arguere christum de peccato: sunt septem anni / et septem quadragene indulgentie.

Con turri dauid que fertur se inclinasse christo: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con torrente cedron ubi erat lignum ex quo facta est crux: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con cenaculo ubi dominus lavauit pedes discipulorum suorum: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con loco ubi angariauerunt simonem circneum ut tolleret crucem christi: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con loco ubi sunt due petre albe super quas sedit christus lapsatus ex pondere crucis: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con loco qui dicitur pasinus beate virginis ubi videns christum oneratum crucem: cecidit velut mortua: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Con loco ubi dominus apparuit matrice post resurrectionem: sunt septem anni / et septem quadrage indulgentie.

Indulgētie sc̄i Jacobi.

Con ecclesia que fuit domus ubi habita
uit beata virgo post Christi ascensionem:
sunt septē anni / et septē quadrage. indul-

Sequitur indulgentie concessione sancto Jacobo in
compostella : quibus etiam portiuntur et
rum priuilegia sunt cōmunicata; prout superius dictum est.

CPrimo quicq̄ ad ecclesiam sancti Ja-
cobi in compostella quoq̄ tpe venerit: cō-
ceditur ei remissio tertie partis peccator̄.

Secondo concessum est: q̄ si quis ve-
niendo / aut stando / vel redeundo causa
visitationis dicte ecclesie decesserit: babi-
ta penitentia de commissis: omnia pecca-
ta sive ei renissa.

Tertio q̄ omnes qui incedunt singulis
dominicis diebus in processione que sit in
dicta ecclesia: habeat pro qualibet processio-
ne / et consecratione. 40. dies indulgentie.
Et sic per totā hebdomadam. Et si est fer-
sum habent. 300. dies: vltra predictam

Collector.

Notandum est insuper q̄ vltra predictas indulgentias: dicitur / ac
precise cōcessas personis fratribus / et monialium san-
cte Elare tc. possunt etiā h̄dem fratres / et moniales gaudere indulgentiis con-
cessis generaliter visitatiib⁹ suas ecclesiās / vel monasteria in certis festiuitati-
bus / et alijs diebus anni: visirādo similiter suas ecclesiās / vel capellas cū in-
teriori lucrādi bñoi indulgentias / aut remissiones peccator̄. Et hoc etiā si in
cōcessionibus talii indulgentiarū sit additum: q̄ eas lucrētur porrigētes mas-
nus adiutrices. Nam tūc dicō quinq̄ Pater noster / et totidem Ave maria
pro felici statu sancte ecclesie: poterūt illas absq̄ dubio lucrari: etiā si essent
in alijs ecclesiās cōcessē: virtute cuiusdā cōcessionis Leonis decimi supraposiv-
te in dictione Indulgētie non plenarie quo ad ad fratres in. §. 4.

Collector.

CPro validitate et firmitate supradictarum indulgentiarum: notanda est
sequens concessio.

Leo. 10. cōcessit / declarauit: q̄ virtute bullay cruciate cōtra infideles/
sionis priuilegior̄ ordinū: etiā mēdicantū contiuentes: nunq̄ intelligatur re-
uocata / nec suspēta induita / priuilegia / et gratia cōcessē quo ad personas fra-
trum minorum obser. / et quo ad suspendendū interdictum in festiuitatiib⁹
sanctorum sui ordinis: nisi de ipsis specificē / ac nominatim mentionem fac-
reint. D. fffo. § 9. conce. 177.

Collector.

CAdvertendū tñ est circa bec q̄ non ppter ea debet credi non posse revocari
prefatas indulgentias / et alia priuilegia fratribus cōcessa. Circa quod vide que
supra posui in hac dictione Indulgētie stationum quo ad fratres: in fine eius
iustam concessionis S. 7. Et similiter vide infra posita in dictione Pri-
uilegia in fine concessionum.

Indulgētie quo ad fratres.

Con oratorio ubi beata evirgo faciebat
orationem: sunt septē anni / et septē qua-
dragene indulgentie.

indulgentiam tertie partis tc.

Quarto in festo dedicationis predicē
ecclesie: ac in vigilia / et festo sancti Jaco-
bi habent. 600. dies vltra indulgentiam
tertie partis tc.

Quinto omnes audientes missam ab
archiepiscopo / vel cardinali in altari san-
cti Jacobi: habent. 200. dies: vltra predi-
cam indulgentiam.

Sexto Lalicius papa cōcessit: q̄ quā
acciderit festū sancti Jacobi celebrari in
dīnica: q̄ in toto anno illo oēs ibi cōcurrit
in peregrinatione: vere penitentes / et
confessi: sint absoluti / a pena et culpa.

Indulgētie quo ad seculares: Primo. f. lviij.

Indulgētie quo ad seculares: primo.

Quia indulgentie que continetur in priuilegijs fratrum mino Collector.

rum; quibus possunt gaudere persone seculares sunt diuerse / ac respectu diuersorum operum que ad illas pionerendas oportet huiusmodi seculares facere video ut melius agnoscit valeant: sub sequē indulgentiarū Distictio ins oportet; dine distincte sunt. C primo namq̄ ponitur indulgentie que conceduntur ad securū tur visitantibus ecclesiās fratrum minorum in precipnis festiuitatibus anni. lates.

Secundo numerantur ille que pro tempore quadragesimali concessē sunt.

Tertio alie que pro reliquis diebus anni concessē reperiuntur. Quarto sequuntur indulgentie concessē facientibus predictis fratribus aliqua opera pietatis. Quinto loco adduntur nonnullae remissiones peccatorum quas concedere possunt fratres predicantes. Sexto superadduntur multe alie indulgentie concessē secularibus ratione habitus predictorum fratrum.

Septimo declarātur nonnullae alie imperatae a fratribus minoribus in favorem conceptionis beate virginis. Octavo subsequuntur quedam alie indulgentie: absolute obtente ab eisdem fratribus pro secularibus. Novo et ultimo explicatur indulgentie que concedi possunt ab aliquibus fratribus signatis ordinis minorū quibuslibet personis deuotis: prout late infra patebit.

Indulgētie pro visitantibus ecclesiās fratrum minorum in precipnis festiuitatibus: Primo.

Regorius 9. concessit omnibus visitantibus ecclesiās fratrum minorum in festiuitatibus principalibus domini nostri: ac in festiuitatibus / et cōmemorationibus domine nostre / ac Joānis baptiste: et omnium sanctorum / ac sancti Frāscisci / et beati Antonii / et beate Delisabeb: centum annos / et totidem quadragenas indulgentie. b. ffo. 61. Et ffo. 64. conce. 73. Et ffo. 107. conce. 426.

2 **DE H** gregorius concessit omnibus visitantibus ecclesiām montis al- Stigmata. uerne in die stigmatum beati Francisci remissionem medietatis omnium deli- titorum. Visitantibus autem alias ecclesiās ordinis eadem die dedit de indul- gentia annostriginta. b. ffo. 260. conce. 647.

3 **Innocentius** 4. als. 6. concessit visitantibus ecclesiās fratrum minorum in festiuitatibus dominī nostri Iesu christi / et beate Marie virginis / ac beatorum Joānis baptiste / apostolorum petri / et pauli: necnon sancti Francisci: et aliorum sanctorum ordinis predicti: Indulgentiam quadraginta annorum. b. ffo. 261. conce. 669. Et ffo. 109. coce. 453.

4 **Hlerander** 4. concessit omnibus visitantibus ecclesiās nostras in festiuitatibus / et translationibus beatorum Francisci et Antonii / et clare de indulgentia annos quinquaginta. b. ffo. 260. coce. 652. Et prout habebit in supplemēto: sunt anni quadraginta. ffo. 108. coce. 429.

5 **Clemens** 4. concessit visitantibus ecclesiās fratrum mino. in festiuitatibus domini nostri Iesu christi / et beate Marie virginis / ac apostolorum / ac beati Joānis baptiste / et beati Francisci / et sanctorum nostri ordinis: indulgentiam 46 annorum. b. ffo. 260. coce. 658.

Indulgentie quo ad seculares; Primo.

16 **C**IDEAD clemens concessit visitantibus ecclesiis fratrum mino, in dedicacionibus carum, et per octo dies sequentes; et in festiuitatibus beate Marie: ac sanctorum Francisci et Antonij et Clare, ac aliorum sanctorum quibus altaria maiora dedicata sunt: indulgentiam centum dierum, b. ffo. 108, concesione. 449.

17 **G**regorius. 10. concessit omnibus visitantibus ecclesiis fratrum minorum in festiuitatibus domini nostri Jesu christi: et beate Marie virginis, et apostolorum, ac beati Joannis baptiste, et sancti Francisci, ac sanctorum ordinis nostri: indulgentiam annorum, 40, b. ffo. 260, conc. 659. Et ffo. 109, conce. 457.

18 **N**icolaus. 3. concessit omnibus visitantibus ecclesiis fratrum minorum in festiuitatibus suprascriptis iunctimmediate: indulgentiam annorum quadraginta, b. ffo. 260, conce. 660.

19 **M**artinus. 5. concessit omnibus visitantibus ecclesiis fratrum minorum in festiuitatibus nativitatis domini, Circuncisionis, Epiphanie, Purificationis, Annunciationis beate Marie, ac Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, beati Joannis baptiste, apostolorum petri et pauli, Assumptionis virginis Marie, Nativitatis eiusdem, ac omnium sanctorum, et beatorum Francisci, Antonij, Clare, Delisabert, necnon in translationibus eorumdem: indulgentiam annorum quinquaginta; et duodecim quadragesimae, b. ffo. 260, conce. 662. Et ffo. 108, conce. 433.

20 **N**icolaus. 4. concessit ordini fratrum minorum omnes indulgentias datas a suis predecessorib; et extendit easdem indulgentias ad festiuitates angelorum, et illorum sanctorum in quorum honorem sunt edificatae ecclesie predictorum fratrum, vel quorum reliquie ibi babentur, b. ffo. 261, conce. 665. Et ffo. 109, conce. 456.

21 **C**IDEAD nicolaus concessit omnibus visitantibus ecclesiis fratrum minorum in festiuitatibus domini nostri Jesu christi, et beate Marie virginis, beati Joannis baptiste, apostolorum petri et pauli, beati Francisci, et sanctorum sui ordinis: quadragesima annos indulgentie, b. ffo. 108, conce. 446.

22 **I**oannes. 22. confirmavit indulgentias datas a suis predecessoribus beate virginis Marie, sanctorum Francisci, Antonij, Lodouici, Clare, ac in consecrationibus ecclesiarum, et altarii, et vaccinationib; caruorum, et octauas. Ille autem indulgentie: prout prefatus papa epilogauit: sunt dece anni, et quinquaginta dies, b. ffo. 108, conce. 231. Et b. ffo. 108, conce. 436.

23 **B**enedictus. 12. confirmavit indulgentiam sancte marie de portu, cula, seu de angelis: declarauitque datam esse a christo viua voce, b. ffo. 261, conce. 668. Alias habetur quod est Benedicti undecimi, b. ffo. 109, conce. 455.

24 **U**rbanus. 5. concessit visitantibus ecclesiis fratrum mino, in festiuitatibus domini nostri, ac domine nostre, et apostolorum, et beati Joannis baptiste: ac beati Francisci, et sanctorum sui ordinis: indulgentiam, 40, annos rurum, b. ffo. 261, conce. 670. Et ffo. 109, conce. 458.

25 **S**ixtus. 4. viiiuersis, et singulis christi fidelibus vniuersis sexus vere penitentibus, et confessis; qui ecclias, et oratoria domorum fratrum pres-

Indulgencie quoad seculares: Primo. So. ix.

dicatoꝝ et minoꝝ visitauerit in singulis festiuitatibus sanctoꝝ Dñi / et frā p̄o sc̄is or-
cisci: centū annos et totidē quadraginta de iniunctis penitētis relaxauit. Et dimis tantū.
similiter visitatibus dictas ecclesias fratruꝝ predicatoroꝝ in festo sanctoꝝ Petri
mariarum: Thome de aquino: Vincentij, s. Catherine de senis: ac visitantibꝝ
ecclesias fratruꝝ minorꝝ in festis sanctoꝝ Anthoni de padua: Lodouici episco-
pi: Bernardini: Clare: ac Delisaberbꝝ a primis vesperis et per totū dīe ipsarꝝ
festiuitatum: quinquaginta annos et totidē quadraginta de iniunctis peni-
tentibꝝ relaxauit: dum tamen manus porrigit adiutrices. B. ffo. 14 s. conce.
359. Et. b. ffo. 109. conce. 463.

CDE **S**ixtus in bullia que appellatur aurea directa fratribus pdica-
toribꝝ et mi. motu proprio et certa sciētia: quascūq; gratias spirituales cō-
cessiones et indulgētias ac peccatorꝝ remissides in genere vel in specie/visitā et noua cōce.
ribus predictorꝝ fratruꝝ domos et capellas et oratoria cōcessas: quaꝝ tenores oīm indulgē.
ac si de verbo ad verbū inserti fuissent haberi voluit pro expressis: approba-
uit et robur perpetue firmatis obrinere decreuit: et poriori pro cautela de no-
uo cōcessit. B. ffo. 65. Et. ffo. 148. cōce. 358.

CDE **S**ixtus concessit omnibus vere penitentibus celebrantibus fe-
stum beati Francisci: de indulgentia quinquaginta annos et totidem quadra-
tibus p̄o. s. fran-
genas. b. ffo. 109. conce. 465.

Caduerte q̄ predicta cōcessio fuit extracta ex libro intitulato firmamēta triū Collectorꝝ.
ordinū in gallis copilato et impresso. Alter tamē habet in monumētis ordinis
vbi cotinetur q̄ prefatus Sixtus viiiuersis fidelibus vere penitentibus et cō-
cessis qui gloriosi cōfessoris Frācisci festiuitatē deuote celebrauerint annua-
tim: decem annos et totidē quadraginta de iniunctis eis penitētis relaxauit. B.
fo. 46. Et. ffo. 130. cōce. 291.

Tulius 2. cōcessit visitatibus ecclesias fratruꝝ mi. in festo. s. Bonaventura: indu-
lētias quas sui predecessores cōcesserant pro festis p̄o. s. bo-
nitatibus alioꝝ sanctoꝝ dicti ordinis. B. ffo. 43. Et. ffo. 127. cōce. 284. Et hoc nauentura.
idem cōcesserat antea Sixtus. 4. B. ffo. 51. Et. ffo. 135. conce. 300.

CDE **J**ulius declarauit q̄ verba in privaligies fratruꝝ mi. cōtentia sci-
licet q̄ visitat̄ sua loca et manus porrigit̄ adiutrices cōsequātur indul-
gentias tales/vel tales: referantur etiam ad facientes elemosinas de pane
et alijs pro eorum victu et vestitu: ac domorum suarum reparacione necessa-
rīs. B. ffo. 39. Et. ffo. 126. cōce. 280.

Caduertendū est q̄ suprascripte indulgentie/ ac nōnullæ alie que ad manus Collectorꝝ.
nostras nō peruenierunt: reperiūtur summarie recollecte in monumētis ordi-
nis sub forma sequēti. **H**ec est summa indulgentiarꝝ ordinis fratruꝝ mi. a diuer-
sis summis p̄oficibus cōcessarꝝ: circa quas nullus dubitare velit obsecro:
qr̄ reuerēdus pater frater Johānes de argumanes/provincialis prouincie. s.
iacobi asserit se vidisse in auctorētis litteris veritate huius rei. Et sequitur.

Visitantes ecclesias fratruꝝ minorꝝ in festiuitatibus dñi nostri Mota.
beati Frācisci/ omniūq; sanctoꝝ dicti ordinis: habet cōcessione qualibet pre-
dictarꝝ festiuitatum mille trecentorꝝ quadraginta annorꝝ/ quadragecentarꝝ^q
quadraginta et sex quadragesimaruꝝ: atq; triginta et vnius dici. ffo. 71. cō. 180.

Caduertendum est etiam: q̄ in alia summa extracta ex libro intitulato firmas Collectorꝝ.

Indulgentie quoad seculares: Primo.

menta trium ordinum habetur subsequenti modo.

Summa indulgentiarum festivitatum domini nostri iesu christi: eiusque sanctissime matris: ac etiam patris nostri francisci: et sanctorum ordinis: ascensio ad annos quingentos quadraginta et octo: et dies ducentos sexaginta. ffo. 109. post conce. 467.

Sequuntur gratie et indulgentie cōcessae visitantibus ecclesiās aliorum fratrū mendicantū in precipuis festivitatibus. Et primo ponuntur cōcessa visitatibus ecclesiās fratrū ordinis predicatorum.

Sanctissimus dñs honорius papa. 3. cōcessit. 20. annos et dies. 180. visitan-

Ex priuilegiis fratrū annos decem: et dies quadraginta. Bonifacius papa. 8. annos. 20. et dies. 40. Alexander papa. 4. annos. 20. et dies. 180. Benedictus papa. 10. frater de ordine predicatorum: annos. 30. et dies. 120. Joānes papa. 21. annos decem: et dies 80. Gregorius papa. 9. annos. 9. et dies. 50. Nicolaus papa. 4. frater minor annos. 30. et dies. 180. Alexāder papa. 5. frater minor: annos. 18. et dies. 80. b. ffo. 110. conce. 481.

Summa predictarum indulgentiarum est annos. 169. et dierum. 350.

In nativitate virginis marie visitantibus ecclesiās fratrū predicatorū: conceduntur a Clemente. 4. anni. 10. et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180.

Summa predictarum indulgentiarum est annorum. 69. et dierum. 210.

b. ffo. 110. conce. 482.

In purificatione beate marie semper virginis/ visitantibus ecclesiās predicatorū: conceduntur a Clemente. 4. anni. decem: et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180.

Summa predictarū indulgentiarū est annos. 69. et dies. 210. b. ffo. 110. cō. 483.

In assumptione virginis marie visitatibus ecclesiās fratrū predicatorū: conceduntur a Clemente. 4. anni. decem: et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180.

Summa predictarū indulgentiarū est annos. 69. et dies. 210. b. ffo. 110. cō. 484.

In festo beati patris dominici: visitantibus ecclesiās predicatorū: conceduntur a Clemente. 4. anni. 10. et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180. ab Innocentio. 4. anni. 9. et dies. 40. ab Alexandro. 4. anni. 20. et dies. 280. a Benedicto. 11. anni. 30. et dies. 120. a Joāne. 21. anni. 10. et dies. 180. ab Alexandro. 5. anni. 18. et dies. 80. a Sisto. 4. fratre minore anni. 100. et totidem quadragene.

Summa predictarum indulgentiarum est annorum. 256. et dierum. 320.

b. ffo. 110. conce. 485.

In festo sancti petri martiris visitantibus ecclesiās fratrū predicatorū: conceduntur a Clemente. 4. anni. decem: et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies quadraginta a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180. ab Innocentio. 4. anni. 9. et dies. 40. ab Alexandro. 4. anni. 20. et dies. 280. a Benedicto. 11. anni. 30. et dies. 120. a Joāne. 21. anni. decem et dies. 180. ab Alexandro. 5. anni. 18. et dies. 80. a Sisto. 4. anni. 50. et totidem

Indulgencie quoad seculares: Primo. fol. lxx.

quadragene. **S**umma predictarum indulgentiarum est annorum, 206, et dierum, 320, b. fffo, 110, conce, 486.

In festo sancti Thome de aquino visitantibus ecclesiis predictorum cōceduntur a Joanne, 22. anni, 21, et dies, 80, ab Alexandro, 5. anni, 18, et dies, 80, ab Urbano, 5. anni, 100, et dies, 220, a Sixto, 4. anni, 50, et totidē quadragene.

Summa predictarum indulgentiarum est annoꝝ, 189, et dieꝝ, 215, b. fffo, 110, conce, 487.

In festo sancti Vincentij confessoris: visitantibus ecclesiis fratrum predictorum conceduntur de indulgentia/a Sixto, 4. anni, 50, et totidē quadragene, b. fffo, 111, conce, 488.

In festo sancte Caterine de senis conceduntur visitantibus ecclesiis predictorū, b. fffo, 111, a Sixto papa, 4. anni, 50, et totidē quadragene, b. fffo, 111, concessione, 489.

Clementibus ad solemnitatem primarum missarum fratrum predictorum conceduntur indulgentie ab Honorio, 3. dies, 100, a Bonifacio, 8. dies, 100, ab Alexandro, 4. dies, 100, a Gregorio, 9. dies centū: ab Innocentio, 4. dies, 100, a Benedicto, 11. dies, 200, a Clemente, 4. dies, 100, a Joāne, 21. dies, 100, a Nicolao, 4. dies, 100, ab Urbano, 5. dies, 100, ab Honorio, 4. dies, 100.

Summa predictarum indulgentiarum est annorum triuꝝ: et dierum, 2. b. fffo, 111, conce, 490.

Sequuntur alie alię gratie concessę visitantibus ecclesiis fratruꝝ augustinensiū in precipuis festiuitatibus.

Innocentius, in Natiuitatis/ Circumcisioꝝ/ Epiphane/ Religioꝝ/ Ascensionis/ Pentecostes / necnon Assumptionis/ Natiuitatis/ Annuntiationis/ et purificatioꝝ beate Marie/ ac natiuitatis Joāni bap-
tiste/ et apostolorum petri et pauli/ et in solemnitatibus apostolow̄ et euange-
listarum: atq; in omnibus festiuitatibus sancti Augustini: ac ecclesiarum de-
dicacionibꝝ: et celebritate omnium sanctorum: et per ipsarum natiuitatis/ re-
surrectionis/ ascensionis/ pentecostes/ necnon natiuitatis et assumptionis bea-
te Marie/ ac natiuitatis Joannis baptiste/ et apostolorum petri et pauli pre-
dictarum festiuitatum octauas: ecclesiis ordinis heremitarum sancti Augus-
tini deuote visitauerint annuatim: et ad reparationem et conseruacionem ea
rum manus porr̄terint adiutrices: concessit in singulis predictis festiuitatibus/
ac per eam octauas: mille annos/ et totidē quadragenas, b. fffo, 124,
concessione, 562.

Tulius, visitantibus ecclesiis predictorum fratrum augustinensiū:
Honice festiuitatum diebus: a primis vesp̄is usq; ad secundas vesp̄as
festiuitatum earundem inclusiue: ac inibi manus adiutrices porr̄gentibus:
centum annos et totidē quadragenas de injunctis eis penitentiis in domi-
no relaxauit. B. fffo, 66, conce, 298.

Sequuntur alie indulgentie concessę visitantibus ecclesiis fra-
trum carmelitarum in precipuis festiuitatibus: pro-
ut elicitely sunt ex quadā bullia Sixti, 4. q; haberur. B. fo. 107. Et, ffo, 190, conce,
485. Et, fffo, 111, sunt ordinare per festiuitates modo subsequenti.

26

27

28

29

30

Ex primitis
gjis augusti
nensium,

31

Indulgentie quoad seculares: Primo.

31 **P**rimo. In festiuitatibus domini nostri Iesu christi, scilicet in sua nativitate/ paraclive/ et resurrectione/ penitentibus/ et duobus festis sancte crucis: et octauis eorum: Leo papa. 4. concessit septem annos et duodecim quadragesimas visitantibus et piis eleemosinas largientibus. **A**drianus. 2. **S**tephanus. 5. **S**ergius. 3. **J**ohannes. 10. et **J**oannes. 11. **S**ergius. 5. et **I**nnocentius. 4. tertiam partem peccatorum remiserunt: visitantibus ecclesiis eundem in predictis festis et eorum octauis. **H**onorius. 9. visitantibus easdem ecclesiis in die parascue: et in die sancte crucis. 40. annos et totidem quadragesimas de iniunctis penitentibus relaxauit. **C**lemens 3. **A**lexander. 2. **G**regorius. 5. **G**regorius. 7. in predictis festis et quolibet eorum: similem gratiam largiti sunt. **H**onorius. 9. cocessit visitantibus dictas ecclesiis/ seu manus adiutrices porridentibus in die parascue. 40. annos/ et totidem quadragesimas de iniunctis penitentibus. **B**enedictus. 10. omnes predictas indulgentias dupliqueauit. **N**icolaus. 5. omnia supradicta dupllicantio confirmauit: atq; annos. 7. et totidem quadragesimas in domino relaxauit. **B**.fo. 107. **E**t.fo. 190. conce. 485. **E**t.b. ffo. 111. conce. 497.

32 **S**ecundo. In festis beate marie. scilicet nativitatis/ annunciations/ purificationis/ assumptionis / et earum octauis: omnes predictas remissiones idem pontifices concesserunt. **C**lemens 4. ultra predictas indulgentias concessit. 30. annos et totidem quadragesimas in predictis quatuor festiuitatibus domine nostre. **H**onorius. 9. cocessit in dictis festiuitatibus visitantibus supradictas ecclesiis/ vel manus adiutrices porridentibus. 40. annos et totidem quadragesimas de iniunctis penitentibus. **J**ohannes. 22. concessit similiter in eisdem quatuor festiuitatibus. 40. annos et totidem quadragesimas de penitentibus iniunctis. **E**rbanus. 5. in festo annuntiationis virginis marie/ cocessit. 7. annos et. 12. quadragesimas. **S**ixtus. 4. concessit in predictis quatuor festiuitatibus beate marie a primis vesperris usq; ad occasum solis diei festi: visitantibus dictas ecclesiis. 30. annos et totidem quadragesimas quolibet anno. Item **S**ixtus extedit predictas indulgentias a se concessas ad festa conceptionis/ presentationis: et visitationis beate marie virginis. **B**.fo. 107. **E**t.fo. 190. conce. 485. **E**t.b. ffo. 111. conce. 498.

33 **T**ertio. In festiuitatibus omnium sanctorum: sancti michaelis: et nativitatis sancti Iohannis baptiste/ petri et pauli/ fabiani et sebastiani: et per octanas eorum: et in sanctis quorum vocationes principales habent in suis ecclesiis cocessit **L**eo papa. 4. septem annos et. 12. quadragesimas. **A**drianus. 2. **S**tephanus. 5. **S**ergius. 3. **J**ohannes. 10. et **J**oannes. 11. **S**ergius. 5. **I**nnocentius. 4. visitantibus dictas carmelitarum ecclesiis in predictis festiuitatibus tertiam partem peccatorum relaxauerunt. **C**lemens. 4. **A**lexander. 2. **G**regorius. 5. **G**regorius. 7. in predictis festiuitatibus similem gratiam largiti sunt. **B**.fo. 107. **E**t.fo. 190. conce. 485. **E**t.b. ffo. 112. conce. 499.

34 **Q**uarto. **H**onorius. 9. in diebus vocationum ecclesiarum predictarum. 40. annos et totidem quadragesimas relaxauit de iniunctis penitentibus. **B**enedictus. 10. eisdem vocationis diebus: honorij indulgentiam etiam concessit: et dupliqueauit omnia concessa in predictis sanctorum festiuitatibus: octauis; et vocabulis ecclesiarum.

Indulgētīe quoad seculāres: Secundo. fo. lxxi.

Nicolaus, s. duplicita etiam cōcessa a suis antecessoribus in dictis festiū tatiib⁹: ⁊ vltra annos septem ⁊ totidem quadragesimas relaxauit. **Sixtus. 4.** concessit etiā in diebus vocabuloz visitantibus dicti ordinis ecclesias, 30. annos ⁊ totidem quadragesimas de iniunctis penitētis. **B. fo. 107.** **E. fo. 190.** conce. 485. **E. fo. 112.** conce. 500.

Indulgētīe cōcessē visitantib⁹ ecclesias fratrum minor⁹ tempore quadragesimali: Secundo.

Zerander. **4.** Nicolaus, 3. Innocentius, 4. et Benedi-
ctus, 11. concesserunt a quarta feria cinerū vsc⁹ ad pascha Resurrectionis inclusiue: venientibus ad ecclē-
sias fratru⁹ minor⁹ semel in die causa deuotionis: de indulgen-
tia annos, 122. et dies, 576. **Clementibus autem quādo ibi-**
dem predicator⁹ feria, 2. et, 4. et, 6. additur in dulgentia annos, 6. et die, 26. **Predicatio.**
Et sic ascēdit cū prima ad annos, 138. ac dies, 202. habet. b. ffo. 108. cō. 439.

Urbanus. **4.** cōcessit oībus visitantib⁹ ecclesias fratru⁹ mi. in qua-

Duertendū q̄ in summa superioris allegata reperiuntur sequentia.
C̄l̄litanti ecclesias fratrum mi. quo libet die quadragesime: cōcessi sunt Collector.

quattuor annis: et, 236. dies indulgentie. ffo. 71. conce. 181.

Duertendum est etiam q̄ in alia summa extracta de libro intitulato ſfir-
mamenta triū ordinū: habetur modo sequenti.

Cunima indulgentiap concessay visitatib⁹ ecclesias fratru⁹ mi. in dieb⁹
quadragesime: est triū nullis ⁊ octingentop⁹ ac quinquaginta septē annop⁹ ⁊ 7 Mota.
ducentop⁹ ac septem dierum. ffo. 109. post conce. 467.

Sequuntur indulgentie: que reperiuntur cōcessē visitan-
tempore quadragesimali: ⁊ adhuc a die septuagesime.

Innocentius. omnibus vere penitentib⁹ ⁊ cōfessis qui a domi-
nica septuagesime inclusiue: vsc⁹ ad dominicā in
palniis inclusiue: devote visitauerint ecclesias fratrum augustinensiu⁹ annua Ex privile-
xim: ⁊ ad reparacionē ⁊ conseruationē earū manus porrexerint adiutrices: cō-
cessit mille annos ⁊ totidem quadragesimas indulgetic. b. ffo. 124. conce. 562. gis fratrum
augustinens, **I**DE ILD Innocentius omnes vere penitētēs ⁊ cōfessos qui predictas ec-
clesias devote visitauerint in die mercurij ⁊ in die iouis ⁊ ac in die veneris heb-
domade sācte: ⁊ ad reparacionē et conseruationē earūdē manus porrexerint ad
iutrices: a pena ⁊ culpa misericorditer relaxauit. b. ffo. 124. conce. 562.

Sixtus. **4.** fertur cōcessisse visitantib⁹ ecclesias predicot⁹ fratrum
augustinenc⁹. ⁊ manus adiutrices porrigitib⁹: a sexta feria
post dominicā tertiam quadragesime vsc⁹ per totam octauam pasche resurre-
ctionis: pro singulis diebus indulgentiam triū nulli⁹ septingentop⁹ decē et
octo annop⁹. et, 130. diep. Bulla dicitur esse Rome ⁊ Ferrarie. Et a quodam Mota.
precipuo patre dicti ordinis audiui q̄ ipse viderat transumptum autenticum
predicere bulle. Habetur tamē. b. ffo. 111. conce. 394.

Sequuntur nonnullae indulgētē alie concessē visitantib⁹ ecclesias
fratru⁹ carmelitarum tempore quadragesimali.

Indulgentie quoad seculares: Tertio.

Benedictus. ^{10.} visitantibus ecclesiis fratrum carmelitarum, seria. ²⁵
et. 4. et. 6. quadragesime; cōcessit octoginta annos et 70
tiden quadragesimas indulgentie; ac bis remissionem septime partis peccato
rum. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485. Et b. ffo. 112. conce. 502.

C Indulgentie concessae visitantibus eccl

esiis fratrum minorum in quibuslibet diebus anni; tertio.
Alexander. ^{4.} cōcessit visitatibus ecclias fratru mī, causa
deuotiois qualibz hora diei: indulgentia. 40. die
annū. Innocētius. 4. cōcessit sibi. 40. dies. Clemens. 4. cōcessit. 80.
dies. Nicolaus. 4. cōcessit indulgentia vñ anni et. 40. diez.

Sūma istarū indulgentiarū est tres anni 7. 240. dies. Et numerādo per dics
sunt. 1365. dies B. fo. 24. Et. ffo. 108. conce. 231. Et. b. ffo. 108. conce. 438.

Alexander. cōcessit oībus vniuersitibus ad horas canonicas in ec
clesiis fratru mī, infra annū diebꝫ singulis; indulgentia centū diez, b. ffo. 260.
cōce. 653. Alias sunt centū et quadraginta dies: vt habeat. ffo. 108. cōce. 430.
Alexander. cōcessit acceditibus ad ecclias fratru mī, causa au
diendi missas beate Marie virginis, vel beati Ifrancisci, vel sermones quo
cunq; tempore anni: qualibet vice indulgentiam cētum dierum. B. fo. 14. Et
ffo. 108. conce. 231. Et. ffo. 108. cōce. 437. Vbi nihil specificatur de missis beas
te Marie/ aut beati Ifrancisci.

Clemens. ^{4.} concessit visitatibus ecclias fratru mī, in quibuslibet

Nicolaus. ^{3.} concessit similiter sicut Clemens prefatus cētum dics
indulgentie, b. ffo. 260. conce. 660.

Nicolaus. ^{4.} cōcessit acceditibus causa deuotionis ad loca fratru
minor. indulgen. viii anni et dierū. 40. B. fo. 24. Et. ffo.
108. conce. 231. Et alibi reperitur q; idem pontifex concessit propter prefatam
causam centū dies indulgetie. b. ffo. 108. cōce. 446. Et alibi etiā inuenitur q;
cōcessit audiētibus missas beate virginis/ ac beati Ifrancisci in domibꝫ fratru
minor. indulgentiam centum dierum. b. ffo. 108. conce. 442.

Urbanius. ^{5.} cōcessit omnibus fraternitatibꝫ q; sunt et erunt in eccl
esiis fratru minor. centum dies indulgentie. b. ffo. 261. cōce. 672. Et. ffo. 109. conce. 459.

Urbanius. cōcessit visitatibꝫ predictoribꝫ fratru ecclias quacunq;
die: de indulgentia centū dics. b. ffo. 261. Et. ffo. 109. conce. 458.

Aduertendum q; in summa auctentica indulgentiarum superius nomina
ta: reperitur id quod sequitur.

Hec quolibet die anni visitans ecclias fratru minor. cōsequitur annū et
ducentos quadraginta quatuor dies indulgentie. ffo. 71. conce. 182.

Notandum est etiam q; in alia summa extracta de libro intitulato firmas
menta trium ordinum habetur sub forma sequenti. **S**umma indulgentia
annū concessarum visitantibus ecclias fratru minor. in quibuslibet diebus
est annop. quadraginta/ 7 diez trecentoz. b. ffo. 109. post. conce. 467.

**Ex priuile
giis fratrem** aliquae indulgentie concessae visitantibus ecclias frat
rum carmelitarum infra annum quacunq; die: sed pre

²
Idio horis
canonicis.

³
Missa.
Predicatio

⁴

Missa.

⁷

Collector.

⁹

Collector.

Missa.

Ex priuile
giis fratrem

Indulgentie quoad seculares: Quarto. fo. lxxij.

seruū diebus dominicis et sabbatis,

carmelitarū

Benedictus. ^{10.} concessit visitantibus ecclesiās fratrū carmelitarū
rum in diebus sabbatorū / et dominicis rotius anni. ^{40.} Pro sabbatū
annos / et totidem quadragena indulgentie: Ac septimā partem peccatorum tu et dñici.
relaxavit. Et Nicolaus predictam indulgentiam sabbatorū duplicauit. B.fo.
107. Et. ffo. 190. concessio. 485. Et. ffo. 112. conce. 501.

Innocentius. ^{4.} et Gregorius. ^{8.} cōcesserunt cuilibet dicenti vniū
in predictis ecclesijs Carmelitarum: quadraginta dies indulgentie. Bene-
dictus. ^{10.} eisdem. ^{40.} dies duplicando concessit. Nicolaus. ^{1.} predictos dies
duplicatos iterū reduplicauit / et cōcessit. Et sic sūt. ^{160.} dies. Vcl sūt duecūt: cō-
putādo q̄ quīz duorū pōticū prenoiatōrū cōcesserit. ^{40.} dies: qr nūq̄ solēt cō-
cedere min⁹. B.fo. 107. Et. ffo. 190. cōce. 485. Et. b. ffo. 112. concessione. 502.
Circa omnes indulgentias superius ammoratas est sciendum: q̄ in quādā Collectoros.
summa antiqua priuilegiorum fratribus per quendam patrem commissariū
curie romane facta: reperitur sequens clausula.

Sixtus. ^{4.} in bullā que incipit. Soler sedes apostolica: declarauit q̄
indulgentie cōcessisse visitantibus ecclesiās domoꝝ vnius ordi-
nis mendicantium non cōceduntur visitantibus ecclesiās domoꝝ aliorum or-
dinum mendicantium: licet sit reciprocatio gratiarū / et indultorū vnius ordinis
ad aliū: propter cōfusionē: et ne vilescat indulgentie: aut iniunatur deuotio
et ppter alias ratiōes. Hec ybi sup̄: bullā n̄ preallegarā: nullib⁹ potui regire.
Aduerte tamen q̄ nō obstante predicta bullā: possunt gaudere visitantes Collectoros.
ecclesiās fratrū minorū in festiuitatibus sanctoꝝ sui ordīs / oīb⁹ cōcessis visitan-
tib⁹ ecclesiās fratrū ordīs p̄dicatoꝝ in festis scđoꝝ eiusdem ordinis: prout habe-
tur supra in dictione Communicatio priuilegioꝝ. §. 10. prope finem. Et visitan-
tes ecclesiās fratribus p̄dicatoꝝ possunt gaudere oībus concessis visitantib⁹
ecclesiās aliorum ordinū mendicantium: virtute cuiusdam cōcessionis eis facte
per Leonem. ^{10.} que habetur supra in p̄fata dictione Communicatio priuile-
gioꝝ. §. 15. Et similiter potest dici de visitantibus ecclesiās fratrū minorū ratio-
ne amplissime cōcitatōis priuilegioꝝ que est inter iplos et fratres p̄dicatoꝝ:
prout patet in supradicta dictione Lōcatio priuilegiorum. §. 10. et. 11.

Indulgentie cōcessisse et ribentibus fratribus
minorib⁹: aliqua opera pietatis: Quarto.

Innocentius. ^{4.} concessit omnibus porrigitib⁹ ma-
cunq; ^{40.} dies indulgentie. Nicolaus. ^{3.} rotidein. Clemens. ^{4.}
dies. ^{100.} Et sunt in summa centum octoginta dies. B.fo. 24.
Et. ffo. 108. conce. 231. Et. b. ffo. 108. conce. 441.

Hierander. ^{4.} cōcessit oībus recipientibus fratres minoꝝ viatores ²
in domib⁹ suis: et ministratib⁹ eis alimēta: et solvēta: Pro hospitio
naua / seu passalia: ac alia pieratis obsequia dictis fratrib⁹ exhibētib⁹ in: tātib⁹ statim
indulgentiam. ^{40.} annos. b. ffo. 260. conce. 655. Et. ffo. 108. conce. 432. ^{minoꝝ.}

Martinus. ^{4.} cōcessit tā. p̄curatoꝝ: q̄ aduocatis: q̄ in curiis ecclia- ³
sticis et ciuilib⁹ seu seculariꝝ laboꝝ querit, p̄ defēsi. cōc. ordīs q̄ p̄ aduoca-

Indulgentie quoad seculares Quarto.

et a procurato fratum minorum: ecclesiarum eiusdem ordinis singulis annis: indulgentiam centibus fratribus tunc annorum. b. ffo. 260. conce. 663. Et. ffo. 108. conce. 434.

4. **C**oncessit Hartiuus cunctis fidelibus / qui manus adiutrices
Pro fabrica povererint ad costruendas ecclesias vel monasteria ordinis fratrum minorum;
Septultra ac omnibus qui sepulturam elegerint in cemiteriis/ aut claustris prefectorum
fratrum: indulgentiam. 4.0. annorum. b. ffo. 260. conce. 664. Et. ffo. 108. ccc. 435.

5. **N**icolaus. 4. concessit omnibus porrigitibus manus adiutrices
Pro fabrica pro fabricis monasteriorum fratrum minorum. 4.0. anni
nos indulgentie. b. ffo. 108. conce. 446.

6. **U**rbanus. 5. concessit ut generalis et provinciales totius ordinis mi
nori: possit communicare suffragia/ indulgentias/ oratio
nes et bona spualia beneficioribz ordines. b. ffo. 261. c. 671. Et. ffo. 109. c. 459.

7. **I**nnocentius. 8. concessit ut procuratores fratrum minorum: eorumque
possint promereri indulgentias stationum: et alias fratribus concessas: dicendo in
ecclesiis fratrum predicto: quibus Pater noster/ et totidem Ave maria pro felici
fatu romane ecclesie. o. ffo. 70. conce. 162. Et. ffo. 9.9. conce. 367.

8. **A**lerander. 6. concessit ut medici ordinarii fratrum minorum/ et sorores
pro mediis etiam sancte Clare: habeant eadem privilegia et gratias:
eis fratrum. quibus gaudenti sindici et procuratores predictorum fratrum. o. ffo. 70. conce.
177. Et. ffo. 9.9. conce. 370.

9. **T**ullius. 2. concessit seu declarauit quod verba in privilegiis fratrum minorum
Eleemosine. contenta. s. q. visitantes suas ecclesias/ et manus porrigitas ad
iutrices consequatur indulgentias tales/ vel tales: referatur etiam ad facientes elec
mosinas de pane/ ac alijs pro eoz victu/ et vestitu/ et domo/ suarum reparatio
ne necessariis. B. ffo. 43. Et. ffo. 126. conce. 280.

Collector. 10. **E**duertendu quod in superiorius allegata summa auctorita: continent infra scripta
Porrigentibus manus adiutrices ad fabricam ecclesiarum fratrum minorum iuxta possibilitem suam: concessa est in articulo mortis remissio omnium
peccatorum. ffo. 71. conce. 184.

11. **I**tem concessi sunt centum viginti anni pro qualibet re: quilibetq. beneficio
que locis vel monasteriis fratrum minorum largiuntur. ffo. 71. conce. 184.

Collector. 12. **E**duerte vitra hoc quod propter coicationem privilegioz fratrum predicatorum: sunt
concessi amplius. 7.9. anni. Et in summa sunt duceti anni: nonnulli. vide istra. §. 13.

Mora. **S**equuntur aliae multe indulgentie concessae facientibus opera
pietatis fratribus ordinis predictorum: et eorum dominibus.

12. **P**orrigentibus manus adiutrices ad fabricas domus fratrum predicatorum:
coeduntur ab Honorio. 3. anni. 25. dies. 120. a Clemente. 4. anni. 25. dies. 120.
et ab Bonifacio. 8. anni. 25. et dies. 120. ab Innocentio. 4. anni. 25. dies. 120. ab Alex
andro. 3. anni. 25. dies. 120. a Gregorio. 9. anni. 25. dies. 120. ab Urbano. 5. an
ni. 25. dies. 120. Alij pontifices in summa concesserunt annos. 40. et dies. 300.
monasteriorum.

13. **S**umuntur simul anni. 218. dies. 42. b. ffo. 111. conce. 492.
Pro virtutibus eleemosinas predictoris fratribus: ad vicum vestitum: et alias
libus. necessitates graues ordinis conceduntur/ a Clemente. 4. anni. 7. a Bonifac
cio. 8. anni. 7. ab Innocentio. 4. anni. 7. ab Alexandro. 4. anni. 7. a Joanne.
21. anni. 7. a Gregorio. 9. anni. 7. a Benedicto. 11. anni. 14. a Nicolao. 4. anni

septē. Ab urbano. s. anni. 14. Cumātur oēs anni. 79. b. fffo. 111. conce. 493. 14
Cſacentibus missas et alia diuina celebrare a dicens fratribus in eoz ecclēſ ſujs cōcedūtur ab Honorio. 3. dies. 80. a Bonifaciodies. 80. a Clemēte. 5. dies Pro faciēt ſeptētia ab Alexandro. 4. dies. 80. a Joanne. 21. dies. 8. dies. a Nicolao. 4. b. celebrare dies. 80. ab Innocentio. 4. dies centum; Gregorio. 9. dies centum; ab Urſ missas. bano. 4. dies centū. Cumātur anni. 2. et dies. 24. 8. Et numerādo per dies ſunt fere mille dies. b. fffo. 111. conce. 493.

Ioannes. 23. cōcessit benefactoribus ordinis predicatorū decem annos Pro quibus nos. / totidē quadragenas de iniunctis eis penitētis. Et det bñfactos remittit eis iniurias patrū / et matrū ſine manū inieciōe violēta: et omnia ſe. rib⁹ fratrū. ſta male obſeruata / et omnia iuramēta falſa: ſine dāno alterius. Et remittit ſa 15 cerdoribus / et clericis in ſacris ordinibus conſtitutis: qui ad exēplum aliorum Pro clericis manus porrexitr adiutrices: qui quid in diuiniſ officijs / aut horis canonis ſecularibus. eis dicere omiſerint: nunc propter infirmitatem / vel per negligētiā ſeu per defectum librorum. b. fffo. 94. conce. 305.

IDEI Ioānes cōcēſſit etiā de gratia ſpecialiſ: q̄ bñmōi cōfratres / 7 ger 16 maini ordinis poſſiſ ſepeliri (tpe interdicti) in ecclia / vel cemiterio: niſi fuerint ſepultura. excōicati publice / vel nominati: ibi diuina celebraſe. b. fffo. 95. conce. 306. Interdictū. Aduerte q̄ ſupradicta cōcēſſio: quo ad ſepellitionē cōfratrū / et germanorum Collector. ordinis fuit diſcuſſa / et ventilata in vniuerſitate Salmantina / et fuit declaratū et determinatū p̄ plures inſignes doctores iuriſ peritiſſimoiſ: debere ſolū in telligi de illis cōfratribus qui licet remaneāt in ſeculo / et non mutet habitū ſeculare: tñ ſunt / vel ſiūt oblati ordinis: et faciunt donationē inter viuos oīm bonorum ſuorū dicto ordinis: reſeruando ſibi vſum fructū quādiu viixerint: et non de alijs cōfratribus cōmuniſter viſitariſ. Fundatur autē hcc determinatio / et declaratio predicatorū doctoři in capitulo Ut pauelegia de priuilegiis libro. 5. decretaliū: qđ caplū ad litteram dicit: q̄ ſolum tales preaſti cōfratres gaudeant ecclēſiaſtica ſepultura tempore interdicti / et non alijs.

IDEI Ioānes concesſit q̄ anime defunctorum pro quibus ordinis et fratribus ciudē collata fuerit eleemosina: admitterentur ad omnia beneficia / et ſuffragia / et ad omnes gratias toruiſ ordinis. Et remittit eisdem benefactoribus ſeptimam partem ſuorum predicatorum. b. fffo. 95. conce. 308. 17 Pro defunctis.

Sequuntur alie plures indulgentie conſeffe exhibentibus opera caritatis erga Carmelitanos et eorum domos.

Leo. 4. cōcēſſit rpi fidelib⁹ donos ordinis Carmelitarum cōfractas reparā 18 tiā dupliſauit. Nicolaus. 5. hac duplicationē dupliſādo cōcēſſit. Et ſic ſunt an ni. 28. et q̄dragene. 48. B. fo. 107. Et fo. 190. conce. 485. Et fffo. 112. conce. 504 trū Carme.

Adrianus. 2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Ioānes. 10. et Ioānes. 11. Pro fabrica ſujs / vel pro fabricis ipsarū munera dātib⁹ / ac cōfratriā dicti ordinis aſſumēti. Pro fabrica b⁹: vel etiā vſeſilia / vafa / mapas / paramēta: aut alia ad cultum dei neceſſaria Pro vſeſilia tributib⁹ / vel ad ea habēda manuſ adiutrices porrigitib⁹: in vita / vel in morib⁹ / et orname te legarib⁹: terciā partē deliciop relaxarūt. Innocētius. 4. banc peccatorum ſis eccliarū remiſſionem dupliſauit. Nicolaus. 5. iterum hac duplicationē predicitis benefactoribus dupliſauit. B. fo. 107. Et fo. 190. conce. 485. Et fffo. 112. conce. 505.

Indulgentie quo ad seculares. 5.

Honorius. 10. et Nicolaus. 4. omnib⁹ vere penitentib⁹: et manus ad iutrices dicto ordinis porrigitibus: omnium peccatorum veniam polliciti sunt. **Innocentius.** 4. et Nicolaus. 5. viuis post alii hanc peccatorum veniam duplicarunt. **Honorius.** 9. oibus manus adiutrices porrigitibus ordinis predicto. 40. annos/ et totidec quadragesimas concedit de iunctis penitentiis. **Predicti.** **Innocentius.** 4. et Nicolaus. 5. vni post alii: etiā dictos. 40. annos et quadragesimas duplicauit eisdē. **Benedictus.** 10. oia a supradictis antecessoribus concessa duplicauit. **B. f. 107.** Et ff. 190. pce. 485. Et ff. 112. pce. 506.

Epilogatio. Et sic in summa omnibus vere penitentibus / et manus adiutrices ut supra superscripta porrigitibus est concessa: ter remissio omnium peccatorum: et adhuc duplicata, rū indulge. Et. 320. anni/ et totidec quadragesime de iunctis penitentiis.

Sequuntur nonnulla concessa facientibus opera pietatis fratris bus/ et donibus ordinis minorum.

Tullius. 2. concedit q singule persone que fuerint ordinis minorum fundatrices/ seu cultrices: cū carum vtriusq; sexus liberis p/ creatis/ et pcreadis: omnibus et singulis eiusdem ordinis minorum privilegiis/ gratijs/ immunitatib⁹/ libertatibus/ exceptionibus/ indulxit/ concessionibus/ et indulgentiis vti/ potiri/ et gaudere libere/ ac licite valeant. **B. f. 90.** conce. 31.

Indulgentie quas lucratur audiētes verbum dei a fratribus minoribus. 5.

Gregorius. 9. concedit audiētib⁹ predicationes fratrum mī.

qndecim annos indulge. b. ff. 260. conce. 649. **Alexander.** 4. concedit vt fratres mino. in quibusculq; possint dare suis auditōib⁹ indulge. 4. dicy. b. ff. 260. pce. 654.

Miss. **Alexander.** concedit accendentibus ad ecclesias fratrum mino. causa audiendi sermones/ vel missas quoq; tempore: pro qualibet vice indulgētiam centum dierum. **B. f. 24.** Et ff. 108. conce. 231. Et. b. ff. 108. conce. 437.

Pro quadraginta annis. **Benedictus.** 11. concederunt venientibus ad ecclesias fratrum minorum tempore quadragesime serbia. 2. et. 4. et. 6. quādō ibidem predicitur indulgētiam centum triginta/ et octo annorum/ et ducentorum/ et duorum dierum. b. ff. 108. conce. 439.

Clemens. 4. vt testatur Joāes. 22. concedit q fratres minores predicantes extra domos suas possint concedere auditōibus suis. 30. dics indulgētias. In domib⁹ vero suis ultra p̄statas indulgētias. 100. dies. **B. f. 24.** Et ff. 108. conce. 231. Et ff. 108. conce. 445. **Vide infra** post. 6. 6. epilogationem: omnium que possunt lucrari audiēdo sermones fratrum.

Sequuntur concessa audiētibus sermones fratrum ordinis predicatorum.

Venientibus. committeret ad sermones annuales audiēdos ad loca fratrum predicatorum: conceduntur ab Honorio. 3. dies. 100. a Bonifacio. 8. dies. 100. ab Alexandro. 3. dies. 100. a Gregorio. 9. dies. 100. ab Innocentio. 4. dies. 100. a Benedicto. 11. dies. 100. ab Urbano. 5. dies. 100. ab Alexandro. 5. dies. 100. **In summa autem sunt anni. 3. et dies duo.** b. ff. 111. conce. 491.

Collector. Advertendū est q epilogādo oīs superscriptas concessiones: resolutio est ista: q fratres p̄fati q̄sib⁹ predican in suis donib⁹ quoq; die anni: possunt

Ex pñlegiis
fratrum predicatorum.

Collector.

Indulgentie quo ad seculares. 6.

fo. lxxiiij.

cedere suis auditóribꝫ, i. s. ános, et, 322, dies. Et numerádo p̄ dies sunt septē Epilogatio
milia et, 72, dies. Sed q̄i alibi pdicat: possunt cōcedere decē et octo annos: et cōcessione su
duccos ac, 22, dies. Et numerádo p̄ dies sunt sex millia et nōget septuaginta prescriptas;
duo dies. Atq̄i q̄i pdicat tpe quadragesimali in dominis suis: feria, 2, et, 4,
ac, 6, possunt cōcedere vltra predicta centum, 30, et octo annos / ac ducctos et
duos dies. Et in summa sunt in presatis seribꝫ, i. 5 6, annos, et, 524, dies.

Indulgentie quas possunt lucrari seculares ratione habitus predictorum fratrum, 6.

Zemens. 4, cōcessit moriētibus cū habitu fratrū mino, et
ris omnium suorum delictorum, b. ffo, 260, conce, 658.

Nicolaus. 3, cōcessit omnibꝫ qui moriuntur cū habitu
fratrū mino, et qui cū eo elegerint sepeliri: remissionem
tertiae partis omnium peccatorum suorꝫ, b. ffo, 260, cōce, 661. Alias
babetur q̄ est remissio quarte partis, b. ffo, 108, conce, 447.

Urbanus. 5, cōcessit sibi indulgentiā remissionis tertie partis p̄tōrū
illis q̄ moriuntur cū p̄fato habitu fratrū mi, b. ffo, 261, cōce,
670. Alias babeat q̄ cōcessit remissionem quarte partis, b. ffo, 109, cōce, 458.

Aduertendū est circa presatas cōcessiones habitus: q̄ in summa autentica Collector.
superius allegata repertus absq̄ nominatione pontifici sequēs cōcessio.

Item cōcessa est sepultis in nostris cemiterijs: 7 moriētibꝫ in habitu nostro
fratrū mi, quarta pars p̄tōrꝫ a quatuor summis pontificibus, ffo, 71, cōce, 183.

Heler ander. 6, cōcessit vt mulieres suscipiētes ante moriē vel post
peccatorum: qualem habet viri pro habitu fratrū minorum, o. ffo, 70, cōce, 176. Et ffo, 99, conce, 368. Pro monia
lib. 8, clare.

Leo. 10, informatus de predictis concessionibus circa habitum fratrū Indul. ple.
minorum confirmavit eas: ac de nouo concessit: 7 ad hīmō gratias
suam portionem addidit: concedens q̄ morientes in dicto habitu cōsequantur
indulgentiam plenariam. D. ffo, 61, conce, 185.

Idem leo iterū cōfirmavit cōcessiones supradictas: 7 addidit q̄ tā moriē Indul. ple.
tes: 7 sepeliēdi in dicto habitu / q̄ moriētes 7 sepeliēdi in habitu sororꝫ tertie re Pro tertis
gule eiusdē seti Frācisci: sub obediētia ministrorꝫ ginalis: 7 priuincialū degens:
tiū: cōsecuant indulgentiā plenariā omnī suorꝫ p̄tōrū. D. ffo, 62, cōce, 201.

Idem Leo declarauit sufficere habitū pdictū petere: ac sup seysq̄ ad mos
tē babere: ac in eo sepeliri: etiā si ante moriē nō induat. D. ffo, 60, conce, 183. Declaratio,

Ex priuilegijs fratrū predictorum.

Ioannes. 23, omnibꝫ xp̄ifidelibus osculantibus habitū ordinis saiz
totidem quadragenas de iniunctis penitentij relaxauit. b. ffo, 95, cōce, 307. tibꝫ habitū.
Et numerādo per dies sunt duo millia/ et, 75, dies. **L**ātudem lucrant oscu
lātes habitū fratrū mi. 7 alioꝫ mēdicantium: ratione coicarionis priuilegiōꝫ.

**Indulgentie impetrare a fratribus mino
ribus p̄ secularibꝫ in fauore cōceptionis iūaculatē x̄ginis Marie dñe nře, 7.**

Indulgencie quo ad seculares. 7.

Secundum Basiliense canticum Christi fidelibus vere penitentibus et confessis in die festivitatis concepcionis intercessentibus missarum solenitatem certam primis autem vel secundis vespere totidem dominum verbi dominum eadem festivitate. Et anno 400 dies de iniunctis sibi penitentibus relaxavit. b. fo. 42. Et anno 400 concessione 45.

Sextus. statuit et ordinavit: quod omnes et singuli christi fideles vtriusque gemitus: cuius initium est. Sicut lumen inter spinas tecum in festo eiusdem conceptionis devote celebraverint et dixerint: aut illius horis canonicas intererint: quoties id fecerint: eadem pro rursus indulgentia et peccatorum remissionem consequatur: quas Urbanus. 4. et Martinus. 5. et alii Romani pontifices concesserunt illis qui missam officium et horas canonicas in festo corporis Christi a primis vesperis et post illius octauam (iuxta Romanam ecclesie institutionem) celebrant et dicunt: aut missa ac officio et horis bimodo iteruntur. b. fo. 115. concessione 252. **C**aduerte quod iste indulgence ut colligitur ex quadam bulla Eugenii. 4. que habetur. b. f. 137. concessione 578. sunt in summa. Pro matutinis et vespere diei festi et missa: quas dirigenti dies. Pro reliquis horis: hoc est pro qualibet ipsa: certum sexaginta. Et in quibuslibet octauarum diebus pro singulis matutinalium missarum et vespere processiones rursum ducuntur dies. Ac pro reliquo horis octoginta dies. **C**oncedetur etiam processiones ac missas devote celebrari: rursum in festo et in octauarum diebus pro pace ac tranquillitate ecclesie ac sacramentum in festo bimodi sumentibus: conceduntur ducendi dies indulgentie. Et hoc ultra indulgentias supra positas: et concessas per cociliu Basilicensem. 5. 1.

Particularis. **T**ertius. concessit omnibus christi fidelibus vere penitentibus et confessis: in regno castelle constitutis: qui ymaginem beate Marie virginis et eius filij (quae moniales ordinis sancte conceptionis in scapulario: et homines in pectore deferre consueverunt) deferuerint: et nonies salutationem angelicam deinceps recitauerint: similes et pro rursus easdem indulgentias consequatur: quas concesseretur et consequi possent si decies salutationem angelicam in honore decem virtutum eiusdem beate Marie virginis recitarent. b. f. 89. concessione 254.

Collector. **L**astelle. **C**aduerte quod indulgentie de dece Ave maria tunc binius concessione erant decem millionum annorum quae fecit postea Leo. 10. prout aliqui et male intelligunt. **C**aduertendum est etiam quod ad lucrandum presatas indulgentias non oportet recipere ab aliquo insignia: nec illa deferrere sicut pro lucrandis indulgentiis de dece Ave maria: licet aliqui aliter opinentur.

4 **L**eono. concessit et viri deferentes ymaginem conceptionis beate virginis et mulieres scapularium eiusdem ordinis cum predicta ymagine: easdem gratias obtineant et consequatur quas consequi possunt deferentes corda fratrum minorum et corrigiam sancti Augustini. b. f. 61. concessione 188. **C**oncedit Leo concessit intuitu immaculate conceptionis beate virginis nonnullas alias indulgentias et magnas valde. Sed quod sunt pro fratribus minoribus et alijs religiosis qui eorum privilegiis gaudent: et non pro secularibus: ideo non ponuntur hic. Habentur tamen supra in dictione indulgentie plenarie quo ad fratres. 5. 18. et 19.

Conclusio. **I**ndulgencie quedam etiam pro secularibus

obrente à quibusdam fratribus minoribus. 8.

Allixtus. 3. cōcessit plenariā indulgentiā p̄ p̄ib⁹ / t̄ m̄ib⁹
oīm fratrū mi. p̄sentū / t̄ iuturoz; etiā defuncto p̄ p̄o p̄arēts
rū i purgatorio existib⁹. o. ffo. 6. 5. cōce. 9. 0. Et ffo. 10. 1. cōce. 3. 7. bus fratrū.
Aduertēdū est: q̄ post cōcessionē sup̄ascrip̄ā posita sunt ibi. Collector,
de immediate sequētia verbā. Et sic quilibet pater & mater frarris
mi. pot in articulo mortis eligere confessore idoneum qui eu absoluit plenarie a
culpa & pena de oib⁹ peccatis suis, bēc ibi ad litterā. Circa que quidē oportet
aduertere q̄ vt p̄ extēnōe ipsoz; nō fuerūt nec sunt v̄ba de corpore cōcessiōis/
sed p̄p̄i bene int̄ucti apparebit & sūt addita velut glosa declaratiua ab aliz
quo fratre modicū sc̄iēti. Si em̄ pdicta clausula esset de corpore cōcessiōis: nō
diceret in principio ei⁹. Et sic tc, sed vt sic tc, possit tc. Qd̄ aut q̄ p̄stā clausula
addidit fuerit indoct⁹: p̄t̄ ex hoc q̄ pro eodē sumpsit indulgentiā plenariā /
absolutionē plenariā a pena & cuius: que n̄t̄ sunt valde diuersa. Nam indul
gentiā plenaria sūt doctores solūmodo referit ad penā / t̄ nō ad culpā. Est em̄ in
indulgentia: quedā remissio pene debite pro p̄cō post cōtritionē habitā de ipso:
vt colligitur extra de peni. et remis. c. Quod aut. Tiel indulgentia est pene rela
ratio: quā quis iuste pro culpis proprijs sacre debuisset: de t̄besauro eccl̄esie
ad diuinam iusticiam per soluendam sumpta.

Sixtus. 4. viuēris & singulis xp̄ifidelibus dicētib⁹ qualibet die ad
lutationē quos sunt ps. in psalterio dāuitico: videlicet centicos & quinquage
sies: preponēdo orationē dñicā singulis decē salutationib⁹ angelicis: cōcessit
sūt rosarium p̄ qualibet vice qua sicut dictū est orauerint: p̄ qualibet quinquagena predi
ctarū: quinq̄ annos / t̄ totidē quadragenas indulgentiē. B. ffo. 135. cōce. 299.
Aduerte q̄ sup̄ascripta indulgentia psalterij bte virginis est cadēmet quaz
fres ordinis predicator̄ publīcat̄: t̄ de qua faciūt confraternitatē sub nomine
rosarii eiusdē bēare virginis. Attamē vt patet ex litteris Sixti: nō sūt cōcessa
ad instātiā hīmōi fratrū: sed ducis & ducis Britanī qui ipse traerunt hāc idul
gentiā p̄ omnib⁹ fideliib⁹. Nec op̄z ad lucrādū presatā indulgentiam vt recipiat̄
quis in confraternitate sup̄a nouinaria rosarij: prout aliqui opinātur.

Hlerander. 6. concessit dicētibus coronā virginis cum genuflexiō
tēs orationes pietatis: cū oratione dñica & Salve regina. o. ffo. 9. 9. cōce. 3. 7. 2.

Leō. 10. ad instātiā cuiusdā fratrī wi. inouauit indulgentiā versū qui
tenet a sancto Gregorio fuisse cōcessam. Et casu quo nō esset: illā de nouo cō
cessit. Addidit etiā sequētē versū. O dñe Iesu xp̄e adoro te ad iudiciū p̄gre
dientem: iustos ad paradisum vocantem: peccatoresq̄ dānantem: deprecorē
vt tua passio liberet nos ab illis penis Amen. o. ffo. 9. 1. conce. 2. 6. 4.

Aduerte q̄ in hac cōcessione non sūt expressum: quā sit hīmōi indulgentia: Collector,
nec additū est aliiquid a presato Leone: put aliqui falso publicant & affirunt:
sed solū cōcessit de nouo quicquid erat cōcessum sine ulteriori explicacione. Et
ego qui hec collegi: sc̄io ita esse: quia vidi & legi concessionē predictam in res
gistro quod haberetur Rome in sacro conuentu de Braceli.

CDEAD leo ad instātiā cuiusdā frīs wi. cōcessit q̄ oēs tā frātresq̄ sclares
l. ij

Indulgentie quo ad seculares. 9.

Si existenti dicentes, 15. Pater noster cum totidem Ave maria pro existentibus in peccatis in peccata mortali; in qualibet vice consequantur remissionem tertie partis suorum peccatorum: quia hoc est opus maxime charitatis, o. fffo. 94. conce. 300.

Collector. **C**aduerte insup q̄ quida frater ordini. iiii. impetravit a Sixto. 4. vt qui redūt simpliciter ad lucradas indulgentias suspētas: credētes illas esse plenarias: quis esset suspēs: non sine excoicati: sed solū rectores et predicatorēs eaz. Hoc habetur in quādam tabula antiqua privilegiorum dicti ordinis per quēdam patrem cōmissarium Romanum copillatam.

C Indulgentie que cōcedi possūt ab aliquibus fratribus signatis ordinis mi. deuotis quibuslibet personis. 9.

Collector. **C**aduertēdū est q̄ Leo. 10. cuius reuerēdo pri fratri Gilberto Nicolai/ als de aye Maria nūc upato vulgariter: q̄ officiū ḡsialatus fratru mī. crramontanorū exercuit bina vice cocessit: vt ip̄e et alie psone religiose q̄b ip̄e cōmīteret: possent cōcedere psonis deuotis/ infra scriptas indulgentias. b. fffo. 90. conce. 263. Et p̄rte hui⁹ auctoritat̄ p̄fār reuerēdūs p̄ in caplo ḡsiali qđ tenuit An tuerpic. āno dñi. 1514. cōcauit p̄dictā faciat̄ oib⁹ p̄uincialib⁹/ et custodib⁹/ ac dīscretis q̄ ibidē adderāt: vt habeat sub auctēto. B. fffo. 63. conce. 204. in fine.

¹ De indulgētis decē ave Maria. **D**ūma ut psone quecuq̄ quib⁹ decē insignia recitādi ave Maria decēt: derint prefati fratres signati: et q̄ insignia hui⁹ detulerint/ ac singulis vicib⁹ decies salutationē angelicā in honorē gaudiorū/ et virtutū beate Marie recitauerint: non solū decē millia dierū: prout cōcesserat prefatus Julius: sed etiā decēm millia annorum indulgentie valeat promiceri. B. fffo. 63. conce. 204.

Collector. **C**aduertendum est q̄ in quādam alio breui Leonis vbi sit mentio de predicta concessionē dicitur: q̄ prefata decēm ave Maria debet dici semel in die: p̄mittēdo unum Pater noster. pro papa/ et felici statu sancte ecclēsie. Et adduntur ibidē centum dies indulgentie. b. fffo. 9. conce. 263.

² Det indulgētis corone, b. **S**ecūda concessio fuit etiā p̄dicti Iulij. 2. quā referens / et ampliāngignia recitādi ave Maria dedeūt p̄dicti fratres signati: et q̄ illa insignia dedeūt: ac. 70. duab⁹ salutationē angelicā in memorā septuaginta duop̄ annorū: quib⁹ ipsa virgo Maria in hoc seculo creditur virtutē deuote recitauerint: non solum. 72. millia dierū: p̄ut prefatus Julius conciserat: sed etiam centum annorum de vera indulgentia consequatur. B. fffo. 63. conce. 204.

Collector. **C**aduertēdū est circa cōcessiones sup̄dictas q̄ leo. 10. in quādam breui directo p̄fato reuerēdo pri fr̄i Gilberto/ seu de ave Maria nūc upato: voluit et ordinavit: q̄ hui⁹ gra nō possit: s̄; moderate/ ac psonis p̄merētib⁹ et dignis tribueret: ne plata gra q̄ p̄t in salute aian est p̄cessit: ppter illi⁹ affluētia/ et indifferētē concessione: in interitū (qđ absit) carūdē vergat animaz. b. fffo. 90. conce. 263.

³ Det indulgētis. **T**ertia cōcessio est p̄dicti Leonis qua cōcedit: q̄ psone predice dicēdo semel in die: quinque p̄fagaz xp̄i: et quinque p̄cipiōnē doloris Virginis Mariæ: cōsequant simili liter indulgentiā que supēa de decē ave Maria est cōcessa. b. fffo. 89. conce. 263.

Collector. **U**ltra prefatas cōcessiones indulgentiaz in litteris apliceis supius allegatis cōtētas: sunt vñtulē alie indulgentie ob tēte a p̄d. et rescrēdo p̄c ffr̄e Gilber-

Indul quo ad seculares. 9. Infirmi fratres. 50. lxxvij.

Io: als de aue Maria nūcupato: quas indulgētias possunt cōcedere quibuslibet deuoris sc̄larib⁹ illi fratres q̄ habuerint ei⁹ vices quo ad hoc. Istas autē indulgētias ego q̄ hāc collectionē feci: vidi subscriptas manu p̄pria p̄dicti reue redi p̄ris: in quadā cedula cōmissionis quā fecit cuiqdā fratri subsequētib⁹ ēbis. Ego frater. B. maria: no solū cōcedo tibi fratris. II. infrascriptas indulgētias pro te: verū etiā facultatē tibi in partio: ut & tu alijs psonis deuoris virtusq̄ sexus easdē cōferre valeas. In cui⁹ cōcessionis fidū testimoniū: p̄sentes signo meo: ac sigillo feci muniri: bac. 26. Junij. 1523. C̄n prefata autē cōmissione: erant prius posite concessiones supra scripte: ac super addite que sequuntur.
4
Dicētib⁹ duodecim aue Maria: p̄mittēdo vnu. Pr̄ nr̄ in bonoic duodecim excellentiarū virginis Marie: date sune indulgētie duodecim mille annos.
5
Dicentibus vnu Aue maria q̄ui audiuit pulsuum ad horas canonicas: qui fit septies in die: datur septem millia dierum indulgentie.
6
Dicētib⁹ p̄ q̄libet hora diei naturalis: vnu aue maria: dant mille dies indulgentie. Et sūt in summa p̄ oīb⁹. 24. horis diei: & noctis. 24. millia diez indulgentie.
Aduertēdū est tū circa istas tres ultimas cōcessiones indulgētias q̄ no p̄nit illas Collector. 7
scedere q̄buslibet psonis nisi illi fress q̄b⁹ p̄fari. B. pr̄ (postq̄ illas obtinuit) speciali p̄misit. vñ cōmiserit. S̄ fuerū autē obtētē bmoi indulgētie post capl̄z ḡna le sup̄a noīatum: vbi oīb⁹ p̄uincialib⁹ & vocalib⁹ qui ibi aderat cōmitit facultatē quā tūc babebat. Et ideo p̄fari p̄es non poterūt virtute illi⁹ cōmissionis cōcedere aliquib⁹ predictas tres ultimas cōcessiones. Nec enī poterūt hoc facere illi qui post impetratiōne illaz non habuerūt cōmissionē plenariā quo ad hec: a prefato p̄e reuerēdo de aue maria. Et multo minus hoc poterūt: qui habent illius cōmissionem precise quo ad indulgētias de decem Aue maria.
Aduertēdū est insup̄ p̄ celusōe materie istaz indulgētiaz: q̄ solū p̄ duab⁹ Collector. 8
primis cōcessiōib⁹. s. de decē Aue maria: & de. 72. req̄rif recep̄tio insigniā ab habēte auctoritatē: & delatio illaz: put in p̄dictis cōcessiōib⁹ exp̄sse p̄tinet. No tū est necessaria aliqua b̄ndictio insigniā bmoi: q̄ in lris ap̄licis sup̄ allega flora. 9
tis no sit de hoc aliqua mētio: q̄uis sit bona ceremonia. Debet in circa p̄dictas duas cōcessiones stricte obfūari id qđ Leo. 10. statuit & p̄cep̄it. s. q̄ no passim et indifferēter: b̄z moderate: ac psonis dignis tribuant: vt babēt sup̄ postscdaz cōcessionē. Pro reliq̄s vñ cōcessiōib⁹ no op̄z q̄ scdēs det aliq̄ insignia: nec q̄ ab his quibus scdēunt deferant: b̄z aliter nonnulli absq̄ fundamēto arbitrati sunt. Et hec de indulgētias que in paunileghs fratru continent dixisse sit satis.

Infirmi fratres.

Quānis oēs cōcessiōes q̄ respectu fr̄m infirmatiū sc̄tē repiunt: sub varijs di. Collector. 10
ctiōib⁹ hui⁹ cōp̄dij (velut i suis p̄prias locis ponant) tū ne bmoi fress grauet i
q̄redit q̄ ad ip̄os attinet: vñ sūt ē ponere hic oīa illa istimul adunata: put sequūt

Arltinus. 11. Eugen⁹. 4. Nicolaus. 1. Lalitus. 3. Pius. 2. 1
ac S̄ixtus. 4. cōcesserūt oīb⁹ fratrib⁹ iii. de ob. Indulgētia
ser indulgētiam plenariā in articulo mortis. Et q̄ si occurrerit cas plenaria.
sus q̄ non possunt cōfitteri: etiā tūc cōsequātur predictā indulgētiam: si sunt in statu gracie. b. ffo. 71. conce. 185.

Sixtus. 4. cōcessit q̄ fra. mi. no poterēt ieiunare bono mō ppter infir 2
mitatē: vel debilitatē no teneant. 0. fo. 62. Et ffo. 66. pcc. 99. Jejunium.
b. iiiij

Infirmi fratres. Ingredi monasteria monialium.

3 **I**nnocentius. ^{8.}cōcessit ut fratres infirmi in suis infirmariis / et cel Stationes. ^{9.}lis: et tertiā lectulis (quādō cōmode aliter dicere non possunt) valeat proueneri indulgētias stationis / et alias nobis cōcessas in nostris ecclīs: dicēdo quinque Pater noster / Ave maria pro intētione / et pro Indulgētia. posito illius indulgētiae. o. fo. 65. Et ffo. 69. cōce. 160. Et ffo. 100. conce. 390. **C**DE Ad innocentius fecit quādam cōcessionem pro monialibus infirmis Promontia. que habetur infra in dictione Ingredi monasteria monialium. §. 19.

4 **L**eo. ^{10.}cōcessit q̄ fratres infirmi ac senes in decrepita etate constituti: Indulgētiae. ^{5.}possint lucrari indulgentias cōcessas dicētibus coronas dñi nostri coronarū. Iesu christi / et marris sue: dicēdo vnu psalmu vel hymnu beate virginis aut dñi nostri: quia tales non semper possunt dicere tot. D. ffo. 6 o. conce. 18 t.

6 **C**DE Ad leo quia fuit sibi expositum q̄ aliqui fratres scrupulosi (q̄i sunt infirmi) fere nūq̄ possunt / nec sc̄iūt se determinare q̄i licite possunt dimittere dicere horas canonicas cōcessit: q̄ siue ppter feb̄ie / aut dolorem int̄̄sum / vel Officium di aliam infirmitatē fratres fuerint grauati: satissimāt dicēdo pro horis canonicas. ps. hymnos. Pater noster. Ave maria / vel alia iudicio prelati / seu presidētis loci / aut conuentus assignāda. Et hoc q̄i medicus corporalis (si cōmode posuerit haberi) dixerit esse nocturnū infirmo. D. ffo. 59. conce. 171.

7 **C**DE Ad leo fecit alia cōcessionem pertinente ad moniales infirmas: que Pro monia ponitur infra in dictione Ingredi monasteria monialium. §. vltimo. libo infirmis Collector.

Ingredi monasteria monialium.

Distinctio materie infra scripte.

Clīra materiā inferiā annorata ēst aduertēdū q̄ i ea cōtinens tria diversa. **P**rimā attinet ad p̄hibitionē īgressus monasteriorū monialium. Et de hoc habet in oib⁹. §. vbi in margine posita est hec dictio Prohibitio. **A**lterū pertinet ad licentiā ſequiſta pro bñoi ingressu. De hoc aut reperiet vbiq̄ infra ponit in marginibus hec dictio Licetia. **C**reliqui cōceruit absolutionē censurū incurſay ppter ingressum prefatu absq; debita licetia. Istud vero cōtiuet infra. §. 16. et. 17. Et in dictione Absolutio quo ad ſclares. 2. in. §. 8. et. 9.

Prohibitus
pro fratrib⁹.

Regorius. ^{9.} in declaratioē regule fra. mi. sup illud: p̄cib⁹ monasteria monacharū: ppter tc. declarauit hoc ḡaliter eſe p̄bitū de quarūlibet cenobis monialium: cū regla nullū excipiat. Et nomine monasterij voluit clauſtrū / dom⁹ / et officinas interiores intelligi. b. fo. 11. tracta. 3. Et ffo. 2. tractatu. 2.

2 **C**DE Ad gregorius. ^{9.} decreuit: vt ab invieris et singulis r̄fidelibus ins Prohibitio uolabiliſter obſeruetur ne monasteria sancte Clare intretur in casibus ex pro omnib⁹ preſis in earum regula. Et q̄ qui contraria p̄ſumplerint: excommunicationis christians. ſententiam incurrant. B. fo. 48. Et ffo. 132. cōce. 296.

3 **C**DE Ad gregorius. ^{9.} cōcessit: vt fratres mi. deputati obsequijs monasteriorū monialium ſte Clare habeat liberā ingrediēti facultatē pro exercēdo monasteriorū ipſorū ope / vel illis cōſeruādiſ ab incēdio / seu a latronib⁹ defendēdiſ / aut cofessori ipſay cū fratre clericō maturo in oib⁹ / et etate p̄ audiēdiſ cofessorib⁹ cap: / et extrema vniſtione / et alijs sacramentis ecclasticis exhibēdiſ eiſde (infirmitate cogente) ac pro ſepulchris corporib⁹ decedētiū ſororum;

Eni formam que in ipsarum regula continetur. B. fo. 4 s. Et. ffo. 131. cōcē. 295.

Innocentius. ^{4.} in declaracione prefate regule fratrum iii. expo
ria tantummodo monialium inclusas ordinis sancti Damiani seu sancte Clare p fratribus.
prohibitio fore fratribus; ad que nemini licet ingredi: nisi ei a sede apostolica
facultas super hoc specialiter tribuatur. *Et nomine monasterij claustru/dos-*
mos: et officinas interiores voluit coprehendi. Ad aliarum vero cenobia mo/
nialium dicit q̄ possunt sicut et alijs religiosi ad predicandum / seu petendum fratribus.
eleemosinam / aut pro alijs honestis et rationabilius causis accedere ac intra-
re: quibus a superioribus suis pro sua fuerit inutritate vel idoneitate conce-
sum. B. fo. 3. Et. b. ffo. 4. tractatu. 2.

Caduerte et caue ne utaris huiusmodi concessionem: quia parum postea fuit Collector,
revo^cata: ut patet infra. §. 7.

Hierander. ^{4.} in declaratiōe quam fecit super prefatam regulam
fratrum iii. posuit ad litterā clausulā immediate pre-
cedentem cōcessionis seu declarationis Innocentij. ^{4.} Et habetur ubi supra
ffo. 5. tracta. 2. Attamen caue ne utaris ipsa: quia revocata est ut infra po/ Collector,
mitur. §. 7.

Urbanus. ^{4.} in regula quam fecit pro monialibus sancte Clare sta
tuit multa circa hmoi ingressum: rubrica. 1 s. dicens sic.
De ingressu personaz in monasterium firmiter ac districte precipimus: ut nul
la vnp̄ abbatissa/ vel eius sorores aliquam personam religiosaz/ seu secularē ^{Prohibitio}
aut cuiuslibet dignitatis: in monasterij clausuram intrinsecam intrare permit
tant. Nec omnino alicui liceat nisi quibus cōcessum a sede apostolica fuerit:
vel a cardinali cui fuerit sororum ordo cōmissus. *Excipliuntur autē a dicta*
ingrediendi lege: medicus causa multū grauis infirmitatis: et minoror/ cum ne
cessitas exegerit: qui non absq̄ duobus socijs de familia monasterij introduc-
tantur. nec ab inuicem infra monasterium separantur. Nec nō et illi quos occa-
sione incendij/ vel raine/ seu alterius periculi/ vel dispendi/ seu protuendis
a violentia quorūlibet monasteriū vel personas: aut pro aliquo opere exercen-
do quod cōmode extra monasterium fieri non potest: necessitas exegerit introire.

*Qui omnes expedito suo ministerio: vel imminentie necessitatib⁹ per ipsos sati⁹
facto: erant sine mora. Nulli autē persone entrance intra monasterij clausu-*
ram liceat comedere/ vel dormire. Sed et si quis de sancte ecclesie cardina ^{Pro cardis}
libus ad aliquid monasteriū hmoi religiosis aliquā venerit: et intra claustrū ^{nalibus,}
voluerit ingredi: cum reverentia quidem et devotione suscipiat: sed rogetur
ut cū paucis socijs debeat introire. Liceat quoq̄ generali ministro ordinis ^{Pro genera}
fratru mi. quādo ibidem voluerit celebrare: vel proponere sororib⁹ verbū dei li ministro.

cum quattuor: vel quinq̄ fratribus ipsius ordinis intra clausurā ingredi mo-
nasterij: si quādo ei videbitur expedire. Alius autē prelatus (cui aliquā for ^{Pro prelati}
*te de licētia sedis apostolice/ vel dicti cardinalis intrare licuerit) duobus vel in alioribus
tribus tantū religiosis et honestis socijs sit cōtentus. Qd si forte pro cōsecre* ^{Pro epis.}
*tione/ vel benedictione soror/ vel in alio modo cōcessum fuerit epo alicui mis-
sani interius celebrare aliquā: q̄ paucioribus et honestiorib⁹ potuerit socijs sit
contentus et ministris. Et hoc quoq̄ ipsuz alicui rarius concedatur. Nulla*

tamē omnino loquatur cū aliqua persona de ingressis: nisi modo predicto: siue

Ingredi monasteria monialium.

infirma fuerit/ siue sana; ¶ Illud sane precipuum caueatur: ut si quisbus aliqui concessum fuerit solummodo: vel data licentia in monasterium ingredi: non alius admittatur: nisi abbatisse et sororibus visum fuerit expedire: cum ex hiis modi cōcessionebus/ vel licentijs: abbatissa / vel sorores eos admittere non cogatur: et ut sint tales de quorum verbis/ et moribus/ necno vita/ et habitu edificari valeant intuentes: et materia iusti scandalis erinde nequeat generari.

Licentia,

Cuper concessione vero/vel licentia ingressus binōi: ad omne ambiguū remouendum; apostolici apices/vel cardinalis patentes littere ostendantur b.fo.288.tracta,3. Et.fo.317.rubrica,18.tracta,2.

⁷ CIDEH Urbanus statuit: ut quando aliqua soror seu monialis s. Clare

Pro monia tanta fuerit corporis infirmitate detenta q; ad locutorium cōmode venire non libus iſfirmis possit; et necessitatem habuerit cōfiteri; vel dñici corporis; seu alia recipere sacramenta; exhibitus hmoi sacramenta. s. cōfessio; aut prelatus/alba/ et stola/ et manipulo/ cū duobus idoneis/ et religiosis socijs; vel uno ad minus al-

Nicetia Igre
ba: vel sa:tem super pellicio vestitis ingrediantur: ac in orientur induiti: et audi-
diendi pro co:
ta confessione: vel alio tradito sacramento: sicut ingressi fuerint sic egrediantur
induti. Nec moram ibi faciant longioriem. Eauant etiam ut quodiu intra mos-
nasterium fuerint nullatenus abinuicem separetur: qui semper mutuo pos-

pro exequiis agendis. sive libere se videre. Sic quoq; se habeat in anime cōmētatione. **C**Statuit similiiter q; ad exequias circa sepulturam agēdas / sacerdos non ingrediatur claustrū; sed exterius in capella quod ad officium pertinet exequiarū; nisi forte abbatisse et conueniū viſuū fuerit q; ad exequias de beatū introire. Et tunc

modo supradicto cu^m sociis intret induit: et sepulta mortua: cu^m eis exeat sine mora. Tolumit etia q^{uod} si necesse fuerit ut ingrediatur aliqui ad fodiendā vel aperiendā sepulturā: cu^m postmodū coaptandā: et abbarisse et cōuentui visum fuerit hoc expediens propter imbecilitatem soror: sit sacerdoti: vel alicui ali ad hoc idoneo: et honesto: cu^m uno socio: vel duobus licitum introire. b. fo. 285.
in tractatu. 3. Et. ffo. 295. tractatu. 2.

Nicolaus. 3. in sua declaracione soleni incipiente Exiit qui seminat
exponendo predictum passum regule fratrum mihi declarauit si
cut Gregorius. 9. generaliter esse prohibitum de quarumlibet cenobij monialium
Et noic monasterij: claustris: domos: / officinas interiores intelligi. Ac decre
uit ut in predicto articulo: 7 in alijs quos constitutio seu declaratio sua continet
quamq[ue] aliqui predecessores sui aliter declarauerunt: declaracione seu ordina
tionem suam tantum a fratribus mihi precise / ac iniuiolabiliter perpetuis tem
poribus obseruandam. B. fo. 10. Et. ffo. 11. in tractatu. 2.

Bonifacius. s. coecessit q̄ fratres mi. invitati a prelatis ecclasticis
possunt vna cū ipsis in suis diocesib⁹ monasteria ⁊ lo-
stratibus. ea monialū cuiuslibet ordinis libere ingredi ad visitatiois officiū impēdēti:

Collector. et ad defunctorum celebrandas exequias: et ad pccationes gnales: et predicationes faciendas ac confessiones infirmarum audiendas. b. fo. 36. Et. ffo. 33. conce. 36. **C**irca prefata concessione vide etiam concessione Leonisq; habet infra in. 6. 2. 6.

¹⁰ Prohibitus Martinus, s. decreuit q̄ nulli oino boim; tam regulariū q̄ seculas
rūmī: mīscens gradus preeminentie dignitatis excelle
erilicēta pro tie nobilitatis et conditionis fuerit (exceptis illis de quibus in regula. s. Clare p
omnibz chri Urbanū edita et in cōstitutionibz Bñdicti. 11. sit iactio) pretextu cuiuslibet
rianis.

Ingredi monasteria monialium. fo. lxxvii.

licentie sibi desup quavis auctoritate coēesse: licet monasteria sororū et monia
 lū. s. Clare: scū aliquod ex eis ingredi. Nec enī protectori aut generali mini^m nota.
 stro ordinis mi^m. pro tempore existētibus: scū prouincialib^m ministris et q^busq^m
 visitato^ribus: licetia sup ingressu bmoi (incō^m ulto romano pōtifice) cōcedere
 licet quoquomō. b. fo. 38. Et. fo. 36. cc. 41. Aduerte q^b in ultima clausula Collector.
 precedēti vult dicere Ab^m artinus: q^b licet in regula. s. Clare urbanista et cōces
 sum esset q^b protector: ordinis posset dare licetia intrādi monasteria predice
 s. Clare alijs a fratrib^m: tñ q^b de cetero nec protector nec ginalis minister: nec De protectō
 multo in p^m prouinciales et visitatores: possint dare licetia intrādi predicta mo^m re ordinis.
 monasteria alicui psone cuiuscumq^m dignitatis fuerit: sive licetia sedis apostolice.
 Cōlide circa hoc in dictione Ab^m ministri prouinciales. §. 7. et in dictione Pro
 tector ordinis. §. 6.

Eugenius. 4. precepit oībus et singulis tā clericis q^b religiosis: et se
 cularibus psonis cuiuscumq^m cōditionis/gradus/precimi p^m prohibito
 nentie/vel dignitatis existant: sub pena exēcōis quā transgredientes ipso facto
 incurvant: et a qua nisi a romano pōtifice possint absolvi: preterq^m in articulo
 moris confituti: quatenus monasteria sancte Clare: nec aliquod ipsorum in
 gredi presumantur: preter formam regule ip^sarum: et prouisionum apostolicar^m:
 super hoc specialiter edicarunt. b. fo. 42. Et. fo. 39. conce. 44.

CōDEP Eugenius: ut difficilius pateretur ingressus ad monasteria monia
 liū statuit: q^b sicut abbatisse/ et alie sorores ad hoc deputate tenēt claves q^bus
 ad intra portę monasterior^m predictor claudantur: sic per cōfessores: aut alias
 honestas personas: per giales aut prouinciales deputandas: ex parte exterio
 ri teneantur: conseruentur. b. fo. 42. Et. fo. 39. conce. 44.

CōDEP Eugenius ordinavit: q^b in omnibus tertii ordinis sororum et mo
 nialium collegijs: fratres mi^m. in accessu et ingressu sic se habeant: sicut obserua
 tur in monasterijs sancte Clare. b. fo. 46. Et. fo. 42. conce. 47. 13
 pro terciariis

Cōrīa huiusmodi statutum/ seu ordinationem sunt duo aduertenda et men
 Collector. tētenenda: q^b ob inadvertentiam/ aut obliuionem ipsorum: aliqui fratres mi
 nus recte quando^m se habent. Cōrīum est: q^b tertiarias nominat insimul
 sorores et moniales: et hoc pro tanto dico esse ponderandum: quia aliqui
 arbitrai sunt huiusmodi tertiarias non esse intelligendas nomine monialium:
 propter q^b in aliquibus partibus nominant eas bisochas: et in alijs beatas.
 Cōrīa quo^m tamen (ultra verba expressa sup^mposita) facit stillus curie cōmu
 nis: qui non curans de rigore nominum: sepe appellat indifferenter collegia
 personarum religiosarum/monasteria: licet non sint monachorum/ vel mona
 charum proprie ditorum. Ac similiter omnes feminas collegialiter viventes
 nominat frequenter moniales: q^b quis non sint ordinum monachalium. Et hoc
 idem patet ex regula sancte Clare: ybi moniales sepiissime appellantur sororū.
 Alterum aduertendum est: q^b in supradicta concessione specialiter loquitur
 de fratribus mino. diu taxari: et non sicut in precedenti de omnibus fidelib^m.
 Ex quo sequitur frivolum et nullius momenti fore rationem quam nonnulli
 allegant: dicendo q^b ex quo in monasterijs tertiariorum non inclusum in
 trant persone seculares: quare non poterunt similiter intrare huiusmodi fra
 tres. Et cui predicta nō sufficerint videat expositionem sancti Bonaventure
 super hoc in declaracione quam fecit: qui strictius circa hoc loquitur.

Ingredi monasteria monialium.

14

Pro epis.

CODEX Eugenius cōcessit q̄ de licentia generalis aut prouincialiū mis-
nistor̄ possint epi intrare in monasteriis monialis causa colectacionis ecclesie
vel altaris; aut pro benedicendo cemiteria vel sorores.

Collector.

Supra scriptā cōcessionē reperi in quadā tabula priuilegiō per quēdam
patrem cōmissariū in Romanū ordinatam. Et ponit in fine, Eugenii in breui
quod incipit Lupientes Sed hoc breue non reperitur in libris impressis priuilegiōrum hic allegatis.

15

Licētia pro

NICOLAUS, s. cōcessit omnibus et singulis mulieribus fernientibus
monialibus sancte Clare; aut pro eis eleemosinas ques-
familiarib⁹; vt quotiescumq; pro parte abbatisq; requisite fuerint: exq; monaste-
rialium, ria (cum cōsilio discretar⁹) intrare valeat. Ac q̄ aliquādo etiā in precipuis fe-
stivitatibus: pro ipsaq; cōsolatione: cum ipſis monialibus comedere possint:
licētia tñ prius p̄ cas desup a prouinciali obtēta. b.fo.49. Et.fo.43. cōc.48.

16

Absolutio.

SIRIUS, 4. declarauit q̄ mulieres ingrediētes monasteria sancte La-
re: re:7 sancti Dñici: nō teneant irē ad curiā romanā pro absolu-
tione ab excommunicatione: sed eas possint absoluere fratres mino. confessio-
res: etiam si tales mulieres ingredierentur mala intēctione, o.fo.62. Et.fo.68.
conce.100. Et.fo.96.conce.330.

17

Absolutio.

CODEX Sirtus fecit aliam cōcessionem latiorēm q̄ supra scriptam imme-
diata que habetur in dictione Absolutio quoad seculares. 2.m. §.9. Vide ibi.

18

Licētia p̄ la

CODEX Sirtus concessit q̄ seculares laborantes in monasteriis sancte
Clare/ ac aliarum monialium: possint ibi comedere in loco honesto, o.fo.63.
boratorib⁹ Et.fo.67.conce.120.

19

Licētia p̄ re

CODEX Sirtus cōcessit q̄ sorores sancte Clare nō teneātur intrōmitte-
re aliquē de seruitorib⁹ suis qñ medicus intrat clausurā: sed sufficiat q̄ a tri-
medico. b.fo.67.conce.331.

20

Licētia pro

IMOCĒTIUS, 8. cōcessit q̄ cōfessores monialū possint itare moaste-
ria illaq; tpe pestis ad celebrādū missā: 7 audiēdū cō-
fessōrib⁹ fessōes illaq; q̄ scrūtiū pestilēciatis: q̄ stāt separe ab alijs, o.fo.99.cōc.365.
monialū.s. **A**LEXANDER, 6. cum cōcessisset generali 7 provincialib⁹ ministris et
clare, custodib⁹ vt de consilio aliquorū fratrū possint de-

21

Licētia p̄ cōf

putare monialib⁹/ seu sororib⁹ tertij ordinis cōfessores presbiteros secula-
res/ seu alioz ordinū regulares: quibus cōfiteri/ 7 ab eis sacramenta ecclesiasti-
fessorib⁹ ter- ca recipere possent: statuit vt cōf. s.ores binoi dictarū sororū/ claustris seu in-
teriorum, teriores officinas: absq; alterius persone bone vite et fame societate: nullos
modo debeant ingredi. B.fo.123.conce.269.

22

Licētia pro

CODEX Alexander, 6. cōcessit generali 7 provincialib⁹ ordinis mi. de ob-
seruātia/ 7 confessorib⁹ per eos deputaris: vt monasteriō monialū sans
prelatis 7 cōcte Clare que eoz regimini immediate subiectūr: pro administratione sacra-
fesso. monia- mento. tēpore necessitatis: 7 alijs rationabilib⁹ causis interdū occurrentis
liū.s.clare. bus: prout fin deum expedire viderint: claustras interiores ingredi possint,
Et voluit q̄ tunc moniales predicē: portam maiorem aperire licite valeant,
B.fo.71. Et.fo.155.conce.373.

Collector.

Advertendum est q̄ huiusmodi concessio non permanet iam in suo vigore;
quia Leo.10. circa illam ordinavit quod immediate sequitur,

LEO. ²³ prohibuit sub eterne maledictionis interminatione : in virtute sancte obedientie : ne quis frater cōfessor monialium sancte Clare: ^{Prohibitio} aut aliquis alius frater cuiuscumq; preeminentie / aut officij inter fratres mi. et licetia pro sit: ad ipsas moniales: aut in ipsarum monasteria ingredi / vel intrare presumat monaste. s. nisi in casibus in eadē regula / et institutionibus ipsius ordinis minor conten Clare. tis: et quoad ipsorum monasteriorum ingressum editis. Nec etiā aie veriusq; seruus seculares persone: etiā pretertu cuiusvis indulti: etiam cōfessionalium: predi cta monasteria ingredi valeant. B. ffo. 17. cōce. 5. 6. **E**t sequitur post predi cta in eodem breui: dirigendo verba ad prelatos. s. generales et provinciales. Nec ipsi fratres ordinis vestri ad tertiarias in cōgregatione viuentes: nisi de ^{Prohibitio} licentia et speciali mandato vestro: intrare presument. Elos propterea monic proterciarij do ut nō passim ingressum huiusmodi relaxetis: sed in capitulis vestris prouin cialibus et generalibus prouide de similibus et alijs ad obseruantiam bones staris et continentie spectantibus ordinetis.

Circa prefata verba est valde aduertendū: ne quis decipiatur sicut decepti **Collector.** sunt qui impetravit predictum breve / et pontifex qui illud cōcessit: credendo ac presupponendo q; ingressus ad monasteria tertiariarū / nō erat prohibitus. Posita sunt enim in relatione / seu supplicatiōe bīdī breui (postq; dictū fuerat de monialibus sancte Clare) sequentia verba. Et pariter ad tertiarias in cōgregatione viuentes: ad quas accedere licet prohibitum nō sit tc. hoc enim priuipositum esse falsum: cōstat tam ex regula q; ex declaratiōibus ipsius: pre lertum ex determinatione Eugenij. 4. supra posita. s. 13. Ac per cōsequens hoc breve est surrepticiū et nullū valoris: quo ad cōcessionē fundata super p̄fata relationē. Et ideo idubie tenēdū est: q; nulli fratres mi. etiā si sin p̄lati: queat magis ingredi monasteria tertiariarum collegialiter viuentium: q; nō sine in clusa: q; monasteria sancte Clare. Nec similiter possunt prelati pro talib; mo nastryis: alijs personis ad ingrediendū licetiam cōcedere. Ac propterea illud quod in prefatis litteris Leonis dicitur scilq; in capitulis generalibus et pro uincialibus prouideatur de modo intrādi ad tertiarias. tc. nil penitus opera tur: q; fundatur sup falsa relationē. s. q; nō sit p̄hibitus ingressus ad monasteria tertiariarū. **A**d confirmationē predictor. s. q; monasteria tertiariarū debeat iudicari sicut et monasteria. s. Clare: facit quodam statutū capituli generalis burgensis supra positū in dictiōe Accedere ad monasteria monialium prope finē.

CIDEA Leo declarauit moniales sancte Clare sub regimine fratrum mi. de obser. existentes nō teneri nec obligatas esse cōtra voluntarem suam ingressum ad sua monasteria prebere aliquibus mulieribus vigore facultatum apo feminis secostolicarum predictis mulieribus per ipsius Leonem in cōfessionalibus ad in laribus. gredēdū prefata monasteria cōcessarū. Ac similiter cōcessit predictis monialibus: vt absq; aliquap censuraz: seu penaz incursu: et absq; aliquo cōsciētiā suap scrupulo: cōsdēm mulieribus (dum et quotiens oportunū et expediēs visum fuerit) ingressum in eadem monasteria licite denegare valeat. Et insuper hortatur moniales huiusmodi: vt prefatis mulieribus ingrediendi predicta monasteria cōsensum: q; rarius et parcus fieri poterit concedant. B. ffo. 38. concessionē. 124.

CIDEA Leo predictam declarationē iterato fecit per eadem verba: ad dens q; etiam vigore et iaz facultatum q; in cōfessionalibus cōtentarū: non

Ingridimona. monialium. Inquisitores heretice prauitatis

Licētia p se teneantur moniales cōtra voluntatē suam ingressum prebēre aliquibus ius
mūnis secula licēibus in suis monasteriis. Nō obstantibus predictis facultatibus: tam cō
cessis q̄ in posterum cōcedendis: quas reuocavit: cassavit et annullavit: ac re
uocatas et nullas esse decreuit. B. ffo. 39. conce. 125.

26 CōDE H Leo cōcessit q̄ fratres mī. vocati/ rogati/ aut invitati a prelatis

Licētia p oī ecclēsiaz/ aut a prelatis religiosis: vel visitatorib⁹ habentib⁹ curā aliquorū
monasteriorū monialium: ad hoc vt visitent predicta monasteria: vel exerceant

omnia alia que in monasteriis sibi subiectis exercent: aut ad hoc vt intrent cū
ipsis prelatis: siue visitatoribus ad videndum officinas: et rotū monasteriū

interius: possint sicut possunt in monasteriis sibi subiectis: siue intra/ vel extra
clausuram visitando/ et alia faciendo: vel cum ipsis prelatis intrando. Non

obstante prohibitionē sue regule: vel declarationem eiusdem regule. Huius ta
men predicti fratres si fuerint subditi: hoc faciant de licētia suorum prelato
rum. B. ffo. 61. conce. 194.

27 CōDE H Leo cōcessit: q̄ prelati ordinis mī. possint dare licētiā suis sub
ditis intrādi clausurā monasteriorū. s. clare ad faciēndū sermonē de lalēda:

pdicatorib⁹. dūntamen intrantes sint senes/ et vite exemplaris. B. ffo. 62. conce. 195.

28 CōDE H Leo cōcessit: q̄ quādo moniales sancte Elare grauiter infirmās
tur taliter q̄ noui possunt ad cratēm venire ad audiēndū missam: possit illo
tempore sacerdos cōfessor eaz: vel prelatus superior: intrāre clausurā/ infir
mariam/ et monasteriā ad celebrandū: ne tales moniales remaneāt sine missa,
monialū. s. Dūnmodo sacerdos ad nulla alia loca q̄ ad altare diuertat: nec moretur nō
clare. si tanto tempore q̄to indiger ad celebrandum: nec loquatur / nisi quantum
p̄ro monta est opus in missa. o. ffo. 93. conce. 290.

Inquisitores heretice prauitatis.

Distinctio materie inferius annotata.

Collector. Circa materiam inquisitorum heretice prauitatis habentur in privilegijs

fratru mī. et aliorū mendicantū ea que inferius annotātur. Primo ponitur

auctoritas generalis ministri super fratres qui fuerint inquisitores: ac etiam

super alios fratres in hoc casu. Istud autē cōtinetur in. §. 1. et. 2.

Secundo ponitur exemplio omnimoda/ a quibuslibet inquisitoribus: et presertim ne fra
tres mino. cum fuerint inquisitores procedant contra predicatores: nec econ
tra. Hoc continetur in. §. 3. et. 4. et. 6. et. 7. et. 8.

I Generalis minister.

 Lemens 4. concessit generali fratrum minoꝝ. vt fratres

reticam prauitatem: seu ad alia huiusmodi negotia fuerint a se
de apostolica deputati: possit libere et licite remouere/ seu reuoca
re/ et penitus transferre: ac eis vt supersedeāt iniungere: aliosq̄

substituere si expedire viderit: et in eos si contra venerint censuram ecclēsiasisti
cam exercere. Ac etiam q̄ quilibet minister prouincialis/ vel eius vicarius eius

dem ordinis possit idipsum facere in sua prouincia circa fratres suos: qui
bus ab eadem sede similiter contigerit committi. Non obstantibus aliqui
bus litteris/ vel indulgentijs apostolicis impetratis/ vel imposterum impe
trandis: que de hoc non fecerint mentionem. B. folio. 57. Et. ffo. 141. conce
sione. 326.

Sirtus. ^{4.} concessit q̄ generales ordinum predicatorum q̄ minorum
+ possint examinare gesta per fratres inquisidores suorum ordi p̄ fratrib⁹
num; q̄ querellas contra illos propositas audire: ac super illis (q̄rum c̄s bus p̄dica et
iustum q̄ equum videbitur) statuere q̄ ordinare: q̄ si eos in aliquo delinquisse in minoribus,
uenerint: illos iuxta excessuum exigentiam etiam per eorum ab officio famos⁹
tionem: ac alias corrigeret et punire. Dictosq̄ inquisidores: fini quod equum et
iustum aut necessarium videbitur (non ramē in vna eadēq̄ diocesi) multiplicat⁹
re: libere et licite valeant. B. fo. 56. Et, fo. 149, conce. 366.

CIDEA) Sicutus statuit ut fratres inquisitores ordinis predicatorum in fratres ordinis iiii. et contra fratres inquisitores ordinis iiii. in fratres ordinis predicatorum quoscumq; officio inquisitiōis buiis modi fungi illudq; exercere nulla bus p̄dica. et tenet possunt abscq; sedis apostolice licentia speciali: de presentibus litteris ex pecificam et expressam facitē mentionem. B. fo. 66. Et ff. 142. conce. 366.

CIDE⁴ **H**ixtus omnes fratres ordinis Carmelitarum: ab omni iurisdi-
ctione/diño/7 potestate inquisitorum heretice prauitatis prossus et omnimodo
exenit; ac perpetuo liberavit. Ita q̄ bijs inquisitores: etiam si sint ordinum
mendicantium: quavis occasione vel causa contra personas dicti ordinis nulla;
tenus inquirere/procedere/aut iurisdictionē aliquam in eisdem exercere quo
quomodo valeant: sub excommunicationis late sententie pena: quam quilibet
contra faciens co ipso incurrat. Et voluit q̄ solum teneantur coram romano
pontifice: aut sui ordinis protectore: vel caniere apostolice generali auditore:
in causis fidei: aut officium inquisitorum cōcernentibus: respondere. Ac des-
crevit irritum et inane si secus super bijs quicq̄ quivis auctoritate: etiam apo-
stolica: scienter/vel ignoranter contigerit attentari. B,fo,112. Et,fo,196, con-
cessione, 4 89.

CODEX **S**ixtus statuit q̄ inquisitores heretice prauitatis quicunq; sue-
runt: habent facultatem procedendi cōtra eos qui asseruerint q̄ confessi fratri
bus mendicantium ordinum: teneantur confiteri eadem peccata rectoribus **In favorem**
parochialium ecclesiarum. B. fo. 61. Et fo. 14. , conc. 353.

Innocentius. s. approbavit et confirmavit litteras suprascriptas
perpetue firmitatis obtinere decreuit: propter portioni cautela eas de novo statuit et ordinavit. Ac vniuersis et singulis inquisitoribus hereticis prauitatis/ predicatorum/ et aliorum quorumcunq; ordinum/ tam mendicantium q; non mendicantium professoribus: et clericis secularibus per vniuersum orbem pro- bibuit: ne pretextu cuiuscunq; potestatis/ et facultatis eis attribute/ seu attri- buende super inquisitione huiusmodi: quantumcunq; amplissime: contra que- piam ordinis minorum professorum procedere/ et inquirere/ aut officium suum exercere quoquomodo presumant. Et q; si forte presumperint aliquos ex dis- cisis fratibus mino, capere/ seu carceribus mancipare: debeant remittere fra- tres ipsos sic captos: infra triduum (postq; de presentibus litteris noticiam qualitercunq; habuerit: aut requisiti fuerint) ad ipsorum sic captorum et de- tentorum superiores: per omnia illesos/ et sine mora: per eos iuxta iuris formam Correc- et regularia instituta debitissimis penis puniendo. Super quibus dat conserua- toris: omnes ecclesiarum prelatos imponendo graues penas in contrarium qualitercunq; facientibus, b, fo, 5, 7, Et, fo, 5, 2, conce, 6, 0.

Inquisitores heretice pravitatis. Interdictum.

Leo.^{10.} litteras immediate suprapositas Innocentij. s. inservit de verbo ad verbum / et approbavit / et innovavit; ac sui scripti patrocinio communivit; decernens illas ab omnibus debere inviolabiliiter obseruari; propter potionis cautela; omnia prout per suos predecessores prohibita; statuta; ordinata; et cœcessa fuerunt; prohibuit; statuit; ordinauit / et de novo cœcessit. Non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus. B. ffo. 21. conce. 64.

Concordia Leo postea informat? qd aliqui inquisitores (no obstatibus supra dictis) artentabant procedere contra quosdam fratres mihi precepit et mandauit fratribus mino, inquisitoribz presatis: apostolica vel quamvis alia auctoritate; etiam motu proprio obseruantie, et ex certa scientia et plenitudine potestatis; etiam cōsistorialiter in quibusuis **Excoſatio**, mundi partibus; sub excommunicatione sententia; et priuatione omnium et singularium beneficiorum; et officiorum ecclesiasticoz que obtinet; ac inabilitatis ad illa; et alia imposterum obtinenda; et alijs penis in litteris aliorum predecessorum suorum contentis; quas contra facientes ipso sacro incurtere voluit; ne de cetero contra dictos fratres mihi, super causis predictis; nec super quibusvis alijs ad suum inquisitionis officium pertinētibus; se intramittere; testes examinare; et alios processus agitare presumant. Et voluit qd si forte ad aliqua de premis se intromiserint; aliquos fratres capiendo / testes examinando / aut scripturas recipiendo; fratres ipsos personaliter ac dicta testium examinatorum; et quoscumque processus factos; et scripturas predictas super causis huiusmodi quomodolibet cōcernentes; ministris provincialibus alijsqz predictoroz fratribus mihi, prelatis seu superioribus in locis illis in quibus inquisitores presatos residerem cōtigerit (nullis apud se retentis copijs; aut transumptis; vel notis) infra sex dierum spatiū; postqz presentium noticiam quomodolibet habuerint realiter et cū effectu restituant; ut fratres huiusmodi delinquentes (si qui forte fuerint) iuxta excessuum et delictoz exigentiam; per prelatos; et alios superiores dicti ordinis mino, sum formam litterarum apostolicarum suorum predecessorum castigari debeant. Super quibus etiam aduersus cōtrasacientes dat conservatores omnes ecclesiarum prelatos; cum magnis non obstantijs. B. ffo. 20. conce. 63.

Correctio.

Interdictum.

Distinctio materie interdicti.

Collector.

Aduertendum qd earum cōcessionum que in privilegijs fratrum mendicantium habentur circa interdictū; quedam attinent ad modū se habendi tempore quo ab omnibus seruatur; vel seruari debet interdictū. Et hec ponuntur per se infra primo loco. **A**lia vero pertinet ad suspensionē interdicti in certis se stiūtatis; ac circa modum quo tunc se possunt habere fratres. Ista autem ponuntur successius secundo loco. **N**onnulla autem concernunt familiæ; et procuratores fratrum. Et hec ultimo loco collocata sunt.

Interdictum primo.

Celebrare diuina.

In **I**nnocentius.^{4.} concessit ut cum fratres mino, ad loca sunt in eis (excommunicatis et interdictis exclusis) submissa voces; et non pulsatis campanis; diuina officia celebrare; nisi id fuerit eis specialiter prohibitum. B. ffo. 21. Et ffo. 105. conce. 224.

Clemens. 4. cōcessit: vt cū generale interdictū apponi cōtigerit: posse
2 sunt fratres minorēs in ecclīs: et oratořis suis / ac in alijs
quibuscūq; cū ad loca peruenient ecclīastico supposita interdicto: clausis 19. Celebrare di-
nūis (excommunicatis et interdictis conclusis) nō pulsatis cāpanis / et sub missa uina.
voce celebrare diuina / et ecclīastica recipere sacramenta: dum modo causam
non dederint interdicto / nec cōtingat id eis specialiter interdici: nisi ecclīe / et
oratoria cadem fuerint specialiter interdicra. B. fo. 56. Et fo. 140. cōce. 314.

Clement. Ad clemens cōcessit fratribus ordinis predicatorū q; tpe strictissimi
interdicti in suis domib; dūrata: exclusis omnibus qui nō fuerint de ordine Ex priu. fra-
suo clausis ianuis: et nō pulsatis cāpanis / valeat quotidie uinam missam in cō tuā p̄dicator
muni legēdo audire / seu quilibet sacerdos eiusdem ordinis: cū duobus / aut tri p̄dicator
bus tātum ministris: modo simili uinam missam celebrare possit: dummodo in cō strictissio
eisdem interdicti sententijs de ordine predicto / et de hac concesione non fiat
mentio specialis. b. fo. 73. conce. 189.

Nicolaus. 4. cōcessit fratrib; mi. q; dū appositū fuerit interdictū in
4 ciuitatib; / vel locis vbi habitat predici frates: nō obstat
tib; priuilegiis / seu indulgis quibuscūq; religiosis a sede aplīca cōcessis: et oia
in hīmoi interdictis ecclīastica sacramēta pbibeant: exceptis baptisimis p̄iu-
loz / et penitēcijs monētiū: possint fratres tpe talis interdicti sua cofiteri p̄tā / et
ab ip̄is absolui / ac simul legere diuinū officiū / et missas celebrare ianuis clau-
sis / nō pulsatis cāpanis / voce submissa: excōicatis et interdictis / ac oib; p̄sonis
que nō sunt de ordine p̄dicto exclusis: necnō tpe / cōsuetis iurta morē dicti ordi-
niis: sacre cōionis / et extreme uincionis sacramēta recipere: non obstat p̄bibi-
tioe p̄fara / seu aliq; b; l̄ris sup hoc a sede aplīca ip̄etratis q; de ordine p̄atio: et
de hac indulgēcia specialē nō fecerint inctionē. B. fo. 21. Et fo. 105. cōce. 222.

D̄ilius. 2. declarauit q̄liter fratres mi. in obseruatiōe interdicti se habere
tribus (qui loca interdicta inhabitāt) insinuatio facta fuerit: ad obseruatiōe illi-
ius interdicti astringant: nulla exceptioe / aut excusatione admissa: etiā si cete
ri religiosi / ac sc̄lares ex quačūq; cā nō obseruerint. Sed si interdictū fuerit
ordinariū: tunc solū ad illius obseruatiōe obligent q̄ii matrice ecclīe illud vis-
derint obseruare. b. fo. 50. Et fo. 49. cōce. 52. De hoc vide infra. 5. sequenti.

Innocentius. 8. Reuocauit supradictā ordinationē / seu declara-
tionē p̄ij. 2. de obseruatione interdicti aplīci. s. q; et 6
si nō obserueret ab ecclīa matrice debear obseruaria fratrib; mi. / et reducit eos
ad ius cōmune. Hec reuocatio fuit reperta in libro cuiusdā patris notabilis
sub forma oraculi viue vocis: et ex obliuione nō est posita in aliquo libror; priui
legior; ordinis impressor. Nullib; tñ reperi sub aurētico. Attainē de ipsa quin
fuerit cōcessa: nō est dubitandū: vt nūbi videt. Nō emi est verisimile aliquē sic
sue salutis esse immemorem: vt presertim nullo interueniente interesse: auderet
asserere tale quid fuisse concessum: nisi ita esset.

Tulius. 2. fecit quādam cōcessionem circa perceptionē sacramēti Eus. 7
charistē tēpore interdicti: que supra posita est in dictione Lō: Lōicare.
manicare. 6. 8. T̄lde ibi.

Clement. Ad iulus cōcessit fratribus mi. q; si cōtingat aliquā ciuitatem / seu
oppidū cū duob; / vel tribus milliarib; circumiacēs (infra q̄ milliaria domus) p̄o quoq;

Interdictum: Primo.

q̄ interdicto fratum predictorum existunt) ecclesiastico supponi interdicto: fratres ordinis
buiusmodi (nisi causam interdicto dederint, vel eis specialiter ex causa legitima
interdictum fuerit) buiusmodi interdictum seruare nullatenus teneatur;
si alio domino iporum fratum de iure interdicto talis oppidi non comprehens
dantur. B. fo. 43. Et ff. 126. conce. 78.

9. **CDE** Ad iulus concessit fratribus minoribus; q̄ tempore interdicti ordi
Pro interdictaria auctoritate appositi possint sepelire in ecclesias suis libere / et licite cor
eto ordinario, pro fratribus eiusdem ordinis decedentia. Et hoc etiam cu ceremonijs solitis in ordi
Sepelire fraue/ ac pulsatis capannis missas/ et alia diuina officia in similibus celebri con
sueta: in omnibus et per omnia/ ac si interdictum buiusmodi appositum non
esset. B. fo. 212. conce. 16. Et ff. 72. conce. 219.

10. **CDE** Ad iulus concessit fratribus Augustinianis, ut que ordinis suo pro tem
pore generalis interdicti concessa sunt: ea omnia in speciali interdicto intelligi
Pro interdicto gantur esse concessa: in quo licere eis voluit eadem omnia que in generali inter
dicto speciali. **Aduertendum** q̄ hec est magna concessio/ et valde magna: et ideo valde nos
tanda/ et nūsq̄ als concessa: vt credo.

11. **CDE** Leo 10. concessit fratribus mino, obser. q̄ ecclesie domorum suarum ins
Pro interdi
cto p̄ticulari, tus bono/ vel alia quavis fulgente dignitate/ vel per auditorem sacri palati/
aut quoque alios iudices: nisi tota ciuitas/ seu oppidu vbi dominus buiusmo
di consistit: apostolica/ seu ordinaria auctoritatibus ecclesiastico supponat ins
terdicto. Be voluit q̄ in bmo domibus degentes fratres: ad ipsius interdicti
obseruatione minime teneatur. Nec ppter ea irregularitatis maculā/ aut aliis
quas sententias/ cēsuras/ et penas incurrit. Sed du modo causam nō dederint
bmo interdicto: possunt ianuis aperte/ et capannis pulsatis missas/ et alia diuina
officia celebriare: nisi persona ad cuius instantia interdictum fuit appositum: in eis
dem domib⁹ degentib⁹ fratrib⁹ de aliis tētis/ et alijs virtutis necessarijs reb⁹ cō
perct̄ puden fecerit. Et decreuit irritu/ et ianue si sec⁹ sup bīs a quoq̄ quas
uis auctoritate/scienter/ vel ignoranter actu fuerit. B. ff. 55. conce. 156.

12. **CDE** Ad leo concessit: q̄ tempore interdicti possint fratres mino, absolu
Absolutio, re a censuris in foro conscientie illos qui confitebuntur peccata sua: nisi tales
censure essent ex quibus bmo interdictum emanaret. B. ff. 59. conce. 174.

13. **CDE** Ad leo declarauit 7 concessit eisdem fratribus mi. q̄ in forma obserua
Processatio
ne a diuinis, B. ff. 59. conce. 165.

Collector, **Aduertendum** est circa buiusmodi concessionem: q̄ duo insignes doctores
universitatis Salmantine in suis repetitionibus concluserunt q̄ cessatio gene
ralis a diuinis/ et interdictum loci sunt omnino idem: ita q̄ habet locum in eis
eis capitulum Alma mater: quod est notandum.

14. **CDE** Ad leo concessit prefatis fratribus mi. q̄ tempore interdicti/ aut cessa
Pro cessatio
nepis a diuinis possint duo/ vel plures fratres extra ecclesias in domibus suis
ne a diuinis/ officium diuinum dicere. Non obstante capitulo Quod in te, de penitencie, et re
ac etiam in missio: et alijs quibuscuq̄. Et q̄ q̄ extra chorum dicunt predicti fratres horas
canonicas: si a casu transiungentes persone interdictie aliquid audierint: nō pro
pter ea incurrit aliquia censura. B. ff. 59. conce. 166.

Interdictum: Secundo. So.lxxxii.

CODEX leo concessit q̄ tempore interdici ordinaria auctoritate appositi: 15
polint fratres mino, obser. dare publice professionem fratribus suis: et in illa p̄ro interdi-
cantare hymnum Eleni creatoris spiritus, et alias ceremonias facere: prout in cto ordina-
consuetudine habent. **D**.ffo. 62, conce. 197.

CODEX leo cōcessit etiam q̄ presati fratres mi. possint tpe interdicti ordi- 16
narij benedicere mensam: et post prādiū/ et cenam deo agere gratias: sicut si p̄ro interdi-
nullum esset interdictum. **D**.ffo. 62, conce. 198.

CODEX leo cōcessit: q̄ silt tpe interdicti ordinarij possint predicti fratres 17
mi. facere p̄cessiones per claustra sua: dicendo letanias/ vel hymnos/ aut alia p̄ro interdi-
deuota carmina: dum tñ aliqd diuinū officiū nō dicat. **D**.ffo. 62, conce. 199. cio ordina.

C Interdictum: secundo.

Alexander ^{4.}cōcessit vt cum generale fuerit interdictū: 1
sanctor̄ Frācisci/ et Antonij/ ac beate Llare: et octo dieb̄ imme- Pro tribus
diante sequētibus: vna cū religiosis/ et clericis secularib̄: qui tñc scis ordinis
in eccl̄is fratrū cōueniunt: aptis ianuis (excōdicatis dūrataxat exclu-
sis) diuina officia ibi celebriare: dñmō bñmō fratres mi. aut pdicti religiosi/ et
clericī: causam nō dederint interdicto/ nec p̄fatis fratrib̄ cōtingat specialiter
interdicti. **B**.ffo. 257, conce. 642. **C**duertere q̄ hec concessio licet suit reuocata Collector.
per capl̄i Alma mater: tñ postea reualidata est per Iuliu. 2, vt ptz infra, §.3.

Alexander ^{6.}exēdit p̄u'legia summoz pontifici suorum prede- 2
cessorū quo ad interdictū. s. q̄ sicut tēpore interdicti p̄ro oib̄ sa-
poterāt fratres mino, celebrare solēniter diuina officia in suis eccl̄is/ et mo- ctis ordinis.
nasterijs in solēnitatibus sanctorum Frācisci/ Antonij/ et beate Llare: et per
suas ocauiss̄ ita possint in festiuitatibus aliorum sanctorum dicti ordinis: vñz
Zodonici/ Bernardini/ Bonauenture: necnon quinq̄ martyriū de marrocchio:
sed hoc per diem tñ, o. fo. 66. Et fo. 70, conce. 171.

Tullius ^{2.}confirmauit et de nouo cōcessit priuilegia suorum predeces- 3
sorū circa celebrationem festorum sancti Frācisci/ et alio: Pro festiuit-
rum sanctor̄ ordinis mino, tpe interdicti: extendens etiam eadē priuilegia ad tate stigmatis
festum stigmatū beati parris Frācisci; etiā tēpore cessationis a diuinis. Non tñm.
obstātibus quibuscq̄ in contrarium faciētibus: prescritim caplo Alma mater
de sentētia excōicationis lib. 6. o. fo. 70. cōce. 178. Et. **D**.ffo. 54. cōce. 154.

Cduertendū est tñ q̄ predicta concessio videtur solum pertinere ad fratres Collector.
mino. provinciarum Hispanie: quia ipsi solum directa est. **C**irca aut istam
nouam concessione: et reuocationē caplo Alma mater: necnon quo ad omnia
pertinentia ad celebrationem sanctorum ordinis tempore interdicti: vide illa
que in fine huius dictionis sunt addita: et attende bene ad singula.

CODEX leo concessit fratribus mino, q̄ in die sancti Bonaventure: si 4
eade die interdictū auctoritate aplica appositi fuerit: possint dicēt fratres in Pro sancto
suis domib̄ a paucis vesp̄is usq̄ ad sedas vesp̄eras eiusdem diei inclusine: bonauentura,
alia diuina officia celebrare/ seu celebrari facere: sicut in die sancti Frācisci
missas et fratres bñmō facere possunt. **B**.fo. 44. Et fo. 127. conce. 286.

Leo ^{10.}cōcessit fratribus mino, de obser. ac monialibus sancte Llare/ et 5
tertie regale sub obediētia conūdem fratrū degētib̄: vt in die sans

Interdictum: Secundo.

Pro sancta cte. Helisabeth filie regis vngarie/ et per eius octauam; possint tempore interz
Helisabeth, dicti missas/ et alia diuina officia celebrare, seu celebrari facere: quemadmo^r
dum possunt in diebus sanctorum francisci/ Antonij/ et Clare, et per octauas
eorum. B. ffo. 55, conce. 155.

6. **C**DE H leo declaravit et cœcessit fratribus mino, qd privilegiū concessum
Pro omni de suspēdendo interdictū in festis sanctorū sui ordinis: intelligatur de diebus
bus sanctis quibus talia festa cadunt: etiā si propter alia maiora festa occurrentia eorum
ordinis, officia in aliū diē transferātur. Concessit etiā qd in diebus bmoi suspensionum
interdicti: tam virtute privilegiorum dicti ordinis, qd alias de iure genera^ris
ter concessa: possint fratres in dominis suis: intra et extra ecclesiā dicere/ et fas-
cere omnia illa que nullo existē interdicto fieri possunt. Et hoc propter scrupulū
aliquorum qui dicūt qd quando suspendit aliquod interdictum propter
aliquid festum: non posse dici nisi officiū et missam illius festivitatis sine alijs
orationibus et collectis. B. ffo. 58, conce. 164.

Collector. Aduerte qd virtute huius cœssioneis nō possunt fratres sepelire seculares
mortuos tempore talis suspensionis/ aut alia similia facere. Hoc patet ex ver-
bis que post concessionem subsequuntur. Et hoc propter scrupulum tc.

7. **C**DE H leo cœcessit qd in partibus Hispaniarū suspendat quodcuq; inter-
dictū in festivitate purissime conceptionis beate virginis/ et per ei⁹ octauā: put-
cep. b. virgi. babetur late supra in dictione Conceptio virginis in. §. 10. Glide ibi.

8. **E**x priuileg. **C**DE H leo cœcessit fratribus ordinis predictorū: ut quoties festivitates
fratrum predicatorum: Diuini/ Petri martyris/ Thomae de aquino/ et Vinceti/ ac sc̄t̄e Lathe-
rine de senis/ et earū octauē: quomodo docūt: etiā per translationem celebrāde oc-
currerint: tempore quo ciuitates/ oppida/ et loca ecclesiastico interdicto: etiam
auctoritate apostolica sunt supposita: in ecclesiis domorum suarum/ et mona-
steriorum: quorum cura dicto ordini est commissa: nisi ecclesie supradicte/ vel
huiusmodi fratres nominari essent interdicti/ aut causam dederint interdis-
cro/ aut eam soucat: possint pulsatis capanis/ et apertis ianuis: interdictis/ et
excommunicatis exclusi: alta voce missas/ et alia diuina officia: diurna et no-
cturna in diebus festivitatum predictorum/ et octauis earū respectiue duran-
tibus: etiā si per octauas ipsaq; et in die octauarū: nō nisi memoria de sanctis
fieret: libere et licite celebrare. Ac voluit ut quoties dictarū festivitatū/ et octa-
uarū earūdem celebrationes: qualibet ex causa: etiā extra tēpus interdicti
transferātur: etiā indulgētie dictas ecclesiias in festivitatibus bmoi/ et per eaq;
octauas/ visitatibus pro tēpore cœsse: ad tēpus celebrationis bmoi sunt/ et ce-
seantur translate. B. ffo. 82, cōcc, non signata. Et b. ffo. 121, conce. 554.

Interdictum: tertio.

9. **P**ro sanctis
Iohannib; et p.
curatoribus/
ac operariis
fratrum.

Lerander **C**oncessit: qd si quādo in personas / vel ter-
ras vbi residet fratres mi. excommunicatiōis
seu interdicti sententia cotigerit. p̄mulgari: pueri fratrū seruitijs
deputati: negotiorūq; suorū gestores/ seu procuratores: et operarij
qui in locis fratru bmoi operibus eoru personaliter constituti ins-
titent: predictis sententijs excoicationis / vel interdicti obnorij nullatenus
babent. Ibiq; possint audire diuina: iuxta formā qd a sede aplīca est cœssa
eo casu, s. tēpore interdicti: nisi predicte persone causam dederint/ vel excommu-

Interdictum: Tertio. So.lxxvij.

nicari/ seu interdici contingat. B.fo.31. Et ffo.114.conce.251

Clementis. 4.concessit fratribus mihi. qd bis qui in eorum mortuobus sequijs tempore interdicti libere possint ministrare cuncta pro famis ecclesiastica sacramenta: et ipsos cum decesserint in suis cemiterijs sepelire. B. liaribus. fo.56. Et ffo.140.conce.315.

IDEA dicitur clementis consimilē cōcessionē in mari magno sicut superscrita p̄m m. 5.1.ad litterā. B.fo.56. Et ffo.140.cōce.316. **Idem** habet in mari magno Carmelitarum. fo.97. Et ffo.180.cōce.429. Et in mari magno predicatorum. ffo.236.conce.546.

Ioannes. 23.concessit fratribus ordi predicatorum: qd confratres et ecclesia vel cemiterio eodem fratribus: nisi fuerint excommunicati publice / vel fratres predicatorum nominari. Ibiq; diuina celebrare/ seu audire. b. ffo.95.conce.306.

Eduardus est qd viri eius concessio predicatorum fratres predicatorum ad Collector. mittebat ad diuina in aliquib; partib; suos confratres/ aut germanos viuos/ ac sepeliebant eosdem cum monachis cōtingebat tali tempore: et inde non paruum crupiū etorū est. Et ideo predicta cōcessio fuit ventilata/ et discussa in fama/ rissima viuuntate Salinatina per plures doctores iuris peritissimos: et de Bota. claratū extitit per eosdem solū debere intelligi de illis confratribus qui licet remanent in seculo/ et non mutent habitum secularem: tamen sunt vel sunt oblati ordinis predicti: ac faciūt donationem inter viuos omnium bonorum suorum dicto ordinis: reseruādo sibi solum vīsum fructum qdī viixerint: et non de alijs confratribus communiter vīstratis in partibus Hispaniarum. Fundatur autem buiūmodi determinatio/ seu declaratio in capitulo Ut priuilegia de priuilegijs. Quod capitulum ad litteram dicit: qd solum tales confratres primo no- minati gaudent ecclesiastica sepultura/ et non alii.

Innocentius. 6.concessit fratribus Augustini. qd tempore interdicti locorum dicti ordinis: etiam si seculares et laici erstant: interesse diuinis officiis Augustini. ejus una cum predictis fratribus: dummodo ipsi non dederint causam interdicti. Pro pcura. nec sint specialiter interdicti. B. ffo.77.conce.231.

Sixtus. 4.concessit fratribus minorum: qd tempore interdicti possint ad S. S. S. mittere ad diuina fratres/ et sorores tertii ordinis sancti Francisci. Pro tertia tisci de penitentia nuncupatos/ ac suos et illorum procuratores/ ac similiter iussi/ ac familiū sanceti Clare procuratores/ et negotia gerentes utriusque sexus. B. liaribus. fo.59. Et ffo.143.cōce.344.

IDEA sextus fecit consimilem concessionem sicut immediate superscripta tam fratribus Carmelitanis: addes qd similiter tempore interdicti possint ad Et priuileg. mitti ad diuina aduocati fratrum/ et monialium/ ac tertiariorum. B.fo.97. carmelitarum. Et ffo.180.conce.428.

Leo. 10.concessit fratribus minoribus obseruantie qd tempore interdicti non teneantur emittare laborantes in suis dominibus: diebus quibus Pro labore labouauerint: etiam si non sint familiares/ et scribentes continuo: comedentes tib; in locis fratrum: et eis solvetur salarium. B. ffo.59.concessione.167.

Quia in concessionibus superscriptis materie interdicti implicantur Collector. nulla que indigent declaratione: ideo pro intelligentia illarum

Interdictum.

sunt notanda sequentia.

*ibidem uos
tabile.*

Primo ergo sciendum est: quod commissis multis distinctionibus / et sub distinctionibus que a doctoribus sunt: presertim de interdicto loci / vel populi: de quibus late videri potest per Calderinum in tractatu de interdicto / et summissas duplex est interdictum: scilicet generale / ac particulare. Generale est quando interdicitur regnum / diocesis / ciuitas / oppidum / seu rus &c. Particulare est quando non interdicitur aliquid supradictorum: sed solum ecclesia / vel ecclesie / aut aliquid aliud in ciuitate / seu loco: etiam si interdican tur omnes ecclesie ciuitatis / diocesis / provincie / aut regni: ac etiam totius mundi. Quia ex quo ex quo extra illas in quolibet alio loco potest celebrari: censetur interdictum particulare. Norandum est igitur et mente tenendum: quod omnes constitutiones / seu coelessiones iuris communis / ac etiam priuilegiorum particularium facte / et que coniuncte sunt: pro interdicto generali sunt. Et sic capitulo Alma mater de sententia excommunicationis: per quod conceditur ut tpe interdicti possit celebrari ianuis clausis &c. Intelligit de hominibus generali interdicto: et communiter istud ponit. Norandum est etiam: quod non interdicatur locus sed homines: vel ciuitatis aliquius ciuitatis / vel oppidi / seu populus / et homines talis loci: aut etiam totius regni: tunc cum loca non sint interdicta: euitatis talibus hominibus interdictis: celebrari poterit ianuis apertis / ac si non esset interdictum: licet aliqui doctores dixerit oppositum. Nam capitulum Alma mater de sententia excommunicationis: de interdicto locorum loquitur.

*ibidem uos
tabile.*

Secundo est aduerendum: quod antiquitus. scilicet capitulo Alma mater: quod editum fuit a Bonifacio. 8. anno dñi. 1300. solu a iure (tpe predicti interdicti generalis) coessa erat sequentia. scilicet quod posset celebrari semel in hebdomada ad renoniam sacramentum. Et quod possent administrari sacramenta baptismatis / et penitentie / ac eucharisticie / per insirmis. Et quod sepultura clericis mortuorum: qui obseruassent tale interdictum dari possent cum libertate. Item quod duo / vel tres insimul possent in ecclesiis ianuis clausis &c officiū diuinū dicere: ac taliter quod extra requiriatur auarii. Itaque quicunq; amplius volebat habere: oportebat ut per prius legum particolare obtineret sibi coecidi. Ac ppter tpe illo fuit nobis coelessium: per Clemētem. 4. ac Nicolam etiā. 4. quod possemus in ecclesiis / ac oratoriis nostris / ac quibuscumq; alijs ad que nos declinare contingeret: celebrare diuinū officiū: et recipere sacramenta ecclastica: ianuis tñ clausis &c. Item quod etiam si apponetur interdictum cum sequenti clausula. (Non obstatibus priuilegiis quibuscumq; religiosis coelessibus: probemus quod uaria sacramenta ecclastica vacante immixtrari: exceptis baptismate parvulorum / et penitentia morientium: et quod nullum officiū diuinū possit dici) inhibemus omnina supradicta possent fratres facere: exclusis omnibus personis que non sunt de ordine nostro: nisi de hominibus indulgeria fieret expressa nictio. Item fuit coelessium quod possemus tali tpe admittere ad diuinā pueros nostris seruū deputatos / ac negociorum nostrorum / procuratores / et operarios. Item per Alexandrum. 4. coelessium fuit quod possemus in vigiliis et festiūtaib; / ac per octavas sanctorum / Fraci / ci / Antonij / et / Eusebii / vna cum religiosis / et clericis qui ad m̄ras ecclias conuenient: publice / ac soleniter diuinā officia celebrare: nisi id specialiter nobis fuerit prohibitum / aut nos / seu prefati religiosi / et clerici dedicassemus causam interdicto. Et idem ppter coelessios non subilem fecit fratribus predicatorib; pro sanctis Dñico / et Petro mar-

ryce. Post hēc omnia predictus Bonifacius s. fecit / et promulgavit dictum capitulo Alma mater: in quo cōcessit ut in omnibus ecclesiis / et monasteriis possent generaliter celebrari diuina officia ianuis clausis &c. et administrari sacra transita baptismatis / et penitentiae / ac celebrari solēmter in quattuor festiuitatibus ibi contentis. Et revocavit omnia priuilegia super bac materia concessa quibuscumque personis / ac etiam religiobus ; dicens q̄ sufficere deberet omnibus sua prouisio quā in supradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius dedit nobis iterum mare magnum in quo continebantur omnia superdicta nobis concessa: ideo iterato habuimus nostra superadicta priuilegia: etiā circa interdictum: excepta concesione de celebratione solēni in festiuitatibus sanctorum francisci &c. quia non continebatur in predicto mari megno: sed in alia bulla per se. Et sic a tempore dicti capituli Alma mater: nō habuimus pro hoc priuilegium aliud / nec fratres vsl sunt superdicta concesione vslq; ad tempora moderna proxime precedentia in quibus in aliquibus partibus incepere vti iterum supradicto priuilegio. Et sumpta occasione ex būiusmodi priuilegio / et eius vsl quidam pater commissarius Romane curie impetravit viue vocis oraculo extensionem illius ad festiuitates sanctorum Lodouici / Bersnardini / Bonaventure / ac quinq; martyrum de marrochio. Quod etiam quātum ad sanctum Bonaventuram per breue Iulij 2. exstitit postea concessum. Cum aut̄ aliqui fratres scrupulosi / seu curiosi dubitarent de his: scilicet de predicta concessione Alexandri. 4. an scilicet esset viuiscata / vel non : et per consequens vtrum extensiones illius ad alia festa valerent: non inuenientes fundamentum validum / ac sufficiens: asserebant būiusmodi concesiones circa celebrationem solēni dictarum festiuitatum esse nullas. Nam prima concessio pro festiuitatibus sanctorum francisci &c. erat revocata per capitulum Alma mater supra allegatum : et nullo revalidatio insenibatur data: et per consequens certa que super dictum priuilegium fundabantur erant nullius momenti. Et ex his inferebant q̄ fratres non valebant celebrare solēmter diuina in talibus festiuitatibus sine incursione censoriarum. Ac propterā ad tollēdum būiusmodi scrupulū / et elucidandam veritatem: alii fratres amplius eruditū / et studiosiores in rebus religionis scrutati sunt per q̄ diligenter priuilegia nostra: et tandem deuentum est ad confirmationem / ac nouam cōcessioneī priuilegiorum per Sextum quartū factam cum clausis fortissimis: presertim q̄ non obstantibus revocationib⁹ apostolicis possessum vti omnibus priuilegijs predecessorum suorum: prout habetur in bulla aurea versus finem. Ex quibus verbis vsl est q̄ fratres a tempore Sixti quarti licite poruerunt celebrare solēmter predicta festa: sicut ante revocationem poterant. Nam aliter nihil operarentur illa verba: non obstantibus revocationibus) cum tamen secundum iura: omnia que ponuntur in indultis apostolicis debeant aliquid operari. Ex quibus conclusum est per plures iurisoperitos mos vniuersitatis Salmantine: q̄ erat viuiscatum / seu revalidatum priuilegium predictū: et per consequens alie concesiones super illud fundate: erant similiter valide / ac ab omni subreptione alienae. Postea autem ad abundantiorē cautelam Julius secundus ad instantiam protectoris ordinis nostri: procurantibus quibusdam ex fratribus Hispanicis: predictas cons

Interdictum.

cessiones quo ad predictas festivitates approbavit; addens hoc idem facere possent in die stigmatum beati Francisci; et etiam tempore cessationis a diuinis. Et hoc non solum predicta confirmado; verum etiam illa de nouo comedendo; non obstante caplo Alma mater tec. Sed abduc cū omnibus supradictis; aliqui non fuerint ad plenum satissaci dubitantes utrum bimdi concessio Julij esset valida; ex eo qd non fuisset expositor dicto pontifici qualiter Bonifacius, 8, recusauerat privilegium Alexandri. 4. Clericatum ab alijs in iure peritis responsum est; qd cu scdm iura princeps censeatur habere omnia iura in pectore suo: satis est quod pape dictum fuit: scz qd concessio illa facta fuerat ab Alexandre. 4.

C Alij insuper dubitauerunt; utrum presupposito qd huiusmodi concessio sit validia: an fuit generalis pro rato ordine / vel solum pro partibus? Vispamari: propterea quia ibi dicitur (concessit eisdem.) Attam (salvo meliori iudicio) videtur qd fuit generalis: quia predicta dictio eisdem: pot referri ad omnes fratres ordinis. Et ita siue per nouam concessionem Sixti supradictam: siue per concessionem Julij: vel per utramque: videtur non esse aliquatenus dubitanum de huiusmodi facultate celebrandi solenniter predicta festa. C Advertendum est etiam qd concessio consimilis facta pro concepcione virginis gloriose / et eius octaua: habet etiam aliquod fundamentum in predicta concessione Alexandri. 4. Nam dicitur ibi: qd fratribus mihi concessum sit vt in solennitatibus sanctorum Francisci tec. C Postea etiam super idem fundamento concessum est a Leone. 10. qd in festo sancte Elisabeth regine Ungarie: ac in eius octaua possit celebrari sicut in festivitatibus sanctorum Francisci tec. Circa quam concessionem ortum est aliquod scrupulum: scz utrum sit subreptitia ex hoc quia ipsa sancta non fuit regina: sed filia regis Ungarie: sicut in supplicatione positum est.

C Advertendum est insuper qd aliqui fratres nostri aduertentes qd (etiam omnibus supradictis existentibus validis) non poterant solenniter celebrare tempore interdicti infra octauas omnium sanctorum ordinis: exceptis tribus supradictis: ac desiderantes idem habere pro octauis omnium sanctorum suorum: sed nibilominus dubitantes se posse hoc obtinere si nude / et clare a pontifice postularerent: considerantesqz concessum esse olim fratribus ordinis predicatorum ab Alexandre. 4. vt predictum est posse celebrare solenniter in festivitatibus / et octauis sanctorum Dominici / et Petri martyris: ac revalidatum id etiam fore per bullam auream a Sixto. 4. editam: propter rationem supradictam circa concessio rem nostram: cu huiusmodi bulla nobis eisqz sit communis: obtinerunt a Julio. 2. vt ea que in honorem sanctorum Dominici / Petri martyris / et Iohne de aquino / et Catherine de senis: fratribus vel locis ordinis predicatorum sunt concessae: intelligantur similiter concessa nobis / et locis nostris in festivitatibus sanctorum Francisci / Antonii / Lodouici / Bernardini / et Bonaventure: ac quinqz martyrum: et in alijs festivitatibus nostri ordinis: licet sint in maiori numero qd festa fratum predicatorum. Ita qd illud quod conceditur omnibus sanctis ordinis predicatorum iunctim: et cuilibet seu aliquibus eorum: intelligatur concessum omnibus sanctis nostri ordinis: etiam iunctim / et cui liber eorum: etiam si nostri sint in maiori numero. Ex qua concessione illatum est qd possumus celebrare solenniter omnes octauas sanctorum nostri ordinis. Sicut (vt predictum est) concessum fuit fratribus predicatoribus produabus festivitatibus suis. Attu in hoc posset non immixtito haberi scrupulum: qd ex quia idcir-

Alexander. 4. qui dictū priuilegium cōcessit fratribus predicatorū pro sanctis
Dñico et Petro; cōcessit et nobis sub cōsimilibus verbis pro sanctis francis
scō/Antonio/et clara. Unde forte si Julio. 2. expēcificatū fuisset hoc: non cō
cessasset ut supra: sed dixisset. Sitio cōtentī cum cōcessione propria vestrā: et il
licum sua. Sed hoc no obstante in ciuitate salmantina: ex cōsilio iurisperi
torum yniuersitatis illius insignis. Anno dñi. 1522. in octaua sancti bernar
dini: tempore interdicti celebrauerunt fratres solempter diuina.

C Post omnia supradicta: obtinuerunt fratres ordinis predicatorū a Leone
10. aliam cōcessionem cū hac relatione: q̄ quia fratribus mi. cōcessum erat vt
in festiuitatibus sanctorū francisci/antoni/lodouici/bonaventure/ acco
rum octauis possent celebrare tēpore interdicti (etiam apostolica auctoritate
appositi) q̄ similiter possent ipsi in suis festiuitatib⁹: ac etiam in monasteriis
suāz monialūz. **C** Circa q̄ est aduertēdū q̄ hec supplicatio/ seu illā faciens
peccauit in z nobis. Primo q̄ relatio fuit in parte falsa. Nam saltem expresse
non est cōcessum nobis predictum indultū pro octauis sanctorū lodouici/ et
bonaventure: pro: ut ipsi retulerunt. Secundo q̄ in nostra cōcessione simplici
ter dicitur: tēpore interdicti: absq̄ additione apostolici: sicur ipsi addiderunt.
Licut tamen hī veritatē ita sit intelligendū. Et ideo videntur est vtrū hec
concessio fuerit subiecta propter hīm defectus: presertim q̄ est graciola:
vbi minimus defectus sufficit ad causandam subreptionē. Cidetur tamen q̄
non: minimo q̄ sit valida et sufficiens: nam licet nos directe no haberemus pro
predictis octauis: tamē indirecte per reductionē supra positam habebamus.
Et idem dici potest: quo ad aliud de expressione interdicti apostolici. Et q̄ autē Mota.
plius est q̄ papa in concessione hīm no videtur se fundare super relationem
predicāti: nā dicit sic. Nos autem ad tantoz sanctoz merita: et venerationē
debitum respectum habentes hīm supplicationibus inclinati: deuotioni ve
stre et c. Et sicvidetur q̄ absq̄ aliqua hesitatiōe possumus diuina solēnitati cele
brare in oibus festiuitatibus nostris: et per eorū octauas. Qui tñ in hoc adhuc predictorum
dubitauerit: consultat pitiores. Et hoc quo ad festiuitates sc̄tōz dixisse sit satis.

Itinerantes fratres.

Alexander. 4. concessit omnibus recipientibus fratres
1. mino. viatores in domib⁹ suis: et ministran
tibus alimenta: soluentibus naua: passalia/ et alia pietatis ob
sequia dictis fratribus ministrantibus: indulgentiam quadra
ginta annorum. b. ff. 260. conce. 655.

Concilium. constantie statuit q̄ quādo fratres mi. obser. quacunq̄
2. ex causa per mundum proficiscantur/ seu iter fecerint/
possint ad loca: et cōuentus fratrū cōventualium eiusdē ordinis declinare si
voluerint. Ad alia vero loca fratrum in obseruantia sibi similium: semper de
clinare tenentur: iuxta quod in statutis ordinis contineatur. B. fo. 26. Et.
ff. 110. conce. 236.

Calixtus. 3. statuit et ordinavit q̄ omnes et singuli fratres mi. tam
3. conuentuales q̄ obseruat̄es: ad ciuitates: terras: siue ca
stra in quibus cōuentus dicti ordinis fuerint pro tempore accedentes: tenen
tur et debent eundem locoz prelati suis respectiue se presentare. In qua

Itinerantes fratres. Laici fratres.

quidem civitate vel terra: si unus duumtaxat cōuentus fuerit: ad ipsius vnius prelatū debeant se cōferre: illius iudicis humiliter parituri. Et precepit sub excommunicatiōis pena ne in predictis ciuitatibus seu terris sine prelatorū suorū licentia peruanere presumāt. B. fo. 6. Et. ffo. 9. o. cōce. 19. 7. prope fine m.

Innocentius. 8. concessit q̄ fratres mi. qui per obedientiā repe*re* indulgētias stationū / et alias cōcessas in ecclēsia fratru mi. dicēd̄ quinques Indulgentia Pater noster et Ave maria in quacunq; ecclēsia et loco ea dixerint pro intensiōne et proposito illius indulgentie: prout illi qui predictis suis locis dicunt ea. o. fo. 6. 5. Et. ffo. 6. 9. conce. 16. 0.

Ilio. 10. concessit q̄ fratres mi. itinerantes possint transserre ieiunium Jeiunium, Collector. Leo. 10. dici itineris ad alium diem. o. ffo. 9. 3. conce. 2. 8. 6. Quo ad hospitia perpetua reicta p̄ fratribus itineratibus: habetur quem declaratio capituli generalis infra: in dictione Paupertas: prope finez.

Laici fratres.

Indulgentia plenaria. **A**llirtus. 3. concessit q̄ fratres mi. laici possint tāgere cali pedient. o. ffo. 6. 5. conce. 9. 1. Et. ffo. 10. 1. conce. 3. 9. 8.

Innocentius. 8. cōcessit predictis fratribus laicis indulgētib; plena. quando cōicant in dieb; dñicis: et festivitatib; dñi: et beate Marie ac sanctorū nostri ordinis. o. ffo. 6. 9. cō. 14. 8.

Missa. 3. **L**eo. 10. cōcessit: q̄ fratres predicti laici socii generaliū/vel provincialiū eo tantū tēpore quo oīci sunt / et extra loca et cōuentus cū inserviūt missis predictis prelati possint propriis manib; tractare vasa sacri ministerij. s. calices et corporalia: explicando et plicando post missam: sicut clericus in sacris cōstitutus. In cōuentibus vero ubi sunt alii fratres ad ministrandum: cōcedere recusavit. o. ffo. 9. 2. conce. 2. 6. 9.

Collector. **C**aduerte q̄ non obstante hac concessionē stricta possunt fratres vii prima supraposita: quia qui hanc impetravit ignorabat primam: et quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

4. **C**aduerte Leo statui q̄ quādo aliquis frater laicus ad clericatum ascēderit extra obedientiam prelatorū ordinis: etiā si usq; ad sacerdotiū promotus sit: postq; reuersus surcit: omni honore clericali priuatur: nec permittatur canonī cum persoluere officiū: sed laicorum officium persoluēt ad merum statu suū laicalem reducatur. **C**aduerte q̄ virtute prefatae cōcessione: in capitulo generali lugduni celebrato fuit renovatum statutum ne fratres laici ad clericatum ascēdant: sine cōsenso generalis ministri/aut capituli generalis. Et hoc vigore predicti induiti/a sanctissimo dño papa Leone nouissime ordini concessio.

Collector. **C**aduertendum est etiā q̄ ratione huius statuti auctoritate aplica facti: non possunt extunc yllo modo aliqui fratres laici ad ordinēs sacros: neq; ad clericatum promoueri/vel assumi a quibus cunq; prelati ordinis / generali ministro inferioribus: etiam in suis capitulis provincialibus: nisi de novo obtineatur auctoritas apostolica specialis vel generalis. **C**aduerte enā q̄ istud non habetur in priuilegiis ordinis impressis: sed fuit publicatum in capitulo generali Lugdūn. Anno dñi, 1513. presidēte auctoritate ap̄. ea reuerēd̄ dño Lars-

Laicifatres. Legata. Licetiare fra.vel monia. fo.lxxvi.

dinali de Ara celi; et fuit positum in tabula dissimilitudinis predicti capituli generalis.

CSciendum est insuper quod circa fratres mino. laicos ordinaria sunt nonnulla Collector. in aliis diversis capitulis generalibus: prout inferius annotantur.

Con capitulo generali: ubi fuit electus quintus minister generalis presente Statutum summum pontificis Gregorio. 9. inhabitati sunt fratres laici ad officia ordinis nerale. qui usque tunc dicta officia ut clericorum exercebat. fo. 209. trac. 3. Et. fo. 227. trac. 2.

Con capitulo generali Barchinone celebrato: ubi fuit electus. 2. vicarius generalis Statutum ordinari est: quod nullus frater laicus ad clericatum ascendet: sed unusquisque in sua voca generale. non quia a deo vocatus est pinnacatur. Et quod nullus eorum tollitur a clericale feratur nisi causa ab episcopo recuperetur: et si tunc in parua quantitate. fo. 218. tra. 3. Et. fo. 236. tra. 2.

Con capitulo generali in concilio montis lucis celebrato: ubi fuit electus. 6. vi Statutum carius generalis ordinatum est quod quemque frater laicus apostolauerit: et extra generale. familiam ordinis suscepere perit: si contingat ipsum demum in familia nostra recipi: maxime suspensus ab executione ordinis: et ab omni promotione ad officia omnino mode: quo ad usque per generale capitulum fuerit aliud determinatum. fo. 222. tractatu. 3. Et. fo. 240. tractatu. 2.

Con dicto capitulo generali celebrato in concilio montis lucis: ubi fuit electus. 13. vi Statutum carius generalis ordinatum est: quod fratres laici qui ad clericatum/ seu ad sacros ordines generale. contra generale statutum promoto fuerint: vel in posterum promotione procurare/ directe vel indirecte presumptent: ad ultiores gradus/ vel ordines nulla ratione promoueantur. Et si in officiis prelacionis/ presidentie/ vel confessionis extiterint: sunt ipso facto privati. fo. 244. tractatu. 2.

Legata.

Irtus. 4. concessit quod prelati fratrum minorum obseruant possunt comitare legata facta locis eiusdem ordinis/ ad unum versus in alium: sine scandalo tamquam ad quos solus iotat legatorum pertinet. o. fo. 62. Et. fo. 66. conce. 95.

Cvide circa huiusmodi materiam: aliqua in dictione Eleemos Collector. finas. §. 2. et in dictione Heredes/ seu hereditas. §. 2. Et attende ad illa que posuntur ibidem post omnes concessiones.

Licentiare fratres vel moniales.

Dqualiter fratres minorum possint et debent licentiari a prelatis ordinis: Collector. vel a se de apostolica: ut licite valeat transire ad alium ordinem/ vel ad conciliales eiusdem ordinis: habet supra in dictione Apostate in omnibus. §. ubi in margine est hec dictio Licentia/ seu licentiare. Et in dictione Conciliales fratres. §. 1. Et in dictione Exempti fratres: presertim in tribus. §. ultimis. Sed quoque moniales sancte Clare possunt licentiari: ut ad alia monasteria eiusdem ordinis valeat transire/ seu alias: habetur supra in dictione Claustrum monialium: vide ibi.

Loca fratrum.

Dqualiter fratres minorum possint recipere loca eis oblata pro sua habitatio Collector. ne: vide supra in dictione Edificare. §. 4. et. 9. usque ad. 12. ac. 17. et. 18. et. 20. Et qualiter huiusmodi loca possint deserere: vide etiam ubi supra eadem dictione. §. 7. et. 13. et. 14.

Magister. **D**endicare. **M**inistri.

AMagister.

Gradus scolastici.

Electio.

Electio.

Electio.

Artinus. ^{5.} prohibuit ut nullus frater mi. possit recipere gradum magisterij: nisi perfeccerit cursum sibi prefixum per constitutiones apostolicas / et ordinis: ac nisi alias idoneus fuerit, b. ffo. 35, coce. 4 o. De hoc multa alia posita sunt supra in dictione **G**radus scolastici per totam.

Leo. ^{10.} in bulla concordie statuit quod fratres mino. conuentuales eligant tualium in perpetuum appellari debeat, B. ffo. 32, conce. 105.

CDEAD leo staruit quod in singulis prouincijs depurati ad regimē fratrum mi. conuentualium: vocentur magistri prouinciales fratrum conuentualium. Et quod binōi magistri a ministris prouincialibus regularis obseruātis confirmationem electionum de eis pro tempore factarum petere teneatur: eo modo quo vicarij prouinciales olim de familia seu de obseruātia nuncupati: antea a ministris prouincialibus fratrum conuentualium petere tenebantur, B. ffo. 32, conce. 106.

CDEAD Leo reuocavit/cassavit / et anulavit/ ac viribus penitus et omni mino carere decrevit electionē primi magistri generalis fratrum mi. conuentualium: quam sub nomine ministri generalis fecerant fratres conuentuales: ac nullam fuisse declarauit: sed eam pro electione canonica magistri generalis confirmavit: et approbavit/ ac si facta fuisset sub nomine magistri generalis conuentualium, B. ffo. 33, conce. 116.

ADendicare.

Pro fratribus pdica. et minoribus.

Collector.

Zerander. ^{4.} declarauit: quod mendicitas fratrum mino. et predicatorum est meritoria. Et quod predicti fratres tam ab his quibus predican/ quod ab aliis possunt petere/ et recipere elemosinas. Ac quod illi possunt huiusmodi elemosinas eisdem fratribus salubriter clargiri, b. ffo. 26, conce. 15.

De hac materia vide supra in dictione **Eleemosinas**, §. 4, et 5. ac. 7. Et infra in dictione **Paupertas**.

AMinistri.

Collector.

Distinctio priuilegiorum attinentium ad ministros. Contenta in priuilegiis respectu ministrorum sic distinguntur. Primo enim sunt ibi aliqua quod particulariter pertinet ad ministru generalē. Et hec habetur simul in dictione **Generalis minister**. Sed reperiuntur aliqua quod attinet ad ministros prouinciales: vel in particulari: aut in quibz est eiis cōsideritas cum generali. Et hec subdistinguntur. Nam quedā cōcernit electionē: aut institutio ne binōi ministrorum. Ista autē habent sup in dictiōe **Electio**, §. 3, et. 6. Et in dictiōe **L**ōfimatio plator, §. 2. Alia spectat ad auctoritatē eiusdem circa collationes officiorū predicationis/ et confessionis: et circa absolutiones / et declaratioēs. Et hec cōtinent infra, §. 1, et. 2, et. 4, et. 5, et in reliquis sequentibus vīz ad. 11. Alia respiciunt eorundē ministrorum facultatē ad cōserēdas nonnullas indulgētias. Et ista habent in, §. 3, et. 12. Ultimo repit vbi supra aliqd pertinet ad binōi ministrorum durationem. Hoc autem ponitur in, §. 13.

Lemens. 4. concessit ut singuli provinciales ministri in suis prouincijs cum diffinito:ibus in prouinciaibus capitalis congregari: habeant plenam auctoritatem & facultatem examinandi & approbandi fratres mino. in sacra pagi predicationis (deum habendo pre oculis) committendi: sicut ex forma regule poterat solus minister generalis.
B. fo. 56. Et. ffo. 139. conce. 311.

CDE **A** Lemens circa absolutiones fratrum concessit multa ministris 2 prout late habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 2. Absolutio. et. 4. et. 6. et. 9. ac. 10.

Urbanus. 5. cōcessit q̄ ministri provinciales de suis prouincijs: pos 3 sunt dare suffragia indulgentiarum: & orationum: ac be. Indulgentie neficiorum spiritualium procuratorib⁹ / alijs quibususcum personis deuo/ tis: & benefactorib⁹ predicti ordis. b. ffo. 261. cocce. 671. Et. ffo. 109. cō. 454.

Sixtus. 4. concessit generali & provincialibus ministris fratrum mi. 4 dispensatio etum natalium patientibus: & cum irregularibus: prout positum est ad longum supra in dictione Dispensatio. in. §. 10. et. 12.

CDE **A** Sixtus concessit provincialibus carmelitarum: vt in suis capiz 5 tulis possint instituere fratres suos confessores: prout habetur supra in dictio. Confessores ne Confessiones et confessores. §. 3.

Innocentius. 8. cōcessit q̄ generalis & provinciales ministri pos 6 sunt dispensare cum fratribus suis: vt ad sacerdotium promoucantur in. 22. anno completo. hoc est cum attingentibus. 23. an. Dispensatio num. o. fo. 63. Et. ffo. 69. conce. 158. Et. ffo. 99. conce. 356. Sacerdotium

Hierander. 6. quo ad referuationem cassum: & absolutionē a qui 7 tate in ministris generalibus & provincialibus: prout supra positum est in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 13. et. 14. et. 15.

Julius. 2. concessit ut provincialles fratrum mino. habeant eandem 8 rum cure commissas: quam Urbanus. 4. in regula predictarum monialium commisit protectoribus dicti ordinis. B. ffo. 72. conce. 220.

Aduertendum est circa hanc concessionem: q̄ multi abusi sunt illa credentes. Collector. tes q̄ facultas & potestas supradicta collata protectori nunq̄ fuerit restricta: propter q̄ nonnulli provinciales: & alijs prelati superiores dabant licentiam aliquibus personis ad ingrediendum monasteria predictarum monialium: cum tamen hoc fuerit expresse prohibitum predicto protectori per Martini Rota. s. ac etiam quibuscumq̄ alijs prelatis: prout dictum est supra in dictione In gredi monasteria monialium. §. 10. Vide etiam ibi aliam declarationem circa predicta. Vide etiam in dictione Protector ordinis. §. 6.

Leo. 10. fecit multas concesiones pertinentes ad ministros: quarum az lique continentur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 21. et. 22.

CDE **A** Leo cōcessit ministris: & eorum generalibus commissarijs auto/ ritatem determinandi que dicantur res viles: aut parui valios: vt possint da Declarare.

Missa.

ri a fratribus mino, intra et extra ordinem: prout habetur supra in dictione
Declarare seu determinare. §.1.

11 C D E A H Leo cōcessit prefatis ministris auctoritatē determinandi in scrū
pulis subdīor suorum: ut habetur late in predicta dictione Declarare. §.5.

12 C D E A H Leo cōcessit q̄ omnes prouinciales obseruat̄ie; acta visitatione
ordinaria in couentibus sue prouincie: habeat facultatem concedendi indul
gentiam plenariam omnibus fratribus cuiuslibet conuentus sic visitati. Et
idem de monialibus sancte Clare: ac terciariis in congregatiōne viuentibus
o. fffo. 93. conce. 285.

13 C D E A H Leo statuit q̄ ministri prouinciales vltra triennium in suis non
possint cotinuari officijs. Et voluit q̄ triennio elapsō/ pro absolviſ ab officio
a cunctis fratribus habeantur. Ac etiam q̄ infra dictum triennium (si minus
utiles inuenient fuerint) possint in capituloſ prouincialibus ab officijs absolviſ.
B. fffo. 30. conce. 97. in fine.

Missa.

Distinctio cōcessionum apostolicarū que missas cōcernunt.

Collector. Attende q̄ omniū que in priuilegijs habentur circa missas: quedam perti
nent ad locum celeb̄ationis: et hec cotinetur in dictione Celebratio diuinoz,
§.1. et. 2. et. 5. ac. 10. Alia spectant ad tēpus/ seu horam celeb̄andi: et ista exi
stūt ē i dictōe Celebratio diuinoz. §.3. et. 4. et. 6. et. 7. et. 8. et. 11. Nonnulla
vero attinent ad modum celebrādi: et ista sunt multiplicia. Nam quedā sunt
quo ad bimū angelicū. Et hec habentur in dictione Gloria in excelsis deo.
Quedam quo ad simbolum: Et hec habentur in dictione Credo. Quedam
quo ad prefationem: et hec habentur in dictione Prefatio. Quedam quo ad
totam missam. Et hec habentur infra in hac dictione Missa.

1 Pro domi
cellis. Eugenius. 4. cōcessit q̄ puelle nobiles nō audientes mis
sam in diebus dominicis: excusantur si sunt
in potestate alterius. o. fffo. 102. conce. 417.

2 De sanctis
ordinis. C D E A H Eugenius cōcessit q̄ fratres qui noluerint dicere
missam de dñica infra octauas sanctorum nostri ordinis: non te
neantur. o. fffo. 101. conce. 407. Attende q̄ supradictum videtur soluī ba
bere posse locum quando in būiusmodi dominica poneretur historia dñice.

3 Pro clericis
secularibus. Leo. 10. statuit in cōcilio lateranē. q̄ tam prelati ecclēstasti q̄ presb̄i
quonilibet fratr̄ deuoriōis cā celeb̄are volentes: celeb̄are possint. Ipsiq̄
fratres: tales celeb̄are volētes libenter recipere debeat. B. fffo. 25. conce. 70.

4 Pro couenti
bus nouiter
reformatis. C D E A H Leo informatus q̄ in couentibus quos fratres mi. obser. a fra
tribus couentualibus eiusdem ordinis (de mādato et licētia sedis apostolice)
reformandos receperūt: tot et tanta onera/ ac fundationes missar̄: et alioz sui
fragioz cōperiuntur: ut si omnib̄ satissacere deberent: in multis locis fratres
non sufficerēt: quinimo opus esset quasi ubiq̄ ordinariū pretermittere officiū
et alia extraordinarie celeb̄are et persoluere: ac in pleriq̄ locis prouentus et
redditus ex quibus celeb̄ationes missar̄um et suffragior̄ būiusmodi fundare
substiterant: sunt probari nō subsistere: sed penitus alienari: nec non et para
menta ecclēstastica pro quibus etiam similis obligatio extreverat: esse omnis

no consumpta:decreuit et declarauit q̄ predicti fratres qui prouentus et redit⁹ ppter quos talia onera imposita sunt non percipiunt:nec ex voto profensionis sue percipere possunt:nō fuisse obligatos/nec esse:nec imposterum si cogigerit similes reformatioes in conuentibus fieri:teneri ad similia suffragia per soluenda: dūmodo tam in cōmunitib⁹ officijs que quotidie in dictis ecclesijs celebrantur:q̄ in priuatis orationibus:et in extraordinarijs missis:et suffragijs que in dicto ordine pro singularibus benefactoribus fieri statut⁹ est: illoquin qui predictos redditus/sea ornamenta reliquerunt:memoriam specialiter faciant.
Et simili modo concessit q̄ moniales sancte Clare sub cura dictorum p̄dō cōuenientrum viuentes: ybi similes obligationes in reformatis monasterijs forte tibus moniū inuenierunt:nō teneantur ad hīmō onera:dūmodo etiā in cōibus officijs/et oris lū sc̄e Clare. nībus priuatis/et alijs extraordinarijs missis/et suffragijs p̄ benefactoribus per eas ordinatis/et ordinādis eō p̄ memoriam faciat specialē. B. fffo. 18. cō. 5 s.

CDEAD Leo postea informatus q̄ ante reformationē aliquarum domorum ordinis mihi fratres cōuentuales in illis existentes:certa bona/ac annuos p̄dō cōuenientrum redditus cum onere celebrati missas/et alia diuina officia/et suffragia illis retributis licet possidebat:et q̄ post reformationē huiusmodi:guardiani et frēs regularis reformati obser. in illis existētes bona/ac annuos redit⁹ hīmō partim dimiserunt/et partim vendiderunt:et preciū illorum in reparacionem dictarum domorum:et alias necessitates fratrum domorum caruidentem cōuerterunt:ac etiam q̄ in aliquibus locis regularis obser. dicti ordinis inueniuntur aliique obligationes perpetue ad missas continuas celebendas:per predecessores prelatos predictorum iocorum antea contractas:quas si seruare deberent fratres presentes/et protē porcē dicta loca iubilantes (cum ex quā otidiana mendicatione/ac laborio viuere habeant) quotidianae necessitatis presidio fraudarentur:declarauit et ordinavit: q̄ cum predicti fratres iuxta regule sue puram et debitā obseruantiam ex quotidiano labore/et hīmō iudicatione viuere habeant:nō fuerūt nec sunt capaces onerum perpetuorum huiusmodi per que temporis progressus libertas spiritus in missis et alijs diuinis officijs: ac in acquirendis vite necessarijs commoditas a fratribus predictis tolleretur. Quare omnes et singulas huiusmodi obligationes perpetue: tam per fratres cōuentuales q̄ per fratres obseruantes cum quibuscumque personis contractas: cassauit et annulavit. Et ne christifideles (qui pro prefatis perpetuis scrutijs sua bona sive elargiti) suo fraudulentur desiderio: omnia charitatis opera: et diuina servitiae que in toto dicto ordine celebrantur et fiunt: predictis christi fidelibus / et defunctis/ per viam suffragij: q̄tum diuine placuerit bonitati communicavit. B. fffo. 23. conce. 6 s.

CDEAD Leo in hīmō districte ministris provincialibus fratrum mino, regularis obser. ac subditis cōfidentiē huiusmodi missarum: aut aliorum p̄ohibit⁹ servitorum onera perpetua: vllatenus de cetero acceptent/ aut recipiat. B. fffo. 23. conce. 6 s.

CDEAD Leo concessit ut quando fratribus minoribus commendantur uniusque vulgariter appellantur de Reuelatione/de sancto Imitatore/de De missis sa sancto Gregorio / de Lōsolatione/cum certis candelis: vel alie similes / vel persistolis. q̄ non discontinuerunt: satisfaciant fratres predicti dicendo illias missas ad quas magis dispositi fuerint: maxime de officio de quo illo die recitant:

Vissa.

Monasteria.

Collector. et ad predictas tali modo recommendatas / nullatenus teneantur : precipue cum videatur hoc quandam superstitionem sonare. o. fffo. 93. conce. 289.
CAdvertendum est qd occasione huius cōcessionis aliqui (illam minus bene intelligētes) arbitrati sunt predictam facultatē extendi ad quascunq; missas eis recommandatas: vt de Epiphania/de Nativitate/vel plagis/ seu de passione. &c. quod tamē est omnino falsum propter multa. Nam qd expresse littera concessionis loquitur de missis que habent aliquam superstitionem anexam; prout ibi exemplificatur. Nec obstat illud quod additur (vel alic consimiles) quia resertur ad superstitiones immediate exemplificatas. Secādo etiam qd a promissione / et obligatione licita: cuiusmodi est de alijs missis nō superstitionis: non potest quis (postq; obligatus est) liberari/ seu dispensari/ absq; cōsen su illius cui se obligavit: aut sine alia legitima causa. Et ideo indubit tenet dum est: qd quandocūq; aliqua missa recommandatur sine admixtione alicuius superstitionis: debet dici prout sicut recommandata et acceptata. scilicet tam res spectu officij/ qd etiam loci/ et temporis. &c.

S 3 **D**E **A** Leo informatus qd in quibusdam regionibus pro celebratione De missis p vnius missae/ certa pecunie quantitas dari cōsuevit in eleemosinam fratribus quibz datur mino. tam valde parua/ et tenuis qd dicti fratres ob eleemosinam que singula modica eleemosina riter a pluribus elargitetur / tot missas quot sunt largientes pro singulis celebrare non valent: declarauit et concessit predictis fratribus obser. qd celebран do vnam missam dumtaxat: si eleemosina equinalens vnius iulij: idest decimue partis ducati non elargitur: etiam si duas/tres vel quattuor: aut plures missas celebraturi essent occasione diuersaruz et plurium eleemosinarum bui usmodi: et in dicta celebranda missa pro omnibus qui pro dictis missis in eleemosinam usq; ad summam huiusmodi contribuunt: commemorationem in genere faciendo: in hoc conscientiarum puritati predictorum fratum satisfactum sit. B. fffo. 19. conce. 62.

Collector. **L**auendum est omnino ne quis yratur bi: iusmodi concessione: quia reuera nullius est valoris: prout multi viri famosi theologi/ et iuristi/ super hoc consulti responderunt. Nam ultra multa que corrā huiusmodi concessionem dici possent: constat bene intuenti relationem: qd subrepticie obtenta est. Quapropter reverendus pater frater Joannes glapion dum institutus esset procurator curie romane: promisit procurare/reuocationem/ seu potius declarationē nullitatis huius concessionis. Et credendum est qd obtinuit: licet ad manus nostras non peruererit.

Collector. **A**dvertendum qd audientibus missas in certis festivitatibus/ et alijs diebz sunt concesse nonnullae indulgentie: que habentur supra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres. §. 19. Et in dictione Indulgentie quo ad seculares primo. in multis. §.

Ab Monasteria.

Distinctio indulto: u apostolice sedis pertinentiū ad monasteria.

Collector. Circa materiam monasteriorum presertim monialium: sunt multa superius invarijs dictionibus posita: que hic repetrere superflū/ ac nugatorium foret: Et ideo sufficiet remittere ad huiusmodi dictiones. **E**t primo quo ad edificationem monasteriorum: habetur supra in dictione Edificare. **S**ecundo

quo ad exceptionem ipsorum monasteriorum dictum est supra in dictione Exemptio.
Tertio quo ad bona monasteriorum bmo: positi sunt supra in dictione Bona:
 et etiam in dictione Abbatissa. **Q**uarto quo ad accessum ad loca exteriora monas-
 teriorum monialium ubi communiter accedunt seculares: dictum est in dictione
 Accedere ad monasteria. **Q**uinto quo ad ingressum in clausuram predictorum
 monasteriorum: habet etiam supra in dictione Ingredi ad monasteria. **S**exto
 quo ad indulgentias concessas visitantibus bmo: monasteria/ aut pro illis mas-
 nus porrigentibus adiutrices: dictum est superius in dictione Indulgencie quo ad
 seculares. 1. et. 2. et. 3. et. 4. **U**ltra predicta sunt addenda nonnulla alia mo-
 nasterijs pertinentia: prout sequuntur.

Anocentius. 4. concessa fratribus mino: ut in monasterijs monialium sancere Elare in quibus
 tempore Gregorij. 9. predicti fratres deputati non fuerunt pro illas
 rur regimine/ aut servicio: non tenebantur ibidem morari: nec ad id
 per litteras apostolicas arctari possint: nisi littere ipse plenam fecer-
 rent de bmo: indulto mentionem. B. fol. 201. conce. 495.

CHEM innocetius statuit: qd in monasterijs monialium in quibus predicti
 fratres mino: deputati fuerint pro servitio monialium: in spiritualibus durarant
 deseruiant: et iurisdictionibz/ et correctionibz ministrorum suorum: sicut et alii fra- **L**orrectio-
 tres pareant/ et obedient. B. fol. 201. conce. 495.

Clementis. 4. inbibuit: vt nullus/ecclesiastis/aut monasteria/ seu loca
 in illis violentiam danabilem exercere. Ac voluit qd illi qui secus facere pre-
 sumperint sententiam excommunicationis incurvant ipso facto: aqua non pos-
 sunt absoluiri: nisi per sedem apostolicam/ aut per conseruatores eidem ordinis
 deputatos. B. fol. 21. Et fol. 105. conce. 226. **E**xcoicatio.

Adverte qd circa hoc postea Leo. 15. concessit vt prefate persone possint abs-
 solui a prelatis ordinis: prout habetur supra in dictione Absolutio quo ad ses- **L**ollector.
 lares. 2. in. §. 14.

Concilium Constantiense statuit qd generalis fratrum minorum
 possit monasteria sibi subdita reformare: atqz ab eis sus- **R**eformatio-
 perire tollere: prout supra latius positum est in dictione Generalis mini-
 ster. §. 3.

Moniales.

Distinctio concessionum attinentium ad moniales.

Circa moniales qd plura continentur in privilegiis fratrum minorum/ et alio-
 rum mendicantium. **E**t primo ea que attinent in speciali ad electionem ab-
 batissarum/ et auctoritatem officij ipsarum: dicta sunt enim supra in dictione
 Abbatissa in. §. vbi est hec dictio Electio. **S**ecundo illa que concernunt ad
 exemptionem earumdem monialium ab ordinariis prelatis ecclesiarum: et a
 decimis/ alijsqz impositionibus: vt gabellarum etc. Posita sunt etiam superius
 in dictione Decime. §. 2. et. 3. et. 7. et. 8. et. 9. Et in dictione Exemptio. §.
 12. et. 17. et. 20. et. 29. et. 30. **T**ertio de indulgentiis et absolutionibus ple-
 nariis eisdem concessis: habetur in dictioribus Absolutio quo ad fratres: et
 Indulgencie quo ad fratres. **Q**uarto qualiter sunt presatis monialibus co-

Collector.

Moniales.

iii scata priuilegia fratribus minorum ac viceversa fratribus priuilegia ipsarum: spiritu alia daturat; positum est in dictione Lōnūicatio priuilegiōrum. §.11, **Quinto** quomodo teneantur presante moniales obseruare clausuram suorum monasteriorum / et in quibus casibus possint licite illam egredi; habetur supra in dictione Lōnūicatio monialium.

Distinctio infra scriptarum concessionum.

Collector.

Ultra predicta sunt nonnulla alia que hīmōi moniales concernunt. Et istorū quedam pertinent directe ad prelatos ordinis. Ista autem continentur in. §.1, et.2, et.3, et.6, et.9, et.17, et.19, et.20, et.22, et.26, ac.27. **Alia** spectant directe ad moniales. Et horum quedam pertinent ad cōmunicacionem pr. uileg. oīis factā. Ista autem continentur in. §.3, et.12. **Quedam** vero tāgunt dispensationē. Et hec habent in. §.4, et.5, et.6, et.7, et.8, et.13, et.18, et.21, et.25. **Quedam** alia pertinent ad absoluciones; prout habetur in. §.10, et.11.

Uisitatio.

A **Zerander**. + scipere curā quarūcūq; monialū: preterea quarūcūq; litterarū apostolicarū que de presentib; plenam / & expressam mentionem non fecerint; nisi Romane ecclesie imme diate essent subiecte. b.fo.23.

Cōcūtatio pri

Clementis. + concessit fratribus mino, ut ad visitandum aliqua monasteria monialium cu: usciq; ordinis / vel ad audiendum confessiones carum compelli aliquatenus non possint: etiam per litteras apostolicas sedis: in quibus non fuerit facta mentio specialis de buiūmodi induito: nec minus per legatos / vel delegatos eiusdem sedis / aut per quoscūq; alios. B.fo.57. Et ffo.140, conce.32.

Uisitatio.

Bonifacius. + innouauit litteras Innocentij. 4. quibus statuit et declaravit; q; quocūq; moniales commissione fuerint gubernationi fratrum mino, virtute alicuius induiti apostolici: non ppterēa intelligantur esse ordinio predictorum fratrum: sed q; buiūmodi cōmissio ad hoc extendatur ut moniales sic cōm. sse: gaudeant priuilegiis cōcessis / et concedendis predictis fratribus. Quodq; prelati ordinis exhibeat eisdem monialibus de constitutionibus predicti ordinis mino, ea que illis competere possunt. Ac etiam q; ministri per se / vel fratres suos: quos ad hoc idoneos viderint: visita tionis officium eis impendant: corrigendo / et reformato tam in capite / q; in membris: que correctione / et reformatione noberint indigere: instituendo / et desituendo / mutando / et ordinando: prout scđm deum viderim expedire. Ita tam eni q; electio abbatis libere pertineat ad conuentum. Et q; confessiones ea rūdem monialium audiant / et eis ecclesiastica sacramēta adm̄nistrent. Ac insuper q; possint assignare / et deputare aliquem capellanum secularem: discretum tamen / et prouidum: qui in necessitate articulo predicatorum monialium confessiones audiat / et alia sacramenta ministrēt: necnon / et diuina officia celeb: et. b.fo.32. Et ffo.33, conce.35.

Mora.

Eugenius. + cōcessit q; moniales sancte Clare / ac tercianis: necno et aliorum ordinum: scilicet sub gubernatione fratrum minorum existentes: solum modo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres mino, obseruantie obligati sunt. Et q; eodem modo seruent in cibis quadragesimali tempore; exceptis debilibus / et infirmis: sed in alijs ieiunis vsup-

Terzianis.

quatuor tempora / et vigiliae apostolorum / et similia : seruent consuetudinem dispensatio.
regionis: secundum quam licet eis etiam oua / et lacticina comedere, b. fo. 46.

Et fo. 42. conce. 47.

CDE **H** eugenius concessit presatis monialibus: scilicet paime regule sans
etc Clare; ut non teneatur incedere nudis pedibus discalciante: sed possint de-
ferre illa que nomine calciametorum non censemur: ut pura cuquos lignos/ Dispensatio.
seu calepodia/ et sandalia: atq; etiam cum oportunum fuerit calcia menta, b.
fo. 46. Et fo. 42. conce. 47.

CDE **H** eugenius concessit q; generales / et provincialis fratrum mino-
rum obseruantie habeant (cum discretorum consilio) facultatem dispensandi Dispensatio.
cum presatis monialibus: tam in cibis/ q; in silentio: q; quibuscumq; alijs perpe-
tuis que in earum regula continentur, b. fo. 47. Et fo. 42. conce. 47.

CDE **H** eugenius declarauit/ ac voluit q; in nullius preceptorum prime
regule sancte Clare transgressione (preter q; eorum quatuor que concernunt Promonita:
principalia vota scilicet obedientie: paupertatis/ castitatis/ et clausura/ ac super prime regule
electione abbatisse / et eius depositione) peccatum mortale prefate moniales i.e.s. Clare.
incurrant, b. fo. 47. Et fo. 42. conce. 47.

CDE **H** eugenius concessit postea: q; dispensatio per ipsum facta super
priuam regulam sancte Clare: videlicet q; non teneantur nisi ad quatuor Pro monia
vota / et super electione / ac depositione Abbarisse (prout supra positum est) libus se de re
extenderetur ad moniales secunde regule sancte Clare: scilicet q; non te gule. s. Cla-
re incurrit/ nisi ad supradicta sub pena peccati mortalis, o. fo. 261, concessio. Dispensatio.
ne. 674.

Nicolaus. statuit q; moniales sancte Clare: nisi de generalib; vel
visitatoris earum expressa licentia: aliquam ad religio. De recep. idem
nem/ vel professionem recipere valeant. Et q; nulli (nisi qui a presato genera-
li/ seu visitatore pro idoneo reputatus fuerit) in earum capellam recipere/ et capellam.
seu receptum retinere presumere, b. fo. 48. Et fo. 43, concessione. 48.

CDE **H** nicolaus concessit eisdem monialibus/ ac earum seruiriebus co-
piam faciliatatem qua vti possint confessores ipsarum: prout late posita est su. Absolutio.
pra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8.

Sixtus. concessit q; dicte moniales collectanea (scilicet prime regule
le sancte Clare) possint absoluui a ministris/ seu visitatorib; / et Promonita:
carum confessoribus ab omnibus criminibus/ penitis/ et cen. uris: etia sedi apo collectancis
scilicet reseruatis: quoties opus fuerit. Et q; ipse/ et earum nouitiae possint pro-
mereri deis indulgencias aliae vbi visitando suas ecclias, o. fo. 261 conce. 678.

CDE **H** sixtus concessit ut sorores sancte Clare sub cura fratrū mino. 12
obfer. viuētes: gaudeant omnibus p̄uilegiis/ gratiis / et exemptionibus in Cōicitio pro
genere sororibus collectaneis factis, o. fo. 261. conce. 677.

CDE **H** sixtus concessit omnibus monialibus sancte Clare/ ac sororibus 13
tertii ordinis cure fratrum minorum cōmissis: q; possint tangere et lauare sa. p̄o monia
cros pāno: exceptis corporalibus. Et postmodum cōcessit idem: ut omnes lib. s. Clare
sorores suprascripte sub clausura/ et congregatiōne viuētes: etiam corpora/ ac tertiani se-
lia/ et purificatoria tangere possint: dum modis teterint lota a fratribus, o. fo. 62. Corporalia.
Et fo. 66, conce. 97. Et fo. 95, conce. 318.

Moniales.

14. **C**IDE IH sicutus cōmunicauit sororibus sancte Clare viuentibus sub obedientia fratrum cismotanorum declarationes prime regule sancte Clare; quae rum principium est. Quam admiranda virginis et quas quondam magister Guillelmus de Lassali minister ordinis mino. auctoritate apostolica cōpoluit; circa tamen obligationis vinculum; sed sicut fuerit visum generali cum consilio aliquorum proborum patrum. o.fo. 63. Et ffo. 67. conce. 124.

15. **I**nnocentius. 8. declarauit q̄ moniales (quia nesciunt discerne: Simonia. et secundam) nunq̄ incurvant simoniam: nisi in duobus casibus: scilicet quādo pacis cunctar de aliquo dando / vel soluendo pro ingressu; et quando recipiunt inbabiles ob spem habēdi aliquid: quia tuc illa est principalis intentio. o.fo. 69. conce. 151. Et ffo. 99. conce. 363.

16. **C**IDE IH innocentius cocessit predictis monialibus: q̄ sine scrupulo conscientie possint petere que sibi promissa fuerūt ante ingressum. o.fo. 69. conce. 152. Et ffo. 99. conce. 364.

17. **A**lexander. 6. declarauit: q̄ licet aliquarum monialium gubernatōr̄io / visitatio sit cōmissa provincialibus / vel custodi bus / seu visitatoribus / aut guardianis: non propterea sint exempti a iurisdictione generalis: sed q̄ būiūmodi generalis cādem auctoritatē habebat in pie missis quam provincialēs / custodes / visitatores / seu guardiani / vel alij fratres ei subditi habent. B.fo. 59. Et ffo. 55. conce. 63.

18. **C**IDE IH Alexander declarauit: q̄ moniales sancte Clare non sunt obligate ad habendum ostium in sublimi parte monasteriorum suorum cum scala leuatoria: et tenendum ostium inferius muro a parte exteriori clausum: prout in earum regula continetur: sed q̄ licet eis loco būiūmodi ostii superioris: habere ostium in aliquo loco inferiori commodo / et conuenienti: et prout illud Dispensatio. etiam aliud ostium maius muratum a parte exteriori non clausum. Et voluit q̄ ne illud ostium totū pro cuiuslibet rei / et persone intromissione aperire oporteat: in eo ostiolum paruum habere possint. Que quidem aucto ostia sint clavis / seris / et repagulis (uxta ipsius ordinis instituta) inuita. B.fo. 52. Et ffo. 135. conce. 301.

19. **T**ullius. 2. statuit q̄ fratres mino. obseruantie cōpelli nequeant ad res cōpiendum curam monialium: etiam per litteras apostolicas et adhuc de būiūmodi facientes mentionem: nisi impetrare fuerint per protectorem / et generalem predicti ordinis. Et voluit q̄ aliter recipientes būiūmodi curam: ipso facto excommunicationis late sententie penam incurvant. B.fo. 207. conce. 509.

20. **C**IDE IH Tullius concessit provincialibus ordinis minorum illam auctoritatē super moniales sancte Clare eis cōmissas: quam regula ipsarum per Urbanum ordinata concedit protectoribus eiusdem ordinis. B.fo. 112. concessione. 517.

Collector. **C**aduerte q̄ predicta auctoritas protectoribus per Urbanum concessa: fuit postea restricta per Martini. s. vt part supra in dictione Ingressi monasteria. s. 10. Et idco provincialēs non debet vti presata auctoritate cōmodo quo prius fuit data; sed sicut postea inuenitur restricta.

LEO^{10.} concessit monialibus sancte Clare/ ac conceptionis beate Mariae²¹ / et tertii ordinis sancti Francisci: ut precepit pro regule de percipiē Eucharistia do sanctissimum sacramētum satisfiant per aliquos dies anteponendo/ vel dispensatio postponendo: dum tamen illud in fraudem non faciant. B. ffo. 61. conce. 191.

CDE^{11.} leo confirmauit et approbauit statutum editum in capitulo generali Lugdunensi: disponēs q̄ moniales sancte Clare nulos habent visu de visitatores: nisi per ministros provinciales in capitulis provincialibus institutis. Ac posteriori pro cautela hoc idem de novo statuit et ordinauit: mandans in virtute sancte obedientie sub excommunicationis late sententie pena: a qua non excōcūatio nisi a Romano pontifice: preterq; in mortis articulo absolui possint: ut predictum statutum firmiter et inviolabiliiter obseruetur: decernens iritum/ et inane quicquid secus a quoq; quāuis auctoritate fieri/ seu attēctari contigerit. B. ffo. 37. conce. 123.

CDE^{12.} leo motu proprio/ et ex certa scientia/ et potestatis plenitudine/ ac sub excommunicationis sententia precepit monialibus sancte Clare/ ac vniuersis et singulis alijs sub cura fratrum minorum pro tempore degentibus: quatenus ipse iuxta regulares (in hactenus celebratis: et imposterum celebrandis) Statuta. capitulis generalibus/ seu provincialibus editas/ et factas constitutiones: ac desuper ab earum provinciali/ seu alijs superioribus traditam formam) obediere teneantur: et in earum assumpta professione altissimo famulatum impensis debeat. B. ffo. 40. conce. 128.

CDE^{13.} leo declarauit moniales sancte sub cura fratrum minorum viventes: non teneri ad officium defunctorum: nisi prout teneantur predicti fratres officium di minores: quorum ritui in diuinorum persolutione: regula ipsarū precipit eas unum. conformari. B. ffo. 41. conce. 129.

CDE^{14.} leo quo ad obligationem personendi officium diuinum in choro decretuit: etiam sanas moniales prefatas non teneri semper officium huiusmodi officium di in choro persoluere. Ac exonerando conscientiam ipsarum monialium: discrētum. rationi abbatisarum pro tempore existentium commisit: ut quādo et quomodo/ siue cum quibus sit hec remissio/ siue ex emprio tollerāda: solerter inuigilient/ et diligenter aduertant/ et prudenter concedant: ne sub colore pietatis (ex misericordia indulgentia) permittant in aliqua sororum/ seu monialium habituum generari diuine offenditionis. B. ffo. 41. conce. 130.

CDE^{15.} leo mandauit monialibus sancte Clare/ et sororibus tercie regule in virtute sancte obedientie/ et sub excommunicationis late sententie pena: quatenus ministerium generale fratrum minorum pro tempore existens generaliter ad officium visitationis admittant: seque et earum domos/ ac monasteria/ minister. et loca visitari in capite/ et in membris/ ac corrigi/ et puniri permittant. Ac etiā visitatio. ut salubria monita/ et correcciones per huiusmodi ministerium generale facientur de fratribus da: omni cum humilitate suscipiant. Et sub similibus penis/ et censuris predictis habentibus cepit fratibus vniuersis eiusdem ordinis: et presertim confessoribus/ et visu curā monialibus earūdem monialium/ et sororum: ne aliquem actū confessionis/ seu visitationis exercere audeant/ vel presumant: nisi moniales/ et sorores ipse mandatis huiusmodi generalis ministri, realiter/ et cum effectu paruerint. B. ffo. 34. conce. 118.

Moniales.

Mulieres.

27. **C**ONSEPTEM leo ex certa scientia / et de plenitudine sue potestatis statuit et os
de visitatoribus diuinit: quod illi fratres minores qui ante a vocabantur visitatores monialium;
ribus. de cetero nuncupentur commissarii provincialium. Ac quod commissarii huius
modi: et confessores predicatorum monialium: ultra triennium officia sua exer-
cere nullatenus possunt. Illogi finito vel antea si expediens videbitur: talis
commissarius ab officio absoluatur. Et voluit ut ad cognoscendum defectus
predicorum commissariorum: possit quilibet provincialis in provincia sibi depu-
tata respective monasteria domos: et loca monialium predictarum: et religiosas
ruin ingredi: et quod de visitationis modo: ac commissarii: et confessorum meritis: ac vi-
te integritate in eisdem monasteriis: sive dominibus libere inquirere valeat. Ac
Exco dicatio. insug vniuersis et singulis monasteriorum: et domorum predictarum abbatis: et mo-
nialibus: sub excommunicationis sententiis: ac officiis suorum priuationis: et ad
illa inhabilitationis: et alia imposteru obtinenda si contra fecerint: sine alia des-
claratione incurriendis penit: ac sub obtestatione diuinis iudicij: et intermissione
tidei ipsa edict. omnes eterne districte precipiendo inadauit: quatenus infra unius
dies spaciū postquam ad huius inquisitione processum fuerit: de visitationis modo:
ac meritis: et idoneitate commissariorum: et confessorum predictorum: omni exceptione: et
Appe latio. contradictione cessante: ac appellatiois: et alijs defensionis remedij: tamen contra
vera correctionem: et debitam obedientiam interpositis) sublati: et quibusvis in eos
trahi sub quibuscumque verbis formis eisdem abbatis: monialib: et religiosis:
earum: et monasteriis concessis privilegiis: indulgis: ac litteris apostolicis: sua vota
deponere: et in publicis: aut alijs (per huius provinciales desuper ordinatis
fuerit) redigere teneantur: et astricte existant. Et circa hoc dat iudicess: et consu-
ntores cuius magnis non obstantiis. B. fffo. 49. conc. 145.

Mulieres.

Collector. Distinctio coecessionis concernientis mulieres que non sunt moniales.
Circa mulieres que non sunt moniales: sunt pleraque ordinatae: et concessae
in privilegiis fratrum indicantur: a variis summis pontificibus. **E**t primo
que et qualiter possunt ingredi monasteria monialium: positum est supra in dictio-
ne Ingredi monasteria. §. 12. **S**ed qualiter possunt absolvi mulieres: etiam
malitia intentione predicta monasteria intrantes: habebit supra in dictione Absolu-
litione quo ad seculares. 2. in. §. 8. **T**ertio in particulari de mulieribus seruitris
eisdem monialium: habetur in dictione Ingredi monasteria. §. 13. **E**t qualiter
huius mulieres seruitrices possunt absoluiri a fratribus mino: eisque ecclesiastica
sacramenta conferri: habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fra-
tres. §. 8. prope finem. **E**t infra in dictione Hermitrices monialium: ubi ponun-
tur aliqua que concernunt huiusmodi seruitrices. **U**ltra predictarum sequuntur
nonnulla pertinentia ad mulieres que sub religionibus mendicantibus mi-
litant: sicut non sunt moniales.

Ex privilegiis
fratrum Eu-
gustunensium.

Bonifacij. 4. Et Martini. 5. confirmauerunt litteres
bonis: in quibus ceceditur quod generaliter et civiliter provinciali priori
ordinis heremitarum sancti Augustini: in quibuscumque provinciali
constitutis sit licetum quascumque mulieres idoneas: aliquod

canonicum obstaculum non habentes: que habitum regularem dicti ordinis
(ad instar mantellatarum/ seu pinzochearum ordinum fratrum mino. et pres-
dicatorum) babere/ ac gestare voluerint: tamen virgines/ quod matronas/ ac viduas:
in mantellatas/ seu pinzocheras predicti ordinis heremitarum recipere/ et ad-
mittere. Ac corum singulis habitum regularem/ et regulam eiusdem ordinis
heremitarum exhibere: ad instar huiusmodi mantellatarum/ seu pinzochearum
ordinum fratrum minorum/ et predicatorum: prout secundum deum
salutis animarum carudem salubrissimum visum fuerit expedire. Et voluit quod huiusmodi Collectoris pri-
mulieres gaudeat/ et gaudere possint/ et debeat: tamen exemptionis privilegio uilegiorum.
quod omnibus immunitatisbus/ libertatisbus/ indulgentiis/ ac alijs privilegijs
quibususcum prefato ordini heremitarum eiusdem fratribus/ et personis per se-
dem apostolicam concessis/ ac imposterum concedendis. B. fol. 246. conce-
sione. § 96. et. § 97.

CAduentendum est quod in libris monumentorum ordinis: non habetur quicquam Collectoris,
concessum fratibus mino. aut predicatoribus in huiusmodi materia. Et ideo
vix poterit podesse aliquid hec concessio: cu referat ad privilegia quod non apparat.

SIXTUS. + confirmavit superscriptam concessionem Eugenij. tc. et co. 2
cessit prefatis mulieribus: quod omnibus/ et singulis privilegijs Collectoris pri-
immunitatisbus/ fauoribus/ gratiis/ et indultriis spiritualibus/ et temporalibus/ uilegiorum.
ordini et fratribus predictis concessis/ et conceditis: et quibus illi in genere quo-
modolibet potiuntur et gaudent: tamen in vita/ quod in mortis articulo: etiam circa
peccatorum remissionem/ et iniunctarum penitentiarum relaxationem: vii/ poti-
ri/ et gaudere/ ac participes esse possint/ ac debeant. Et quod licet fratribus prefa Eudoxiastris
tis eisdem pinzocheris et mantellatis personis (in earum etiam dominibus quo-
ties opus fuerit) eucharisticis/ et extremeunctionis sacramenta ministrare: ac il-
lorum cadavera tumulanda deferre: etiam parochialium ecclesiarum personas
rum earudem rectorum licentia desuper minime requisita/ et contradictione
qualibet non obstante. B. fol. 249. conce. 622

CAduerte quod circa ultimam clausulam superscriptaz ordinatum est aliter in eo Collectoris
celio Lateranensi. prout ponitur infra. §. 6.

CDE H[ab]IL sextus fecit consimilem concessionem ordinis fratrum Carmelitas. 3
rum quasi ad litteram vi supra. Additur tamen in fine quod presati fratres Car- Ex privileg.
melite possint suis pinzocheris/ et mantellatis personis: etiam in earum do- Carmelitaz
nibus: quoties opus fuerit (confessionibus diligenter auditis) de absolutionis Absolutio.
beneficio prouidere tc. vi supra. Et quod dum huiusmodi personas decedere con Sepultura.
tigerit: possint earum cadavera ad eisdem fratrum ecclesias tumulanda des-
serre. Non obstante contradictione rectorum parochialium tc. B. fol. 96. Et
fol. 80. conce. 426. C Circa predicta vide infra. §. 6.

CDE H[ab]IL sextus cocessit generali/ et provinciali ib[us] prioribus ordinis Carmelitatum eadem auctoritate recipiebat presatas pinzocheras/ et mantellatas:
sicut concesserat ordini heremitarum sancti Augustini: sub simili tenore sicut
supra positum est. B. fol. 101. Et fol. 184. conce. 462.

TEO. 10. declarauit presatas mantellatas ordinis sancti Augustini: omni- 5
bus/ et singulis privilegijs/ gratiis/ et indultriis quod in mari magno/ Ex privileg.
seu alijs concessiobus (tamen per ipsum/ quod per alios Romanos potissimes pre Augustinum.
in iiii)

Vulieres.

Nouiciis.

decessores: ordini antedicto concessis) continentur: plene ac largiter perfui posse et debere. b. ffo. 122. conce. 556.

Sepultura. **6** **C**IDE AB leo in concilio Lateranensi statuit quod prefate mantellate et pinz zothere quoilibet ordinum in propriis dominibus habitantes: eligere valeat sepulturam ubi voluerint. Et quod die paschatis tantum euccharistiam: necnon extremam unctionem: ceteraque ecclesiastica sacramenta (penitentie sacramen to duxarat excepto) a proprio sacerdote recipere: et ad onera que laicis incumbunt perforanda teneatur. Ac decrevit quod in foro seculari coram iudicibus se cularibus conueniri possint. B. ffo. 26. conce. 86.

Collector. **C**aduerte quod hoc decretum declaratur et limitatur concessione sequenti.

De mulieris vocationib[us] solitudo. **7** **C**IDE AB leo postea referendo prefatum statutum per eum in concilio factum: quia occasione illius aliquae dubitationes exorte fuerunt: ad tollenduz omne dubium: motu proprio et ex certa scientia et de apostolice potestatis ple nitudine decreuit et declaravit quod prefatum statutum minime intelligi debeat de facientibus votum solene religionis. Ita ut mulieres virginalem vestram aut celibetem solitenter videntur: etiam in consanguineorum vel affinum suorum vel propriis dominibus aut seorum habitantes: priuilegijs et immunitatibus predictis: in omnibus et per omnia frui et gaudere debeant. B. ffo. 28. conce. 91.

Nouiciis.

Collector. **C**onstitutio concessionum pertinentium ad novicos fratrum minorum et aliorum mendicantium.

Collector. **C**aduertendum quod concessionum attinentium ad novicos: quedam pertinet ad receptionem ipsorum ad habitum. Et hec continentur. §. 2. et. 3. et. 7. et. 11. usq; ad. 14. **C**alia spectant ad eosdem noviciorum absolutionem et dispensationem. Ista autem continentur in. §. 6. et. 9. et. 15. **C**ononnulla pertinent ad ipsorum novitiorum professionis emissionem. Et huiusmodi existunt in. §. 1. et. 4. et. 5. et. 16. usq; ad. 20. **C**relqua vero concernunt dispositionem bonorum ipsorum novitiorum. Et ista habentur in. §. 10. et. 15. et. 19.

Prohibitus. **1** **O**norius. 3. inhibuit prelatis ordinis minorum: ne alii nisi per annum in probatione fuerit. B. ffo. 101. conce. 213.

Prohibitus. **2** **I**mperio. 4. statuit ut fratres predicatorum prescripserent ordinis fratrum minorum obligatos voto vel iuramento. b. ffo. 5.

Prohibitus. **3** **C**IDE AB innocentius statuit: in virtute sancte obedientie et sub excommunicacionis pena ipso facto incurriendo et aqua nequaquam absolu possint nisi per sedem apostolicam: precepit ministris et fratribus ordinis minorum ne presument recipere ullammodo predicatorum et eorum ordinis voto vel iuramento: etiam obligatos: praetextu aliquius indulti apostolici obrenti vel obtinendi: de huiusmodi litteris expressam mentionem non facientis: nisi prius prius sui perita licentia et obtenta: Postea tamen declaravit hoc de illis intelligi: quos post annum probationis elapsum: eorum constiterit ordinis obligatos.

B.fo.19. Et.fo.103.conce.218.

CODE AB Innocentius prohibuit sub excoicationis pena: aliquā ante annum probationis elapsū ad professionē recipi. Aut quominus ad aliam trās Excoicationem religionem impediri. Et professionem aliter sacram irritam mandauit ei Professio se: et nullam. B.fo.119. Et.b.fo.5.

CODE AB Innocentius districte inhibuit fratribus predicatoribus et mino ribus: ne ante annum probationis elapsū quemq; ad professionē suorū or dījūnū presumant recipere: nec cōstitutum in probatione nouiciū: aliquāliter impidire: quo minus infra eundem probationis annūm ad aliam religionem quam maluerint transeat: sicut de sua processerit voluntate. B.fo.103.cōces. p̄fōfōsōne.218.

CODE AB Innocentius concessit generali et prouincialibus ministris fratrum mi. ut possint absoluere nouicos excoicatos pro iniectione manuum in seipso: prout babeat supia in dictiōe Absolutio ordinaria quo ad fratres. §.1.

Hlerander precepit in virtute sanete obedientie magistro et fratribus ordinis predicatoroꝝ: et sub excoicationis pena/ ipso facto incurrenda aqua nequaꝝ absolui valcent nisi per sedem apostolice cam: quatenus nō recipiant ad suum ordinem fratres ordinis mi. aut eos qui voto/ vel iuramento eidem ordini mi. fuerint obligati: nisi prius perita fuerit et obtenta ministri sui licentia: etiā pretextu aliquius indulti: seu aliquayz litte rarum obtentayz a sede apostolica/ vel imposterum obtinendaruz: que de presentibus expressam nō fecerint mentionem. Et decreuit irritum et inane quid secus in bac parte contigerit attentari. B.fo.201.conce.496.

Clemens. voluit q; si aliqui nouitiū ostēderint talia signa per que re: ac sub religione de cetero domino deseruire: et postea reuersi fuerint ad seculum: compellantur per ecclesiarum prelatos (quando ex parte fratrum fuerint requisiti) ut ad aliquem ordinem se debeat transferre. B.fo.55.

CODE AB Clemens fecit quandam latissimam cōcessionem circa absolutiōnem que nouicijs potest impendi: que cōcessio posita est supia in dictiōe Ab Absolutio solutio ordinaria quo ad fratres in. §.4.ct.6.

Aduertere tamen oportet q; in bac cōcessione absolutionis: nullū casum ex Collector, cipit: dicendo (prout dici solutum est) nisi casus adeo grauis tc. Ex quo videt q; ampliorem gratiam voluit facere venientibus ad ordinem: ne impidetur eorum conuersio ad deum: q; iam professis: in quorum concessione absolucionis ponitur predicta exceptio. Attamen in casibus contentis in bulla cene domini: non auderem asserere q; possint venientes absolvi: nec minus alij: absq; noua concessione post predicte bulle pronuntiationez quolibet anno imperata: q; uia casus illi quolibet anno de nouo reseruantur cum derogationibus priuilegiiorum ordinarij: et eximis non obstantijs: de quo vide supra in dictiōne Absolutio ordinaria quo ad fratres post. §.9.

CODE AB Clemens concessi: q; si aliqui habitum fratrum mi. assumētes: diversis personis que sciri et inueniri non possunt: aliqua bona restituere te: Restitutio in neantur: possint ministri et custodes et vicarij eorum: singuli in locis sibi cō certiorum missis: bona ipsa in pios usus conuertere: prout fin deum viderint expedire. B.fo.53. Et.fo.141.conce.334.

Houicis.

- Collector. **C**irca predicta: vide ampliorem concessionem infra. §. 15.
- 11 **N**icolaus. ^{3.} in declaratione regule fratrum minorum concessit ei recipere nos cialibus ministris: personas fugientes a seculo in fratres recipere. **H**uc tamen prouinciam alium ministerum licentia: per ministerium generalem possit arctari sicut expedire videtur. **E**t declarauit quod vicarii ministri: nisi prouincialium ex officio vicariatus licentiam banc sibi nouerint interdicta: nisi per ministros eodem hoc ipsis vicariis specialiter committatur: quibus ministeris hoc posse committere vicariis et aliis: licentiam concessit. **B. fo. 10.** **E. b. fo. 12.** secundi tractatus articulo. 7.
- 12 **C**ODEX Nicolaus circa hoc addidit dicens. Laveant tamen ipsi prouinciales quod hoc non indiscretum: nec passim: sed sic considerate committant: ac sic illos quibus hoc committi contigerit fidelibus consilii fulciant: quod omnia discrete procedant. **E**bi supra immediate.
- 13 **C**ODEX Nicolaus super addidit circa hanc materiam: quod non indifferenter omnes admittantur ad ordinem: sed illi tantum qui suffragantibus eius litteratura et idoneitate vel alijs circunstantijs: possint viles esse ordinis: sibi quoque per vice meritum: et alijs proficere per exemplum, ubi supra allegatum est in fine. §. 11.
- 14 **P**rohibitio **N**icolaus. statuit quod moniales sancte Clare: nisi de prouincialis/ contra monia quam ad religionem vel professionem. **b. fo. 4. 8.** **E. fo. 43.** conce 44.
- 15 **S**irtus. ^{4.} concessit magistro generali et prioribus prouincialibus ac Ex privilegiis locorum in locis sibi commissis: possint et valeant in pios usus conuertere Carmelitarum. na que nouit ad ordinem predictum venientes tenentur restituere diversis personis que scribi et inueniri non possunt. **B. fo. 103.** **E. fo. 186.** concessione. 474.
- Collector. **A**dvertendum est quod virtute huius concessionis: et communicationis priuilegiorum: poterunt guardiani ordinis fratrum minorum hoc idem facere: licet per Elementum. 4. fuerat istud tantum concessum ministeris et custodibus: ut patet supra. §. 10.
- 16 **P**rofessio. **T**ullius. ^{2.} statuit quod cum aliqui fratres in ordine minorum annum probabantur: neceperint: ac deinde habitum diuiserint: sed postea ad ipsum ordinem redierint: tempus prioris receptionis habitus eum tempore posterioris sibi computari vel non computari possit: iuxta discretionem et determinationem suorum superiorum. **B. fo. 127.** conce. 283.
- 17 **C**ODEX Julius concessit ordinis beremitarum sancti Augustini: ut quis cum nouicius in huiusmodi religione promotus fuerit ad sacros ordines: beatur pro professo: et quod habitus predici ordinis relinquere aut mutare nulla autoritate possit: nisi licentiam in scriptis a generali prefati ordinis obtinuerit. **b. fo. 266.** conce. 694. **E. B. fo. 67** conce. 213.
- 18 **E**cclere ab or. **L**eо. ^{10.} fecit quandam concessionem: seu statutum circa electionem novorum et professorum ab ordine: prout positum est supra in dictione. **E**cclere ab ordine. §. 5. vide ibi.
- 19 **C**ODEX Leo in concilio Lateranensi statuit: quod excommunicati volent

res profiteri aliquem ordinem mendicantium: ubi de interesse tertij agitur: ab professio.
soli no*n*: possunt: nisi preua satissimae. B. ffo. 26. conce. 84.

CIDE AD Leo concessit: ut quando contigerit q*uod* auctoritate apostolica e*o*
ceilum fuerit aliquibus fratribus / vel monialibus diversarum religionum p*ro*p*ri*is
posse transire ad ordinem fratrum minorum: aat sancte Clare: q*uod* auctento q*uod* ea et montalib*es*
les iam sunt nutriti in alijs ordinibus. Unde presumitur de ieiunis: et alijs
asperitatibus religionis esse instructos: possunt facere professionem tanto tem
pore ante annum probationis de iure communii taxatum: q*uod* preiato p*re*professio.
dicti ordinis minorum: de consilio discretorum fratrum / vel discretarum mos
maliuum respectu illius domus in qua secerint probationem visum fuerit.
Dum tamen fratres et moniales huiusmodi fuerint inter obseruantes suorum
ordinum professi / et nutriti: et ad obseruantes predicti ordinis minorum transi
re voluerint: et non alias. o. ffo. 94. conce. 295.

Caduerte q*uod* forma receptionis noviciorum ad probationem ordinis mino. Collector.
et ad profess. onei e. usdem ordinis babetur. ffo. 275. Et quo ad moniales. ffo.
299.

Obedientia.

Honorius. 3. statuit: q*uod* nullus fratum minorum post fas
tiam professionem: ordinem predictum relin*q*uere audeat. nec relinquentem alicui sit licitum retinere. Inbi
buit etiam uel sub habitu predicti ordinis liceat alicui extra obe
dientiam euagari. Et q*uod* si qui forte hoc presumperit: liceat pie
latis dicti ordinis in fratres ipsos: donec resipuerint censuram ecclesiasticam
exercere. B. ffo. 101. conce. 213.

Clemens. 4. inhibuit ne quis post professionem in ordine fratrum
minorum faciat: sine generalis / vel provincialis sui licet Apostate,
tia discedat ab ipso ordine: prout late positum est supra in dictione Apostate.
§. 7. cum additionibus ibidem positis.

CIDE AD Clemens fecit quodam statutum circa presata materialia: quod
positum est supra in dictione Apostate. §. 8.

Sixtus. 4. statuit aliqua circa obedientiam / et subjectionem quam fra
tres et sorores tertie regule sancti Francisci tenentur exhibe
re: que ponuntur infra in dictione Tertiarij. §. 8. Et habetur. B. ffo. 8. Et. ffo.
93. conce. 201.

Alexander. 6. inhibuit fratribus minoribus obseruantie: ne pres
textu litterarum apostolicarum: se ab obedientia suo
rum prelatorum subtrahere audeant: vel alio prelato eiusdem ordinis se ubi
dant: vel extra conuentus et loca fratrum mancant: nisi de consensu genera*li*
lii / provincialium / seu commissariorium generalis. Super quo dat iudices
et conservatores: cum magnis clausulis: et non obstanti latissimis. B. ffo. 14.
Et. ffo. 99. conce. 209.

Tulius. 2. prohibuit similiter sicut Alexander prefatus: et addidit con
tra commorantes causa studij / vel alias extra dominos ordinis.
Sed hoc cum multis alijs hanc materialia obedientie tangitibus: posita sunt
supra in dictione Apostate in multis paragraphis, vide ibi.

Oblati fratribus vel monia. Obligationes. Observantes fra-

Oblati fratribus vel monialium.

Eugenius. fecit magnam cōcessionem circa absolutio
in vita: sicut positum est supra ad longum in dictione Absolutio
ordinaria quo ad fratres. §. 7. Et in dictione Absolutio extra or-
dinaria quo ad fratres. §. 2.

Sixtus. cōcessit q̄ oblati & oblate ordinis fratruꝝ carmelitarꝝ gau-
Ex p̄uilegiis deat p̄uilegiis & gratiis dicti ordinis: sicut gaudere possunt
carmelitarū, mulieres mantellate & pinzochere sub dicto ordine viuentes: (que sunt ut cre-
do velut tertiarii ordinis mi.) quibus concessum est posse gaudere omnibꝫ p̄i-
uilegiis fratrum. B. fo. 97. Et. fo. 180. conce. 427.

Codex **Sixtus** cōcessit oblati fratribus ordinis heremitarꝝ sancti Au-
Ex p̄uilegiis gustini/omnia & singula p̄uilegia & indulta concessa fratribus & sororibus
augustinianis. de penitentia/ ac mantellatis & pinzocheris sub dicto ordine degentibus. Et
decrevit in eis locum habere debere: perinde ac si pro eisdē oblati personis:
et circa illas emanassent. B. fo. 249. conce. 623.

Collector. **Aduerte** q̄ ratiōe cōicatiōis p̄uilegijs similiter oblati ordinis fratruꝝ mi.
gaudebūt p̄uilegijs dictorꝫ fratruꝝ. **Aduertendū** est etiā q̄ multa alia perti-
nentia ad bījōi oblatos posita sunt supra in dictione Familiares fratrum.

Obligationes.

Collector. **Quia** in p̄uilegijs fratrum mi. & aliorꝫ mendicantium reperiuntur multa
et varia ad que huiusmodi fratres obligantur: tiſta posita sunt sub diversis
dictionibꝫ huius cōpedij: ideo ne omnia in omnibus dicamus: sufficiet per re-
missiones circa hec procedere. **Primo** circa obligationes missarꝝ & aliorū
suffragiorum ratione reddituum vel alias: habetur supra in dictione Missa.
Secundo circa obligationes pertinentes ad officium horarꝝ canonicaꝝ:
ponitur infra in dictione Officium diuinū. **Tertio** quantū ad obseruatio-
nis iterdicti obligationē: cōtinentur multa in dictione Interdictum. **Quar-**
to quo ad obligationem votorꝫ: ponuntur nōnulla in dictione Votū. **Quin-**
to quo ad obligationem statutorū ordinis: ponuntur aliqua in dictione Sta-
tuta. **Sexto** quo ad obligationem concordiarū et conventionū/ac pactorꝫ:
habetur in dictionibꝫ Concordia: et Conventiones.

Obseruantes fratres.

Oncilium constantiense fecit decretū super separationē
fratruꝝ mi. obser. a conuentualibus. Et habe-
tur. B. fo. 25. Et. fo. 109. conce. 236.

Martinus. approbavit postea decretum predicti cō-
obseruantium. B. fo. 36. Et. fo. 120. conce. 260.

Eugenius. statuit multa circa fratres mi. obser. & conuentuales: q̄
modernis tibꝫ nō deseruit: ideo illa hic inserere su-
perficiū iudicauit: habetur tamen inserta bulla Pij secundi super eadem was-
teria. B. fo. 2. Et. fo. 86. conce. 196.

Obseruantes fratres. Octauae festiuitatum. fo.xcv.

Daulus^{2.} statuit etiam multa circa fratres obseruantes et cōuentua
les: preseruij qualiter possint se transire ab una obedien
tia ad alteram. Sed ista posita sunt supra in dictione Apostate. Et in dictio
ne Cōuentuales fratres. Et habetur. B.fo.9. Et.fo.93.conce.202.

Hlerander^{6.} statuit q nullus fratrium mi. obser. possit succedere
suis parentibus: etiam si transferit ad cōuentuales: ut Succedere.
babetur late supra in dictione Heredes. §.4. et.5. et.6.

Leo^{10.} statuit multa circa fratres mi. obseruantes et cōuentuales in bul
la ynonis. B.fo.28. Et in bulla concordie. B.fo.31. Elideatur
ibi: et in varijs dictionibus bujus compendij.

CDE AD Leo in bulla ynonis precepit firmiter et mādauit sub pena ex
communicationis late sentēcie: ipso facto incurrienda: et a qua nullus / preterq Excoicatio.
in mortis articulo/ nisi a scđc apostolica absoluī valeat: ne aliquis frater san
cti I Francisci appellet oīum fratrem eiusdem ordinis maliciose/ irrisorie/ aut
improperiose: pruilegium/ collectaneum/ bullistam/ amadeitam/ clarenū/
de euangelio/ seu de capitulo/ seu vigorum/ aut alio quoquis nomine irrisorio/
injurio/ aut improperio/ vel quod pro iiii pperioso a patētibus babeatur.
Et similiter precepit tam clericis q laicis ne fratres būiusmodi / aut eorum
fautores/ prefatis nominib⁹ irrisorie/ seu maliciose appellēt: sed omnes fra
tres ipsius ordinis: fratres minores/ seu sancti I Francisci a se ipsis/ et ab oī
mibus alijs appellentur et nominentur. B.fo.30.conce.99.

Octauae festiuitatum.

Circa octauas festiuitatum sunt nonnulla ordinata seu concessa a summis Collector.
pontificibus: que infra ponuntur.

Sixtus^{4.} statuit q fiat octaua solemnis de festo conceptio
nis virginis Marie: sicut ad longum positum est Conceptio vir
supra in dictione Conceptio virginis. §.5. ginalis.

CDE AD Sixtus concessit q celebretur octaua sancti Bona
uēture sicut d alijs sanctis oīis mi. o.fo.64. Et.fo.68.cōcc.134. Descrō bona
CDE AD Sixtus statuit et ordinavit q festiuitas omnium sanctorum cui
octaua: sub dupli officio solemniter celebretur per yniuersum orbem perpe
tuis futuris temporibus. b.fo.51.conce.56.

CDE AD Sirtus ordinavit/ seu declaravit: q per octauam omnium san
ctorum semper fiat idem officium quod in die. Et q dicatur officiu⁹ beate vir
ginis: Ac q nō fiat de aliquo festo: sicut sit in octaua sancti I Fracisci. o.fo.63.
Et.fo.67.conce.115.

CDE AD Sixtus cōcessit posse dici credo in octaua festiuitatis beati I Frā
cisci. o.fo.63. Et.fo.68.conce.133. Circa hoc vide supra in dictione Lredo.

Hlerander^{6.} statua festi eiusdem sancti Jacobi celebretur oc
pro. Et q dicatur Lredo: per totam octauam. o.fo.70.conce.168.

CDE AD Alexander concessit fratibus mi. de obser. vt in omnibus festis
gloriose virginis Marie octauas habentibus: octauam diem sub dupli officio
non possint celebrare. o.fo.261.conce.679.

Officia ordinis.

Officia ordinis.

Collector.

Circa officia ordinis multa et varia statuta et concessa sunt a summis pontificibus iuxta varietatem officiorum. Et primo quo ad officium generalis ministri: habetur plerique supra in dictione Generalis minister. Secundo quo ad officium ministrorum provincialium: dictum est superius in dictione Ministeri. Tertio quo ad officium custodum: posita sunt aliqua in dictione Custodes. Quarto quo ad officium guardianorum: nonnulla dicta sunt in dictione Guardiani. Quinto quo ad officium visitatorum monialium: ponuntur sive aliqua in dictione Moniales. §. 22. et. 27. Et infra in dictione Visitatores. Serto quo ad officium vicariorum monialium: et concordem fratrū habetur aliquid infra in dictione Vicarij. Septimo quo ad officium abbatissarum: iam dictum est in dictione Abbatissa. Octavo in generali quo ad omnia predicta officia habentur ea que concernunt electiones in dictione Electio. Extra omnia presata adduntur hic quaedam attinentia in genere ad officia ordinis: presertim ad durationem ipsorum.

Icolaus. 4. statuit ac ordinavit fratres ordinis minorum qui post professionem ab eis in ordine facta: ad quos cunctus ordines professionis cuiuslibet: petita vel non petita: obtentia vel non obtenta a suis superioribus licetia: immediate vel per alium/ seu alios ordines mediate transferint: in ordine sine ordinationibus ad quem vel ad quos transitum habere contigerit: vel etiam extra illos: ad nullam omnino administrationem vel officium curam animarum babentia: neque etiam ad aliquam dignitatem vel prelaturam quoquomodo possint assumi: absque sedis apostolicae speciali/ et expressa licentia per ipsum sedis patentes litteras concedenda: facientes plenam/ certam/ et determinatam de statuto et ordinatione huiusmodi mentionem. Et decreuit irritum et inane si secus in hac parte fuerit attentatum. B. fo. 28. Et. fo. 112. conce. 239.

Prohibitionis
contra discendentes
ab ordine.

Tulius. 2. statuit: et in virtute sancte obedientie / ac sub excommunicacionis pena precepit quod omnia et singula officia trium ordinum beati Francisci/ sunt triennalia: ita ut explets triennio: in eadem domo prorogari quispiam non possit in officio prelationis: licet bene in alia domo / vel in alio officio. B. fo. 226. conce. 531.

Collector.

Aduertendum est quod circa durationem officiorum ordinis: fuerunt nonnulla statuta in capitulo generali celebrato in conuento Lavalis provincie tunc anno domini 153. prout sequuntur. Ordinat et statuit generale capitulo quod omnia et singula officia regumini trium ordinum beatissimi Francisci patris nri de cetero sint triennalia. Si autem aliquis guardianus seu abbatissa postquam triennium in aliquo conuentu finierit/ in altero eligatur/ vel postuletur ibidem poterit prefici et confirmari. Sed non poterit ultra triennium in codice conuentu in officio continuari. Non intelligitur autem ita precise huiusmodi triennium quin possit per mensem/ et per menses prolongari/ vel breviter fini quod capitula provincialia accelerant/ vel protrahent. fo. 229. tract. 3. Et. fo. 248. tracra. 2. Determinat totum Capitulum generale quod confessores monialium sancte Elare sint triennales sicut ceteri prelati/ seu guardiani/ vel alii in regimine constituti. Et quod nullus in hoc possit dispessare. fo. 229. tractatu. 3. Et. fo. 249. tractatu. 2.

Statutum
generale.

Statutum
generale.

Le^o.^{10.} in bullâ visionis statuit: q̄ officium ministri generalis possit du³ rare per sex annos: quibus sex annis expletis: ipso facto sit absolu³ minister ge³ tus a generalatus officio & pro tali ab omnibus habeatur. B. ffo. 29, conce³ neralis. sione, 93.

CDE¹¹ Leo voluit & ordinavit q̄ ministri provinciales ultra triennium⁴ non possint continuari in suis officijs. Et q̄ clauso triennio pro absolutis ab ministri pro officio a cunctis fratribus habeatur. Et q̄ idem iudicium de custodibus per provinciales. omnia habeatur. B. ffo. 30, conce. 97, prope finem.

Officium diuinum.

Distinctio concessionū pertinentiū ad officium diuinum.

Aduerendum q̄ ea que in privilegijs reperiuntur circa officium diuinum Collector: subsequenti ordine distinguuntur. **P**rimo namq̄ sunt ibi aliqua que perti-¹ uent ad ordinē officij: seu ad formā dicēdi illud. Et hec sub distinguuntur. **H**uc dam enim spectant ad festivitates sanctorum. Et hec habentur infra. §. 2. et. 3. et. 6. et. 9. et. 11. et. 12. et. 21. De octauis autē dictū est supra in dictiōe Octave festivitatis. Alia sunt que in particulari concernunt ferias. Et ista continentur infra. §. 4. et. 5. et. 24. et. 25. **S**ecundo principaliter continentur in pa-¹ uilegijs nonnullae dispensationes circa officium diuinum ratione itineris/ aut infirmitatis/ vel alias. Et hec habentur in. §. 1. et. 8. et. 15. et. 16. et. 17. et. 18. et. 24. **T**ertio principaliter sunt aliqua concessa pro supplicatione deficuum in bmoi officio cōmissoriū. Et ista habētur in. §. 5. et. 7. et. 8. et. 14. et. 26. et. 27. **Q**uarto inueniuntur circa hoc aliqe indulgentie prout parct infra. §. 10. et. 28. Et normulæ aliae indulgentie que specialiter sunt date pro officio conce-¹ ptionis: habentur in dictione Conceptio. **U**ltimo vero continentur quedā concessiones circa facultatem declarandi dubia: & ordi-¹ nandi que expedierint circa bu¹ iusmodi officium diuinum: sicut patet in. §. 19. et. 21.

In*nocentius.*^{4.} concessit fratribus minoribus: vt quā dorat: one itineris/ vel alterius rei cau-¹ sa: extra conuentus/ seu loca sua: quemlibet/ vel quoslibet eorū ibus fratribus contigerit degere: possint diuinum officium fratres cum fratribus: aut simul cum alijs regularibus personis: vel quilibet se-¹ paratum facere / alio q̄ romano ordine placuerit. Et q̄ id sufficiat ad perso-¹ uendum debitum ad quod ratione regule tenentur: nec iterum proprium offi-¹ ciū dicere teneantur. B. ffo. 55. Et. ffo. 138, conce. 305. **D**ispensatio.

Sixtus.^{4.} concessit: vt officium conceptionis beate virginis per fra-² trem Bernardinum de Busto copiatum/ et ordinatum: pos-¹ sit libere et licite dici et recitari a quibuscumque volentibus pro deuotione sua **D**e officio cō-¹ ceptionis. illud dicere. B. ffo. 124. conce. 272.

CDE¹¹ Sixtus concessit: q̄ fratres minores possint dicere commemora-³ tiones omnium sanctorum sui ordinis sub vna antiphona. o. fo. 63. Et. ffo. 67. **D**e sanctis or-¹ concessione. 116.

CDE¹¹ Sixtus concessit: q̄ quando quis solus dicit maturinum in qua dragesima: non teneatur dicere letanias duplices: prout in choro dicun-³ tur quando fit de feria. o. fo. 64. Et. ffo. 68. concessione. 132. Et. ffo. 96. conce-⁴ ssione. 328.

Officium diuinum.

- 5   C^DE^H Sixtus concessit omnibus fratribus mi. nō valentibus perso/
Desuppletio uere diuinum officium bene ac diligenter in choro/prout tenentur: q̄ si per de/
ne defectuū. fecerūt visus vel auditus aliquid pretermisserint: nō teneātur illud omnissimum
iterum personuere: sed dicant vnum. ps. in fine horar. / et sufficiat eis. o. fo. 82.
Et. ffo. 66. conc. 98. Et. ffo. 100. conc. 382.
- 6   C^DE^H Sixtus concessit nōnulla alia circa celebrationē festisitatum: et
octauarum: que posita sunt supra in dictione festivitas. §. 9. et. 10. et. 11. Et
in dictione Octave festivitatum.
- 7   Iⁿnocentius. concessit q̄ quādo fratres mi. dimitunt aliquid
De suppletio de diuino officio: non ex dolo: possint supplere dicē
ne defectuū. do aliquem. ps. vel orationem dominicam/ vel Ave maria. o. ffo. 69. cōcessio.
149. Et. ffo. 99. conce. 362.
- 8   C^DE^H Innocentius cōcessit q̄ fratres professi nescientes per se plene
De suppletio perfoluere officium diuinū: non teneātur ad id sub pena peccati mortalis do/
ne defectuū. nec sciuerint illud: dummodo faciant quod in se est: / et dicāt sicut sciunt: et ultra
dicant horas fratru laicor. o. fo. 65. Et. ffo. 69. cōc. 156. Et. ffo. 100. cōc. 373.
- 9   A^{lexander}. concessit omnibus et singulis fratribus mi. de obser.
De celebra/
tionē quoru/
m festoru/
m. vt in festo presentatiois virginis gloriose: et sancti Ba/
braelis archangeli: et sancte Catherine virginis: propria officia dictarū festis
uitatum: libere et licite recitare possint et valeant. Qdq̄ festum predice virgi/
nis et martiris Catherine: sub minori duplice celebrare possint. Et q̄ p̄ introi/
tu misse eiusdē dicat officium Gaudeam' oes. 7c. o. fo. 66. Et. ffo. 70. cōc. 165.
- 10   C^DE^H Alexander cōcessit omnib⁹ dicentibus in officio beate virginis
Indulgentie in humis Huius terra ponthus. 7c. et H gloria dñi: versum Maria mater
gratiae, decē annos indulgētiꝝ pro qualibet vice. o. fo. 66. Et. ffo. 70. cōc. 170.
- 11   C^DE^H Alexander concessit fratribus mi. vt in solemnitatibus sancto/
rum possint dicere proprias eorum historias: etiam si in breviario non sint. o.
fso. 261. conce. 679.
- 12   C^DE^H Alexander concessit fratribus mi. vt festum omniq̄ sanctorū dicti
De sanctis or/
dinis sub vna celebritate dicere: et recitare libere: et licite possint et valeant
dñis. o. fso. 261. conce. 679.
- 13   C^DE^H Alexander cōcessit nōnulla alia circa celebrationē festivitatum
sanctorum: que posita sunt supra in dictione festivitas.
- 14   C^DE^H Alexander cōcessit q̄ quādo aliquid dimititur de diuino officio
De suppletio non ex dolo: possit suppleri cum aliquo. ps. vel dicēdo orationem dominicam
ne defectuū. vel Ave maria. o. ffo. 99. conce. 362.
- 15   T^{ulius}. statuit: vt quories in aduentu et quadraginta occurrur re
De seris. sponsoria aliqua vel laudes proprie: fiat de seria: nisi tunc fe/
stum duplex vel solempne occurrat. Hoc non habetur in libris monumento/
rum ordinis: nec in suppletivo: sed fuit impressum in Calendario ordinato
in capitulo generali celebrato apud Rothomagum/ tēpore prefati Julij.
- 16   L^{eo}. concessit q̄ fratres mi. dicendo horas canonicas / et alia officia
pro scrupu/
losis fratribus. diuina in choro/vel extra: satissimant precepto capituli Dolentes/
sue: etiam si propter aliquam fatigationem/ vel aliam causam dicant sedēdo/
aut deabulando/ vel nō integre verba proferendo prout scripta sunt: propter

negligētiā / aut imperitiam / vel malam prolationem naturalem: propter de-
fectū in lingue / seu alias qualitercūq; ore imperfecte dicant / aut cum mentis
distractiōne / et sensuum vagatione: dum tamen non ex malicio hec faciant.
CEt similiter concessit: q; qui cum talibus male proferentibus / vel alios su-
pradicatos defectus facientibus dicunt officium: non teneantur reiterare ab
alijs imperfecte dicta / aut ab eis non integre audita: propter distantiam lo-
calem / vel strepitum / seu aliam causam: sed satissimant precepto ecclesie et
regule sue: qualitercūq; audiendo que alijs debent dicere: presertim in cho: o.
Officio. § 9. conce. 169.

CIDEAB leo concessit: ut ne fratres predicti mutuo se impediāt in officio
diuino / aut alijs sint fastidiosi: q; illa que in ordinario iubētur dici secrete sub
silētio: tam in horis canonicas / q; etiam in missa: non teneātur proferre vocali-
ter: sed satissimant dicendo mētaliter / aut legēdo inter se per librum: quia alijs
qui deuotius sic dicunt: et absq; impedimento / fastidio aliorum. Et q; eodem
modo possit facere qui solus dicit officium per se: cum platio verbalis sit pre-
cipue ut ab alijs intelligatur. **O**fficio. § 9. conce. 170.

CIDEAB leo quia fuit informatus q; aliqui fratres scrupulosi quādo sunt
in infirmitate: sere nunq; possunt / nec scūt discernere / et se determinare quād:
do līcite possunt dimittere dicere horas canonicas: concessit q; siue propter fe-
brem / aut dolorem intensum / vel aliam infirmitatem fratres fuerint grauati/
et afflicti: satissimāt dicendo pro horis canonicas. ps. hymnos. Pater noster.
Ave maria: vel alia iudicio prelati / aut presidentis loci / seu conuentus assis-
gnanda. Et hoc quando medicus corporalis (si cōmode potuerit haberi) dixer-
it esse nocuum infirmo. **O**fficio. § 9. conce. 171.

CIDEAB leo coēssit q; capitulum generale dūntarāt: habeat facultatem
declarandi dubia que occurrerint circa officium diuinum: et ordinandi / addēt **Ordinare,**
di / et mutandi quicquid videbitur pro fratribus expedire: tam in regulis / q; in
Zalendario. **O**fficio. § 9. conce. 176. Vide circa hoc infra, §. 21.

CIDEAB leo concessit q; quando fratres predicti babent alias occupa-
tiones: possint sine cōsciētē scrupulo anteponere / siue postponere officium di-
vinum: ut puta dicendo matutinum ante medianu nocte in quaq; hora voluer-
tione / et post
runt / et alias horas de mane usq; ad vespertas exclusive: etiam si occupatio non positione ha-
bit multum necessaria: sed satis est q; cogitent tunc deuotius / ac quietius di-
rarum. cerc. **O**fficio. § 9. conce. 182.

CIDEAB leo coēssit q; ministri fratrum mino: in suis capitulis prouin-
cialibus respectiue: possint de consilio dissimitorum nominare duos / vel tres
fratres: qui sic nominati possint ordinare unum Zalēdarium sanctorum / se-
riarum / et dñicarum pro toto anno cum regulis necessarys. Ita q; semper in
quaq; prouincia: tam fratres / q; moniales illarum prouinciarum respecti-
ue: idem officium / et de eodem sancto / vel festivitate / aut feria faciat: ne varie-
tati / et discordie locus detur: dum tamen non multum discrepent a Zalenda-
rio Romano. **O**fficio. § 9. conce. 190.

CAdverte q; licet ista concessio facta sit ultimo post concessionem suprapo-
sitam, §. 19. tamen illa debet obseruari / et non ista. Ratio huius est: quia ut
habetur supra in dictione Generalis minister. §. 23. et latius infra in dictio-
ne Dacula. §. 3. concessit idem Leo: ut generalis in suo capitulo generali

Officium diuinum.

possit declarare utrum ab ysa alicuius concessionis viue vocis oraculo facte debet abstineri: postquam declarationem nequeant fratres ut buiis modi concessio: ac si per paupam fuisse suspensa vel reuocata. Et cum virtute prime concessionis et istius auctoritatis: in capitulo generali Burgen: fuerit ordinatum Calendarium: et nonnullae regule circa diuinum officium: et preceptum per obedientiam ut nulli provincie seu conuentui licet pro quacumque concessione aliter officium diuinum immutare: sive quouis alio modo alterare: nec alia festa communis Calendario superaddere: ideo nulla provincia poterit ut de cetero ista concessione.

22   **C**IDE^H leo concessit: ut fratres mino. in ultramontanis partibus: scilicet Galliarum et Hispaniarum etc. ac moniales et sorores eorum curc commisso: possint celebrare festa angeli custodis / et angeli Raphaelis in diebus in quibus per sua capitula provincialia respectiue ordinatum fuerit. O. fffo. 61. conce. 192.

Collector.   **C**aduerte circa hanc concessionem que supra posita sunt in fine precedentis: quia idem iudicium est de vtracq.

23   **C**IDE^H leo concessit multa circa officium diuinum pro tempore interdicti: que posita sunt supra in dictione Interdictum.

24   **C**IDE^H leo concessit q fratres predicatorum et confessores ordinis mino. de obseruancia quando acru predictum et confessiones audiunt: utputa in aduentu / et quadragesima: possim officium feriale anticipare: et festa illis diebus reseruare quibus amplius laborare necessis est. Ita tamen q non fiat in fraudem diuinum officii: sed ut liberius valcent studio vacare: et spirituali consolacioni fidelium populorum incumbere. o. fffo. 91. conce. 265.

25   **C**IDE^H leo declaravit q fratres predicti die deo officium extra choru proper occupationes occurrentes: non teneantur duplicare letanias que ex ordine in quadragesima solent post matutinum dici. Nec etiam teneantur ad obseruatiem horarum statutarum quibus solet officium in choro dici a fratribus: presertim qn sunt ipsi fratres in itinere constituti: vel als infirmitate: sive occupatione communis prepediti. o. fffo. 91. conce. 266.

26   **C**IDE^H leo concessit q quicunque dixerit post qualibet horam diei infra scriptam orationem: et in fine illius unum Pater noster: et Ave maria pro felici statu sue sanctitatis / et ecclesie sancte dei: consequatur plenaria remissio nem omnium defectuum in illa hora (humana fragilitate) commissorum.

Pro supplicatione desectuum.   **C**Sequitur oratio. Sacrosancte ac individuare trinitati: crucifixi Iesu christi domini nostri humanitati / et beatissime ac gloriosissime virginis Marie secunditati: sive integratati: et omnium sanctorum unitu: sit semper nostra laus/honor/virtus / et gloria ab omni creatura: nobisq remissio peccatorum: per infinita secula seculorum Amen. Et beata viscera Marie virginis que portauerunt eterni patris filium / et beata ubera que lactauerunt Ebrum dominum. Et post unum Pater noster / et Ave maria: pro intentione sua predicta. o. fffo. 901. conce. 268.

27   **C**IDE^H leo declarando / et ampliando predictam gratiam concessit q non solum sufficiat dicere suprascriptam orationem: sed etiam Sacrosancte etc. pro supplemento unius horae quado dicitur per se sola: sed etiam omnium horarum que

Officium diuinum.

50. xviii.

dicitur semel/ seu uno contextu: licet aliquis parvus interuersus inter una/
et aliam fiat, o. ffo. 94. conce. 294. citione des-
sectuum.

CIDE*AL* leo concessit q[uod] religiosi ordinis minorum qui officium diuinum
soluerint: per librum consequatur remissionem dimidie partis peccatorum*co* Indulgētē,
missorum illa die qua predictum soluent officium, o. ffo. 94. conce. 294.

CIDE*AL* leo fecit duas concessiones/ seu dispensationes circa officium di-
uinum pertinentes ad moniales sancte Clare: prout habentur supra in dictio-
ne *Moniales*, §. 24. et. 25. Vide ibi.

Hduertendum est ultimo circa huiusmodi materiam officij di-
uini q[uod] virtute cuiusdam concessionis Leonis
decimi supraposite, §. 19. fuit in capitulo generali Burgēsi totius ordinis fra-
trum minorum regularis obseruantie ordinatum quoddam *L*alendarium:
et nouelle regule circa predictum officium facte. Que omnia quia presata
auctoritate apostolica facta sunt: visum est bic illa inserere ad perpetuā mes-
moriam. Sic enim & de alijs similibus in alijs capitulis generalibus ordinis
factum esse apparet in libris monumentorum ordinis predicti. ffo. 257. tra-
ctatu. 2. Et insup sic debere fieri visum est: quia postq[ue] in prefato capitulo pre-
dicta ordinatio *L*alendarij / et regularum facta / et impressioni data est: ius-
runt in eodem capitulo nonnulla facta / & immutata / et addita que ad paucos
rum manus deuenierunt. Quapropter iuxta ultimam ordinationem in di-
cto capitulo factam: prout ego qui hec collegi vidi sub litteris autenticis: hic
apponere curau: alio tamen ordine breuiori / ac distinctiori: sicut infra
patebit.

Sequitur prefatio ordinationis *L*alendarij/et regularum diuis-
m officij.

Ecce pro uniformitate scranda: ordinata in capitulo gene-
ralissimo in provinicia/ et conuentu Burgensi in Hispanijs cele-
brato anno salutis. 1523. in festo penthecostes. In quo reuerens
dissimus pater frater *F*ranciscus Angelorum vice reuerendissi-
mi patris ministri generalis presidens: rite et canonice in generalem totius
nostrī sacri ordinis minorum ministrum electus / et assumptus. Quequis
dem *L*alendarij ordinatio ab uniuerso capitulo acceptata fuit. Et sic de mā
dato/ et auctoritate ipsius reuerendissimi patris prenominati: callantur/ et ins-
titantur omnes/ et quecumque alie diuinī officij ordinationes ab hoc predicto ca-
pitulo in antea facte. Ita vt de cetero nulli provincie/ siue conuentui licet pro
quamcumque concessione sibi particulariter facta: aliter diuinum officium immuta-
rare: siue quouis alio modo alterare / nec festa alia comuni *L*alendario super-
addere: nisi fuerint a generalissimo capitulo tradita / et de ipsius generalissi-
mi capituli iudicio recepta: sub pena transgressionis / & inobedientie. Sub qua
mandatur omnibus / et singulis provinciarum ministris/ vt sub hoc exem-
plari corrigeret faciant omnia *L*alendaria in suis provincijs: et provinciarum
conuentibus.

Con primis ordinatur q[uod] de cetero fiat (more Romane curie) de festis etiam
simplicibus die quo cadunt: resumēdo semper relicta festa diebus vacuis in De festis sim-
ilibus.

Officium diuinum.

2. Item statuitur ad vniuersitatem in choro seruandam in singulis prouin-
De festis cō- cīs q̄ quando propter aliquod festum dedicationis proprie ecclesie sive alii
memoratio: quod aliud festum locale: opus est diuertere a celebratione festi tunc in Lazaris
lendario occurrentis: fiat de illo sancto cōmemoratio tantum illa die: et ultra
pro illo anno non resumēdo. Et hoc modo seruato: continue ficit in cunctis prouinciis locis de uno & eodem sancto: & uniformitas rbiq; seruabitur.
3. Item statutum est: ut preter ferias in breuiario regulares: ut puta in die cis-
De ferijs ex nerum: et in mense septembri: fiat de feria in quattuor temporibus aduenientiis
traordinari: s̄ tūcet quotiescumq; fuerint laudes proprie assignate. Et in quadragesima ad
ponendum capitula propria. Iferia sexta post paup. dominicanum quadragesime:
me: que habet responsoriū propriū / sive feria tertia post quartā dominicanum quadragesime:
me / seu si magis placuerit: sabbato post secundā dominicanum quadragesime:
me: in quibus omnibus est responsoriū propriū. Ac etiam in tota maiori
hebdomada. Et hoc intelligitur nisi festum impediens: ut duplex / vel aliud
occurrat.
4. Item ordinatur: q̄ de cetero nulla translatio celebretur in toto ordine: pres-
De festis trās ter: beatissimi patris nostri Francisci / et sancti Antonij nostri. Relinquuntur
lationum. tamē p̄iuincie / sive conuentus in quibus sunt facete he translationes
(vbi forte fieret turbatio / sive admiratio si cedē translationes noue celebrarentur)
in eorum libertate. Et sic de alijs festis: prout de sancto Lazaro in p̄iuincia sancti Lodouici: vbi ab antiquo consuetum est sub ritu duplicitis festi celebri.
5. Item statuitur q̄ in dominicis que cadunt infra octauas sanctorum ordi-
De octauis. mis: fiat officium dominice in missa tantum: cum cōmemoratione ipsius octauae.
Sequitur regule particulares p̄to singulis mensibus anni.
- Pro mē. 6. Item ordinatum est: ut in octava Epiphanie dicantur Antiphone: Bapti-
se Januarij. sat miles tc. cum ps. Laudate dominum omnes gentes: in fine.
7. Item q̄ quando festum Agnetis secundo venerit in dominica: cui ipsum festum cedit: fiat proxima die vacua.
- Pro mē. 8. Item ordinatur: q̄ fiat de angelis custodibus prima die Martij sub ritu
se Martis. duplicitis maioris.
- Pro mē. 9. Item decreuit capitulum generale vniuersum: q̄ octaua ascensionis sub
se May. ritu duplicitis minoris fiat. Et q̄ infra octauam ciudē non fiat de festis occur-
rentibus: sed officium virginis Marie in choro dicatur.
10. Item q̄ de festo sancti Iuonis confessoris fiat. 19. die mēsis Maij: quia re
vera tali die ab hac luce ingravuit.
- Pro mē. 11. Item statutum est q̄ festum sancti Bonaventure celebretur dñica secunda
se Julij: iuxta ordinatio: em domini Sixti pape quarti. Et q̄ in die octauae eius
fiat officium dominice occurrentis: cum commemoratione tantum octauae.
12. Item statuitur: seu declaratur: q̄ in octaua apostolorum Petri et Pauli
dicat Antiphona Petrus apostolus ad magnificat in vtrisq; vesperis: absq;
vila contradictione.
13. Item ordinatum est q̄ de festo visitationis beate virginis procurent omnes
ministri / et guardiani habere officiū qđ ordinavit dominus Sixtus quartus:
et illud de cetero ex decreto cap. tuli ab vniuerso ordine acceptet. Intercessio
men fiat: vbiq; yti consuecerunt.

- C**Item ordinatur q̄ in crastino octauae visitationis beate Marie: sicut et cetera 14
lebentur dedicationes omnium ecclesiarum ordinis.
- C**Item q̄ festum sancti Jacobi fiat duplex maius in Hispanijs. 15
- C**Item ordinatum est: ut festum inuentionis sancti Stephani fiat soleinne Pro mē. 16
generale. Augusti.
- C**Item statuitur q̄ in festo sacrorum stigmatum beati patris nostri Frācisci Pro mē. 17
fiat officium proprium: quod coniuncter in breuiariis habetur. Septembris
- C**Item ordinatum est ex decreto capituli vniuersitatis: ut infra octauā beatipatris Pro mē. 18
nostri Frācisci dicatur officium beate virginis Marie in choro. se Octobris.
- C**Item decretum est ab omni capitulo generali: ut festum sanctorum septem 19
martyrum sacri ordinis nostri: fiat tertiadecima die mensis Octobris sub rite
tu duplicitis maioris: et q̄ dicatur propria legenda que habetur in libro consor-
mitatum.
- C**Item decretum est ut in festo undecim illiū virginum fiat officium vir- 20
ginum. Et sic declaratur per capitulum: ad remouendam ambiguitatem illos
rum qui volunt facere officium plurimorum martyrum virorum.
- C**Item capitulum generale declarauit: q̄ infra octauam omnium sanctorum de- Pro mē. 21
bet dici officium beate Marie virginis: more antiquo. se Novembri.
- C**Item ordinatum est in ultima correctione per generalē et diffinidores 22
capituli generalis: ut festum sancte Barbare fiat simplex: licet antea esset Pro mense
duplex.
- C**Item ordinat et decrevit capitulum vniuersum: q̄ in rōto ordine ad unius 23
formitatem seruandam dicantur bee antiphone ad commemorationes sanctorum de
cōmemorissimi patris nostri Frācisci: videlicet in matutinis Antiphona Sancte rationibus.
Frācisci tc. in vesperis, Salve sancte pater tc. Et in complectorio. Eccl. s. Frācisci,
rum candor tc.
- C**Item ad commemorationes sanctorum nostri ordinis dicat in vesperis. Anti- 24
phona, Frācisci floret hortulus tc. Et in matutinis. Elos sancti dei incliti tc. De cōmemo-
rū versu. Orate sancti omnes, et oratione. Deus qui sacra religionē seraphi rationibus.
ci Frācisci decorare dignatus es triumpho duodecim martyrum pro christo s. ordinis.
occisorum: purissimisq; pontificibus Lodouico, et Bonaventura/ ac seruētissi-
mis Iesu preconibus Antonio / atq; Bernardino/ cum virgine clara: presta
quesimus: eoru intercessionibus presentia vitare particula: et ad gaudia per-
uenire sempiterna. Per christum dominum nostrum. Amen.
- C**Item est notandum q̄ in tota ordinatione Calendarij nuper in predicto capitulo facta: fuerunt nonnulla alia immutata: scilicet ut festa sequentia: id est 25
Agatbe, Margarite, Undecim illiū virginum, Cecilia, Lucie: ac festū
apparitionis sancti Michaelis mensis May: que omnia ex indultis apostolicae
facta fuerunt duplicitia: de cetero sint semiduplicia.
- C**Item q̄ festum sancti Isidori episcopi et confessori fiat simplex. 4. die Aprilis. Et q̄ festum sancti Egidij abbatis fiat prima die Septembris non trans- 26
fertur.
- C**Item q̄ vltierius non fiat de sanctis sequentibus scilicet Dorothea, Julias
na, Longino, Patricio, et Nicolao de Zolentino: quia non sunt de Calendario Romano.
- C**Reliqua omnia in Calendario contenta wanent ut prius erant.

Oracula viue vocis.

Ordines sacri.

Dracula viue vocis.

Le^o. 10. concessit q^{uod} fratres mihi regularis obser. Secura conscienc^acia possit vni omnibus concessis a sede apostolica et Romanis pontificibus: sive p^{ro} bullas/ aut b*revia*/ aut viue vocis oculu*s*: prout in libris ordinis reperiuntur/ ac si omnia specifice fuisse tunc expressa. Et pro maiori conscientiarum securitate: omnia de novo concessit. D^r. ffso. c. 8. conce. 161.

Wrote.

CEDAM leo coecisit q̄ non sunt minoris efficacie / & valoris viue vocis oras
De valore os cula / q̄ si per bullam / aut breve ad perpetuam rei memoriam essent concessa,
raculorum. Et hoc in foro conscientie tantum. **D**.ffo. 5 8.conce.161.

CIDE illo informatus q̄ sunt nōnulla viue vocis oracula cōcessa ordini

De suspensiō fratribus minoribz: quorum aliqua aliquibus temporibz fuerūt utilia: sed forte presentibz non sunt/nec futuriſ erunt. Ac preterea aliqua sunt in aliis locis necessaria/ et aliqua nō: cōcessit ut non solum generalis in suo gene-

...rati capto: et enia cuiusque prouincialis in suo prouinciali capto/ de cōsentiuētis;

de capiti/ vel maioriis partis/ declarare possit/ et valeat virtus ab vsu alicuius concessio-
nis viue vocis oraculo facte abstineri debeat. Postq[ue] quidē declaratiōne
tau frātres/ q[uod] moniales/ ac si cōcessio bimōi p[ro] sua sanctitate suspēsa/ vel reuo-
cata fuisse; concessione eadē imposterū non yrantur, o. fffo, 94, conce, 296.

Ordines sacri.

Distinctio iudiciorum infra scriptorum.

Collector.

Clirea ordinis sacros duo principalia continentur in privilegiis fratrum ini-
nowum. **E**t primo sunt aliqua que respiciunt personas fratrum qui debent et
huiusmodi ordines promoueri: ac etiam ad promouentes. **E**t hec habetur infra,
§. 1. et. 2. et. 5. **S**ecundo sunt aliqua que tangunt etiam personas ordinando-
rum: scilicet qualiter possint circa etatem dispensari/ ac de sufficientia exami-
nari. **E**t ista specialiter continentur. §. 3. et. et. 4.

Lemens. 4. concessit licentiam / et liberam facultatem ad
dines sacros per quoscumq; catholicos episcopos: communionem / et
gratiam sedis apostolice habentes. Et hoc absq; aliqua examina-
tione per huiusmodi episcopos facienda: et absq; omni promissio-
ne / vel obligatione ipsorum ordinandorum fratrum. B.fo.56. Et ss. 140. co-
ce.312. Et ss. 96.conce.321.

Επισκοπή.

Collector.

2

Episcopi.

— 1 —

3

Dispensation

4

CONFÉDÉRATION

卷之三

Edverte q̄ circa predicta fuit postea aliter ordinatum: put pr̄z infra, §. c.

Sirtius. 4. concessit qd quilibet catholicus episcopus posse celebrare
ordines sacros temporibus ad hoc ab ecclesia deputatis in
locis fratrum minorum de observatione: pro fratribus predictis duxat o. so.
63. Et sio. 6. 7. conce. 10. 6. C. Vide circa predicta infra. 6. 5.

Imocentius. fecit duas dispensationes circa tempus etatis p*ro* in dictione dispensatio. §. 14. et 15.

Tullius. ^{2.} fecit quādam dispēsationem fratribus ordinis minimorum
similiter circa tēpus p̄missionis ad ordinem sacerdotū; que-

posita est in dictione Dispensatio. §. 21.

LEO. 10. In concilio Lateranensi statuit: quod fratres ad ordines promouentur sive possint per ordinarios de grammatica et sufficientia examinari; et Examinatio per dum modo competenter respondeant: per eosdem ordinarios debeant libet ordinandorum, re admitti. **A**c etiam statuit quod nullatenus in eorum ecclesiis aut domib[us] vel alijs predictorum fratrum locis: ab alio/ Quod a dioecesano episcopo promoueri ad Episcopi, dictos ordines debeant: nisi prius ipso dioecesano episcopo/ vel eius vicario suis per hoc (cum debita reverentia) requisito: et absque rationabili causa contradicente/ vel eo a dioecesi absente. B. ffo. 26, conce. 78.

Aduerte quod in foro conscientie non tenetur fratres minorum obser. ad huiusmodi Collector. di statutum: sicut nec ad alia in predicto concilio contra eorum privilegia ordinata: ut habetur supra in dictione Concilium in. §. 7.

CODEX leo statuit quod quandocumque aliquis frater laicus ad clericatum ascere debet extra obedientiam prelatorum ordinis: etiam si usque ad sacerdotium proximum latius motus sit: postquam revertitur sit: omni honore clericali priuetur: prout latius post tribus proximum est supra in dictione Laici fratres. §. 4. Et ibidem infraius ponuntur iuxta motus circa predicta.

Ornamenta ecclesiastica.

Distinctio materie infra scriptae.

Aduertendum quod privilegia fratrum minorum seu statuta que loquuntur Collector. de ornamentis ecclesiasticis sunt bipartita. **A**liqua enim ex ipsis tangunt paupertatem quam fratres minores circa huiusmodi ornamenta debent habere. Et hec habentur infra. §. 1. et. 2. et. 4. et. 7. **A**lia autem concernunt usum et tactum eorumdem ornamentorum. Et ista continetur in. §. 3. et. 5. et. 6. et. 8. **R**eliqua vero que pertinent ad benedictionem huiusmodi ornamentiorum: vide supra in dictione Benedicere in multis. §.

LEMENS. 5. in declaracione regule fratrum minorum que incipit Exi de paradiſo eccl. voluit et mandauit Paupertas fratibus predictis: ne habeant nisi paramenta/ et vasa ecclesiastica decentia in numero/ et in magnitudine sufficientia competenter. **H**uius supfluitas/ aut nimia preciositas/ vel quocumque curiositas in his/ seu alijs quibuscumque non paret ipsorum professioni/ vel statui convenire. B. fo. 15. in tractatu. 3. Et ffo. 16. secundo tractatu.

CALIXTUS. 3. remisit omnem excessum in paramentis factum usque in illum diem: et suspirans dixit quod prouideretur ne in futurum Paupertas tales excessus fierent. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 89.

CODEX AB calixtum concessit quod fratres laici possint tangere calices/ et lauare corporalia/ et alia ornamenta ecclesiastica cum expedierit. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 91. **F**ratres laici tamen huius cocessione/ vel oblitus illius impetravit alia cocessione valde strictam solu pro illis laicis fratibus qui sunt socii ginalis/ aut provincialium ministros: put supra positum est in dictione Laici fratres in. §. 3. **S**ed illa cocessione non obstatne possunt fratres huius ut supra scripta coessione: quod non repit renovata.

SIRIUS. 4. concessit: quod fratres minorum possint tutu conscientia tenere et recipere paramenta argentea/ et aurea/ et alia ad diuinum cul. Paupertas n. iiiij

Ornamēta ecclīastica. Parētes fratrū. Parrochīa.

tum pertinentia; et habere cāpanas magnas/et diuersas. Sed hoc qn cap̄o
provinciali vīsum fuerit posse sine scandalō fieri. o.fo. 63. Et ff. 67, cōce. 103.
Cauendū est ab hīdī cōcessione: saltem pro talibus rebus recipēdis in fas-
tū: quia propter consumilita relaxat/et destruit paupertas, pmissa in regula.
CDE H sicutus concessit: vt possint pred. tri fratres secura conscientia ves-
tīces/et paucos prophanois in paramenta/et alios vīsus ecclīasticos conuer-
tere. o.fo. 69, conce. 144. Et ff. 97, conce. 344.

Montales. **C**DE H sicutus fecit quādām concessionem monialibus sancte Clare: ac
tertiariis vt possint rāgere/et lauare ornamēta ecclīastica: exceptis corpora-
libus: qui posita est ad longum in dictione Corporalia. §. 3.

Paupertas. **L**eo. 10. declarauit et decreuit q̄ fratres minores sunt tantum custodes/
et non possessores paramētorum/et ornamētorum/ ac vasorum que
ad ministerium sacramenti altaris habent: et propterea illis absq̄ sue profes-
sionis macula/aut violatione vti/et poriri: libere/et licite posse: cum deceat iux-
ta solēnitatum celebratatem: decētioribus paramentis diuinam bonorare mas-
gestatem. B. fo. 15, conce. 54.

Collector. **C**aduerte q̄ būiusmodi concessio est relaxatiua/ et dissipatiua paupertatis:
sicut sup̄a posita in. §. 4. quia propter nō expedit vti illa: presertim quia aduersa-
satur determinationis Elementis sup̄ascripte. §. 1.

CDE H leo fecit in hīdī materia quādām extīmā cōcessionē omnib̄ pre-
latis fratrū iwi, obf. q̄ posita est sup̄a in dictiōe Benedicere ecclīastica. §. 12.

Pacta.

Collector. Circa pacta inita per fratres minores et alios quoscūq; sunt nonnulla sta-
tuta/et cōcessa per summos pōtifices: que posita sunt sup̄a in dictione Cont-
ventiones. Vide ibi.

Paramenta ecclīastica.

De attīctibus ad paramēta ecclīastica dictū est superiō in dictione Orna-
menta: et latius in dictione Benedicere ecclīastica in multis. §. Vide ibi.

Parentes fratrū.

Allirtus. 3. concessit indulgētiam plenariā pro patribus
matribus et fratribus unī, presentium/et futurōrum: et
etī defunctorū in purgatorio existētū. o.fo. 65, cōce. 90. Et ff. 101, cōce. 397. Circa prefatā cōcessionē vide declarationē sui
perius posita in dictione Indulgētī quo ad seculares. 8. in. §. 1.

Parrochīa.

Verander. 4. reuocauit decretū Innocētij. 4. quo p̄bi
reciperēt ad diuina parrochianos alienos in diebus dñi: cis/et fe-
stis suis insuis ecclīsīs/et oratorīis. B. fo. 102, conce. 214.

CDE H alexāder quia nōnulli prelati ecclīastici non cura-
bant de supradicta reuocatione per eum facta; dedit super illam litteras op̄e-
cutoriales. B. fo. 102, conce. 115.

**Indulgētia
plēnaria.**

Collector.

Reuocatio.

Reuocatio.

Siftus. 4. declarauit: q̄ parochialiū ecclesiā p̄cūdiciū quod deſ
bent fratres carmelite: ac fratres mi. t alij mendicantes per Quid sit p̄c
cōicationem cuitare celeb̄ando t p̄dicando in domib⁹ suis vel extra: etiā iudicis ecclia
in plateis cōmūnib⁹: intelligendū est solum de decimis t p̄mitijs: que a lai rū pochialiū
cī solent clericis exhiberi. B.fo.102. Et.fo.185.conce.465.

Cēlē circa istam concessionē infra in dictione Predicatores. §.10.

Leo. 10. in cōcilio Lateranensi statuit: q̄ nulli religiosoz parrochias cū
cruce ad leuanda corpora eorū qui apud ecclesias domoz t locoz
etiā religiosoz suā legerūt sepulturā: intrare possint: nisi prius p̄monito
et requisito: ac recusante parrochiano p̄sbitero. Et tunc sine eius ac ordina Prohibitio
rī p̄cūdicio: nisi eidem fratribus super hoc antiqua consuetudo que sit in Sepultura.
viridi obseruantia: et cum pacifica possessione suffragetur. B.fo.26.cō.76.

Paupertas.

Distinctio materie paupertatis.

Quo ad materiā paupertatis sunt multa t varia concessa / et disposita in Collector.
privilegijs fratru mī. que subsequēti ordine distingui possunt. **P**rimo nāq̄
inueniuntur aliqua in commendationē ac laudē bmoi paupertatis: necnon etiā
in defensionē illius. Et ista ponunt h̄c infra. §.1. et. 2. et. 4. Et in dictione Bo
na. §.8. **S**ecundo reperiuntur cōplura spectatia ad ea que p̄fati fratres
acquirere / seu recipere / ac possidere possunt. Hec autē ponuntur sub varijs
dictionibus huius compendij. s. in dictione Bona. §.2. et. 3. et. 4. et. 6. ac. 12.
Et in dictione Committare. Et in dictione Eleemosine in. §.1. vsc̄ ad. 4. et in
14. cum statutis generalibus ibidē additis. Et infra in dictione Possessiones
§.1. Sed in speciali quo ad illa que relinquunt fratribus predictis in testamē
tis habetur supra in dictione Hereditas. §.2. et. 4. et. 5. ac. 6. cum ibi notatis.
Et in dictione Legata. Et magis in particulari quedā pertinentia ad res cul
tui diuino dedicatas: cōtinentur in dictione Edificare. §.3. Et in dictione Or
namenta ecclesiastica. §.1. et. 2. et. 4. ac. 7. **T**ertio in predictis privilegijs re
periuntur aliqua que respiciunt dispositionē rerum quas bmoi fratres possi
dent: p̄esertim quo ad res viles t parui valoris. Et de hoc dictu est supra in
dictione Dare: ac in dictione Declarare. **Q**uarto sunt aliqua que speciali
ter cōcernunt denarios vel pecuniam. Et quo ad istud ponitur in fine huius di
ctionis Paupertas: quoddam dubium notabile cum sua decisione: prout ex
declarationibus apostolicis t sanctorum expositorum elicitur.

Zerander. 4. declarauit: q̄ mendicitas fratru mī. t pre
dicatoz est meritoria: t q̄ possunt eleemosi
nas petere ac recipere a fidelib⁹: nō obstante quacūq̄ contradictio Pro fribus
pd:c:t mino.

Nicolaus. 3. in declaratione regule fratru mī. determi
nauit: q̄ paupertas predicto fratru q̄ abdicat proprietatē oīm rex tā in par
ticulari q̄ etiā in cōi propter deū: est meritoria t sancta: quā t xp̄s v̄ à p̄fectio
nis ostēdens: verbo docuit: et exēp̄o firmauit. Et circa hoc dicit ibidē multa
alia notabilia. B.fo.5.in.2. trac. Et.fo.25.conce.15.

Martinus. 5. cōmisit cuiđ cardinali plenissime suā auctoritatē ve
presideret caplo generali fratru mīno. in ciuitate Asisi

Paupertas.

celebrando: ubi prefatus cardinalis reuocauit declarationem Nicolai, 3. que ad articulū paupertatis: sub forma sequenti. **P**ré quo ad votū paupertatis i. viuendo sine proprio: et q̄ fratres nibil sibi approprient: statum⁹ ⁊ ordinatis illud incōcussile tenendū quod felicis recordationis Nicolaus, 3. declarauit in sua decretali: extra de verbō significatiōibus. **E**xist qui seminat: libri 6. a. h. porro: successiue et seriatim per ordinem vscq ad. h. Clerum q̄ expresse cōtinetur in regula. tc. Et q̄ quislibet cōuentus habeat suū procuratorē bni de claratiō et privilegiū dñi Nicolai, 3. et Martini, 4. et S. dñi patris et domini domini Martini quinti. Ducusq verba prefati cardinalis in cōstitutiōibus Martinianis posita. **P**osita predict⁹ Martinus cōfirauit oīa per dictū Cardi. in prefato caplo facta. **C**ōmissio supdicta habet. ffo. 84. cōc. 245. **R**euakdatiō aut cōtinet in cōstitutiōib⁹ ordis mi. q̄ appellant Martiniane i cap. 1. fo. 231. tra. 3. **C**ōfirmatio nō existit. b. fo. 38. Et. ffo. 36. cō. 41.

4

CDE ill Martinus fecit quandā concessionē cōtra cōstitutionē que incipit Ad cōditorē: per Ioanē. 22. editā: prout habetur infra in dictione Procuratores fratruim seu Syndici. h. 7. Vide ibi.

Collector.

Advertēdū est q̄ in capitulo generali Heclinēsi: ubi tertio electus est in generalē Reuerendus pater clare memorie frater Olinerius maillardii saete sunt circa paupertatem nominale declarationes: prost sequuntur.

Declaratio
capri gñalis

Caplin generale declarauit: q̄ papa Ioanē. 22. reuocauit ante mortē suā quidquid dixerat: seu fecerat cōtrariū ecclesie ⁊ determinationi romanorum pontificum. Quare constitutiones quas fecerat contra nostras declarandēs scilicet Nicolai, 3. et Elementis, 1. nullius sunt roboris vel momenti. Habetur hoc. fo. 22 7. in tractatu, 3. Et. ffo. 24 6. tractatu, 2.

Altera decla
ratio.

Caplin gniale declarauit q̄ duplex est ius vtēdi. s. ius vtēdi. i. licite vti. Et sic vniū obseruatini fratres. Et si s̄ ius vtēdi. i. dñis rei habere; vel auctoritatē exigēdi imēdiate habere. Et isto modo nō habem⁹ alicui⁹ rei ius vtēdi: nec habere possimus. Habetur. fo. 22 8. in tractatu, 3. Et. ffo. 24 7. in tractatu, 2.

Alia declara
tio.

Pré fuit declaratū in predicto caplo: q̄ licēi⁹ est fratrib⁹ hospitai⁹ in domo relieta ab aliquo defuncto alicui⁹ viuēti hac cōditione ut ibidē hospitetur frēs et sibi prouideat de vteſilib⁹. Habetur. fo. 22 7. in trac. 3. Et. ffo. 24 6. trac. 2.

Alia declara
tio.

Conspic est advertdū q̄ in caplo gniali celebrat⁹ i cōcētu Brugēsi: ubi fuit elect⁹. 14. vicari⁹ gnialis declarat⁹ est q̄ pena p̄prietarij q̄ aliquid ponēt in cōstutiōib⁹: est pena p̄uatiōis actuū legitimor⁹ ⁊ canōice sepulture. Et pro laicis p̄uatio vocis actiue ⁊ passiue: ac visitatiōnū i iudicio. bcf. fo. 22 5. Et. ffo. 22 4.

Collector.

Culterius circa huius materia paupertatis inq̄tūm tangit receptionē: aut delationē denariorū: est notanda decisio cuiusdam dubij prout sequitur.

Dubiu nota
bile circa
bursarios.

Oubitatur an vnuē saliter sit illicitū fratribus m̄i. regula obser-
vatur: aut s̄ ius per viam dicere. **E**t videtur cō non: q̄ Nī colaus, 3. et Elementis, 1. in declarationibus regule dicunt q̄ pro similibus cau-
sis prout sunt contente in regula. s. pro infirmis curandis ⁊ alijs fratribus in-
duendis possunt fratres recurrere ad amicos spirituales: siue sint dantes pe-
cumias ⁊ vel deputati per ipatos siue nūnij: aut depositarij: seu quouis alio nos-
mine appellantur. Sed necessitas irūneris videtur esse talis sicut prefate ne-
cessitates expresse in regula. ergo. tc. **C**on oppositum tamen videntur facere
multa. **P**rimo: q̄ de hoc in concilio Constantiensi a fratribus procurantib⁹

bus reformatione in religionis aduersus transgressores specialis reclamatio facta est: ut habetur. fol. 165. in. 2. tractatu. Secundo quia auctor tractatus qui dicitur *Serena conscientia*: quia fuit natione Italus allegas Aluarum bispatum libro. 2. de planctu ecclesie: dicit quod non possunt huiusmodi bursarij duci: nisi fratres irent per regiones vel partes in huiusmane: ac ex vera obedientia: et pro licitis negotijs religionis: et ubi esset valde verisimile et expertum quod non posset inueniri elemosina escibilis mendicando. Addes quod solum in necessitate inevitabili: et valde probabili possunt duci: quod alias patres nostri ordinis semper euitarunt. Tertio quod per *Ubertinum* in libio *Uite Christi* absolute hoc cre probatur et dampnatur. Quarto prout paliter: quod sanctus Bernardinus in tractatu quem coposuit de casibus in quibus frater minor potest dici: seu efficitur proprietatis: assignavit huc casum absque aliqua limitatio. Quinto quia sanctus Bonaventura in expositione regule nostre ait: quod perfectio euangelica etiam in itinere est obseruanda. Ita ut nullum depositum pecunie habeatur ab his qui perfectionis regulam imitantur: licet tamen quod per inhospitalites regiones fratres iter agerent: plura viatici causa licet portare. Et hoc est quod supra licere diximus in necessitate inevitabili: que cum sit extrema: omni lege caret: ut est notum. Igitur. sc.

Pro responsione ad quesitum est notandum: quod ut appareat per dictas de Responsione ad claraciones: duo copulativa requirentur ad hoc ut recursus ad amicos spiritus dubium, tuales, te, licet fieri valeat. Primum est causa iusta et necessaria. Secundum est obseruat. o modificationum ibidem positar. Quorum altero deficiente dictus recursus: sub peccati mortalis pena prohibitus est. Et quod in itineratione per terras christianorum communiter: nec vix unquam iuenerit causa: seu necessitas sufficiens (ut continua experientia cunctibus a partibus remotissimis ad curiam romanam: et ad capla Giulia diu distantia ostendit) ideo talis delatio bursarioz est illicita. Nec obstat d. cere: quod ducendo eos: ac iter faciendo cursum: et multi insinul: expertum est quod indigent dictis bursariis. Quia qui sic iter faciunt: ipsi met pro suo libito se ponunt in tali necessitate: que non vere: seu pro parte necessitas appellari nequit. Nam luce clarius est quod possunt: et adhuc cum majori religiositate: incedere pauci instanti: ut puta duovel quartuor. Et ducere iumenta humilia ex exemplo salvatoris nostri: et sanctorum: presertim scrupulicis patris nostri I Fratricisi: qui christi vestigia sectati sunt. Ac etiam sic ordinare iter suum: ut non sit opus cursorum instar abulare. Et insuper quod iuxta textum regule nostre debet ire ostiati pro elemosina confidenter. Nisi forte (quod dabsit) vellent ut magni abbatibus comedere laute. Quod quod alienum in modo contrarium sit nostre professioni: presertim quod per pecuniam procuratur: nullus qui homini status aliqualem noticiam habeat: ignorat. Ac propterea prefati reprobatores bursarioz non in errore parte oppositi tenuerunt. Preterea hoc idem prout: quod non solu causa: siue necessitas vera: sed interuenire pro homini recursu licet faciendo (quod necessitas ut predictum est: ut corrigat fratrem minorem: iter faciendo: sicut bonifex iter facere debet: ac ut siue regule obseruatorum incedentes) sed etiam multe modificationes requiruntur: prout perspicide in tractatu qui dicitur *Speculum fratrum minorum* in articulo pecunie contineatur: quod in hoc casu nullatenus bene obseruari possunt. Quas modificationes: cum legeris: liquido videbis reprobationem bursarioz esse veram: atque iustissimam. Preterea quero: quoniam modo poterunt tales ostendere cunctis: in dictis

Paupertas. Portio canonica. Possessiones fratrum.

pecunia nihil habere (sicut dicit Clemens q̄ ostendere debent) taliter ut si nisi oculus nō possit presumi contra ipsos. **C**reui quonodo euitabunt non solum malum sed etiam speciem mali: prout curare astricti sunt a lege diuina. **C**reui qualiter habebunt testimonium ab his qui sois sunt: imo quonodo euitabunt scandalum proximorum quod ex hoc pluribus datur: cum dicat apostolus. **S**i frater meus scandalizatur carnes nō manducabo in eternum: **E**t insuper quonam pacto satisfacient puritati voti paupertatis obseruando q̄ nō precipiant quonodo aut qualiter pecunia expendatur: nec de expensa coporu exigant: et abstinebunt a qualibet contractione/ysli/ et administratione/ et dispensatione pecunie: prout hec etiam dicti pontifices cauenda omnino esse dicunt: et precipiunt: **I**taq̄ pro firmissimo et indubitate tenetū est: q̄ extra casum extreme necessitatis (que nulla lege astringitur) nullaten⁹ bursarij duci licite possunt: sicut prefati doctores tenuerint. **N**ec obstat primo adductum ex declaratione Clematis: q̄ ex verbis/ et ex sensu verborum hinc de claracionis appareat istam fuisse intentionem eius: per ea que immediate allegata sunt. **E**t presertim cum nō solum precipiat ut sit necessitas que aliter pro uideri nequeat: sed etiam q̄ seruentur predice modificationes. **N**on obstat etiam dicere q̄ forsitan nō ita integre in aliquibus conuentibus obseruantur modificationes: que cum bursarib⁹ dictum est debere obseruari: q̄ vnum pecatum non excusat aliud: nec culpa illius maior: alleuiat in eam minorem: nec minus ardebut: imo amplius: qui cū multis q̄ si soli in igne infernali essent A quo nos liberare dignetur qui cum diues esset: pro nobis egen⁹ fieri dignatus est: nosq̄ ut sibi assimilaret: in camino paupertatis elegit.

Collector. Reliqua pertinencia ad paupertatis materia respectu fratrum minorum habentur latissime in declarationibus apostolicis regule predictorum fratrum: quas fecerunt Nicolaus, 3, et Clemens, 5. Sed clarius continetur in quoddam tractatu intitulato Speculum fratrum minorum per reuerendū patrem fratrem Joannem de argomanes/ quodam prouincialem prouincie sancti Jacobi luculensem editum. Et presertim in hijs que attinet ad pecuniam: habetur ibidem per optimē prope finem eiusdem tractatus. Videat ergo ibi qui voluerit esse bonus pauper euāgelicus: et paupertatis in regula fratris minorum cōtente obseruator.

Portio canonica.

Collector. Qualiter fratres minorum et alij mendicantes: non tenentur soluere prelatis ecclesiarum aliquam portionem canonicanam: positum est supra in fine Canonica portio, vide ibi.

Possessiones fratrum.

Collector. Circa bona q̄ possidēt fratres mendicantes: et moniales eoz cure cōmisse: dictū est in dictione Bona. Sed ultra illud additur hic aliqd quo ad fratres minorum.

Icolaus, 3, in declaratione regule fratrum minorum, statuit et declarauit: q̄ omni rex quib⁹ virtute pdici fratres ius et dominium pertineat ad lumen p̄tificis: et eccliam romanam: ut potest uterque/ et librorum/ ac eorum mobilium quorum yuni sacri licet binomii fratribus habere: dum tamen qui predictas res dedit non reservauerit sibi dominium. **B**, fo. 6, in tractatu, 2. **E**t, fo. 8, in tractatu, 2.

Possessiones fratrum. Predicatores verbi diuinii. 50.cij.

Th*nocentius*. 2. fecit quandam dispensationem fratribus predicatoribus obser. congregationis bispanie circa pos-

sessiones: ut habetur supra in dictione Dispensatio. §. 17.

Tulius. 3. fecit quandam concessionem magnam fratribus Augustinensibus: circa eorum bona et possessiones; que posita est supra: in dictione Bona. §. 10.

Leo. 4. precepit omnibus christifidelibus: ut nemo bona ordinis fratrum predictis quod de locis/conuentibus/possessionibus/et aliis quibuscunq; rebus ad loca personasue pertinencia intelligi voluit: sive pecunia/ sive mobilia illa sunt. Et voluit quod si vexantes/ vel occupantes (postquam a predictis fratribus fuerint moniti) non integre infra tridui spaciū omnia restituerint: aut vera re omnino destiterint: excommunicationis sententia incurvant: a qua absoluuntur a sede apostolica: et in mortis articulo non possint. b. ffo. 122. conce. 558.

Exco^dicatio.

Predicatores verbi diuinii.

Distinctio materie infra scripte.

Conradum est quod omnia quae in privilegijs fratrum continentur respectu predicationum et predicatorum: sunt in triplici differentia. Quedam enim respiciunt facultatem quam fratres predicaturi habere debent. Et haec continentur infra it. §. 1. et. 4. et. 5. et. 8. et. 10. Alia concernunt prohibitionem prelatorum ecclesiasticorum et nonnullorum etiam fratrum. Et ista habentur in. §. 3. et. 9. Reliqua vero sunt in commendacionem et favorem dictorum fratrum acru predicationum. Ista autem sunt duplicitia. Nam aliqua respiciunt proprie suas personas. Et haec habentur infra. §. 2. et. 11. et. 12. Alia autem respiciunt auditores sermonum. Et quo ad ista ponitur quedam remissio in fine huius capituli.

Agnocentius. 1. dedit beato I^r francisco et sociis eius licentiam predicandi ad verbi dei semen in omnem terram spargendum. b. fo. 1. Et. ffo. 3.

Licentia p^odi candi.

Gregorius. 2. precepit omnibus ecclesiastiq; prelatis: ut fratres ordinarii ad officium predican dic (ad quod dicit quod sunt ex professione sui ordinis deputati) benigne recipiant: et ut admoneant populos eis commissos quatenus ex ore predicatorum fratrum verbi dei semen devote suscipiant: ac etiam quod in necessitatibus huiusmodi fratrum liberales existant. B. fo. 25. Et. ffo. 109. conce. 233.

Nota.

Gregorius. 3. precepit ecclesiastiq; prelatis: quatenus si qui assidentes se esse de ordine fratrum III. predicauerint in iurisdictionibus huiusmodi prelatorum: faciendo questum pecuniarium: ex quo infamia sequeretur religioni: psorum fratrum qui paupertatem professi sunt: capiant tales predicatorum: et tamquam falsarios condemnent. B. fo. 25. Et. ffo. 109. conce. 234.

Alerander. 4. concessit quod fratres ordinis predicatorum et III. possint predicare populis de licentia romanorum pontificis/ aut le-

Licentia p^odi.

garum ei/ vel diocesani/ seu ordinarij: absq; aliorum inferiorum prelatorum/ et rectorum ecclesiastiq; ac sacerdotum parochialium assensu. b. fo. 25. Et. ffo. 26. conce. 15.

Clementis. 5. referendo ac confirmando predicas litteras Alerandri.

Licentia p^odi.

Predicatores verbi disiuni.

predicandi a legatis sedis apostolice/ aut ab ordinariis locorum: possunt libere
bmoi fratres predicare populis subiectis legatis / et ordinariis: sine aliquo
prelatorum inferiorum / et rectorum ecclesiis assensu/ vel modo requisito. Illis raz-
men casibus exceptis: qui de iure/ vel consuetudine/ aut speciali reservatione fa-
cta sedi apostolice/ ac legatis/ et ordinariis predictis specialiter relinquuntur.
b.fo.29. Et.fo.30.conce.26.

Collector.

Caduerte quod casus de quibus hic sit mentio; expecificantur infra a Benedicto.
cto.11.in.6.8.

6 **C**DELB Clemens concessit: ut singuli provinciales fratrum tui. in suis pro-
vinciis cum diffinitoribus in suis capitulois provincialibus congregatis; habeat
plenariam auctoritatem / et facultatem examinandi / et approbandi fratres pre-
dicti ordinis in sacra pagina eruditos: et quod eis officium predicationis (deum ha-
bendo preoculis) committere valeant: sicut et forma regule poterat minister ges-
neralis. B.fo.56. Et.fo.139.conce.311. Et hoc idem concessum est carmelitum. B.
fo.185.co.463. Et similiter concessum est Augustinensis. B.fo.244.co.589.

7 **C**DELB Clemens prohibuit: ne fratres quos ab ordine pro suis culpis ex-
Prohibitio pelli cotigerit: vel qui egressi fuerint proprio motu: presumatur predicare. et. ni-
predicandi. si ad alium ordinem in quo licite exercetur bmoi officium: de licentia sedis apo-
stolice/ vel ministrorum ordinis prefati transierint. B.fo.52. Et.fo.141.conce.
331. Et quo ad carmelitas. fo.103. Et.fo.186.conce.472. Et quo ad predica-
tores. fo.238.conce.557.

8 **B**enedictus. 11. statuit quod fratres ordinis predictorum et tui, qui ad
Casus in quibus possunt predicare/ superius in plateis communibus seu publicis libere (abscqz diocesanor. et aliorum
fratrum et si dio-
cessantur/ predi-
care/ sicut et si
predictorum petita licentia) clero et populo predicare: eisqz propoundere verbu dei.
Voluit tamquam predicti fratres caue aut omnino: ne illa bona in qua dioecesani
predicauerint/ vel coram se fecerint predicare/ predicent ipsi fratres: nisi for-
san hoc facerent de voluntate diocesanorum ipsorum: aut in studiis generalibus:
diebus illis ducarant quibus sermones ad clericu fieri solent soleniter: sive in su-
seribus mortuorum: sive in eorumdem fratribus festis specialibus/ seu peculiari-
bus: quod in predictis quattuor casibus concurrere poterunt in predicationibus
cum diocesani. B.fo.126. Et.fo.203.conce.500.

9 **C**DELB Benedictus statuit quod predicti fratres in ecclesiis parochialibus
Prohibitio non audeant predicare/ in iuris cap. rectoribus seu sacerdotibus: nisi de licentia
superiorum eorumdem rectorum. B.fo.126. Et.fo.203.conce.501.

10 **C**DELB Sixtus concessit fratribus carmelitanis: ut possint libere predica-
re populis in locis publicis: abscqz tamen parochialium ecclesiis iuris preudi-
candi. Et declarauit quod bmoi iuris preuidicium intelligatur de decimis primis
tuis ducarant: que a laicis solent clericis exhiberi. B.fo.102. Et.fo.185.co.465.

Collector.

Caduerte quod in predicta concesione vult dicere Sixtus: quod dummodo ecclesiis
parochialibus non sequatur preuidicium quo ad exactionem decimarum et primiarum:
possint predicti fratres predicare libere in quibuslibet locis publicis.

11 **T**eo. 10. concessit quod predicatorum verbi dei ordini minorum de obser. quando
Officium di-
annum. actu predicanter: ut pura in Aduentu / et quadragesima possint officia
cium feriale anticipare: et festa illis diebus reservare quibus illos amplius
laborare necesse est. Non tamen in fraudem divini officij: sed ut liberius valeat.

Predicatores verbi divini. Prelati. Prefatio. fo. ciiij.

studio vacare: et consolationi spirituali fidelium populorum incumbere, o.

fffo. 91. conce. 265.

CODELLE Leo concessit q̄ fratres minores predicatorum actu predicantes: 12 possint sine stimulo/et seruato ieiunio:anticpare: et retardare horas comedie festantum. nis/et serotine collationis:iuxta suam consolationem,o. ffso. 93. conce. 282.

Cduertendum est etiam circa materiam istam predicatorum: q̄ multi sum Collector. mi pontifices concederunt multas indulgentias: quas lucrantur audientes sermones fratrum minor. Iste autem indulgentie posite sunt supra in dictio ne Indulgentie quo ad seculares, , per totum.

Prelati.

Distinctio materie infra scripte.

Circa prelatos sunt multa et varia in priuilegijs fratrum: que subsequenti Collector. ordine partuntur. **P**rimo em̄ sunt aliqua statuta et concessa respectu pres batorum religiosor. Et hoc subdividuntur. Nam quedam pertinent ad eorum electionem: que posita sunt superius in dictione **E**lectio. Alia concernunt eo. De attinenti runderem prelatorum confirmationem: que etiam posita sunt supra in dictione bus ad p:ela **C**onfirmatio prelatorum. Nonnulla vero attinent ad huiusmodi prelatorum tos ordinis: auctoritate in executione suorum officiorum. Et de hoc habetur in varijs dictionibus fin varietatem denominationum officiorum. Ut de auctoritate generalis ministri: in dictione **G**eneralis minister. Et sic de alijs officijs: prout distincta sunt supra in dictione **O**fficia ordinis. **S**ecundo principaliter in priuilegijs fratrum sunt non pauca pertinentia ad prelatos ecclesiarii. Et hoc. De attinenti ruru aliqua respiciunt modum quem debent obseruare erga fratres ad eos de bus ad prela clinantes, s. qualiter debent eos benigne recipere. Et hoc habetur in dictione tos ecclesiarii. Recipere. §. 1. et. 2. **A**lia spectant ad reverentiam quam fratres debent exhibere huiusmodi prelatis in presentatione confessorum/ et alijs consimilibus. Et hoc iam dicum est in dictione **A**bsolucionis quo ad seculares in multis. §. De quo etiam vide in dictione **P**resentatio confessorum. **A**lia pertinent ad formā quam erga priuilegia dicrorum fratrum debet tenere predicti prelati ecclesia rum. De hoc autem habentur multa in dictione **P**riuilegia. **E**t tandem non nullae pertinent ad inhibitiones per summos potifices huiusmodi prelatis factas: ne circa fratres et eorum officia se intromittant. Et de hoc habetur in dictione **E**xemptio in multis. §.

Prefatio.

Augenius. 4. concessit fratribus mino. q̄ in festiuitatibus sancti Francisci: possint dicere propriam prefationem: et **C**redo. o. ffso. 101. conce. 408.

Sixtus. 4. concessit q̄ fratres mino. in die sancti Francisci et stigmatum eiusdem: possint dicere prefationem propriam in missa. o. fo. 63. Et fo. 67. conce. 110. Et. ffso. 100. ed. 386.

CODELLE Sixtus concessit q̄ in missis sancti Francisci dicatur propria prefatio. o. ffso. 102. conce. 412. **C**hoc est intelligendum de missis votuis que dicuntur extra festiuitates predictas: nam pro diebus festiuitatum iam concessum erat: ut patet supra. §. 1.

Presentatio confessorum.

Presentatio confessorum.

Collector.

Quia concessiones et ordinationes attinetes ad presentationem confessorum ordinariis facienda: sunt commixte cum auctoritate quam homines confessores habent ad absoluendum. Ideo posite sunt supra in dictione Absolutio quo ad seculares. Et ideo ibi poteris eas ad longum videre.

Collector.

Circa huiusmodi tamē materiam presentationis confessorum oportet vterius aduertere: quia fratres confessores ordinum mendicantium debite presentati episcopis/ aut eorum vicibus gerentibus magnā habent auctoritatem/ tam per clementinam Dudum/ de sepulturis/ & per privilegia specialia: quibus nequeunt gaudere: nec confessiones secularium generaliter audire nō sic presentari: ideo formam debitam presentandi libuit hic inserere. **S**ciendum est ergo quod duplex modus/ seu forma presentationis confessorum reperitur in iure: 7 in privilegijs fratrum predicatorum. **P**rimus modus et forma iuridica continetur in psata clementina Dudum: de sepul. vbi ponuntur multa/ que vix poterunt ad litteram obseruari. **P**rimo enim dicitur ibi quod huiusmodi presentatione fieri debet per ministros/ aut custodes quo ad fratres minorum/ aut per magistrum/ seu priorem provinciali vel eius vicarium quo ad fratres predicatorum: qui debent accedere ad presentiam prelatorum ecclesie et petere quod fratres qui fuerint electi ab eis possint libere confessiones subditorum illius diocesis audire. **S**econdo dicitur ibide quod post homini petitionem elegantur fratres qui audituri sunt confessiones: et hoc per generalem vel provincialis: sicut habetur supra in dictione Confessiones et confessores. §.3. **T**ertio additur quod confessores sic electi presententur episcopis/ aut eorum vicibus gerentibus a prefatis prelatis fratrum per se vel per alios fratres quos ad hoc deputauerint: petendo humiliter ut de ipsis beneplacito possint audire confessiones suorum subditorum. **S**ed quia prima duo supradicta sunt difficultia ad seruandum: cum prelati huiusmodi fratrum nequeant semper adesse ubi cunq; / et quodocunq; est facienda presentatio. Ac similiter: quod idem prelati non valent eligere aliquos fratres ad audiendas confessiones extra capitula provincialia: nisi forte habeant speciale in commissione sui generalis: ideo expedit ut fiat presentatione sub forma inferius annotata: que si acceptetur a prelatis ecclesiariis sufficiet quodvis alia predicta omittantur que sunt in favore ipsorum: cum liceat uniuersi remittiare iuri suo.

Prima for. **S**equitur forma presentationis confessorum que fieri potest per quatuor communias presenta prelatum ordinis: aut eius vicibus gerentem accedendo ad presentiam ordinacionis fratrum priorum et dicendo. Reuerendissime domine: super oratione dominationis vestre fratrum confessorum, ter. N. minister aut prior/ seu frater. N. custos huius custodie vel provincie; vel guardianus/ seu prior talis conuentus: auctoritate et commissione dictorum ministeriorum aut prioris provincialis/ seu custodis ordinis fratrum. N. humilem ac debitam exhibet reverentiam. Cum fuit privilegia dictorum domini nostro a summis pontificibus indulta: fratres eiusdem ordinis per ministrum/ vel custodem/ aut fratres alios quos ad hoc idoneos deputauerint: presentati humiliter locorum prelatis ad suorum subditorum confessiones audiendas: et salutares penitentias cum absolucionis beneficio iniungendas: de licentia et gratia ac bene placito eorundem merito recipi debeant/ et admitti: hinc est quod Reuerende doctri nationi vestre: de cuius benignitate amplissimam fiduciam gerimus: fuit ea-

Presentatio confessorum. Privilégia fratrum. fo. cv.

non iuri formā sup hoc statutā: infra scriptos fratres per me (si est minister/ aut prior priuincialis/ vel in capitulo nostro priuinciali) a dico. N. legitime cles/ et deputatos: cum ea qua decet/ et possum recuperetia humiliū presento: obnix eisdem dñationē vestre supplicans quatenus ipsos (et me cum illis si vult) recipere/ et admittere dignetur: ac si totalis forma iuris in Clementina Rota, Dudū de sepulturis/ et in concilio Lateranensi tradita obseruata esset. Et cibz dem/ ac mibi: de sua gratia special i: a casibus etiā eidei reseruatis (pro ani- marum salute) absoluēdi auctoritatem prestat. Et ipsi una mecum pro eadem dominatione vestra: vniuersalē sibi grege commissō assidue redemur apud deū supplices precatores. Quam idem dominus longeuos in annos ad cunctos rum salutem conseruare dignetur.

Cfacta ista presentatione (nisi ordinarius causam legitimā haberet non ad/ Collector. mittendi aliquē) siue admittat/ siue nō: possunt dicti fratres absoluere subdītos predicti ordinarij ab omnibus casibus a quibus possunt presbyteri parrochiales: ultra id qđ p̄ privilegia particularia cōcessum est. Et nō oportet dictā presentationem iterare in vita illius epi: licet aliquo sum se trāsserant fratres ad morāndā: cū ad dictā diocesim iterū ad morāndū reuersi fuerint: vt babeatur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. i. in. §. 4.

Estet alius modus presentādi fratres confessores per concessionē In/ Scda forma nocentij. s. qui potest fieri p̄ quēcūng guardianum: etiā si non presentandi babeat cōmissionem ab aliquo superiori; prout habet in monumētis ordinis/ confessores. et in supplēmēto: et in hoc copēdio in dictione Absolutio quo ad seculares p̄izmo. §. 13. Attamen iste secundus modus est onerosus. Debet enim fieri qualibet anno: et est dubium an sic presentatus habeat cōcessiones particulares factas confessoribus nostris: vt supra presentatis. Ideo ego non curarem de isto: nisi in casu necessitatis.

Privilégia fratrum.

Distinctio materie priuilegorum fratrum.

Cuartēdum q̄ circa priuilegia fratru: multa possunt/ ac debent cōsiderari. Collector.

Primo illozū firmitas. Et hec cōtineat infra. §. 3. et. 4. et. 5. et. 7. et. 10. et. 12.

et alijs sequētibus usq; ad finē. **S**cđo debet attēdi bmoi priuilegiozū inter-
pretatio/ seu declaratio ad quē prīncipat. Et de hoc habet infra. §. 2. et. 11. et. 15.

Tertio exordē priuilegioz suspēcio/ seu revocatione. Istud autē ponit infra. §.

5. et. 6. et. 9. et. 12. et. 18. et. 21. **Q**uarto sunt cōsiderande nonulle p̄hibitio-
nes respectu predictorū priuilegorum. Iste vero habentur infra. §. 1. et. 9. et.

11. et. 12. **Q**uinto est attēdēda corūdēa priuilegioz cōmunicatio. Et de hoc

dictū est latissime supra in dictione Cōmunicatio priuilegioz. **U**ltimo quia

circa suspēcionem/ et revocationē bmoi priuilegioz occurunt multe dubitatio-

nēs: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questio-

nes: ponuntur

Privilégia fratrum.

que interpretatione non indiget/sive dubia continant. Et voluit qd interpretatione sup binoi dubiis / et obscuris reserueret sedi apostolice: cum eius sit interpretari cuius et condere.b.fo.30. Et ffo.31.conce.31.

Eugenius 4. ccccessit fratr. bus ordinis predicator. qd virtute qua ruerunt litterar. applicar. cocessar. / et coedenda p no pos sit vlo modo praesudicari/ seu derogari priuilegiis predictor. fratr. mli de ipo ordine: et de binoi litteris fiat de ipo ad ab expissa metio. B. ffo. 79. ccc. 239;

Sixtus 4. confirmavit omnia priuilegia ab cod. vel a predecessor. b. 2. Confirmatio. suis cocessa ordinis fratr. mli. et presertim certa in bull. eius de que incipit Regimini vniuersalis ecclie. Non obstatibus quibuscumq; litteris post modum ordinatis a sua sanctitate: presertim illis que incipiunt Super curam gregis dominici. o. ffo. 68. conce. 127.

CDE illi sextus cofirmavit oia priuilegia a sua sanctitate / vel a suis pde cessoribus cocessa ordini mli. excepis indulgentiis generalibus quo ad visitantes loca fratr. vel soror. Et hoc de cocessis in gne: addendo qd no intedit sua scritas qd indulgentie predicto ordini coesse pro personis fratr. (sive sunt generales/ sive non) reuocentur per quascumq; litteras applicas: etiam cruciate. Et idein de aliis priuilegiis: nisi in talibus litteris apostolicis fiat expressa metio de indulto huicmodi: et ordine predicto. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 137.

CDE illi sextus cofirmavit generali fratr. mino. qd qm viderit aliquem fratrem sui ordinis abuti gratiis/ et facultatib. apostololicis: possit et valeat huiusmodi gratias suspendere/ et suspensas tenere donec (qd primum comode poterit) consular desuper Romanum pontificem: et ab eo responsum habeat. Et super hoc onerat conscientiam predicti generalis. b. fo. 56. Et ffo. 52. conce. 58.

CDE illi sextus i mari magno motu ppo/ et ex certa scientia auctoritate apostolica approbavit: et robur perpetue firmitat: obtinere debere decrevit oia et singla priuilegia p quoscumq; no. pontifices predecessores suos ordinis fratr. mli. et illi domini b. / et pfectiob. (in gne sub quacumq; vbo forma) cocessa: ac p portioi cautela oia/ et singla predicta de novo accedit/ et induxit. B. fo. 59. Et ffo. 142. ccc. 343.

CDE illi sextus fecit quadam magnam cocessionem respectu priuilegiis concernienti stationes/ et indulgentias vrbis Rome fratribus mli. cocessas: prout habetur supra in dictio Indulgencie stationum quo ad fratres: in. 5. 7. vide ibi. Et aduerte ad notabile in fine illius positum.

CDE illi sextus declaravit et decrevit: qd suspicio priuilegiis/ seu facultatibus et indultorum quia ipse fecerat: solu debere referri ad facultates/ et indulta qd cumq; et indulgenciaru/ et absolutioni/ et remissioni peccatorum concernientium personas Pro oibus quilibet que non sunt ordinis mendicantium/ ac monialium/ et sororum tertii fratribus mes ordinis collegialiter sub eorum cura viucentium/ ac servientium eisdem coniunctis dicatribus/ et non ad alias facultates/ seu indulta ab ipso Sixto/ vel a suis predecessoribus predictis ordinibus concessa. B. ffo. 106. conce. 227.

CDE illi sextus in mari magno districte inibiuit platis ordinariis locoru: Pro fratribus sub interdicti ingressus ecclie: et suspicio a regiunione/ et administratioe suarum

ecclesiariū/ac rectoribus eccliarū/et alijs quibuscūq; sub excōis late semētie/et b; p̄di. et m;. priuationis eorūde parochialiū eccliarū/ac oīm aliorū ecclasticorū bñficiorū q̄ Excoicatio, obtinuerint; necnō inhabilitas ad illā/et alia impostaū obtinēda /penis eos/ ipso p̄ eos q̄ cōtra secerint incurredis; ne ordines fratru predicatorū/et missio/ et illoꝝ domos/et p̄fessores; p̄eter/aut cōtra priuilegia/et induita Romanop̄ pontificiū quo nūcūq; p̄edecessorū euīdē Sirti: vel contra suarū litterarū tenorū; rem; inquietare/ seu molestare presumant. B.fo. 61. Et ffo. 145. conce. 355.

Innoctius. 8. fecit fratrib; ordinis p̄dicatorū cōgregationis bñspanie cir¹¹ ca eoꝝ priuilegia sequētē cōcessiōnē. Quia nōnulla dubia occurrūt/et oīc. Pro fratriū currere possunt fratrib; ordinis p̄dicatorū cōgregationis bñspanie sup̄ gratiis/et bus predica, priuilegiis; tā ordini q̄ cōgregationi p̄dicti cōcessiōnē dē dñs Innocti p̄ secuā Interp̄atio, ritate cōsciētiaz p̄d: etiā frim p̄cessit facultatē vicario gñali d̄cte cōgregationis Particularis p̄ tpe existēti: cuī aliq; p̄sona i dignitate ecclasticā oīstituta: et duob; alijs iuris scōris pro bñs luit: interprādi bñmō dubia. Et q̄ frēs dicit cōgregationis secure possunt stare de p̄pania, claratiōib; p̄ eosdē faciēdīs. o.fo. 76. pcc. 195. ppe finē. Et ffo. 101. pcc. 394.

CAdvertendum est circa predictā concessionem; q̄ illud quod conceditur hic Collector, vicario generali fratrū p̄dicte congregatiōnis; debet intelligi etiam esse cons̄ ccessum cuilibet p̄uinciali fratrū in p̄uincianā castelle/et legiēnis/et arago- nū/ac sicciliē; et nō aliarū p̄uinciarū extra bñmō regna. Et hoc rōne cōicationis specialis facte bñmō fratrib; put habet sup̄ in dictōe Cōicatio p̄uileg. 5. 10.

Helāxāder. 6. decreuit/et orānauit: q̄ frēs mihi nequeāt uti gratiis/vel sa- 12 culatiib; in forma breuis dūrgat cōcessis: que p̄ Bartolomēu floridū p̄rohbitio oīlīmē cōcretariū suū subscripte fuerūt; nisi ad id suoy sup̄ioꝝ gñaliū/vel p̄uincia- liū p̄o tpe existētiū accedit assensus: p̄inde ac si in litteris predictarū facultatū/et gratiaꝝ adiecta foret predicta conditio. b.fo. 55. conce. 64.

Tullius. 2. declarauit q̄ per confirmationē priuilegiōꝝ fratrū mino. per 13 hec verba (de nouo cōcedimus) solūmodo esse confirmata priuilegia dicto oīc. dñi concessa: et non als reuocata. B.fo. 43. Et ffo. 126. conce. 277.

CAdvertendū est q̄ predicta declaratio credit sic facta fuisse absolute/et ge- 14 reraliter, ppter defectū relationis. Quia multi famosi doctores vniuersitatis Salmatiae declarauerūt/et determinauerūt q̄ qñcūq; aliqua priuilegia con- cedūtur de nouo cū sequēti clausula. Non obstatibus reuocationibus apli- citis: prout in bullā aurea cōtinetur: intelligētur viuiscata/et de nouo cōcessa etiā illa que fuerāt reuocata. Nam aliter nihil operarētur predicta verba: cum tas- men verba in litteris apostolicis posita: semper debeant aliquid operari.

CDE H̄ iulii fecit cop̄ ofissimā confirmationē priuilegiōꝝ qualitēcūq; cō- 14 cessoꝝ ordini frim Augusti. et ppter firmitatē robur obtinere decreuit. Et isup̄ Ex p̄uilegiis singula priuilegia/et immunitates/excep̄tiones/cōcessiones/indulgentias/pctōriū Augusti remissiones: et induita qñcūq; quibusvis cōgregationib; seu societatibus/aut nensium. alijs locis: et illoꝝ p̄sonis dicti ordinis frim Augustinē. Irregularis obſuātie gñia Cōfirmatio, liter cōcessa: ad rotū ipm ordinē p̄dictorū fratrū/et illiꝝ p̄sonas/ ac si illis etiā specialiter cōcessa fuisse: extendit/et cōmunicauit. B.fo. 6. 6. conce. 206.

CDE H̄ iulius cōcessit fratrib; Augustinēbus q̄ priuilegia eorū oīa ins- 15 tegre/et ad verbū vt sonat plenissime/utq; inuic̄abiliter/ybiꝝ gētium obser- tur. b.fo. 95. conce. 311.

Privilégia fratrum.

16. **C**ONDE ALBERTUS iulius p̄prio motu/ac de plenitudine sue potestatis voluit/7 statis de validitas tuit; ac decrevit; ut quocumque concessio apostolica facta ordinis fratrum Augustini te priuilegio nesciunt; vel eiusdem ordinis generali: siue directe/ aut per communicationem p̄is rum. uslegiorum aliorum ordinum; eadem omnino vim atque efficaciam p̄petuo habent; tam in iudicio/7 extra iudicium/ ac si plūbeo sigillo obsignata esset. Et hoc intelligi voluit tam de bis que in forma brevis/7 de bis que per supplicationes expedita sunt; in quibus placuit ut sola signatura sufficeret. B. ffo. 267. conce. 698. Et ffo. 76. conce. 229.
17. **C**ONDE ALBERTUS iulius p̄prio motu: 7 ex certa scientia/ ac de plenitudine sue potestatis decrevit/ et mādauit; ut quocumque priuilegia dicto ordinis Augustinianorum/ vel te priuilegio eiusdem ordinis generali utrumque cocessa/ siue ipsa exemplaria/ siue copia transumpta ostendatur; prelati alicuius/ aut publici notarii manu signata; aut etiā ginalis dicti ordinis sigillo firmata; eadē omnino vim habent; 7 illis fides adhibeat/ ac si plumbi signum haberent. B. ffo. 268. conce. 698. Et ffo. 76. conce. 230.
18. **L**EONIUS. fecit consimilē cōcessionem prefatis fratribus Augustinianis; prout Julius. 2. in concessionē immediate supraposita fecerat: nul te priuilegiorum lo immutato/ nec addito verbo. b. ffo. 123. conce. 560.
19. **C**ONDE ALBERTUS leo statuit: q̄ si scelares contrarie mari magno/ vel cuique cōcessionū prohibitus fratribus heremiray scī Augustini temere aū si fuerint; p̄ excōcitatō publicetur. Excoicatio. Si autē clericis fuerint: p̄ter cēsurā supradictā: dignitatib⁹ 7 beneficiis ecclias sicut priuati sint: eaq̄ libere impetrari posse decrevit. b. ffo. 122. conce. 558.
20. **C**ONDE ALBERTUS leo cōcessit q̄ fratres mihi regularis obſ. secura conscientia possint vti Amplissima oīb⁹ eis cōcessis a sede aplica 7 Romanis p̄tificib⁹: siue p̄ bullas/ vel brevia et noua consensu aut viue vocis oracula (put in libris ordinis reperiunt) ac si oīa specificē fuisset presato summō p̄tifici expressa. Et pro maiorī cōscientiaz securitate: oīa Rota. presata priuilegia de nouo cōcessit. Cōluit etiā q̄ non sint minoris efficacie et valoris viue vocis oracula: q̄ si per bullā/ aut breve ad perpetuā rei memoriam essent concessa. Sed hoc in foro conscientie tm. D. ffo. 58. conce. 161.
21. **C**ONDE ALBERTUS leo cōcessit q̄ virtute bullarū cruciate contra infideles/ vel aliaq̄ indulgentiarū generaliū: quascumque reuocationes/ aut suspēsiones priuilegiorum ordinū: etiā mēdicantū cōtinentes: nunq̄ intelligatur reuocata/ nec suspenſa inducta/ priuilegia/ et gratic cōcessē quo ad personas fratrum mihi obſ. 7 quo ad suspendēdūm interdictum in festivitatibus sanctorum sui ordinis: nisi de bis specificē/ non nominatim mentionem facerent. D. ffo. 60. conce. 177.
22. **C**ONDE ALBERTUS leo concessit q̄ ginalis fratrum mihi in suo caplo generali: 7 quilibet provincialis in suo caplo provinciali (de consensu eiusdem capli/ vel maioris partis) declarare possit/ 7 valeat utrum ab vsu alicuius cōcessiois viue vocis oracula facete abstineri debeat. Postquam quidē declaracionē: tam fratres/ q̄ moniales siue obediēt/ ac si cōcessio hīmōi p̄ sanctitatē suā suspensa/ vel reuocata fuisset: cōcessione eadem imposterū non vtantur. o. ffo. 94. conce. 296.
23. **C**ONDE ALBERTUS leo postq̄ in cōcilio Lateranensi moderavit/ seu reuocavit in aliis bus priuilegia fratrum mēdicantū: declarauit q̄ oīa/ et singula priuilegia predictorū fratrum mēdicantū qualitercumq̄ eis cōcessa: permāserūt/ 7 permaneāt in suo robore: exceptis illis in quib⁹ fuerūt moderata/ seu reuocata. Et ad abūdantiorē cautelā: priuilegia predicta cū dictis modificationib⁹: motu p̄prio innouauit: ac districte p̄cepit/ 7 mādauit eccliarū p̄elatis; ut religiosos pre-
- Declarare. **R**euvocatio. **M**onialis **C**essio.

satos super alijs privilegijs non modicatis molestare non presumat: sed sua
eis iura / et privilegia iniuiabilitate obseruent. B. ffo. 27. conce. 88.

CHEMEO leo postea reualidauit / ac in pristinū statū restituit omnia priuilegia fratrum iuncto, obser. quo ad forum conscientie tm. Et hoc solum oraculo Reualidatio
vive vocis. Vide supra ad longum in dictione Concilium, §. 7. 24

Sequuntur quedam questiones pro in-

tellectu priuilegiorum ordinibus mendicantium concessorum.

Drama nro mari magno / et alijs priuilegijs cotinet qd no intelligant re: Questio circuocata nisi de eis fiat iunctio de rbo ad verbū: utputa: concedit nobis vt no te: ca derogatio neamur ad pcurationē legator: etiā si in litteris eoruē dicat: vt tā no exēpti ne priuilegio qd exēpti teneant ad hoc onus: nisi de hoc induito nobis cōcessio fiat iunctio de rū fratrum, verbo ad verbū: postea papa cōcedit legato vt possit exigere pcurationē a qui buscūq; psonis etiā exēptis: quis talia habeant priuilegia qd de eis sit fienda mentio derbo ad verbū: que voluit in literis legati haberet pro expressis: querit nū vtrū qd has litteras legator sit derogatū priuilegio nro? Et sic de similiis?

Et licet sup hoc multi multa dixerint: tū sc̄p̄ maior / et solenior pars docto respōsio ad rū tenuit priuilegio nro derogatū esse. Tandē s̄f clinus in. c. Non nulli: de rescripc̄is cōpendiosissime tractans banc materiā: et ibi adducens oēs sup eam scribentes: cōcludit qd si hoc habet curie stillus: indubie derogat priori priuilegio.

Et qd hoc habeat stillus curie est plusq; manifestū: cū in nullis revocationibus inseratur littere priores: nisi aliqui ad abundantiorē cautelā. Ac pp̄terea non debet opinari fratres qd sua priuilegia sint immutabilia: sicut si sic essent ligata manus pourificū vt non possint derogare cōcessis a se: vel suis predecessorib; bus nisi illa insereret: cū esset impossibile omnia scire: cū sunt innumerabilia / et particularia. **E**st tū aduertēdū an relatio brevis / vel bulle super quā fit cōcessio sit vera. Nam si est falsa: nihil valet qd conceditur etiā si cotineat maximas clausulas / et non obstatiās. **I**tem est aduertendū an in totum / vel in partem / aut ad tempus derogent prioribus. Nam licet habeat littere secunde magnas non obstatiās / et amplias ḡnialitates: non derogat nisi illis cōtra que sunt. Clerbi gratia. **E**go habeo priuilegiū vt in partes bierosolymitanas possum trāsire: postea p̄hibetur qd in illas partes nullus transeat non obstatiib; bus qd buscūq; priuilegijs cōcessis: ordibus / vel psonis tc. etiā si de eis eoruē totis temporibus tc. Nunquid non potero pficiisci ad Lepostellā: cū habeā aliud priuilegium hoc mibi concedēs? Si diceres non qd omnib; priuilegijs est derogatū: intellige omnib; priuilegijs derogatū: quo ad trāscundū in bierulalē. **S**ed Questio de qd derogatio p̄t fieri quo ad totale revocationē / vel quo ad tpale suspēsionē: suspēsione iō ideo queritur sc̄do quid de suspēsionib; priuilegiorū qd quotidianē sunt qd cōceduntur bulle cruciate / vel fabrice ecclie aploz Petri / et Pauli / siue tpe Jubilei aut alie siles? **D**icendū qd inspiciēda sunt verba / et sc̄dm ipsa iudicādū: put in alia questione iam dictū est: ideo de hoc no querim⁹. **S**ed querit quot / vel qd priuileḡ a cōprehēdāt tales suspēsiones? **E**t vt qd solū cōprehēdāt / et suspēdāt illa qd possent impedire / vel retardare effectū illorū qd p̄ tale iubileū exhibet ut fieri: ut pficiisci Romā ad cōsequendū iubileū ire ad bellū corrā infides les ad consequendā indulgentiā accipere bullam / et cōtribuere certā q̄titatē

Privilegia fratrum.

pecunie pro eadē causa. Nam si ego haberē p̄ privilegiū illud qđ concedit per iubileū/vel cruciatā tc. v̄c per cofessionalia/7 similes facultates: nō curarē de dico iubileō/ seu cruciata tc. ideo suspēdunt talia privilegia/7 facultates: et alie q̄stuarie applicāde cruciate tc. nō aut̄ p̄ privilegiū sup alias materias/vel in bullis cruciate nō cōrēta/aut p̄ iubileū nō concessa. **O**r absurdū esset q̄ su- spēderet illud qđ iūhi nō p̄t piebere: q̄ nō haberet. **S**ed dimissa q̄stione de suspēsione p̄ iubileū/7 alias bullas quas nō vidim⁹: dicam⁹ de cruciata cōcessa in Hispania primo cōtra mauros regni granate: deinde p̄tra infideles par- tiū Africæ. Et dicit⁹ q̄ clausula suspēsionis in forma/7 ad litterā cōtinebat hec v̄ba. Et ne ppter alias indulgētias: ī hoc sc̄o ope tardiores xp̄i fideles exi- stāt: oēs similes/aut dissimiles indulgētias/7 facultates a nobis/7 eadē sede/ vel eī auctoritate q̄buscūq; eccl̄ijs/monasterijs/hospitalib⁹/7 pijs locis/vni- uersitatib⁹/p̄fraternitatib⁹/7 singularib⁹ p̄sonis: plenarias/tiales/7 p̄petuas in vita/vel morti articulo in dictis regnis p̄cessas: pro bmoi expedīe dūtarat ad tps trīcī duratura: suspēdim⁹: ita q̄ ille etiā si clausulas aliq̄s p̄tra futu- rā eay suspēsionē in se cōtineret (quāz tenores/7 formā: ac si de v̄bo ad verbū inserent presentib⁹: baberi volum⁹ p̄ expressis) nemini interim yllatenus suf- fragent. Et sub excōis late sentētie pena: bmoi indulgentie durāte trīcī pu- blicari/7 predicari:7 eay pretextu queuis pia suffragia postulari nequeant.

Questio de suspēsionib⁹ q̄ solū in indulgētis cōcessis visitatib⁹ eccl̄ias:monasterijs/bo/p̄italia tc. Pa- cōtēns ī bulle hoc: nā ibi dicit. **O**nes siles/aut dissimiles indulgētias plenarias/tiales/7 lis cruciate. Addit⁹ etiā q̄ non p̄dīcēt: aut publicent: nec quis suffragia po- stulari queat suspēsione durāte. Item in principio clausule dicitur. Ne ppter alias indulgētias tc. Attī q̄ ibi dicit ne tardiores xp̄i fideles existāt tc. posset forte dici: q̄ oēs alie q̄re siue facultates: quāz siles cōtinent in bulla cruciate suspēdunt: v̄c cofessionalia/7 alie q̄cūq; ibi contēre. Nā videt velle papa q̄ (vt xp̄i fideles necessitent ad accipiēndū istā cruciatā / et cōtribuēndū) nō pos- sīt facultatib⁹ contēris in bulla cruciate: p̄ bullas/vel cofessionalia anteā ha- bitas v̄ti. Dicere em⁹ (put ōliqui ausi fuerūt) q̄ p̄ istā suspēsionē/suspēdebanē oia p̄ivilegia: facultates/7 indulta quibuscūq; personis facta: est ita absurdū q̄ nō indiget reprobatione. Nam esset dicere q̄ etiā esset derogatū p̄ivilegiū eorū qui habēt facultatē testādi/7 p̄ivilegiū religionū/vniuersitatū/7 aliarū personarū sup diuersis materiis: ita q̄ durate tpe suspēsionēs nō possent tūc v̄ti eis illa babētes. Et sic q̄ p̄ illo tpe essent religiosi ordinarijs subiecti:7 q̄ nō possent plati religionū absoluere suos subditos a casib⁹ eis p̄ sedē applicā p̄ces- sis/ neq; a casib⁹ ep̄is refuatis: nisi sibi ep̄i darēt cōmissionē. Et sic de alijs in- finitiis inconveniētib⁹. **P**ropter qđ tencam⁹ (put supra dictū est) q̄ p̄ suspē- sionē supradictā suspēdunt oēs indulgētis q̄stuarie:7 oēs facultates cōtēte in

Resolutio q̄
stionis.
bulla cruciate bmoi: q̄ anteā virtute alioz indulxoz habebant. Et quo ad reli- giosos est etiā aliud: q̄. s. in tali suspēsione nō suspēdunt cōcessiones religionū. **O**r licet dicat de monasterijs: intelligēdū videt de indulgētis cōcessis visitatib⁹ monasterijs tc. **S**ed an etiā propter hoc indulgētis suspēdant quo ad fratres? Videat q̄ nō. Nā put dixi: nō suspēdit cōcessiones religionū: neq; sunt quo ad religiosos q̄stuarie: cū illas nō cōsequantur porrīgēdo manus adiutri- ces: sed eorū purū/7 orationes deuotq;: qb⁹ plus p̄derū intētioni cruciate/q̄.

pecunij. Et sic videtur q̄ nō sunt in preiudicium cruciate. Et forte hoc intendit S. Iustus. 4. talia s̄ba dicens: ut p̄t̄ supra in dictione Indulgētie stationū. 5. 7. Et sic declarat semp̄ cōmisiari dicte cruciate: cū ad eos recurrat. Et in speciali quo ad fratres mihi obf̄. ita concessit Leo. 10. ut positū est supra. 5. 21. Tn̄ securius esset procurare q̄ emēdaref̄ ille stillus: t̄ q̄ exp̄esse exciperent indulgētie fratrū quo ad p̄sonas suas: t̄ etiā quo ad alios: in his q̄ nō possunt diuidi. Et v̄c̄z Habem⁹ p̄iuilegiū suspēdēti interdictū in nostris festiuitatib⁹: non posse mus bene ipso v̄ti nisi sc̄lares possent audire diuina: licet per bullas cruciate ipsis cocedat q̄ possint audire diuina tali tpe ianuis clausis &c. Dec posita sunt pp̄ter multos scrupulos fratrū: t̄ vt plati. pu. deāt. aut p̄uideri p̄curēt: q̄ aliter nunq̄ quietabunt̄ aliqui fratres: neq̄ ex oībus hijs satissiet ipsis.

Probatio nouitiorum.

Circa tempus probationis nouitiorum in ordine fratrū mino. sunt nōnul. Collector, la statuta/et concessa per varios summos pontifices: que posita sunt supra in dictione Nouitius. 5. 1. et. 4. et. 5. et. 16. et. 17. et. 20. vide ibi.

Processiones.

Alexander. 6. statuit q̄ fratres ordinis mihi de obf̄. in p̄cessione fratribus cōuenientiis. Pro fratribus tualibus eiusdē ordinis. Et declarauit q̄ in huius processione b̄i m̄t̄. obser. ille modus/ t̄ ordo circa precedentiā obseruari debet in fratribus/ et conuentua obseruatiib⁹ dicti ordinis respectu fratrū alioꝝ ordinū: q̄ in fratribus. trib⁹ cōuentualib⁹ predicti ordinis obseruat̄. Ita vt nulla separatio/vel dis. uisio fiat inter huius frateres obseruātes/ et conuentuales. b. fffo. 5. 6. conce. 6. 7.

Leō. 10. in cōcilio Lateranensi statuit: q̄ fratres reḡsiti a platis eccliarū dūinodo domus/ seu loca eorūdem fratrū: nō sunt remota vltra vñū milliare a civitatibus/ vel opidis vbi facienda est processio. B. fffo. 25. conce. 71.

Clement̄ leo statuit: q̄ ne inter fratres mihi obf̄. et cōuentuales sup̄ p̄cedētia/ dissensio/ t̄ cōtentio oriatur: talis inter eos ordo serueret: v̄c̄z q̄ in p̄cessioneib⁹/ et in fauorem funeralibus/ ac exequiis: necno t̄ in alijs actibus publicis in quibus fratres fratrū mihi obseruātes/ et cōuentuales cōuenient: fratres cōuentuales fratribus regulis obseruantie. ris obseruātie locum digniorem relinquere teneantur. B. fffo. 32. conce. 113.

Clement̄ leo postea declarauit: tam fratres mino. obser. q̄ conuentuales in quibuscumq̄ processionibus/ et alijs actibus publicis in quibus eos simul adesse contigerit: suas crucis posse/ t̄ debere deferre: ita tamen q̄ sicut ipsi fratres obseruantie regularis locum digniorem inter omnes alios fratres dicti ordinis tenere debent: sic etiam eorum crucis in parte/ seu loco digniori p̄cessioneis deferri possint/ t̄ debeat. B. fffo. 36. conce. 121.

Clement̄ leo ad amouendū aliquas cōtentiones inter fratres mihi obf̄. et Augustinenses/ t̄ alios mēdicātes sup̄ p̄cedētia in p̄cessioneib⁹ exortas: declarauit q̄ predicti fratres mihi. post caplū generalissimū Romē tpe eiusdē Leonis celebratū: habēt t̄ habere debet in p̄cessioneib⁹/ et in ceteris actib⁹ p̄ublicis illam preeminentiā/ t̄ locum que ante prefatum caplū habebant fratres mino. conuentuales. Seq̄ in locis vbi fratres mihi. conuentuales nunq̄ fuerint.

Contra fratres Augustinenses.

Procuratores fratrum seu syndici.

runt sed soli obseruantes; precepit ut inter fratres mino. obseruantes / et alios fratres ordinū iudicatiū sequēs ordo obseruat. Hoc scz fratres mi. ob. antiquū semp locū teneat quē ordo sancti Frācisci in sib⁹ actib⁹ tenere alibi obseruit; nisi cōsuetudo antiqua approbata / et legitime obseruata sec⁹ habeat. Sup bis aut ut bene seruent dat obseruatorēs oēs eccliaz platos. B. ffo. 57. conce. 158,

Procuratores seu fratrum syndici.

I
De institutio
ne procurato
rum.

Anocentius. 4. cōcessit ministris fratru mī. auctorita
tē: quatenus in p̄uincias eis cōmissis: p
se / vel fratres suos quib⁹ id duxerint committēdū: possint cōstitue
re / vel noīare aliquos viros idoneos deū timores: qui scđm indi
gentia cōueniū / seu domoz predictor fratrū: possint res cōces
tas fratribus bimōi auctoritate aplīca petere / ac vēdere / cōmutare / alienare /
tractare / expendere / periuare / et in fratrum vsum conuertere. Concessit etiā
q̄ licet predictis ministris prefatos viros sic cōstitutos remouere: aliosq; ad
predicta exequēda sine difficultate aliqua subrogare: quoties videbūtur opos
tunum. B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 247.

2
Interdictū.
Alemens. 4. cōcessit q̄ procuratores negotiorum fratrum mino. pos
sunt tpe interdicti in locis predictorum fratrū audire diui
na: nisi ipsi procuratores causam dederint interdicto: vel excommunicari specia
liter / seu interdicti contigerit eosdem. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 316.

3
De procurato
rū nominati
onē / seu in
stitutione.

Martinus. 4. concessit generali / et provincialib⁹ / ac custodibus vni
versis ordinis fratrū mī. q̄ possint nominare aliquas p
sonas que nō sint de predicto ordine: que p̄sonae sic noīate habeat (circa res co
cernentes pdictos fratres) administrationē legitimā / et generalē / ac liberā. Et
decreuit q̄ tales p̄sonae sint veri / et legitimū administratores economi syndici /
et actores: q̄ res pdictas / et rerū pdictas preciū noīe Romane ecclie recipiāt:
et p̄co dē in fratrū pdictorū vtilitates (put eis licet ex regula / vel declaratio
ne regule) conuertant: qn̄i a predictis ministris / vel alijs fratribus: de assensu
corūdem ministrorū fuerint requisiti. Et generaliter cōcessit q̄ predicte p̄sonae
habeat facultatē procurandi in omnibus causis pro rebus / et locis ad ecclesiā
Romāna spectātibus / et ipsoꝝ fratrū vsum concessis. Necnon pro immunitatis
bus / libertatibus / iuribus / ac priuilegiis corūdem fratrū / et suorum cōuen
tiuum / seu domozum. B. fo. 46. Et ffo. 129. conce. 290.

Collector.

Advertendū est circa predictā cōcessionē q̄ guardiani: etiā cū rōto suo cōue
tu: nō possunt predictos procuratores / vel syndicos nominare: q̄i hoc solū conce
dit ministris / et custodibus. Et similiter est aduertēdū q̄ ministri / seu custo
des non instituit prefatos procuratores / vel syndicos: sed simpliciter nominat:
et sic nominati per illos instituuntur a summo pontifice pro procuratorib⁹ / et
sindicis sue sanctitatis / et ecclie Romane: ad quā pertinēt res cōcessē fratrib⁹
qn̄i dātes non reseruauerūt sibi dominium: et qn̄i bimōi res sunt tales quoz vsum
licet fratribus predictis habere. Unde sequitur q̄ respectu rerum in quibus
dantes reseruauerūt sibi dominium: aut quarum vsum non licet / vel aliquā
do licuit fratribus habere: nihil possunt agere procuratores / vel syndici.

4
Indulgentia.
CDE M̄ martinus cōcessit procuratorib⁹ fratrū mī. in curiis ecclasticis / et
civilibus laborat̄es pro defensione ordinis predictor̄ fratrū: eccliarūq;

suarum: singulis annis indulgentiam centum annorum. b. ffo. 260. conce. 663.

Nicolaus. 4. fecit consimilem concessionem circa procuratores vel
sindicos: prout fecerat **Hartinus**. 4. in cōcessione supra
posita. §. 3. B. ffo. 23. Et. ffo. 107. conce. 230.

Concilium Constantiense statuit q̄ generalis fratrum mi. possit et
debeat in cōuentibus sibi subditis tollere quecumq; su
persuia: siue sint in rebus mobilibus vel immobilibus: q̄tum fieri poterit bo
no modo: habito semper cōsilio antiquoꝝ et discrētoꝝ fratrū suorū. Et voluit p̄ auptas.
q̄ prefatus generalis eligit (si opus fuerit) aliquas personas fideles qui pre
dictas superfluitates: auctoritate dicti concilij vendant / et coniungent: aut
alias in operibus conuerrant. B. ffo. 26. Et. ffo. 110. conce. 236.

Martinus. 5. litteras **Hartini**. 4. supiāpositas. §. 4. approbavit et
fulminauit: illas inscendo de verbo ad verbum: 7 cons
cessit ministris et custodibus ac alijs fratribus mi. q̄ litteris predictis: ac omni
bus in eis cōtentis libere / et licite vti valent/tamdiu / et quousq; per sedem
apostolicam aliud in premissis eidem ordini vtilius fuerit ordinari. Non ob
stante cōstitutione Joannis. 22. Que incipit Ad cōdītorē: per quam predictis
fratribus: ne litteris et cōcessione prefatis: sine speciali sedis apostolice licetia
vterentur: prohibitum fuerat. b. ffo. 39. Et. ffo. 38. conce. 42. prope finem.

AD EH **Hartinus** cōfirmauit cōstitutiones que vulgariter appellans
tur martinianæ quas quidam legatus a latere prefati pontificis ordinauerat:
in quibus quo ad procuratores fratrū habetur sequens statutum. **Statui** Statutū ges
mus et ordinamus iuxta declarationē **Nicolai**. 3. et **Clementis**. 5. ac **Hartii** nerale,
ni. 4. et. 5. q̄ quilibet cōuentus seu locus habeat sui procuratorē: economū sin
dicū: et actorem: cui omnis eleemosina pecuniaria / et alia que ad pecuniam
reduci possunt integraliter assignentur. Qui easdem dispensare debeat lega
liter / et fideliter pro reparatione cōuentuum et locoꝝ: ac alias quoq; necessita
tes fratrū pro tempore occurrētes. Et infra. In omnibus autē que vltra hoc
magis videntur arctari fratres: siue ex declaratione **Clementis**: siue quacumq;
alia declaratione summoꝝ pontificiū: vel aliorum quorūcuꝝ: apostolica nobis
auctoritate cōmissa in scorditer dispensamus. Nō astringētes eos propter
ea qui voluerint predictas declarationes seruare: quin suo voto satisfaciens
ter seruare valeat / et tenere. Habetur hoc. ffo. 233. trac. 3. Cōfirmatio autem
buiusmodi statuti: et constitutionū existit. b. ffo. 38. Et. ffo. 36. conce. 41.

Aduertendū et notandū est q̄ huius ordinazione / ac dispensatione vtintur Collector.
fratres mi. obser. partium italie: qui prefatas constitutiones acceptauerunt:
necnon et bullam **Hartini**. 4. super positam. §. 3. Et ideo ipsi omniē eleemosi
nam pecuniaria: et alia ad pecuniam reducibilis / assignat huius procuratoribꝝ
seu sindicis tamq; iunctis nominatis per papā qui nomine pape teneat dicta
pecunia pro fratrū necessitatibus suo tempore expendendā. Sed fratres bispa **Bota**,
ni/ et galli/ ac alemani qui obseruāter viuunt: q̄ predictā dispensationē nō ac
ceptauerit: vruntur sindico solū et precise ad hoc vt si aliquid superfluum vel
inutile in cōuento fuerit inūctum: vt puta si mulus/ aut asinus senuerint: siue
aliquid aliud quod vno tpe fuit necessariū: et postea non est: inūmo optꝝ vendi
aliquid predictoꝝ: tunc prefatus procurator nomine pape cuius est sindicus
vendar: et preciuꝝ in alias necessitates fratrū cōvertat. Et de isto sindico locuꝝ

Procuratores fratrum.

tus est Nicolaus, 3. in declaracione regule dicēs debere dari a papa / vel a predictore ordinis. Et taliter ut si dico: est regulā pure obseruare. Et tale nō habere: est periculo se cōmittere. Ut enim reperietur aliquis cōuentus / seu locus fratrū mihi, qui aliquād nō indiget ut aliquid vēdat / et renouetur. Et si dis cas q̄ poterit vendi: et pecunia recipi et expendi per aliquē amicū spiritualem qui nō sit syndicus pape: dico q̄ hoc nequit fieri sine transgrāssione voti paupertatis. Quia tunc ille amicus spiritualis ficeret predicta / auctoritate fratru: et sic esset interposita persona: ex quo papa pro huiō rebus quād dominiū pertinet ad ipsum: et sedē apostolicā ordinauit suū syndicū: et nō reliquit hoc voluntati fratru. Dico etiā q̄ talis amicus spiritualis in supradicto casu cōmitteret furtū correctando rē alienā in iusto dñō. s. papa. Aliqui tñ fratres vtuntur huiō procuratore vel syndico in oībus contentis in bulla supradicta Martini, 4. et, 5. excepto in petitione / ac receptione elemosinaz et denarioz seu pecuniarū a liter obuenientiū q̄ per testamento: ut faciendo petere ea que pro habitibus pro defunctis acceptis / vel pro celebrādis missis fuerūt promis sa. 7c. Sed tales vtuntur dispensatione cōtra declaracionē Nicolai, 3. quam si cut et regulam obseruare tenentur: cum sī iura; declaratu: et declaratio sint idem. Et presentiū (q̄ ut supradicti) non sūt acceptata predicta dispēsatio: nisi in partibus italicis. Unde cōtra talia presumentes factum est quoddam statutum in capitulo generali in conuento Lavalis prouincie Turonie celebratō Anno domini. 1503. sub forma sequenti.

**Statutū ges
nerale.** Deponantur omnes guardiani: et pena proprietarij puniantur qui ratione debiti cuiuscunq; seu aliorum bonorum temporalium fecerint excommunicari seu detineri / vel vexari quoscunq; seculares. Subditi vero qui talia procura uerint: pena proprietarij puniantur: et de conuento confusibiliter expellantur. fo. 230. tracta. 3. Et fo. 249. in tracta. 2.

Collector. Aduertēdū est insuper q̄ extra casum quo aliquid cōcessum vslui fratru cius dñiū attinet ad papa/dz vēdi: nō indigent fratres huiō procuratore / vel syndico. Et i casu q̄ heredes vellēt defraudare eos legatis i testamētis: habēt dupler remedium: prout positiū est supra in dictione. Hereditas in fine cōcessiōnum. Qui autē latius videre voluerit materiā bāc procuratorum / et syndicorum: reperiet cā optime discussā et elucidatā in tractatu intitulato Speculū fratru mihi. prope finē additionū articuli. 5. declarationis Nicolai, 3. Et in ad ditionib⁹ articuli. 11. Uide ibi ac nota bene: et sic in bac materia nō errabis.

Eugenius. 4. litteras predictorū Martini, 4. et, 5. de verbo ad verbum in suis litteris inseruit: decernens q̄ huiō litteris eadem fides adhibeat / vbi cūq; sicut originalibus litteris predictorū pōtissimum adhiberetur si ostēse forent. Noluit tñ ut per hoc aliquid ius de novo acquireretur predictis fratribus: sed q̄ antiqui ius (si quod habebant) tantū modo eis conseruaretur. b. fo. 40. Et fo. 38. conce. 42. in fine.

10. Virtus. 4. approbavit et robur perpetue firmitatis obtinere decrevit
pro fratribus. litteras suorum predecessorum circa procuratorum et syndicū
conūcta. cum nominationem / et institutionem / ac illoquin auctoritatem. Et insuper
ampliavit predictorū procuratorum auctoritatem quo ad aliqua que non atti
nent ad fratres mino. obseruantes: quapropter nō oportet hic illa referre. B.
fo. 62. Et fo. 146. conce. 356.

Professio fra. Promotio ad ordines. Protector ordinis. fo. 15.

Innocentius. ^{8.} concessit ut procuratores fratrum mihi, eorum sub*11*
ruum possint promereri indulgentias stationum / et alias fratibus predictis Indulgentias
concessas: dicendo in ecclesiis bimoi fratrum quinq[ue] Pater noster: et totidem
Ave maria pro felici statu Romane ecclesie, o. fo. 65. Et. fo. 70. conce. 162.

Tulius. ^{2.} concessit cuidam ginali fratrum mihi, conuentuali: q[ui] predicti per*12*
ratores vel syndici possint et debent administrare bona relata Pro fratribus
fratribus predictis vel monialib[us]. s. Clare: ac fructu et redditu ex illis puenientes conuentualib[us]
conuertere in usus et necessitates fratrum seu monialium bimoi respectuic. Multa
etiam alia concedit ibidem: se d[icitur] q[ui] non deseruunt fratribus obseruuntur,
b. fo. 59. conce. 71.

Professio fratrum mendicantium.

O circa professiois emissione in ordinib[us] fratrum mendicantum facta vel sien Collector.
Q[uod]a: sunt multa et varia concessa per multis summos pontifices: que posita
sunt supra in dictione Novicius, §. i. et. 4. et. 5. et. 13. et. 16. vsq[ue] ad. 20.

Promotio ad ordines.

Quo ad promotionem ad ordines sacros: presertim ad sacerdotium: fecerunt Collector.
Aliqui summi pontifices aliquas concessiones et dispensationes in favorez
fratrum minorum: ac nonnulla alia pertinentia ad promotiones concesserunt. Sed
quia hec posita sunt in dictione Ordines sacri/ in multis, §: ideo superfluum
foret illa hic repetere. Vide etiam in dictione Disp[ec]atio, §. 11. et. 12. et. 13. ac. 20.

Protector ordinis.

Regorius. ^{9.} districte inbibuit ne cardinalis protector or*13*
dinis fratrum mino, se intronissat in rebus per officia ordi
nitentibus ad officia et gubernatione seu correctionem fratrum di*nis.*
cti ordinis: nisi quando predicti fratres/ aut aliqui ipsis aliquid
comitterent contra tres articulos in regula predictorum fratrum con*Correctio,*
tentos: videlicet quando deuiant ab unitate fidei; vel ab obedientia romane
ecclesie: aut ab obseruantia sue regule. Ita q[ui] dictus ordo et fratres eiusdem or
dinis in nullo sunt subiecti protectori huiusmodi / nisi dumtaxat in casu quo
ipsorum fratrum communitas vel generale capitulum (q[ui] absit) a predictis
articulis vel eorum aliquo deuiant. Decreuit etiam irritum et inane quid
quid secus factum fuerit. Statuit insuper q[ui] fratres predicti ordinis re*Mota.*
currentes ad protectorem tamq[ue] ad prelatum/ pro licentijs/ vel alijs consimili
bus: puniantur grauiter/ et acibus legitimis/ et officijs ordinis sint suspen
si p[ro]prio facto. B. fo. 13. 7. concessione, 304.

Sixtus. ^{4.} approbavit litteras supradictas Gregorij. 9. inserendo il*2*
las de verbo ad verbum: et robur perpetue firmitatis obtine Declaratio
re decreuit. Ac etiam declarauit: q[ui] nec adhuc in prefatis tribus casibus ha*beat*
beat auctoritatem prefatus protector/ quando non uniuersi sed solum aliqui cessionis.
predicti ordinis professores: in quoouis numero/ a fidei unitate: ac sacro sancte
Romane ecclesie obedientia deuiant: vel regulam prefaram non obserua*rent.* B. fo. 13. 8. conce. 304.

Prouincialis. Prouincia. Quarta portio. Questuare.

³ **Pro monia** **Urbanius.** ⁴ statuit: q̄ moniales sancte Clare sūt subdite cardina lib⁹. s. clare. li qui pro repose fuerit protector ordinis fratrum mī. et il teneantur firmiter obedire. Et q̄ bñoi protector habeat curā et regimē dīcti ordinis sancte Clare: necnon et personarū insistentiū seruiths monasteriorū huiusmodi ordinis: scilicet cappellanoū mī. oblatoū mī. et familiarium b. fo. 291. in tracta. 3. Et. fo. 319. tractatu. 2.

⁴ **De ingressu** **Martinus.** ⁵ statuit q̄ prefatus protector nō possit vlo modo dare licentiam aliquibus personis: ad ingrediendum monas mona. s. cla. steria sancte Clare: in consulo romano pontifice: seu abſq̄ sedis apostolice licentia speciali. b. fo. 36. conce. 41.

⁵ **Pro monia** **Tulius.** ² cōcessit vt prouinciales fratru mī. habeat eadē potestatē / et lib⁹. s. clare. facultatē circa moniales. s. clare illoꝝ cure cōmissas quā Ur ban⁹. 4. i regu. p̄dictaz monialū q̄misit p̄cto: i dicti ordīs. B. fo. 72. cō. 220 Collector.

Notes. **C**aduertendum est q̄ bñoi potestas protectoris debet intelligi sicut postea fuit restricta per **Martinū.** s. vt dicta est supra immediate: Q̄uis aliqui min⁹ docti: aliter opinati fuerint. Et adhuc posset nō immerito dici q̄ prefata cōcessio **Julii** fuit: subrepicia: et per cōsequens nullius valoris: q̄ in relatione non fuit expressum qualiter predicta potestas protectoris ab **Urbano** cōcessa: fuit postea restricta per **Martinū.** s. If orisita enim si hoc fuisse expressum: non concessisset ille generaliter et absolute: prout concessit.

Collector. **D**e multis attinetib⁹ ad prouinciales fratru: dictū est sup̄ i dictiōe **Histri**

Prouincialis.

I **Colaus.** ⁴ statuit et ordinavit ac districte inhibuit: ne multiplica tionis proui ciarum. ^{in ordine fratru mī. fiat diuīsio alicuius prouincie/ vel nouarū prouinciarū multiplicatio abſq̄ romani p̄ficiſ licetia ſpeciali: per ei⁹ patētes litteras coedenda: faciēte plenā et expreſſam de bñoi ſtatuto/ et ordinatione/ ac inhibitione men tionem. Decreuitq̄ irritum et inane ſi ſecus in hac parte contigerit attēntari. B. fo. 53. Et. fo. 136. conce. 303.}

² **Tulius.** ² fecit duo ſtatuta circa edificationē domoz ordīs fratru mī. i a

Quarta portio.

Collector. **C**irca quartā portionē: qualr nō teneant frēs mī. ad illius ſolutionē/ facte ſunt multe cōſſionēs p̄dictis frībus: ac etiā alijs mēdicatib⁹: inter quas po tioꝝ videt illa q̄ ſacta eſt frīb⁹ carmeli. vt habet ſup̄ i dictiōe **Canonica** portio 6. 8. Et in eadē dictiōe habent oia q̄ circa quartā repiunf cōcēſſa a varijs ſu mis p̄ficiib⁹. Videl ibi i oib⁹. §. vbi i marginē ē apposita hec dictio **Quarta**.

Predicato res. **R**egorius. ⁹ precepit vniuers. eccliaz prelatis: quas remis ſi in suis iurisdictionib⁹ inueni: fues rint aliqui predicates: et quatum pecuniarū querentes: de ordīs

Recipere. Reformare. 50.cj.

ne fratrum minorum se esse dicentes: capiant illos: et tamquam falsarios cōdemnent eosdem: ne religio predictorum fratrum (qui paupertate profecti sunt) per hoc infamari contingat. B.fo.25. Et.fo.109.conce.234.

Calixtus. 3. prohibuit stricte sub excommunicatōis pena: ne fratres ² aut sub nomine locorum aliorum questuare aliquo modo presumant. B.fo.6. obser. et cōuen.

Et.fo.90.conce.197.prope finem.

Recipere.

Constitutio materie infra scripte.

Advertendum: quod licet ad hanc dictione Recipere: possint reduci multa prius legia: tamen quod iam superius in varijs dictis libris posita sunt: sufficiet hic illa distinguere: et ad propria loca remittere. De multiplici namque receptione fit mentio in predictis privilegijs. **E**t primo de receptione fratrum ad habentem et ad professionem. De hoc autem habetur in dictione Nouicius: in multis. §. **S**e cūdo quo ad bona nouiciorū: et apostolaz reditū ad obedientiam: quid possint de hīmo bonis recipere fratres predicatorū: cōtinetur in dictione Nouicius. §.10. et.15. **E**t in dictione Bona. §.12. **E**t in dictione Hereditas. §.2. et.4. **T**ertio qualiter fratres in ordine mihi profecti nequeant recipi a fratribus aliorū ordinū: dictum est in dictione Abbas: et in dictione Apostate: in multis. §. **Q**uarto circa receptionē sacramentorum: qui: quādō: et quomodo possint ea recipere a fratribus prefatis: dictum est in dictione Cōmunicare. §.3. et.4. ac fere in reliquis. §. ibi contentis. **E**t in dictione Sacra menta. **Q**uinto qualiter prelati ecclesiarum teneantur recipere predictos fratres: ponuntur sequentia.

Nonius. 3. precepit in principio ordinis: prelatis ecclesiarum: quatenus fratres mihi: cum ad eos de clinare contigerit: recipient cos sicut catholicos et fideles: ac eis ob reuerentiam diuinam et ipsius pontificis: se exhibeant fauorabiles et benignos. b.fo.18. Et.fo.22.conce.1.

Gregorius. 9. precepit similiter ecclesiarum prelatis: quatenus fratres mihi: ad eos accedentes recipientes benigne/ ac charitatiue (ut pote catholicos et fideles/ ac circa lucrum ciarum/ et euāgelizationē verbi dei insistentes) tractarent: eisq; in suis necessitatibus fauorabiles et proprieū existerent: credendo firmiter/ ac de ipsis certam habendo fiduciam quod cum spiritu viuant/ spiritu et ambulant. b.fo.20. Et.fo.22.conce.5.

Reformare.

Constitutio materie infra scripte.

Circa reformationē fratrum cōuentualium et suorum cōuentuum: ac etiam monialium et monasteriorum: sive curae cōmissiones: fuerunt multa et varia diuersis temporib; per multos summos pōtifices ordinata. Sed quod modernis temporib; aliqua sunt statuta quod solū quārum ad hīmo reformationē obseruari debent: idco hec tantum ponentur infra: reliquis dūmissis.

Sigil. 4. statuit quod prelati fratrum cōuentualium ordinū mendicantū: teneantur debite reformare monaste ¹ p̄fessib; et ria sibi subdita/ tam fratrum quam monialium: infra annum postquam vernalibus et monialibus.

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF TORONTO
1890

Reformare. Reuocare. Sacerdotii. Sacramēta.

requisiti fuerint. B. ffo. 149. conce. 487.

Leo^{10.} in bulla vniuersitatis statuit: et in virtute sancte obedientie precepit quod de cetero nulle nove reformationes in ordinis fratrum minorum introducantur/aut siant: absq; ministri generalis/aut provincialium ministrorum reformatorum in suis provinciis respectiue expresso assensu. Ita tamen quod dicte reformationes/ministro generali: et provincialibus reformatis/ per omnia iuxta regulam subiiciantur. B. ffo. 30. conce. 101.

CIDE illud Leo in bulla concordie statuit multa circa reformationem domorum et fratrum minorum conuentualium: que posita sunt supra in dictione Conuentus fratres. §. 1. et. 2. et. 3. et. 5. et. 8. Vide ibi.

Reuocare.

Collector. Quo ad reuocationem priuilegiorum dicta sunt aliqua / et non parui momenti: supra in dictione Priuilegia. §. 4. et. 5. et. 12. et. 21. ac. 23. Vide ibi. et attende ad questiones positas in fine.

Sacerdotium.

Collector. De attinentibus ad sacerdotium habetur supra in dictione Ordines sacri in. §. 3. et. 4. et. 6. vide ibi.

Sacramenta.

Distinctio materie infra scripte.

Collector. Aduertendū quod circa administrationē: et receptiōne sacramentorum ecclesie: sunt plura in priuilegijs fratrum minorum contenta: que subsequēti ordine distinguuntur. **P**rimo eū sunt aliqua pertinetia solū ad fratres inter se: p̄sertiū pro tempore interdicti. Et hec posita sunt supra in dictione Interdictum. 1. et in dictione Communicare. §. 8. Ac quo ad moniales ibidē. §. 11. **S**econdū sunt aliqua pertinetia ad suos tertiarios et famulos/ seu oblatos/ et familiā res. Et hec habentur etiā supra in dictione Interdictum. 2. Et in hac dictione Sacramēta. §. 2. **T**ertio sunt plura concernentia personas seculares. Ista autem continentur in dictione Communicare. §. 1. et. 2. et. 3. et. 4. et. 6. et. 8. in fine: ac. 10. Et in hac dictione Sacramēta. §. 1.

Enecōstatuit quod sacerdotes/ seu rectores ecclesiarū parochialium: sunt astricti ministrare Eucharistie/ et extreme uincionis sacramēta illis personis que a fratribus fuerint absolute. Et super confessione et absolutione huius voluit quod in foro penitentiali stetut simplici verbo illius quod petit sacramenta predicta: et assit se confessum fratribus: cū hic de cōfidentis soli pre iudicio: si falsum dicat agatur. Duos tñ casus exceptit. scilicet si sacerdos assit eū excommunicatum: aut notorie peccatorum. B. ffo. 126. Et. ffo. 203. conce. 502.

Ptertiariis **L**eo^{10.} statuit in concilio Lateranensi: quod fratres et sorores tertij ordinis: necō mantellati/ et corrigiati/ ac cordellati in proprijs dominib; habet. in propria bitantes: teneatū in die pascha is tamē/eucharistiā: necō extrema uictio: dominib; vel: nem: ceteraque ecclesiastica sacramēta (penitentie sacramēto dimitatā ex uentibus: cōprobato) a proprio sacerdote recipere. B. ffo. 26. conce. 86.

Imocētius^{4.} fecit quadam copiosam concessiōne fratribus augustinis: Ex priuilegijs. **I**mocētius. sicutib; circa huius materiā sacramētorū: prout habe-

Scrupulosi fratres. Sepelire et Sepulture. fo. cxij.

tur supra in dictione Ecclesie fratrum. §. 2. vide ibi.

augustinen.

Scrupulosi fratres.

Circa fratres scrupulosos sunt nonnulla concessa. Et ex his quedam sunt generalia quo ad oes, s. qualiter prelati possint in scrupulis tangentibus conscientias huius fratrum declarare, et determinare; ac subditi declarationi, et determinationi secunda conscientia stare. Nec autem posita sunt supra in dictione Declaratione dubia, §. 5. et. 6. Aha sunt spolia circa officium divinum. Et ista habent etiam super in dictione Officium diuinum in multis, §. p. scilicet in. §. 16. et. 17. et. 18. et. 20.

Sepelire et Sepulture.

Distinctio materie infra scripte.

Circa statuta et concessa quo ad sepulturam et sepellitionem est aduentendum: Collector. quod quedam concernunt oes seculares personas. Alia non pertinet ad familiars fratrum/vel germanos ordinis. Reliqua respiciunt precise eisdem fratres. Ea que concernunt seculares subditudinibus: quod aliqua tangunt libertatem sepulture in ecclesijs fratrum: et declarationem defunctorum ad easdem. Hec autem ponuntur in. §. 1. et. 3. et. 4. et. 5. et. 6. et. 7. et. 13. Alia respiciunt sepellitionem cuius habitu fratrum. Et ista continentur in. §. 8. et. 9. et. 10. et. 11. et. 14. Illa vero quod spectat ad familiars fratrum: habentur in. §. 2. et. 16. Quod autem tangit personas firmi habent in. §. 12.

Agnosticius. 4. concessit ut in ecclesijs fratrum nisi sit libere sepulta: ita quod nullus valeat impedi pro oibns mentium peccare quominus possint oes volentes ibidem libere se secularibus, peliri. Salua tamen iusticia ecclesiarum prochialium. b. fo. 22. Et. fo. 23.

Adverte quod qualiter intelligantur predicta libertas et iustitia Collector. ecclesiarum: declaratur infra a Sexto. 4. in. §. 7.

Clementis. 4. concessit fratribus mihi, ut eos quod in suis inmorant obsequijs: possint (cum decesserint) in cemiterijs suarum ecclesiarum Profamilia sepelire. b. fo. 5. 6. Et. fo. 14. o. conce. 315.

De **E**ccl **L**emens. 4. concessit quod in ecclesijs fratrum nisi sit obuso libera sepultura: ut eoz deuotiori: et extreme voluntati illoz qui se illic sepelire delibera: uerint nullus obsistere valeat: nisi excommunicati: aut interdicti: vel publici usurarij fuerint. Salua tamen iusticia ecclesiarum illarum a quibus corpora defunctorum assumentur. b. fo. 5. 8. Et. fo. 14. 1. conce. 336.

Adverte infra quomodo Sextus declarauit predicta iusticia ecclesiarum in. §. 7. Collector. **D**e **E**ccl **L**emens districte inhibuit ut nulli religiosi / vel seculares presul: mant/ sine assensu et voluntate fratrum mihi aliquoz defunctorum corpora in suis cemiteriis sepelire. Nec etiam in ecclesijs predictorum fratrum (ipsis initis) audecatimis Missas. farum solennia vel exequias per alias eoz quod ad huius loca tumulandi deferunt celebrare. b. fo. 5. 8. Et. fo. 14. 1. conce. 336.

Martinus. 4. concessit oibz sepeliendis in ecclesijs seu claustris: accimi terus fratrum mihi indulgentia. 4. o. anno. b. fo. 26. o. c. 664. Indulgentia.

Sixtus. 4. declarauit super scriptam concessione Clementis. 4. s. o. fra. 6. tres mihi habebant in ecclesijs suis liberam sepulturam: sic de De ingressu bere intelligi: quod fratres predicti nulli super hoc petita licentia: possint cum cruce parochiali. permissione intrandi prochias in quibus fuerint corpora defunctorum: ac corpora ipsa.

Sepelire et sepulture.

ad eorum ecclesiastis sepienda deferre: ubi hoc fieri consuetum foret: vel quando presbiteri prochiales requisiti id facere recusauerint. Et voluit quod nec predicti fratres: nec consanguinei defunctorum possint cogi (etiam pretextu cuiusvis consuetudinis) ad defierendum prius huius corpora ad ecclesiastis parochiales: aut ad alia loca: et inibi ante/vel post sepulturam aliqua diuina officia praesidē defunctis celebrare: aut celebrari facere. B. fo. 60. Et. ffo. 143. conce. 346.

Collector.

7

De iusticia ecclesiarum parrochialium.

Caduerte quod circa hoc facta est quedam moderatione in concilio Lateranensi: prout infra ponitur. §. 13.

CODEX H. **S**ixtus declarauit quod iusticia parochialium ecclesiarum: de qua in litteris Elementis facta est in principio supra. §. 3. id est canonica portio: tunc habet locum dumtaxat respectu dictorum fratrum nisi quodammodo in eis ecclesiastis seu cemeteriis corpora defunctorum sepeliuntur. Sed si non apud huius loca fratrum: sed apud aliorum ordinum mandicantium professores sepeliantur: decreuit quod ex his que ad fratres nisi predictos: apud quos tunc corpora defunctorum non sepeliuntur de bonis defunctorum quomodo libet obuenient quouis particulari / vel universaliter titulo: directe / vel per obliquum: nullam canonicam portionem dare teneantur. B. fo. 60. Et. ffo. 143. conce. 346.

8

Habitus fratrum.

CODEX H. **S**ixtus decreuit quod illi qui cum habitu fratrum nisi aut sororum tertii ordinis elegerint sepeliri: tales in ecclesiastis vel cemeteriis predictorum fratrum / vel sororum sepeliantur: etiam si alibi suam elegissent sepulturam: nisi de licentia expressa et assensu fratrum domus seu conuentus illius loci: ubi tales decesserint. B. fo. 60. Et. ffo. 144. conce. 350.

Collector.

9

Excoicatio.

CODEX H. **S**ixtus fecit consumilem concessionem sicut in immediate supposita fratibus Carmelitanis: et excommunicauit contradictores eiusdem concessionis. B. fo. 99. Et. ffo. 182. conce. 444.

Collector.

10

Habitus fratrum.

Caduerte quod huiusmodi excommunicatio iam non ligat proper decretu concilij Lateranensis positum infra. §. 13.

CODEX H. **S**ixtus statuit: quod nullus valeat dare predictum habitum fratrum ad sepelendum aliqui personam: nisi guardianus domus loci in quo talis decedere contigerit: aut alii prelati superiores: vel illi cui ipsi duxerint committenduz dumtaxat: et non aliis quamvis auctoritate / vel prelatione fungatur. Et similiter statuit: quod prefati (quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum) teneant declarare recipientibus quod apud eorumdem fratrum ecclesiastis debent cum obserire sepeliri. B. fo. 65. Et. ffo. 149. conce. 364.

Collector.

11

Habitus fratrum.

Caduerte quod ut colligatur ex litteris predicti Sixti: ubi supra: possunt prefati quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum: dare illum non solum his qui moriuntur in locis ubi moriuntur fratres: sed etiam aliis qui intra filiorum guardianias decesserint.

CODEX H. **S**ixtus statuit quod corpora volentium cum predicto habitu sepeliri: deferantur ad sepulturam sine alio pallio / vel tegumento super imposito. Non obstante quacumque ordinatione / vel prohibitione ordinariorum locorum: etiam sub censuris facta. B. fo. 65. Et. ffo. 149. conce. 364. in fine.

12

Pro fratribus.

Tulius. 2. concessit fratibus nisi quod eis interdicti ordinaria auctoritate appositi: possint corpora frim decessentium eiusdem ordinis publice sepelire: prout late positum est super in dictio Interdicti. i. in. §. 9. vide ibi.

Seruitores fīm: et seruitrices monialū. Simonia. Sc. cxiiij.

CIDEA iulius. 2. fecit alia cōcessione pro familiaribꝫ fratrū minimorū q̄ 13
eligit sepeliri in ecclīs p̄dictor fratrū; put habet in dictio Familiares. §. 7. P̄ro fa. fra.
LEO. 10. in cōcilio Lateranē statuit q̄ fratres quorūlibet ordinū nō posse 14
ecclīas domorū eorūdē fratrū suā elegerint sepulturā: nisi prius premonito/et ingressus fra
requisito/ac recusante parochiali p̄blytero. Et tūc sine illius/ac ordinari p̄e trum in pare
ndicio: nisi eisdē fratribus sup hoc antiqua cōsuetudo: q̄ sit in viridi obseruā rochūs.
tia: et cū pacifica possessione suffragerur. B. fffo. 2. 6. conce. 7. 6.

CIDEA leo vbi sup̄ statuit: q̄ volētes sepeliri cū habitu fratrū: si nō sint p̄sonae 15
in claustro eorūdē fīm degetes: sed in p̄pīis domībꝫ habitat̄es: possint in eōp Habit⁹ fīm.
vltima voluntate/ seu testamēt⁹ sepulturā sibi libere eligere. B. fffo. 2. 6. conce. 7. 7.

CIDEA leo cōcessit q̄ prelati ordinis mi. possint in suis ecclīs/et capellis 16
exhunare corpora defunctorū: et ad alias sepulturās in eisdē ecclīs suis trāl. Exhumare,
ferre: de consensu tñ illorum quorum interest. B. fffo. 5. 8. conce. 16. 2.

Ex privilegiis fratrū predicatorum.

Ioannes. 23. cōcessit fratribus ordinis predicatorū de gratia specia 17
li: q̄ confratres/ et germani presati ordinis possint sepeliri p̄o germa
tempore interdici in ecclesia / vel cemiterio predictorum fratrūw: nisi fuerint mis ordinis.
excommunicati publice/ vel nominatim. b. fffo. 9. 5. conce. 30. 6.

Aduerte q̄ qualiter predicta concessio sit intelligenda dictum est in dictio Collector.
ne Indulgencie quo ad seculares. 4. in fine. Et in dictione Interdictum. §. 9.
Uide ibi/ et nota bene.

Seruitores fratrū: et seruitrices monialū.

Distinctio materie infrascripte.

Aduerterēdū q̄ respectu seruitorū fratrū sunt nōnulla cōcessa/ et statuta: que Collector.
posita sūr sup̄ in dictione Familiares fīm. **Q**uo ad fruitrices nō monialū:
qualiter, s. possint ingredi monasteria monialū quibꝫ seruiunt: habeat supra in
dictione Ingredi monasteria monialū. §. 13. **S**ed quo ad illa que cōcernūt
eoz: absolutiones: habeat in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8.

CNon nulla alia ad huiusmodi personas spectantia ponuntur hic infra.

Artus. 4. statuit q̄ seruitrices monialū sancte Clare por- 1
tent vestimenta honesta: iuxta dispositionem/ et ordi Deseruitrici
nationem generalis fratrūm mi. o. ffo. 6. 7. conce. 10. 5. b. monia.
CIDEA artus cōcessit q̄ illiqui sunt in seruitre fratrūm mi. 2
mo. et sororum sancte Clare: habeant indulgentiam plenariam in Indulgētis.
morte/ ac s. m. l. in vita de reseruatis. o. ffo. 6. 6. conce. 9. 6.

CIDEA artus cōcessit q̄ fruitrices monialū. s. Clare: possint p̄mereri oēs. 3
indulgētias stationū Romie/ et portūicule p̄cessas fratribꝫ mi. dicēdo q̄nq̄s P̄r p̄o seruitri
nī/ et totidē Ave maria, cui glā p̄i. ecclīs p̄dictarū monialū. o. ffo. 6. 7. conce. 11. 4. cib⁹ monia.

Simonia.

Distinctio materie simonie.

Circa simoniā cōtinēt aliquia in privilegiis fratrū mi. put sequunt. Et Collector.
primo qualiter possint fratres mi. absoluere a simonia: habeat su-
pra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. iii. 6. 5. **C**itē quomodo predici fra-

Sorores tertij ordinis. Statios. Statuta ordinis.

tres possunt uti casibus eisdem concessis ab episcopis simoniacis: habetur in dictione Absolutio quo ad seculares. i. an. §. 6. Credo qualiter moniales que nesciunt discernere inter intentionem priuariam que causat simonia m/ et secundam; non incurvant eam: continetur supra in dictione Moniales. §. 15. et. 16.

Sorores tertij ordinis.

Distinctio materie infra scripte.

Collector.

Q[uo]d ad sorores tertij ordinis sanctissimi patris Francisci sunt multa concessa/ et statuta in priuilegijs fratrum mmo. Istorum autem aliqua que pertinet ad ingressum suorum monasteriorum: habentur supra in dictione Ingressi monasteria monialium. §. 12. et. 21. Alia multa que sunt eis communia cum monialibus sancte Clare: posita sunt in dictione Moniales. Reliqua vero que pertinet ad eas particulariter: reperientur infra in dictione Tertiarij.

Stationes:

Collector.

Via stationes pertinet proprie/ vel reducunt ad materiam indulgentiarum: Quedo oia que super stationes primordias a fratribus mmo. et aliis personis quibus sunt communia eorum priuilegia concessa sunt: yisum fuit ea ponere in dictione Indulgencie stationum quo ad fratres: vbi latissime dictum est de illis. Vide ibi.

Statuta ordinis.

I Exercitatio.

Eugenius 4. absoluit/ et absolvotos reddidit/ arctos liberos oculis fratrum mmo. de obsecro q[ui]buscum excoicatiob[us]/ et censuris/ et vinculis mortalium perdoni in quibuscum antiquis/ seu novis constitutionibus/ et statutis ordinis prelibatis: et q[ui] in futuro talibus sententiis non ligentur. o. fo. 61. Et fflo. 64. conce. 76.

Collector.

2 Exercitatio.

C[on]DE H[ab] Eugenius declaravit sue intentionis esse: q[ui] fratres mmo. obseruantes ad nullas teneant culpas arctos censuras que in eiusdem ordinis statutis/ sive ordinationib[us]: tam aplicias/ q[ui] g[ra]tialibus continent: sed solimodo teneri/ et obligari penitus superioribus suos impositis. s. corporalibus penitentiis. B. fo. 2 s. Et fflo. 112. oce. 242. Quo ad b[ea]tum declaracionem attende ad ifraposita post. §. 3. et. 5.

Collector.

3 Exercitatio.

Sixtus 4. statuit et decrevit: q[ui] ministri/ et custodes/ ac guardiani/ et locis mortaliis periculi vinculo ligari valeat et statutis: et fluctudinibus/ vel declarationibus dicti ordinis (per regulam) quomodolibet/ et q[ui]buscum edidit/ et confirmatione aplicas/ vel quavis firmitate alia roborat: illis praecipito: nisi tales essent casus/ vel excessus q[ui] diuina lege/ aut pcepto Romane ecclesie: merito iducerent ad mortale. Ac et censuras et penas alii latas reuocantur/ et annullavit: illasque ad vim cominicatiois penarum cominicatariarum/ et inferendarum/ seu ad corpales/ et tpaales penas per platos supradictos ferendas/ et infligendas reduxit. Tolumque sibi q[ui] ministri/ custodes/ guardiani/ et alii predicti ordinis plati: possint ferre/ et promulgare corpales/ et tpaales/ seu alias penas/ per non obstantem dictorum statutorum: sed in qualitate personarum/ locorum/ et temporum/ ac assentis sui q[ui] videbif salutis aiatur fratri coram dei dno expedire: ac et delinqentes ab illis absoluere. B. fo. 22. et fflo. 106. oce. 229. Advertendum est q[ui] non obstatibus predictis tenetur frater mmo. ad statuta que posita aueritate aplicas facta sunt: et fieri de cetero: quia potissimum pre-

cedentes non ligant manus successorum suorum.

Le^o. 10. statuit q̄ moniales. s. Clare / t alie h̄cūq̄ sub obedientia / t regi
mine fratru mi. obf. exst̄ētes: teneant seruare statuta / seu cōstitutio q̄ pro monia
nes respectu illarum facta in caplis generalibus / aut puincialibus factis / t lib. s. Clare
fiendis: prout late positum est sup̄is in dictione H̄moniales. s. 23.

Le^o. 10. statuit q̄ capl̄m ḡnaliū celebratiū Rome (q̄. s. sacra est vno
fratru mi. obf. t omniū alioꝝ reformatoꝝ eiusdē ordinis) tenereſ de
putare nōnullos fratres ex diuersis regionibꝫ / seu nationibꝫ assūptos: ex pro
batioꝝ / t doctrioꝝ / ac magis exptis fratribꝫ: q̄ oia t singula (q̄ p̄ manus
tenēta reformatioꝝ: t v̄a regule obhvātia acomoda iudicaret) in vñū recolit
gerēt: ac postea q̄ totū capl̄m generale / aut maiore partē eiusdē approbarent:
et tandem aplice confirmationis parrocinio mun̄rentur. b. ffo. 30. conce. 107.

Caduerre q̄ virtute prefate coēssioneſ: in caplo ḡnali celebrato in cōcitu / t Collector.
pouincia Burgēsi anno dñi. 1522. facta sunt statuta ḡnalia p̄ obf. fr̄b. mi.
obf. in qb̄ tñ (icut in reliq̄ statutis / seu cōstitutioꝝ gratiabꝫ fieri p̄suicit) nō
sunt reuocata p̄cedētia statuta / t cōstitutioꝝ in alijs caplis ḡnaliibꝫ ordinata.
Et idē nō solū tenēt p̄fari fr̄s ad bmoi statuta v̄rimo ordinata: verūtia ad
antiqua: saltē q̄ post statutū S̄ixti. 4. sup̄apositū. s. 3. edita sunt. Ac non solū
ad statuta ḡnalia: sed etiā ad puincialia: que cādē vñū obtinēt respectu subdi
toꝝ illius puincie in qua facta sunt / vel sient. L̄irea qđ est notāda quedā ordi
natio facta i caplo ḡnali celebrato in quētu H̄notis Luci sub tenore sequēti.

Citē statutū ē q̄ q̄ singul̄ p̄uicie singul̄ idigēt p̄icularibꝫ / ppter Statutū ge
varias dispōnes / t cōditioꝝ cuiuscūq̄ p̄uicie: idcirco vt obf. obite p̄uidat: nerale.
dat singulis p̄uiciis facultas faciēdi ordinatioꝝ sibi p̄ueniētes: q̄s vult capl̄
ḡniale cādē auctoritate vigere quādīmodū cōstitutioꝝ ibidē sc̄tē. ffo. 241. trac. 2.
Citem in capitulo Burgensi in statutis generalibus ordinis ibidē factis Aliud statu
statutū est: q̄ nulle cōstitutiones / vel ordinationes siant in capitulis puinci
cialibus absq̄ maioris partis capituli cōsilio t assensu.

Stigmata.

Regorius. 9. edidit quādā bul̄am ad perpetuā rei me
moria in cōmendationē / t laudem sacrorum
stigmatum seraphici patris Fr̄ancisci: vbi acriter increpat quēdā
ep̄m dubitatē de bmoi stigmatibꝫ. b. fo. 11. Et ffo. 96. cc. 209.
CDE M̄ gregor. districte p̄cepit p̄ioribꝫ / puincialibꝫ ordi
nisi fratru pa. cator: quatenq̄ inq̄rēt an qđā frater pdicti ordinis pdicasset
cōtra stigmata bri Fr̄ancisci: ac h̄ fr̄ates mi. prout sibi fuerat denūciatū: t q̄ si
ita fecisse inuenirēt: suspēderēt illū ab officio pdicatioꝝ: t mitterēt ad p̄sentiā
eiusdē sūni p̄oficis: vt iuxta sua demerita recipet. b. fo. 21. Et ffo. 23. conce. 6.

Alexander. 4. edidit qđā solēmissimā bullā ad ppterū rei memo
riā in exaltationē / t laude stigmata bri p̄is Fr̄ancisci
p̄serēs multa testimonia fidelium psonar: q̄ viderūt / t palpauerūt bmoi sacra
stigmata: t insup addens p̄prium testimoniū. b. fo. 12. Et ffo. 96. conce. 207.

CDE H̄ alexander cōncedauit / t eximis laudibus exaltavit motem aluer
ne: vbi prefata stigmata fuerūt diuinus impressa bto Fr̄ancisco: ac in virtute
sancte obedietie mādauit p̄elatis fratru mi. ne cōuentum illic edificatum de
relinquerent / vel destrui permitterent: sed q̄ ibi aliquos fratres statuant qui
debitū dñi reddant famulatum. b. fo. 22. Et ffo. 24. conce. 10.

Stigmata.

CIDEI D^ralexāder scripsit vniuersis xpifidelibus lras patētes in cōmēda
Testimoniū nōe stigmatū pdicorū: ybi posuit sequētia vba. Grāde ac singulare m̄raculū
stigmatū, s. quo. b. Frāciscū ipē sc̄orū splēdor/ t glia dñs Iesu xp̄s mirabiliter decorauit:
patris frān vobis te.re. Gregorij pa. 9. pdcessorū nr: clara sua insinuarōe lras xp̄ssit: vcz
cisci, q̄ id ē sanctū cu adhuc spaciū p̄sentis vite p̄curreret: t postq̄ illud feliciter cōs
lumauit: in manib/ latere/ac pedib/ specie stigmatū diuinus extitit insignis
tus. Lū igitur tā insigne diuni amoris signū: qd vtrq̄ ante obitu ei⁹ patuit: et
nobis enī tūc notū fuit: cū eodē predecessorē in minou adhuc officio cōstituto:
ab omnibus xp̄colis credi firmiter cupiamus: deuotionē vestrā rogamus/ et
bortamur in dñs Iesu xp̄o: in remissione vobis peccatumū iniungđo: qua
tenus ab assertiōe cōtrarij (que nō nisi ex cordis malignitate p̄cederet) aurē t
mentē penitus auertatis: reddētes vobis euēdū sanctū digna veneratione
propiciū apud dñi: vt adiuti precibus eius t meritis: felicitatis eterne possitis
participium obtinere. b. fo. 26. Et fo. 29. conce. 33.

CIDEI D^ralexāder p̄mulgauit sententiā excōis: a qua nullus posset absolui
Ereōtatio. nī personaliter adiret sed ē apliā: cōtra eos qui in regnis Lastelle/ t Legio
mis de imagine bti Frācisci stigmata sacra aboleuerint / seu abolere fecerint:
et qui pdicauerint predictū sanctū prefata stigmata nullatenus habuisse: cu
Mene cōtra iuscūc ordinis/ vel cōditōis existat. Et decreuit insup q̄ si forte tales fuerint
aduersantes doctores/ seu lectores in theologia/ seu in quacūq̄ alia facultate/ aut potestate
stigmatibus audiēdi cōfessiones habētes: incurrit priuatione predictorū officiorū. Et insup
sancti patris precepit eccliaꝝ platis pdicorū regnorū quatenū bmoi lras notificēt xp̄i fidei
Francisci.

Nicolaus. 3. approbavit/ t confirmauit quādam bullam Gregorij. 9.
in fauorem stigmatū beati Frācisci editam. Illaq̄ suis
letteris inseruit: que est quāsi de vbo ad verbū sicut supraposita Alexandri. 4.
S. c. Habetur autem. B. fo. 11. Et fo. 95. conce. 205.

Sirvus. 4. informatus q̄ nōnulli religiosi quasdā sc̄rās: t marime san
De. s. Cathe. cīā Latherinā de senis: in diuersis partib/ sine cōsensu/ t ap
rina de Se probatione sedis aplice/ ac vt credit sine rei vīrate: cū stigmatib/ xpi ad instar
beati Frācisci depingebāt: ac q̄ in publicis predicationib/ asserebāt predictā
sancta Latherina recepisse a xpo stigmata veri? q̄. s. Frāciscus. Attredēs hoc
esse in p̄iudiciū veritatis/ t honoris predicte sedis aplice: fecit p̄usionē infra
scriptā dicēs s. c. Nos igitur de premissis plenaria habētes noticiā: t q̄ si dicta
sancta Latherina stigmata bmoi habuisset: felicis recordationis Pius popa.

Nota. 2. predecessor: nr q̄ eadē sanctā catalogo sanctōrum ascrispit: t suaz virtutū pre
rogatiwas in sua canonizatione luculentissime declarauit: speciale de hoc sin
gulari p̄ivilegio fecisset memoriā: bmoi supplicationib/ inclinati: vniuersis t
singulis quozūcūc ordinū p̄fessorib/ : t alijs psonis vtriusq̄ sexus cuiuscūc
dignitatēs/status/gradus/ t cōditionis fuerint auctoritate aplica tenore p̄en
tiū in virtute obediēt: t sub excōis pena (quā cōtra faciētes ipso facto incur
rāt: t a qua p̄ alii q̄ Romanū p̄tificē nī in moris articulo dūratait absolui
nō possunt) districtius inhibemus predictorib/ vt q̄ predicationib/ t assers
tionib/ bmoi deinceps desistat: ac premissis / t alijs quibūcūc vt picturas
cū bmoi stigmatibus auferāt/ t auferri vblibet faciant / atq̄ procurent infra

Exēcūtatio.

Prohibitiō

spaciū viii anni a publicatione presentiū : nec licet alicui eāde in sanctam
Catherinā depingi facere cum iphis stigmatib⁹ : donec eadē sedes apostolis
ca hoc approbauerit : et per speciale p̄tūlegiū sanctā ipsam cum iphis stigmati-
bus depingi concesserit. b.fo. 53. Et fo. 50. conce. 54.

CONDE AL sixtus quia post litteras immedieate suppositas fuit informat⁹
q̄ nonnulli p̄p̄ris in h̄c c̄tēs affectibus mādat⁹ predict⁹ non obediebat: p̄ prohibitio
habitis consilio et assensu: et matura deliberatione cum sancte Romane ecclesie in favore, s.
cardinalib⁹ statuit: q̄ nullius sancti aut sancte/beati/aut bea/
te figura aliqua cū dicens stigmatibus depingi possit quois modo quo extina-
ri possit/vel credi illū/vel illā bīmōi stigmata habuisse: excepta imagine beati
frācisci: quē multipliciter cōstat stigmata a xp̄o recepisse. Ac etiā p̄hibuit ne
aliq̄s in predicationib⁹ ad populū/vel als scriptura/aut n̄bo asserere/aut af-
firmare presumat aliquē sanctū/vel sanctā: beatū/aut beatā stigmata bīmōi
habuisse. Et sup his imponit grauissimas cēluras/et penas q̄s incurrat diuers⁹

Excoicatio."

simode faciētes cōtra premissa. Sup quibus etiā dat cōseruatorēs oēs ecclias
prelatos: et alios in ecclastica dignitate constitutos. B.fo. 217. conce. 520.

CONDE AL sixtus q̄ post oīa supradicta: p̄ quādā suas litteras suspēderat
ad tps cēluras/et penas p̄ cū impositas cōtra depingētes sanctā Catherinā
de Senis cū stigmatis iūs: declarauit dictā suspensionē de cetero non valere: et
decreuit q̄ littere predicte sup stigmatibus edite: ob suspensionē prefatā nul-
latenus renocate censeri debere: sed in suo roboze/ac vigore permanere: ac si
bīmōi suspensiō non emanasset. Ac insuper mandauit de nouo sub censuris in
predicta bullā contentis: ne prefatam imaginem beate Catherine de Senis
amplius cum stigmatibus depingat: et q̄ imagines sic depicte aboleātur: non
obstantib⁹ quibuscuq; B.fo. 40. Et fo. 124. conce. 271.

10 De s. Cathē

rina de senis

Excoicatio.

Ultra supradicta sunt nōnulla alia cōcessa ob honorem/ et reuerentia stig-
matū beati frācisci. **C**Et primo sunt cōcessē aliquē indulgētie q̄s possunt p̄
mereri omnes in die impressionis bīmōi sacroz stigmatum. Et hec posita sunt
supra in dictione Indulgētie quo ad seculares. 1. in. 6. 2. **C**Secūdo fuit cons-
cessum ut in prefata die impressionis stigmatum possit suspendi interdictum.
Hoc autem habetur in dictione Interdictum. 2. in. 6. 3.

Studentes fratres.

Agenius. 4. concessit auctoritatē ministro generali fra-
trum mi. reducēdi fratres studites cuiuscumq; ḡnalis mi-
gradus/ et cōditionis existat ad suā et aliorū prelatorū dicti ordinis nister.
regularē obediebit⁹/ et cōmune viuēdi modū: iuxta formā regule/ De reductio-
ne et p̄fessiōis/statuto: iūq; eiusdē ordinis. Nō obstatib⁹ q̄buscuq; ne frātrū stu-
di in contrariū faciēt⁹. Et insup voluit q̄ prefatus ḡnalis minister: et ali⁹ per eū dentium.
deputādi habeāt facultatē/ et p̄estaret plenariā oēs/ et singulos supradictos
fratres obedire recusantes: et corradictores quoscumq; p̄ censuras ecclasticas:
et alia iuri remēdia (appellatione postposita) cōpescendi: inuocato etiam ad Appellatio-
boc si opus fuerit aurilio b̄. vchij secularis. b.fo. 84. conce. 246.

Dillis. 2. precepit ḡnibus quartuoz ordinū mēdicantū: quatuor oēs
et singulos suoz ordinū p̄fessores: qui spū rebellionis assumpto: Pro oībus
prelatis suis obtēperare: eorūq; salutares correctiones/ et disciplinā effugere/ generalibus
p ih

Studētes s̄tis. Succedere. Superfluitates. Suspēsiones.

meādātiā, om̄ despicerē p̄sumperint: et impune hoc efficiāt: rectōū/ seu gubernatorū/ et cōſernatorōū studiorū p̄ficia/ et patrocinia implorauerint p̄dictētēs se exē-
p̄io ab ipse: ordinum urſidione/ et potestate/ ac correctione: cujus sc̄uq̄ gra-
duo: vel cōditionis ex statu: inſi (canonica monitio p̄missa) ab bmoī r̄clipue-
runt: et debitā p̄dictio generalib⁹ pro cōmisis penitentiā humiliter suscep-
erint: at mādatis corādem generaliū efficaciter obtēperare studierint: au-
cōritatē apl̄ca denūciant: et ab alijs vbi et q̄n̄ et quoties expedicirē denūciari
Fecundatio. faciat p̄dictos fratres excommunicatos esse: et ab omnibus magisteri⁹/bacba-
Gradus sc̄o- lariatus/lectoratus/bibliostatus officijs: alijsc̄ dignitatib⁹/ et honorib⁹ di-
lastici.
Correctio. ctōrum ordinū eructos fore. Et insup si eoz cōtinuā p̄truitas/ vel revellit o-
id exegerit: earceribus ad penitentiā peragēdā intrudifaciāt: donec ad cor re-
versi salutē: ib⁹ monitis/ et mādatis se subiecerint: et a predicta exēcutionis
tententia absolutionis beneficium meruerint obtinere. b. ffo. 86. conce. 24. 9.

I. Innocentius.

De corrīctōe dum quo prelati obſervantes poſſunt corrīgere
ſtudentiū.

De habita- 2. Statuit et ordinavit: q̄ fratres ordinis p̄dicatoꝝ/ aut minor-
tōe extra cō- etuſus. etuſiſtū ſine in Salamātina/ ſine in alijs cīnitatuſib⁹/ et locis quib⁹ Iſfaria stu-
dia vigear: p̄ter et abſc̄ licētia/ p̄nicialiū prior/ seu miniftror/ vel eoz vice-
carior/ respectiue/ ac illa duratē dūtarat: et de licētia ſediapl̄ce/ aut p̄terra
quaruncq̄ facultatū/ ac indulx̄/ et r̄az ap̄licarū Salamātinen. et alio vni-
versitib⁹ p̄dictis p̄opre cōcessor. Et ſug hoc ponit penas/ et censuras: ac
dat cōſernatores quosdam. B. ffo. 20. 9. conce. 21. 2. Et ffo. 70. conce. 21. 7.

Qualiter fratres mīro. et p̄dicatoꝝ ſtudentes poſſunt aſſumere gradus
ſcolasticos; dictum est ſupra in dictione Gradus ſcolastici.

Adverte tamen: q̄ iſta non pertinent ad fratres obſervantes ſed ad conuē-
tuales; exceptis illis qui in conuentu Pariſiensi ſtudent.

Succedere.

Q̄ ſrea ſucceſſionem hereditatum ſunt multa/ et varia conēſſa/ et ſtatuta
per maltos ſuimmos pontifices: que q̄uip̄ posita ſunt ſupra in dictione
Veredes/ et Vereditas. Videl ibi.

Superfluitates.

Collector. Q̄ ualiter ſuperflua que in conuentibus fratrum mī. obſer. reperta fuerint
poſſint/ et debeat tolli per generalē dicti ordinis: habetur ſupra in dictio-
ne Generalis minister. h. 3. et. 5. Et in dictione Ornatamento. h. 1.

Suspēſiones.

Collector. Cōſideratio matrici ſuspēſionis.

H̄ duertendū q̄ in priuilegiis fratruſi mī. et alioꝝ mendicantū reperiuntur
nōnulla pertinetia ad hāc dictionē ſuspēſio. Et priuio ea q̄ cōcernunt
absolutionē/ ſeu dispēſationē/ a ſuspēſionib⁹ incurſis per fratres: habent in
in dictione Absolucionē ordinariꝝ quo ad fratres. h. 4. et. 7. et. 8. Cōſeo de illis:

que tangunt suspensionem privilegiorum / et indulgentiarum dictum est in dictione
Privilégia in multis. §. vbi in margine posita est hec dictio Suspensio.

Syndicus.

SLiendū q̄ oia q̄ in privaligij fratrū mī. cōtinent respectu syndicorum a se Collector.
de applica deputatorū p̄o hīmōi fratribus: sunt superius posita in dictione
ne Procuratores fratrum: quia tali nomine frequenter reperiuntur nominati.
Evide ergo illa in predicta dictione Procuratores fratrum.

Tertiarij fratres: et sorores.

Distinctio materie infra scripte.

CAduerte cōdū est q̄ ea que in privaligij fratrū mī. cōtinent respectu tertiariorum a se Collector.
nō sunt in multiplici differētia. **Q**uedā em̄ attinet ad ipsos regulā/et p̄
sessionem absolute. Et hec habentur in. §. 2. et. 6. et. 7. et. 12. et. 13. et. 18. et. 25.
Alia pertinet in speciali ad subsecōne / et obediētia quā idē tertiariorū habere
debēt. Et ista ponunt in. §. 3. et. 4. et. 5. et. 8. et. 16. et. 17. **N**onnulla cōcernunt
corūdē tertiariorū exēptionē / et alia privaligia. Et hec cōtinent in. §. 1. et. 4. et. 9.
et. 11. et. 12. et. 14. et. 19. et. 20. et. 21. et. 22. ac. 23. **R**eliqua nō respiciunt abso-
lutiōes / et administrationē sacramētorū. Hec aut̄ cōstat in. §. 8. et. 15. Ultra ea
que posita sunt supra in dictōibus Absolutio ordinaria / et Absolutio extra-
ordinaria quo ad fratres. Nam ratione cōmunicatiōis privaligiorum possunt
gaudere illis omnibus concessis fratribus quoniam sunt tertiariorū.

Regorius. ^{9.} concessit q̄ tertiariorū beati Francisci nequeat
cōpelli ad aliquod iuramentū: nisi pacis/ ac fidei / et calūmie/ aut testimonij. Et statuit q̄ non grauenēt exēpliō
impositione onerū: q̄ sui concives. B. fo. 19.

Aduerte q̄ tertiariorū de quibus in hac cōcessione sit mētio: sunt Collector.
illi qui in p̄p̄is domib⁹ viuūt / et nō fecerūt tria vota esse mīlia religionis.

Nicolaus. ^{4.} approbavit et cōfirmavit regulam fratrum / et sororum
iusmodi in suis litteris. B. fo. 4.9. Et fo. 132. conce. 298.

Aduerte q̄ predicta regula principia iure attrinet ad personas que in seculo Collector.
remant̄ volunt viuere strictius q̄ alij xpianū: et partū pertinet ad p̄sonas reli-
giosas que fecerūt tria vota / et viuūt in cōfitate. Et ideo pro illis tertiariorū: tam
feminis / q̄ viris qui sunt veri religiosi: fecit Leo 10. alia regulā: que in fine po-
nitur ad litteram prout fuit ordinata: quia nullib⁹ reperi eam impressam.

Cōde **N**icolaus statuit / vel potius consu'uit: q̄ predicti tertiariorū procu-
rent a sumere visitatores / et reformatores de ordine fratrum minorum. B. fo. Visitatores.
33. Et fo. 116. conce. 254.

Cōde **N**icolaus prefatis tertiariorū (qui iuxta suū cōsiliū elegerint visi-
tatores de ordine fratrum minorum) dedit suam benedictionē: et concessit q̄ gau-
deant privaligij eiusdem ordinis penitentiū / seu tertiariorū a se de apostolō uilegioum.
lica concessis / et im posterum concedendis. Et insuper voluit q̄ huiusmodi ter-
tiariorū (qui sequuti fuerint suū cōsiliū accipiendo visitatorem de ordine mī.)
habeant / et debeant habere ministros de sc̄issis: iuxta formā in predicta regu-
la comprehensam. B. fo. 33. Et fo. 116. conce. 255.

Tertiarii fratres: et sorores.

Collector. Adiuerte quod ut ex predictis clare colligitur: tertiarii qui non stat sub obedientia fratrum minorum: nec gaudet suis privilegiis: nec possunt habere ministros pro suo regimine: quod est norandum: quia a paucis circa hoc aduertitur.

Martinus. s. circa subiectionem prefatorum tertiariorum sub obedientia fratrum minorum: edidit quādam bullā: committens hoc negotiū cuidam cardinali. Sed quia non constat quid sit hoc idem cardinalis fecerit: predicta bulla de nullo videatur descriuire. Dabatur tamen. B. fo. 32. Et ffo. 11 f. conce. 253.

Eugenius. 4. cōcessit quod sorores tertij ordinis: solū modo teneantur Zetium. ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mī. regulā obseruantes obligati sunt. Et quod eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tempore: exceptis debilibus: et infirmis. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

Sixtus. 4. statuit ac decrevit: quod votū obedientie/paupertatis/ et castitas, tis emissum a tertiaris beati Francisci: habeat viii/ et valitus dinē voti solēnis/ ac omnē inducat effectū quē iducit votū solēne factū cuiuscum de religionibꝫ a sede apostolica approbat. Ac districte p̄cipiendo mādauit oībus et singulis cuiuscum gradus/dignitatis/ordinis/ aut conditionis fuerint: sub quoꝫ cura/ vel iurisdictione predicatorum tertiariorum fratres / vel sorores tūc degebāt/ aut in futurū degere cōtingeret: ne fratres/ vel sorores prenoīatos: prefarū votū modo predicto emittentes: matrimonii contrahere/ vel ante cōtractū cōsumare/ aut religionē ipsam dimittere / et ad secularē vitā redire permittātur. Descrevitq; irruīt quicquid in contrariū factū fuerit. Ac ipsoſ fratres/ vel sorores id facientes: excoīs sententia inmodatos fore. B. fo. 33. Et ffo. 117. conce. 256.

De subiectio 8. **C**IDEH sicut statuit: quod generales/ et puinciales in istri ordinis mī. et eorum vicarii: tam conuētales / quod obseruates habeat sub sua iurisdictione oīs ne platis orfratres/ et sorores tertii ordinis beati Francisci vobilibet infra puincias eis cōdimis mino. missas cōsistentes/ ac eos charitabiliter visitēt: et eosdem iuxta regularia instituta dicti ordinis instruāt/ et reformēt: necnon et corrigant: etiā per ablacionem habitus dicti tertii ordinis: si id qualitas excessus exegerit. Et similiter statuit

Correctio. De recipiōe quod predicti prelati ordinis mī. possint recipere volētes aggregari būiū modi ter ad ordinēter tio ordinis. Ac etiam quod possint eisdem tertiaris deputare visitatorem/ seu consiliariorum. fessorem predicti ordinis mino. de obser. vel conuētaлиum: prout eis plus placuerit: qui eisdem tertiaris omnia ecclesiastica sacramenta ministrare debeat. B. fo. 8. Et ffo. 92. conce. 201.

Collector. Aduertendum est circa supradictū de receptione ad ordinem tertiariorum: quod profectio debet fieri conformis regule corūdem tertiariorum de qua supra. h. 2. Debet etiam fieri in communitate: ut colligitur ex alijs litteris Sixti. Debent etiam alia concorrere que in predictis litteris continentur: que si non concurrerint: non gaudebit priuilegiis temporalibus fratrum minorum: prout latius dicitur in fine huius dictionis.

Dicatio pri 9. **C**IDEH sicut in bullā aurea cōcessit ut tertiarii verius quod sexū ordinum predicatorum/ et minorū gaudeat eisdem priuilegiis/ et immunitatibus/ gratiis/ allegiorum. fauoribus/ et cōcessionibus/ ac induitis spūalibus/ et rgalibus/ cōcessis/ et immunitatibus/ et illoīum professoribus/ ac dominibus/ et locis/ et procuratoribus/ et oblatiis/ seu alijs quoniam dolibet: quaremissū statui/ et conditioni predictoū: ut tertiariorum

conuenire possunt. B. fo. 66. Et. ffo. 148. conce. 362.

Caduerte q̄ hoc est intelligendum de illis tertiaris qui faciunt tria vota: et Collector. viuant in cōmunitate: de quibus idem Sixtus fecit mentionem supra. §. 7.

CDE ALB Sixtus statuit: q̄ fratres predicatores et minores recipientes/ seu admittentes ad priuilegia et immunitates suorum ordinum/ quicunq̄ lai cos utriusq̄ sexus: pretertu tertii ordinis/ seu alterius modi vivēdi: nisi gelata uerint habitum dicti tertii ordinis: et professionem emiserint solitam: et in congregatione viuant et in communione: sicut excommunicati: non obstantibus quib⁹ cunct⁹. Habetur in bulla prefati Sixti que incipit Deterstanda nonnullorum ambitorum: prout allegantur in quadam tabula priuilegiorum per quendam cōmissarium Romanus copilata. Non tū habetur in libris priuilegiō impressis.

Innocentius. 8. extendit gratias: et indulta concessa fratribus/ et sororibus tertii ordinis in cōmuni viuentibus: etiā illis qui viuant in particulari. o. fo. 64. Et. ffo. 69. cō. 146. Et. ffo. 100. cō. 375. **C**aduerte q̄ huiusmodi concessio debet intelligi solū de gratijs spiritualib⁹ Collector. quia cum sit facta oraculo viue vocis: nibil deseruit pro rebus temporalibus. Est etiam intelligenda hec concessio de illis tertiaris qui licet viuant in particulari: uouerunt tamen tria vota in communitate.

CDE ALB Innocentius declarauit q̄ sorores tertii ordinis: etiam in cōmuni viuentes: q̄ quis se astringant ad plura q̄ in eā regula continētur: non De sororibus includuntur sub constitutione Joannis. 22. reprobantis vitam et ritum fratrum tertiaris. celoz: prout a nonnullis credebatur. B. fo. 38. Et. ffo. 122. conce. 266.

CDE ALB Innocentius cocessit q̄ predicte sorores tertii ordinis beati Frāc̄ cicili: possint libere et licite sumere vellum nigrum: et sub perpetua claulura De sororibus manere quandocunq̄ predictis sororibus/ ac ministris ordinis mi. vel alijs ea rum superioribus (sub quorum cura existent) placuerit: ac carūdem statui viam fuerit expedire. B. fo. 38. Et. ffo. 122. conce. 266. in fine.

Hierander. 6. concessit q̄ sorores tertie regule in cōgregatione sub cura fratrum mi. obser. degentes: que pro maiori parte De sororibus ex eleemosinis christi fidelium et labore manuum suarum victum et vestitum recipiunt: non possint cogi ad solutionem alicuius decime/ seu taxe/ aut collecte/ etc/ que pro tempore imponi contigerit: etiam si aliquid habeat propriū: quod tamen non sufficit eis ad quoridam expensas. b. ffo. 56. conce. 66.

CDE ALB Alexander concessit q̄ generalis et prouinciales ordinis mi. obser. possint cum consilio aliquorum fratrum deputare confessores presbiteros seculares/ vel alioz ordinum regulares et honestos/ pro fratribus et sororibus tertii ordinis: ubi cunct⁹ in partibus ultra montanis cōmorantibus (s. in partibus Galliar⁹ et Hispania ⁊ et ceteris eis annexis) quibus sua peccata confiteri: et ab eis quicunq̄ ecclesiastica sacramenta recipere possint. Ita tamen q̄ confessores huiusmodi: nullo modo debeant ingredi claustra/ seu interiores officinas dictarum sororum: absq̄ alterius personae bone vite et fame/ societas te. Attri predictā deputationē fieri posse cocessit: solū in locis in quibus fratres ui. obser. aut cōvētualē cōmode hēri nō possunt. B. fo. 39. Et. ffo. 123. cō. 269.

Tullius. 2. confirmauit litteras Sixti. 4. suprapositas. h. s. ac illis per iuris et facti defectus: si qui so. san interuenient in eisdē. Et insuper de nouo ne prelatis ordinis minori.

Tertiarii fratres et sorores.

subiecit omnes fratres et sorores tertii ordinis: ubi ergo locorum per universum omnium consistentes: ubi obediencia et correccio generalis et provincialium fratrum in die obser, et convenientiis: ita quod eos visitare et corrigerem possum iuxta formam predictarum litterarum Sixti, 4. Super his autem imponit graues censuras et penas predictis tertiaris nisi cum effectu paruerint hinc litteris infra certum terminum. Ac cuius super hoc dat certos consuetudines. B. ffo. 222. conce. 529.

17. **C**IDE AD Julius dedit postea alias litteras ad confirmationem supradictarum. prout in immediate cum magnis clausulis: et non obstantibus: ac deputatione conservatorum. B. ffo. 225. conce. 530.

18. **C**IDE AD Julius statuit: quod tertiarum portent ubi ergo habitu tali quod distinguantur. Habet enim turma fratribus paucis ordinis. s. Fratriceli. Et quod constituantur oibus illis de terris regula: quibuscumque nomine nuncupantur: et ubi sunt per universum orbem: habitus uniformis: qui sit eis oibus ipsis ubi ergo: tam in forma quam in colore: ita quod nulla differentia sit in habitibus eorum. In forma autem quod ad initium habeatur caput latum: ut desuper scapulas descendat ab utraque parte per quartuor digitorum. In longitudine vero tanta a parte anteriori quam posteriori attingat infra cingulum: ut super illud possit cingi. Lolo: quoque si magis ad nigredinem tendens quam ad albedinem: prout habetur. B. ffo. 215. conce. 519.

19. **D**e tertiaris. **L**eo. 10. in concilio Lateranensi statuit quod fratres et sorores tertii ordinis in propriis dominibus habentates: valeant sepulturam eligere ubi volunt. Et quod die paschalis tantum Eucharistiam: necnon extremamunctionem: ceteraque ecclesiastica sacramenta (penitentie sacramento dictarum excepto) a proprio sacerdote parochiali recipere debent. Et voluit quod ad onera quod locis incumbunt perseverenda teneantur: ac quod in foro seculari coram iudicibus secularibus conuenienti possint. Et insuper decreuit quod predicti tertiarum in proprio domo biram: multilateraliter admittantur tunc iterdicti: ad audiendam diuinam in ecclesiis ordinum: quoque sicut tertiarum: si cam dederint iterdicto: vel cam ipsam nutritam: seu fonsatur: aut datum auxiliu: consultu: vel saudem quoquomo presbyterum. B. ffo. 26. conce. 86.

Sacramenta. **I**terdictus. **C**ollector. **L**eo statuit: quod predicta intelligenda videtur generaliter de quibuslibet tertiaris in particulari viuentibus: quia cum lex non distinguat: nec nos distinguere debemus. Et presertim quod pro vincib[us] in eis facta est postea sequens concessio.

20. **C**IDE AD Leo ubi supra statuit: quod tertiarum collegialiter viuentes: seu cum claustralibus habentates: aut mulieres virginale: seu celibate: aut casta viduale: virtute ducentes expresso voto: et sub dicto biru: gaudere debent priuilegiis quibus fres orditis cuius tertie regule habitu gestat: portant: et gaudet. B. ffo. 26. conce. 87.

21. **P**ro sororibus. **E**xcoicatio. **C**IDE AD Leo confirmavit et approbavit: ac innouavit supradictas litteras Sixti. 5. 3. cum oibus et singulis in eis cotentis clausulis: ac perpetue firmatis robur obtinere debere decrevit. Et insuper inhibuit oibus et singulis prelatis ecclesiasticis: sub excusatione late sententie pena: ne sorores tertie regule beati Fratriceli: que tria essentialia vota emitendo collegialiter viuant: quasque conformater ad predictas Sixti litteras: veras religiosas esse declaravit: quomodo libet impetrare presumere quoniam? hinc sorores iuxta priuilegia fratrum nisi possint libere et licite habere gyatorias: seu ecclesiasticas cum capitulo humili et capana: ac in illis sacramentum Eucharisticum in loco decetti et honesto: necnois oleum sanctum pro eorum vsu tatu: et cemiteriu[m] b[ea]tificiu[m]: in quo soror decedenti corpora sepeliri possint: ac in eiusdem ecclesiis aqua benedicta soleniter benedici: misericordia fini carum devotionem cantari: et celebrari liturgie. B. ffo. 35. conce. 119.

CODEX Leo statuit q̄ predicte sorores tertie regule collegialiter vincentes: 22 nullaten⁹ possunt copelli p̄ supradictos prelatoros ecclesiast⁹ et rectores / aut de sororibus quosvis alios ad audiendum missas et alia diuinæ officia/in alio loco q̄ in dictis tertiaris in suis ecclesijs: aut ad suscipiendum ecclesiastica sacramenta ab alio q̄ a cōfessore eis viuūtib⁹ regulari/vel seculari eis per eam superiorē assūmptā desuper quo mōlibet molestari valeat. Ac q̄ bmoi cōfessor si secularis ficerit q̄dū officium pedicir⁹ cōfessionis a dictis super oīib⁹ sibi impositū continuauerit nequaq̄ per loco Sacramenta rū ordinarios in premissis impediri possit. Et tandem circa premissa dedit cōser uatores omnes in dignitate ecclesiastica constitutos. B. fff. 35, conce. 119.

CODEX Leo dedit prefatis sororibus copiosam exēptionem a solutione cui insuis det me: aut tate vel collecte: et tā p̄ sedē apostolica imposita: si tñ ita sit Exemp̄to pauperes q̄ eam reddit⁹ nō suff. c. ut p̄ comoda eam sustentatiōe. B. fff. 4, 8. cō cc. 143. Hoc porro lati⁹ sup̄ in dictio Decime. h. 8. Et i dictio. Exēption. h. 30.

CODEX Leo fecit q̄dā cōcessiōes circa modū quo alienari p̄st bōa mōasterior⁹ 24 monialū: seu soror terij ordīs: q̄ posita sunt sup̄ in dic. Abbatissa. h. 9. c. 10. De alienatio

CODEX Leo ab instātiā diuersar̄ p̄sonar̄ ordinari denuo regulā pro fratrib⁹ ne bonoꝝ. 25 et sororib⁹ tertie regule beati Frāci. q̄ tria vota essentialia emittunt ⁊ in cōgre gatiōe viuant. Et q̄ bmoi noua regula nūq̄ fuit impressa in aliquo libro ordīs Monasteriū ideo ex p̄cētiū visum est illā hic inserere. Sed aduertēdū q̄ p̄dicta ordinatio regule facta est bis/vel ter ab codē Leone. 10. ⁊ nō vniiformiter: quia vltima est melior: ⁊ que in partib⁹ D. spaniar̄: per R. patrē ministrū generalem in cōl. viuētis triū ordinū beati Frāncisci receptione ⁊ diuinitata: necnō et oībus predictis tertiaris tradita est. Ideoꝝ prefatam vltimā regulam (reliquis omisssis) imprimente curauit de verbo ad verbum: prout sequitur.

Dilectis filiis fratribus ⁊ sororibus terrj ordinis beati Frāncisci: sub tribus votis essentialib⁹ in congregatiōne viuentib⁹.

Leо papa. 10. Dilecti filii ac filiae: salutē ⁊ aplica bñ. Inter cetera nō regimini credita: ea nos porissime soll' citos reddūt: per q̄ frenatis mudi/carnisq̄ cōcupiscētib⁹: innocētē pīneq̄ pacis celit⁹ collate tranq̄ll⁹ status ad suā pīmeūā reduci cognoscit origine. Dūdu siqdē bñ? gra/se/re. Nicola⁹ papa. 4. p̄decessor noster/tertiā regulā beati Frāci. quā de penitētia appellavit p̄ qua alm⁹ cōfessore hoīes viriūq̄ sex⁹ fidēles: spiritu dei plen⁹ saluare cōrdebat: cōfirmauit ⁊ approbavit. Et cū q̄ ips⁹ decursu spirāte illo spū scđō nō solū viri cōiugati/ūnūcīq̄ bñ? incole: pro q̄b⁹ a beato Frāncisco p̄satateria regula edita fuerat: verti ēt innumerar̄ virginū ebori: trib⁹ essentialib⁹: et a quibusdā ēt clausure/nra auctoritatē assūmptis votis: cōstructisq̄ monasterijs q̄ plurimis: nō sine militātis ecclie fructu mīlēplici ⁊ edificatiōe: p̄satā terij ordīs ingo sua colla subdiderūt. Et qm̄ i dicta tertia regula qdā maritaris accommoda: celebi nō/virginicos statū sub bmoi tertia regu. dno famulārib⁹ nullaten⁹ decētria inēctunt̄: ob qd̄ castoz aīoz nitidi affect⁹ ob igressu dicitur ordīs nōnūq̄ auertunt̄: nos iuxta dñi voluntatē: p̄ciosuū a vili sepañces: cādēter tā regulā in modū q̄ seq̄tur distinctā de nouo cōfirmant⁹ ⁊ approbant⁹: ac vobis ⁊ successorib⁹ vestris seruandā trāsmittim⁹: cui⁹ tenor seq̄tur et cōstatilio.

Con de nouicioꝝ/ seu nouiciay ingressu. 1. Capitulum.

Fratres seu sorores ad hunc terruum ordinem recipiendi: debent esse fideles catholici: de heresi non suspecti: in obedientia romane ecclesie fisci: matrimonio non ligati; debitis: expediti; corpore sani; animo prouperi;

Tertiiorum regula noua:

nulla vulgari infamia maculata: cū primis recōciliati. Et de his oībus anteq̄ recipiantur: ab eo q̄ recipiēdi habet facultatem, sūne diligenter examinandi.

¶ De hijs que habent promittere fratres & sorores in professio ne huius tertie regule. 2. Capitulum.

Fratres et sorores postq̄ per unum integrum annum habitum probatio nis detulerint (qui de vili panno: arbitrio visitatoris esse debet) si con uersatio laudabilis fuerit apud cōuentum in quo quis/ vel que habitum probationis portauerit: de consilio discriptorum dicti cōuentus: ad professionē dicti ordinis recipiatur. In qua professione promittat seruare iuncta mandata dei: ac satisfactiōrum de transgressionibus quas facere posset in futurū contra hāc terniam regulam: ubi a prelatis requisitus fuerit: viuendo in obedientia: sine proprio: et in castitate.

¶ De ieiunio. 3. Capitulum.

Fratres & sorores perpetuis temporibus feria. 2. 4. 6. et sabbato (cep̄to dominice nativitatis festo) carnes non comedant. Et a festo omnium sanctorum usq; ad resurrectionē domini: omni feria. 4. et. 6. ieiunare teneantur. Ac similiter qualibet sexta feria totius anni. Item a festo beati Martini usq; ad nativitatem domini ieiunent quotidie: iuncta quadragesima vniuersalis ecclesie usq; ad resurrectionem domini: quam tamq; a quinquagesima incipere debet. Diebus vero quibus nō ieiunatur: bis in die dūntarat comedat. Excepto q̄ a festo pasche usq; ad mensem octobris: laborantes penit' / seu grasi labore: ter in die refici poterunt: ieiuniorum semper diebus exceptis. Pos terunt autem itinerantes: infirimi: debiles: tempore necessitatis ieiuniū soluere.

¶ De diuino officio/ et oratione. 4. Capitulum.

Fratres et sorores in ecclesia seruent sicutiū: presertim quando missa celebratur: vel sermo dei proponit. De alijs vero locis seruent quod per suos superiores circa silentium illis fuerit ordinatū. Debent etiā quolibet die in sero itra se & deū cogitare qd fecerit: dixerit / vel cogitauerit. Quolibet at die si potuerint cōmode: debent audire missam. Et p̄curare q̄ habeat virū religiosum qui illis verbū dei certis diebus proponat: et eos ad penitentiā: et virtutes inducat. Illi autem vel ille: qui vel que horas canonicas sc̄iūt per se dicere: debent horas canonicas fini usq; sancte Romane ecclesie p̄solue re. Qui vero horas canonicas nesciunt dicere dicant: duodecim Pater noster pro matutino: & pro qualibet aliarum horarum septem: addito Gloria patri in fine cuiuslibet Pater noster: addi: o etiam Credo & H. Discrere mei deus in principio prime / & completo:ij. Et qui prem̄sa nescierit: ter Pater noster pro penitentia dicere debeat. Quoties autem prandium / vel cibum sumunt: gratias deo reddere debent. De confessione vero sacramētali: & sacra communio sumenda: seruabunt ordinationem Nicolai pape. 4. q̄ ter in anno confiteantur atq; cōcident: vel etiam statuta a suis superioribus super hoc ordinata.

¶ De prelator̄ et officior̄ ordinatione. 5. Capitulum.

Quelibet domus / si monasterium virosum fuerit: habebit superiorēm. Q̄istius fraternitatis qui minister localis appellabitur. Si vero mulierum: mater dicetur. Et eligentur per suos cōuentus: vel instituentur per suos prouinciales superiores: seu visitatorem generalē. Ita tamen q̄ nullus sit perpetuus: sed certi temporis. Qui ministri: & matres: obedient per omnia

que ad presentem regulam spectant/provincialibus ministris ordinis mi. beati Francisci: et visitatoribz deputatis ab ipsis ministris: quodiu in dictis officijs fuerint. Quo vero ad alia officia intra domum: seruabunt statuta sua.

De modo interius exercitusq; conuersandi. 6. Caplin.

Cum fratres et sorores huius fraternitatis dicantur de penitentia: oportet eos ab omni curiositate/ram in vestibus qd; alijs qui buscungs abstinerere. Et iurta apostolicum principis beati Petri salubre consilium: depositis ceteris vanis huius seculi ornamentiis: nullum ornamentum corporale portare debent: nisi solum humile/et necessarium regumentum corporis sui. Debet etiam ab accessu curiarum principum: dominorum/ seu dominarum vbi mollia huius mundi (domino testante) habentur: omnino cauere. Nec ullo vng; tempore choreis: ludis: iocis: et alijs bisstrionum vanitaribus interessere. Debet quoq; esse parci in verbis et locutionibus: que raro sine peccato multiplicantur. Et super omnia ab omni mendacio/ et iuramento quocunq; iuxta mandatum domini: nisi pro pace: fide: calumnia: et testimonio perhibendo: cauerre debent. Et omni die in sero: inter cetera debent examinare se: si vel menda cum/vel iuramentum aliquod fecerint: et pro quolibet ter Pater noster dicere debent.

De visitatione et cura infirmorum. 7. Caplin.

Si quis frater vel soror huius fraternitatis in infirmitate ceciderit: minister dominus/vel mater: semel quotidie per se vel per aliam personam visitare teneatur. Et de bonis communibus omnia necessaria diligenter faciat illi ministrari. Teneatur ergo infirmum/vel infirmam monere ad penitentiam acceptandam: veraque conuersationem ad deum faciendam: mortis propinquitate et iudicii diuini districti oneri: simulque diuinam misericordiam proponendo.

De visitatione quam prelati debet facere circa fratres et sorores. 8. Caplin.

Minister provincialis fratrum minorum: vel visitator eiusdem ordinis cui ipse comiserit: visitabit quolibet anno: semel autem quilibet domum: cum presenta senior. Et facta visitatione: non debet intrare officinas: nec alia interiora sororum. Ipse autem visitator nunquam solus maneat et separatus cum aliqua sorore. Debet autem ministri: et matres dicere visitatori defecetus qui correccione indigent. Similiter et alijs fratres et sorores. Et si aliqui fuerint in corrigibiles iudicio discretorum: vel discretarum domus: tanquam morbida persona ejercentur de congregacione.

De officijs mortuorum. Capitulum. 9.

Postquam aliquis frater/vel soror ab hac luce migraverit: curabit minister seu mater ei eius exequie sollemniter celebretur. Quibus exequiis omnes fratres/vel sorores alicuius domus/ vbi ipsum moxi contigerit: personaliter interesse debent: nec recedere donec corpus traditum sit sepulture. Et pro anima cuiuslibet defuncti/vel defunctorum: infra octo dies quilibet sacerdos una missam: scientes autem Psalterium: quinquaginta psalmos: nescientes vero. psalmum quinquaginta Pater noster: et in fine cuiuslibet Requiem eternam dicere teneantur. In fine autem cuiuslibet anni: seu infra quemlibet annum: quilibet sacerdos tres missas pro defunctis: scientes psalterium: unum psalterium: nescientes vero psalterium: centum Pater noster: cum Requiem eternam in fine cuiuslibet dicere debeant. Et circa ista officia pro defunctis: et alia officia diuina

Tertiariorum regula noua.

in presenti serie annexa: cura imponitur ministris et iuribus ut fidcliter per soluantur.

De obligatione contentorum in regula. 10. Caplui.

Quandas animas viatorum. Et nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale vel veniale: nisi humano/ vel diuino iure aliquis alias esset obligatus. Obligantur tamen fratres et sorores facere penitentias sibi a superioribus impostas: quando super hoc requiruntur. Obligantur etiam ad tria vota essentialia: paupertatem/ nihil babendo in speciali. Castitatem/ quia post votum non possunt matrimonium contrahere: nec sine transgressione viciis carnis se inservire. Et obedientiam/ quae ad illa sine quibus non potest comode ista fraternitas manuteneri. Teneantur etiam ad clausuram seruandam ille que ipsam expresse seruare voverint. Quod omnibus et singulis conuentibus concedimus: dummodo hospitalitas et caritas quam exercere solent apud infirmos: nullum cum honestate patiatur detrimentum. Datum Rome apud sanctum Petrum: sub annulo piscatoris. Die Vigesima Januarij. 1521. Pontificatus nostri Anno octauo.

Evangelista,

Co'lector.

Ex predictis omnibus colligendum est

quod fratres et sorores tertii ordinis sancti Francisci: sunt in triplici differentia.

De triplici
De tertia etia etia
De predictis omnibus colligendum est

Quidam enim illorum: et primi tempore: sunt illi qui non faciunt tria vota essentialia tercia religionis: nec in congregazione vivunt: sed in propriis dominibus cum fratribus. s. fraci. suis veroibus et filiis/ aut familiis prout alie personae seculares: excepto quod obseruant ea que in regula per Nicolai. 4. copilata continentur. Et isti sunt proprie tertiarii per beatum Franciscum instituti. Alii tertiarii sunt qui faciunt predicta tria vota in manibus sui ministri vel ministro coram sua communitate. Sed hi subdistinguntur: quod aliqui istorum post emissionem votorum/ seu professionem predicto modo factam: remaneant et vivunt in communione. Reliqui vero licet faciunt professionem in communitate: ut supradictum est: tamen postea non vivunt in communitatibus sui ordinis: sed in aliquibus heremitoribus/ vel ecclesiis separatis a conuentibus dicti ordinis.

Primi istorum tertiariorum sunt illi qui ordinati fuerint per beatum Franciscum. Et hi non conuertuntur in personas ecclesiasticas: sed remaneant ut personae mere seculares: prout Sixtus. 4. declarauit in bulla p: callegata supra. §. 7. Et ideo post istam declarationem non est intelligendum quod respectu bimoi tertiariorum extendatur iuris dictio et gubernatio que fratribus in super tertarios commissa est. Quia talis jurisdictionem/ seu gubernationem non possunt fratres nisi habere super personas seculares: prout sunt prefati primi tertiarii. Ac pro tanto bulla Eugenij. 4. que dat fratribus in iurisdictionem super tertarios extra communiteate viventes: debet intelligi post supradictam declarationem Sixti: de illis qui secerunt professionem in communitate: et postea vivunt extra illam. Et si forte res periretur aliqua bulla que conferret expresse iurisdictionem fratribus in super bimoi tertiariorum qui manent in seculo cum veroibus et filiis: seu alio modo consimili: tunc esset aduertendum utrum talis bulla fuit ante predicta declarationem. Et in hoc casu iam nihil operatur. Si autem fuit post supradictam declarationem: tunc etiam nihil valet: nisi expresse derogaret bimoi declaratione.

Tertii. Imo esset reputanda tanq; subrepticia. Et insuper esset contra puritatē
 profissionis predictorū fratum mī. qz vt dierum est: cum bmoi tertiarij sint de-
 clarati nō esse persone religiose: nō potest cōuenire fratribus predictis iurisdi-
 ctio super illos. Venerū est tñ q predicti fratres mī. possent licite sup prefatos
 tertiarios primi gradus/babere quandā diligentia / seu curam spiritualē pro
 directione animarū illoꝝ: vt pote audiendo cōfessiones eoz: & conferendo illis
 sacramentū Eucharistie frequentius q alioſ fidelibus: incēnō cōmunicando
 eis aliquas indulgentias & peccatorū remissiones: et alia similia spiritu alia:
 quēadmodū sit confratribus: & oblatis ordinis. Et adhuc nō haberent tantā
 auctoritatē super hmoi tertiaros sicut super oblatos ppterios: nisi similiter se
 offerrent & donarent in forma iuridica. Et tunc etiā non esset nisi quedā obli-
 gatio mutua: sine p̄cūdicio decimay / & triduox: ac iurisdictionū ecclesiastis
 carum & seculariū: quibus manerent semp obligati: vt alii mere seculares. Et
 facit ad hoc determinatio Concilij Lateranensi: supra posita in. §. 1. 2. Ad De habitu
 uertendū est etiā q habitus predictorū tertiariorū primi gradus non reperitur tertiariorū
 determinatus in aliquibus litteris apostolicis. Nam habitus determinatus secularium.
 per Nicolaū. 4. in regula quā ipse copilauit: intelligitur sūm declarationē Siz-
 ti pro illis qui faciunt tria vota & viuunt in cōmunitate. Cōsuetudo tñ / vel po-
 tius corruptela interpretauit in diuersis prouicijs & regnijs: diuersas formas
 habituū. Ita q in aliquibus partibꝫ defserūt hmoi tertiarij habitꝫ cōsimiles
 habitibꝫ fratru mī. licet hoc sit expresse cōtra priuilegia predictorū fratru mī.
 et nōnūq; eueniat inde materia scandali. Cōdetur tñ q habitus quē in par. Mota.
 tibus italie defserūt predicti tertiarij: sit eoz statui & rationi magis cōdecens.
 Qz quo ad formā defserūt uestes prout alii seculares: & quo ad colorem sicut
 fratres mīno. Et est verisimile q talē habitū voluit beatus Frāscus q predi-
 ciū tertiarij defserrent: cū ab antiquo in partibꝫ vbi p̄fato sanctus primo in-
 stiuit predictū tertiu ordine: et vbi pro maiori parte cōversatus est: obseruatur
 sit: et de p̄senti obseruetur talis modus habitus. Cōsunt tñ hmoi tertiarij (ad instar mo-
 di q obseruatur cōmuniter in cōfraternitatibꝫ) habere velut superiores ali-
 bus tertiaris quos ex seipsis: qui nominentur ministri / vel alio nomine: vt eoru curam ba-
 rum. beant ad conuocandum / vel puniendum eos. &c. Sed hmoi ministri non sunt
 censendi tanq; illi ministri de quibus Nicolaus. 4. facit mentionē in predicta
 regula tertiarorum. Quia veri ministri qui debent gubernare tanq; prelari:
 sunt solummodo illorum tertiarorum qui voulent tria vota: & viuunt in com-
 munitate. Alter enim sequeretur q tertiarij primi gradus essent proprie relis-
 giosi: cuius tamen contrarium declaratum est per Sixtum quartum, vbi sus-
 pra. Cōsunt insuper sciendum q hmoi tertiarij nō gaudent priuilegijs (saltē te-
 poralibus) fratrum mī. Nā postq; Sixtus. 4. declarauit q tales tertiarij non

Tertiarii fratres et sorores.

erant religiose persone: non extenduntur ad eos communicationes priuilegiorum quas fecerunt terciariis Nicolaus, 4. et Sixtus, 4. sed soluz de alijs qui sunt religiosi. Nec obstat predictis quedam concessio Innocentij, 8. suprapsita, §. 10. qua extendit omnia priuilegia concessa terciariis in communiuim viuentibus: ad eos qui viuunt in particulari: quia illa concessio cum sit viue vocis oraculo facta: non facit fidem nisi pro fofo conscientie: et pro rebus spiritualibus. Et dato casu q̄ faceret fidem in iudicio: et extenderetur ad temporalia: non debet intelligi nisi de illis qui fecerunt professionem in comunitate: et post ea virtute aliquius dispensationis viuunt in particulari (prout sepe accidit etiam in fratribus aliorum ordinum magis principalium) licet tamen adhuc istud non constet nimis clare. **C**Unde sequitur q̄ grauis error fuerit quorundam religiosorum: qui intuitu pietatis/vel deuotionis inconsiderate: procura verunt q̄ predicti terciarii in aliquibus partibus non soluerent decimas nec pauperitas asserendo esse exemptos ab huiusmodi: et a solutione tributorum et vectigalium dominis temporalibus: presertim quia istud sepe redundat in non modicum damnum vicinorum huiusmodi tertiariorum: et exactorum reddituum. **H**oc sunt aliqua predictorum onerum talis qualitatis: q̄ quantum auferunt oneris vni vel pluribus exceptis/ seu priuilegiatis de populo: tantum super imponitur alijs eiusdem populi non exceptis neq; priuilegiatis. Et insuper qui prefatam exemptionem de facto procurauerunt: incurserunt in excommunicatione: vt patet supra in. §. 10. Circa quod est propterea valde aduertendum/ et cauendum in futurum.

De secunda differentiâ terciariorum sanctorum Francisci. **Q**uo ad secundum gradum terciariorum qui iuxta declarationem Sixti supradicram, §. 7. faciunt tria vota et viuunt in communione: sunt aliqua ad uertenda. **C**Primum est: q̄ isti sunt vere persone ecclesiastice et religiose: et sunt exempti ab omni iurisdictione ecclesiastica et seculari: excepta subiectio: ne quam debent habere ordinis minorum: de qua supradictum est, §. 8. et. 16.

Alterum est: q̄ habitus istorum terciariorum km regulam confirmata per Nicolaum quartum: debet esse coloris / nec prouersus nigri / nec prouersus albi. Sed q̄ predictus Nicolaus nihil dixit de forma huiusmodi habitus: ac etiam de colore locutus est obscure: sicut possea per Iulium, 2. prouisum circa utrumq; vt habentur supra. §. 18. **C**De cingulo aurem huiusmodi terciariorum dicitur in prefata regula confirmata per Nicolaum, 4. q̄ sit corrigia: et non cordata si cut est cingulum fratrum minorum. **A**liud est etiam notandum circa supradictos terciarios: q̄ super eos habent iurisdictionem et superioritatem fratres minorum obseruantes et conuentuales: vt patet supra. §. 8. et. 16. **E**t quia viris et fratribus mino. commissa est: ideo est locus preventioni. **C**Unde sequitur q̄ licet huiusmodi terciarii sint sub obedientia fratrum minorum: conuentualium: possunt prelati fratrum obser. in defectu/vel absentia prelatorum conuentualium: possum: corrigere predictos terciarios. Ac similiter ecorrā. Ratio huius est: quia non datur aliquibus gubernatio et iurisdictione: vt occasione ilius committatur impune illicita. **H**uapropter potest quelibet dictarum diuersitatum fratrum minorum: exequi super prefatos terciarios iurisdictionem in defectum alterius. **C**Reliquum insuper aduertendum est q̄ huiusmodi terciarii in communione viuentes: gaudent omnibus priuilegijs concessis fratribus minori: sub quorum gubernatione consistunt: vt patet supra in. §. 4. et. 9. et. 20. **C**De alijs

Mota.

vero tertiaris qui licet in cōmunitate professionem fecerint: sed postea in particulari extra suas cōmunitates viuunt: videtur q̄ nequeant gaudere priuilegiis temporalibus/nec spiritualibus quibus fratres mino. et ali⁹ tertiaris collegialiter viuentes gaudent. Hoc patet per statuum concilij Zateranensis suscipitum. §.19.

Quo ad tertium vero gradum tertiariorū. sc̄. eorum qui nec sunt mere se/ De tertia dissecundarij etiam supradicti: sed qui propria auctoritate assumperunt habitū tertiariorū. aut illum receperunt ab aliquibus fratribus mino. non obseruata forma supradicta: & qui post assumptionem/ vel receptionem huiusmodi habitus. etiā emisionem professionis extra cōmunitatē: viuūt in aliquibus heremis/ seu in domibus secularibus: non dubium est quin temeritatem eximiam comittant: et q̄ tales nullatenus sunt tertiaris sancti Francisci: nec alii cuius regule ab apostolica sede approbate: ac per conseques q̄ nequeant gaudere priuilegiis fratrum mino. nec tertiariorū/ nec existit sub iurisdictione illorū. Possunt tamen & debent procurare fratres mino. q̄ prelati ecclesiastici ordinarij procedat contra tales: quia deserunt habitum religionis cuius ipsi non sunt: prout habetur supra in dictione Habitū fratrum. §.3. ct.4. Et hec de tertiaris sancti Francisci dixisse sit satis.

Sicendum est vterius q̄ solus sanctissimus pater Franciscus instituit fratres & sorores tertij ordinis/ seu de penitentia nūcupatos vt supra dictū est: propter quod in eius laudem canit ecclesia. Tres ordines hic ordinat: prius fratum nominat minorum: pauperūq̄ fit dominarum mediūs: sed penitentium tertius: sexum capit utrūq̄. Attrauen postea nonnulli alii ordines: presertim fratum mendicantium presatarū institutionēz aliqualiter imitari nixi sunt. Nam fratres predicatores/ & Augustinenses/ nection & Carmelite obtinuerunt a sedē apostolica vt aliique persone utriusq̄ sexus in ppnjs domibus habitantes: aut saltē non in congregatione regulari viuentes: sed certo modo sub huiusmodi ordinib⁹ respective degētes: que pinzochere/ aut mantellate/ vel de penitentia dicuntur: gauderēt priuilegiis ditorum ordinum. Hoc patet quo ad predicatores. B.fo.240.conce.573. Et quo ad Augustinenses. B.fo.249.cōc.622. Et quo ad Carmelitas. B.fo.180.conce.427. De omnibus autem huiusmodi personis: que vt in plurimum sunt feminine: dictum est supra satis late in dictione Mulieres. Et nonnulla alia addunt hic: prout sequuntur.

Sixtus. 4.concessit fratribus Carmelitis: vt possint administrare sacra cōmunitatis. sacramēta. cramenta eucharisticie/ & extreme uunctionis suis pinzocheris/ et matellatis (que sunt velut terciare ordinis mi. in particulari viuetēs: prout arbitrio:) etiam in corūdem domib⁹. Et similiter cōcessit q̄ dum tales decedere cōgerit: possint corūm cadaucra ad corūdem fratrum ecclesias tumulāda deserre: absq̄ licentia alicuius prelati ecclesiastici / et contradictione quaestūq̄ non obstante. B.fo.97. Et fo.180.conce.426.

Cduerte et vide circa hoc ea que statuta sunt in cōcilij Zateranensi: vt habetur supra. §.18.

Chōdē sixtus fecit aliam concessionem sicut immediate superscriptā fratribus Augustinensib⁹: vt habetur. B.fo.247.conce.623.

Trāire ad alios ordines. Vlendere. Vicarius.

Collector.

Caduerte q̄ de huiusmodi personis que sunt velut tertiarij fratrum minorum: dicta sunt multa supra in dictione **Mulieres**, vide ibi.

Transire ad alios ordines.

Collector.

Qualiter possint/aut non possint fratres mihi transire de sua religione ad aliam/vel de una obedientia ad aliam: dictum est supra in multis dictiōibus, s. in dictione **Abbas**/et in dictione **Apostate**/et in dictione **Nouitius**/et dictione **Obedientia**/et in dictione **Observantes** fratres, Vide ibi,

Vlendere.

Distinctio materie venditionis.

Collector.

Caduerte q̄ nōnulla reperiuntur in privilegijs fratrum minorum que pertinent ad materiam venditionis. Et horum aliqua spectant ad fratres: alia vero ad moiales cure ipsorum cōmissas: prout infra patebit.

I **Colaus**,³ concessit: q̄ cū expedierit utilitati fratrū minorum vēdere/ aut comutare aliquas res vsui corū prius concessas: comutatio talium rerū pro rebus quibus usum fratribus licet habere: procedat/ seu fiat auctoritate/ vel licetia generalis et provincialium ministrorū in suis administrationibus cōficiuntur/ aut diuinum. Voluit tamen et ordinavit q̄ si res binōi estimato precio vendi contineantur/ et idem de quibuslibet alijs rebus. Habetur in declaratione regule que incipit **Exiū de paradiso**, fo. 10. in. 2. tractatu. Et. B. fo. 8.

2 Superfluita
tes.

S **lemens**,⁴ declarauit non licere fratribus minorum habere hortos ut colantur/ ac olera et alia hortalia precio distraibantur. Et idem de quibuslibet alijs rebus. Habetur in declaratione regule que incipit **Exiū de paradiso**, fo. 15. in. 2. tractatu. Et fo. 14. tractatu. 3.

3 **G** **irtius**,⁴ fecit duas concessiones pro fratribus minorum pertinentes ad banc materiam: que posite sunt supra in dictione **Bona**: iii. 5. et. 6. vide ibi.

4 **Apostate**.

L **eo**,¹⁰ fecit quādam cōcessionem super venditionem bonorum que aliqui fratres minorum acquisierunt cum extra obedientiam ordinis euagarentur. Sed hec etiam posita est supra in dictione **Bona**, §. vltimo.

5 **E** **leemosinas**

C **D** **E** **M** leo fecit aliā cōcessionē circa comutationē/ seu vēditionē elemosinarum superabundantiū: prout habet supra in dictione **Eleemosinas**, §. vltimo.

6 **D** **e bonis
monialium**

C **D** **E** **M** leo respectu venditionis/ seu alienationis bonorum monasteriorum monialium sancte Clare/ et tertij ordinis: fecit duas concessiones: que posite sunt in dictione **Abbatissa**, §. penultimo et vltimo.

Vicarius.

Distinctio materie vicariorum.

Collector.

Caduertendū q̄ de multiplicibus vicariis reperiū facta mētio in privilegijs fratrum minorum. Et primo de vicario totius ordinis: qui cedēre/ vel deceđēre generali ministro eligi debet. Seco de vicariis generalibus/ et provincialibus cisjordanis/ et yltramontanis qui per concilium Constantiense fuerunt ordi-

nati pro regimine fratrum ihno. regularis obf. **T**ertio de vicariis conuenientium / vel domorum predictorum fratrum / seu monialium eis commissarum. Et de singulis istorum dicentur infra aliqua que ad eos spectant.

De vicario totius ordinis.

Iohannes. statuit et ordinavit / ac districte inhibuit fratres tribus mino. ne deficieat minister generali possint De vicario eligere / aut constitueri aliquem fratrem in vicarium ordinis prefatis: totis ordinis abscis Romani pontificis / et pectoris eiusdem ordinis licentia speciali: ipsius Romani pontificis patentes litteras concedenda: facientes plena / et expressam de huius litteris mentionem. b. fo. 31. Et fid. 32. conce. 33.

Advertendum qd post hec in statutis generalibus auctoritate apostolica in Collector. capitulo generali Burgensi factis: sub sequenti modo statutum / et ordinatum est in capitulo undecimo de institutionibus officiariorum.

Eceterum ordinat q superueniente morte ministri generalis: si moriatur in partibus de quibz assumptus est: minister in cuius prouincia moritur: teneatur convocare patres dissinatores illarum partium in quibus moritur minister generalis: qd primum fieri poterit ad locum comodiorem pro electione vicarii ordinis. In qua electione dictus minister presideat: habeat vocem actiuan / et passiuam sicut ipsi dissinatores. Et ille in quem maior pars illorum consenserit: sit vicarius totius ordinis. Si vero moriatur in partibus quibus preest commissarius generalis electus scdm formam bulle vniuersis: defuncto generali ministro: minister in cuius prouincia moritur: qd primum fieri poterit / teneatur portare / vel legitime impeditus / mittere sigillum ordinis patri commissario generali illarum partium: registro ordinis bene clauso / et sigillato sigillis ministri prouincialis / et conuentus in quo moritur apud scribam ordinis curam eiusdem regis scribere solitum remanente. Qui quidem commissarius generalis teneatur: qd primum fieri poterit: dictam convocationem dissinatores ad locum communem facere. In qua congregacione tam commissarius generalis prefatus / qd minister in cuius prouincia est defunctus: vocem actiuan sicut et dissinatores habent. Eligendus vero semper sit de eisdem partibus ex quibus generalis minister erat assumptus. Si autem prouincia in qua moriatur generalis minister esset ministro prouinciali observata: commissarius illius prouincie in predictis supplexat vicem ministri prouincialis eiusdem. Et si aliquis dissinatores predictorum fuerit morte preventus: minister prouincialis sue prouincie / vel ipso ministro defuncto: commissarius illius prouincie: ad predicta supplebit. Qd si generalis minister moriatur in terminis duabus prouinciis communibus: minister prouincie prioris in ordine prouinciarum: teneatur ut predictum est prouidere. Et si in terminis aliquibus prouinciis indifferentibus / vel in mari moriatur: huius prouincio ad propinquiorum prouinciam pertinebit.

De vicariis generalibus / et prouincialibus.

Concilium Constantiense statuit qd prelati superiores fratrum minorum regularis obseruantie appellarentur vicarii generales / et prouinciales respectiue. Et hoc idem confirmaverunt multi alii summi generalibus / pontifices: ac ordinauerunt multa / et varia circa huiusmodi vicarios. Sed et prouinciam quia post capitulum generalissimum totius prefatis ordinis Rome celebratur: translatum est officium ministeriatum ad fratres minores obseruantibus.

Eicariūs.

tes: ac per consequens cessauit denominatio predictorum vicariorum: et omnia illa que respectu talis denominationis fuerant statuta/ seu concessa similiter cessauerunt: ideo superfluum foret hic illa ponere. Qui autem voluerit predicta que ad prefatos vicarios pertinebant videre: reperiet ea in libris monumentorum ordinis predicti: tam prime/ quam secunde impressionis: necnon et alia quia in supplemento postea edito.

De vicariis et confessoribus monialium.

Innocentius. 4. statuit quod fratres mino. qui in monasteriis monialium fuerint deputati pro servicio illarum: in spirituualibus duxerint deseruiant: ut habetur latius supra in dictione Abdonisteria. §. 2.

Tulius. 2. statuit et ordinauit quod confessores/ seu vicarii monialium sans Particulari. cte Clare / et aliarum religiosarum sub cura fratrum mi. in Hispania. regni Hispaniarum degentium: nullatenus possint ultra triennium officia huiusmodi exercere. Et quod predicto trienio finito: vel antea si ministro provincialis expediens videbitur: a predicto officio absoluantur. B. ffo. 49. cōce. 145. **C**ollector. **A**duerte quod idem Julius ordinauerat prius hoc idem generaliter loquendo de omnibus et singulis officijs trium ordinum beati Francisci: ut habetur supra in dictione Officia ordinis. §. 4. **C**irca auctoritatem vero huiusmodi vicariorum: vide aliquid infra post. §. sequentem.

De vicariis conuentuum fratrum minorum.

Then Julius in communicatione amplissima quam fecit fratribus ordinis De vicariis cōueniū fīm. mi. de privilegiis fratrum ordinis predictorum: concessit quod ea que spectant ad vicarios conuentuum/ aut singularum domorum prefati ordinis predictorum: similiter spectent et pertineant ad vicarios conuentuum/ et domorum ordinis mi. B. ffo. 228. conce. 533. Et ffo. 74. cōce. 222. Hoc habetur latius supra in dictione Communicatio privilegiorum. §. 12.

Collector. **A**duertendum est circa predictam concessionem: quod licet in nostris privilegiis non habeantur omnia que vicariis conuentuum ordinis predictorum sunt concessa: immo pauca: tamen deseruit huiusmodi concessio: ad hoc ut quandoque peruenient ad noticiam fratrum mino. illa que ad predictos vicarios predictorum pertinent: possint eisdem ut vicariis conuentuum seu domorum fratrum mino.

Norandum est tamen quod ut superius in nonnullis locis tertii: appellatione vicariorum apud fratres predictorum. non veniunt vicarii communiter visitari inter ipsos: sed solum illi qui propter absentiam/ aut carentiam prioris eliguntur/ seu instituuntur ad presidendum velut priores. Et consimiliter intelligendum est quo ad fratres mi. de illis vicariis duxerat qui apud eos vocantur presidētes: quia abest/ vel deest guardianus. Ad quod faciunt que subsequuntur.

Collector. **A**duertendum est etiam quod quo ad auctoritatem predictorum vicariorum monialium/ et conuentuum: sunt statutum in capitulo generali Albensi id quod sequitur.

Statutū generalē. **C**oniuersi confessores monialium nostre familie: habeant presenti decreto semper actiue auctoritatem prelatorum superiorum moniales in foro conscientie: quo ad casus/ et sententias: habeantur similiter guardiani/ ac vicarii guardianorum in absentia eorum. Habetur hoc fo. 228. tractatu. 3. Et ffo. 248. in tractatu secundo. **C**oniuersi declaratio predicti statuti.

Visitare et visitatores. Unctio extrema. fo. cxxij.

Declaratur q̄ illa clausula in Capitulo generali Albensis inserta: videlicet Statutū ges-
cer q̄ guardiani et eorum vicarii habeant auctoritatem prelatorum in foro cons-
cientie, &c. sic debet intelligi: q̄ videlicet auctoritas per patrem provincias pro Guar-
diam concessa guardianis: remaneat semper penes eorum vicarios: seu vicario diamini et suis
rum vicarios: ipsis guardianis suum conuentum pro suis negotijs exequuntib⁹ vicarijs.
Habetur fo. 229. tractatu. 3. Et fo. 248. tractatu. 2.

Visitare et visitatores.

Distinctio materie visitationis et visitatorum.

¶ Ircia materiam visitationis et visitatorum sunt complura in prius legis Collector.
¶ fratre iiii. contenta. Istorum autem quedam pertinet ad visitatio-
nem fratrum actuam et passiuam inter se metipos. Et hec posita sunt supra
in dictione Correctio, §. 9. et quasi in omnibus, §. Ac in dictione Exempti fra-
tres, §. 2. et. 4. Alio vero attinet ad visitationem monialium sancte Clare
Sed hec similiter habentur superius in dictione Abbatissa, §. 8. Et in dictione
Aboniales, §. 2. et. 3. et. 17. et. 22. et. 26. ac. 27. Nonnulla isup spectat ad visi-
tationem fratrum et sororum tertie regule beati Francisci. Nec autem continen-
tur supra in dictione Tertiarii, §. 3. et. 4. et. 8. Attamen quo ad visitationem
quarumlibet monialium per fratres iiii. siendam: fecit Leo. 10. quandam con-
cessionem: que habetur supra in dictione Ingredi monasteria monialium, §.
23. Sed quo ad licentiam que ad visitationis monialium officium exercen-
dum requiritur: notanda est sequens ordinatio Innocentii, §.

Inhibuit sub grauibus censuris et pe-
nis: ne quispiam fratru⁹ mino, regularis De visitatio-
nibus, sine suorum superiorum licentia/ et deputatione/ ac institu⁹ nibus et con-
tione: presumat accipere et exercere officium confessoris/ seu visitato⁹ sacerdotib⁹ mo-
ris monasteriorum monialium/ beguinaz/ vel sororum quarumlibet: nialium.
aut temporalium dominiorum: et aliarum personarum secularium/ seu regula-
rium utriusq; sexus: etiam si ad id apostolica auctoritate deputarentur. Et de-
crevit q̄ deputationes quas sic fieri contigerit: sequentem conditionem habe-
re debent: vt scilicet deputati ad officia predicta: illa exercere possint: si ad id
eorum sic deputatorum superiorum consensus et licentia accedant: et non a/
lio modo. Bfo. 157. conce. 375.

Collector.

¶ Ultra predicta: qui voluerit videre indulgentias quas promererit possunt
visitantes ecclesias fratrum iuno, in festivitatibus et alijs diebus anni: repe-
riet eas supra in dictione Indulgencie quo ad seculares. 1. et. 2. et. 3.

Unctio extrema.

Collector.

¶ Q[uod]o ad administrationē sacramenti extreme unctionis sunt aliqua con-
cessa fratribus mi. tam respectu suoru⁹ tertiariorum/ et familiarium/ seu
oblatorum: q̄ aliarum personarum secularium. ¶ Ea que concernunt tertia-
rios/ ac familiares fratrum: habentur supra in dictione Tertiarii, §. 19. Et in
dictione Familiares, §. 3. et. 8. Et in dictione Absolutio ordinaria quo ad fra-
tres, §. 7. et. 8. ¶ Illa vero que pertinet ad omnes seculares: continentur in
dictione Sacra menta, §. 1. Et in dictione Communicare, §. 6. et. 10.

Notum.

Etotum.

Distinctio materie vororum.

Collector.

SLiendum est ultimo: qd in priuilegijs fratrum reperiuntur aliqua pertis
nentia ad materiam vororum. **C**orum autem aliqua spectant ad per-
sonas fratrum solummodo. Et ista habentur in dictione Dispensatio. §. 8.
Calia concernunt personas monialium / que cure predictorum fratrum
sunt commisae. Hec autem continentur in dictione Absolutio extraordinaria
quo ad fratres. §. 6. Et in dictione Dispensatio. §. 19. **C**Reliqua vero respon-
sunt personas secularium. Et hec continentur in dictione Absolutio quo ad
seculares primo: in. §. 16. Et in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in. §.
11. ac. 19. Et in dictione Dispensatio. §. 16.

finis.

Laus deo/optimo/maximo.

Sequitur approbatio operis Com-

pendij Priuilegiorum fratrum Mendicantium.

Am **V**eo papa. i. o. in concilio Lateranensi precepit / nul-
lo modo aliqua opera edita a quocunq; impres-
sioni dari: nisi per episcopum / vel alium habetrem peritiam scien-
tie libri / seu scripture huiusmodi imprimende / ab eodem episcopo
ad id deputandum: ac inquisitorem heretice prauitatis/ciuitatis
sive diocesis vbi librorum impressio huiusmodi fieret diligenter examinantur
& approbentur: Et cum simili modo in statutis generalibus ordinis fratrum
minorum cautum sit qd si qui fratres dicti ordinis aliqua opera noua edidess-
erint: non possint ea publicare / aut imprimere nisi prius examinata fuerint et
approbata per generale Capitulum / seu per eos quibus generalis minister
duxerit committendum: ea propter cum Reuerendissimus pater minister gene-
ralis totius ordinis prefati minorum: et ordinarius abbatie vallis oleti dioce-
sis Palentiae: neconon et Reuerendissimus dominus dominus Archiepiscopus
Hispalensis inquisitor generalis Hispanie: ac Sicilie: nos fratrem Martini
de Bejar / ac fratrem Joannem de Lunarraga / et fratrem Joannem de
Luriel: supradicti ordinis professores assignauerint examinatores cuiusdam
operis cuius titulus est Compendium priuilegiorum fratrum mendicantium:
et adhibita omni diligentia: opus huiusmodi in nulla sui parte inuenerimus
lurulentum: sed clarum et veritati consonum: opusq; lumenum / politum / et ter-
sum / omnique laude dignum: vt pote quod usq; ad nostra tempora tale opus / bre-
ue / compendiosum / utile: ac conscientie proficuum: sapientibus et minus sa-
pientibus coferens / nunq; ad noticiam nostram venerit: approbamus ipsum
opus: et testificamur in nulla sui parte esse contrarium fidei / aut veritati: sed
omnium priuilegiorum / ac bullorum / et gratiarum predicti ordinis / et aliorum
mendicantium / que ab alijs disuse et confuse colligebantur: in parvo volumine
hoc a collectore sapienti fusse redacta. Ideo in huiusmodi approbationis te-
stimoniis / ac predictorum confirmatione: subscriptissimus hic nomina nostra.
Frater Martinus de Bejar. Frater Joannes de Lunarraga.
Frater Joannes de Luriel.

Fuit presens opusculum in nobili atqz insi-

gni oppido vallis oleti per quandam fratrem minorem regularis obserua-
tie ex mandato Reverendissimi patris fratris Francisci de angelis to-
tius prefati ordinis generalis ministri compilatum / et amissum reui-
sum et castigatum : argo opere honorabilis viri Magistri Nicolai
Zyperri artis excusorie peritissimi / in prefato oppido Impres-
sum Anno domini. 1525. die 29. mensis Julij felici numine
sinitum : ad laudem omnipotentis dei : et immaculate sue ge-
nitricis : ac serapbici patris Francisci : omniumq; San-
ctorum celestis aule : Necnon ad virilitatem fratrum
Mendicantium : precipue tamen fratrum minos-
rum : quos viueros tangit.   ✕   ✕

Collector.

Nego equidem me: excusoris praestare culpam.
Quod si non illum: sed me peccasse putaris:
Tunc ego te credam: cordis habere nihil.

Poeta quidam ad librum: et eius lectores.

Cy: liber et varias terras: urbessq; videto:
Et sine deletu: plurima tecta subi.
Te videat gnarus: sed inuidus insipiensq;
Oordeat insulsus: teq; peritus amet.
Omnibus esto patens: sed non sis omnibus unus:
Sisq; piis sapidus: sed nocuos lateas.
Quod si forte aliquis: pluteo te subdere certet:
Lensuram patere: si vir erit sapiens.
Sed si quis erit: qui ignaro carpserit vngue:
Despice: prudentum fixus in arbitrio.
Et vos lectores: libro prestate fauorem:
Quem tanti pietas: contulit alma patris.

Registrum operis.

†. A.b.c.d.e.f.g.h.i. K.l.m.n.o.p.q.
Omnes sunt quaterni: preter †. et q. qui sunt duerni.

Deo, qui vos vocauit in regnum suū & gloriā.
¶ Adiuerte autē q̄ non promisit regnum nisi
existentia in cruce: quia qui nō cōpatitur, non
cōregnabit. Ideo Ioannes. Particeps & soci⁹
in tribulatione, & regno. Ideo si tu cupis, &
vis regno Deicū Chiro frui: esto hic sutorū la-
borum particeps & eius crucis locius. Hodie
mecū eris in paradiſo. Hoc est quia mecū es
in cruce, mecū eris in paradiſo. Quā plurimi
volūt elīt cū Christo in paradiſo: sed renunt
esse in cruce cū illo. ¶ Expende etiā q̄ paradi-
ſus nō capitur hic p̄ celo empyreō quia null⁹
la illo ante Christi ascensionem intrauit. Sed
per paradiſum intelligit statum beatitudinis,
quē habent beatib⁹ bicunq; sint, quia Deū vi-
dēt, & diuina fruūtūr efficiat. Et quia latro i-
p̄o die mortuus est, statim que vidit Christū
gloriosum, & animā eius dicere plenā, bea-
tus fuit: & in paradiſo fuit cū Christo. Prater
ea huic promissione assertione suam adduxit
dicens, amen dico tibi. Primo quia grandi
peccatori& rā vili persone difficile videbatur
fine praeceſtibus meritis dari regnū: & ideo
per Amē, patuit libi regnū irrevocabile. Secū

Rom. 8.
Apo. I.

Iesu: & sic uocauit in regnum suū & gloriā: societate cum
eis habuit, sic & in morte latrones facios ha-
buit, & tantū vni corū regnum Dei promisit.
Iā ad contextū. Erat autem sere hora / exta & te-
nebre facta sunt in uineram terrā vñq; in ho-
rā nonam. Et obscuratus est sol, & uelut tēp̄ usci-
sum est mediū. De hora qua dñs crucifixus est
multa senserunt sancti doctores, ex eo quod
Marcus dicit illum crucifixum horatertia, q̄
teri vero hora sexta. Aliqui dixerunt, quod
linguis Indorū crucifixus est hora tercia: &
manibus hora sexta. Verū si Marci verba spe-
ctes longe abest hoc à vero: nam postquā di-
xit hora tercia crucifixurum eum subiungit,
hora sexta tenebræ factæ sunt super uinuer-
sam terram: ideo alia hora quam sexta cruci-
fixus est. Alij autem alio modo interpretātur.
Nos aut̄ alio modo interpretari cogimur. Ita
quæ sicut nox, ut Hieronymus notat, in qua-
tuor vigilias diuidebatur, sic dies in quatuor
partes siue horas: hoc est in primā, tertiā, s̄c̄x-
tā, nonā: ita ut singulis horis tres horas nostra-
rum tribuamus, quare cōficiūt duodecim ho-
ras diei artificialis. Itaque hora prima erat ab

Tom. a. Yy orū

*Exod. 12.
Lxx. 23.*

fieri videmus ex coniunctione sois & lunae:
nam ista eclypsis miraculosa fuit, & præter to-
tum naturalem cursum. *Q*oniam naturali-
ter solis eclypsis accidere minime potest, nisi
in coniunctione solis & lune, qua scilicet, lu-
na interponitur oculis nostris, & solis ipsi. Qui
autem in Christi passione obiigit fuit in op-
positione, in plenilunio, scilicet, & cum à fo-
lo cætum octoginta gradus distaret, in alioe-
mispazio inferiori cœlitati Hierusalē. Quod
ita est pater nam agnus paschalis non immo-
labatur nisi luna quatuordecima, quem qui-
dè comedit Christus pridie mortis eius cum
discipulis suis, sicut erat in lege præceptum:
& postridie quando erat solēnitatis azymorū,
& incipiebat luna quinadecima quādo Chri-
stus spiritu emisit, necessario dicendum est lu-
nam esse iam plenam, & in solis oppositione:
quare sic (o'lem eclypsare non poterat, si qui-
dem sciuus ipsam solam, & nullum alium
planetum ipsum valere eclypsare. Ideo ista e-
clypsis fuit miraculosa, & præter ordinem, &
cursum naturalem. Solus ergo Deus facere

Christum crucifixum, & suum
corporatum, & sanguinem dederat. Tu-
lum etiam templi seismum est, non intelligas
quod sit seismum illud velum quod erat intra
sancta, & sancta sanctorū. Duo enim vela erāt
in téplo, unū q̄ velabat sancta sanctorū, & al-
terū exteri⁹ sua tabernaculi, sua tépli. In pa-
sione ergo Salvatoris velū q̄ erat fortis cōscif-
sum est à superiori parre viaque ad inferiorem
quodquidē erat pretiosissimum, purpura, bysso-
cocco, auro, & serico cōtextu hyacinioq; q̄ in
diebus celebrerrimis suspendebatur & tuc in
paschate positi⁹ fuit. Hoc ergo signo in sinua-
baruretela esse mysteria, & secreta sacra-
mētorū legis, quæ antea velata erat ut vniuer-
sis proderetur, ad gētesq; transfireret, & imple-
ta esse veritatē, quæ in figuris latebat, & cœlū
aperitum quod ante clausum erat. Præterea si
David, Saulis, & Ionathā morteni audiens, & Regis
fusa scedit vestimenta (eo argumento indigni-
tatem mortis illustrium viorum exhorrens)
quanto potius pater æternus mortem filij sui
indignissimā, indenisimā ferens, veste suas
qua volū tempū puerat, rescindere debuit? Sed
pcedam⁹. Et clamans rēs magnis, est nū. Fuit, ve
hic

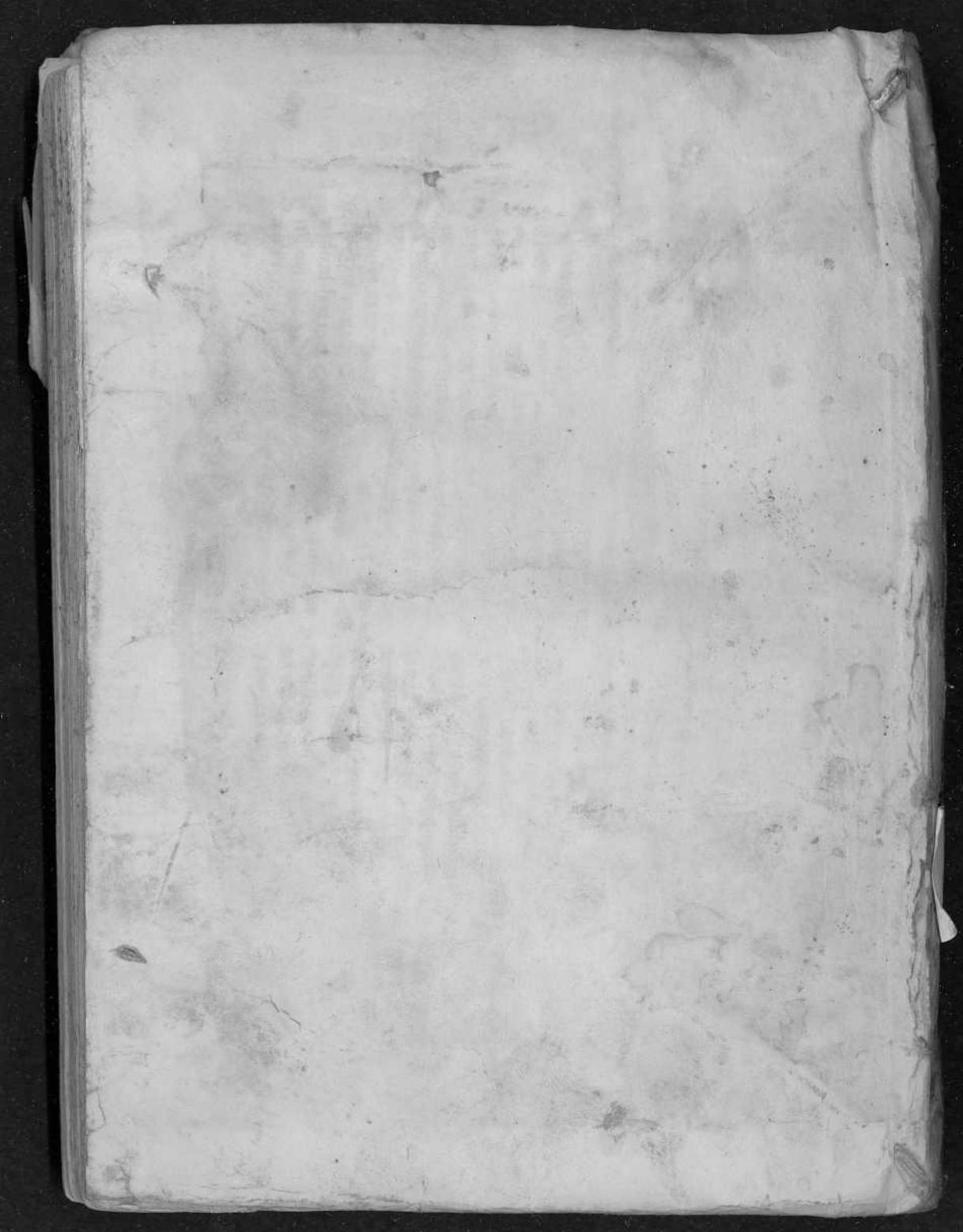
Enarratio Cap. XXIII.

Hier
piso
Iam
yppia

ortu solis secundum horologium nostrum,
quod est ab hora sexta mane per tres horas
lequeates; id est, usque ad nonam. Ho-
ra tercia ab hora nona usque ad meridiem.
Hora sexta ab hora duodecima meridiana,
usque ad horam tertiam post meridiem. Ho-
ra noua ab hora tercia post meridiem usque ad
sextam in qua dies finitur. Christus igitur cru-
cifixus est patrum ante meridiem atque ideo cru-
cifixus est hora tercia, hoc est in toto illo spa-
cio, quod hora tercia absigatur, scilicet trium horarum,
& quia hoc fuit patrum ante horam sextam, &
intra horam tertiam dixerunt alii Euagelista,
erat hora quasi sexta non hora sexta sed ferme
& quasi sexta & intra horam tercia, ut Marcus
ait. Et etiam si oad secularia diuidebat diem in
horas sacrificiales.

poruit sua omnipotenti virtute, ut sol sua lu-
ce priuaretur. Præterea quod inquit in vniuer-
sitate terræ in sola lumen lucet, quoniam alia
qua superest medietas est umbra eiusdem ter-
ræ. Sed sciendum est, quod cum luna tunc
esset plena, & cum lumen quod ipsa emittit,
à luce solis oriatur, est ergo ea in inferiorie
misericordio sequitur ipsius etiam eclypsim cō-
tigisse: quare amissæ luce & obscurata est, vñ-
de necesse statio dicendum erit, quod fuit ecly-
psis vniuersalis, & obscuritas in vniuerso or-
be, nam stellæ & lunæ lumen emittere nō po-
terant cum illis decesserit solis defectu. Cognitū
enim erat & rationi consonum, ut sol obclu-
satetur. Quia enim verus sol iustitie eclypsim
iebatur, solum ite vñibilis clarissimum mun-
umen, factori suo compatiens, lumen suum ra-
s retractans, & occulauit non valens, intue-
& acerbaret. Hoc autem factum fui-
to ut natura seruabilis Christo compa-
corda lapidea ad Christi compassionem em-
liret: & ideo petra Christi compunctione em-
do ut lumines eclypsis tam scilicet sunt Secu-
luminis in cordibus statio subtractionem vel
Christum crucifixum ludorum, & militum

naturam, scilicet, quam hunc mode-
us nos, naturam sicut est, quam hunc mode-

806